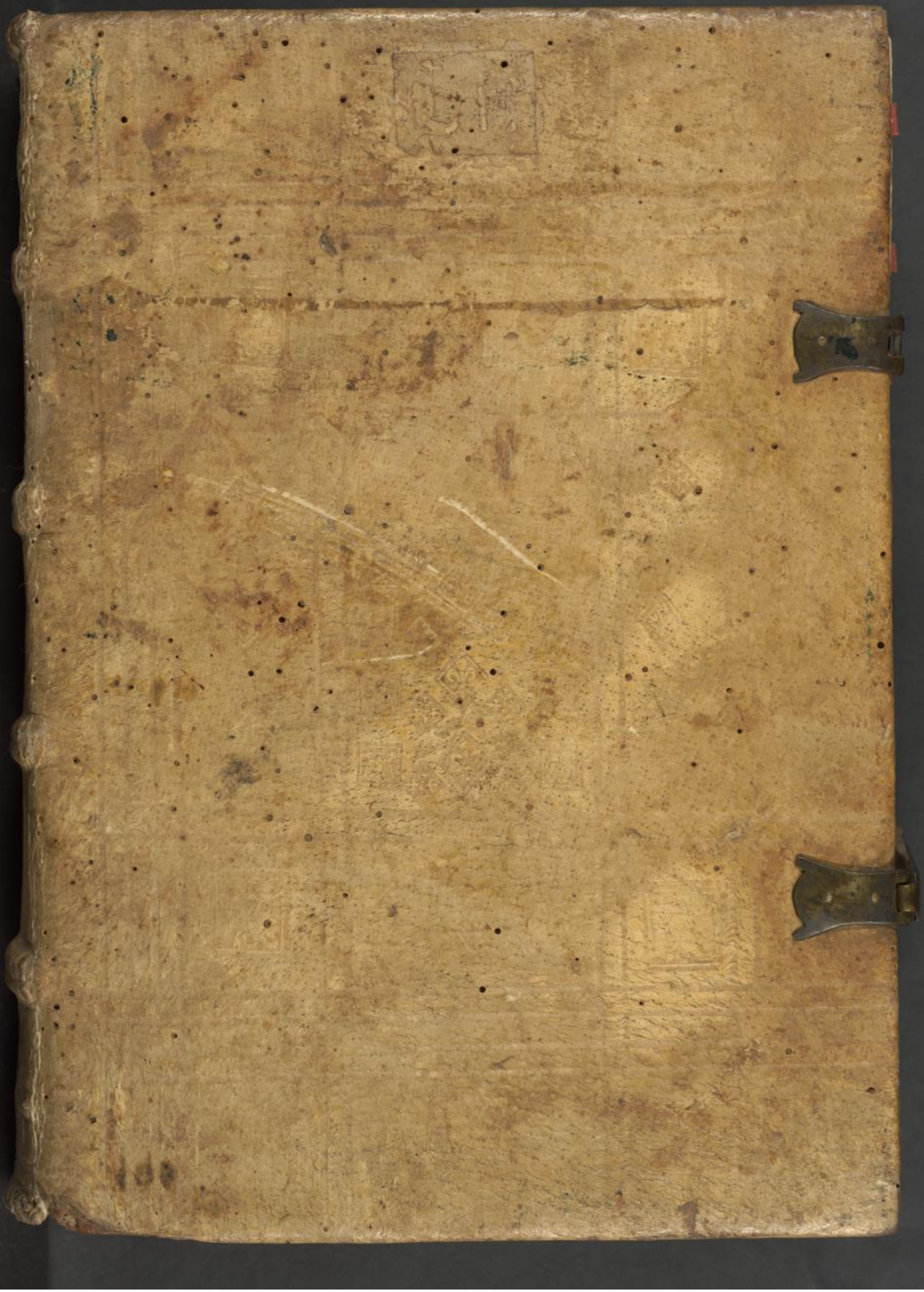

Liber Bibl. Stiad. Gis. XV 33

Liber Sti Amici Ms

In hoc volumine stinent flores excerpte ex qbsd libris
bti aug sed franciscu marcomb
1 Ex libris de ciuitate dei li. 22.
2 Ex libris sc manicheu li 2.
3 Ex libro gn adamantu sine ⁊ceptas fundamti
4 Ex libris retractionu li 2.
5 Ex libris sc de trinitate li 14.
6 Ex libris de doctna xpiana li 2.
7 Ex libris de mirabilibs sacre scripture li 3.
8 Ex libris confessionu li. 13.
9 Ex libro. 83. qstionu
10 Ex libro qstionu sup mt
11 Ex libro qstionu sup luca
12 Ex libro qstionu de vet ⁊ scripture
13 Ex sermone de scripta ⁊ epistu
14 Ex sermone d'hor qdam ⁊ Gro sion
15 Ex libris bti aug sup gen ad litam li. 12.

Collect: Febr. 1471

Incipiunt flores libroz beati Augustini de ciuitate dei

Flores hui⁹ Augustini in libro de ciuitate dei sic colligimtur per veritates. **Prima veritas** est q̄ ista disciplina que a teneris annis est imbibita est magis diuturna. Cui⁹ rei assignat quia organi memorie quanto est magis recens tanto diuinius retinet ea que sibi sunt impressa. propter q̄ reneoza sunt fortius et efficatius formabilia c. p⁰. **Exquo dicto** arguitur duo mō̄a dormienta. Primū est q̄ pueri immediate in p̄mitiua etate debent imbui doctrinis. Vnde dicit ibi Aug⁹ q̄ veteres p̄mo docebāt virgilium tm̄ quē omn̄ poetarū pclarissimū. ut doctrina eius ab infancia rōni diuinius remanet. **Secundum** dormientium q̄ p̄ma in tali etate debent imbui optimis moribus. q̄ sunt dormienta protinus efficacius imprimunt doctrinā. in consuetudinabilibus firmitur firmitatem. Vnde allegat ibi Aug⁹ ad ibi Oram q⁹ semel est imbuta testa diu⁹ seruabit odorem diu. **Tertio** quia sicut teneri organi facilius recipiunt ita facilius amittit impressionem. et ideo indent pueri magis obliuiosi et minus retinunt quia sicut indemnis q̄ molha quito facilius formatur ut olla tanto facilius amittit formam. Dicit autē q̄ hec nō est tota causa tenendo organa. sed quia organi molle est omnienus anime. Vnde molles carne aptos mēte dicimus ℔m plurimū ideo anima puerili carne commixta facilius retinet. Sed remanet diuinū quia ar. dicit. Expiens dicet q̄ penitus nom et multi senes fiunt immemores. hij quidē p̄pter multi augmenti. et isti quidē p̄pter minimi decrementi. Dicunt autē q̄ pueri multa obliuiscuntur p̄pter hanc causā. co q̄ spēs ceis inoriantur multiplicē. illud quod timet. et intime radicatū. ut dicet expiens. vñ dicit in pūbio. q⁹ de longinquo reuerdatur infans. **Secunda veritas** q̄ in laudem p̄pue Romanoz ditū est q̄ acceptū fuit a magistro volebāt ignoscē q̄m persequi c. 3⁰ r. Illud autē dictū declarat ipē dicens. primo aūte quia poeta alloquens romanos dicit. hec ubi erāt antes paas imponē mōres pacis subiectis et debellare superbos. Secundo declarat exemplo. quia agathocles agatheli⁹ p̄nceps p̄pli romani qui fleuit. q̄n flaminius cepit urbem ornatissimā et p̄us edicto statuit ne quis corpus liberū violaret. **Tertia veritas** est q̄ bona et mala ista mūdi deus uoluit bonis et malis esse communia. ut nec bona cupidis appetātur que mali communia quoq; habē cūpiunt. nec mala turpit eis tenent quibus boni plerūq; assimilant. Sz hoc aut mirest. quia bonus nec bonis tempahbus extollitur. nec malis frangitur. malus in felicitate permittit. quia felicitate concupiscit c. 8⁰. **Quarta veritas** est q̄ si omne p̄cm deus nūc manifesta plectēret pēa. mdyl. Tullio iudico reuocari putaretur. Tursus si nullū peccatū deus hic puniret apta pena. nulla dei prudēn punirētur c. 9⁰ cod. **Ex q⁹** dicto acquiritur duo dormienta. p̄mū est q̄ p̄cta occulta nō debēt puniri pena pub⁹. q⁹ alia sunt dīno iudicio reseruāda sm ista rex⁹. et

ideo occulta diuino iudicio debent dimitti. t⁹ m documentū q̄ pena p̄b' huic non sit pena occulta puniendo. q̄na ꝑ pnām one talis declatur iudi bus prudēt. q̄ nō est manifesta.

¶ Quinta vitas est q̄ in rebus ꝛib⁹ ꝛ in libris fortune bonis si nō deus eas quibusda petentibus daret. nō ad eū ista p̄me diremus. et si omnibus petentibus eas concederet. non ꝓpter talia prima sibi quisq̄ arbitretur eodem c. Ex quo dicto acquirit documentū q̄ non solū bona spūalia sed etiā bona tempalia sūt. ni moderata affectione. ¶ Sexta veritas est q̄ in malis penalib⁹ quas patim̄ in hoc mūdo tm̄ interest non qualia sed qualis q̄nsq̄ sibi panatur. c.⁰ eodem hoc dupliciter declaratur p̄mo per exēplū. q̄na mali in cade affligūtur deū detestantur et blasphemāt. bon⁹ aut̄ p̄cantur et laudāt. t⁰ ondit hoc per simlitudinē dupliciter. una est q̄ sic' eode igne aurū tunditur et palea fumat. t⁰ quia pari vone ul'no exagitati sceuli exalat horribilit⁹ et sua unc̄ fragrat unguentum. ¶ Septima veritas q̄ dom homines cum malis temporal' flagellant. quia de malis suis eos nō corripiūt sufficienter. m' alias eas vn̄ dicit q̄ iure cū eis ista vita amara sentit. nō amando dilectionē eis p̄cantibus amari esse noluerūt c.q. Intelligendū tm̄ q̄ q̄nto⁹ sit ḡdus ī p̄ua sit. accipit in isto loco. p̄mus est malū alien⁹ dissimulāe. sic accipitur ex isto loco in ꝓposito. t⁹ q̄ gradus est non solū dissimulāe sed etiā in ꝓpo delectari etā consentire. t⁹ gradus est non solū delectari sed etiā consentire. q̄ his gradib⁹ e

/ missi

/ citra

no solū consentire sed etiā co patrare. et ista duo ultima sunt pena mortalia et ista mala ꝓhibita. q̄ probat per hoc q̄ dr apo⁹ ad ro. 1 q̄ qui talia faciūt digni sunt morte non solū qui ea agūt sed etiā qui consentiūt facientibus. Alia duo sunt pena venalia q̄ sm b'm Aug⁹ in isto loco non est in p̄sente vita quibus visitamur. et q̄ m ad dissimilanom dicit hic q̄ tales dissentientes alio⁹ pena vl' mala nō punitur eū eis et aliter sed tempaliter. ¶ Sz o.d. q̄na plagis dissimilab⁹ pena sub ditoꝝ q̄ne corrige deberet peccat moriūt. ut videtur cum hoc ei pniatur a deo nisi exceptio dicit hic q̄ dictū b'i aug⁹m non debet usq̄ ad plagas extendi. quibus ex officio meritū. q̄nia ꝓpter hanc causā bene pfecti sunt reprobati. 1 po ¶ Octava veritas q̄ ni dr apl⁹ q̄ voluit diuites fieri cadit in temptacōem et in laqueum diaboli. profecto nisi Aug⁹m diuitis non fraudulentem reprehendit. sed cupiditatem. q̄ fraudulente ambi pepit dicens. pape diuinibus hui⁹ sci sibe non sapē. c. 10. Ex q⁰ dicto acquiritur duo vtia documenta p̄mū q̄ diuine ꝑm se nō facūt hoiem impfectū sed tm̄ cupiditat⁹ que sola arguit non familiarē. Secundum documentū q̄ quāto status est a cupiditate remotior. tāto ē m hoc pfectior. Sz o.d. q̄ ibi dicit Aug⁹ q̄ apl⁹ alibi pepit diuitib⁹. nisi q̄ ergo sunt sub p̄cepto et de necessitate salutis. Sed m q̄ diuine sb' p̄cepto nō sunt. alioq̄n sol diuites salui fierēt. sed eis bñ vt ut pz m textu Aph' q̄n diuinas suppoit et tunc sicbe non sapē pepit. Nona veritas q̄ paulin⁹ nolens epūs ex opulentissimis diuite voluntarie pauperimis et ropiosissi

sactus qui tenebat a barbar exi
gentibus ni simplicib facultates
ab scondit ab mi rore de suo sic p ra
batur dicens dne deus non ex tru
ner ppe aurū et argentū ubi em
sunt omia mea nosti ¶ Ex quo
apparet nobis duo documēta p mū
q p bus paulus summi gradu pau
pt atis p cop sanctas elegit volū
tate magis pauperim in suplano ge
du ¶ In q quia nib voluntate pau
lus fuit pauperim ni dispensa no
nem veru habuit temporalu ¶ Una
dicat prosp de vita contempla iua q
bus paulus facultates cotie mul
tiplr augmetauit et sic sm se di
uine non st contepnende ner fau
uit hoiem ipersm sicut pz hoi ni st
endū q aliqn nolūt hre diuicas
t respū laboru et ppe solana mul
ta q ex inde prouenirit q non solum
non pfectionis est sed abusus imper
fectionis ¶ Alij aut ppter solū ossm
dispesatois ut fideles pauper sustē
tent sicut p pmissa spe pfectionis sit
fuit mteno paulus hic quit mge
fideliū vtili maioris meriti sit
diuicas ad dispensand assumē q
ppter deum venere vt m q dicit
fore ab pfectione abstinentia nem
vo magis pfectū pz si de statu prela
toru esset obiectio dicat illi statum
platoru esse pfectionem simplr statu
vo religiosoru dicat pfectionem sm q
tū plationi i pauptate peferatur.
¶ Ad hoc moiet dubiū vt m status
eccto pauperior tato sit pfector dicit
augustin q ad vanitatem fugiendā ta
lis fuit vota integritatis religionis stus
obedie castitas et pauptas ¶ Obe
diena est vtus cra bona aie q a
est abnegatio ppue voluntat ¶ Casti
tas est cra bona corpis abnegatio
ppue voluptat ¶ Pauptas est cra
bona fortu q dimissio facultat

et redditus sicut bona aie pficiunt
bonis corpis sic obedia castitas ita
sunt bona corpis sicut methoda bonis
fortune ita castitas subminor pau
pte ¶ Unde si tres religiones essent
quaru una crederet alias m rasn te
nia m sola obedia alia in sola pau
pte nra m pfecta simplr esset ul
tima m sm quid est pfector m talī
vtute ¶ Decima veritas est q c. 10
nemo nis tormenta xpm confitendo
amisit nemo auru non negando ser
uauit c. 10 ¶ Ex quo dicto ondit
q tempalia per ab negatiom eterna
per confessiom acquirit ita et na
mlia sunt et ideo omnia tam pnt fi
ne defectu sed tempalia pauca et no
sufficiūt ideo occultanda quia si ostā
tentur mox desirent ¶ Undecima
veritas q fideles tempe paulini
tormenta aquam pauptatem sanctam
sitebant xpm confitebant et si non
meruerunt ab hostibus eripi non
potuerunt mi sce pauptat profess
one sine celesti primo tangri c. 10
¶ Hic not sca ascisis pauptatem ee
utile indicitq mortem ppter pauper
tatis confessionem subeundam ¶ Item
ad dubia aliquor rndet q pauper
tas est vtus et instem vtutis non ei
sui gra sed ex ppria ho meretur.
¶ Sanctas et pauptas vtutes sunt
ordinate ad gtemplandū et quia in
strumenta gtemplandis sunt pau
tas mi gracia virtutis dicit casti
tas vo primaria ¶ Duodecima veri
tas q mala mortis non est qm bo
na vita pressit ex quo apparet q sine
per fulgura sine per ignem aut qli
terniq moriatur homo mala mortis
non est si bona vita pressit alias mor
tes metuu pessime fuissent ¶ Ubi
q arguit vt m i morte sit ssibus pena
pu detur p distinctiom aut em mortis
capitur pro dispone pma que fit ad
sepationem Aut pro tpa sepatione ale

a corpe que fit subitanee. primo
capitur mors ipse pro mortali
estimatione. et ibi mirabile est dolor
sensibilis. 2o mō dicit mors ipe
et nisi nō videō q̄ sit aliq̄ sibi pena.
quia in eodem statu quo cia sepa
rat est separata. eo q̄ i mō stata ibi sunt
huiml' fieri et factū ee. et aia q̄n ē
separata nō pt dolor ee in carne. qa
iam est a carne data. et sic sine carne nō
est capax doloris sibi. 12a ve
ritas q̄ ista omia sūt altario
firmis. condicio sepulture. pompa exe
quarū magis sunt vivoru solata
q̄m mortuoru subsidia. c. 12o. Intel
ligendū tm̄ q̄ ita pōt dupl' accipi
et exhibe. aut m̄ q̄m primet ad sol
empnitatem. sic sunt solata vivo
cent q̄ m ad pietatē sic sunt subsidia
mortuoru. ut si exhibeantur ut pau
peres inde refician̄tur. et cito edifi
centur. sic q̄ defuncta ex predictis
mōis sunt talium bonoꝝ capaces
ut habeant. c eodē. 13a veritas
q̄ pietatis officia q̄ circa mortuoꝝ
corpa venerabilis exhibent. sunt
deo placencia. c. 12o. De hoc assignat
tres rationes. prima ad fidem r̄surr
ēcionis astruendam. ut illo corpus
veniens ni quo cita post resurrēcō
nem erit gl'iosa. sic uestis plus
honoratur quia rex vinis mdū ni
pit. 2a ratio ut appeat quata possit
ee virtus cito pro elemosinis quas
viventibus exhibem̄. si nec h̄o apud
deū pit q̄d ex aīa mis hoīm membr
offino p̄solvitur. dicebat aliqui q̄
sepelire mortuos nō sit officium pie
tatis m̄q nō habet causā. illud dictum
est valde absurdū. cui q̄ pi ratione
non ee subuenire paupi nisi in eo
casu in quo nō inemꝰ subuementi ni
si pissimi hoies deant de miracūlis
paupibus altaria. 3a ratio e bo
na q̄ assuetudo emēe que ex hoc max

ime tenēda. quia vni de septē misē
oribus non pcat. quia sepelire est
de 7 operibus misē. et oppositum dice
nō est catholicū. 14a veritas q̄ cinerus
unitas est coram hoīm multitudo
ex quo appāet duo mōha deum
p̄mū q̄ pinanēa cuilibet unitat
consistit p̄cipue in concordia animi
pa mūdo. nō q̄libet homo sed con
cors tm̄. 15in q̄ dissidiū cuilibet
unitat maxime contingit ex cui
tm̄ discordia. quia per eadem cau
sas dissolvunt quelibet unitas.
per quas nascit. et ideo cū ōs structio
unitat ex concordia oriatur. p eius
contrariū dissolvit. sunt pi in cui
tate babilonie gen. 11. 16a veri
tas q̄ virtus quia re vivit ab ai
sede membris corpis impat. c. 16
Ex quo simil' duo mōha deum
p̄mū est. q̄ sit voluntas impat mem
bris corpis uta et virtus exēs i vo
luntate. vñ actus quos impat vo
luntas in caritate exēs circa materiaz
caritatis dicitur actus caritat. nō
quidem chm exē voluntatem. sed
impat. Unde est q̄ omis actus im
pati a voluntate circa materiam ali
cuius virtut sunt actus illius virtu
tis impati. et sunt virtuosi. sicut et
voluntarius pt voluntas non pt opari
circa materiam virtut nō consentiente
virtute. cui ipa virtus sim se sit cō
nectiva et non stringens. Tempa
tus enim circa ob'm tempanē exercei
nō pt nisi consentiente virtute. 17a
veritas q̄ q̄q̄ in corpe ul' de cor
pe fiat. ul' est mea voluntate circuns
sa manēte. est sine culpa mea. c. 16
Ex quo appāet duo documēta p
mi est. q̄ nullus pt per violēcia
ad p̄mū cogi. q̄ licet aliqs possit
corpis suis parcere. nulla tm̄ creatura
pt voluntatem meam compellere. ni
si de sua libera. et ideo cū ipa

m cõnissa manẽte nulla ailpa ẽ
q̃q̃ fiat de corpe nullus homo ad
pecãndum cogi pt ¶ In documen
tũ q̃ licet homo nõ possit cogi ad
pecand· bñ pt m̃ ad pecand violẽ
ter mẽtmai· ¶ Cum em̃ appetitus se
sitiuꝰ nãt̃ mẽtmat intellectũ sic
rota cõũria per phũ pt fieꝰ talis
mẽtmacio in corpe q̃ mẽtmet volũ
tatem per appetitũ· sed nõ necessi
tat ea ¶ 18ª veritas· q̃ qui scripm̃
occidit homicida est· et talꝰ mq̃ sit
nr̃ãor cũ se occidit· q̃to scripm̃ ino
renacõẽ occidit c. 18 ¶ Ex q̃o dño
notant· pmũ q̃ quãto nocẽtior
est qui punitur· tãto mauis flagi
tiũ ab occidẽte cõmittit· et sic sequi
tur q̃ mors xp̃i pessimo homicidio
fuit ꝑpetrata· ¶ Tm q̃ magꝭ p̃cat
qui scripm̃ mittit ad vitand mor
tuales· dñi oppssiõm formidat· q̃m
iste qui scripm̃ mittit ꝑ sup habũ
dantem cõtrariũ· quia iste nocẽtior
ea cũ ¶ Ex o· d· quia nisi Judas
nũme p̃cassꝭ· in eo q̃ scripm̃ peimt
tanq̃ nocẽtiorem· dico aut q̃ si iu
das scripm̃ solũ ex ẽstima p̃ũ pemis
set· nõ q̃ peccasset· tũ magnõ· def
pasionẽ aggrauant pmũ aũs ¶ Ra
dubim· q̃ nõ licet scripm̃ mittere
ex culpa sicut et aliũ nõ missa cau
sa cũ hoc pmeat ad usũ q̃ dict· vaꝫ
dicat aũt q̃ nulli licet aliũ mittere
in missione pub· eo· ideo nulli licet
pmũ scripm̃· licet posset scripm̃
alit pũere in pemtẽ ¶ 19ª ve
tas q̃ pudicia est virtꝰ q̃ hoc scãi
coitem fornicationẽ· p quã possũt
mala q̃ habet tollerare· q̃m malo ꝺ
sentire dorem· 19· c ¶ Ex quo de
dicat ista q̃onem· q̃ si tirãꝰ alicuiꝰ
virginẽ oppmat violent· sicut vo
lunt attemptare symphoniam· in de
ama· nõ amittit pudicia· si em̃ hoc
mõ pudicia pfecta virtꝰ nõ esset·

nec ꝓmedit ad ea bona q̃ibus
recte vimur· sed in bonis cõtinet̃
repimur et vitabimur sicut sanitas
et pulcritudo ¶ Ex qua q̃onẽ sic de
dicta possumꝰ duo colligere· ꝓmo q̃ si
aliq̃ mulier corripiatur violent
manẽs in reg̃ mente nõ amit
tit aureolam virginitat· quia ꝑ
bona corpalia que in sẽa natura
nullius alteri mẽtur· talis aũt
est integritas corpis q̃ sola aiam
sit sanata mente integritate utri
dicat· sicut si quis thuribulum ꝓ
to per manũ alterius· nisi ex eo q̃d
ardebat brãa luna ¶ Tm colligo
ꝓmo q̃ si alia mulier sit corrupta me
te licet integ sit carne nõ habet
virginitat aureolã· q̃ ista pudi
ciciã· quia quis meretur aureolã
hẽt fractã· cum ista sit virtus
animi· ut dicit· cui talis corrupcio
non sit imputanda in pmiũ ¶ 20ª ve
ritas q̃ mulier violent oppmi
tur· nõ adulterãtur· quia laudat
beatus Aug· illũ qui dicit de Lucretia
q̃ violenta filio tarquinii regis
fuit oppssa ꝓpter q̃m oppssionem scip
sam peimit· duo magnã erãt et virũ
adulterium ꝓpetrauit· c. 19 ¶ Ex quo
dicto arguit̃ duo documenta· ꝓmo
q̃ vinculo conjugii pt quilibet adulte
rium cũ quolibet sua· quia ꝑ matrimoniũ
virtatem· adulterium nõ est in corpe
sed in mente· cui lucretia sic fuit pas
siua in corpe ac si cõsensisset· sed tñ
non adulterãbatur· et ideo si quis
conjugũ cõtingat aliã estimãs se
ingerere alii ul' alicui· committit ad
ulterium ¶ Tm dicit q̃ quilibet conju
gũ pt quietare cũ alieno sine adul
terio· quia si se estimet cũ ipso nõ
habet integritatem alterius· sed in solo
corpe· et ideo si sola corruptio alieno
non finat adulterium ex pmissis

hẽtur mẽtrum nt patrut in Jacob
qñ ha filiat adiuta ignoãte gen̄
zo c. Qñ veritas q̄ sint sme
culpe est in corpe dormiẽt pollu
cõe ita ꝓmo mag in corpe non
consentiant oppssio c.24 Et ex
hoc dño sequitur dommẽti q̄ i pollu
cõe nocturna nõ cõsistit pcm̄ qa
supponit mi q̄ sine culpa et omne
mi tale est simp tale Sed cõ
stitui instat q̄dam p. Primo q2 sibi
deus z. q̄ qm nocturno erat pollut
sompno exibat extra extra m
pena pollutoꝝ aliis nisi in lex di
uina nõ mitteat pena sine culpa. 2o
qa ex cõsuetudine cõtrahẽtur q̄ ta
lis homo a prepcione eukaristie
abstineat q̄ fraus fiet si ibi culpa
nulla est 3o qa bñs greg scr
bens ad aug Anglor epm̄ posit
m tali pollutione p cm̄. 4o q2 bea
tus aug in toto ilo textu dicit q̄
mag est sine culpa in corpe nõ cõ
sentiendo q̄ dormiunt. et sic vide2
q̄ omo nõ sit sme culpa Ad pm
dicit q̄ illud preptũ sint cẽmonale
et tiret ibi sint alia q̄ penitẽa nõ in
arguit culpã sicut hõ leprosus ex
cludebatur a castris nisi in cõstet le
pram nõ esse pcm̄. Ad 2m d2 q̄
hoc nõ hz cõia in cõsuetudine ppt
pcm̄ pollutiõnis sed ppt corpalem
reuerentiam sacramenti ubi nõ mittit
aliq culpa sic abhinc mamũ Ad
3m q̄ dicit bñ greg pt exponi sm
dispensationem extrinsecã ut sit ibi per
cam sm hmdme ad p̃sentes ar
tus m tpanne ul' m cõtinẽte i men
te seruat actio dicat hnãna quia ab
homine chata. Ad 4m q̄ ita mista
na est cõtra ad oppm quia magis
tale in aliquo arguit simr tale in
alio et ideo si in corpe dormiens est
simr sine culpa Ex 2o d. quia dicit
aliqn simpliciter q̄ si pollutio pueniret
ex pria cogitatione ẽ pcm̄ mortale
si aut ex intempantia venniale si at
ex natura nullu est pcm̄. Illd aut
dictũ q̄m ad duo prima dicta est rndi
tur q̄ simpliciter q̄ qm ni prima cogitatio pos
sit ee venial' et q̄ tñ expectato
venali homo mittat pcm̄ mortale
sine noua uoluntate est rndendum ad
primam. Dicendum sm q̄ qñ intempe
rantia sit pcm̄ venniale quãq mor
tale et q̄ omnis pcm̄ minuat p se
facultatem pcm̄ est sine rone. Et ideo
dico q̄ pollutio sm se ut hmõi declaratur
simpliciter Nulla pcm̄ est. et
explicite declarat msi in hmõdi ad
datam omissionem et tunc sm mentis
intentionem mali data occasione dimittit mag
vel mg pcm̄ denotatione extrinseca
sicut de uino dicit mala q̄ sequitur
mala voluntate cui ipa sit passio nã
liter obsequens ipam 22 veritas
q̄ illi qui lauacro sce regenerationis ab
luti sint omnium peccatorum remissionem acce
perunt peccatum c.22 Illud autem
dictum intendit beatus Aug ad ostendẽ
dum q̄ illi qui post baptismum statim mo
rientur q festum euolat in ppt hoc
non sit omittendum. Ex quo dicto hẽtur
hoc dormiendo q̄ in bapmo non solum
delentur omnia culpa sed etiã omnis
pena 23 veritas q̄ impetrat
veniam et sme pñone securitas ẽ in
mitra c.23o. Declarat ibidem valeriã
hec tragice estimans q̄ diu romanos
affligerent timebat mgr misericordiam aiens
hostem et seruitatem et tragi pri
pibus omnibus idoneum tutorem et tro
pheum et oñdit illo exemplo. dicit ei
datam seruitate bella rem pubicam
ad nichilum redegerunt Ex isto am
plectitur deus motiua dominica pcm̄ q̄
hoibus impijs prodest ad vitare iram
rei futuri. quia corpi vinibus im
pie hims est cautus inimicus. pro eo
q̄ homines carentes vinis i quo nigr

h
no q̄ sennet ẽ
magis sic culpa.
in corpe

stant franchꝫ supant ab inimicis et
pi tuent ab hostibus supari et id
ad vtilitatem conatur. Tm in omi
q hoibus pfectis non obest hostiu
sentias quia pi non optant bene
ex mi te timoris sed ex elatione hu
mane mansionis hoibus et ideo bo
non deficit eos in vnite finit ahos

Qa veritas q iste duo ciuitates
dei et diaboli de quibus agit mho ho
sunt pclere i mundo et pmixte de
uer ultimo iudicio dei diuidantur.

Incipiunt flores secundi li bri de ciuitate dei

In 2o libro Pma ve
ritas est q iste e ma
ior hom insipientiu
moꝝbꝰ quo ire deos
motus suos et pꝑ ra
tionem plene redditam
sine vlla cunctatione quia nr aperta
cimittit sine obstinata pnicia q
ea que cauitur no finiter tuetur
veritate defendit. Et ideo dicit
q est nimis q res dicunt ita clare
ut eas no spectatibus minendas
stilz quodammodo palpadas tangen
dus offeamus c. 1. Ex quo duo
acquisitur duo doctia quoꝝ vnus e
specula, alius pclus. Primus est q
ibus tantus est error qui sensibus ꝑ
suis quia per rpm fore do adiuuerij
quisquis ut dicat hinc Tm est q duo
sunt que maxie causat insipientiam
et ignorantie stilz ignoran pricia vn
prima est maxim signu insipient

Qa veritas q quidam phi qui
qm diuinius sunt admirati magis
mirare cupiunt quam qm humanitus sint
impediti errauerunt c. 2o. Ex quo
ami doctis q phi attigunt aliquas
vitates duplo auxilio quo excedunt
facultate suis natis qz diuinius in
quit sunt adiuti ut pz de plonis et cta

articulis tangitat in alio loco Qa
veritas q polima pfecta no sunt
sapientiu qui fingunt falsa ad delectan
dum finit fauebat poete et id dicit
pce q finat auarite plonis qui dicebat
poetas urbe pellendos cu rone for
tet quales ee ciuitas debat tm q
adiuuabis auitat. ca 3o Qa ve
ritas q iusta est mobis bonitas et
ideo vitiis fruatur ꝑm institutis
uersis animis quam optinetur ꝑm iusti
tia uere animis et ideo dicit q salus
tius dat i laudem romanoꝝ quibus
bonis apud eos no magis q natura
valebat. c. 4o Ex quo duo acquisi
tur duo poh tia documenta. Primi est
q leges uere animis sunt meliores
q leges uere animis qz sunt mali no
minis valetes. et ideo petitur i dis
tinctis spe q magis ppt ordinem
eminentie qui est inter omnes spes y
minus. et hinc ratio est quia opi
est ab optio legislatoꝝ. Ius aut
nature est ab institutione nec sic
ius simile ab homine. Tm docu
mentu q optia potima regitur
uere animis melius quam uere ani
qz optia communitas optime regula
tur optia lege non sic est status
alicuius qui solii regul' uere animis
est q potius ad q suadet iste indet
optimi et melior qz ad dm maxie
appiquat Qa veritas q hor
ribilissimi est sine summa iusta rem
publicam regi no posse. c. 21. Sum
autem ibidem duplex auite dela
rat. Prima e lex q dicit q inch e
tam immani ciuitati qui iniusta ner
omino sine magna iusta posse
stare ee publicam affirmat. Ta
auitas est suprioris qui diffinens
rem publicam dicit ee populi. populi
aut dicit no omnem cetu multitudis
sed cetu iuris qui consensu et pu
nitates communione ligatur. Item

mq̃ npio differt rem pub cq̃ re
rem pph' primo iuste regi sine ab vno
rege sine a paucis optimatib' sine
ab vno pplo vniuso. qui aut rex ē
tyrannis et optimates fieri st. pplm
aut iniustis tunc dicat q̃ non ē vi
nosa res pub ca sed ois nulla ||Ex
quibus dictis ampli' documentū
q̃ iusta est vita pclarissima. q̃ cui
contrariū est vicium maxie ea pub te
nentiū. rū bonū quato communi tā
to melius. et optimis pessima con
tractantur. et vicia pessimi pclaris
sime vnū est oīm. sicut pz in he
ycra et bestiali te. ¶ Ga veritas
est q̃ vera iusticia non est nisi tea re
ligionis conditor est xpus. c. eod ||Ex q̃
dicto ampli' catholicū documentū.
q̃ apud infideles non st vere virtu
tes mōles. q̃ nisi virtutes mōles sint
genere finis phōr. et finis scōr. ubi nō
est vera iusticia ibi non est virtutes
mentire ||Rz o. d. q̃ nōt Aug ve
rum virtutem. ri phi de virtutib'
tractauerūt. dicit q̃ ipe nōt vanā
virtutē que ducat ad priam. et ad ve
ram felicitatē. ꝛc hemus q̃ sine di
uina gra vera virtus non hetur.
q̃ ad vanā felicitatē frequenter nō
pueniat ¶ Aa veritas q̃ de mocb
finis q̃ iustis misteriis nō possunt
hoīes secreto omīa petere. arbitro per
mittente. c. 29. ¶ Ba veritas q̃
notū est nobis i sacris libris demo
nes negociū sibi agere ut pro diis
hceantur c. 24 ||Istius aut rei
assignat ut eos quos pro se duxerūt
trahāt in dampnationem ¶ Ca ve
ritas q̃ iusta vita probatur et ad
mirabilis est ut omīb' ut' pene omīb'
humana nā cum laude moueatur
et ad imitandū q̃ nulla fere humana na
tura ad id est mirabilis vitiosa ut
totū amplectit sensū honestat. c. 26
||Ex quo dicto ampliat duo mōha
dcumenta. ¶ Primū est q̃ non ita se habet

vitiosi ad iniustitiam sicut virtuosi ad iu
sticia. q̃ nullus virtuosus viciū totū pla
ret. et nullus vitiosus virtus totū dis
pliret. ut h' dicat. quia iustus honesta
tis vir est. ab aliquo corruptus totā
ter. Unde libēr mirantur aspectu
delectantur. et superbi in humilitate in
mutui ||Secundum est q̃ humana nā ē ma
gis inclinata ad virtutem q̃ ad vitiū.
quia nāles appetitus et cois inclinatio arguit
penitare nē. et idō si
in vino totā sensus honestat. no
creditū pitus. signū est nāles inclinationis. et hui⁹ rationis est. q̃ hō in
patria sui pfectionem hō sem
p tendit ad aliqd bonū ||Rz o. d. quia
bonis Aug in 1ta sua pont pene q̃
differt aut. q̃ inter vicium bestiale
qd est pauci de pinat in humana na
tura. ut nullū eis bonū placeat quae
at. et si ita est difficilius est videre
quae sint homines virtuosi plures q̃ vir
tuosi. cum maior inclinatio ad vir
tutē sit. ni dicat. q̃ vicia nullis mo
dis cōtingit. in vnico defectu qui
libet vitiosus. et nō virtuosus. cū
omīa contrariente virtute ei bona
mortalia furtiuosis magis super
habundant in sua pfectione q̃ vita
||Nota postremo c. 28 addit' vim
nobile de scripture ste. primo. inth'
mq̃ turpe aut flagitiosū spectando
nominādi q̃ ponitur. quia ibi vitia
dei aut precepta effantur. aut mira
bilia narrātur. aut deū laudant.
aut bona sua postulāt. ¶ Da veri
tas est q̃ indigne ab honesti co
latur qui per turpes placātur. hoc
aut ducit mouet ad offendēdū q̃
dii pagano⁹ indigne colebant.
quia in ludis scenicis hystriones
placabāt. ||Ex qua deductione
amplectitur duo mōha documen
ta. Primū est q̃ nullius princeps ho
nestorū homīm virtutem
debet hre familiare secretes vi

tute · quia nim per tales fiat pla
cato inhonesti · non debent tales pla
care quos digne honesti hñt colere
· x^m documenti q̄ ille qui hēt tah
rim turpiū conspectū non est dignꝰ
pñcipatu sup honestos viros/quia
indigne a subditis coleret̄ dum
per turpes placāt̄ur. Incipiunt
flores tertij libri de ciuitate dei

IN tercio libro primo
ueritas est q̄ error fuit
aliquor̄ dñaiūm max
imi hoīs boni ee habe
onia bona p̄ter sepm c. 1 Ex quo
dicto accipit̄ duo mōha dicimē
ta · p̄mū est q̄ felicitas hoīs non
pt consistē in bonis existēte quia
hec omia bona exteriora non aut̄ se
ipm̄ boni · non est hoīs maxi^m
boni · nim hic illud sinit erroneū
referret · maxi^m aut̄ hoīs bonum
est ipa felicitas · x^m documen
tū · nullius pt ee felix nisi pt vir
tuosus/quia maxi^m hoīs boni e felici
tas · quā non pt quis hēe q̄ nis hē
at omia bona alia · nisi hēat sepm
boni · ut hic dicit̄ cont̄ errorē · nullꝰ
aut̄ bonus pt ee simplr sine virtute

Q^a ueritas q̄ antiquus p̄fidentes
in cantabus fuerūt in'ta falsa
cristianes · ista fla ee vtha si recta
nre a plō · et illud phat auctē var
ro/qui dicat q̄ vile est cantabz
ut viri fortes et si fm̄ sit ex dijs
ee se gentes recdāt · ut audacius
res magnas diuine scripis audacia
aggrediatur c. 2 Ex q. d. supposito q̄
tales fictiones fm fidem sint illicite
si fm rōnem nālem erat finis ppt
rei pub^ce vtilitatem · dicit̄ q̄ non
quia malus est boni vsus qui cōmo
dū q̄d pt puenire ex tali fictione · cū
boni honestū vtile pferantur · ideo ni
hil vitandū sit q̄ tale p̄mittat̄ · ad intel
lectū nō sunt tales virtutes p̄ tali
modo abiicienda · Q^a ueritas
est q̄ ista de sepm exorit̄ · ut m^r
predicatores angeli cū filiab^9 hom̄
dormierūt · ex q̄ nati gigantibus ter
ra repleta est c. 4 Illud aut̄
dictū referunt̄ ad illud gen̄ vi. c.
postq̄m ingressi sūt filij dei ad filias
hom̄ &c. unde appz manifeste q̄ a
nimus erat optimo · q̄ illi filij dei
fuerūt mali angeli · et malis cū mu
lieribus illos genuissent gigantes
istam rōnem q̄dem hic non dicit.
Q^a ueritas q̄ regulas defecto p
hs · nō ni m̄ sine lume cōtingit c. 5 et 6
Ex quo dicto ipe Aug accipit
idem vnū theolo^9 rōnis documentū ·
q̄ observando ista que sūt fiāt · mē
te xpi · nō accidit mēh ex canonico
syderū ortu · et regulari · q̄ ut dicit
tūr erat pascha iudeorum · q̄ in ple
na mēh luna agebat · Q^a ueritas
q̄ romani q̄q̄ miserūt legatos ap
athenas ad multadas leges c. 10
Ex quo dicto colligit̄ q̄ ma multa
romanor̄ ornā hūerūt a phis gre
cis · quia grecor̄ phia athenis flu
gebat · quor̄ refert maiorē famā
fuisse q̄m vtutem · Q^a ueritas
q̄ demones assistentibus ipis · ambi
gua dant rñsa · ut q̄q̄ accidat de
rebus de quibus mīrogant̄ · semp
ut dii hēantur · ut declāt exemplo
quia cū pyrrus rex Grene · roma
nor̄ hostis consuluisset Apollinis
oraculū · de bello cū romanis fu
turo · illud sunt ei datum rēsum · duo te
posse vincere · vinci posse romanos c. 11
Deinde Ex quo dicto fm q̄ponem et
divisionem quinq̄ in bello victoriam
habuisset · poterat pro q̄ dubiū a mpi
ut patet · inuēt · Q^a ueritas q̄ ho
mines licet sint infideles · cū ex sup
plicijs dant̄ vindicta emendent̄ q̄q̄

c. 19 q̄ declāt ibidem exemplo q̄ hannibal p̄ceps kartaginen. anni esset crudelissim⁹ et mīfensset ta tam in bello romanoꝝ milituꝫ di nem. ut ꝫ modios āulo⁹ au reoꝝ de mīsset romanis mnibꝰ bus mitēt kartagīs mſignīa mge tis victorie. tanta māt Aug in numeroꝝ cede senatus p̄mittere phibetur. ut ō plūes nō mīfice̅ tur. ‖ Ex quo dicto acquīt duo poh⁹ documēta. Pmū est q̄ p̄ nceps et hoīes modesti pūissima pūitione debent cē contēti. si crudelissimi mingātur i maxīa pūitione. qm̄a crudelissim⁹ mingant maxīaꝫ non expetūt. et ideo iusti debent per oppi⁹ sistē cōa mīma salua ri pub lice securitate. ‖ Tm est q̄ qui āquis nō est q̄ contentus magna timori pūi tione. iste nō potī crudelissim⁹ ſz cui crudelitas excedit humanam crude litatē. sicut crudelitas delue. q̄ ei hannibal crudelissim⁹ mḡ hō. insidit p̄ hita grādi vindicta. q̄mum nr̄ mi q̄nti affuit. potuit ‖ Sed veritas q̄ te poribus mīis pro supflua voluptate pluā mḡ donātur historioḡ. q̄m tempe antiquo legionibus pro ex trema salutē collata sī. c. 19 ‖ Ex quo accipitur casu q̄ modm mili tes nō sī ita strēuum sic esse solebāt. q̄ ish vacāt voluptatib⁹ nullo aut mīetis poluptatib⁹ p̄ce ita strē nuis. qm̄a strēnuitas est rigida. sicut voluptas tactibus ē mollis ‖ Q̄a veritas q̄ humana poh⁹ suis crudelitatibus plerūq̄ est mḡta. sicut declāt exemplo supiorū. qui cum habāsset romā a crudelissimo hoste ha nibale. et kartaginem subingasset amisatus est a romanis. amisa⁹ q̄ suis cessit pūatus p̄da. q̄m sua virtute habūerat post mſignem triumphū. nullo mḡ dug⁹ illius vic⁹ captus desidio. ita ut mississe phibeatur ne mortuo cuā m mḡta p̄da fim⁹ fie ret c. 21 ‖ Sō veritas q̄ lex illa q̄ vocatur liciniā rogā romana a rōm⁹ m sticū. sunt magnifima. qua sunt mſti nitū ne quis hēdem femina faceret nec vnicā filiā. vī ot Aug hanc ge quidā aut quid cognati posset in iquis ignoro. c. 21 Et ista suam cōm legem q̄ finat auīte p̄mo qm̄a filie sepiā ut d⁹ Nūm penerūt pēnam hēditatē. et dictū sunt ado mō q̄ iusta rem postulabāt. to q̄ finat uire nāli. par tenet p̄ns nullibet sue proh q̄m exīneo. ei nā hs appetitus q̄ malus cē non pt ad hoc mīmeti. et ideo img⁹ vide q̄ pē suus appellat q̄ndē alieno q̄ suo filio ‖ Sz o. d. q̄ ex regnis q̄ ex grē sunt regnātes. mulieres co muniter nō hēdūt. q̄nis ymgēte. dicat aut q̄ regnū non est hereditas sed dignitas p̄mēs ad totam rem publicā. nec aut in dignitati bus nō est successio mulieru. sicut hēditatibus. q̄ mulieres dignitatum capaces non sī sunt in lege q̄nis sacerdotū cēt ex grē ibi nī mulier nullomō sustinebat. nec de alīq̄ mulie q̄ regnū sumeret. inue nitur in scripturis.

Incipiunt flores. quarti libri de ciuitate dei

In quarto libro prima vitas est q̄ qui bonū lō ge latecq̄ regnāt nō tā ipis vile est q̄m illis quibus regnāt. c. 2 ‖ Ex q⁹ dicto q⁹ accipitur doctrī p̄m q̄ principatus bonoꝝ est vtl' tam ipis q̄m subdit⁹ qm̄a ipi meritur p bonas vitures opando exempla

vir. et subdit essimiũt vbiosi eis obediendo impatientibus virtuosa. et ideo in eo q̃ h̃ dr Aug. q̃ tahs pñcipatus est magn. vtilis ñ vm q̃ alii illoz. suppont q̃ vicq̃ est vtilis ¶ Tm documẽtũ q̃ tal' pñcipatus hr̃ plus de bono vtilitatis subdit q̃ñ in pñcipibus. quia subdit recipiũt a th̃ pñcipe bona aĩe. et leges opñas. et regulas sm quas vmit. vbiosi. preter oĩa nom̃ corpm et defensionem facultatũ que sũt a tessoia. tñ tal' pñceps no ampit a subdit. msi mlta bona. que sũ bona fortune. et ido dicit hic q̃ non tñ proficit ei sicut illis quibus pñcipatus

¶ Tm documentum est q̃ tahs pñcipatus plus habet de bono honestis q̃ i pñcipe q̃ñ in subdit. quibi plus de bono vtitur ibi plus de bono honestat. In pñcipe autem ẽquirit̃ur excellẽs bonũ reb̃ virtutes architectonice et regulatiue sub ditoz̃ũ. et ideo oz pñceps ee optimos totius politie ¶ Tm documentum q̃ hret bonus princeps plg diligat subditos ex pte potentie opantis. pro eo q̃ hẽt inchoatem voluntatem et sub hmiozem virtutem. m̃ ẽqisp ex pte obi tñant rpñ subiecti. Subiecti debẽt magis diligi quia melior. et m se magis diligibil' sicut deus plus diligit creaturã quia artifex infinito q̃ñ eq̃ hret creaturã rpñ plg diligat obiectiue quia ipe finitur tanq̃ ultimo fine. Vz deus non finitur sed vnitur creatura

¶ Veritas est q̃ bonus si finat hb̃ est. malus aut si regnat ser mus est. etc. ¶ Ista vitas gemina ta declãtur dupl̃. Primo si bonus sm at sm corpus est m liber sm aiam q̃ tenet subiectas corpis pas siones. Primo msi corpus rediga tur in seruitutẽ non pt aiam passio nem eius de inire. ¶ Do declã tur quia si malus regnet q̃to corpe hb̃ior tanto corpis passio nes in ipo modomite formas in ducitur et qñ malus aiam non hẽt vnitem r̃sistendi effiat ser uus passionũ.

¶ Tm veritas q̃ remota iustitia magna regna nõ sũt nisi magna latrocinia. illud dicti confirmat auctoritate et ex emplo. Exemplo q̃ ñ quidam pirata captus dixit fuisset ad alexandrum. et rex ab eo que rẽt quare infestaret mare. ille inqt Aug. libera contumacia vocat. quãe tu infestas orbem terrar. sed q̃ ego exiguo nauigio hoc facio latro vocor. quia vo. tu classe magn dicis imperator. ¶ Do confirmat auctoritate Justini. qui dicebat q̃ in principio gentiũ et nationũ imperium penes reges erat q̃ ad fastigium huius maiestat nõdum bene pollebat. sed exercita nit bonos moderatio placebat. Primo mgi nullis legibus reprehendebant. arbitria principum pro legibus erant fines impij magis tueri q̃ñ pferri mos erat nunq̃ regna finebant.

¶ Ta veritas q̃ romanũ regnum non fuit ita diuturnũ sicut regnum assiroz. & quod diuinauit ẽ ni. in anno regis. usq; ad institutionem urbis medos. per mille et quingentos annos etc. Vz attendendum est q̃ illud accipiendum est tempore Aug. qui pro modo videbat oppressum vnus

¶ Ta veritas q̃ non est inuenienda ad memoriam amici nisi inter amicos illam amicum.

c.2. qd probat auctte et rone. Auctoritate qd dr Leui 19o Non queas vinoꝝ de corde mer meoꝝ eis iuris tui tuoꝝ. Po exemplo qua dicit mendacio 2o huis Aug' q typo affectus ni roma liberasset. et post libanoꝝ ab hannibale kartaginem sibi cã migrauit subiecisset. postea memor iurie memor iniq Aug' prie patrie roma a gallis urem habuit. ¶ Ga veritas q felinores dent res humane si dent omia regna pua cordi vm letania c.15 Illud aut dixit ipe declat ibidem dnphin rone. pma est q regna nõ augent msi ppter iniquitatem. cui quibus nsta bella gerunt. q nõ esset iniq si vicino ru conr se belli gari nulla ꝓ nõ ret iniuria. Rõ rõ est q maioꝝ felicitas est hec vicinu bonu conor dem. qm vicinu mihi subiugãe bellatrem. Hoc q maior felicitas e possidere pnũ regnũ in quiete. q augẽ magnũ ut pmittur ei mãre ‖ Hz o. d. qma magna regẽ ut crimo sunt potencia ad tiendu rem pub tam. et ideo mdicabile felicitas. sicut sptnia q memoat tempe dauid et salomois. dr q hr non est mirandu Aug' mag' eo mendãe pumatem regnoꝝ siamnibus rebus ut mir. q ipe describit felicitatem romanoꝝ non sm tẽpalem regni magnitudine. sed sm q hoies mundi cognoscere dent insi et pariter q tunc regna nõ indigerent tutela. ¶ Ha veritas est q verecundie vtutes in quoꝝ spebus dixerit esse distributas. scz prudentia. iustitia. fortitudine. et temperantia. quarũ singule magis spes suas habent c.19 ¶ Ia veritas q arbr bñ recte q vniedi vitus a vitiis

diffinita est ‖ Hz o. d. qma arbr equedam spes vnius intellectual. ut pz p Ezechielem Sethureũ. et ideo nõ videt ee vnus genus. cui mõ in hac diffinitione ponatur loco generis. dicit aut q Aug' nõ accipit artem ppe pro ut dicitur rõe rario sensibiliũ. sed pro rõnitudine ut ibidem pz. et sm illũ modũ vnus est rationis et regula q recte vivit. ¶ Ka veritas est q felicitas nõ est rea sed dei donũ ab eterno. ¶ Ko veritas q nullo optat aliquid ppter aliud nisi ut felicitas sit. c.22 et illud dictũ videt e cõe experientia. q nos experim nos multa desiderare multo magis de felicitate et nullus pt desiderare ppter aliquid finem nisi actualit cognitet illi fine. dicitur aut q ibi videt Aug' amplexe humanitatem pro bene e hoies in quo de tanitur. et nullus potent aliquid nisi ppter ad bonũ in quo pro tuit quesiit. ad pro talem felicitatem semp intendit dicit mi aliquis q semp intendit ultimo finis humanit. licet impercebilit. et videt patentia que nõ exprim in nobis. ¶ Ka veritas e q pietas vã est veritas dei cultus. c.23 Intelligi mi q sm Aphm pietas accipit dupr. vno modo pro vnute clemẽte. et sic cã ibi ponit tres pietate per opa bona. alio modo pro vnute late ut misso loco. ¶ Ra veritas q licet possit fieri quin rex esse nõ velit. tñ impossibile e aliquem memori q nõ velit ul no lit se de felicem. c.24 Intelligi mi q ista vitas pulchra famosa q dicit q fine ultimo intellecto nullo pt nõ appete ipm. q illud q ita quiescit oibus q nullo pt nõ quiescere e mirabile aut est illud sm hoc dictũ dicit mi aliquis q Aug' intendit de no tione q est natalis nascio. et non

de voluntate que est actus christi et ꝺ̄ nō uidetur valere. am h' dicat q̄ aliquis ꝑt nō uelle ymo nolle honorem ⁊gnicō mō quo nō ꝑt nolle fehitatem. sed nāls appetitus est honor. igit̄ ꝑm illū etiā nullus ꝑt nolle. ‖ Ad aduertendū q̄ bñs augꝰ loquit̄ nō solū de nō uelle. ꝛ de nolle. et ideo existo loco nō accipit̄ q̄ uoluntas possit suspendere actum suū non uolendo. licet nō possit elicere contrariū nolendo. ut uidetur mtendē doctor subtilis. ¶ Ex. Veritas est. q̄ ꝑm ꝓpriam sūam non omia uā sunt cōmunibus manifestāda. 30 c. istam aūt ꝓpriatem declarat auctor et exemplo. q̄ mouit Varronem doctissimū dicentē q̄ multa sunt uā q̄ multo uulgo sic nō expedit. ‖ Ex declāt exemplo. q̄ gen celestis ⁊ sua mysteria tanto intimate ꝑt ꝓphetis ea reuelabant. ¶ Ex q̄ dicto mouet duo dubia. ꝑm est q̄ articula fidei nō sunt infidelibꝫ reuelāda. ꝓpter q̄ temptus pueros. et idē bñs Andreas mīsterū dīne essentie q̄ est articulus fidei nrē nolunt reuelāe ꝓconsulib⁹. ut nō cedēt sibi gen sua mysteria occultabant ne uilipenderent quanto magis diuina scriptura. ‖ ꝛm documentū q̄ difficilia fidei nō sunt simplicib⁹ ꝓpōnenda. ꝓ periculū erroris. sunt ea ꝓpositiones. q̄ nō q̄ mtelligentibus male ꝑt declarari. dñs in exodo dicit. qui fodit ꝓfundū et nō claudit ea. cendit bouē. ea ꝛumentū ueus est ad ꝓstituendū.

Incipiunt flores quinti libri De ciuitate dei

In quinto hbro ꝓma ꝓpositio q̄ ille qui diuinā uoluntatem appellat fatū recte mtelligit non tū recte dicit. Vñ dicit ꝓ Aug q̄ ꝓbis sensū teneat hꝝ uocē aūt corrigat. c. 1. ‖ Ex quo dicto ampliatur duo mōdia dubietata. ꝑ mū est q̄ fatū non est nōmen ꝓprium. q̄ ꝓpositiones. q̄ hēnt de rebus ꝓ nō hūtare sua. et ideo fatū nō ē mihi simplr̄ nōmen dicitur aliud a uoluntate diuina. ‖ ꝛm est q̄ error non solū emendus est in mtentione sed etiā in locutione. Alioquī ille qui recē sentit licet male ꝓferat nō erit corrigendus. sicut in ꝓposito ꝛpm corrigit aug. ¶ Ex. Veritas est. q̄ equalitas euentuū que quōq̄ cōtingit genitis non ē reducenda in cōtra supercelestia. ꝑm. uniformē applexionē q̄ ꝓbatur dicto ciceronis. qui dicit ꝓponatē nobilissimū medicū in scriptis reliquisse duos libros ira conscribere affinitatē ut simil' egrotāt incipiēt. et conualescāt simil' et alleuiari. et cū ea tanta ꝙ similitudo ꝙ hēnt. Ridit quidā astrologus. 2020 constellationem in qua nati sunt simil' finisse. et quid medicus dicit uniformē complexionē et mixtionē ide. dicit autē bñs aug q̄ multo accipiendū sunt ꝓpositiones medicorū. c. 2. ¶ Ex. Veritas est. q̄ mira uis humane nature est. ut cū mulier concepit q̄ demde alium omino q̄ ꝓpe non pōt. c. 6. Intelligendū m q̄ oppositū illius sensit philosophus. ꝛ m hō de aiabus oppositū declarare uidet. nos mī magis dicimus istorū fidem dare debemus. ¶ Ex. Veritas q̄ hominibus solū in rebus deus credit libertatem uoluntatem. c. 7. ‖ Ex quo dicto arguitur primitus duo dubia. ꝑmū q̄ in bestijs non est libertas sicut aliq̄ ponūt. pro eo q̄ libertatem assimilat in sola

cōplacēn ‖ Rm est q̄ bruta non
fecit · quia ḡp̄ libīatem solam
ista attribuitur bruta fecisse
Ra veritas q̄ sūm p̄ris volū
tatibus nullus q̄ dicē p̄t p̄m
sanctam antiquoz · q̄n̄ induxit
sanctam augustinū ipōz dicentis
duxit voluntatem sata voluntā
tem traxit · Ista aūt sata dicit
Ung̃ fuisse appellā ab eis vo
luntatem Joīs · q̄ m q̄ m sūmū
deū ille doctor putauit c.s ‖ Ga
veritas est q̄ sīc ēntis est ordo
fieri · ita ēntis est ordo cā · non
em̄ aut ād fieī p̄t quod nō aliq̄
causa efficiens p̄cessit c.q ‖ Ex
quo dicto acquiritur duo docu
mēta
p̄mū q̄ omnib⁹ cā effectus p̄cedit
sūm effectū p̄m aliquem ordīē ·
dicat em̄ q̄ fieī non p̄t nisi p̄e
cesserit efficiens cā ‖ Tm q̄ nulla
res p̄t de nouo fieī que nō hēt
causā efficientē · et ita de fōr · per se
Sa veritas q̄ muse voluntarie
aut dei sunt aut angelōz · bo
nōz aut malōz uel hom̄ aut
quoruncūq; alīus si m̄ q̄uit appel
lande sunt voluntates alīus rōnis
ex p̄te motus illi quibus fiūt ab
qua p̄m naturā p̄m quā appetit
ill' emātē c.q ‖ Ex quo dicto ac
quiritur duo appenna documen
ta · p̄mū q̄ m bruta non est vo
luntarium · q̄ nullus p̄cit m bruta
p̄ter voluntatem deis n̄ sit ī eis
voluntas m hoc loco ‖ Tm docu
mū q̄ ista q̄ agūt bruta p̄m mutuā mīa
nasom̄ nature agūt · q̄ inclinatiōes
eōrū motus p̄m naturā dē dicūtur ·
Sa veritas q̄ male voluntates a
deo nō sūt q̄ m mḡ sunt cōm natu
ra que ab illo est c.q ‖ Eq dic
to acquiritur duo documēta · p̄mū est
q̄ omne p̄mū est rōnis naturā q̄ m
omē p̄cēs est mala voluntas · que p̄m
ipm̄ est cōm naturā a deo ordinata ·
nullus raro est · q̄ illud dicit cōm na
turā alicuius ēe · q̄n est q̄ actus ad
quem est ordinatus · sicut rōnis natu
ra finis est ēe sīrsū · cū sit factus
ad ēendū deorsū · et ideo nī voluntas
sit recta ad bonū volendū · q̄
sua natura est esse voluntatem
mali volendi ‖ Tm documentū
q̄ deus non est cā voluntatis male
hic aūt non accipit voluntas ma
la p̄ce ipā poīa dēpriuata p vitiū ·
q̄ ista est recta a deo · nec p̄ce ipē
actu q̄ m ad cuius positionē · q̄ sic
est q̄dam natura cuius deus est p̄ma
causa · Fz p̄ce deformitē sine p̄iua
tione boni sequēte talem actū · q̄
actus p̄m talem p̄uationē non est
aliq̄ causa efficiens sed deficiens ·
Ta veritas q̄ due fuerūt opinio
nes contrarie de iustitia dei · scīz Epre
onis et stoycoz · ita q̄ Epicurus ne
gabat deum esse p̄sciam futuroz
q̄ stoyci detestant · ille magnus Augo
qui negat deū ēe p̄scium futuroz
negat dm̄ · c.q ‖ Intellectū ni q̄
p̄m intentionē Aug̃ due fuerūt
extreme opiones de p̄scia dei · q̄
dam em̄ posuerūt omnia de ne
cessitate euenire · ut saluaret diuina
p̄sciam · Aliqui posuerūt deū sci
entiā · ut saluarent futuroz om̄
contingentia · Ca m̄ fides tenet
opinionē medīā p̄m b̄m Aug̃ ·
scīz q̄ deus omnia futura etiam
nata nouit · et omne futurū con
tingens euenit ‖ Fz o · d · quomō
p̄t ēe res contingens eueniēs
si deus infallibiliter prognostat fo
re ipām / Dicit aūt q̄ sīc · illa que
actu sūt p̄m sūt q̄ contingen · ut mon
cehi · tn̄ ea angelus nō moueat na
li necessitate sed libera voluntate

et tm̄ q̄libet nr̄m̄ m̄ fallibilit̄ rogno
cat monī p̄ñtem q̄ nūs ut p̄ñs est
sit o n̄gens · ma habet fumū · ut tō
tugens · hz tm̄ m̄ fallibilit̄ p̄sistere
a deo · si em̄ o mgeñ · mpe dict cer
tūdinē futurā eadem rōne et p̄
sentem ¶ 6ō veritas q̄ p̄ma di
nō tollit hberū arbitrium · qz nefas
migunt est negare duam p̄ñaz ·
et si ipa tollit hb'tatem nram sens
tra mḡ Aug esset legēs · exhor
tationes · laudes et vituperationes ·
et tm̄ nō fumt sens · qz tm̄ valēt
q̄m cas valituras deus p̄sciunt c
10 Illud tm̄ dictū ipē declarat
ibidem dicens · neq; em̄ nō p̄cat
homo q̄ ipm̄ deus ee p̄scium p̄e
stinuit ¶ hz ex isto dicto videt ampi
argui tī · q̄ p̄ma dei est cā peccati
nr̄i · si ideo peccam⁹ qz deus p̄scit
Solutio dicat q̄ non est cā p̄pter
quā · sed cā sine qua nō · sic dr
q̄ apiens fenestrā e cā illuminatio
nis domus · ¶ 2a veritas q̄ v̄
nis est via q̄a venitur ad finē
v ad felicitatē sicut ad possionē
etc ¶ Et cū illud dictū ponit be
atus Aug duo dicit tm̄ videlicet p̄
mū q̄ romam subiecerūt omēs
vitutes vane ybie et honoris p̄ter
quā sola acquirendi in civitate
volebāt ee vitiosi ¶ 3m dicit tī
q̄ isti hoīes q̄q; quāto plus ap
petūt · tāto plus fugiūt · et q̄to
plus fugiūtur magis hoīes mse
quunt · sicut fingunt fuisse testantur Tlan
de catonis · qui quāto mḡ appete
bat gliam · eo magis illi p̄cabatur
¶ hz veritas q̄ nō est vā virtus
q̄ non tendit ad illū finē · ubi est
bonū hoīis · quo melius non est
IA · c ¶ Ex quo dco accipiūtur duo
dicit tm̄ · p̄mū est q̄ melius hō hēt
sine gra vani virtutē · qz nulla vir

sine gra p̄ducit hoīem ad talem
finem · nec erat actus meritorius sine
ritorius ē vanus ¶ 3m dicit tī
q̄ tā tas q̄ aut est gra aut non
sine gra · est forma omīs virtutum ·
qz npa discedente nō st vere virtutes
cū discedat gra ¶ hz oītur dubiū
qz nam per vnam actū pccī mōrlis
amitta cāritas et gra · non videtur
q̄ virtutes mobiles im repente fiāt
abolite · que diu st acquisite · dicat
aut q̄ corripiunt q̄m ad virtutes re
ritates acceptandas dīne pro vā
felicitatē · nō aut quo ad vitatem
sue patē · et sm istā acceptionē am
plat vitas de qua hic loquimur
Aug ¶ hz veritas q̄ res pub ca
plus magnificatur virtutibus sem
p q̄ armis · et ipe illud dictum de
clarat per sīmam plōmb · sic dice
ns de romanis potentibus · Nolite mira
res vos existimare rem publicam exp
ugis ferisse magnā armis · quia ar
morū et equorū nobis mḡt copia
est · hz alia fuerūt que illos mag
nificauit · scīz comi modestia · foris
usticia · animus meditando lib'
tatem · hoc autem catho nos hēmus iniuriā ·
amicitiam · publice egestatem · p̄ua
tam opulentam · laudamq; diuitias se
quitur mercatura · mercatores discernen
virtutū omia vitia p̄ma possidet
ambitio · etc ¶ Ex quo omia st dicta
pulcherrima ¶ 4a veritas q̄ sub
lata iactantia ois hoīes ecclia tu
rā pares · vñ dicit sic · Tolle iac
tantiam · et q̄ st hoīes · nisi homines
et loquit q̄m ad vitā et elationē
animi ybie etc ¶ Ex quo dicto ar
guitur dom̄ · q̄ reges et omēs mā
nates q̄ regnosc̄untur et p̄cipiunt
se hoīes · cū in hoc sint in natia ce
tis pecudibus et expiantur eisdem mi
seriis humanis · non debēt extolli

Quarta veritas q amor prie cū laudū īmensa cupidine vpulit ad īmitandū romanos c. q. Istud aūt documentū oñdit dūphin exemplo. primo qr brutus cum imparet rome alios occidit. quia monebāt nona bella. quibus ēet ut miores vri in laudem eius dicit poeta. diuat amor prie et laudū īmensa cupido. 2o quia alius princeps romanus torquatus filiū nō cōtra priam sed pro pria qr contra imperiū pris ab hoste prouocatus inuenit morte pugnasset. et viasset occidit eū pr finis ne plus mali ēet in exemplo ipi contempti. q bonū in gria hostes occisi. Quinta veritas q maiora fecerūt romani pro re pub. q̄ quicūq; christiani pro fide catholica. c. eodem. Illud aūt dulcii oñdit duphin exemplo. primo tum unicuiq; optimi cōsoziū qui se armatū in equo thiatri prepetem dedit. hibent cū dijs insistent ut pro salute urbis optimi romanoz se ibi pri pitaret. 2o exemplo lucij valentissimi. qui in suo mortuus opulenta ita inuentus fuit paup. ut nummus a pplo collect ejus sepulturā causa fieret. hic dicit aug. quomodo vir xpianus audebat se extollē de voluntate sua pauptate. videns exemplū istius. 3o exemplo qui tum qui cū migea q or possideret et ea manibus suis colet. inde ad ductus et fastus dux exercitus post habitū nobilem triumphū rediit ad pristinū opus. et ideo subdit mo. Nunc. Nonne omnis xpiana. qui excellentioe xpōsito diuinas suas uoluit ee communes. sunt sc̄ptū est in actibus Apl̄oꝝ mitelliḡat se ex hoc nulla ventilari posse. iuxta

Quinta veritas q michil est ignominiosius ista pictura in qua voluptas pingitur. tamq̄ regina imperens omnibus virtutibus. ita si ēet alia in qua pingerēt omnes virtutes ut fiment huic gliē iane Anselmi dicti. in. ad istius dicti declaracionem quem epicuri ponebāt. q actus virtutū nō ēent querendi n̄ gr̄a voluptatem. ut pote temperancie gr̄a fortitudinis. si eni nō hēret nō luptas et fortitudo ad domandū hostes. qui impediūt voluptatem et sine voluntate subiugebāt virentes. et qr stoyci hoc detestabantur. qui ponebāt boni humanum consistē in virtute ad verecundia pfendā putrim. pingebant uia tabulata in qua erat depicta voluptas in pans omnibus virtutibus. et illam dicebāt ignominiosam. et p istum modū dicit aug. posset pingi una tabula in qua iam gria poneret. q̄ omni virtuti regina. q̄ foret ignominiosa. et hoc dicit cōtra romanos. qui virtutes humane gliē subiugabāt. Sexta veritas q licet deus det solis piis regnū celoz. cū regnū tremi dat piis et impiis. sic exemplificat. ut ceteros. q iste qui dedit impio cōstantino dedit et apostate julio. cui egregia mgt pudorem decepit amor dilandi. sacrilega et detestāda cupiditas. cui nanq; erat deditus oraculis. c. 21

Septima veritas q si heres sunt regis. qui inse impatronit. ut. in. linguas sublimat honorancia et obsequia nimis humanitatis salutationum. non extollūtur. si sua pcarem ad dei cultū magis dilatare dū sanctū. et in rebus bonis virtutibus exercentur. c. 24. Anselmi dicti in. q. in duobus capitis dicit lau

debdigniſſimas de Conſtantino
et Theodoſio de Conſtantino d
q fuit felicissimus in oppimendis
tyrannis et rebellionibus et edifi
cauit ciuitatem q̄ rome filiam
conſtantinopolim ſine omi dolo
De 20 ſcis theodoſio dicit q̄ fuit
clementiſſimus et q̄ puniret cōt
tyrannum feroniſſim. qui ſibi ade
rant militeſ nobis remiſerūt
expoſta fuiſſe de malis hūanis tam
labatur theodoſij pte in adiſſari
os vñ dr Aug⁹ q̄ poeta claudia
nus q̄ uis a xpi nōie alienus ei⁹
laudibus dicit Omi dilexit deo cu
mulatur ether et quicquid venit ad
claſſim ventu ¶ 28 veritas q̄
hirenna peccādi mouet hoi miſe
riam vnde mouet tullius dicen
tem de quoda qui peccādi hirenna
felix appellabatur Omnia tibi
peccare licebat ⁊c 18 Ex quo dic
to vident pcepi quor q̄ones mo
rales Quarū pma eſt q̄ mali
nor eſt pnōr qui peccat licite q̄ hi
ta hirenna ab aliquo tyranno utpo
te q̄ iſte qui illicite iſto mō q̄a
ſimul dicit iſta vita ad miſeria
ptinet peccāe hirē et ratio hui⁹
eſt q̄ peccādi hirenna eſt quoddam
malū ꝑſe et pnōr ſimpliciter eſt
aliud malū Ille aūt nō illicite
eſt p̄ ore hoc eſt ei bonū et ideo
nō peccat non hēt tot mala ut
ille ¶ 2a q̄ q̄ miſeriores ſ peccāe
ſ prime q̄m nō pūnone quia q̄
peccat licite mō ita dicto ſ miſe
rior et nō ſ prime quia licite ſ
hūmodi ad pūnam ¶ Et hui⁹
rō eſt q̄ia pena oppoſita culpe
eſt dolor et bonū iuſti ⁊ quo bono
caret iſte q̄ de culpa non hēt pe
nā ymo ꝓpiatur obligatur tene
ri inſte ⁊ pr̄ p̄ malū eo q̄ nō
puniuntur nō moraliter ſ phm pe
ne mediāe ſunt ¶ 3a q̄ q̄ me
lius eſt mereri ſine obligatione q̄m
ſine obligatione quia ſi miſeriores
eſt malū facere ſine obligatione
ex q̄one pma bona facere ſub obliga
tione ſit ſub rone et cōtrario pſ
ſimo optima virtus contrariet hēnt
medium Ratio iſtius eſt q̄a quanto
plures virtutes cōcurrerit ad aliquē
effectū rebus pribus tanto ē melior
qui aūt agit aliqua bona obligatus
mētis timore ſine ꝓpria voluntate
et ſine mercede legali nō obedi
entia quia eſt obligatus Alioquin
obligato ad hoc ēet mala ¶ 4a q̄
q̄ melius eſt mereri ſine cōmutatione
ne q̄ ꝓpter ſpem cōmutationis
ſic honeſtius q̄ quomodocūq; cum ſ hac
vita michil poſſit virtus adequari
illi aūt qui ſine ſpe mercedis bene
agunt mō diligunt virtutem quia
ꝓpter aliud intendunt ſ dm Illi aūt
qui nō diligunt virtutem ꝓpter ſe nō
vltimum finem ꝓpter mō diligunt
virtutem ¶ Hz oritur dubitatio de pma
q̄one q̄ videtur hanc habitus fiat ad ꝓpo
ſitum quia iſte qui peccat illicite
et contra hirenna principis p̄ceptū da
mnificat ſtatū illud malū faciendo
et p̄cepti principis vel legis miſſ
diendo Ille aūt qui peccat nam
hirenna eius non facit aliquid iſto
rum dicit aūt q̄ ipe cōmittit vnū
aliud q̄d eſt penale quia mobe
dit ei utpote ampliando hirennā ei
illicite q̄ illud eſt magis contra
boni naturā et contra legalem
iuſticiā qua mouebat eius deus

Explicunt flores Sexti li
bri de ciuitate dei

Liber Sextus

In sexto libro ꝓma veritas est q̄ aliquib⁹ adest hb̄itas rē ſ̄ben de quibus abest hb̄er tas recte viuendi. c. l. ¶ Illud dic nim ipē declarat dn̄s in exemplo ꝓmi est de parione nil affuit h bertas recte senaendi. non m̄ dne di nil viuendi. ni em nitri dei ſn pſtinoſſi encret esse. non fuit an ſtis ipm̄ redargue m̄ sms ſ̄ptis tm est ad ꝓpoſitum de seneca q̄ ut m̄gr Aug⁹ memin̄t Apl̄o nr̄o floruiſſe tēpibus. non quidem m̄gr aug⁹ ex toto eis affuit ſed ex parte. affuit em ſ̄bendi ſed viuendi defuit ¶ Ex quo dicto ſuit argu⁹ q̄ seneca non debet aīmadu inter ſos tam̄ fidelis. licet ipm̄ Jeron⁹ ponat in hb̄o illustrium vi rorū. non em dixit expſſe q̄ ſit sac tus ¶ Ra veritas est q̄ tollera bile est semel i anno i sanctē ꝑm dn̄am seneca. c. xo ¶ Ex q̄o dicto ſimilit̄ duo mōstra dn̄i. ꝑm q̄ nūq̄ ſit m̄sanctē est hmōi ſunt aliqui ſurripiūt ſm ubi ſſm. qa illud q̄d licet aut̄ non tolleāt̄. nil ius em̄ tollerat bonū ni tollerāna ſit de bono i malū. ſic est ꝓmia m malo pene ¶ In dn̄o. q̄ freqūter ſolz cothurnis nasci aut male agere est intollerabile. quia sic mō dum vidit seneca furor ceteri tem pus habet. adeo si ingt̄ maneat e intollerabil̄ sicut et ome aliud malū ¶ Ra veritas q̄ sapientes anīq̄ nitri deoꝝ non hēbant in animo ſed in actibus fingebāt. ꝓpt̄ tra nonū timorē. vñ dixit q̄ seneca elegit sapient̄ illas deoꝝ culmias et eas in aīm relegone non ha bebat. ſed in actibus fingebat. de q̄b⁹ culm⁹ loquit̄ seneca. ut ibidem re nm̄ dixit hec omnia m̄gr Augustinus

Liber Septimus

nur nūq̄m legibus missa. nō tamē⁹ diis grata c. eod. ¶ Ra veritas q̄ mūdi sapientes q̄nq̄ agnitur ſpū dei. sicut exemplificat ibidem de Be neca. q̄ mūdoꝝ neq̄am exp̄mēs dicebat sceleātissime gent̄ consue tudo qualit̄ ut ꝓ omīs ita t̄ras recepta sint mihi mte nomīs⁹ leges dedit c. n⁰ Et sequit̄ ibi ūbum bn̄ Aug⁹ m̄ dabat Jene. h⁰ di cens q̄ dūmtus agebatur ignoraīs ¶ Intelligi ni q̄ ꝑm doctrinam bn̄ Aug⁹ m h⁰ libro. nisi scē. i fine fuit q̄sus alit̄ non ꝓt ee salvus. q̄ non hūit hb̄itatem recte ſ̄ben di vivendi. sed hūit hb̄itatem rē ſ̄bendi ¶ Io q̄ dixit volatram ſ nandā ꝓpt̄ regn̄ impia ¶ Io quia sacramenta anīq̄ leg⁹ reprobāt sic simplē mala. ut ibi ꝓz de sabbatis ¶ Io quia cont̄ sacramenta nouē leg⁹ nihilauit in sua superbia. Illa au tem ratio qua dixit cont̄ sabba ta nouoꝝ q̄ videt septima ptem sui temporis amittat. concludē equa liter vult cont̄ diem dn̄icam xpia noꝝ ¶ Ex oppo⁹ d. quia beatus paulus mouent̄ ei ſ̄pſisse et cū ſi⁹ma veuenia et laude dei. dia mur aut̄ q̄ eius q̄suetudo fuit etiā in fidelibus rondescende. ut omēs inuitent̄ aut q̄ forte post omīa dicta que de eo aug⁹ allegat fi isse ꝓfecte q̄situm ꝑ paulum.

Incipiunt flores septimi libri de civitate dei

In septimo libro ꝓma vitas q̄ qui certa ch gnitur ꝓsin non exh cent repelli mur. c. z. Il lud aut̄ dicti declat in duplici filiatione. ꝓma est q̄ licet m exa mi chgnimur typoꝝ. multos ex hoc non reprobant ¶ Ra ve

q̄ licet m edificijs aliq̄n lapides
angulares eligant. ex hoc cen no
abnegantur. ‖ Ad 2m dr̄m q̄ 1o p̄t accipi
dorum enti q̄ sufficiat ni cū stru q̄
mocumbus bonos eligē. q̄nis no
acquiratur meliores. Ad 3m q̄
ad oppm dicit̄ sequēs multitudo
sibi nocuit. quia errat q̄m no elegit
optimos milites pro tyrocinijs.
et optimos lapides pro angulis. ‖ Ca
Veritas est q̄ nullus dubitare de
bet melius de hac bona mente
q̄m hac bona memoria. ‖ Illud aut
dicit̄ ipe probat q̄ nemo malo est
q̄n habet bonā mentē. quāuis no
pessimā memoriā hūt. ‖ Similiter c.
x. ‖ Et no q̄ h̄ accipit mentē pro
volūtate. q̄ dicit q̄ nemo male potest
hac bona mente. mala aut et bo
nas ponūtur in voluntate. sed tunc
accipitur hoc argumēto q̄ voluntas e
nobilior melior intellectu. si bona e
tanq̄ Aug̃. per quā probat q̄
mens est melior q̄m memoria. q̄
nullus hīs bonā mentē i. volun
tatem est malus. et hīs meliorem
memoriā p̄t esse pessimā. et hīs
voluntatem bona no p̄t esse malus.
et hīs oppm intellectū p̄t esse pessi
mus. sicut sunt primus angelus. Et
confirmatur q̄ mens est potē in
telligēdi. et ideo si voluntas e me
lior memoria. ita videt de intellectu
Ca Veritas q̄ aliquis putarem
posuerit essentias formarum tot̄ no q̄
libet cū horum sed creari deo
unde dicunt salustius disertissimus
sic dicentem. profecto a fortuna i oi
re dñandi. c. eodem. ‖ Est tm̄ in
telligendū q̄ intellectus bn̄ aug̃. est.
q̄ nulla fortuna est cui rō ordi
nato diuine voluntati. q̄ tm̄ in oi
bus dñatur. ceteris. uero a fide
libus illud documentum p̄t sane accep

tari et intelligi accipiendo fortu
nā pro diuina prudētia. sicut sunt dic
tum de fato. Ca Veritas q̄ se
per plus pendetur et appetitur q̄
quod aliquis sit q̄m illud quod p̄t. ad fi
et ondit q̄ cum omnes homines coti
die actus peccata sint venales. q̄
plus diligit peccatum. c. eodem. Et
quo hēntur illud dicti famosi. q̄ se
per melior est finis illius que sunt
ad finem. ‖ Ad 1m q̄ illud mutat q̄ru
plic primo quia in scientijs speculatiuis
finis est ultimus. et tm̄ melior et tali
dotata nobilior. cū ipa p̄t boni aīme
et nobili sit mīs minima bona for
tune. ‖ Ad 2m q̄ res sunt p̄p̄ suas
operationes. aliq̄n dicentur esse
sunt visus si nūq̄ videt. et m̄ ta
les operationes no st̄ melius tali
bus potentijs. ‖ Ad 3m quia actus volū
tatis ordinatur in suū subiectū
sunt in fine. cū obm voluntas sit
bonū. et bonū est finis idem. et cum
obm quāq̄ no sit ita p̄fm̄ sic actus
ni sunt quib̄ appetit pulchritudine
corporalem. Actus em̄ spūalia corpa
libus sunt meliora. ‖ Ad 4m quia finis
hominis p̄p̄ quem est creatus dicit
esse visio dine nate. et fruitio in quo
consistit eius felicitas. et tm̄ p̄fior
est homo nō sit de gre sc̄tane q̄m
ista felicitas nō sit actus quoddam.
Solo ad p̄m. licet finis subiiciat
q̄m p̄sit mens nō st̄ melior talis
scia. bn̄ tm̄ finis in se p̄p̄ q̄ talis
scia est ordinata. utpote scia superior
et nobilior vitat. etne ad quā oīs
scia de nā sua ordinatur. ‖ Ad 2m
q̄ res st̄ p̄p̄ suas operationes sic p̄p̄
finem quo attingimus. et non p̄pter
finem aug̃. mīr aut. 1m regula si
mit̄ de fine cuius p̄pter quē fit rō
res. et non de fine quo. quod e p̄pter
rem aug̃ est talis finis. ‖ Ad 3m
q̄ actus voluntat non est cuius hb;
obi tamq̄ boni. quia est finis p̄mo

m multa fez̄ finit m ista q̄ sunt
ad finē. et dato q̄ ponēt voluntas
finem m aliquo ignobiliori suo ac
m ad hunc non cēt iste finis thēsvo
luntis // Ad 2m q̄ iste finis qui dz
visio est finis quo bn̄ ipā est ḡpr̄
homīs naturā et natura ḡpr̄ ipaz
n̄ m q̄m p ipam̄ mediante attin
gunt finis plures quo ¶ 4a ve
ritas q̄ solo deo illustrate dia fit be
ata &c. ¶ Ex quo dicto ampl̄ntur
duo theor̄a documenta. p̄m est cōn̄
illos q̄m negant lumen glie i pa
tria quia illustrans sine lumīe esse
nō p̄t et cū deo illustrate aīa fit
bta ut hic hēmr // 2m. argu nm
est roñ illos q̄m dicūt q̄ ad causā
dum actū bnāiat̄ concurrit pō. mu
tuum ipō deo et tñ h' dicat q̄ solo dō
illustrāte &c. ¶ 5a veritas q̄
maior est letitia q̄m habet rei cum
phiat̄ q̄m cū mapiat̄. quia dicat q̄ sol
hūnidinis plena sunt cepta donec
p̄duānt ad finem &c. ¶ Et illius
dicti rō est. q̄ maior ē motus ar
tālis cū mētis hēat de violento.
q̄ motus nālis quāto plus appi
quat termino tāto est fortior. et ideo
verius amor q̄to p̄mior finis tā
to m̄ fortior. ¶ 6a veritas q̄ feh
citas hūana finis q̄ de ipā locum st
hoīes cōsistit m rogmone causarū
p̄mīs. vñ gmendat̄ ang. illud ver
sum vḡilii felix qui potuit rerū
rognoscē causas &c. // Ex quo dicto
m feruntur due gones. p̄ma q̄
vera felicitas q̄sistit m rogmone
p̄me cause. que est m̄ omnīs p̄mīs
q̄ bnīs ang. q̄m laquit̄ de vera
felicitate dende illud dictū vḡilii
gmendat. quia potuit felicitatē cāsā
rogmnom. 2a go q̄ felicitas natu
ralis de qua loq̄batur̄ phūs cōsis
tit m nāli rogmone p̄me cē. q̄ de
nob̄ tñ est intentio vergilii. nisi
aliā nesciret // Sed o. d. q̄ virgilius
potit cās m plāli nisi sit vnica ca
p̄ma. dicit̄ aūt q̄ illud dictū nō ac
ceptat̄ m sua pliālitate ad multitu
dinē cārum separate sue p̄cāz
sunt ponit aūt m plūribus cāubus.
¶ Et ad pliālitatē vocat̄ i mente
dnīa velut̄ m̄. cū est plōnius ḡm
ang. m cōd' loco. ¶ 8a veritas q̄
aūt p̄ma precedunt tempe ita sū
ma i. ultīa superant dignitate. &c.
// Ex quo dicto ampl̄at̄ ista vulga
tissima regula q̄ illa q̄ sunt poza
gnatione sunt posteriora in p̄fectio
ne. Vnde ampliat̄ aliqn ista max
ma. q̄ m cēsuralē ordinat̄ nisi
idem genus semp posteriora sunt p
fectiora. Et ideo quia m code gñe
sunt potētie aīme. dicit̄ q̄ semper
p̄ō posterior est p̄fior. et ḡpr̄ hoc v
lūtatem ee nobiliorē intellectū dicit̄
ee tenend̄. ¶ Cōtra istā maxiam
instat̄ 2o. p̄mo q̄ m vegetalibz
pō. ḡnatiua precedit ḡm ordinē nā
turalem. et augmēta vāz et tñ vīua
videt̄ esse mag̃ nobilis cū timeatur
ad quā natūram. sicut p̄ma ad ūbam
et nō potēa est ad nobiliorē finē.
// 2o quia i animalibus videt̄ ee ḡ
natio nobilior q̄m memoria q̄ est
recentiua. ex eo q̄ memō nō de
sunt intellectū nisi mediante fan
tasia. que est ymaḡatiua. et m
memoriam illā q̄stat ee posteriōz
sunt retentio sequit̄ receptionē.
// 3o quia m vegetabilibus intellectiua
nobilior est memō. put memō
requirit̄ p vnite recordatiua
tñ recordatio non sit ḡpr̄ intellectū
m̄ q̄ quatuor tantū ḡnerū. et ut
tūr ad recordationē nō requirit̄
nisi poñ abstractā q̄ est m̄ pfecta.
et m̄ memō sic sūpta est posterior
// 4o m intellectualibus i. m spiritu
bus separatis semp alia poñ. excel
entia est posterior voluntate et intellectu.

ñ non possit aliq̃ mḥi voluntate
p̃ma sinit nec voluntas n̄ intellꝰ
p̃mo · et m̄ nullus pomt talem po
tentiã ultimã cẽ pfectorem ꝺ̃ dicꝫ
q̃ 1ta causa non demrãt q̃ꝑ dicat
de q̃libet · et rem 2ª q̃ nã semp̃ ma
pit a mꝰ pfectis sinit attestatur
ecclia hic accepta · dicend̃ q̃ 1ta ve
rũ est intellda mordme finiũ ·
et eoꝝ q̃ sunt ad finẽ · et non vide
m aliis · vñ celestis sequit̃ pfam
opationẽ · et n̄ non est ipa opatio
ne pfectior · ¶ 4ª veritas q̃ si
nit mḥil fit ita mḥil mchoat̃
nit fiat q̃ nõ faciens cui p̃ssit ·
semper em̄ ut dicit prior est res
que fiat q̃ que fit c. 9 ¶ Nõndũ
m̄ q̃ qr moꝫ quiemt vnã rem
cẽ alii ponem · aut ſm ordinẽ ꝺ̃
rationũ · sicut multis p̃cedit se
nectutẽ · aut ſm ordinẽ originũ
sinit p̃ p̃cedit finẽ in dñis · quia ẽ
ab ipo · aut ſm ordinẽ nate · sicut
omẽ sñs p̃cedit suã passionẽ · aut
ſm ordinẽ pfectionũ · et sic xp̃us fu
it factus ãn iohem · ut habetur 12ma
Sume aiit 1ta ba ꝺ̃ Aug̃m non
p̃t cẽ vã vlẽ · q̃ non q̃libet ad ori
ginẽ ꝺ̃ rationũ · q̃ in eode mstrã
ti q̃n̄ sol sunt editus co ipo sunt ra
dius gñalis · nec ſm ordinẽ pfectio
nis · quia i rauis omnes videmus
q̃ p̃ non est pfector ſmo i ratis ·
Et ſm ordinem nate cui effectꝰ
pnemt sinũ essm · q̃ ab eo depen
det · et ſm ordinẽ originis q̃ est
ab eo ¶ 10ª veritas q̃ illi qui sic
ꝺ̃ colebantur a payanis vẽ hoies
fuit · sed ꝑ adulationem homi post
mortem fuerũt ꝺ̃ appellati · sunt
dicti sanctus sunt vere sancti · et in
pri filius eius c. 11 ¶ 11ª veritas
q̃ varro doctissimꝰ posuit tres ãe
ꝺ̃ · vnã quo omis pies corripitur
nisi · et istã posuit in ossibꝰ capitũ
et nervis · et in quo ad sensus que
posunt in organis sensuũ ad viden
ꝺ̃ et audiendũ · et ista est summus
que porat aiam in qua intelligẽa
p̃mnet · hoc ꝺ̃ non p̃ter homines di
ut care cunctos mortales c. 12 ¶ Ex
quo dicto ampliatur ta dom̃ et in
p̃mis q̃ nõ sint ponẽde in hoiẽ z
aime ſm z cõe ꝺ̃ · et bris
Aug̃ q̃ nedat isto dicto patrone
tamq̃ doctissimi · ¶ Et in q̃ intellectus
non habet dñatum organis ut alia
potẽtia organica · qr sibi aliq̃ organ
nõ assignat sed rebus ¶ Et in q̃ iste vi
detur cẽ de ista opione que p̃fert
intellectũ voluntati · quia dicit aiã id
est i aiã vegetali intelligẽ p̃ennet
¶ 12ª veritas q̃ plato tutam vim
posuit in ꝺ̃is · ut ſm eas nõ ce
ssi aliquod fecit · sed ſm ipas et
celum factũ sit c. 13 ¶ Ex quo dic
to ostenditur duo satis patẽtia · et ta
p̃mis q̃ plato posuit ydeas valere
ad q̃liationem rerũ · sicut et i posuit
aꝛ̃ ẽpis agentis · nã hic qr dicit
q̃ celi sit vle q̃lians et nõ sant ñ
ſm eas ¶ Et in q̃ plato posuit tales
ydeas facẽ ad creationem rerũ · sup
nãlis · qr dicit q̃ celi quod creatũ
sunt sup nãliter · sunt ſm ipas
factis ¶ 13ª veritas q̃ deus sic
ãministrat omia que creauit ut et
ipa exteriora et agẽ ꝑ eos motus si
nat c. 30 ¶ Ex quo dicto q̃ꝺ est
vulgatissim̃ apud theologos accipi
untur ꝺ̃ dom̃ta · ſm q̃ dicit deꝰ
sit cã vniſal' omi essentiũ · nãlium
non tñ est cã totali · qr fecisse pone
rent causse scilꝺ · quas deus fine
ret agẽ ꝑ as actiones ¶ Et in q̃ deꝰ
p̃t impedire cãonem cui habet
causse ſ̃ · qr nullus sinit aliũ ad
facẽ q̃ꝺ non p̃t impedire · ridicu
lum em̄ est dicẽ q̃ hõ p̃mitteret
angelo movẽ celum · et deus p̃t im
pedire eas · ab q̃libet cui sibi

appmigatus q̃ma ꝑas agere fimt ut
tur dicat. ‖ Ex dictis p̃ q̃ modũ
pt deus impedire cãs 2 ab eo tur
ait q̃ non p̃ dicũ essem positum
supnaleꝫ nec nãlem poss illis
que ꝛginũtur ad causand. q̃ tibi
non est bñ intelligibile. sed p̃ sola
subtractionem influentie gñalis. et
tur 1m ꝛ la oñdit. q̃ deus in me te
gmrit in omi effectu rum habet
cie 2e ¶ Ca veritas q̃ 7 ueteꝫ
testameto p̃ quosdã nesciẽtes ꝛd
q̃ de xpo aduentu usq; nunc pomis
et agit. puinatus est eis de veri
c.xx. ‖ Ex quo dicto assumitur
duo dubia. p̃m est q̃ no omes
pphete intellexerũt pphias suas
omes. q̃ dicat per quosdã nescien
tes ‖ 2m dubium q̃ pphete pre
missa nouerũt ventura non solum
usq; ad aduentũ dñi. sed etiã usq;
ad diem iudicii. q̃ dicat q̃ ea q̃ nũc
sunt et deinceps sunt ab eis p̃mis
nata

Quapiunt flores octaui libri de ciuitate dei

In octauo libro prima
veritas q̃ verus philus
est amator dei. q̃ probat
q̃ 3m 3tremũ significa
tionẽ philus est amator
sapie in latino. et ya sapia ẽ ipe
deus c. primo. Illud aũt dicti ipe
declat in septuplo. q̃ pitagoras
unde y tales phorum genus or
nũ huit. nũ aũt ipm vocat sapi
entem putauit illud arrogantissimũ
sibi attribue. et ideo nolũt sapies
sed philus i. amator sapie appellari
et sic dicat q̃ ab isto oꝛtus est nome
philus ¶ 2a veritas q̃ plomus po
suerit q̃ omia creatura intellectual
de quoꝝ numo est aia mã in pin
cipio limis ꝛmutabil' sit beata.
c.10. Ex quo dicto sumitur dubium
q̃ philus ex puris naturis deuenerũt
in notitiã supnaliũ limis et bñdi
mis q̃ fideles ponũt. nisi forte di
catur q̃ ita vitas fuit plomus ꝛ
dicta aut reuelata et nõ demõ
tra. ¶ 3a veritas q̃ ad inemen
dabilem suam vitã videt. mirabilis
se omi philorum industria. c.20. Ex
quo dicto assumitur duo dubia.
appenna. p̃mum est q̃ finis totius
philie videtur esse moral' doctrina.
q̃ in ipa tractatur de felicitate humana.
‖ 2m est q̃ finis omium aliaꝝ sciaꝝ
videtur esse methaphisica. q̃ philus
posuerũt beatitudinem in notitia sua
rum separatarum. que est ꝛgnitio me
thaphisice. ¶ 4a veritas q̃ in natu
ra corpea et incommutabil' luminis
ydee ẽ omium naturarum stabilitas vi
detur. c.20. ‖ Ex quo dicto assumit
3a theoꝛica argumenta. p̃m est q̃ in
deo sunt ydee salutis. et non p̃ ra
tionem meam. q̃ id q̃d est ni natura
ꝛmutabil' luminis stabilis est ibi ve
ritas. cui enim rõnis mentis nulla videant
stabilitate. ‖ 2m argumentum q̃ de
illis omnibus de quibus ꝛquitur
ad ideam sunt in deo forte q̃ma cu
omium factarum naturarum non pt ee in
deo nisi formaliter. cui ipe contrarie
at. q̃ malum p̃ma causa. ‖ 3m ar
gumentum q̃ in deo ydee sunt pluraliter
quia appellat ipas aũs ideas
tra illos qui ponũt in deo vnã
tm ydeã. ¶ 5a veritas q̃ finis
bonorum appellatur quo quis cum
puenit contente bñs est. c.xxi.
Ex quo dicto sumitur dubium
q̃ bñdo q̃ sint 2 attingentia fi
nem bonorum et ultimum finem. et per
quas potentias que pnt attingere
olim beatifice sint beatificabiles. q̃
illos qui ponũt beatitudinem i pla
mentem aut i sola voluntate. cum
vtq; istarum ad summum bonum possit

ptinge ¶ 6a veritas · q plo laudatur qnia m3 ptes diuisit phia· vna siz moalem que i actone versatur · Altera nalem que m contemplacom dedita est · 3 am rationalem que vn̄ dicunt a flo· c. a· Et ibidem Aug⁹ dicit q omē studiū m actone et contemplacone ī satur· et dicit q duo fuerūt msignes phi· quoz vn̄ vimus floruit i doctrina ptinēte ad actiuā ut socrates· et alius m doctrina ptinēte ad cōtemplacōem ut pitagoras· plato aūt ꝑm Aug⁹ floruit m vtraq; ¶ 7a Veritas est q homo ita creatus est p illud qđ in eo ꝓcellit artifice ret ad illud qđ aūta ꝓcellit · r m quid vn̄ opn̄m dei c. xxx· ¶ Et quo dicto ampliatur dno thome argumta · ꝑm q potestas aīe p quas natus est homo attingē deū· non sunt ēspēs sed absolute· qr ni illđ quo attingim⁹ deū in nob⁹ ꝓcellat nullus ēspēs p ꝓcellē absolutas ꝓtōes ¶ 1 m argm̄ō· q ille potestie nō sunt amirales sed sciales· qr aīa m nobis nō pōt ꝓcellē naturā ptinentē ad genus substāe ¶ 8a veritas q m dō non est aliud ee et aliud vivē· qr posset ee et nō vivē· nec aliud vivē· nec aliud intelligē· quia posset vivē et nō intelligē· c. 6 ¶ Et quo dicto ampliatur dno doctō ꝑmus est· q licet m agentibus vivere sit vivētibus ee nec illa que nō pōt ee et nō vivē sic sunt omnia spūalia· ī quibus illa que pōt ee et non vivē non hēt veritatem ut sint corpa ꝑm b̄m Aug⁹m ¶ 2 m argumentū· q si est a quo corpus i vinisio sui fuit esse est nō vivē post vita nec aīa vita· q tale corp⁹ non hēt esse· p alq; aiam· qr nec aīa cet sibi immisca et hic non posset ee sine ea· vn̄ s. ad corpus pt ee aiatum qđ est et nō vivē nec est plures formas ponē in tali aiato ¶ 3 intellectū mi est q̄si ad illud dictum qđ hic accepit est reseantur omnia dicta b̄n Aug⁹ quibus negat aīe tot distinctiones in dīnis· qui exponat alia dicta p illud nō plus q̄ intendit· nisi q ita sunt distincta q nō pōt ab invicē separari· quia sic exponit distinctionem hic mr vincere et intelligē·

¶ 9a veritas q plōmtos meritos tenēs phos aīe ponim⁹· q dicunt deū esse lumen mentiū ad discernendā oīa· sanat p ipm̄ sua sunt oīa c. 10o Per quo dicto hētur q plōmtoz sunt optimo· q hic dicta est ratio cognoscendi intellectū nro ꝛgnibiles et sinceras vitates· et istam optimam scientiā sunt de aīs Aug⁹· qui tot⁹ plōmtis in dīnis lons ¶ 10a veritas q ethica agit de finio bono quo referentes omnia que agim⁹ nō ꝓpter aliud sed ꝓpter se appetetes· idoq; adipiscentes nichil aliud quo beati simus vltr̄ requirimus· ideo q̄ ꝑpe dictus est finis· qz ꝓpr ipm a⁹ volum⁹· ipm̄ aūt ꝓpr reliqui· hoc autē bñficii bonī alij m corpe alij m aīma· alij m vtroq; esse dicit· sicut homo ex corpe et aīa constat c. 8o · Intelligendū n̄ q post bonū corporis corpis et aie cōsistat ꝛm genus bonoꝝ positum a phis· q bona appellantur exteriora· et misis magt nō potuerūt b̄itudinem· qr sunt ꝓpter alia requisita ¶ 11a veritas est q plo dicunt ee bonū esse vivere ꝑm vitem· et ei soli euenire posse q̄ nomina dei habet

et rationem. et ideo nō dubitauit esse phi'm amare deū. et ī phīa ad bram vitā tendit. et siēnes de bnīs sit. si ipm amauit. c. q. ||

Ex quo ampliatur duo theo'a dom'ca pmū est q plato ī salomōe q'erit de felicitate. q'd est optimū qd' q'rendus in hac vita. et plato posuit hanc vitā finē q'rite. et ide determinat sapiens in eā ce. ||

2m est q brīndo rōsistit ī actu voluntatis. q' Aug' q'mendat. h' plōnem qui posuit felicitatem in actu sen sionis.

12 veritas q quicūq; phi de deo senserūt. q sit creator oīm essentiarū et lume cognoscendi et bonū agendi. ī finis et q ab illo nobis sit principiū nature vitae doctrine et felicitatis vite. eos re ceris merito anteponim'. et ipm eos res nobis esse fatemur. c. q. Ex quo sīlime documentum q phi quo magis sibi appropinquauerit tanto illustriores. quia vitam magis appi quabunt.

13 veritas q plōnis rogatu dei reppierunt ubi esset ea constituenda. vnusquisq; et lux prudentie vitatis et finis unde felicitatis. quorū magis hec sunt notissime. nam greca aut quorū lingua ī gentibus peruenit nobiliores et clariores ipos fecerunt. c. q. Ex quo ampliat doctrina q tempe aug'ni doctrina plōnis sunt nūc ad nos facilior et magis nostris et diu vulgata. quia dicit q adhuc apud grecos preferat plato. dicit n aliqui q doctrina aristotelis nunquam valeat. qz precedat magnitudine sensatis et ideo grossior est ipius phia quā plōnis. que procedit per conceptus et abstractiones.

14 veritas q nonnulli fideles nri imitant dicta plōnis. ut pote qz fidei nre ita consona. et ideo putant ipm qui fuit in egypto jheremiam audiuisse. et ei ibi

Aug' q si distinguentur tempa sub putata rone inuenit' fuisse plato natus a tempe quo ppheta erat jeremias p. c. annos. c. xxi.

15 veritas q deus dixit moysi ego sum qui sum. qua i eius q'atione qui vere est qua immutabil' est. ea q' mutabilia sunt non sic vehementer mgr Aug' hoc plato tenuit. et diligentissime emendauit. c. xxxi. ||

Ex quo dicto accipit argumentū q illi bñ dicunt qui dicūt q omnis creatura comparata ad deū est nichil.

16 veritas q Ie' plōnis discipulus vir excellentis ingenii. et eloquentie fuit plōnis impar. sed multos facile superans condidit sectam platonicorum q' deambulabat disputaret plōnicos discipulos fama peclara excellentes. quos ad hanc preceptoris sui hesim congregauit. ||

Intelligendum est aliquos q intentionis fuit hic bñ Aug' preferre plōnem arti ī eloquentia minus diserte eloquentiam pere et non ī sua. illud tñ constat ee contra intentionem bti aug'ni q' in hoc libro ex intentione ī vitate intendit platonicos oībus phis anponere. et phiam plōnis superomnes actus extollit. ||

Quibus stet dictum q aliqui posuerunt aristotelem q hereticus fuit. quia Aug' dicit suam secta hesim fuisse. hoc loco ī hoc re accipit hesim pro secta ut elicitur ex supra. sic pro hesi dicit electio.

17 veritas q Apoleius platonicus scripsit q socrates habuit unum deum. ex illo genere numinum. qui dicuntur demones. ī quo habebat animas. et consilium a quo plurimum mgr Aug' solitus amoueri. ut desistat a quibusdam. q' illud q' agere volebat non prosperare fuerat eventurum. c. xc. ||

Ex quo videtur accipi q ire plonis fuit

vnū hūmbare angelū bonū quia
cēt bona ventura pnūciare non
pūt nisi forte dīno iudicio. nec ob
stat q dicebatur demon. q ap̄d gre
cos idem sigt q pīma cognoscens
magē nī reor q fiat malg an lg
qua paganus et infidelis cat
Cap. xiij
Verum q nō oēs demones sint
meliores hoībus quā habēt corpa
melioria. Aliqn aūt nīlas bes
nas hoībus pferimus. quib em ho
mini videndo ignabit aquil et
vulturibus. quib odorādo crābis
pelonē et lepoīb. volādo omnib
ambulādo quib multū veriādo leom
bus et elephātibus. quib din vite
do serpentibus. qn deposita tūnica se
nectutē deponāt atq iuuenilē
redire phibentur. sed sīnt hijs
oībus rationabilio meliores su
mus. ita et de moībus honeste
viuendo meliores ee debem c.
16 Sz o. d. qm corpa assumpta
demoībus sūt melioa qm corpa
vera et nāta homī. qī sint ordīa
ta. ministrie ad fine melioē statū
hoīs optimū. dicat aūt q nō
vident mēchoa simplr. sed mī in
corruptione. Aut q non loquimur
hic aug. sm opīonē platonicoz qui posuerūt
demones vt corpibus phūs sīr
et ānabus Ad obiectū quod orga
nizato ul'pō aliqs bruti pt ee
redē pōnab ul'organa mra. nimi
aīa mra sensitiua sit nobilissima.
dicat aūt q sīnt corpa nrm ē
nobilioī mō organizatū. et aīa
mra est nobilior. Difficile est m
uelre quāe non melius videa
et audiam. qm bruta. nisi for
te qma potentie sint actus &
misceat. et ideo liceret homo h̄ cat
melioē aīam nō in potentia vi
siua. aut q forte potentie nēe ppt
primū simt impedite. sīnt d. de trel
letū Ad veritatē q vario pla c. 16
tonicus Diffinēb demones dixit
eos ee gne aīalia. aio passiua. mē
te rationalia. corpe aerea. tempe
ata c. 16 Dicat mihi aug. q
melior est tempalis felicitas qm
misabilis etnitas. qm et nīmatem po
nit in demoībus cum misēia Ex
quo dicto accipitur duo documen
ta. p̄m est q melior est hō mor
talis qm demon imoītalis et miser.
Vnde sequitur q et nīmat est de vo ad 2.no
ne bñdicmus. nī non ponat in demo
ne imoītali bñdictne. Sm dom
q magē esset eligens tempaliter
esse brūm. qm etnaliter miserū. quia
melior mgi est tempalis felicitas
qm misele. etnitatis. Et tm se
q plus cēt appetend non esse. qm
esse miserū semp q tempalis feli
tas alicui creatie pt ee animali
bus. Oritur dubitatio quod de
mones pūt dici aīalia. cum sint
sbe incorpee. Dicat aūt q aug
nō loquitur mistice loco diffinens
demones sm suam ppriā. sm
opionem plōnicoz. hiret phūm er
istimarēt fuisse optimū aug
demones hēe corpa sibi vnita in
quibus cruciātur ppetuo. illud tn ad 2.no
cenpūt modīne theologi Ad ve
ritatē q passio dicit motus contra
raōm c. eodē Intelligēdū m q
passio pt ampli duplr sm btm
aug. m eodem loco ultio. sed ar
guunt ea q sīnt pro motu
contra rationem. et ideo expbauerūt
omnem passionem. Alio mō sīnt
accepta eam pypa. qui nō abi

Vnomo

ruit omnem passionem. sed tm̃ primo
motum. et primo mo est passio mo
tus nr̃ non vñm. nō 2o nō. Et
sic dicit hūs Augℓ in eodem li° q
mr̃istas, nō sint cōtemno. mss̃ vo
lo nōie nr̃o in re gnient. ¶ Et de
c 22 vitas q demones sm̃ tm̃ nr̃a
vitā simt ꝑpius rapidi. m sua altei
penitus superbia tumidi. tndia lm
di fallacia callidi. qm m hor. qda
aere hitent. qma a reb sublimita
te reiecti. nrcq; ressibl' m̃ gressio
nis m hor sibi togro velut carc̃
dampnati simt c 24. Exq° dicto
ampliꝰ dm̃ hñ q demones usq; ad
diem iudicij m nr̃o non sm̃. relin
quī. sed m hor aere cuhgnoq; comu
c 23 niter detenti. ¶ De veritas. q
sm̃ hmetem ꝑsone cuita prudentē
deret c 25°. Et 2° dicit quō aliqs
prudens ꝑ arrogantiā sumra. cū
prudentia sit nona nāls. et sm̃
naturā sumra stari nō valeant.
dicit aut q prudentia non ē sine
per dominationem bñ prudentia
q de sum̃ est. potest esse ꝑs pru
c 24 dentie. ¶ Et veritas q omnē
errorē fides redarguit tendentia
tem. q iusto corrigit auisum c 26°
|| Ex quo am̃ hor documentum
q sit i medicina ura methcolō̃ nura
no sit ꝑ cōtra. ¶ De veritas
q fallacias spūs quas apellatiue ad
dicenda vā et salubra nobis sicut
exemplū est de dolore demonis qui
los̃ bantur per hoiem antixpi aduē
tum de signis futur. pems. ap̃ me
moriaꝫ scōr martr̃ quas i mme
re cuebant. i multē em aut flag
tabilibus loas torquebatur et confite
tur et de obsessis corpibus eiciebat
c 26° ¶ De veritas. q que
q̃z exercentur religiosor̃ obsequia
lonis naturā sm̃ ornamenta
memoriarū. nō sacrilega mostruo
rum c 28. Ex quo dicto am̃
demonstratur. q sanctis nō exhibe
ri culturā latrie soli deo debitā. sed dulie
simt honor impendit̃ hominibus
virtuosis.

Incipiunt flores non libri de ciuitate dei

In nono libro ꝓ
mā veritas. q stoyci
cetates cent̃ plato
nicos et peripateticos
rem boni seu naturi bon. di
cit q natura corpis bona nō sunt
bona sed tm̃ a modo. et ita de bo
nis animi. quia nullus homo bo
nē velit ꝑter virtutem. Alij
aut appellat bona ista sed in so
nantia vocis. quia tm̃ nuncupa
tiua vocē simul nec esse exigua
bona. Ex quo monstrat sua ut
ab vitio quilibet potentur sine
bona sine. tenenda. pari in esti
matione pensantur. Vnde di
cit q in ista questione stoyci sola vide
nr̃itate delectantur. quam nō
nichil reale tenent. ¶ Ita ve
ritas q ꝑ stoycos illo mē
dacio est mr̃ alam. homis sapientē et
stulti. qz stultus animo eisdē pas
sionibus redit. atq; animat mem
bris assensum. animus aut sapien
ꝑ nrā ea nitate panat̃ vermet
in vām et stabilem iconcussē me
te sanam c. eod. Ex quo dicto
ampliꝰ duo mōstra dm̃ ꝑ me
q stoyci non posuerūt virtutes
esse in animo immutabiliter fir
mas ipsum ac̃. qz hic dicit q
sapientes cum̃ sapientes. cap nō pant̃
|| Tm est q vbus que dicunt
heroycis. que dicit̃ colere a passio
nibus sequestrant. nō est rōnabi
le sapientē. qz in sapiēte ut

hr dicat iste passiones cadut || Oritur dubitatio qz videmus plerisq; hoiēs sapientissimos et diligentissimos ꝑbere passionibus assensum ne ista dicat q; maneat animus sapiens ꝛ omnissus. Dicatur q; sic. phi ra nem pro tota ala intellectiua scientiam acceperunt sapiam pro virtute ꝛ intellectiua simpr animi habitu

¶ 1a veritas q; plus debz time paulū mori homo virtuosus qm vitiosus. Sm dicta antiquoꝝ philosophorum. sic refert Tullius exemplo primo exemplo nauclerum socium. qm cum parvulo nauis fragium timuisset. sed quidam pessimus ibi existens impanido deum misereatur ipi philo ab illo pessimo qd timuisset. respondit q; melius ille pessimus non timuerat pro amittendo alia pessima nebulonis. ppe aut philosophum timere debuit pro amissione dedecoris philie || To exemplo antiquam stoycum qui cum filiū parvulo pluribus et requisitus quare timuisset. antistoycum reprobarent omne passionem. dicat q; non reprobant metum nisi illum qui filius est rationem et illum vocat passionem || Ex isto dicto accepit dominus m. q; fortes timent et volent metuere. qui exponit se mortis huius iste passioes i nullo plumbat ceteris nec rationem nec eius iudicium. q; ius rationem habuerat non pt esse magis uolumus sine magna deliratione ut videtur. vñ delirans apud polliticem habuisse videtur

¶ 2a veritas q; in disciplina nra i. in xpiana religione non tm querimus vt mentis animus vitiosus nec vt sit finis. sed vñ sit finis et quare vitiosus. nec vt timeat sed quid timeat c. 4o || Ex q; dicto amplius duo mala docuit. p. m est q; ista tra vana stulta et timor non sit malus ex gne. sed ex rerum stulta quia est pars fel bni et mali. ꝛ m docuit est q; cum stulta a finis i malis pior est quam stulta actus. quia hic dicat q; no tm ea q; vitiosus agit qd pertinet ad sbam actus. sed ea q; vitiosus agit qd pertinet ad sbam finis.

¶ 3a veritas q; mia stoycoꝝ est solum culpare satis ad coꝝ exigend de qua virtute m q; virgilius in laudem cesaris ionius est. Tyrreno. vñ aut nulla de virtutibus nris amabilior nr gnor mia sint. c. eodem || Ex quo dco amplius q; duo mala docuit. p. m est q; mia est vitium vana. quia per Cyrenone qd modi alius accepit sint inter virtutes cesar animam || 2m est q; ista virtus est in principe arreptissima qz ni cesar multa florentissima virtutibus malis tamq; egregius princeps. de ista sunt singulariter emendatus || 3m dominum est q; opus mie est mie pare delinquere delinquentes. qz dicat q; ista sunt stoycoꝝ mia culpare peccantes || 4m est q; ista fe sima spes mie. qz ni mia sit de altera miseria releuanda. quanto maior est miseria tanto maior est mia sed sima miseria est i mala culpe. sic maria simit bona bonis. go ni mala culpe p correctionem relevent. erit ibi sima mia

¶ 6a vitas q; sapientes mihoies vana sunt et allegat alius illud dicti varro mihi. Vana sapientia reputo mortis. q; vita omis molestus. ubi dicit alius q; noverat sapiam esse panoꝝ c. 8o || Ex

quo dicto inferuntur due gones p̃
ma est q̃ plures homines sunt fa
tui q̃m sapientes quia rara inq̃
sapia . 2a go q̃ plures sunt vitiosi
q̃m viosi quia multis fatuis
pt̃ce viosis nam prudentia sic
respuit intellectũ hñs virtutũ q̃m nõ
stultus pt̃hzẽ . Dz orit dubitaõ
q̃ ita q̃ sunt nãlia eiusmõi ut m
pluribus sed ratius est magis nã
lib q̃m viau homi magis homo
ut sup̃ fuit ostensum go m plũ
bus sunt viosi . Dicit aut q̃ dñs
dirigens ihesus gẽt bona mõlia
sunt magis in hoibus multiplicia
q̃ vicia . Aliqñ non posset stare
mundana pohaa tñ q̃ nullum
decimũ simpr viosum nõ habeat
omes vites ad ipm pmittẽs
et tñ decimus viosum quatumcũ
nigz hẽat vitiũ omnẽ . ideo plu
res vitiosi sunt . In omi autem
pfone pauci sunt excellentes
qñ eadmodũ pulchrũ natialiter
in hoibus est fm derenaã hñia
nam . et ideo plures sunt pulchri
q̃m turpes in gradu remisso sed
pulchri in gradu excellentiori
sunt pauci . et illos solos dicit
pulchros . Ad vertitas q̃ al
ex corpe et aia constat quoꝝ
aia quantumcũq; viosa est tñ
melioꝝ corpe quantumcũq; bñ dis
posito sicut dicit q̃ aureũ licet ar
genteũ argentio quãlibet purissimo
metallo estimat . c. xo . Ex quo
dicto sequitur tre gones q̃ de
mones sunt meliores hoibus
quantumcũq; sibi quia sicut aia vi
osa excellit corpus sic excellen
tiorem natura . Unde sancta scri
ptura hñs ordinem sanctorum angelorum
. 2a go q̃ meliores sunt angeli

quocũq; separati a labilibus q̃ quicq̃
beatis q̃ maior est excellentia
natie fm quã angeli superant
illas . cũ ista excellentia sit de
genẽ substãe q̃m excellẽa gr̃e
que est quedam forma accñs lic
et ideo isto mõ ponit melides
et aias y̆pi . Dz oppm duos quia
posuit supius hoies bonos esse
melides denominatiue . dicit aute
q̃ ibi loquitur de bonis mõlibus hic
loquit de malis . Ad 3m vertitas
q̃ platonicus qui melius videt
intellexisse platonẽ plus lau
danr q̃m ceteri eius discipli nõ de
hñabus agẽt pt̃ multas
miserias mortalia illis ymmula
sanebat . Unde dicit Aug q̃ mor
talitatem humanam non reduce
bat in natam penã . sed in diuinã
clemenciã &c . Intellectui mã ad
istius declaracõm q̃ plãma dicẽ
bant ponebat aliam corpi vitii
sunt cõtrari . ut pz in eodem libro
et sic mole corpis aggrauari et
eo dissolucõm corpis tamq̃ vi
tili dicebat animẽ esse optatam .
Ad vertitas q̃ nichil est mi
serius munda &c . q̃ aut tradu
sit ista miseria declarat quia
magna miseria est cui q̃mlt̃ statis
de malo q̃ in tali tristitia co
sistit pena dicunt q̃ pomitur
magna et maior miseria cui
quis gaudet de malo quia illud
malũ quod est contra naturã est
maius malũ q̃ illud q̃d est fm na
turã . ex q̃ magis confidat bo
no nãli . Dz ẽpiam de malo non
est contra naturã malo aut gaude
re est contra naturã cui etiam de
natura sua malũ sit odibile et
fugibile . go illud est miserius . Ad
aut miseria maria est de bono

pma est .

tristari quia iste qui gaudet de bono suum contra naturam malum. Iste autem qui de bono tristatur fortitur contra naturam hominis quia de natura sua est amabile. et quoniam sit contra naturam meliorem tanto miseriam maiorem. Quo non tristatur iudex de bono. quod est miserrimum. Iuxta hoc dicit quidam quod miseria istius mundi declarat hominem primo quia affligi nunquam sine cognitione est magis iste sed non detrimento est tristissimum. et una est de iudeo qui de bono alterius gaudet. et talis miseriatus sit ei primum. Secundo quia sunt iste est bona dispositus cum non noceret nec bona nec mala habita. sed iste male cum nocent mala. quamvis bona proficiat. quia debitus ita ut eius natura non possit consumere. sed iste pessime est dispositus cum non solum mala. sed etiam bona et salubria nocent. sicut iudeus. Cum ista sint afflictiua que de natura sunt consolabilia. Tertio quia si iudeo bonum est nostrum et afflictiuum de bono alterius cum melius fuerit in eius afflictione. et ideo miserrimus. quia maxime passibilis sine alterius nocumento sit arguit de mercenario si persequitur malum sine passione. quod faceret si passio queda est

Secundo veritas

quod deus liberans nos a miseria et mortalitate potuit nos ad istam eternitatem cum preparatione angelica sint beati c. 14. Ex quo ampliatur duo documenta. primum est quidem est obiectum beatitudinis angelorum et hominis. secundum quod tota trinitas est obiectum beatificans quilibet eorum intellectualium creatorum.

Tertia veritas quod

quodcumque filiorum dei est tanto eis propinquior. quia multa alia est ab eo id quod quodcumque eius dissimilitudo tanto aut est dissimilior quanto rerum temporum mutabilium et corruptionis est. c. 16. Ex quo ampliatur duo documenta. primum est quod proprio humana consistit assimilatione dei. secundum documentum quod aspiritas opponitur maxime animi. quia finis propter quem homo sit deo filius summe. unde per aspiritatem maxime dissimilis ut hic habetur.

Quarta veritas quod c. 21

angeli dominus creati sunt temporalia et mutabilia noverint. quia eorum ratio in libro dei conspiciunt. quibus omnia ordinantur. demones autem non eternas et caremales causas in dei sapientia contemplantur. sed quorundam signorum nobis occultorum. maiori experientia multo plura quam homines futura prospiciunt. demones multoties sepe. isti nihil propter deo fallitur c. 21. Istum autem dicitur aliud eum est temporalibus temporalia. mutabilibus mutabilia cognoscere. alius temporalem et mutabilem motum sine facultate et misere voluntate misereri. quod demonibus etiam rationem proximum est. Aliud autem aeternis atque immutabilibus rerum proinde. deique voluntate que tam certissima quam potissima est spes nunquam preparatione cognoscere. quod sanctis angelis in certa distinctione donatum est. Quinta ex quo ampliatur duo theorema. primum est quod sanctorum eternitas de legibus contemplantur futura quod hic expresse dicit. Vltimum documenti quod sancti in divina voluntate que certissima est omnia ista noverant.

Quinque fides decimi de Ciuitate dei

In decimo libro prima veritas quod eligendi sit platonici tamquam omnium philosophorum nobilissimum propterea quia sapere potuerunt immortalem hominis animam non ut p

phnpationi lumiⁿ illuⁿ a quo et ipā et mūdus factus est sēm ee non posse. c. 1. Intelligendū tñ q̄ m brītudine aīme rationalis cō nutritū ānor lūa. ꝑm ē hītuale qua hītuo quedā diaⁿ aīter lumen glie. ꝛm est lumē actuale ut pote ipē actus brīficus. q̄ ois manifestatio est quodā lumē ꝑm Artim. ꝛm est lumen obiectale quod est dīna natūa. que lucē m hītat manifestibilem ꝑm Apluri ꝛz o. d. de quo luce loquit hic Aug. dicit aūt q̄ non ꝓt same mtelligi de luce obiectā qua dq̄ ab illo luce mūdus factus est. et ideo ista auctoritas no arguit lumen hītuale sīut alq̄ putāt. La veritas q̄ rationis debitus exhibitus debita dicit m greco latria. que dicitur m sīptus. sanctus debitus dō. c. eo dem. Circa q̄ dicti ponūtur q̄or q̄ones. Prima est q̄ latria est pā virtus. quia cū eius actus sit laudabiles et mīoris gradus habitum virtuosum. La 9ᵒ q̄ latria ē virtus moralis. Ad vtutem aūt moalem ptinet ꝑm rām vōnem. exhibere honorem prellenti ꝑm vtutem. cultus aūt latrie est dīna honoatio cū deus sit sūme virtuosus. La 9ᵒ q̄ latria est vtus mo rālis q̄ tota sub ista. ad moralem aūt ptinet reddē vnūq̄q̄ bonū sibi debitū. honor aūt est bo debitū vtuti. et ideo ad talem ista ptinet deo reddē sūmū honorem. quia sibi sūme est debitus. La 9ᵒ q̄ latria est nobilissima vir tutū mōliū. que coīter nūantur. quia per alias vtutes vnusq̄sq̄ bñ se hēt ad sēm ul' ad alios. per istam aūt vnusq̄sq̄ bñ se hēt ad sūmū bonū. Et confirmat. quia no bilior potao distribuīe iustitie. est respū sūmi boni. La vitas q̄ ut homo dilige se nosset constitu tus est ei finis quo referret oīa que agēt. ut bonus ꝺ esset. non em q̄ se diligit aliud vlg esse q̄ vult. c. 9. Vz o. d. cta illd ultimū dictū. q̄ amor aīale non pue nit ordinē. nec amorem cupisce et ideo aī quilibet diligat seipm a more amicie. et brītudine famo re q̄ cuiplē. plus diligit seipm q̄m optet sibi ipi brītudinē dilige. et sic non solū alios sed et plus est seipm dilige q̄m brītudinem sibi ipi appe tere. Dicit aūt q̄ hic loquit Au gustinꝰ de vidua dilatone. vbi ꝓ in cludente non de prima de qua predi mstrāt ꝑmo. c. veritas q̄ quenq̄ i mīsterijs tabnaculi si ue templi multe mōes de sacrificijs legūtur dīmus esse precepta. ad di lectionē dei et primū significanda referūtur. c. 11. Vñ amplius dom mi q̄ nulli precepti sacmentale sunt i ve teri testamēto sui gra. sed tm ꝓter mōha. La veritas q̄ ara vo pe suo tangi samito suo ul' mstru mēto vtitur. c. 6. Intelligēdū ni q̄ sunt 4or manicē mēbrorū troz pe mo. quedā quibus coīter dīna tur aīa principatu dispono sic pe des et manib. que ad modū seruor sine oīi resistēn obediūt impio volūtati. ut dicit expūn. Alia sūt mēbra quibus dīnatur anima principatu poh q̄ sicut mēbra mā bris vigēt q̄ plia. q̄ non semper obediūt sed q̄nq̄ resistūt. Alia sūt mēbra quibus dīnatur non sicut principatu poh q̄ seu dispono sicut sunt cēbrum aut cor. et q̄nq̄ mentiora. coīt que nulli hēmus dominium. Alia sunt que q̄nq̄ sibi nūtur dispono q̄nq̄ non sic bñ dilig mstrūt exemplificat de mo tu auriū. cuius de nite caput que alq̄ mouēt pro libitu voluntat

c 8

6ª veritas ꝙ nullus in via sic libanonus pñta desiderare debz c 8 q declat exemplo mulieris loth que respiciens ꝛ retrorsum conuersa est in statuã salis. 7ª veritas ꝙ ni amalech pugnaret contra israelitas et moyses orãret ipe tenebat manus sic modu trut elevatas. ubi nullus mquit hebreorũ prostratus fuit c 8. Illud aut non hꝫtur ex tertu sacre scripture. ꝫ nec ditur ꝙ aug aliunde habuit percentrudinem. 8ª veritas ꝙ serpentem eneũ quẽ moyses fecerat ypter fidei meorũ reservatiõ. nã plures errantes tamq̃ ydolũ colẽ cepisset. ezechias vere religiosa deo prãte cernens cum magna pietate laudem cõfrmt c 8. Ex quo facto acepit dorem nõ. q ad vitandã maiora mora dimittendi debent. et hoc quia malus erat ydolatra. qm̃ bo m esset illius serpentis meritõ fuit rite serpens q fractus. 9ª veritas ꝙ sic q̃libet mabile qd fit in hac mundo mũdi est ꝙ nullus totus quẽ deꝰ fecit. Ista et modus quo sunt omnibus est et universaliter intelligibil hoc c 21. Ex quo acepitur aug theologa dominicta. primũ est ꝙ aliq fuit mutata creata q nobis nõ fuit manifestata. sicut modus creandi quo sunt ordinate iste. nã ni sit in deo qz non est nobis oportet ꝙ sit creatura. 2m dom nõ ꝙ tanto vnusquisq; sit potior fm fidem. et per id est mdemabil. qz modus iste quo deus ista fecit ut hec verba dicat ab hoibus cepit hoc di non pt. 10ª veritas ꝙ sicut sonus quo auditur sua ꝛ silentio intelligẽtia instituta non est hic sed eius spes. sic deus visus ꝛ nã visibili constituta non erat ꝙ ipe. vnigenit ipe in eade spe videbatur corporali sicut ista sua in sono vor auditur. c 17. Ex quo dicto acepit duo mysteria documenta. primo q aliq viderũt deũ oculo corporali qz de ista visione loqtur ibi loco. 2m q aliquis vidit deũ intuitive. et nõ est bonis qz ista visio est in nutria. Intellectũ nõ ꝙ sicut sua ipe nõ auditur nõ sit in sensibili. dicit in audiri denominatione extrinseca ab audiri sonoꝝ hominibus ad ipm attribuatõ figurationã. sta de visione dicta. ꝛ cazgn nõ valet nisi ad solacii. 11ª veritas ꝙ porphirius cũ esset philosophus posuit deum primũ deũ filiũ aut verbũ principiũ nl et nam mentem. de spũ sco aut melius aut nõ apte dicit c 280. Ex quo dicto acepit duo theologa dominica. primũ est q nõ solum theologi sed etiã phi noverũt ad de vitate aternali fruitat. qz ite de uenit in notiã diuaꝝ personaꝝ. 2m est ꝙ non potuerũt pueire ad plenam notiã fruitat psonaꝝ qz ite non posunt sp̃m sanctũ ni forte intelligat ipm posuisse. quia posunt patrem et filiũ et hoc fm medium ibidem dicit aug. 12ª veritas ꝙ de ubis magis est cauendum fidelibus qm̃ philosophis. vñ dicit q liber ubis primitur philosophe ꝛ verbis ad intellectũ diffinitibus offensiõem religiosarũ aurium primesnit. nobis aut mgt ad istam regulam fas est loqui. ne uberũ licentia etiam de rebus que hijs significantur in opinionem gignat c 20d.

‖ Ex ita aut vitate mduat ad audiendũ dictũ porphirij. qm dixit patrem et filiũ tamq̃ duo principia. Ex quo dicto acepit dorem nr ꝙ in theologa nõ solum sua sed et uba. facuit hereticis. 13ª veritas ꝙ fm eundem porphirium puenire ad deũ per virtutem intellectuam pauci coelestes

est · et illud dictū pe ipē declāt · p illam plēnā sīam · qua dixit · mihi vita nullū hoiem ad pfectionem sūple puenire · ſm mtellectū · cum quienientibus ome qd' dest · proui denna dei et ita post hanc vita posse cōpleri · cōtra et ista sūt am mirāda dicta phi

1ª veritas

q̄ sanctus Benet Simplicianus respondit ipo audiente Augustino · q̄ ipe audiuit a quodam pho · suum sanctū euāgelīū ſm Iohannem debe strahi hēsib⁹ aureis per omnes ecclias m locis eminentibus p ponendis dicebat · c. cod · Ex quo dicto ampliatur argumentū q̄ phi platonā fuerūt semp piam · ecclā · an q̄m phi

1ª veritas

q̄ alia bīssima et non pt nisi sint de sua bītudine ītissima · c. ut · Ex quo dicto ampliūtur duo documēta · p̄m est q̄ scientias est mīnea bītudinis · quia sine scientia ut h' dicat · non pt esse bīus · et nī bītudo pt ee sine omī sibi exīo · 2m est q̄ ite q̄n raptum aut forte longo tempe vidit diuinā naturā sicut fertur de bto paulo · non est bīus quia non habet ītudinem talis bītudinis · Intellexit hīc q̄ bītudo pt accipi dupliciter · primo sic · accepimt ea sc̄ correctiue · ut est status omīs bonorū aggregatiue pfectis · et certitudo talis est ei mihi mī q̄ est quoddam bonū q̄ bō deret hāe bītudinē · Alio mō ut ea accepimt phi · et sic est q̄ deo omne possibile · et ſm veritatem et sic scientias non est de eius infinitate · qui ita sūt de obo · c. ut · et recto · primo autē hic mō hic loquimur Aug⁹ de bītudine · 2o mō in libro de trīte · Ex o · d · sic · ea bīus ēt nim ad actū est ille qui nō ē bīus sicut iste qui cet ētus · dico q̄ sic quia p̄t notari creature nullā

bīsitatē ſm Aug⁹ in hb⁰ confess. et ideo sublata tali ītudine mihi mīo foret bīus

16ª veritas

q̄ quidā phi intellexerūt mundum huiusce non tempis sed sue mstitui mīs mtuū · illud aut dictū declārat exemplo · q̄via ipe met posuit · si ei mq̄ ab ētno pes fuisset i pulvere · semp ei subesset vestigiū · q̄ aut vestigiū a calcāte factū sit · nemo dubitaret · nec alter p⁹ esset ejus altereū ab alteo factū eet · sicut mūdus et mundus atq; mo dū recan sūt et sp fuerūt et semp exīte qui fecit et tēpa fecit sunt · c. ut · Aduertend' aut q̄ ista nō sint dicta bō Aug⁰ sed mī teantur dīa antiquoū phoēum · in quibus gimenitur maiestē eterna · utpote pluralitas deoū et mūdi eternitas de facto · et ideo valde peccat qui mouet Aug⁰ per ista auctez ad p̄bandū q̄ aliq̄d factū p̄t ee et nū ri⁹ta non sint dīa Aug⁰ · Ex remanet dubiū · quid sit tenendū circa dīa phoēa · ut si pes fuisset ab ēno in pulue vestigiū fuit factum a calcāte · videtur mī dicendū q̄ quedam sint res quarū p̄ductio et duratio sint sil' · sic ista q̄ dū sunt fiūt ut i successiuū · sicut est radius solis · aut i pmanentibus sicut ē aliis mtelligendi · alia q̄ non hēnt factionē et durationē simil' · ut nūc igit ad p̄positū · illis que simil' habent factionē et durationē · si ista fuissent ab ēno et coeū factio eterna · sicut radius si fuisset eternus eius genitus fuisset etna · q̄ eo genera to simil ee cōmunicat · Aliis uo quoeū factio nō p̄cedit durationē · videtur q̄ dicendū q̄ fuerunt eternaliter durātia · et tū q̄ sūt facte ne ipa p̄cedente · nunc cū ari ēnitatem fuisset · eternitas · vñ si domus fuisset ab ēno · non potuisset edi

simi⁹ nisi arte etna. et q̃ p istũ modũ diuino vestigij est poste rior sua factione. ner sit vestigi um nim esti sicut domus aut figu ra est. quia manet pede amoto ideo dico q̃ si vestigiũ hoc fuisset ab eterno a calcãte nullatẽ factũ fuisset. Incipiunt flores vn decimi libri de ciuitate dei

In xi⁰ libro ostẽsa vera tas est q̃ ciuitatem dei diuin⁹ nuncupa sc̃a testis que non fortunis moribus aio rum. sed piene sũme q̃ disposite prudenter. super omnes omnẽ gene rũ terrãr. omnia sibi gratia hilaro migrantiũ diuina excellens auctoritate subiecit. c. i⁰. ‖ Exquo deo adiu pinur dominicum. q̃ quilibet de bet plus acquiescere diuine sapie tie q̃m quãtumcunq; sollertissime rõ. quia diua auctoritas omnia nugamen hiuc sũpserit subiecit. ‖ Ia veritas q̃ deus per ꝓphetas. deinde p seipm̃. postea per aplos q̃m sanctos esse iudicauit. omnino est et sẽp tuꝛa condidit. q̃ canonica vocantur euidentissime. cui⁹ fidem habemus de hijs rebus quas ignorare non expedit. nec p nosipos nosse ꝓuenerit nimus. c. 2⁰. ‖ Exquo dicto ad ruptũ dominicũ. q̃ ea q̃ continentur in diuina sc̃ptura. no fuit nãtũ rogi noscitia. cum tñ sint ad salutem nata. ‖ Ia veritas q̃ aliq̃ phi mundum a deo factũ contradixit. no mi tempe sue negatores hec inanium nisi mo quoda vir intelligibilis q̃ sit factus. c. 3⁰. Istius aut dicti pmi ponit rationem et 2o impugnemus. Ratio aut phorum qui hoc posuerũt est. ut saluaret diuinam immutabilitatẽ. ne forte subito vel ret et i mente. q̃ an non fuit. si ab eterno mundum no fecisset. 2o ponit impugnem quia ita ratio concludit contra eos in aliis rebus. cũ isti ponãt aiam hois deo coeternam et cũ tempe nouo venire miserie voluntate diuina. Sz attendendũ est q̃ illi qui opinantur deum no posse facere mundum ab eterno. adduxit istam aut tem pro se. quia dicit q̃ huius aui no potuit intelligi q̃ mundus fuisset factus et eternus. et ideo vr esse in telligibile. Isti aut qui ponit mũ dum non potuisse fuisse eternũ. dicit ipm ad ptem oppositam. ut vocat ap parentiam. quia omne qd vr e intel ligibile aliquo mo e intelligibile. 2o pt intelligi ista opinio licet cã difficul tate. Intelligẽ tñ q̃ iste modus po nendi mundum possibilem eternũ. ita q̃ fuit sine et eternus vr est intel ligibil. ꝓpter duo p̃m q̃ fuisset fac tus ex nichilo. et q̃ factũ e ex ni chilo quicq; est nichil. et illud quod quicq; est nichil non est semp eternũ. 2m est q̃ i pmanentibus ꝓteritum fuit no fuit sed fuit facte. et ideo cũ mundus sit pmanens difficile e vi dere quo fuit eternus. et tñ aliqñ factus. cã semp duraũit sed nulla istoꝝ obstacula excludit omnino dam intelligibili. q̃ magis indu cat difficultatem. ideo dicit mod⁹ vr intelligibil. Cũ aut dicat p̃ma ratio q̃ mundus sit factus ex nichilo. dicit q̃ no factus de nichi lo ponitur. ma q̃ quicq; fuit nichil sed q̃ negatiue de nichilo. q̃ non de aliquo et sicut ab eterno fiebat. et non de aliq⁹. nec ideo. est nichil dũ assumpta est falla. Ad 2m tñ dicit. in pmanentibus qd fit no est. vm est q̃ m ad factionẽ agentis 2 arij conuer. sed q̃ m ad ꝓ 2 mm

omib⁹ creaturis dei simt fuit. qz semper dependent a deo essentiue. et sic mundus fuit ab eterno. sicut erat et semp sit. Intelligi tm̄ q⁹ dupl⁹ ponitur iste modus potuisse finiri ab eterno. Aut q⁹ factus ab eterno. aut q⁹ factus fuit in instanti eternitatis. et postea durauit per infinitum tempus ab illo instanti eterno. et iste modus nō est simr intelligibil. quia nrca illud finiret talis duratiois principiū. et in isto mundo nō duraret sed incepisset. Alio mō q⁹ mundus fuit factus semp et ipse sit. et iste modus licet vr vir sit intelligibilis est tm̄ intelligibilis sicut declaratur in duplici exemplo. primo in productione verbi eternalis. quia semp genitus et semp genitum est. 2° in productione qua produxit creaturas in esse cognito ab eterno. et ita pt intelligi de regulari productione sine contductione ut nunc arguit.

Ca veritas q⁹ michi stulti dicti pt. qm̄ anima falsa opione sit beata et eodem. Ex quo dicto accipit documentum. q⁹ non est vana delectatio hoīs de falsa existimatione sumptus. sicut sitim delectatiue. sicut nec ista est vana fictionis eadem rone. qua falsitas non est pfecto intellectus sed mentium dissonans ipi.

Qa veritas q⁹ redemptor est dns. ad extra se facere potuisse. et tm̄ in eo faciendi eternum consiliū et voluntatem nō mutasse. et eod. Ex q⁹ dō nō pt intelligi de deo nisi esse ad agendū sine sin mutatione. dicatur aut q⁹ talis actio non est in eo formaliter sed in creatura denotans deum denominatione extrinseca. et sic est tm̄ mutatio in creatura sin eos emanationem.

Ga veritas q⁹ phi existimes eternitatem mundi tantam difficultatem de infinite loci sicut de infinite temporis etc. Illud aut dictum ipe declarat in textu dicens sic. cui quo aut posterius fuit et non ante factus sit mundus eodem mō pt queri aut hic et non alibi. nam si finita mole spacia trium aut mundi cognita. in quibus non videtur eis ab ope potuisse cessasse. si sit cognita extra mundi infinita spacia locorum in quibus si quis dicat deum non posse vacare. cui epicuro finitos mundos compinare. nec tm̄ ipi phi ponit deum ybique totum sine distensione et denominatione. et sic nō est idem rone. q⁹ fortuna posterius quam ratione diuina deus nō alio sed in isto mundo est loco mundum constituit. cum pater infinite parentibus ubique nullo excellente multo posset hoc cogi. quibus eandem rationem diuinam. qua illud finitum est nulla posset q⁹ plenitudo humana nec non est modi rationem ut deo existimet aliquid amdisse fortunii. q⁹ illo posterius quam a centum tempore condiderit mundum cum infinita tempora precesserit sine ordine dicta. qua sic ait Augs. est dicere q⁹ tamen sunt cogitationes eius hominum qui infinita ymaginantur loca. cui locus non sit preter mundum. Pendent eis eodem mō quo tamen cogitant horas plura tempora vacuum q⁹ dei. cui tempus nullum sit ante mundum

Aa veritas q⁹ vere distinguit eternitas et tempus. quia tempus sine alique mutatione nō est. quibus ge mste non videat q⁹ tempora non fuissent. ni creatura fieret que aliqui alique mutatione mutaret. ex mutatione dei. atque ad reditat. alium

qz succedit in productionibus atque breuitatibus motuum. in actibus

tempis segregentur. Et ideo dicit ubi bñs Aug⁹ q̄ non uidz quō deus dicatur post tempa mundū creasse. nisi pfinisset aliq̄ creatā quia nec tē tempa cucurrēt et tūc ꝯcludit q̄ mūdus nō est factus in tempe sed cū tempe. c. eodem.

Ex quo dicto accipiūtur duo speculatiua documēta. p̄m q̄ tē pus sine motu nullo mō esse pt. p̄m q̄ tempus sil' creatū fuit cū mūdo. nō quid q̄ p̄m ad fm̄ cōmutationem. sed q̄ p̄m ad p̄m motū et mūdus creatus fuit. ¶ 8a Veritas q̄ nōie hui⁹ sīgnificā est natura angelica. q̄n dicā fiat hyr c. 2o q̄ probat q̄a ꝯuenīēs videtur q̄ stat̄ spūalis fuit de creatione angelorū. quia sint p̄nāpalissima creatura. ¶ 9a Veritas q̄ ni⁹ sit alia nonā matutina angelorū. et alia vespertina. q̄a tū ē vesp̄a mubo. et alia vesp̄a in suo gñe gratioq̄ sint dies nim et factū est mane et uespe dies unus. Gen. 1. c. Ibi accipitur mane pro nonā matutina. et uespe pro vespertina. et p̄m hoc ponūtur .6. dies p̄m q̄ angli in .6. gña creaturaꝝ q̄ ibi ponūt cognouerūt nonā matutina et uespertina. m p̄mo quō oīa fuerūt fil' creata. c. 1o. Intelligi mī q̄ mte no bri Aug⁹ ubi tractat de ista matia fuit q̄ illi sex dies quos enūrat ibi moyses gen. 1. nō fuerūt sex p̄ sucessiōm. sed tamq̄ p unā senariam receptionē. ita q̄ oīa fuīt creata o⁹ et mota fuit bñs Aug⁹ ad ponendū illud duplex ordinē. ut p̄z ex eius dictis. p̄mo ut saluaret dñi spūrie dicēt. Qui uiuit in eternū creauit oīa fil. 2o posuit bñs Aug⁹ hoc ut magis excluderet errorem manicheorū q̄ posuerūt angelos creatores illaꝝ terraꝝ in sex diebus illis q̄ fuerunt creatē. Ex arten dū q̄ doctores in hac sīa coīter nō ampliant bñ Aug⁹ q̄a oīs alij sancti rationē illā ponūt sicut iacet in lra. Ista aut posita non est bñ lra his. ¶ Jō Veritas q̄ nim d⁹ deus septimo die requieuisse. eodem mō accipit d⁹ quo sīgnificat⁹ per effectū illud q̄d effectum. q̄ sicut domus dr bona q̄a fiant letos. aut cplē q̄a lete sentiūt. ita deus die illo requieuit q̄a requiē dedit illo die suis operibus c. 2o. ¶ 11a Veritas q̄ malū nā nulla est. sed amissio bom nomen malū accepit c. q. Ex quo ampliantur duo mōda documēta. p̄m q̄ licet malū nālit⁹ sit aliq̄ res nālis. ut puta odire bonū ē quidam actus voluntat⁹. nō formaliter malū nulla res est naturalis. ¶ m est q̄ malū non est p̄ualeo bom q̄a amissio mḡt bom nō malū accepit. ¶ 12a Veritas. q̄ trinitas est unus deus. nec ido nō simpler q̄ trinitas. sed ido simpler dicit q̄ est q̄d hēt excepto eo ad q̄d relatiue dicitur. c. 1o. Ex quo dicto tenēmur ista famosa regula in diuis. q̄ deus est q̄ hēt excepto eo ad quod relatiue dicit⁹ sīr p̄ hēt filiū in dīnis. et nō est filius. Ex quo ampliūtur 2a rō documēta. p̄m est q̄ eo simplic⁹ accipitur ex pdempt⁹ q̄a ido d⁹ deus simplex q̄ est q̄ hēt. esse aut hoc est eo pdempt. ¶ m ē q̄ p̄na pdempt⁹ stat ai distinctione. q̄ dicit q̄ ideo non ē deus nī simplex q̄ est ibi trinitas. ¶ m est q̄ non est nā sīa cuiusdam ordinis sanctorum. q̄ dicit q̄d tenetur expsim in dicto

q̄ ꝑpetuꝫ relatiua ꝓdicunt de
diuina cēa in abstracto q̄ deus est
quodq; est. et ideo deitas est pa'ni
tas. 4m est q̄ erronea est ista
ꝑmissa ꝓpositam. Cum negabāt ista
deus hūs deitatem est q̄q; habet
ut supp̄. Ad oc si ratio simplica
tatis ḡsistit in rōne ꝑdempt'. quo
pt esse distinctio sine oppone cum
ista ime te opponāture. dicat aūt
q̄ non est eadem rō simplicitat' et
ꝑdempt'. quia simplicitas ꝑsuppo
nit ꝑdemptionem. et ideo diffim
p tpam sicut per prius. 3m du
quāe hūs Aug' exponit illd quod
allatum dicat. dicat aūt ne ista
regula intelligatur. q̄ sim' est q̄
q̄ h̄et formaliter non formaliter.
Alioq̄n deus eet creatura nī haec
creatura ¶ 12a veritas q̄ sc̄i
angeli sic fuit sint ut lux sit
dicti. quia non creati st' ut essent
lux sed illuminati sunt ut sapient'
breq; vuelit c. xi. Ex q̄ dicto
acquiritur duo dubitata. p̄m est
q̄ angeli a p̄o ti sue creatōis mīs hūe
runt veram sapiam. et verū nom
p̄ supnalem infusionem. quia sicut
cam ita et illuminati sunt mgi. 2m
q̄ angeli a p̄ma sue creationis omīs
fuerunt bti. quia sicut fuit eis da
num vide. sic et bre vide. ut hic
dicit. non ita putādum est mī q̄
hī loquitur de ita felicitate que con
sistit in visione dine essēe. qz si
mta demones fuissent equales
cēis a principio. nūq; ceadissent
sed sicut posuit adam in p̄adiso
bti fuisse. ¶ 13a veritas
q̄ q̄m ad delectationem p̄ius bom
beatior fuit primus homo i statu
innocēt̄ q̄ aliquis iustus in hac
vita. sed q̄m ad spem fuit bom be
atior et quilibet iustus q̄tumcū
q̄ tribulatus. qz certus est de fruitā
felicitate. q̄ iste q̄m eet certus de
suo casu c. 12. Ex quo acquiritur
duo dubitata. p̄m est q̄ aliquis cris
in hac vita pt esse certus de fruitā fe
licitate. quia hoc hic supponit. 2m.
acquiritur q̄ ad maiorē felicitatem
assimilantur homines q̄ assipti fuisset
si mstatu innocentie pmansissent. qz
q̄m ad spem vite eine p̄fert q̄lib
bet iustus illi homini erat stanti vi
tā celestem. ¶ 14a veritas q̄ illd
dictū q̄d est de diabolo in veritate no
stetit sic accipiendū est. q̄ in veri
tate fuit sed no pmansit. et illud
q̄d dicat ab initio diabolus peccat no
mgt ab initio quo creatus est peccā
putādus est sed ab initio p̄ti c. 14.
II Ex quo dicto acquiritur duo
dubitata. p̄m est q̄ de facto di
abolus no peccavit in primo o. sue
creationis. sicut aliqui putāt. qz no
ab imaginatione sui sed p̄ti. 2m est q̄
bom angeli no meruerunt suam
beatitudinem in p̄mo o. quia cū rec
ati essent no pares. per meritū
et demeritū fuerūt simil' diuisi
Ad o. d. si potuissent mereri et de
mereri in primo o. dicit q̄ no indeo
repugnantiam. qz voluntas et intellec
tus eorū non indiget tempe ad de
liberandum. cū illud pficiat in q̄ qd
quod nos in tempe multo. et ideo
ni in primo ꝑ hiterunt perfectum
liberū arbitrium et sufficiens instru
mentum. non video quāe inistio q̄ no
potuerit mereri sicut i alio quorū
q̄ ¶ 16a veritas q̄ in habitate
audimus plurimū distat exāo consi
derant auīte indigent. ut cum
ordine nature angeli hominibus
tri legis instine bom homines ma
lis angelis ꝓferuntur. c. 16o ¶ 17a
veritas q̄ mali angeli finaliter
ita hūt natura ita ut no possint
no nocere c. 17. Vel sic dicit ē ita

cont naturā ut no possit n̄ nocē
nature. Intelligendū pi q̄ cumq̄
posse nocē nature pt intelligi dupl̄
p̄mono q̄ ipam naturā sm se cor
ruptat ul' diminuat. et sic non est
vm. q̄ sm bonū dyonisū in de mo
nibus nāha splendida r̄manserūt
t̄o mō sic q̄ naturā retraedat aut
impedrat a suo fine. et sic nocet
ut sit maximū oīm nociuorū
sic cū finis eius aliquibet sit bo.
maxim. 15m veritas q̄ sicut
deus est naturarū bonarū optimi
creator. ita est malarū voluntatū
iustissim⁹ ordinator. et sic cū ille
male vtantur bonis naturis ipe
bñ vtatur voluntatibus malis c.
dem. 16a veritas q̄ deus non
crearet ullū angelorū ul' homi q̄
malū futurū p̄scisset n̄ prius
nosset quibus eos bonorū vsibus
quodauet. atq; ita ordinē seloz
q̄ pulchrimū ex̄ carnē exq̄
busdam q̄ antrogt honestaret
c. 15. Et si dicat quid nos aut
testas. dicat q̄ quidam locutionis ornā
menta. q̄ fiunt sicut loquit aplūs
ubi per gliam et ignobilitatem per
mfamiā et bonā famā. vñ sicut
talibus vaietatibus apt deoz
ita in vniuso decor bonis magis re
fulget ex mixta pone mala. 20a
veritas q̄ cū dicat scriptura vidit
deus q̄ esset bonū in factoribus
primarū creaturē. time dicet bo.
non dicat disiat. et plato quid ut
dicat. Augt plus ausus fuit dicē
clami sibi fuisse dm gaudio vm
usite mūdi phā non dt Augt
q̄ plato ita desipet ut putet dm
nouitate sui opis sui bñficiozem.
sed placuisse artifici iam factū
qd placiat in arte faciendo c. 21.
21a veritas est q̄ fiuntur dm
est fiat lux. intelligit angelorū
ano. ita nō dicit ut diuidat lucem
a tenebr. intelligit esse discretum
int angelos bonos et malos c. q.
22a veritas q̄ deus suā p̄scia
p̄ma stabilitat. p̄ma sempiterna co
prehendit. q̄ius ipa p̄scia ia fue
rūt et futura nondū sunt. c. 21. Ex
quo accipit documentū sancti
doctoz posuerūt q̄ deus cognoscit
oīa futura eo q̄ oīa tempa sūt
et in tali p̄ma. sicut cāliis ex omn
pte cēli tr appingit centro. modū nō
exiter hoc nō ponūt. q̄ illa q̄ non
sunt sinit futura. nullo mō aliter
p̄scia esse possūt. 23a veritas
q̄ cā q̄re deus q̄dixit mundum. me
hoz nō pt reddi ratio. q̄n ut bona causa
caueatur a deo bono faciat. vnde
mduint plonem dicentem q̄ iustis
sima causa q̄dendi mundum fuit
ut a bono deo bona opa fierēt c.
21. Intelligend' tm q̄ ipe Augt ta
git ibidem triplicem via. p̄ qua
plato potuit deuenire ad istā non ad
vitatū. Aut q̄ ista mḡt legit
Aut quia ab hijs qui ista legerūt
didicerit. Aut ab hijs qui ita re
speculati sunt sine acerimo in
genio per ea que facta sūt in
tellexerūt. Et sunt ite q̄dā vie
per quas phi potuerūt venire
ad notam eoz q̄ sunt fidei xpiane.
Si existis dictis ampliet duo ap
parentia argumenta. p̄m est q̄
mali ul' boni angeli reuelauerūt
phis. q̄ z in membris nō pt
intelligi mysteria de illis. quia multi
poterunt conspirare mundi creā
toris. qui eā istis plonibus reue
larent nisi ista. Tm argumentum
q̄ in nocua creatorē mundi sic
possint eam plones quibus pt natura
deuenire. quia ad hoc proredit

q^m membra ¶ 23^a veritas ꝙ deus est ita magnus artifex in magnis ut no sit minor in pvis que pua non sua gradiretur que nulla est sed artifici sapiencia mentis menenda sunt. sicut ni superadditur honor quasi mlde minuitur corpi sed multu detrahit pulchitudinis q no in mole cōsistit sed in pte ad dimēsionē mem bro rū c. 22o ¶ 24^a veritas ꝙ error fuit aliquoz ideo num dū fuisse fatū non ut bona com mendentur sed ut mala prohibeā tur. Et hinc aut aug^s origenes iure culpatur. In libris enim quos appellat peariōn i. de principiis hoc sensit hoc scripsit. vñ plus quā dim pt aug^s inq^t inconsiderate hominē in astrictū legis tam dotis et scientie no attendisse hoc esse sancte scripture contrariū que dicit ꝙ omnia da opa vidit deus ꝙ essent bona c. 23 ¶ 25^a veritas ꝙ pr̄ et filius et spūs scūs hoc totū et trinitas est et psonaꝝ ppietas est et vnus deus ppr̄ inscrutabilia tem deitatis. licet sit certū filiū dei esse sapiam patris vt^m cōmūne spūs scūs sit bonitas patris et filij nō audeo inqr temerariam papie sniam. c. 25 ¶ Hoc vñ habuit ozīi ista difficultas. dū ꝙ sibi dr sapia dei pris non ꝙ sapia sit ei ppa sed appiata. et ꝙ bonitas appiatur spūi scō sic sapientia filio. ideo videt bonitas patris spūs scūs. quia tm nō nominatur ita expressum in diuina scriptura. nobis hris aug^s propriam sniam ¶ 26^a veritas ꝙ si queratur de singulis hoz angelo rū. vñ sit deus cum condidit sibi sit sapiens addo illuminatur. sibi sit felix addo fruitur. Eod. Ex quo dicto accipiunt duo dogmata theologica. p^m est ꝙ felicitas cōsistit actu fruendi. qz ad quem de finitive terminatur ꝙ do fruitur p^o documento q^d eoz felicitas non videtur consistere in actu cū tem plativus. quia iste pertinet ad sapiē tiam. hic aug^s distinguit gaudium de felicitate contra gaudium de sapia. et sic no contradicit ¶ 28^a veritas ꝙ phi triplicem sapie disciplinā in uenerūt scitz phicam. logicam. et ethicam. Istis aut tribus hm ipm ibidem sunt tria q inuenitur a quo habet artifex. scitz natia doctrina. et usus. Naturā mgr nemo. doctrina mgr scia. vsus fruitu dum diuidus est. et sequit naturalis ppr naturā. rōnalis ppr doctrinā. mo ralis no ppr usum. c. 24. Intelligend m ꝙ ibidem adiungit declarando. quid intelligit per fruit et vti. quia fruendi dicūtur illis rebus q nos delectant ppr se. et non ad aliud referimur. vtendi aut dicimur illa re qua ppr aliā quimg ¶ 29^a veritas ꝙ ita natura rationalium est ipm esse. ut miseri magis velint esse ai sua miseria qm non esse. Intellige m ꝙ hoc allegat hris aug^s cōiter. p mysticā misam ad declandū q uh magis volunt sic esse. m eius oppositum textus ē ad oppositum quia loquit de miseris qui sūt in hoc mundo. m quia dicit aug^s ad pbandū q miseri malūt in eruptna viuere ꝙ ea morte finire. et m m mr no dū est mortis finiens eruptnam. m q dat ad signū. q quāto i miseriis exitibus plongatur vita tāto si bi reputant ad beatitudinē q^d no pt intelligi n in hac vita. Sz in

telligendi est q̄ q̄ m ad penam
infm de qua est maior difficul
tas illos magis appetē nō ee q̄
sic esse. hoc pt intelligi 2or modis
aut fm nālem ordinationem et sic
omnis natura appetit esse ut opm
nō possit appetē. non esse q̄ esse.
qđ declāt ibi Augs tam i animalibus
q̄m in plantis. 2o mō fm passio
nis mutationem. quēadmodū ho
ratus mutat se ut amicū re
petito impulsu. et isto mō ppt ve
hemētia passionis et ire vel
lent mag non esse sicut homo
qui minis affligitur desiderat
mori. et fm hunc modū vitiat
illud dictū. desiderabūt mori et
mors effugiet ab eis. 3o mō fm
tam rōnem aspiciendo ad pena
m futurā. et ita si eligēt fm vera
rōnem quia nō eligendum nō hnt
de facto. nisi mag vellent sic esse
q̄ nō esse. quia bonū iustē civibus
fm eam rationem appetend est. q̄d
aut qđ pertinet ad talem penā est
dolor. et bonū iustē. vñ quilibet
bonus gaudet q̄ iuste punitur. 4o
mō applicando ad malū fm eam
rōnem quia alpha hz i. tm obstina
tionē. qua semp deum blasphemat
et sic si q̄rerentur fm modum veste
rationis plus vellent non ee et
annihilari. q̄m prius in minima
offensa. sic odit. Insuper i ho
mine deus homo et ad illud pt re
ferri dictū xpi. bonum erat ei si
natus nō fuisset homo ille.

3o Veritas q̄ q̄ m ad minorē hoīs
fm q̄ est intellectus iusta sensu
mus per intelligibilem specē i
usta per eius pulsationem. c. 24

Ex quo dicto accipitur duo ad ar
gumentum. circa speculationem nram
. 1m est q̄ est dare spem intelligi
bilem in intellectu destructa ab actu
intelligendi. qđ aliqm negāt. quia si
species intelligibilis hui esset actibilis
esset finis qđ intelligentibus insta
per talis speciei pulsationem. sum per
pulsationem actus nichil possit in
telligi. imo intelligit posito actu
pulsatio. 2m argumentū q̄ pulsatio
non cognoscit per speciem habitus
sunt cōiter asserunt. sed q̄ pulsatio
nem talis speciei argumentum hic. licet
illud sit magis dubium.

4i Veri
tas q̄ amores corrumpuntur ut
putatur monetā sicut pondus sine de
ordinatione quantitate sine sensibili leuitate
mutationis. ita cum corpus pondus
sunt animus amor fertur quoniam
fertur c. 28. Ex quo dicto accipiuntur duo phīa argumenta. 1m est
q̄ grauia et leuia actiue sic tendit ad
suum motum. quia minimum ut dicit
ascendere sive descendere. insius autem
non pertinet nisi ad efficiens sicut
nec conari est tm passivum sicut activum
. 2m argumentum q̄ sic motus animi
fm amorem est recte ab eo. ita m
gravibus et leuibus ab animo. qa
dicit q̄ corpus sicut animus fertur
hz o. d. quare compat motum
amoris ad motum gravis. si amor
sit velocissimus. dicit q̄ ppt nichil
nasum nisi amans quia habz amatis
ad amatis sicut grue ad cenerii.
et licet grue sit tardum in ascen
su. est tm velocissimum in descensu.

5i Veritas q̄ multi diffi
cultatem in ea rone cognoscat. aliqs
fm quā facti est. aut ni ponit
sicut alii simul tantum lineam
aut vitas figuravit cui intellectui
conspicuum. alii et ni m pulvere
scribunt. alii iusta describunt
in palmite in gumibus. et alii in aia
insti c. 29 hic aut loquit de no
tica matutina et vespertina

Veritas q̄ scāh angēh contemplacōne fruūtur c. 22. ◦ Ex quo dicto arguūtur duo dom^ta. p^m est q̄ obm fruitoīb m p̄ria ē aīs visiomb diuīe. et nō ꝑpe diuina essēcia. qua diat q̄ contemplacōne fruūtur. ◦ 2^m arguūtur q̄ in actu fruitoīs non p̄t consistē felicitas. qua tm̄ beātificat cēna m alīq̄ creatīa. nī ipā contemplacio sit creata. Intelligendū tm̄ q̄ ista argūta sit cont^r intentionem expssam hui^s Aug^i qua in c. 24 eiusdem libri ondit ex intencōne q̄ nullo cāto bono est fruendum. ◦ Et ideo nī diat hui^s q̄ scī angēli fruūtur cōtemplacōne. vm̄ ē cōtemplacōne p̄ma sint intellectus intelligūt fantasiādo. et non contemplacōne sīr. obo. sed sīr. pambulo tm̄

Ze Veritas q̄ luciferi qui est princeps cuncto^r dyaboli tentauit xp̄m̄ in deserto. dicitur eīm q̄ princeps hui^s cuncto^r dixit ihesu omnia tibi dabo si cadens adorauis me c. 2^o. ◦ Ex quo dicto arguūtur duo theo^ca argūta. p^m est q̄ sīr. pessimus dyabolus fuit de primis ad xp̄m̄ tentandū. ita q̄ omnes angelis ad ipm̄ respondendi dīi q̄ maior cāt. q̄ optimum pessimū diatur q̄ tm̄ et mali bonū et mala semp est ḡ natus cū eisdē vnde pessimis aduersāt optimi mitis subtrahitur. ◦ 2^m q̄ sīr. ihesus xp̄s ita in cēlis hominibus quātū sunt melioes. tamen habet angelos meliores. et dyabolos peiores sīm eandem rōnem. qua tm̄ p̄nosticā ponit diligentior custodia.

Ze Veritas q̄ impia vanitas est aliquorū dicere nāl adeo nō fuisse aquas factas. qua nūq̄ legimus i p̄ncio mūdi q̄ deus aquas fecerit vñ dr. huius aug^s q̄ similis vanitate p̄t dici q̄ terra nō sit a deo facta. qua nusq̄ legimus q̄ deus dixerit fiat terra. ◦ Ex quo dicto arguūt dom^ti q̄ locus ab aīe nō tenet negatiue in theo. nī dicat scīptura hoc nō diat ḡo nō fuit factū. q̄ p talem modū arguebāt illi quos hic redarguit aug^s

Incipiunt flores duodecim libri de ciuitate dei

In hoc libro ostendit p̄ma veritas q̄ in principio mūdi beati angeli a malis discreuit diuisitq̄ alii nō in bono q̄d deus est alij ponit sua p̄tate velut finem bonū sibi p̄pī. et a cui bono ad ipa deficiebant. c. 1. ◦ Ex quo dicto arguūtur duo dom^ta. p^m ē q̄ principiū omnis mali moralis est ordinata de ciuitate bom ꝑtis q̄ a quibus sint ipā radix p̄ma. ◦ 2^m est q̄ principiū omnis bom moral' est amor cōis bom. qua bom angeli in hoc primo meruerūt

Ze veritas q̄ valde magna et laudabil' multū reddit ipā angelica natura. cui^s cōmendatione vituperatur vitiū. p̄ut in q̄ dubio naturā laudatur c. 2. ◦ Ex quo dicto arguūtur duo dom^ta. morabar. p^m q̄ culpa tanto ḡ minor est certū pīb^o q̄ in natura est nobilior. q̄ laudatur natura laudatur ex illa^a vitij. ista cēta vitiū vituperatur ex nobilitate nāle. vñ ḡ minora petā ponūtur i appetitu intellectus q̄m in ssimo. ◦ 2^m est q̄ culpa certū patribus est leuior q̄ato natura infirmior. qua ex stabilitate nāli ve p̄mi angelorum. ita ex infirmitate p̄ contrariū alleuiat. et ideo p̄cta p̄mi hominis fuit dimissibile et nō angelica. et m̄ alias cēnes vna est. q̄ plus est de volūtate in eo qui posset facilius cautelā per

actu. ¶ 2a veritas q illi ne
que summa est nulla natura con
traria est. nisi que non est. quippe
ei mali q non est non est. Hoc
2o hic ni accipitur contrie
tas pro contradictione quia ee et
non esse aliq non opponuntur. Sz
o. d. q est illud non ee qd dumme
cenine opponit. hoc dubie. dicit
aut q hic accipi non pt non ee
simi qa dicit q ista na que no est
contrariatur sine nature. Natu
ra aut dicta no pt no ee. et ideo
videtur q mienno eius est q non
est esse naturae creabil' annihilate q
maduit deo. Sz adhuc dubitatur
q nomo non esse tale pt ee contr
dictorii deo. cum contradictio sit
vnius et eiusdem affirmatio et nega
tio. dicit aut q illud dictu non
videtur salua posse. nisi ponat
q ee eiusdem vonis est esse in deo
et in natura. Et ideo est ibi con
tradictio sin idem. ut ponit subti
lis doctor. ¶ 3a vitas q vina
nocdo nature admit integ ta
tem et pulchitudinem et salute
et veritatem. Intellgdu mi q
vinu pt 2 or modis accipi. aut pro
actu malo quo peccatur. aut pro
habitu vitioso qui ex actibus malis
gignatur. Aut pro pena que
relinquitur. aut pro natu dumme
offense que gromittitur. et subse
quitur. primo et 2o modis vitiu
corrupit vlutem et actu eius q
malus actus et malus habitus hiit
ad ipam q inuicem contrietatem.
no aut 3o et 4o modis nisi de
mi tolle. q illi natus no fuit mh
respnis voluntat et sic manent
cii abo vnitu que p vnicu actum
no diminuit. ni ish natus vnio
actu acquirat. ¶ 4a veritas
q sola bona alitibi esse pnt sola
aut mala nisi cu eodem. Ex quo
sustitur dominetu q non pt ee nea
tura alicui sba non sit in loco. quia
nulla creatura e mala. et sola ma
la nisi ee put. ¶ 5a veritas
q no aliquis de viijs naturalibus
sed de voluntarijs penas huit c
eodem. Ex quo dicto accipitur
duo documeta. 1m est q in illis
q sunt a natura nemo laudandus
nl' vituperandus est. quia laus est
quoddam premiu. vituperiu quedam
pena. 2m est q in illis q sunt
a na aut de illis nullus est omi
nerandus aut plectendus. quia ha
non st in mea pte. et ideo cra
talia nullus metur aut dimere
tur. ¶ 6a veritas q vinu quod
a consuetudine immoderato progressu
roboratu est a voluntate velut na
liter surgit exordiu. Ex q° dicto
similiter q[uo]d duo. 1mu est
q illa q st longa consuetudine fieta
vina sunt nalia. quia velut natu
ra mouent. 2m documentu est
q vina inueterata sunt qui difficile
mirabilia sit sic et morbi inueterati
qua st facta qui a na et ideo
mirisece radicati. 3m est q talia
vina non sunt exorabilia quibus
no possumt vitari. nisi forte ali mgr
ti resistetu. quia tra per voluntatem a principio fuerit firmata. 4m
documentu q habet sic obstinati no
exaudiuntur a deo. in videntur exau
diri a malo. quia mouent p mutu
de voluntario cu ab habitu vitioso mo
dificatur. sicut homo passionatus
mouet de voluntario. cu in ha
bitus malus ita nalit mutuet
sicut passio. no mouet vituperant
homines leues delinquentes q gra
liter. Nondum mi q tal' peccat
cu inueterato habitu pt dupr con

sidâri. qz ꝯm ad actū malū que
chat tali hītu. et tunc eius culpa
allenatur. Aut ꝯm ad hoc quia
ipe est sibi cā mali talis an ha
bitū radicatū. et ita pmū eius
aggūatur. et ideo dicit Aug⁹ q
talis est dignus duplici mercpa
none. ¶ 8ª veritas q nō ex
quocūq; ill' tpe nec nō sed per se
ipam considata nā dat actū
suo gliam c 4 s Illud aut du
bium ipe declat ibidem duplici
exemlo. quia sol aliquibus nocet
ut hūbus oculos infirmos. qui
busdam vō pest. 2m exemlū
qz dicit q igne lucete pulchrius
quid ēnante vitiis. q̄ibus eo v
cente michil sit molestius. ¶ 9ª
veritas q omnū omiū pmū est
superbia. qđ probat quia mali
angeli ab eo qui summe est auer
si et ad terrena conuersi. pcipitauerūt
per superbiā c Ao. Ex quo dicto
sumūtur duo theoā documenta
. pm est q in omi pcto includi
tur auersio a summo bono et cōuersio
ad bonū mūtabile. et hoc vocat
superbiā. 2m documentū est q pmū
pcm angeli est fuit superbia lazgo
mō sumpta. sicut hēmr i hac
vitate. ¶ 10ª vitas q voluntas
mala est cā effiens mali operis
est male aut voluitat michil ē
cā effiens mali operis c cod. Ista
aut vitatem declarat sic. qz ista
voluntas mala si hēret effiens ea
hoc est et a bona voluīte et hoc ē
ignemētissim. aut sit a voluitate
mala. et tūc q̄rimr de illa volun
tate mala a quo est facta. 2r erit
processus in infinitū. Vñ ordinat q
male voluīte nō est cā effiens sed
defiens. et hoc totū est intelligē
dum q̄m ad malū qđ est ipa no
q̄m ad ipam. ¶ 11ª veritas q si ali
qm duo — cōiter ad⁹ et assentiūt
pe vident aliquid vnus pulchrū
dinem qua visa vnus alterū illi
ad illicite fruendū moneat.
Alr in voluīte pudica stabilis
pseueret. quod nōn putamus es
se re ut illo fiat voluitas ma
la et non mallo. nō aut pulcri
tudo corpis. qua corpa aspectibus
nō dissipit. corrumpit. nec caro nec
animus. Ambos em corpe 2 spū
piter affectātes pōssem⁹ nec
mali spūs suggestio ꝑmittim⁹. qz
consensus male suggestōis 2 mala
voluitas qua q̄rimus. sed tm in
pedimenti ab hac gone actus
tollatur. ponamus q equaliter
temptatione fuerūt motivus
assentit alr dissentit. vñ manifestū
est nō ex voluntate. quasi dicit
q voluitas sola est ad qua fit
resolutio istius libratis. ꝑm q
sonat textus quādiu sequentia
fint ad oppositū. c eodē. Intelli
gendū in q bris Aug sunt to
tā istam deductionē ad probandū
q male voluitas nulla pt esse
causa effiens. sed tm defiens.
Et quia aliquis posset cogitare
q ipa voluitas male volitionis
set cā. eo q illud nō fuit sustine
re ab hoc exclusum. Idcirco pro
bat q nec voluitas qz nullum
bonū mōm bonū pt ee causa
mali. Nam omis voluitas in
q̄m mis est bona. nisi forte ꝑs
dicat q voluitas in q̄m de nichi
lo facta est. et ideo concludit q
tale est q̄rere talē cām efficiente
ut si aliquis velit videre tendēs
ul' audire silentiū. ea mōm que
non in spē sed in cās pūationē
sumūtur. si dicī pt scientia nesciū
nis. sicut aīr mens mā spernēs

mrelligles conspirat. sed ubi desinunt desinendo adeunt ad oppositum capl̄o. c. ℣z attendū q̄ manifestissima ratio ista destruit contrarios illos qui dicūt q̄ voluntas ita determinatur a medio rationis ut nō possit ad oppositum cum tyro supponat. Unde Aug. duos equites ter mēte et corpe dispositos per omnia respōdere eiusdem bonitati et unus tendit in pōm. et alius nonnec̄ pt illud dictū glosari ni tex tus retorqueatur. ¶ ℣z veritas q̄ qui amat puisse aliquid nec bonum et si adipiscatur ipē fit in bono malus. et miser melioratione p̄ uatus est. c. q. Ex quo dicto accipitur documentū q̄ quicquid consequitur qd̄ merito amat iste fit miser a tali bono. sicut iste cui dantur castella ut auferat̄ regnum consequitur eis talis bonis delectabile. ut apparet. et p̄uatur bono honesti. qd̄ est miserabile. melius est sit miser. ¶ ℣z veritas q̄ cū male voluntatis nullus sit ca effectus sed defectus. cauendū est hic dicamus bonā voluntatē angelo rū a deo esse factā et sic ei coetanā. c. q. Intelligēdū ni q̄ cū ibi ponit talem diuisionē ipsius ad declarationē q̄ magnus aut bona voluntas fuit in angelis. et nūc non est dubium q̄ facta sit ab illo a quo ipi habuerūt in se bonā voluntatem et nūc meliores fuerūt scipis q̄ a deo nō sine bona voluntate aut malā fuissent. qd̄ absit. et ita retinet Aug. q̄ bonā gratiam voluntatē hñe runt a deo. Ex quibus dictis accipiūtur 2 ōes. primo ca dem. p̄m est q̄ angeli boni nō potuerūt mereri in primo instanti sue creationis. q̄ dicit q̄ bona voluntas fil' creatā nī angelis nimō est infusa a dō. sed meruit non est ab extrinseco nisi in prāte merentē. ¶ 2m est q̄ angeli mali in primo ꝑm non potuerūt peccare. q̄ actus voluntatis et in bonis angelo ut hic hēnt nimō est a deo infusus. et ideo non pt esse malus. ¶ 3m dicit tū q̄ angeli boni nō meruit ad actu elicito. q̄ dicit q̄ meruerūt in isto actu breui p̄manendo. ¶ 4m est q̄ mali demerue runt omissione in 1ta bona voluntate nō p̄sistendo. ℣z attendū est q̄ omnia ista procedūt ex ista radice q̄ Aug. non vidit quo angelus posset hoc actu sibi coetaneus. quia est ab ipō creatus. c. q. opposit̄m aliis videtur. ¶ ℣z veritas q̄ deus creauit angelos simul in eis ordine natura et largiens gratiam. c. eo dem. Ex quo dicto accipitur documentum q̄ angeli fuit creati in gratia et non in puris naturis. sicut aliqui dicūt. nec valet si dicatur q̄ hic loquatur de gratia gratis data. q̄ ista non distinguit̄ contra naturā. imo nā continentur sub ipā. et nō hic distinguitur inter gratiam et naturam. ¶ 14a veritas q̄ ab institutione primi hominis usq; nunc nihil unquā fuerit completum sex milia annorum. c. xxi. Illud aut̄ non accipit̄ p ipm Aug. q̄ nō sunt plures tempus nros. ¶ 16a veritas q̄ quidam phi posuerūt omnia reduci ad eandem numerū post circulationem magni anni. quem quidā ponūt habere xxv milia annos. et nihil unquā nouum fieri. quod dicit salomon. quid est q̄d fuit. id ipm q̄d futurum est. quibus ut dicit beatus Aug. obuiat illud q̄ dicit ysaias. In finem impij ambulant. c. 12. ¶ 18a veritas q̄ est nec aliquem deum semp fuisse et hominem ex opere aliquo p̄mium facere nolui sse. nec consilium voluntatem mutasse. ego non sicut deus aliquis dicit

non fuisse dicere nō audeo. ita
primū hoīem cārum esse ex tpe dubi^{re}
non debeo. c. vij. Ex quo dicto
accipitur dnō difficilia ar^{ma}. p^{m}
est. q deus ab ēterno non sed ex tempe
primū hoīem facē voluit. ut hī dicitur.
q non est mtelligendū qđ voluit ab
ēterno. sed non pro ēterno sed p tempe
Et tuc remanet difficultas. si pro
nunc ab ēterno nō fuit vm ab ēterno
deus vult fieri mundum. et ex tempe
fuit vm. tunc fuit trāsitus de
contrādictorio in contrādictoriū. q sine
mutatōne in alio ex mo. mtelligi nequint. et nō in deo quia immu
tabil' nec mundo quia q ipm voluit
pro nunc facē qm esset factus. et hō
est difficilis m̄ solue. qui patit dif
ficultatē. 2^{m} ar. nō. q deus fuit
diu creature. cui creatura
actu nō est. q Aug. nō audet hoc
dicē deū aliqū dnm non fuisse.
sed et si fuisset relatio ad tm
qui nō est actu sicut patet quādo
dicitur. 18^{a} veritas q illud quod
est oī tempe nō quiescit dicē
semp. et dicit ideo q angli semp
fuit. quia cū sint facti. omnia
tempa sed tm aut a celo facta sut
tempa. diuisiones em tpm a mo
tibus siderū incepimus. si aut ante
celum fuit tempa i motibus an
gelorū. tunc angeli semp fuerunt
quia cū tempe creati sunt. c. vij
. Intelligendū tm q tempus acci
pit duplic. aut pro mora motus
denata signis nobilissimis sim q
tempa distinguuntur in dies men
ses et annos. et sic incepit tpa
quarta die qn. 2^{da} cata fuerunt
que si sim motus suos talium tpm
signa. sicut hētur gen. i. sunt in
signa aut tempa. aut pro mora
motus sic non denata. et sic inte

(. sideā

perit tempa an celū sue an celi or
namenta die qrta. aut an firma
mentū creatū. Za die moā mo
tus primi mobil'. i. celi stellatū. qđ
dicitur. 4^{to} creatū fuisse celo empireo.
et cōtinuo cepit moueri. et tēpus
fuit creatū cū angelis. ut hī dicit.
19^{a} veritas q licet angli ssp
fuerint. non tm creatori coetani.
qua dr q ideo semp fuisse dicūtur.
q oī tempe sicut ipm tēpus fu
it oī tempe. et tm fuit cātū. non
minus si oī tempe tempus non
fuit erat tēpus qn nullū erat tē
pus. qns aut aut. Aug. subtilissi
mus est si quis aut Aug. diceret
creat homo qn non erat homo. q
est insipientissimū dicē. c. vij. Ex
quo accipitur dno manifestissima
documenta. p^{m} est. q aliq pt cē
semp et m desinē esse. sicut tē
pus erat semp. accipiendo p oī
tempe. et tm quieq desinet. et ita
motus celi ut hētur in apoc. 2^{m}
est. q motus fuit semp. quia in
oī tempe. et tm incepit. et ita de
celo. tm non semp coiter accipitur
pro oī tempe. in pone. sed tam in
pone qm i actu. Intelligendū tm q i
tenebr Aug^{m}. in hoc loco è
ondere q additio è mariū con
uenies. ad quod homo pt dedu. q
dicat q ipe est insipientissimus qui
dicat q erat homo qn non erat
hō. q ita sunt grādonia. finita mō
finita affirmatiua et vtis negatiua
20^{a} veritas q no est inquietus
si semp fuerit angelus. nō fue
rint creati. et in eodem c. dicit. q si
semp fuit anc ideo cātori coetani
non sunt. Ex quo dicto videtur
accipi manifestissimi argumētū.
q creature non repugnat esse ab
ēterno. q dicat q non est inquietus

si angeli fuerūt semp q̄ ido ilo
fuit creatu. p̄ vnq̄ q̄ sequet̄ vt q̄
ralemens esset. si ēature ēpugiret
et natu et semp esse. Intell dū tm
q̄ illd ar nō sinūr ħm mentem
bñ Aug̃m. ut p̄ clauſme m cod
cā quia dr nō accipit ipē semp
per p̄o etnū te. sed p̄o om̄ tpe
de facto. Et ofirmat q̄ dicat q̄
angli semp fuit de fro. et tm̄ cō
stat q̄ de facto etnū non fuerūt.

21 veritas q̄ ai q̄ritur quo
mō semp creator fuit dūs. si
creatūa sm̄ semp nō fuit. aut
quō creatūa non coetna ei. sed p̄
mquit verecor affīmare qđ nescio
quia docē q̄ nesciō. docto māt ad
ista que saluator nos scire voluit.
illa vō que sapientioribus in hac
vita scire p̄mittit ut' oīno p̄feu
m alia vita ħuant. vite vigil
meas esse p̄o fatcor. et idō p̄mai
ait Aug̃ sine affīmatione tracta
da utrq̄ hor legāt videāt a q̄b
q̄onū p̄iculis debeant tempare
ne ad oīa ydoneos se arbitrentur
c. eodem. Ex quo dicto accipit
dom̄ultum. q̄ cīa dubiū est loquē
dum cum sūma sobrietē q̄ bīs
Aug̃ cēa alias q̄ones quas oīb
p̄mittit declare. volūt se tm̄ hu
miliāe ut diceret se nescire.

22 veritas q̄ 1m argūmta phōrū
que conabūr subuertere a via ver
si ratio refutāe nō pt fides re
cede deret c. 20. Illa aut veri
tatem mdiant cont̄ phōs qui po
fuerūt emulatōem reputātes subti
lissim̄ argutiā. q̄ si eadem mūdi oīa
nō redirent deus infinita fieret
factu. Ista aūt ut dicat fallunmr.
q̄ndicunt de dīna mente sicut de
sua. q̄m ad capacitatem et alterā
notiā. Ex quo dicto accipit dom̄tm
q̄ bīs Aug̃ videt dubitasse ne
sufficiens theolog̃ posset reddere
sufficiēs phō de illis que spectant
ad fidem.

23 veritas q̄ omīs
qui affiat ad patriam et omīe quod
patit est mūbile c. 21. Ex quo
dicto accipit q̄ ēpere est quodā
pati. qz affin est recapē affectiōm

24 veritas q̄ si pus deus qs
sanū et postea opatus est. difficile
est hoc mtelligere fuisse sine di
uina mūtatione. vñ dr sic. nec sto
quēadmodū possit hoc c. eodē et
illud postea declarāq̄ illa p̄mis et
postūmis nō sūt. m deo. sed m ēbus
p̄us nō existūbus et postea exīsti
bus. Ex quibus dictis accipit
duo documēta. p̄mū est q̄ ponsi
mā rō quāe ph̄i negauerūt mūdum
ex tempe fuisse creatum
est ne deus ut dicit mūtaretur
mūtabilis. de oāo ad opationē. q̄re
bōnis. Aug̃ coēa rōnes p̄tractās
reputat hanc esse difficilimam
q̄m est q̄nia ista ratio supposit
actiōm esse m agente. alioq̄m
nulla cēt difficultas. vbi de tran
situ ab oāo m actiōm. si actio nō
cēt m agente. nec cum non esset
mutari cū mapet agē. et pareat
q̄ isti phi q̄ rationem istam ponde
rauerūt supponūt actiōm i agen
te. quod hodie cōiter negatur.

25 veritas q̄ mfimtos numōs
ee infinitissimū est c. 18. Ille autem
dictum ipē declat ibidem dicens.
In quonūq̄ numō finem faciendo pu
tamus adem ipē vno addito non
soliū augetur. sed cīa sūa ipressione
multiplicat. et ita mquit sunt
pletanbq̄ quinq̄ numi tantum. ut nul
lus eorū vnūq̄ par alt ee possit

et ideo gcludit q̄ si unꝰ sit infinit
et omb infinit. et intendit sic q̄
unꝰ infinitoꝝ miꝝ nullus sit im
merus. nō est mō phensibilis
eius sapie aug nō est nīb. quia
per si q̄ apphendit finē finita re
prehensione finitur. profecto oīb
infinitas quodāmodo deo finita ē
q2 sua eius apphensibil non ē. Cid
aut ro. Cui hoc solent assignari
Ex quo dicto vna sollempnis opio
dampnat2 et alia excusatur. prima
est q̄ deus nō intelligit ista q̄ sunt
extra se finaliue ne forte intelligat
actualit infinita infinita nl unica
m ponꝰ cui hoc ponatur infinitu nu
meri intelligi actuar a deo // 2a
ratio q̄ deus sub rone infinita no
est sbm aliud q̄ sue create. sed sub
rone finita. quia hoc modo prehen
sibilitas acquirit pro infinito et
rō prehensibilitas pro finito. qd nulla
creatura attingit ut ipm capāt ro
prehendat quatenus finite cui oppo
si bñ quatur est ad oppm. 26a
VERITAS q̄ beatus trahit tempa
na misera quibus miserat ad bea
titudinem sublevetur. q̄n beata
quibus miseris a miseriam revol
vatur. c. 20. // Ex quo acquirit
duo dubia. 1m est q̄ melior est
felicitas post miseriam. q̄m fe
licitas ante miseriā. quia illud
ponit beatius esse. // 2m dubium
est q̄ summa miseria est fuisse fe
licem et maxime distat a bñ tudi
ne. 27a VERITAS q̄ porphirius
dixit animam ppt cognoscenda
mala tradita mundo ut ab eis li
berata aliq̄ peregrina rediret ad
patrem nichil tale passura. c. ode
28a VERITAS q̄ deus sentit na
turaliter humana ut medica mē. an
gelos et bestias. c. 26. 26a VE
RITAS q̄ deus animam primi hois
quā iam fecerat sufflando indi
dit. aut potius sufflando dedit
sent. c. 22. // Ex quo dicto acquiri
tur dubium. q̄ hūs Augustinꝰ
nō fuit astrictus opioni sinistrali
qui sibi imponit q̄ deus prima
die creauit animam. 2de cū angelis
et sexto die infuderit eam ma
ri cuius quia hic dicitur q̄ potius
sufflando fecit. Et si dicat q̄ op
po m dicat super genesim ad tem
dicit2 q̄ hic loquimur dicendo
et tibi magis mirando. ut pz. ex
eius processu 3o VERITAS
q̄ possum angelos adeo fuisse ta
ri in creatione aliaq̄ veri ad
ministerium dei pbuerit. vñ dicat
sic. c. 24. Angli nullomodi mīste
rii dei pbuerit actū fuerint
nesao. nec tribuē illi audeo quod
forte non possent. nec debeo illi
derogare quod possent. Inquo
libo supponit misterium exhibi
ri. licet ignoret angelos fuit
35a VERITAS q̄ summus deus
omnipotens potest alia pluria pene
in rōnumbilia prima fuisse
quinq̄ est. et si sua potentia ut sic
dixerim magis fabricatam ebus
subtrahat. ita nō erit. sic aliq̄
fecit non fecerit. c. eodem
// Ex quo dicto acquirit2 tria
dubia. 1m est q̄ deus con
servat omnia immediate. q̄ omnia
annichilarentur ipo subtrahente
sua virtutem. 2m est q̄ deus
continuit cessim nullaq̄ causa
fidei. q̄ dicat q̄ cuncta fiant. 3m
q̄ deus ppt omnia eadem mō re
parare posset sint corrupta. q̄
dicat q̄ ista fiant post sua resolu
tionem sint ann. et ideo cum ante
factionem ppt a deo q̄dam sit ens

post cenam thilanom. 12a veritas q michil sub gubnatione diuina quamus eius cū lareat gigmitur. c. 26. Ex quo dicto ampliatur due regule phorum vulgarissie prima est plenis dicentis michi est omū cuius causa latina non p resserit. 2a est ar ub dicentis. q deus et anima michi sanari frustra.

Incipiunt flores tredecim libri de quitate dei

In 1o libro prima veritas galiet per sacramenti regnationis abluitur culpa. pn̄ original. pena aut aliq pn̄ remanet. ut mors et alie calamitates hui⁹ mūdi que sunt pena. p̄n̄ originales. c. 1. Eodem aut ifinis assignat eodem loco. quia 1a mala sunt adversitatum cōtrariū, unde sic contingit dicēs. nisi vo maiore et mabiliore saluatoris gra nr̄a sisset nisi pn̄ pena quisa est. 2a veritas q prohibeo. est desiderii operis augere illicita. q non sit iusta denegat ut primi nupditas cū dilone vivat. c. 1. Ex quo dicto arripiunt duo mortalia dānabilia. p̄m est q hominibus q non st affectan amore uisque. no est pule leges imponē exactas. n̄ forte sit magna pena. q tunc magis ad illi⁹ gressionem mitigantur. si minore pene. et q̄ cū q̄ peccauerit sacrificiū iam prohibitū. 2m documenti est q hoibus q̄ non sunt affectati amore nisi exhibit leges trās sine pena imponit. q non turbentur ex hoc ad iustificationem ad sint amatores iustitie et tanto amplius merent in lege legi pendo. Intellectū mi q brūs Augt̄ inducit istā regulā ad declarandū illud dictū aplī virtus potēs lex stilz quia sunt occasio peccādi hominibus qui no erāt sibi iustitiā affectan. 3a veritas q quia q̄ no prepto regnationis lauacro et p̄ce sepi confessione moriuntur tantū valet eis ad dimittenda peccata q̄ si abluentur fonte baptismatis. c. 2. Ex quo dicto arripit detrimentū q̄ turpissima flumis et sanguinis essent culpe equalent. quia quilibet absolutur ab omni culpa et pena. non sunt pares spūi gre q̄ baptisma sanguinis dat aīe colā nīaīe. et no aliud sed impetrat equalitatem sunt paret in brā emerēdā na. 4a veritas q no sint tantum merentes qui ei mortem dissuadere non possent. p̄n̄ baptizati sunt electi omnibus p̄mis ex hac vita emigrauerūt. q̄ maluerūt xp̄m confitendo finire haut vitā q̄m xp̄m negando ad eius baptisma p̄uenire. c. eodem. Ex q° dicto arripitur evidentius. q̄ bap mo sanguis cuilibet est peligenduis bap mo fluminis tum vtercq haberi non pt. 5a veritas q moues difficultatē dissimit. c. xi. Illd dictum declarat sit. quia aliq mortuus venat, non est mortuus sed vocatus. in vo, mortuus venit, mortuus est et no, morientis. q̄ dū mq̄ aīa corpe est non est morientis sed viuens. q̄ homo stat ex aīa et corpe. in vo aīa abscessit non e mortuus sed morituus. Intellectū mi sim bīm dyonisiū de celesti hierarchia ordo est separatio aie a corpe. et ideo in 1a separatio aie corialis fiat in 2o in illo 3o in quo fit illa separatio aie corialis. 2a morientis

m tempe aut sequen / mortuus et
m tempe precedenti viuens. Sed
oritur dubitaº quia m mstra
neis sil' est fiei et factu esse. cum
ibi nulla sit successio. et ideo qñ se
pato fiat m oh. m eodem oh est
fra. et sit homo est et mortuus
est m illo oh. Dicit aut q̃ ꝑ
loquendo idem est mori et mortuu
esse. sicut idem est ens fieri et creatu
esse. primo. et illo mo opz distinguere
mr morientē et mortuu. sed ꝑ
mortuu nō sit m ꝓcessu. Et a
dubitaº vtm ꝺo hō mori sit dolor
maxim⁹. Dicitur aut vulgo q̃ sic
quia mors imponitur ꝓ maxi
ma penaꝝ. Unde dicebat rex
amalech simile sepat amaram mortē
et illud non videtur ut supra
dictu fuit. quia m oh separationis
aia est separata ut patuit. et nō
corpus nisi sit examine nisi dolo
ris ꝑt sentire. nec aia per corpus
a quo nunq̃ est separata. et ideo sit
dolor m dispone. pena nō ni m
puncto mortis. nisi quis forte fin
gat in aia ipsiꝰ a separatione. et
illa eadem rone ꝑt manere qñ
dm aia est separata. Dicit tñ mors
penaꝝ maxia. q̃ ibi amittitur
bonu maxim⁹ nale hoiꝰ et q̃m
ad q̃ositum. non tñ pena ꝑmanes
sim. Ad vndecimū q̃ qñ dr
m nō sancti tpm ꝑuꝰ no inuenit.
q̃ si est ibi ꝑuꝰ sine ullo spano est
per quod nō sit de ꝓcto nisi unu
actu. Ex quo dicto accipiunt
duo ꝓcta Pelagiana. ꝑmo est q̃
nō sit⁹ de ꝓcto m futuꝝ sit per
aliq̃d mdiu sle. qd nunc appellatur
q̃ dicat q̃ illud qd ꝓnō simul ex
ꝓcto nō futuꝝ est sine ullo spano
et tale est mdum sle. ꝟm est q̃
ꝑuꝰ tepus nō ꝑt inueniꝝ ꝓter
ꝓtm et futurū. quia tunc nō
illa duo set spaciū mediū et ideo
hēnt ex hoc loco q̃ ꝑuꝰ
ꝑuꝰ est. nunq̃ ꝑ ꝓteriit. ꝑ quoꝝ
futura est. ut q̃ stat ex vtroq̃ et
sic intelligit illud dictū q̃ ꝑuꝰ no
inuenitur. stilz ut est dictu mediū a
ꝓcto et futuro. Ad vndecimū
q̃ ꝟa mors que est dapnatoꝝ et
na est q̃nor. et oim malorū
pessima. Eodem. Intellectū nō
q̃ mors ꝟa sit q̃nor mala
q̃ussima. q̃ nus subordinatam
nocumento. ꝑm malū est pena q̃
nus. quia aculeus consciē q̃ sem
per eos vodit. quia nō potuisset
saluari ex sua habitate venerunt
ad tristitiam calamitate. sinit nō
reminisci aliquis de bono ꝑdito
irrep et irrecuperabile. ꝟm ma
lū est pena sensus. q̃ est ab ig
ne qui affliget m q̃m mstrumen
tū Dei nisi. et ꝟta est posterior
qua sup naturalis adhuc magis
est intensa q̃ naturalis. ꝟm ma
lū est pena dapm. que ē arena
febrium et ne. et ꝟta videtur
peior. q̃ tam ī malo est ꝑuꝰ
quam est in bono cuius posicio
finit nm malū est mors. q̃ m bo
nū est vita. et q̃ magis bonū
est fēgitas et ena q̃m sit ma
lū et na damp nalis. q̃ pena
damp q̃ malo sequitur
alii bono et ir manus malū q̃
pena sensus. ꝟm est malū cui
pe. iquo semp st m sempiterna
blasphemia et dina offensa. et
illud est vltm et terribilissim
oim malorū. q̃ quilibet stor
plus eligeret totū alū retinere
nō q̃m illud malū solui. et tale
hūq̃ est q̃ semp deus dat mag
malū ꝓ maiori in puniendo si
nit ī remunerando dat mag bo

pro mori. et ei tpe dat pro vna
mortali culpa iuste sempiterni supplı
cii. et ad illud mali referendum est
dictu bn Aug. m. aut ad ois simul
que mendacium et morte ?a. 8a ve
ritas q. pmi parentes confusi sunt et
erubuerunt. qz pudenda et membra que
pudenda non erant in eis sensе
runt motu nouu inobedientia car
nis sue. vnde ex foliis ficubnee q
sorte mgr. a pudoratis po. compta
sunt. pudenda cōpsuit. c. 3o. Ex
quo dicto accipit. dominetu. q. pri
mordii pene erubescene ea. no. sunt
sola nuditas. sed nuditas contrarie
tibus mordmar. motibus cum
eis. 9a. veritas q. aia. pmi ho
mis. non fuit derelicta a deo. ut de
sereret. sed ut desereretur. desertus
ad malu. quippe culpe eius. por. e
mgr. voluntas eius. ad bonu. vero
eius. por. est. voluntas creatura
c. 14. Ex quo dicto accipit. duo
theo. ca. 2a. ta. pmu. est. q. in actu ro
nalis hois. cui habet ad deum
puenit. diuina voluntas. p. modum
pmi mouentis. qz ipa. est. ois. bonu
ca. pmaia. 2m. est. q. ? actu aliis
mis a deo. puenit. voluntas creata
ni rone occasionem dante. et sequit
diuina voluntas. ? rone iustitie. dese
rentis. 3z. o. d. quo. voluntas. ma
pt. in. aduisione. cum. nullum. sit a
deo. derelictum. in. pte. Dicit autem
q. q. m. ad. simultatem. diuinarum
mis. omia. fiunt. fil. pus. tu. nam
ca. damus. occasionem. postea. sequi
tur. diuina. desertio. 3o. 4m. dubium
quo. voluntas. mea. in. rone. conversione
mereatur. si. puenit. a. diuina. volun
tate. ipam. mouente. et. ipa. non
possit. non. tendere. qm. est. mota. So
luno. dicit. aut. q. voluntas. mea. ibi
agit. no. solu. ut. mota. sed. ec. ut. ?
virtute. ipa. sm. q. est. habitualiter
vertendo. 5o. veritas. q. sua. sint
plumbum. deos. ? angelos. esse. inter
tales. sm. suam. naturam. et. indisso
lubiles. quia. sunt. facti. a. deo. cum
diuina. voluntate. indissolubiles. qz
diuinum. simile. et. voluntas. sunt. va
liora. q. sic. eorum. natura. ideo. di
cit. plato. q. non. dissoluent. 2c. 6o.
11m. veritas. q. lignum. vite. in me
dio. paradisi. simul. cum. arbore. erant
vetita. et. illa. arbor. dicit. Aug.
interdicta. fuit. non. quia. ipa. erat
mala. sed. ppter. emendandum. malum
pure. et. simplicis. obedie. bonum. c. 3o.
Ex quo dicto accipit. duo theo
logica. 2a. dominetu. pmum. est. q. cum. sint
queda. mala. qz. prohibita. ut. ecpo. co
ngrua. illud. fuit. solum. malum. quia
prohibitum. quia. de. se. malum. non. erat
malum. 2m. est. q. tum. sit. duplex
obedia. vna. simplex. que. est. de re
bus. neutris. sicut. pcipitur. monacho.
ut. in. claustro. sileat. Alia. q. mixta
ut. in. choro. psallat. ista. fuit. obedia
pura. mgr. quia. de. re. prima. neutra
ut. patuit. 3z. o. d. que. istarum. obe
diarum. sit. melior. an. pura. aut
coniuncta. dicatur. aut. q. pura. videt
re. melior. quia. inobediens. sibi. oppo
sita. peior. vnde. plus. peccat. qui. e
inobediens. contra. rem. meritoriam.
quam. contra. neutram. quia. vitium. pe
ius. melioris. virtutis. opponitur. 4m. dr. qz. hi
dicit. Aug. q. dedit. tale. preceptum
de re. neutra. ad. q. fideranda. pne. obe
die. minimum. Dicit. aut. q. vtile. est
ad. emendandum. ne. forte. putaretur
futile. no. ut. putetur. magis. vtile.
videtur. tu. magis. hic. de. obedia
illa. que. est. pura. qz. plus. de. vo
luntate. obediendi. qz. in. illa. contra
ritur. quam. alia. virtus. que. inclina
tu. obedia. fiant. melius. totum. 5m.
(tm) tellim. q. sua. sint. sm. quosdam. doctoris

ad aggrauandū pcm ade. q illud
lignū erat nocuū hoīm ex sua
natura. nō hic est de ligno Augi
patenter q tra eū. 12a veritas. q nō
legim⁹ in septimū angelos q̄ medis
se. nō fabricate facti fuisse acede
dum est. vnde dicit hūs Augus⁹
q̄ndoq; de angel⁹ dicunt de saluatw
re nro non dubitand⁹ est. q̄ post
sua reparationem vere q̄ medeāt
c. 23 13a veritas. q pulus de q̄
factus fuit homo plus sunt pulus
hnētus t. limi. et tra est homib⁹
ferior ps. superior aut misp c aia
q̄ vr̄m. est quidā simil hēt hoīs
nomen c. 29 Ex quo vide acipi
argumētum. q homo nō c mi aīa
et corpus simil iusta. et time nō cet
aliq̄ tra entitas resultans exists.
sicut ponit doctor subtilis 14a
veritas. q nō dicit mendaciū in fi
nem eius spūalis vite. nō uti
ligendū est de spū sancto sicut aliq̄
ponūt. sed de ipa vocali aīa c. 24

Iunpuunt flores quarti de
quinq; libris de ciuitate dei

In 4o hbro. Vna ve
ritas. q quatuor sūt
ai contrarietates sci
cupiditas. timor. leti
a. tristitia. Et dicit. q ista
sunt q̄ origines peccatorum omī et
vitioz. c. 2o || Et isti dicto addū
gunt alia duo nō bona. meōd⁹ arto
|| p̄m est. q ista vita que ex dia
te nēt principaliū aut bona
mi. quia constat. diabolū non habere.
inpote immunitate cōtentiones e mu
lationes inuidias. q̄rū oīm caput
et origo est superbia. || 2m est. q dia
nō solū est mendax. sed ei pater
mendacij. quia p̄m mentitus est q̄
scitz dixit. neq; q̄m mortem. scitel
ligendū ni. q̄. q̄m ad p̄m dictum
q̄dam pcm sunt ab exteriori. ut
illa que sunt ab hoste malo. et a ma
lo suadente homine. et alia ab mīo
reo ut ista que sunt a carne. et
oīm istoz sunt passiones. accipiendo pro cupiditate
concupiam. 15a veritas. q licet
phi acceperint dilationem in bona
significatione. et amorem in mala.
semp scripture ecclesiastice nisi quan
autem cōis omnibus anponim⁹
nō aliud dicere amorē q̄ ad amo
rem et dilationem insinuādū fuit.
et ibidem dicit q̄ ea voluntas
est bonus amor. et pūsa malus
amor. amor aut mixtus ut hic
q̄ amatur cupiditas est c. 26 16a
veritas. q stoya posuerūt i aia
ra res contrarias pro tribus
turbationibus. scitz pro cupiditate
voluptatem. pro letitia grandium
pro metu cōtationem. pro tristitia
aut negauerūt esse aliquid talis
sapienti. quia tristitia est de malo
q̄ iam audit. nullū aut malū
estimat posse cadere in sapientē
c. 8o 17a veritas. q xpūs dix
it me venia oīa q̄cunq; voluī
mus ut sanat vobis homes cadē
sentie. ideo dixit vultis et nō
pius. quia inhonestū potius q̄ ista
lex obseruāda tm c. eadē 18a ve
ritas. q passiones humanas nos
hemus et ex humana infirmitate.
non ita māt dns ihūs aug⁹ mi
ritas fit ex pena. c. 12 || Ex quo
dicto accipitur ista distinctio vul
gatissima. q pene pcm a xpo fue
runt originalis nō culpe 19a
veritas. q nūq; sanctus bi viuitur
si sine crimine viuitur. sine peccō qui
se viue estimat. nō illud agit ut
non habeat peccm. sed ut venia non
capiat c. eodem || Ex quo dicto
augustini dicit. q. liceat illas

vita nullus possit vnq̃ sine pñō
venali. nī bn sine mortali qđ per
tamen tm̄ intelligit nolle cōmit
11a veritas q minor castus erit in
pria sm illd ꝓphete. timor dñi
sanctus in̄ castus manet in sēm
sēc̄l quia si dia pt̄ mali caueđ
timor securus est. Timor m̄ꝫ
quippe casti nomiā voluntāb
signata est. qua voluntate nrē
erit nolle peccare. c. 9
12a veritas q nonnullū pcm̄ est ita q
deus prohibet cōmittere. et ab
his quoq; abstinē timoē pene
nō amore iustitie. c. 10 ‖ Ex isto
inducat ad oñendēdū q mulier
pius̄ peccasset non abstinebat
a ligno ꝓter sola pena. diuīe
quā a nobis. qz timor aīe pcm̄
haberet pcm̄
13a veritas q
qz deus mutauit erga. ad tropica
locutione dicat̄ in̄ scripturis pem
tuisse. c. xi
14a veritas q ma
la voluntas quibus non sit sm̄ na
turā sed contra naturā. qz via
um est. nī eius natura est. aug
est vitiū. qđ non nī in na ee pōt.
‖ Ex isto accepit̄ documēti q ois
mala voluntas est cōtra naturā. qz
naturale est ei ut debeat cōfor
mari rōi. et ideo qui nō
attendit facat cōtra natu
rā.
15a veritas q p colubrū
diabolus decepit mulierē cōue
nienter. quia aial lubricū et tor
tuosum opi suo inquit aptū
per quod loquetur eligit. c. eod
Intelligū nī q ibidem aug
describendo ordinē istius temp
tationis dicat. q diabolus in
cepit a mulieres ut gradatim per
ueniret. non estimāb veritatē
le credituri nec credendo posse
decipi. sed dum alienos inquit a
dit credi sunt cui aut aug. A
aron pplo ad fabricandum ydolū
nec q sensit inductus. sed cessit
obstinatus. nec salomone inquit
aug. credibile est erroꝛe potuisse
vobis esse si ineid. sed blandicijs
feminei ad ita sacrilegia fuisse co
pulsum. ita credendū inquit primū
virū sue femine ad legem dei trās
gredienđ non tamq̃ veri loquen
tem credidisse seductū. sed sponte
necessitati parūisse.
16a veritas
q mulier fuit seducta in p̄o pcō.
qua illud quod sciat nō putauit
ee pcm̄. homo aut inquit sic nō fuit
seductus. et ideo dicit q nō fuit
minus reus. eoq; sicut̄ puđēs
qz peccauit. tm̄ dicit i aug. q eo
facili potuit adam. ut crederet frale
esse omissum. c. eod ‖ Ex quibus
dictis elicitur quatuor theolo
gice q ones ‖ prima est q mulier
peccauit ex ignorantia. quia dr. q
fuit seducta. ‖ 2a q. q homo per
cauit ex certa malicia. eo q sciēs pru
denter peccauit. ‖ 3a q. q maius
fuit hoc pcm̄ q mulier. qz di
cit q nō mō fuit maius ꝓpter
nimiam rem spēciam in primo.
diuisas aut ipsoꝝ actuū hēnt
ex diuisitate finiū. ‖ 4ta q. q adi
piscuntur illud pcm̄ venale. qz
dicit facilitatur. dīne scripturis
in exp̄bo.
17a veritas q esau
qua peccauit o adam nō fuit nor
ta. nisi qz phibita. quia inquiēbē
videtur sm ipm̄ q deus tale ma
li m loco tanto fecerunt̄ cassari.
Ex obediā nīq; omenda est. quā
virtus ni creatura aut rōnabilit̄
mat. quodāmō est et custos oīm
virtutū. c. 12 Illud ipe ibidē de
clarat. quia sicut creata est. o oēs
talis natura. ut deo subiecta esse
sit vtile. pniosū aut sua. non
cuius a quo facta est. sed cui volū

ada

et o nūte plo
e in dīnibus
spē nō mīng

tatem ¶ Ex quo dubo acpiuntur duo mozalia documenta · pmū est q̄ obedia diligatur omnibus virtutibus quia dicit q̄ est caritū mater ¶ 2m est q̄ obedia pnapatur omnibus vitijs quia sicut se habz obedia ad virtutes ita obedia ad vina ¶ 18a veritas q̄ preceptū trāsgressū a pmis pnibus tanto maiozē iustitia violatū est q̄ to facilioꝰ poterāt obligāna nasto dirī c eodem ¶ Ex quo acpiuntur duo documenta · pmū est q̄ tanto vicius est vituperabilius cūs pauibus quanto minor est pntas ad peccandū et ideo sunt magis vituperati primi pmoꝝ pentū quia nullā habebant inclinacionē ad peccandū quia magis voluntarie ¶ 2m documentū q̄ in tanto virtus est laudabilior q̄nto difficilior cūs pibus ad psequendū quia si vicius vituperatur ex facilitate per cōtrariū virtus laudatur ex difficultate per idem medium quia illd q̄d quis prosequit non obstante maiori difficultate est magis voluntarium ¶ 19a veritas est q̄ male voluntas unius in primo homie nō ponit esse superbia quę nō est mi gisse celsitudinis appetitus c ibi et in eodem loco adingit nōbia dicta · pmū est q̄ pmus hō ab immūbili bono cecidit quod ei magis placē debuit q̄ ipe sibi ¶ 2m q̄ voluntas primoꝝ pentū i bono cōmūbili stabilis ¶ primasisset non ad aliud sibi placendū verte tetur ut ex hoc tenebresceret vl illa recederet vel dixisse ser pentem vl alle dei mādato ppo neret uxoris voluntatem putaret q̄ se venialiter trāsgressionem esse preptū si vir sine sociā non de sereret eam in societate pcī ¶ 16a ve

ritas q̄ ira una que sit in occul to predit illā que sit in manifesto et audeo mgr dicē superbis esse vile ex dere aliqd aptē rhetoricū primum sibi iam displicent qui sibi placē do ceciderūt ¶ Ex o dicitur primū pt esse alicui vile ni de natura sua sit dampnabile · dicit autē q̄ non pt esse vile pm se formaliter sed pōt mi occasionaliter ni per patens primū superbis humiliatur et fit vilissimus simplicē ¶ 17a veritas q̄ sicut abrahe no imerito obedia pbatur quia aut occidēt filiū res difficilima est imperata ita impedi so tanto maior obedia quanto id qd est preceptū multum difficul tans sunt c ibi Ex o · d · q̄ virtus quanto habet cōtrariū penus tanto est melior ut pessima vina op timus vinegris corrumpunt ut patet inductiue et ideo si peior fuit obedia ade quia fuisset a brahe nō opposita ex hoc loco ihc tur ¶ Dicit aut q̄ in pceptō obedia et inobedia compant non ad invicem sicut gloria gradibus temperantia et intemperantia sed sicut planum oppositū in quibus nō fit admixtio mediū et sic dico q̄ accipiendo planū sic oppositū quanto aliqua potest esse melior tanto eius est peior planum quia manus boni adimunt sic certum e peior surditate q̄nto visus e melior auditu et eadem ronē i moralibus quia illud adimit maiorem virtutem dicit aut q̄ sic i moralibus peior est planaō tempt q̄ exhibitat eo q̄ illa in cludit ipsum et non econtra q̄nto exhibitas sit melior ita i gradi bus subordinatis eiusdem virtu tis et ideo quia obedia ade planabat inclinationem gradū obedie ideo includit obediam que

finisset in abrahamj. 2s erat peior
ratione addictus licet 1ta obe
die a cet melior. et sic ista regula
non tenet in gradibus eiusdem
virtutis. taliter ordinate sed tm
in oppans. 19a veritas. q
dolor est offensio aie ex carne.
et queda ab eius passione diffe
rio est ab his rebus
que nob nolentibus amiserunt.
c. ode. Ex quo dicto accipitur
q or doctrina. 1mu est q dolor
non est opacio sensus sed passio
naliter conscius opacioni illa.
sicut nra sequit illata passioni
molestia. quia dicit q dolor est
ab 1ta passione q fit in aia per
corpus. q videtur esse sensacio.
et idem no causet scripm. 2m
est q tristitia non est nolimo. qz
ex ipa oritur ut hic dicit. et ido
ipa est passio q sequens nolimo
nem. sicut gaudium sequit volu
nom. 3m est q sicut dolor est
simplicis corpis. ita tristitia est aie
simplicis. vn decet tristitia aie
dolorem. 4m est. q pena de
moni et anarn separate non
est nisi tristitia. quia alius non
nequit esse ut dolor aie. 14a
veritas q i carnali primo
ne sequit voluptas. q na maior
in voluptatibus ceteris nulla est.
ita negt corpis quo ad eius ex
tremi pueniunt pene omis vo
luptas cogitatoris obtentus. et
ido dicit q quilibet qui no est
i morbo desiderij. plus vellet si
ne hbidine filios procreare. sicut
ferunt alia membra sine libidi
ne c. 16. Ex o. d. q no delecta
cio sit sequela opationis per
fecte. et opacio perfectior. sit a
principio. tactus aut pm q
talis delectacio sit potentior ignobilis
sima et sirme pna talis. mt occi
sensatuas. quo pt hoc in sno actu
maiore delectacionem. dicit ailt
q illud est ex prima p. visus
eni de sua natura sicut est potes
na nobilior ita videtur de lec
tabilior. cuius signum est qz eius de
lectacio manebit ni pria. et no
tactus. et pt reddi ratio physica qa
corpus nrm est maxime tresbile.
et ideo potens q marle riah quidem
20 vitas q primi parentes no co
fundebantur de sua nuditate. no
q nuditas coram ipis esset mogrita.
sed qz nuditas libido membra 1ta pter
arbitrium movebat. c. xx. Ex qo
dicto accipit 2do theo 2da
2m est q statim post pcm primi
parentes motus carnis senserunt in
honestos. et ex hoc cepunt erubes
cere illud de nuditate. 3m est q
honestas istius morene fuissent
donati omnibus membris principa
deposito. pro arbitrio voluntatis. qz
dicit q 1ta membra no nisi pro ar
bitrio movebantur. Sanctus au tm q
in eodem calo dicit q ex hoc q primi
parentes recordati regebat pudenda.
omis genes ex illis pgenite licet
alias incederit nude tegerit 1ta mem
bra. 21 vitas. q expta morbi
molestia. euidencior sit iocunditas
et sanitas c. cod. Ex quo dicto pt
accipi 1ta regula. q oppta uirtu
te ponta magis elucescit. 22a
veritas q sicut scribit auctor max
imus omia recte facta in luce re
collocari voluit c. 18. Circa regule
mistas q dat aug de copula coniu
gali que sit appetitu sboli et si ecu
bet sit vitata. 23a veritas. q nup
tias an primi duos instituit qui
masculi et femine ab initio nocuit

et ipas nupcias bñdixit nī aut Est
ate et multiphicam c. 22 ¶ 25m
Veritas ꝙ rendū est ꝙ tātus
fedum nūs quātus ad gplendū
sufficerat ille bñssime cōtrax
istēt. si nullus peccasset. ꝙnus aut
nūr p dei gram de multitudine
colligat parozū c. 22. Exq̄ dicto
cāpūtur Quor rōnēta dōmēta
¶ p̄m est ꝙ nullus reproborū q̄ nūr
nasc̄r fuisset nūr natis/qz nō
fuissent nat̄ nisi qui p̄destinati fu
issent etnalit. dñs bñs Aug
hic statur num̄ tunc natorū nūr
num̄ electorū. ¶ 2m est ꝙ plures
erūt in isto statu qui fuissent in
illo/qua idem nūs ponitur p reo
bia electoz. et adhuc sunt ultra
multi reprobi ¶ 3m est ꝙ in tali sta
tu fuisset eq̄lis nūs masculorū
et femarū qua omes generassent
vsq; ad ultimos electos. eo ꝙ nulla
strēitas. nec ulla mhōestas. nec
ulla fuisset ibi bigama. ¶ 4m
est ꝙ multi fuer masculi q̄ fuisset
femē. si masculi electi excedissent
femas electas. et eq̄ multe simil
femē q̄ fuissent masculi ad plures
uandā ¶ Hz o. d. si fuissent idem
pntes qui nūr fuer. dicit aut ꝙ no
omes. qz nec oēs electos et pn
tes reprobos qui tūr nō fuissent
et eqūs ¶ 5m dubiū si fuissent
tūr oēs gemelli. dicit aliqui ꝙ.
qz masculus et femina ad plures
uandā
pulcritudo et
pulcritudinem, vtrusq; sexus. et alld est
cōmodabile aut semp alternatim ge
nuissent masculū et femam
pro libito voluntat. ut quaeretur
equa libatōū parcatio ¶ 6m du
bium si nūr ghabuissent in oī gra
du. Dicit aut ꝙ mr fecūd et soro
rem fuisset mrio. qua nulla
fuisset ibi mhonestas. in coitu. nō
nī mr prolem et pntes. qz oēs
bigama carnissent ¶ 7m du.
ꝙm primasissent in tali statu. vel
aut ꝙ nūs tam fuissent ad celum
sufficiēs gliane
ne. ꝙ oēs fil. vixissent usq; ad
dēfinem num̄ electorū. et nūr simil
euolassent sicut fit post diem iu
dicij ꝙ magis videtur. ¶ 8va ve
ritas ꝙ nō alia mēbra vtrumq;
voluit mpio. sine quibus illa q̄
cōtra voluntatem libidine manent
quod appetūt implē non pōt pu
dicitia augustodic. nō admissa
sed nō permissa delectatione pū. que
vera autpabil' in paradiso. nō fuisset
vbi manut genitale vas animā
seminaret. ut nūr tra sine libidi
ne c. eod ¶ Ex quo cāpūtur duo
dōmēta. ¶ 1m est ꝙ ficta pudica
pfra nō odium. aī quātuncq; mi
stione carnis et mordinatione
dū ea mēbra que subiacent vo
luntati ut pes et manus retinentur.
¶ 2m ꝙ nō fuatur pudica cum
delectatione permittit. sūt voluntaria.
qz dicat ꝙ fuatur pudica dū mittit
sine mem delectatione ¶ Hz o. d. si
m coitu pro statu innocēte fuisset
delectatio. dicat coiter ꝙ sit maior
ꝙ nūr. cum tūr nunc fuisset ꝙ
fetior. m nō ab ore bibisset rōnem.
in hoc videtur mitemq; bñ Aug
ad oppo. m. ꝙ sic. mas emittit se
men sine tali delectatione libidino
sa. im et tūr nō hēnt ¶ 9na ve
ritas ꝙ bta vita si nō amatur nō
hētur c. 24 ¶ Ex quo dicto acā
piuntur duo dōmēta. ¶ 1m est ꝙ m
actu bñsiuo est idem actus virtus
et vsus. Aliqui vult actus bñ
siuus posset esse sine vsu. quo
ipa beatitudo amatur. sc esset bñ
tudo sine beatudine ¶ 2m est ꝙ

te
de cum di

bñitudo consistit i actu amādi. qz
ni actus poterēs possint ee sine ly
fi in illis solū consistit bñitudo ut
pote in visione. hinc bīa hzētur et
nō amarent. ¶ 25a veritas. q
sint in padiso treestri. nullū finē
pet fīgus. nec estus. ita nullo actus
impidim. c. 26 ‖ hz o. d. q adam
cens in padiso ita habit actū impedi
tum in ordesæsione voloīs. et sic
alij eodem mō hzē potuissent ‖ Dici
mr aut q si adam i pīa temptatōe
nō ēstinxisset. ita finisset in grā cō
finatis cū tota sua posteritate. sic
fuerūt bī angeli post lapsū ma
lorū. et ideo nullus ex nīs aliquo
impidit hīūsset ut hzē potuisset.
¶ 28a veritas. q in statu ino
cēnie potuisset vir cōgng salua
integritate ut virgīs te femine vge
nitalis. virile semē inutū sic nīe
pt eadem integritate salua ex vte
ro virginis fluxus menstrui nat
oris emitti. c. 26 ‖ Ex quo dicto
ampliatur q or tho tit argumen
ta. p in est q in statu innocēnie mu
lieres cū virginīte concepissent. q
salua manēte femine genitali. vir
ginīs p in q hōies cū virginitate
genuissent. q non maior integras
debuit ostiari in corpe hominis qm
mulier ‖ z in est q in statu pītis pt
mulier virgo corpe. et p rōnem
bī Augīn in hoc loco. qma p eandē
viā pt ingredi semen virile. per
quā egreditur menstruū. et si dici
tur a quo emittit. dīat aut q illd
membrū hīt virtutē attractiuam ta
lis maīe. et illud ut fertur quīq;
de facto reputur. ‖ Q in q in hoc
statu homo vigo pt generare. q emis
sio seminis nō diminuit hominis virgi
nitatem. et ipō emisso pt attrahi
a vase mulieb. nec ista dicē sunt
inhoneste. nisi mundis. cū sīt istam
materiam tractent per istū modum.
¶ 29a veritas. q ad prendū i sta
tu innocentie nō doloīs gemitus
sed manūtat impulsus visceā fe
minea velaretur ‖ Ex quo accipi
mr hinc deo dom tō. primū est q in
illo statu fuisset prius sine omni do
lore. quia dolor prius sit ifluxus
tamq; pēn. et dīat hī. q doloīs ge . pena
mitis nō est ‖ 2m dom tī est. q
talis etiā fuisset prius salua vir
gīnīte. q dīat q illud frm fuisset
per ēlargationē non per fractionē.
sicut lapis nōt prosus qm igne
dimr oculū. et nō frangit ipm
sed ēlargat velarat meatū. hz
o. d. si in isto statu pere pt virgo.
dīat q non quia in isto statu na
tura nō est sic obediens ad ēlar
andū. et ideo cogitur ad fractio
nem ‖ 3a dubitā. quāe nō po
terat ita bñ seruā velarari i con
cepcione sīe in pītu. et tūc nō opor
tuit intrāre semen vile p eandē
viā per quā egrediturr mēstruū.
sed semen pīi intraret sicut p̄ea
prius exiret. Dicitur aut q deo to
tī sint possibile. licet non sint sic
necēn talis ngssus sicut extrinsecus
plus ‖ Intelligū est ēa matrē
dīm bñdictā. non potuisse finisse
factā talem ēlargationē in partu
qualis fuit in statu innocentie
ordinata. sed duo corpa in eodem
loco finisse virtute diuina. sicut
in egressu ihū de sepulchro. ¶ 30a
veritas. q duas civitates fece
runt duo amores. scīlt amor
sui vsq; ad contemptū dei. celeste
uo amor dei usq; ad contemptū
sui. c. 28 ‖ Ex quo dicto accipiū
tur duo documenta. primū est. q pri
mipiū virtutis cuiusq; est amor

tem q̄ hō vīus q̄ cuitat̄ est con
temptus ut h̄eat hoc explicare

Quapmint flozes quīdecī libzi de cuitate dei

IN q̄to libo p̄ma
ueitas p̄ exp̄tibus
p̄mō natus prior
est kam p̄tuēs ad ci
uitatem diaboli. z ille
abel p̄tuēs ad ciuitatem dei. et
kam edificauit ciuitatē tamquā
ciuis istius mūdi. Abel aut non
edificauit q̄ tamq̄ peregrinus fuit
&c. ¶ La ueritas p̄ ysmahel
natus dicit̄ fuisse sm̄ carnē. Bz
ysaac non sm̄ nature ordinē per
quem gr̄a figurabatur. &c. Ex
quo accipitur documētū. q̄ ysaac
fuit sūmatus m vtēq̄ imīs. qa
per mānulū cōceptus et genitus
qua diuīa opatōe nō est imp̄fecta
et ideo quos creauit corpe et mē
te recte dicitur cāsse. et m eadem rō
ne ubi ponit mānulū cēa corp̄
formand̄. intelligit q̄ posuit cē me
dūl cēa aiam liberandā. ¶ Bz o
q̄ tunc eadem rōne dicēdus de esau
et iacob. qm simīl de matre sūl
nati. et m dicit de esau et iacob
ip̄m odio hūl. dicit aut q̄ cū re
becca fuisset grauida non fuit ta
le mānulū sed forte fuit amoti
aliqd impedimentū. et postea na
tis gr̄acio subsecuta est. ¶ La ue
ritas q̄ ita euidencia qua iudex
mali bonis est simūl iudex dia
boli. cui nulla cā est alia ni qua
illi bon̄ et illi mal̄. nullo modo fit
mīor amittente seu p̄manente
non forte possessio bonitat̄ &c. ¶
In quo vbo notāt duplex iudex
una que p̄uenit ex eo q̄ per bo
nū alterius diminuit aliqn̄ bonū

sic
p̄prium. ut esau iudex iacob sicut p̄
enī sua benedictionē. Alia e solu
qua alius h̄t bonū q̄ubus illud
nullo iudente noceat. sicut in isto
abel iudex kaym. et ista vocat
bonis augo diabolū. qua alia e
hyliana ¶ Bz ex isto accipit egregi
um documētū. q̄ nullo bonō p̄t
patī detrimētū ex bono de alterius
qua dicit q̄ possessio bonitatis no
minuit ex grōte m bonitate.
et nō cōtingit q̄ p̄ alīus bonū
minus h̄eatur de felicitate tū m
hoc plus h̄etur de virtute. p hoc
q̄ virtuosus acceptat. ¶ La ue
ritas q̄ mali oēs malos. et mali
oēs bonos. et imp̄fecti con tra
imp̄fectos. et p̄fecti aut omnes
bonos p̄fectos. non qua bonū bo
no cōtrariū esse non p̄t ¶ Ex quo
accipitur documētū. q̄ licet inter
vitia et vitia et virtutes et virtutes ad inuicē
sit diuersa. tū mē virtutem et vir
tutem nullā est pugna. qua bo
nū bono non p̄t esse contrarium. ¶ La
ueritas q̄ sine pace dei nullo
mō quis potest vide &c. ¶ La
ueritas q̄ nisi deus mīam gr̄a
mentem regat atq̄ agat. nihil
prodest hoī omīs opatio virtu
tis. fiant aut deus hec ocia sm̄ me
riscea. distinctis dispensatione
occulta. sed mīa insita &c. ¶ Ex q̄
accipit̄ documētum. q̄ opatio ex
nōr non est sufficiens sine mise
ricōi doctrina. que a solo deo dr̄ p̄t.
ut monīs opatione deus ignoret.
sicut qui non p̄t p̄se solet fortu
ites se nocere m auribus. ¶ An
ueritas q̄ deus lenius sit ad
kaym fiat p̄mis penitus per
subiectā n̄ creatura. venit ergo
donus &c. ¶ La ueritas q̄ no
est dubitandū q̄ aliquo signo

visibili potuit deus discrete mit
sacrificiu kaym et abel. ut significa
ret. s. illud acceptu esse. et no illd
C.A. Intelligi dñi ni q bñs Iero
de hebraic. q̄ombus illud signū di
nt fuisse flāmā diuinus missam
ad sacrificiū abel. et nō kaym. dans
deo sui et non seipm. C. eod. Unde
accipit dom̄i. q nō ideo sint pre
electus Abel kaym. quia ipe abel
offerebat electa. et kaym reproba.
sicut aliqui dicit. q̄ista distinctio
nem nō potit Aug⁹ excipe mime
ris. sed excipe offerentium. et ideo
arguit kaym non de mimeris de vo
luntate. ¶ 9ª Veritas q bom ad
hoc vtimur mūdo. et fruimur de
mab aut finē volūt mūdo ut v̄
mutent deo. Sz multo pciores sūt
illi q̄m michil credūt dei de mū
do vtcare. C. eod. ¶ Et quo dicto
accipit argumtū. q̄ pcuis est vicio
infidelitatis q̄m expedit. q̄uo q̄s
pūt deo p̄ mūdi expedimen. et
hic melior est fides cū amare q̄ au
pidū q̄ frui amur. sm ypm. ni diamur
q̄ista pcoitas michi dā sit eterne
sine non mitesime. ¶ 10ª Veritas
q ho primū deus marie arguit ēt
tiā de alijs bonitate. C. eodem
Unde accipit argumtū. q̄ parū fra
ne cōtinentie est maritū. q̄ mar
me a deo ut hic dr̄ reprehensum
est. per hoc dictum q̄ deus rep
hendit kaym. ¶ 11ª Veritas q ad
ppm hoiem debet esse q̄uisio pm
ut nulli alij tribuat parū sui q̄
sibi hoc em̄ aut est pne salubre
medicina. ar penno veme. con
grua. C. eodem ¶ Et illud sm
mdunt Aug⁹ ad declandū illud
q̄d dicit dñs ad kaym ad te con
uersio eius. ¶ 12ª Veritas q ni
appetitus malus no pmutet fo
rinsecus operari. sub pīate volū
tatis bñ regent assuefit et mū
danus no mouet. C. eod. ¶ Et q̄o am
primū vnū nō le dormiētū. q̄ per re
sistentiā bone voluntat acquiritur
bonus habitus. cuā in sensitiuo ap
petitu. dū refrenamur ab exmisso
motu ¶ Intelligi dñi ni q illud dictū
mducit bñs Aug⁹ ad oñdendū
ad explanādum illud ūbum dñi
ad kaym sub te erit appetitus eius
et tu dñaber illius. ¶ 13ª Veri
tas q sanāda sunt hic nra sic
corpis membra. nō sic. ahē dampnā
da. C. eod. ¶ Et quo dicto accipi
tur documentū q̄ mortificādo corpis
est sumēda nō ad corpis destructio
nem. sed ad passionū sedationē. vñ.
nobis pficit moral⁹ exercitio. ¶ 14ª
Veritas q cuitas michi aliud est
q̄ homo mihi de aliquo sanctante
vinculo colligāt. C. Unde accipit
documentū q̄ vacuo cuitat non
consistit in structione edificiorum
mañahū. sed in concordi societate
hoīm. quo vinculo fracto cuitas de
fisit ¶ Et ex isto sequit q̄ apd
illos qui nulla habit edificia sunt si
tractari. pōt ee ve cuitates cum
domus nō sint mūe ad talem socie
tatem. ¶ 15ª Veritas q plures ho
mines an diluuiū nogentos annos
trāsierūt q̄nus non ad mille per
uenīrit. C. eod. ¶ Sz o. d. si ista era
tū plenitas sint sm naturā ul
miracula. dicat aut q vnoq̄ mo
tenet posset. tū satis est rationa
bilius. q per dīnā manū ad mlt
plicādum genus humanū et ad
sanāū propria inemenda. ¶ 16ª
Veritas q ipe Aug⁹ vidit dente
molarem una mgenem. ut si in
nrō dentiū centū modulos di
midi posset. totidem fenestre potuis
sent. C. Illud aut dictū mducit
ad oñdendū q̄d illd q̄d dr̄ scriptura.

de gigantibus non sit mirabile

17^a veritas q sina sint cum quorum q q̃sto mag^r pterit semi mersus. tanto mora corpa natu ra fare testatur. c. eodem. Illud aut dictu affirmat duphri auctor sitz phinis que vocat dotissimus et homeri qui de hoc facto carmine a legit esse conq̃stu. et mistis vide tur fingi consentire. et ideo nō est tamen satis credere nobis. Vn ibidem dicat q phimus dixit q ad huc sunt alique regiones in q̃bus vivunt homines duocenis annis

18^a veritas q ppe disarepanam he braeum codicum. et mirum ortum famosissima q̃stio. ubi mathusa lem. 969 annos vixisse aperitur post diluuium. cum enim in hebraeis codicibus mathusalem puis quin gentesimum et lameth vixit annos centum 82. deinde lameth anno ex ipo nascente noe vixit centum 95. qui fuerunt aut simul 3014. ex hijs addantur noe 600. quoto anno eius diluuium fuit. qui sunt nongenti quinquagintum quinq. ex quo mathusalem natus est usq; ad diluuium. Omnes aut anni mathusa lem nongenti 69 anni q putandum. et sic p̃m istum numerum multo vixerit ipe anno plusq; diluuium. c. xxi. Verum q̃ze no fuit subitus mundi humo in archa noe no fuit. Ni det q aliquos fuit opinio q pro illo tempe fuit translatus in para disum. dicit tn ibi q certum est anno diluuij mortuu ee mathusalem. sed vnu est aut q in hebraeis codicibus inuenitur. et ita nus ne supat numerum illorum. q ipe annos ut hic de finiat cui est standu.

19^a veritas q nullo mo audiendi sunt illi qui putat tate tuentus annos illos fuisse p̃m quos nitat stripturam etates illorum augueri ut decem de illis fuerit vnu de nris. ac nongenti nonaginta. c. 19

20^a veritas q de discordia nullorum est mirabile hebraeos codices et nros nullus prudens debet credere ut omnibus tot tam longe late dis pli quenerunt. et corrumpentur sic textum ut illos sanctos viros tam memorabiles minus quemisse co situm. sed credibilius est ut errori scriptoris tribuatur. qui primo tra tulit de bibliotheca ptholomei. c. 20. Vn patet q augustinus hic se tenet cui veritate codicum hebraeorum et contra nos.

21 veritas q cui contraria appetet in historijs re rum gestarum. tam nos et hebraeos ab ea lingua aut expectanda est fides. ex qua interpretatum est. q̃d hieron. c. 180. et istud totum assertum errori sibenniu. et ibi aut no fuit error eorum. Credendu est q spūs alius voluit per septuo. dare pheratu libiatem. ut per apostolum alibi que scripsit aliq̃ de diuisis interpre tationibus

22 veritas q q̃sto est q̃ze hoc est an diluuium ppetuo omnem totum hominem centum annos stabat q no gradiebant. et dupl videtur. primo q tanto fuit senior etas pulsatis quanto fuit pluris annositas vite. 2o q primogeniti filij non fuerunt nati. sz quos successiones ordo poscebat ut ve nirentur ad noe. et illud ipe magis credit. c. 24. et ita 2a rōsio determinat videtur ad hoc q diu turnitas illius vite fuit mira culosa. prima aut ad oppositum. et ideo augustinus videtur pro ma pte stare patet intuenti.

23 veritas q in principio ppe nominem vi ros sorores suas in uxores acce pisse q postea religione prohibi te factu est nephas. et ad illud

assignat duas rones · prima ad
multiplicanda animalia rationali
um · in quibus ciuitas
mittitur · qd sit diu aliena rempu
untur // 2a ppt ppinquitatis reue
rendi honorem · ni cna i illicita co
pula coniugii sit erubescena · c.16
et 1ma ratio 2a est magis grialis
Ex qua eaa accipit dom̃ · q i
restus supioru in eodem gne nil
mfioru est mim̃ culpabil' 28a
Veritas q ad hmanu sensu alicui
dum ul' offendend mos valet
plimor · c. eodem Et ill' dicti de
clat explicat · q m aliqbus pohciis
aliqm lege iusset phibitu · ni ppin
quis coniugii horrebat // 2o q si
illud esse horruerit abstte nrata
te prion · // 3o quia apud eos fuit
ex cosuetudine aliqui longi quos
sin gnis accipe · ne longius abiect
ppa ppinquitas · 29a Veritas
q bonu castitatis non est · msi diu
sit sm fidem bom̃ · q probat
quia ante diluuiu nemo hor fenisse
reperitur ut abstinet a griatione ne-
arum Enoch qui trislatus refert
ante trislationem filios et filias ge
nuerit c.10 // Ex quo dicto fuit
documentum commune · q vtus casti
tatis iustificatur · no msi ex fide.
30a Veritas · q ab ada usq ad
diluuiu computantur sm nros codi
ces ann dno milia ce 12 hm he
breos mille cecti 6i · et 20 · At
tendend aut q iste textus multu
est corruptus · et alibi ipe allegat
ex m nem sm lo · tui pretes q2
iste nullis que hic ponit multu a
textu nro videtur discrepare 31a
Veritas · q ante diluuiu non erant
quemeniis primogenitos regnandi
sugedi · sed quos regnadi meritu
ppt virtutem frene vtile cuitate
ti ul' forte alicui reputretur · nil' ite

quem p ceteris filijs pr dilexisset
c. 31 // Ex quo dicto accipit hic
alia notabilia · primu est q ante
diluuiu fuit regna · et in 4a stirpe
tura q Nemroth cepit esse potens
in terra · vn est q in ad tramam q
no fuit ante diluuiu · sed p principatu
pentili // 2m no le q p diluuiu
videtur quemeniis ut primogeniti reg
narent qz per hoc distinguit ab ante
diluuiu 32a veritas q nullus vn
denarius figit mis gressionem · qz primo
traxit denariu precioru obligationis.
c.21 vbi emendat inum duodena
rium apliorum et patriarchi · 33a Ve
ritas · q diffinitio breuis et bona
datur est ordo amoris · c. 22 // Ex
quo dicto accipit doctrina q ra dir
ordinem virtutu dilecto · ni ordo rationis dirigitur
in eo cui est ordo 34a veritas ·
q aliqui demones assidue temptant
in mundi q subitus sm aliquoru
fmam · sta ut videat imprudentie
hoc mihi negarce · postea in dicit
q no audet diffinire hoc vtrum
sint aliqui spiritus aerei mortali
qui talia sic fanant · c. 23 // Isti aut
demones vulgo dicuntur fauni
35a veritas · q qui dicit septima q
filij dei migrassi sunt ad filias homi-
per filios dei intelliguntur illi sa
charti · per filios hoim illi de gne
Chayin · c. eodem vii pi q regnabat
illa suiam q dicit filios dei ange
los malos fuisse 36a veritas ·
q · qui dicit dnis erunt dies hoies
centu xx · anni · no sic intelligendum
est post diluuiu homines tale tempus
non excessisse · sed illud magis fuit
dictu qui noe habuit 950 annos pro
toto gne humano · per diluuiu pi
mitto · ad centu xx annos et dicit
ibi Aug · q septima dicit noe fu
isse quingentorum annorum accipi do
more suo tota pro maiori parte.

c 24 ¶ 22^a veritas q̄ non sicut homo dicit deus pentuisse quasi dicat pemteret me fecisse hoiem. sed si non vrat sptia mea Aug. talibus vbis nō se insinuabit spūs sca flammeis alibus hominibus quibus vult se q̄silit ut pterreat superbientes exerceat q̄rentes exerceat negligentes. et alat intelligentes

c 25 ¶ 23^a veritas q̄ mensura archē noe fm longitudinē latitudinem et altitudinem figit corpus humanū. aīa longitudo a vertice usq̄ ad vestigia pedes tm habet q̄ sum latitudo eius. que ab vno latere est ad aliud. et denes tm q̄ m latitudo eius. aīa mensura mea est a dorso usq̄ ad ventrem. et sic aut sunt omensurata archē q̄ homis c

c 26 ¶ Et non est intelligendū q̄ ista mensura cōpetat omi homi sed bñ p̄porciōto. et ideo q̄ corpus xpi fuit optime p̄porciōi credit hanc istā mensurā ¶ 24^a veritas q̄ hostia in latere archē noe sic figurabiliter figit vulnus lateris xpi lancea p̄forantis q̄ppe ad ipm ingredientes nō pculsantur c eodē

Ex quo dicto arripit dominus sue argumētū q̄ xpūs erat vnus quia do sunt vulnerātus quia hic mundus q̄ per illud vulnus suam redemptū quo introimus. Illud in quitum est cōtra sacratissimū sancti Johannis evangelium evangelizantem ubi dicit ad ihm aut cū venissent et viderunt eū iam mortuū non fregerunt eius latus sed aperuit Joh 19. Et tunc dicit ad argumentū istorū qui dicebant mitte per hoc vulnus ad ipm quia est figura aperiens regnum celestē sic sequens dicti de apertione vulneris et emanatione sacrorū q̄ ex latere oz ex pomo ¶ Dz o.d. quo sacra fluxerunt de latere xpi. ni tota sua virtute

sit impserit a xpi morte que p̄fessa erat. dicit aut q̄ emanauerūt figurata nē quia aq̄ exiens figit regenerationis vndam et dignissimā eccliā sanam ¶ 26^a veritas. q̄ origenes nō dicit elegāter moysen erudītum in omi sua sapia egip. q̄ dilexerit geometriam accepisse cubitos geometros i mensuratione archē noe quorū quilibet mensura valet vi de nris. et illi aut Aug. qui magnitudinē animā vetustas cogitat tenuis annos quibus fabricata est archa noe ¶ Ex quo dicto accipit dominus q̄ mensura tabernaculi et archē et templi et omia que moyses descripsit fm cubitos mensuratum quia equalis concludit de omibus vsq̄ origenis Dz o.d. si in ista archa fuerūt omia animalia spēs ¶ dicit Aug. q̄ nō ita animalia que p̄nt vivere in aquis ut pisces. nec aues que p̄nt vivere natando super aquas. nec ita que possunt sine gnibus gnari

Quapiunt flores de anni sex libri de ciuitate dei

In 16^o libro Prima veritas q̄ noe filius sui medii q̄n contra eum peccauerat no maledixit in se ipo sed in filio eius chanaan c. l. et istius facti Aug. no assignat hic vēm. dicit tñ theologi alii q̄ q̄ deus benedixit omibus egredientibus de archa noe nō sunt ausus contra aliquem tantāe maledictionis ¶ 2^a veritas q̄ multa ad fidem p̄tinentia theologorum dū hēticorum calliditate malitiose agitantur ut aduersus eos defendi possint q̄ sideranter diligentius. et intelligentius clarius. et instantius p̄dicantur. et aduersarios mota questio discendi existit eam c 2

¶ Ex quo dicto ampli[us] documētū
p̄ confrictas opiōni mihi solō est
vnius ut nigemo dictorū hominēs
finibus exeant ¶ 3a veritas
p̄ a benedictione duorū filiorū noe
vsq; ad abraham de memoratione
iustorū qui deū pie colerent per
annos amplius p̄ mille fuisse
ner tñ eos defuisse credend' ē mō
sed gr̄ā plurimā omissā fuisse
c. eodem ¶ 4a veritas p̄ minue
antas edificata sunt a nimrod beli
o. qui stirps fuit assyriorū et
ab ipō cognoiata est. c. eodē et qa
diatur in scriptura p̄ assur edifica
uit ca. post suum edificato pro dila
tatione eius ¶ 5a veritas p̄ heb
pus noiatus est in progenie se
mēte de semē filijs platus cum
fuit quintus nepos qr tradit aut
p̄ugus ex illo hebreos ē cognomina
tos. licet posset ē mō opinio p̄ he
brei sint dicti ab abraham quasi a
brachei c. 3 ¶ 6a vitas p̄ qnd̄
p̄ nēroth diatur fuisse robustissi
venator coram deo. nō hīt mōt sin
ceā intplane. sed cont deū. et dr ibi
p̄ iste gigas dicit venator altum
trigenorū i. homi deprēssor et ex
tinctor. c. 6o ¶ 7a veritas p̄
ex filijs noe due gentes totidemq;
lingue per totā esse cepisse. aut
tus ē aut nūq̄ generū multo ma
gis p̄ lingnarū c. 6o ¶ Ex q̄ dicto
ampli[us] documētū p̄ nullā ē ma
ter nūq̄ lingnarū. sz mmō p̄ gē
nū ¶ 8a veritas p̄ bestie q̄ci
te ex illis animalibus que de archa
egressa sunt ad insulas magis na
turaliū tñ sierūt. sz q̄ppe sunt a. ho
minēs venādi studio illas portare
rūt aut iussu dei et ministerio an
gelorū aliud factū esse creditur c.
a. ¶ 9a veritas p̄ homo est aial
rationale mortale. et ideo nō diuitur
diuersa gnā homi monstruosarū
in diuersis terris. p̄ hoc cognoscend'
est si sunt homines. stirps si rationa
tur p̄ quāq; formā corpis hēant
nō curādo c. eodē ¶ 10a veritas
p̄ non videtur absurdū qa deus
dum in singul' gentibus mōstra
sunt homi. ita in diuersis gnā hua
no quedā monstruosa sunt genera
in quibus natura exorbitat. c. 8a l.
lud in est mirabile p̄ natā sic exhor
ret semp in aliq̄ regione. ut nū
p̄ q̄sequatur ibi finem intentū
¶ 11a veritas p̄ antipodes ēe a nō
tra ria pte tre et aduersa nris pe
dibus calcare vestigia nulla ra
tione credendū est. Nec hec mōt
nulla historia affirmat. sed sola ēt
lectura. q̄nia eadem rōne q̄ vide
tur h̄ tra discoopiri debēt. ibi nū
nulla disaretonis valeat ratio
assignari c. 9a ¶ Ex qua rationa
tione accipit inutile argumū. con
phōt. p̄ deus nō cauit mundū de ne
cessitate nature. na oīe agens nāle
agit quodcūq; pt et q̄tum pt. et
ideo cum effluere potuit discoopiri
tra ab illa pte sint abita ppt pi
tā aialiū terrestriū. ita nullo sunt
finis. finis aut eis hī fuerūt et nō
aliud sunt q̄ gentes ¶ 12a veritas
p̄ a diluuio usq; ad abraham fue
rūt lxx. am ſm vulgatā editionē.
hoc est mōt interpretū lxx. In he
breis aut codicibus longe pauio
res anos p̄hibent lxx. inuenire
de quibus rōnem nulla aut diffi
cultas reddant c. ¶ 13a veritas
p̄ nō defuit domus hebet vbi
ca lingua que ante oīa fuit cōis
remanēt. et in dubitata est lingua
hebrea. quia in diuisio linguarū
ſm ipm̄ inuenit ex cui pena homi
sunt pena. hac pena puniri non
debuit p̄ iustis dei c. x. Intelligū

quia. lxx. qa dicit. quidā mūdū luxuriat

q̄ hebr non per oēm̄ gr̄ianones
suas illa lingua p̄duxit ad abra
ham ¶ 12^a veritas q̄ i mutatione
diuarū sep̄maruū non semp p̄mo
genit̄ p̄nominabant̄ q̄ probat q̄
ni hebr duos huit filios· primus
nōiatus est phalech ·/· 2^o) Jexam
qui multm̄ ante natus est· ꝺ̄ pro
bat· q̄na nō jexam i p̄mo anno
quo diuise sunt· lingue huit 12
ita magnos filios· ut m̄ genies
dimdi possent· et tamen eo an
no quo diuise sunt natus est
phaleth ¶ 13^a veritas q̄ m
post diluuiū mille sep̄tuaginta
fuissent mdute· una sunt celes
ta domus thare· m qua unanimit
plātauo ruinam dicebant q̄
domus thare passa fuit p̄ secun
dam a caldeis· p̄ virtute pre·
q̄ ab eis colebatur· verus deus
c. 12· ¶ et illud dm̄ trahet bmūs
aug^s ex libris actiōr loquent̄
ad olofernē m̄ Judith· ¶ 14^a ve
ritas q̄ xl· am̄ erant abrahe
dum egressus erat de charram·
ex illo q̄ putant ex quo de igne
caldeoꝝ liberatus est· non ex quo
natus est· tamq̄ nunc ponus hn
dus sit natus ꝑ m̄ vm̄ modum
dicendi c. 14· ¶ 15^a veritas· q̄ q̄n
deus dixit abrahe egrede de ter
ra tua et de cognatione tua· no p̄pt
aut mde corpus exiret· horam iam
ferat· sed ut animū exerceret· c. eo
dem· Vbi datur argūm illis q̄ m
nolūt relinq̄re mundum· ut magis
ipm̄ abnegāt affectione q̄m recipi
sepatione ¶ Jsta oia sunt arca
abrahā dei p̄missio aug^s hitaret
in chanaā et m thara· sic fabulo
hitano· et mde p̄fecto non solum
mg^s q̄na Eusebius in cronic· cog
ab ano p̄missionis q̄uinq· cur
so· anos exiuit de egipto q̄na
do lex data est· vm̄ q̄na illud q̄
memorat aplūs· c. 16· ¶ 19^a
veritas· q̄ nō ex bis dmdatur·
tres partes· scilz asiam· affrām·
et europam· media ptem mūdi
continet· Asia autē media aha
aut media dimsa est· in duas
ptes p̄ egressum oceanū inter
uenās· c. 20· ¶ 20^a veritas q̄ m
ng^s filius belūs· et fuit rex
nū babilonis· regnauit lij an
nos· et ano quito decimo regni
eius natus est abrahā· qui cōt
ann̄ cūt millesimus ducentesimus an
te condita roma· velut alia m oc
cidente babiloniā· c. eod· ¶ 20^o ve
ritas q̄ Abrahā mth^i fuit men
titus· q̄n dixit uxori sue de so
rore sua· q̄na p̄mogenus erat sag
inne· sicut et loth· fecem q̄ p̄mum ap
pellant· ¶ Illud aut fecit caueb
humanas insidias· ut q̄n si pter
nūs q̄dam· q̄ uxorē potāt no ra
uerent· magis mḥt temptaret· deū
q̄n timeret· m deo· c. 20· ¶ Ex quo ar
guitur dominēti q̄ ubi p̄t mdustā
hūana debet hominem unde· p̄am
aut despice et soli deo omnipotē· ipe
est dm̄ tempestū· ¶ Sutelh dn̄ m· q̄d
ibi aug^s q̄ non credend̄ est alieno
quibus finisse potuisse data· sed ma
gis pharaoni· i afflictionibus non
finisse p̄mittī· ¶ 21^a veritas q̄ ex
hor q̄ abraham dedit elemosinam ac
cipiendi ipi loth· forsitt̄ mg^s fa
cta est· m̄ homines pauperes cōsue
tudo· ut q̄ frequenti aug^o p̄sentiē
dū est· maior dimidat· et minor
elegat· c. 22· ¶ et ista q̄ frequentiē
sit laudabilem eo q̄ dicit p̄missi
am approbat· sicut aug^s cum de
frequentia tanto est· q̄na elegere
omnium p̄uenit ad paucos· et a
debet minori tonde frendē· et uerū

quia maior sit equalius diuidere.

22ª veritas q̄ q̄n dixit deus multiplicari semen abrahe sicut arenā maris. locutio ypbolica est. qua significatur ml'tudo ampliꝰ q̄n dicto q̄ineat. c. 21

23ª veritas q̄ in epla ad hebreos multa dicuntur de melchisedech quā mḡt epla pauli apli ml'ti dubitant quidam vo negant. c. 22 // Ex quo dicto accipitur dom̄ni. q̄ hec epla no fuit semp pauli reputa. licet no sit illud ab eīa de natu

24ª veritas. q̄ aliq̄e stelle nobis occulte estimantur. p̄ter illas q̄ in alia pte orbis vnoxialia oriri et occidere phibentur. vnde dixit q̄ eudoxi et alios qui tractant nullā stellā se inuenisse sup̄ius q̄ tempnit aūtas. c. 22

25ª veritas q̄ non dixit Abraham vnde sciam credens ad dnīm. q̄ missum. q̄i no credet sed ut de re quā credidit filem modū q̄ vi deret. c. 28

26ª veritas q̄ no a fluuio magno egipti nilo sed pto qui diuidit inter egiptū et palestinam tm̄ tres pmissiois sunt dati. c. eodē

27ª veritas q̄ abraham vnose mulieribus vtebatur vñ dicit sic. O vere virilit agentem. femis q̄nge tempantem ex alle obtinentem naturā nitpantē. c. 24

28ª veritas. q̄ quā ib nātem existimā precatoīs de us opatur. ubi tñ euidentius opus dei intelligit. vbi cessat natura. c. 26 Ex quo accipit dom̄nus q̄ illi qui per miracula fuerunt recepti fuerunt in vtero sanctificati

29 veritas q̄ michi ad fuit vetus testamēti q̄ nomē occulta no. et nomē veteris reuelatū. c. eodē // Ex quo accipit dom̄nus q̄ vtriusq̄ testamēti vitas vna est diuinitus tradita

30 veritas q̄ paulus qui non curiosebatur vni die dicebatur dissipare testamētū dei. no ppt̄ panē ozymale quod cōtraxerat. c. 28

31 veritas. q̄ si sara fuit illius etatis priusq̄ ut ei solita mulieri defluāt adhuc de mulne parere pt̄ hoīe de sene no. quāuis senior possit de adolescētula adhuc gignere. sicut abrahā mḡt post mortē sare de cetera. q̄ eius vtinā inuent etatem. c. 29

32 veritas q̄ retinemus senex mei temporis de nulla pt̄ femina gignere. tempe aūt abrahe tā diu viuebāt homines ut centū ānis non facerent hoiem decrepitū senectus. c. eod // Ex quo dicto accipitur patens dom̄nū. q̄ natura procedendo mirabatur

33ª veritas q̄ angelos quos sancti p̄ceptū recepiunt hospitio. ut p̄z de abraham et loth putabāt ee homines. q̄a eis officia humanitatis impendebant. sed erat profecto aliquid quo ita excellebāt. ut merito ee deū sic. assolet in ypheta dubitare no p̄t. c. 29 quod illud fuerit

34 veritas q̄ phibiti sunt. qui libabant a zodomis retrospicere. sicut loth et sua. q̄a no est aio redeundum ad vetem vitam. et ideo vxor loth remansit in statua conuersa in exemplū fidelibus. c. 30 // Sz o. d. si ista mulier sum se tota fuit q̄ ista in sal. dicitur q̄ no q̄m ad ānam. que est immortalis. q̄ licet deus possit oā. anthylae tñ de sancto no tenemur a theologis adeo facta. anthilatio alicuius creature intellectualis. Sz ea dubitatio si illa fuit to tur

quo ad corpus cōmissa sit. m culpa.
Dicat aūt q̄ nō fuit facta mp̄
exūs et uteri statue et corpi est
vna mania eōis. **Ar. 24ª veritas**
q̄ animus hūanus sibi ipi inoteste
nō pt. nisi vires suas sibi nō ue
bo sed exprimēto temptatōe q̄ aīo
mi recognāte rēdeat. c. 22. Et illud
dictum introducat bnūs Aug. ad
ondend' q̄ Abraham fuit tempta
tus. ut sibi mānifestarētur pfectio
sua. ¶ Ex quo dicto accipitur do
mumentum. q̄ nullus pt fare de se
ipo. q̄ m faret pro vitate. ni fuit
p̄ scptm mi hor exptus. **Ar. 26ª ue**
ritas q̄ dīno p̄cepto mtōgāte
obediend' est nō disputand'. c. eod'
et illud dictū introducat ad ondend'
q̄ Abraham bn̄ nouerat. q̄ deus nō
delectat' mvictimis hūanis. ut
tanto obediet ex hor. Et dicat ibi
q̄ Abraham credidit. cū esset imola
turus filiū a mortuis resurrec
turū. Sz o. d. q̄ nō potuit cadē sō
p̄cepto res tā illicita. d' aūt q̄ si
ait alīqs filiū occidē possit p̄ ius
tima hāte. multo magis pro dina
obediā. et ideo nō est ex sua rōne
formali illicita. sicut deū blasphe
mare. q̄ si per impossīle deus p̄ce
pisset abrahe. puto q̄ nullī abrahā
illud fensset. m semp est supponē
dum q̄ abrahā fuit cōfirmatus de di
uino p̄cepto. **Ar. 27ª veritas** q̄ fuit
dictū abrahe. nunc cognouī q̄ timē
as dm̄. debet intelligi. i. cognoscēte
fecī. sicut per effectū denominatur illd
quod effica. c. eodem. Ar. o. d. si filē
p̄cptū fuit ab homine. si cet obser
nand'. Dicat aūt q̄ non. q̄ in oppo
situ dīni est quia manus est. Ad
dubitatō quare m vir. p̄mi q̄nda
monachus ussi abbat. precat fi
lium in formatem. sustensā et ma
sit illesus. Dicat q̄ forte fuit re
uelatū Abbati mīracula aliqua
p̄ apicēs nōrit. permisset. et cīa
monacho fuit ōnissum q̄ illud pre
ceptū deo placeat. **Ar. 28ª veritas**
q̄ Abrahā fecit mrē filiū suū po
nendo manū sub femore eius. q̄ rō
m mrem venturus erat de illo fe
more. c. 23. **Ar. 29ª veritas** q̄ exū
tibus esau et Jacob m vtro. mris
eligitur mior pro maiore repreba
tro q̄ agit aūt q̄ m ad originale p̄
catū pares erāt. et nullū aliud
habat. c. 24. Ex quo dicto accipit
ar hi. q̄ Jacob m vtro fuit sūficiatus
qua māt eius exūtibus ambob⁹
equalibus nullo p̄cō. **Ar. 30ª veri**
tas. q̄ nō ysaac p̄fendus est abra
he. quia nulla p̄ter vīa ille cōm
gem nouerat. erāt em̄ ut ait Au
gustīn pene obediē melta pondā
c. 26. Ex quo accipiūtur duo dō
cumēta. p̄m est q̄ melius è me
rīti obediē q̄ castrare. q̄ nullī
p̄fert obediam abrahe castrāti y
saac. p̄m est q̄ ille homo ut sta
tus qui exredit i vtute p̄ mōri è
p̄fōr simp̄r. liret iste qui exredat
i mōri exredat sm̄ q̄. quia h' pre
fert abrahā ex tali vtute. **Ar. 31ª**
veritas q̄ nīl nīq̄ aliqua deo
cōpatitur ad īuicem sm̄ vtutem.
si vnī exredit alīd. m vna vtute.
et aliud talia vtute. p̄fendus est
qui exredit m excellēciori vtute
ca. 31. Ssh aūt vitati appōit duo
exempla. p̄m est q̄ melior è homo
fidelis ingratus. q̄ cōmens infidel'
sint fides melior est cōmenna
p̄m est. q̄ melior est fidelissim⁹
ingratus q̄m vnus infidel' cōm
neris. si vō aīt certa sint pia com
mente ingrato nullī dubitat me
liorem. q̄ illos q̄ potuit p̄fere
stanti vidutat. meiomah. Sed

attendend. q̄ q̄or gña bonoꝝ dis
tinguit scptura. sñt bona que sñt
extra nos. que sñt bona fortune.
et ꝑ hꝰ q̄ dicit mjmur. q̄ nō sunt sm
grā sed ad alia ordinā. ¶ Alia sñt
bona mfra nos. quaḋa sñt bona
corpis nob̄ cōstant. ut fortitudo
et sanitas. et sñt ꝑ hꝰ melioꝝ. q̄ anīa
que homo hꝰ dat pro corpali vita
ut dicat mjob. ¶ Tꝑ q̄ gdus bonoꝝ
est que sunt nīr nob̄. quaḋa sunt
potē aie et vtutes. et ꝑ hꝰ sunt me
lioꝝ p̄decentib̄. q̄ spiaḋa corpali
bus pferunt. ¶ Tꝑ nus gradus est
bonoꝝ q̄ sunt sup̄ nob̄. sñt deus
et eius culmus. et ista sunt materia
bona quia sup̄ nāḋa pferuntur
naturalibus. ¶ Timeant ꝑ mi
nos q̄or bonoꝝ gdus. sunt q̄nq;
gdus prenūi pfinentiū mām
naturā. m diuersis substantiis. scdē.
quia de bonis cēa nos sñt fortu
ne obsistunt paupias. cēa bona aie
obedia. que est cōmuniano gñe volū
tatis sicut castitas voluptis et pau
ptatis facultat. et per gñs casti
tas melior est pauptate et me
lioꝝ castitate obedia. et lata me
lior obedia humana. quia cēa
sup̄ma bona. et ideo ille status q̄
excellit m lata. est simpr m lata
alior. licet quilibet excellens i sm
gulis aliorū ꝑm gñs. vñ q̄ lata est
vtus ꝓpria pontificū ꝑm gradū ul
timū m alioꝝ gradu. et pontifex
gmgatus. q̄ religiosus. q̄ mundo
a mundo sepatus. ¶ Lxx. veritas
est q̄ nō solū sup̄fluitas sed cēa
anditas m nobo vitupatur. vnde
dicit sic exemplo esau. moderate
abū concupiscent. dicim. in es
cendo nō in gnē sed amditē. modes
te quēq; vilipendo. c. 38. ¶ Lxx.

Veritas. q̄ num placat alium filium
pro alio benedixisset. non se ee deceptum
fuit eo questus. imo magt re
uelato in corde misterio demutat dig
nationem. q̄ finat benedictionem. c. 28.
¶ Lxx. veritas. q̄ cū Jacob q̄or
habuit feminas multas earū quarum
c. 36. ¶ Lxxj. vitas. vide deū esse
in fine primū oim sanctorū. ex q̄o dicto
ampliatur argumentū q̄rē illos qui
dicunt q̄ brevido nō obsistunt ni i volū
tatis actu. nū sanctorum primū sit sa
luta. ¶ Lxxij. vitas. q̄ qui magnificus
est iacob in egypto dicitur ascē
egressus de semore eius. non q̄ sil'
erat ia oibus qui egyptū magnificus
est ipe. sed to tempus hētur eis
magnificus ut dicit quo vivit joseph
per quem videtur magnificus. c. 41.
Et illud dictum ipe confirmat. quia
in illis arabus nūantur filij et
nepotes manasse. cui erat ipe nouē
anorū qui magnificus est iacob egyp
to. ¶ Lxxiij. vitas. q̄ defuncto joseph
fuit filij isrl' in egypto per ccc. a
nos. c. 88. ¶ Lxxiij. vitas. q̄ decē
fuerunt plage memoiales quib̄
egyptus flagellā est. prima aq̄
in sanguinem ūsa. ij. rane. iij.
cinyphes et enomia. iiij. moꝝ
pecoꝝ. v. vlcera vesice. vj. grā
do. vij. locusta. viij. tenebre. ix. mo
rs primogenitoꝝ. x. submersio e
gyptioꝝ in mari. c. xxxj. ¶ Lxxv. veri
tas. q̄ lex fuit data postq̄ egressi
sunt filij isrl de egypto. l. die p̄
celebratū pascha p oīb̄ primolato
nem. c. xlvij. Incipiunt flores
decimi septimi libri de ciuitate dei

In xvi. libro prima ver
tas. q̄ sententia tricimit
eloqa ꝓphetaꝝ. ihū

quod sit ad terena Jhesum expectatia. Alia ad celestem. No nulla ad vtraq; &c. ¶ Qa veritas q nul
lum vident errare qui nullas tes
tatas m libris diuis aliq; aliud pre
ter illud qd eo mo geste sunt arbitrã
tur figure. et ita illi code mo nul
li audent qui prorsus oia figuris
bus allegoria inuoluta esse credut.
¶ Ra vitat. q illi potetes sutz
Apli dixerut. Ecce nos reliqm
mus omia et secuti sumꝰ te. hoc
inquit dnus bonis patentissime
vocat &c. Exquo dicto arti
pitur cor theo m argumenta.
// Pmũ est q aplꝰ nouerat omia
consilia xpi. quia sic relinq re
omia sicut petrus dicebat. non
audit sub precepto. sed sub cõsilio. et
tunc no pt assignari ratio qre ma
gis nouerit hoc cõsiliũ qm alia
q magis sanctabant ad pfectionem
dicente. Primo mo // Im argumentum
est q melius est obseruare cõsi
a xpi ai voto. q sine voto. qz Apli
illud qd erat melius elegerunt
ai ad statũ pfessionis fuerut assump
ti militante ecclia. // Im est q in
nouerut xpi consilia in suo ingẽ
sum spem in qua obseruari possint.
qz dicit q potentissime et pfessime
vouerũt // Qm argum q xpi re
manauerũt rebus temporalibus
q̃m pt euidenter. Sm veram ratio
nem. qz dicit q reliquerut oia
in illo ingẽio pfectionis. Intelligẽ
ti q illud cõsiliũ potentissime vo
casse Apls pt intelligi dupliciter
aut mera ambitu illius cõsilij. nt
vouerũt ipm. Primo quo obseruari
pt. vt m companone ad alia
cõsilia. ut sutz vouerũt illud cõsiliũ
plus q̃m aliqd aliud. Et illud Im
no est rationabile. qz in mera sim
xpi cõsilia ma melioa bona q̃m
sint bona fortune. nec eoꝝ ac
cena est simpr melior. no est
visimile q consilia mꝰ principalia
magr principr vouerat. et ideo
primus intellectus videtur melior.
¶ Qa veritas est q quinor ams
regnauit saul in isrl. et addit q
qñ ei fuit dictũ primo ano regi
mis sui diripet hodie deus regnũ isrl de manu tua. Intellexit
inq; Augꝰ est q nullus de eius
semine esset regnaturus. &c. A
¶ Qa veritas q ubi dr deus pe
tere ni sententia mutato verbi sig
nificatur. immutabili manente
dei pscia. quia dixit q penitebat
deũ q constituit saul regem. &c. eode
¶ Ga veritas q nichil prodest
testamentũ vetus nisi quia testi
monium phibet nouo testamẽto.
&c. eodem. Et talis est ratio qm
alibi assignat duplex Augꝰ. q vi
le est inter xpianos seruare ve
tus ut eoꝝ sententia testimoniũ per
hibeat fidei mee ne forte pagani
quos inter volumina suspicentur
a nobis ista finxisse fuisse. ¶ Aa ve
ritas. q vnctus dauid Salomo
mcepit regnare. qd in alio nul
li alicui regum contigit. &c.
Exquo dicto arguitur dno po
nitur dominica. Im est q duo re
ges pnt simul regnare. sic dauid
et salomon regnauerũt pariter
Im est q vnctus pce et rege
nerate regnare. pt simus in eo
dem regno coronati. et mutuo
situr salomon vnctus pce fuit
unctus et introniçatus. &c.
¶ Ca veritas q no est ver
pienda opinio illoꝝ qui dicit

dauid non fecisse mihi illos ps q
mmulamur eius nomie qd re
fellimur ait Aug. quia te ps
dixit dns dno meo nomie eius
non pnotatur. et m salvator i
eo allegat ipm dauid in psalmo
ps°. vñ dixit Aug q credibile
est q ipe dauid fecit omes ps
c. 4 ps c. 18 dicit. ni q qnq dauid
pnominant ps noibus angelor
ad figurand aliq que fiebant si
ue ptinebat ad ipos. et dicit re
rum q aliqn posint noia aliq°
rum ypheta. m ill' nimli' qui no
dum erat sicut iosias pnominat
per tretetos et plures anos. c.

Veritas q milli prin fuit iero
boam ul' ysi qui rebellabat con
roboam volentem pris imam
dem exercere. aug signu dat qr
cont eos pugnare prohibitus fuit
roboam voluntatem diuina. c.
21 Ex quo dicto ampliat duo
poli ta dom ta. pmu est q licet
ysi rebellare cont tiranos qz
ita rebellio ppt nram demum fuit
sme pcto // 2m est q nranus
regens ysi ad regressu p'cat
mollit qz ibi radix prohibita
voluntas diuie simr dicit. c.

Veritas q in regibus inda ali
qui fuerunt pi. aliqm impij. sz
in regibus isl' omes fuerunt
reprobi facta regnoru diuisio
ne. c. 22

3a veritas q iudei
post captiu templi. lo. annis
i captiuitate fuerunt.

4a veritas q ex quo iudei redierunt
de babiloma post malachiam
ypheta. aggeu et zachariam
qui tm yphetabat. et esdram
no habuerunt ypheta usq ad
saluatoris aduentu. nisi aliqn
zacharia pzem. iohis. et elyza
beth eius uxorem xpi natiuitate
iam prima. et ia nato symeone
sene et anam uidua et ipm
iohem nouissimu. c. 23 Ex q
bus dictis ampliat vnu nobile
scriptz esdra fuisse ypheta. licet
no legatur in canone et eius
yphia videtur de auten. Et
confirmatur quia bnus Ambro
sius allegat eu auten in ser
pedo illud dicti eius ypsic no
rediens filius meus ihesus. et so
nez tenet in sym.

Incipiunt flores decimi octaui libri de ciuitate dei

In decimo octauo libro
prima veritas q Ninus
beli filius post ipm
existens rex assiriorz
zo eius tempe natu
fuit Abraham in tra caldeor
vnu sarn asia regnare suo subiu
gasse imperio. unde dr Aug. q
primis temporibus nullu fuit ma
ius imperium qm assyriorum. et
ibidem refert q semiramis vxor
eius ansa fuit. eu ad mores
mi puocare. et ideo ab ipo fuit
occisa. hunc aut Aug aliqn
putat condidisse babiloma. qz
potuit ipam instaurare. c. 3

2a veritas q ioseph in egypto mori
ens est centu x anoru. post cuius mor
tem ppls dei miabiliter creuit in
egypto mansit centu xi anis tm ille
doner pus moreretur omes quibus
notus erat ioseph. c. 5

3a veritas q Adlas magnus refertur
finxisse astrologus. vñ ordem habu
la inuenit. ut eu celi portare cdm
yet. c. 6

4a veritas q poete a
gnitus direbantur quia de diis
carmina faciebant. c. 12

5a ve

ritus · q̄ mysterio p̄ter immundi hoi
mis effigies m appenna · vñ dr q̄ nō
sit in ytalia · audiunt fabulaias
ee que ad dabant i casco viato
ribus ut in immeta vtentur · et ne
essaia q̄s portarent · nec tm in
eis mente fieri bestiale sed rōna
lem seruari · sicut Apuleius scribt
sibi accidisse · accepto veneno ut
asinus fieret · animo pmanente hu
mano · q̄ Aug mīt aut indica
uit aut finxit · c. 22 dicat tm Aug
in scpm c · q̄ illa insitiua sint aut
falsa · ut nihil nō credatur · sic
missime tm aut credendū et tene
dum dei omnipotentē oīa posse
facere · et dicat q̄ licet demones natu
ras nō creent · tm fallax imitat ·
ita ut videantur esse que nō sunt
Et ideo dicit q̄ corpus humanum
i nascenti natura immundi nō p̄t
arte demonū · sed si fantasticū ho
minē q̄ sopmandy diuisimodi i
mutat effiam q̄ p̄ter demones imu
tare · ut videatur homo asinus ee
dum vigilat · et peristi modum
p̄t oīs videntes immūde ut ci
bus idem videatur · ¶ Ha veritas
q̄ tempe salomonis apud latinos
condita est alba ex qua demceps
non latinorū sed albinorū reges
appellati sunt · c. 20 ¶ Ia veritas
q̄ tempe quo roma condita est
ipsius isti habuit mīra pmissionis
annos septingentos · c. 18 ex qui
bus xl. pminent ad ihesu nauei
Iosue · deinde ad tempus iudicū
Est a 29 am ¶ Exp̄s aut regesue
punt ee · am erat c. 6 et rex
tunc tpis erat i iuda Athaz · ul'
sunt alij q̄nt qui ei successit
ethezias qui consit mēs Romu
li regnasse tempibus c. 22 ¶ Ka
veritas q̄ eo tempe quo Romulꝰ
et ezechias regnabat · sint sibilla
que dicat ea vera q̄ de xp̄o ma
nifesta sint · q̄ scripsit per 28 ysis
quorū in greco si p̄nice tēe aspa
antur · et postea sīm ordinē ver
sus uigintur · reddit ista tradi
Jhūs xp̄us · dei filius saluator · ex
quibus hic quinq̄ ponit ad dela
randū in p̄ma dictione Iudicij sig
na tellus sudore madescit · 2ª
est Celo rex venet p̄ secula cur
ta futurus · 3ª est Ju arene p̄ss
ut iudicet orbem · 4ª est vñ de
um tremet incredulus atq̄ fidelis
5ª est Anima cū carne adeūt
quas iudicet ipē · Iste aut quinq̄
ordo a versibus principijs simpte sum
ptus · ista nomē ihūs · et sic usq̄
in finē carminis · dicit tm Aug ibi
dem · q̄ ille qui de greco in latinum
trāstulit · istos versus sequēs multi
plicat corrupit · Intelligendi tm vide
re q̄ ibidem dicit hūs Aug · q̄ in
sibilla sic legitur · ut in eorum nume
ro computādi ee videant · qui p̄mittet
ad summā dei · et p̄z q̄ falsa · cui
cui opinio qui dicit · q̄ omnes p̄phane
sibillarū fuerūt a spū malo · sicut
ostendāt coram me duo magni doc
tores semel ¶ Ga vitas · q̄ regna
te apud hebreos sedechia · et apud
Romanos Tarquinio · Dicitur e po
pulus iudaicus captiuus in babi
lonia · et eodem tempe pitagoras
claruit · vñ orta est nomen philo
c. 24 ¶ Ga veritas · q̄ illud tem
pus sibi captiuitat indorū et
cyrus rex persarū qui et caldeis
et assiriis impabat · relaxtis ap
tiuitate iudeis · sic mīha ho
minis ad restituendum templū
regredi fecit · a quibus nō cepta
fundamentorū p̄ma edificata sunt ·
q̄ hostes impedim sunt usq̄ ad
darium · per quod tempus ista sūt
gesta que scripta sunt in lib⁹ Judith

te
de tim di

cum quem hebrei in canone no
recipiũt · sub dario igitur rege
psarũ implet · Ao ãnis quos je
mias pphem dixerat soluta ẽ to
ta captiuitas · et reddita libtas ẽg
nãte adhuc rege romanoũ · Tarq
no · c. 26 · et sic pz sm pdicta q re
nabuzardon destr ciuit templ
teps fuit holofernes · fuit⁹ ẽ xpc⁹
pres · qa eius tempe diat ẽ ẽ far
ti mirabilis de judith hui⁹ cro
nomilli putat finisse filiũ assueri
et hester · ¶ 11ª veritas q melius
hnt illi eodices qui hnt in canone
Albanich · Exultabo in dño ihesu
meo qm hic qui saluatorẽ aut sa
lutẽ · quia nomẽ ihũ est nobis
mgi ãgelus et dulcius nominare
c. 23 · ¶ 12ª veritas q post hos
tres pphas aggeũ · Zacharia et
malachiã · per illud tempus hbeã
nomẽ primo ex babilone descripsit
esdras · qui magr scriptor rerum
gestarũ hinus est · qm pphã · sicut
liber hester nõ longe a temporibus
istis c. 35 · et sic hẽtur q nõ sunt
mentiõm bmis aug⁹ de ⁊o esdre ·
qm est p modũ pphie · Unde est ar
gm̃ q nunc nõ fuit aurẽticus ·
vñ vi hzẽ argnt̃ q judith precessit hester et nunc hester non fu
isset tempe Cri · sed forte darij
et fuit multũ indeis fiamhar
¶ 13ª veritas q hbros macha
beorũ iudei non hnt pro canoni
bus · sed ecclia pt maxiuũ passi
ones vehemẽtes atq̃ mirabiles ac
ceptant c. eodem · ¶ 14ª veritas
q sorites floruit post estre tempo
qui sorites a moralib⁹ tenuit prin
patũ · et dic ibi q lingua greca
mr ceteras sci lingnas magis
floruit scis in phis · c. eod · ¶ 15ª
veritas q astronomia et alie scie
magis ad excendã mgeia qm
ad illã andũ vã scpta metes ho
minũ solent valẽ · c. eod · ¶ 16ª ve
ritas q moyses in templo dei rõ
stituit qui docendis hebreis presset pus
qm̃ dine legis vllas tras noscet
c. eod · ¶ 17ª veritas q fenestrã ah
qm gauderet directes ex quo egip
tijs rõnes fideiũ q phendit c.
nullã anoriũ q egiptij lutebãt. tñ esse eã no sunt
mgrã yside · didicerũt · c. 30 · Et nisi duo milia ãno
rum
ubi d⁹ q moyses et adlas simt cõ
tempanea · Unde declat q in scpta
tura pciarche pphãs pcesserũt
sm tempus · ¶ 18ª veritas q
nos xpiam in nre rehgionis his
toria diuina anteire fidei q ẽ re
sistit · no dubitam⁹ falsissimũ ·
¶ 19ª veritas q michyl agit⁹ o
pugnat ad bitudinẽ humana feli
citas si diuina · nõ dicat ciuitas c.
e. · Ex quo dicto acepit doctor dominus
q homo ex pine natura hb⁹ nõ
pr sue vie · qua tendit ad vam
bitudinẽ · et ideo acceperunt doctores
sollertissimi hanc rõnem ad osten
dendũ nãlitatem doctrine nob⁹ sup
nãlit̃ revelate · ¶ 20ª veritas
q Anaxagoras qui dixit solem nõ
esse deũ sed lapidẽ ardentẽ fuit
damnatus apud athenas · cui tñ ibi
sapienter vixit epicur⁹ qui non
solũ solem negauit esse deũ · sed
eam jouem · c. 20 · ¶ 21ª veritas
q traditur ab⁹ mirabiles · mirabi
lem ac stupendã plenecq̃ divinam
scientiã ibis fuisse ingenitũ · ut cum
ad hor opus sepali singuli sede
rent · ita cum eorũ fidem phoio
meo planum explorare · i nullo ti
bo qd ibidem figuraret et tñ idem
valet ul' in eorũ ordine · alt' ab al

tero discreparet. Sz tñ vnus
et mīpres ita q̄ oīb mīpretat
sunt vnū erat q̄m veneā aut
ang⁹ vnus spūs erat in oīb⁹.
et dicat ī ang⁹ de har mīptaōe
acceptū est q̄ ecclē latrīe tenet
c. 22. Ex quo hēnt dam tum
q̄ tñ sclano ſo mīpretē ē inul
tū autē ēt a spū scō mīabiliter
ditata. Intellīm tñ q̄ hystoriā
istā reprobat sūis ⁊ymo dr
q̄ simil' in eadē basilica hēroditer
tñstulerūt. et illud dictū ēē de ſo
cell' scōrū dar reputat fīm.

21ª veritas q̄ nō defuit tempi
bus mḡt ang⁹ meis pbr ⁊ eccl
mīm⁹ doctissīm⁹. et oīm tum līg
uarū prīnus. qm non ex greco sz
ex hebreo in latinū eloq̄um eade
scripta conferat c. 20. **22ª** veri
tas q̄ in hebreis ē codicibus
non est apud quos ſo mīpretes
nolunt pristos sed pullos spūs dei
dicē. q̄d est apud ſo et nō apd
hebreos p pristos malunt q̄ p pullos
spūs dei dicē. sic vtroq; oīdens
esse ꝓbāt c. 20. **23ª** veritas
q̄ coīter adhuc quīda codices hūt
adhuc ⁊ dies et nunne subiūctē
et alij adhuc 40 dies et illō inde
huc ēē tenendū q̄ apd hebreos inue
nim⁹ scriz 40 dies c. 23. **24ª** ve
ritas q̄ aph' ex vsq; libris hebre
is ſo mīpnibus testimōia ꝓphe
tica posuerūt. vsq; sm ipm vide
esse vtend c. 24. **25ª** veritas
q̄ Alexand' magnus immolauit
in dei templo nō ad eius cultū ve
ra pietate giūsus sed ipia vanita
te aī dijs falsis colendū putans
ptholome⁹ lagi filius post mortem
alexandri captiuos iudeos in
egiptū trāstulit. quos eius successor ptolomeus philadelphus be
nolentissime inde dimisit. p quē
fiunt purgata tñ sclano ſo mīpre
tū c. 20. **26ª veritas** q̄ Aris
tobolus fuit vere et pontifex iu
deorū cui successit Alexander in
regnū et pontificatū reudel' post
hunc alexandra regina iudeorū fu
it ipius alexandri uxor. c. 2.

27ª veritas q̄ pompeius princeps
romanorū ciuitatē ihm̄ cepit. te
plum reſnauit. introeuntes sancta
sanctorum nō sine veneratore seu sacer
dotiali. c. 29. **28ª veritas** q̄
nō defuit princeps iudeorū ex iude
is vsq; ad herodem. quē primū ame
pimt alienigenā regem c. eod. **29ª**
veritas q̄ deus volunt iudeos dis
pgi. non mīa. ut ubiq; eorū libri
xpianis testimōi prohibēt. ſ m illō
dictū ꝓphetē. deus oīdit mihi su
per inimicos meos c. 24. **30ª** veri
tas q̄ nō magis credituri salus
gentibus q̄m in iudeis fuisse hoīes
quibus mīa nomina mīstrum euāge
lium est. sive per spm bonū sive per
angelos malos. qui ea xpm cō
fitebant c. 26. Istius autē ex m
posiut de iob. qui nec mdigena
nec ꝓselytus fuit sed ex gente ī
qui ydumea oriūd. Iurens ibidē
est mortuus cui⁹ liber ex fini mēi
to iudei reppunt. hebrei mḡ m
ānite canonica quā tua ymanone
posteriorem fuisse q̄m ipse dicit. ⁊
o. d. qua bnīs ⁊ommis distinguēs
scripturā canonicā ab agiographis
libris Iob posuit int agiogr̄pha. et
sic non vidēt septima eorū. sicut
h' dr bnīs ang⁹ dicit autē q̄ bnīs
Jeron⁹ accipit canonē hebreoꝝ ū
scite pro septima ecclia ꝓle septile

Unus Augy large pro omnibus qb hebrei reputat contra in stpm sacra
IIa dubitat qz dicat q dna sua iacob sint vxor iob. et sic nō videtur fuisse in tra gnacione iob post iacob. dicat aut q ista hystoria de dna, bn groudat tm in to textu et ideo illa est fabulis dimittenda
IIIa veritas q illi qui mendacia xpi augq sapiūt. et ēfficit contumaciter. suaq; pessima et noxia delicta emendare nolūt sed defensare pfitent. hēsia fiunt
Ex quo dicto ampliat dom tm q solus error nō fiat hēsis. sed error qui aut. et pmanet defensatus.
IIIa veritas q perdūam prouidentia paratur ecclie in prosperis q plationē ne fragat in aduersis exacerbatione ne corrūpat
Ex quo dicto ampliat dom tm q sicut expedit ecclie quēq; pstinare ita eadē quēq; vnl' adūsitate. qua adūsitas fiant ne corrūpat sint pperitas ne fragatur. vnde post diuina parem ecclie solent paulatī necessitates corrūpones
Ve veritas q io pfectio nes aliqui q putat finisse ecclie principales. et ei ponit nouissima a xpi primam computat a nerone. 2am a domitiano. 3am a traiano. 4am ab antonino. 5am a severo. 6am a maximiano. 7am a decio. 8am a valeriano. 9am ab aurelliano. 10am a diocletiano et maximiano sicut e plage finit in egypto
Sed aut dictu nō approbat Aug. qua pfectio sancti ibi est omissa. tm eadē quia pfectio valentissima. Alteram non est ibi posita
VIa veritas q illi qui opinātur tra determinatū tempus vltime tribulationis. vnde quidam nō septimus. vn qr de hac re talium mgr Aug. duos tetigit et quesiuit nubere. q dicit non est pmissum nosse tempora ut monenta
Ex quo dicto ampliat dom tm q talis magister est a xpo prohibitus quia quesite mgt nubere quasi sit omnino illicita
VIIa veritas q dij a paganis requisiti de xpianoꝝ ēdi gnone dederunt visa xpm fuisse innocentē. nec contra eum xpianoꝝ secta ab antiquo pdamasse xpm. q peccati conscium fuisse ista. vnde primi nauerunt cultu xpi non diu ante mille ccc lxiiij annos. Et dicat ibi q ad istam secta extirpadam fuerunt primi agnumini martires et diuamari et ex imi nephario scripturi
VIIIa veritas q ex quo animus noīs xpi sint per aplos mistimus ante aliquot annos am ut mm Sed complen sunt et tui mortui falsitas illoꝝ doctoꝝ qui primi nauerunt ista definitiua. et dicat q multi qui am ex hoc tenebant in suspenso conuersi sunt ad xpi fidem
IXa veritas q vitus xpiana et fides tam signibus multis crudit ut ab q hom multa in xpi nōie mirabili alacritate conuersa. vendut suis rebus ut eyemus distribuent pposito sto et ardentissima cupitate ad paupertatem voluntaria puenerunt. Intelligi tm q q ad istius declarationem q paupertas q er moris pt ampli. Uno mō pro cautela solli bonoꝝ temporaliū et ista nō e vitus ni vitiosa de possit. vn dr Ecclo 10 c q negligentia paupertas est ioze impij. Alio mō pro statu quem admodū illi qui sunt in religione di

alme esse in paupte qua assip
serit · et isto etiã mõ nõ ẽ vir
tus · qna vnus vno actu nõ ac
quirit̃ · et ñ vno actu aliquis
ad talem actũ stabilẽ obligat̃ · et
talis obligatio pt contigere cum
fine non bono ‖ 3o mõ arripit̃
pro affõne alme humane · agit̃
gnata ex actibus quibus aliquis
affic̃ ad finem rectũ temporalẽ ·
ut possit vacare speculationi sapiãli · a qua rẽhit rep
temporalis cura · sic̃ Crathõ phus
pauptatem docebat · nõ ẽ virtus
moralis · sic̃ temperantia · pur ordi
natur ad talem finem · quadmodũ
dicit sapiens in ecc̃o · q cogitauit
attrahere aiam suã a vino ut
ni[illegible]set cor suum ad sapiam · Et
si dicat̃ q bñs Johẽs dicit Cra
tem stultus est ille mũdi ꝺtemp
tus · dicit̃ q vincunt finem nat
turae quã recusari intendebat ·
‖ 4o mõ pt arripi pro affectõne
alit̃ ordinat̃ · ad seruiendum con
silio xpi · et hꝫ celestia ꝺtempla
dñi · et sic ponit̃ mt bñdictus ar
4 · ‖ 3 o ꝺ · qna pauptas ponit
esse mistem virtut̃ · et ideo no vi
esse vnus · Dicit̃ aut mistrũ qa
non quit̃ grã sui · sed ppt̃ ꝺtempla
tionem · Et eodem mõ castitas or
dinatur ad illum finem · et si dicit
mistra · qz no sint · q tutes sin gra
sint amicã · et sapia pñt · dis
tutes · sint mistrũ ꝛ · rñ · hic tñ
nulla est pugna · nisi de solo nõe
affirmãtes et negãtes ‖ 39 ve
rum q xpus mortuus est duo
bus geniis consulibus viij kl' apr
lis · et resurrexit 3a die · sic̃ aplis
aut sensibus probauit · deinde
post 40 dies ascendit in celũ · et
10 die post sua resurrectionem emi
sit spũm sanctũ · p pdus dicit · Et
quo dñs ppe scripsit manu · c. 18
Intellectus ibidem tñ q ẽ memo
randus oraculũ falsorũ deorũ qui
dixerit xpianorũ fidem punirã
post ccc · 64 · annos dicit · q mãt
gnilibus ccc · 64 · ãi ẽpierunt
impleri · et eosdem pdus a fos
latu honorij · et eutropij · et dicit
q plures pagani xpiani sunt facti
qui tãdiu vã illa dimatione ẽno
cabantur a fide cum apleto nu
mero annorũ tamen inundare vi
derent

Incipiunt flores
dictorum nominum libri de ciuitate dei

In xix° libro ꝺmo
rum · q vã beatitudo qua
deus nob' dabit · nõ po
ni dna auxilio · sed etiã
ratione · qualem possi
mus adhibẽ · ppt̃ infideles clarescat
fides · Et quo dicto aggrauit duo
theologica argumenta · 1m est q beatitudo
qua expectam⁹ in pria nõ solũ ẽ
habitus per fidem · sed etiã p rationem
naturalem · q na dicit non solũ dna
auxilio · sed etiã ratione ‖ 2m ar
gumentũ est q ita vã naturis nõ simpr de
mirabilia qua dicit q ratione qualem
possumus adhibẽ ‖ 3a veritas
est q finis boni tñ est ppt̃ qd ap
petenda sit etiã ipm̃ aut ppter se
ipm̃ · et illud finis mali ppt̃ quod
vitanda sit etiã ipm̃ aut ppt̃ ipm̃
et eodem · Intellectus q ibidem post
post istam finis diffinitionem q
est cuius gra sit ad · ponit vna
diuisionem de fine denario · et per
fectuo · et dicit per fine boni intendi
mus nõ quo existimat̃ vt non sit
sed quo pficit aut plenus sit · Et fi
nem mali non quo esse desinit
sed quo nocendo pduxerat · et ideo
colligit q isti fines sunt summi bo
ni et summi mali · ‖ 3 o ꝺ · q sic fis

boni est

bom est quem intendit bene agēs
et finis mali quē intendit male
opans. et tm ipē mīp intendit
summū malū. dicit aut q ipē non
loquit. quē opātis nō intendit ac
quietē. sed de illo quē male vitās
intendit euitde. ‖ Sm dubiū q̄ ē
finis mali sm se. dicit aut q pē
liret non sit pfecta ab opante. est
ni sit ordinata a summo instituēte
vñ dr bñs Aug q deus bñ ordiat
penā per culpā. ¶ 1a veritas
q varro posuit q̄tuor principia ac
tiū hūanorū scīe. politatem. volup
tem. et quietem. doctrinā et vtute
&c. ¶ Et dicit q varro fuit hinc
finē q nulla cā phī ē homī
nsi ut bñs sit. ¶ 2a veritas
q ta sunt genera vite in actibus
hūanis. vnū est in contemplatione
virtutis ut segnt otiosi. Alterum
in gerendis rēbus hūanis negotiosi.
Sm vtroq; genē temperatū. et dicit
q magna mixtura fuit apd phōs
quid istorū eēt eligendū. varro tm
dicit medium eligisse &c. ¶ 3a ve
tas q varro posuit duo i nob' scīz
alam corpe melioré. et dr hoiem
nō solū ee corpus aut sola alam.
sed alam et corpus sil'. et ido po
suit felicitatē hoīs ex bonis vtri
usq; scīz ale et corpis constare.
&c. cod' Intellexit tm q bñ do hois
a phīs dicit ee acepta pro optio
hois statu. et ita dicit beatus q est
status cui bonorū aggregatione p
fectus. Aut sīlit pro optio actu.
et ita loquit de tpā ar' p'mo et
x. ethi. sic q dicit opatio optima
et sm optima vtute. Aut aut
varronis tpo loquit de bñtudine
pro statu non pro actu q̄ constat
q talis opatio est solius animē.
¶ 4a veritas q vtus ptet
sepam oīa appetit sil' et se vti
mire co fine ut omibus pficiatur
&c. ¶ Ex o. de quo vtus oīa appe
tat ptē sepam. cui tpa nō sit vltīs
finis. dicit aut q intellē appetere
oīa bō ptē sepam. ut ola bona vi
sibilia que sunt ordiata ptē vtutem.
¶ Ta dubitō quo dō vti sepā. ut omī
bus pficiatur. cui sem nō luceat. een nisi
tia diuia dicit aut q hic ampliat ola
ut q tnētur sup eminēt in eēn dina.
&c sunt idem qd tpa dicit sm cōia
dicta. ¶ 5a veritas q omī bonorū
ale nil' corpis michi sibi omino ppo
nit virtus &c. 2o et hoc probat qa
virtus bñ aliis vtitur ut profui
at. que sine virtute nō pficiūt ad
bona vita. ¶ Ex quo dicto tenet
q bonū vtus liret non sit ita
nobile in se sm rōnem. est tm ma
gis eligibile q aliq; qd ptineat ad
alam nil' ad corpus. ¶ Ex 1to sequū
tur due q̄ones. pma est q pro bo
no vtus virtus corpalis est ex
ponenda. ¶ Ta q̄ q et vita ale
q in ad esse si deret i petuū amichi
lari. qz nullū istorū sibi vtus ponit
qd aliqui phī vita btam phibent
esse qualem. i q animorū bō ptē
sepa diligit sicut sua. ptē eīs se
ipos hoc reliquit qd sine sit i do
mo sine in cauitate sine in tēpestate
¶ 6a veritas q vtus q animum
bonorū sibi vendicat hūanorum
michi aliud hoc agit nī ptua bel
la ai virīs. marīe illa que tempe
rāna vocantur. qua frenatur car
nales libidines. nec bellat cum
omīs exīoribus sed ai mīoribus.
et ideo dicit q in hac vita nullus
pt esse bñs. ai tali bello interfecto.
&c. ¶ Ex quo dicto ampliat duo
mōlia dcm ta. pmū est q tempe
rāna est vtus ardentissima. qua

inquit hr aĩ viris bella maxima. Tm est q̃ mihi hac vita nõ pt esse pfa virtus hersita qua dicitur q̃ ppr talem passiõm et pugnã millus pt esse bns nisi q̃ heroicus pomitur a tahbus passiombus libeamus. ¶ Veritas q̃ Justine munꝰ est sua cuiq; tribuẽ. bñ sic mgt. m rpõ homie quid iustũ ordo nature ut aia subdatur deo et caro aĩme. et caro aĩ aĩma tũ deo. ⁊c. ¶ Intellectũ nõ q̃ sm dcã beatũ Aug. in p̃o. ⁊c. q̃ tuor sũt gradus iustine. prima est usuã mõstica. q̃ est eiusdem ad se. et sm istã regitur corpus p aiam. et aia p nobilissimã sui potentiã. ¶ Ea iustiã ⁊ pa noita. sm quã pfamilias iuste regit illa que pmet ad domũ suã. ⁊ã est politica. p quã pceps gubernat rem publicã. ¶ Ea iustina ẽ hierarchia. que est in distributione auctoritatis hierarchie in eadã. et sm hanc iustitiã hec dicit. aia est subdita deo. ¶ Veritas q̃ forti deo est testis humano rũ malorũ que spelũt tollerãe pro pena mala. quã stoici inquit nescio qua fronte nõ esse mala contendũt. quibus patenter si fuerimus ea sapiens nõ possit ul' non debeat sustinere. togi tñ mortẽ sibi met inferre. ⁊c eodem. ¶ Et istos philosophos ipe reprehendit ibidem. inducens illud dictũ catonis. q̃ virtus a resarire nõ valens eius portare victoriã. serpit in tremit est plus dulius i pacẽa q̃ pena. ¶ Intelligendũ nõ q̃ ibidem distinguit inter errorem stoicorũ. q̃ ita mala negabant. et errore plõmorũ et patet cas. q̃ ea mala ẽ contendebant. ppr mitigare tahũ malorũ dẽret sibi mortẽ inferre. Adiungit q̃ exprobrando istis philosophis. magnus est ceus malus q̃ fortitudinẽ facit hominẽ. hi nõ dicenda ẽ fortitudo. que ira hiis malis punitur. ut hoiem quẽ virtus regendum tuendũq; suscepit. non possit per patientiam custodire sed occidẽ. ¶ Ire ibidem dicit q̃ nichil melius et vtilius recipitur in homine virtute. q̃ quato magis dat adiutoriũ contra pitũ. tãto fidelius dat testimonium misiarii. ¶ Vitas q̃ par est cum bonis quia corda eorũ aĩ q̃bus ea tenẽ volumꝰ ignorabimus ⁊c. ¶ Justus autem eodem assignat. q̃ mille sint oculi dñi sup fidelem q̃ hec q̃ latent in simulatore ne offerri aut tahque nimitatis noiẽ. nã eum qui palam est aduersarius facile mgt. unde posset. ¶ Veritas q̃ ni aliqs torqueretur ad vitandum inimicum rei occultę. q̃q; innocens luit pro merito scelestissimas penas. nõ quia eo imbuisse detegitur. sed qa no commisisse nesciuit. ac q̃ hec ignorãtia indigne plectitur. est calamitas. mortem q̃ tollerabilius mgi est ai q̃ta inde torquet amissam. ne oderat nescienti innocentem. et si per ignorãẽ mortalem occidit. q̃ ne innocentem occidit torquat. eo occasio nescit virũ innocentẽ ul' nocentẽ occidit. et sequit ubium Aug. q̃ ad istud officium cogit humana societas. et ibidem adiungit duas miserias. vna q̃ punitur i tormentis iste a quo vitas et veritas exquirit. Alia dñi aliqs defectu testimonij condemnatur. ut potẽ q̃ obiectũ sibi crimen probare nõ pnt. ⁊c. ¶ Ex quibus et aliis que in 1ro. ⁊c. 6o. ⁊c. sũt timentur ampliantur quę contra

documenta || p̄m est q̄ ad regendū rem publicā sunt nāīe ire tor ciones · quas iura canonica vocant ciones · dicit em̄ q̄ ad hoc q̄ pellit humana societas · nīq̄ cōgregatione intendit nūs ciuile || 2m est q̄ q̄ ponit i iudicio q̄ probāc nesciō debet pena similē sustinē quātūs sint vera · q̄ occulta manifestāda nō sunt · ideo dicit q̄ alia pena est q̄n aliquis defectu testimonij damnatur cui⁹ vitam || 3m est q̄ talia supplicia qualia dā sunt exercere sine innocentes sine nocentes · sin modū a iure p̄scriptū · non est parū · q̄ dr aug q̄ iudex sapiens ista nō facit nocendi audiā sed necandi nescendi · vñ excusat eū ex intentione || 4m est q̄ iudicās sīm allegata et nō sīm cōscientiam nō peccat · q̄ ad illud cōpellit ista societas humana · ut i incerto iudicet sicut ad torquendum nocentē · Ita eadem rōne iudex sīm instituta iure excusatur · || Intelligendū est q̄ quī iudex ista facit cū disciplinā obedientē i hoīe humanū et cognoscētē missam · vñ est ut sit ibi excusatus si no sit ibi culpa · || Ad 1ū veritas q̄ magna dī una est una · ne quisq̄ ad angelos bonos animos se habē putat · malos demones siue animos · cosq̄ tanto nocentiores quanto astutiores putat · immūdos · c. 20 || Ad 2ū veritas q̄ finis bonorū vitiorū est pax · et nō est par bonis · ut i rebus terrenis atq̄ mortalibus n̄ quis solet audire · nichil desiderabilius quisquis · nichil postremo melius inuenit · c. 8 || In quo ponit duo dicta || 1m̄ est q̄ optatus finis belli est pax · || 2m est · q̄ pace cū suis hīs omēs inimici quātumcūq̄ sint alijs molesti || Ad 4ū virtus est · q̄ superbia imitat deū p̄sumendo · dicit nāq̄ ei subiectis suis equalitate sub illo · sed vult imponē dominationem suā p̄ illo · c. 22 || Intelligendū est q̄ superbus nō imitat deū sīm p̄fectionē sed sīm ambitionē · cupiens ipse honorē sibi deo · fiunt dutū fiunt de primo angelo || Ad 5ū veritas q̄ pax omnī rerū est appetibilis quilibet ordinis · c. 22 || Intelligendū est q̄ ipse ibi distinguit species pacis · primo dicit q̄ pax corporis est ordinata primi temperamenti · || 2o dicit q̄ pax aīe est ordinata cognitione et actione q̄ consensio || 3o dicit q̄ pax corporis et aīe est ordinata vita et salus animantis · || 4o q̄ pax hominis mortalis est ordinata i fide sub eterna lege obediēdi · || 5o pax hominum est ordinata concordiata || 6o pax domus est ordinata imperandi et obediēdi concordantium · || 7o pax ciuitatis est ordinata imperandi et obediēdi concordia · || 8o pax ciuitatis celestis est ordinatissima fruendi deo et mutuo · || Ad 6ū veritas q̄ ordo est parium disparium q̄ rerum sua cuiq̄ loca tribuens dispositio · c. 2 || Ad 7m o. d. q̄ hic nō videtur esse ordo nisi pares · q̄ in talia sint disparia · ut videtur || dicit aut̄ q̄ hic nō accipitur par et impar q̄ sunt de numero · q̄ ordo inscendit genus numeri pro equali et maiori · q̄ ordo tribuit totū genus qualitatis · sed intelligo parium disparium q̄ rerum q̄ in omni ordine est inuenire inter extrema primo relatorum respectu equipantie · et ideo dicit parium || 8o respectu disquipantie · et ideo dicit inparium · q̄ eis aliq̄ sint ordinata oz q̄ sint premeditata · q̄ plura

et oīa plura q̄ eiusmō. et ī cōi
rōne vna. ut plia oīa in ent
tate. et ita p̄us et posīus. et ꝑm
hoc ut oīa ordiata q̄ formitas
equipan. sed in q̄ est mr̄ p̄us
et posīus sequit ibi rano dispn
pan. sicut ī mō q̄etates dispōte
sequit rōnem cōmitē ‖ Ta dubi
tano quāe dicī cuiq; sua loca tri
buens. cū multa sint ordinā sicut
unū q̄ nō sī locata. et locatorum
ordo ꝑtī loco. q̄ varietatē nō inuitā
dicī. aūt q̄ hic accipit locatō pro
situatōne pōnonū m q̄dā vni
si. mq̄ q̄ sisti ordo vniūsi. et ꝑm
ipm taha sūt sic locata in tuīs
suauū dispōnum ‖ Sed q̄naret du
bū quāe ordo dicī dispō. cum nō sit
qualitas. dicī q̄ non hic accipitur
dispō pro q̄litate. cū ordinis cō sit
relatia. et hic ponit̄ m diffinitone
ordinis dispō loco gn̄is ‖ Dz accipī
hic dispō pro tyrannide. quia simil
dispō non est sm̄ gra. ita tyrannis d̄r
tendentia m tyrannū. et sic pz tota
ita diffinitio ‖ Ta veritas q̄ dolor
est testimoniū boni adepti. et boī
velati. m si em̄ ait bonū adeptū
esset amissū. dolere non posset. eo
dem ‖ Ex eo accipit dom̄s q̄ quā
to natura est nobilior tanto pena
ei afficta est peior. quia signū in
quit ē bonī nobilior. amissione.
et id̄ ondit̄ q̄ crucifixus ange
lorū est peior q̄ hom̄. et anime in
telligē. relictē q̄m sentire. ¶ Tē
veritas q̄ ho aī aīa rōnalis
mest totū hoc q̄ hī cōmune cum
bestijs subdit. pena aīe. vt mēte ab
q̄ contemplent. c. ie ‖ Ex quo dicto
accipitur dom̄s q̄ illi homines m q̄b;
vires aīe non dicunt sentire. non sī
pena ad contemplandū. ¶ Tō ve
ritas q̄ ordo paas est ut nulli no
ceat. deinde ut p̄sit cui ponit. c. cō
‖ Ex quo dicto accipiuntur due regu
le unā nālis. m q̄bus oīa ampli
tur ponitur fundantur. vna est affi
matiua. alia negatiua ‖ Affimatiua
est ut quilibet prosit q̄m possit. Ne
gatiua est ut nulli noceat. q̄s
regulas xp̄us posuit m euāgelio.
Omnia q̄cūq; vultis ut faciāt vobis
homines. ꝛc ¶ Tī veritas q̄ cō
dicio seruitutis iuris intelligitur
imposita puero. q̄ probat quia
nullus m scriptura sacra sensum legi
mus angi hoc vocabulo nec unq̄m
panis filij vendidit. et dicit ibidē
q̄ nō sui culpā meruit nō natura.
c. 16 Ex quo dicto accipit dom̄s
ꝑmū est. q̄ seruitus meritē nō est
illicita. qi dicit q̄ culpa seruitutem
meruit. licet nō naturā ‖ Tm. q̄
filij seruorū nō videnī ee subiecti
dī seruituti. quia nulla culpam
q̄nserunt. nec contraxerunt. ni
culpa suorū patrū nō contra
hat filij. Aliquā quāe non licet
filios a patribus mētia. sinit re
digi in seruitutē ‖ Dz o. d. cū liber
tas sit omnibus data iure nātu
ralī. q̄ dicit. q̄ seruitus est p̄ter natu
rā. quo ius positiū p̄t auferre
quod est datū de iure na
turē. Dicit aūt q̄ sic membra
sunt data nob̄ a natura in vita
magis q̄ habitat. et m̄ p̄t auferi
ꝑ culpā. Ita m̄ potest tō hūi
est. quia ius nālē dundit hoibus
pacem cōmunē et habitatem. et
magis p̄pter cōmune pacem
q̄m ꝑticulā. et ideo si aliq̄ nō p̄t sil'
hre vt̄m q̄. debet inq̄ p̄ceptum
in scripto. et sm̄ dictamē iurē na

tire et ido ut comunis pax heat
ai malis est finis hanc introdu
ta ‖ finem dei ni q ibi d. Aug q
secu latina lingua dicit st a finan
do quia ille qui mire belli pit omdi
a pacatoribus finabant. et finitis m
dicta fiunt melius q mors ‖ 22a ve
ritas q fecimus finire hom q
libidim. ni libido mat seniissime do
mitam ua stet corda mortaliu. et
istius sm tuis a teontas dicunt
declarare. p mo qr voluntas mia sit
ra hbeat ut no possit ni deu ab alio
ai appelli. et sm aliquos ado ca secu
tur libidims ira pam dingrat sur
rexisse. ut postq ei fuit per finitu
tem submissa. teneat ipam rapi
na. ut vindicat. facilit ab omi ma
lo et pcat ut coacta ‖ To declarat.
qr m ceis dominis cito facilius
et melius seruit quis. tito minus
tractat. et remunerat a dno suo.
sm ita aut tractande qua voluntas
compellitur ad pendu libidm. quato
pfectius exequit eius precepta tan
to secundus. m fine opis coronatur.
‖ 23a veritas q dnarios pecu sammh
ab se gaudet appellari. c. ic. Ex q
dicto ampliatur duo dicta. p m e
q bonus princeps semp debet delectari
in clemcia q. m honde ut ghia. q.
nomie pr familias non est homo
rixosus sed bn ficus. Ita est q bon
princeps debet prabus familias q
tum pt in familia te ama subdi
torum assilare. quia in ho mgt no
mie gaudent. Un referitur q comi
tem Vengarenu non dom sed pa
trem hoies primine appellabat ulti
lacies in cuius fine ‖ 24a veritas
q finit non est bisimcie admirado
effice ut bonu qd magis est admi
randum. Ita non est inocentie pte
do fine nt i malis gnibus mandat
primer igit mq ad inocentis offi
nu no solu nemi malu nisi re. be
ne cua rohibe a pcto ut pnire p
catis. ut ipe qui plecti corrigatur
exprimeto. et alij treant exemplo.
c. c. Exquo dicto ampliat q nor
dom ta moralia. p m est q qui qs
vult alii iniuie ad aliqs hndum
bonu. consideare debet ne ex hoc
amittat ille maius bonu. et ita fi
nnat ad vindicandum malu respice
dii est ne ex ho inferat maius ma
lu. qz alis eius aduito m no primet
ad bn finenda ‖ Ita est q mch
ius est malu confestim corrige q
correptionem differe. unde Plato qu
dam zelant delictu subdito suis
doner hcant vii pnt cuidenius pu
nire. sinut plage putrescut ex eo
q no curantur. Un dicit q no primet
ad inocentem finem malis ‖ Ra e
q duo sut q primet ad plenu espi
subditi ‖ p m est pfuare a pcto p
cautedo a de malo opinionate. et ido
dicit q debet rohibe a pcto. Ita e
punire pnam quia dicit q sic debet
rohibe ita punire pnam. ‖ R m est q
duplex ex ea planus debet punire p
cautis. stilz ad corrigendu punitu. et
ad trendu p alios ut ita mgt cor
rigatur exprimento. et alius ter
reat exemplo. et ideo correctio no
expetenda eius qui plecti ppter
exemplu eius mgo correctio est
admittenda. ‖ 25a veritas q de
minu ad aliquem sui gnis finem.
et oim pars ad vnu sum cui est
ps referitur. Dicto pax domestica
reducit ad similem c. c. ‖ Exquo
dicto ampliatur duo dicta. p mu
est q omis ps debet regulari sm totius. legens
tocius. quia omis pars reducit
i vnu sum cui est ps. ‖ Ita est q
ome bonu particulare ordinat ad

cōmune bonū sicut ad finē. et mīa cōmune reducit ad maiꝰ cōmune. qz in finē sin gr̄is reducit ut bonū ꝑsone in bonū domus. et bonum domus in bonū ciuitat. ſm hoc dr̄ exempla ‖ Intelligendū nō. q hoc ratio non est nīa ad ordinandū. q ratio nāliꝫ ordinat. vnū ꝺbē esse mouar cham in mūdo. si vō augē ad valet. Ratio enī cuiꝰ probat. qnia bonū domus reducit in bonū ciuitat. qz domus est ꝑs ciuitat. sed nō est ꝑs totius vniuersi. sicut domꝰ vna ciuitat. ‖ Et ideo sicut bonū vnius domus uel regni est ꝑ bonū totius mūdi. et hoc ipsum bonū vniuersi nō ꝑt intendē regulādo. nisi iste qui habet principatū in vna sola. qz deus bonū totius mūdi. et regni non pōt ordinare nisi iste qui principat in regno ‖ 25ª veritas. q in scripturis ueribus et nouis quas canonicas appellam⁹. fides excepta est ex q̄ iuste uiuit. c. 18. ‖ Ex quo dicto arguit̄ dominicū. q omn istarū scripturarū sit auctor vna. et quicūq negat aliqd contentū in vna scriptura negat fidem cōceptā ex illa. ‖ 26ª veritas. q epāms est nomē opis non honoris. qz dicat q epūs grece dicat sup intendens c. 19. ‖ Et dr in eodem c. q ista sarcina si mille impo nit ꝓpiendo paradisū est. veritas. si aut impōit ꝓpiēda ꝓpter caritatē nō caritatem. sed nec sic omnino aut vitanda delectatio est desendane subtrahatur ista suauitas. ob quam ista nō caritas. ‖ Ex quo dicto arguit̄ dominū. q epāms fastigium. est prosequendū. ei nō imponitur. imo omib⁹ qui illud prosequuntur ꝛpō facto est repellendus. qnia dicit q hic mag est vacuandū vitan. ‖ Item est q ei nō imponi nir non debet ab isto qui dr ꝑt

q replade ſ.

ſ. nō

ſ fuerit non aspiciendo ad vtilitatē ſua. sed alterius caritatē. ‖ Intelligendū q ſm bonū aug⁹ isto loco ꝑs non dr̄ sic vacare vite actiue. ut totaliꝫ dimittat. q templatiua. ne ob quam dr̄ illa nīa tas si vitas dimittatur tollit. ‖ 28ª veritas est q illud qd iuste fit. profecto iuste fit. qd aut iniuste fit. iuste fieri non pt. nō aut aliquid diuinū ꝺbēdū ſ hoī in iquia instituta. c. 21. ‖ Ex quo arguitur dominū. q nō omne institutū a principe pt hr̄e iuste rationem. quia princeps pt facere legem iniustā de facto. et ſm ius hoc dicat. nisi sit ſm rationem voluntas principis regulata iuste nō habet rationem. ‖ 29 veritas. q dñs nr̄ finisse ntia pagani requisitus ꝛra principatus xpiane fidei. dixerit eū pissimū et mōrtem fratri. cū bona ꝑdita ne. xpianoꝝ aut polluros erroribus dixerit. c. 22. ‖ Et ibidem dicit q mr̄ deus. de xpō sit distordia. Et ibidem dicit qnia apollo respondit xpm fuisse malū et a iudeis rea fuia dampnatū. ahq̄ nō deus hoc tacens dicens dixit eū pissimū. quoꝝ nemīm mgr re prim⁹. nec illi principante. nr̄ ihū laudātem. ‖ 30 veritas. q ſm dominū porphirij vitam que deū est adorāe debemus ꝑre ad ipm sanctos. per imitationē et inquisitionem magnus mgr purgat. imitando deificat affectionē ſm porphirium. c. 22. Et illud dictū non approbat ibidem aug⁹ sed emendat. ‖ Ex quo dicto arguit̄ documentū argumenti. q ista deū principaliter agit̄ de actibus loquendi quā intelligendi. qnia mgrere pmet ad cognitionem et imitatio ad voluntatem. nō dicat q imitatio deificat affectū. ‖ 31 veritas. q oro ꝺbita non est essi

liber xix

rax pro eius quoni fides ex opi
bus nostris est c. 28. Intelligi
mi q' licet ndq' ite estimar talis ora
o ei dicat pe nr ad meritu directe
qnia nullus pt meri nisi exns in
caritate. bn m ad bona tempalia ul'
ad gram obtinendam de congruo q'
nus no de condigno. Et qnia i ta
oratione regnu dei postulat. ido qua
nim adhoc efficacia non hz. nsi in
grā exnib' ¶ 12a veritas q' i ta
vita non est pferta pax. in q' si no
fanh opatione m labili locutione
ar volanh cogitame peccatur. c. 8.
Non tli uitelh gendi est q' simp'
cogitatio est pcm pse. nisi forte
rone delinquentis adiuncte. qnia xpc
cogitatione fiunt temptatus sine om
pcō. ¶ 13a veritas q' durior cat
moꝛs sed. qnia finiri morte non
potit c. 27. Ex quo dicto acquirit
dem m. q' dampti vellet mag non
esse q'm sic esse. qnia durius est m
qnt eis qi no ee no pōt ¶ 14a ve
ritas q' nullu bellu grauis et ama
rius cogitari pt q'm q' voluptas sit
adusta passione. et passio voluptati
ni nullus corū victoria finat. c.
ode. Illud aut ipe declat in fili
pena filij infirmi. ubi mqnt sit
affligit ei ipa natiua corpis vis
doloribus. ut neutri alteri cedat. si
enī vinat dolor. in hac vita moꝛs
adimit. si aut natiua vinat dolo
rem sanitas tollit. dolor aut ibi
pmanet et natiua pdurat. ho fi
at ut pena no desinat. Ex q' dicto
acquirunt duo dem ta. ¶ p' m est q'
amabilissima e vita hoīs q'm e m
co timia passioni pugna. qnia ista
pena compat pene mortem. ¶ 2' m est
q' q'libet ut fugiat tanta inseri
am debet congrui et intende ad
mitigandū cont passiones. ut ipas
subiugat tranquillitas. qnia notu est
q' dyabolus nullq' requiescit tra
ner iste qui est in extremo bello lan
guatus. ¶ 3 o. d. q' peior videt ille
qui vincit et no resistit. q'm qui sic
resistit. ut nec vincat. nec vincat.
qnia dr perseueras. ¶ Dicat aute q' li
ret ille peior sit. in iste forte plus
affligitur. p' nus post malu estima
tur ille plus cruciatur.

Quapiunt flores viccesimi libri de ciuitate dei

In tō. libro ¶ prima veri
tas q' qnia non solum
in bono sunt mali et i
malis boni. q' vtiq' ui
deri. insti. dmpt in
plerisq' malis mala et bonis bona
q'euenire. ido magis inscrutabilia iu
dicia. ¶ 2a Illustrari aut dignari
hūtur exempla in vet testamento
primo qnia abraham cū eet bonus
semp habuit bona et pspa hui⁹
mūdi. ¶ 2o pharao ni esset malus
mala huit horribilia. ut 10. pla
gas egipti. ¶ 3o dauid cū eet bonus
huit semp mala et pcaciones. 4o
assueruis ni eet malus et nisi del'
semp huit bona ut patet in libro
hester. ¶ 2a veritas q' i testimo
niis diuine scripture profundis cōue
nit' pferuntur testimonia nouū tes
tamēti testimoniis antiqui. c. 10. Il
lud in dictis ipe declat p' mo. qnia
dam rone. qnia q'nus vetera pcepta
sunt tempe. in nouis anponenda
sunt. m q' m maia sunt digni. ¶ 2o
declat hoc idem auctoꝛ. qz saluator
dr mediator. Omnes ebrei dctus in
regno celoꝝ filius erit hoī patri
familias. qui profert de thesauro
suo noua et vetera. ¶ 3a veri
tas q' nullus malus condempna
bit aliquē in die iudicii. qd ideo di
citur. aliqm alios dampnare. qa
in eoꝝ operatione condempnabit

sinaid d^r & regina saba et iniquitas
et isto no exponit illa testimonia
evg^a. que vident oppm sonare
c.4. Intelligendū m. q^d in eodem c. hēt
ur triplex iudicii. ꝑmū sinaꝰ
minis. et istud ꝑtinebit ad solū xp̄m.
qua ipē solus iudex omī. 2m̄ē
iudicii q^dationis. et istud ꝑtinebt
ad mīs malos ēspūs magnos malo
rum de iniquis. et regina saba. q^d
admodū solent in^ter nupcias ī com
patione ad magnas nupcias accipiūt
sic est iudicii approbationis. et sic
illud iudicabunt omes sancti sicut x^s
dicit in evangelio. xp̄i iudicis vel cant
dicit de xij apl̄is. Hic d. quo rā
dicitur iudicare rā tribus istl'spā
liter. sicut finaliter finabit omīs sī. d^r ibi
bnis Aug^s. q^d ibi no accipit mīs
Duodenarius n̄ pro omnī^re sed rum.
ꝓbat illud dict^r. ꝑmo. quia si soli
erūt duodecim bnis paulus no hēret
tronū duodecim^m iudicandi ꝑter ipm
nī ajathia rā. sunt apli. 2o. con
firmatur quia per rā tribus intel
ligitur vnitas sanctę indiuidue. alio
quin ni tribus leui fuit xp̄s distinct
effraim et manasse. illa no indi
micetur. q^d aut duodenarius signific
vnitatē. datur ꝓ^r duas ptes nūi
septenarij. quo plenitudo signat. vni
tatis. que due ptes sūt trinitas et q^or
altera ꝓ alteram ducta. i. quater tria
sunt ter quat duodecim fiunt. Q^a
veritas q^d sic. sunt due regule recte
una q^d sit bona fides ꝓbabilium. alte
ra q^d sit bona caro. q^d sit in eius cor
ruptione ꝑ iudicii nouissimi et mag
ni. Ima enim ē sinderesis due vna
et ꝑma que est auaritie. que venire
no ꝑmittit in mortē. am. Alia ī
fine sti futura que corpm est. c.6.
Q^a veritas q^d optimo fuit aliquo
tn sex milibus annoꝝ mundi ducta
re. a ꝑma hora in statione. sicut
sex sunt dies quibus formatus est
mundus. et ille dicti confirmat per aplm
qui apud dm̄ unus dies sicut
mille anni. vt pm dici credeatur
unus millenarius annoꝝ. et postea
ēsinderesis corpm sua septimo mil
lenario annoꝝ regnāt sanctis cum
xp̄o mille annis. tunq^m sabbato
mixta illo q^d scriptū est in apoc. si
regnabūt mille annis cū xp̄o. c.4.
et d^r Aug^s q^d illa optimo esset sar
tolleabilis. nisi quia post decano
nes carnis in sanctis mille annis ante
glificationē ꝓfundi. et adiungit q^d
ipē aliqui sunt illius opinionis. In
telligendū m. q^d ibidem dicat ad si
gnandū motuū illorū. q^d mille an
ni quibus d^r in apoc q^d sci regnāt
cū xp̄o ꝑ diuinā intelligi aut lith
ter. pro Ao millenario. m. nuq^m sine
ista rep naturi. cuiq^m natī millena
rij nunc spacia posteriora voluntur
dur pro omī tpe futuro. q^d denarius
figit tempus plenitudine. et mille
narius denarii quadrati reddit
solidū c.4. Q^a veritas q^d alb
gano dia^h que legit in apoc. est
no ꝑmittit exercere totā reimpanonis
qua ꝑt agendo in sua ꝓpria hoies
violent aut fraudulent. c.6. Q^a
veritas q^d tribus anis et 6. mensi
bus legitur diabolū tota sua vi
ribus seruntur. c.6. Istud refert
ad tempus antixpi. Intelligendum
m. q^d in laudem sanctorum qui tempe
illo erūt d^r sic Aug^s. In cordū qui
nunc sī sunt in operatione quod sum^q
qui ad illos ꝓbandos seruet timore
ni quo ligato nos tenet ꝑcul dubio
mentis. Ex quo accipit dom^s
q^d illi qui erūt tempe antixpi erūt
fortissimi atq^s ꝑfectissimi a principe ma
ligno xp̄o ad bellū audacissimū re
seruati. Q^a veritas q^d si aqui

nimirū

tempe aduẽt ab eo vsq; xpm̃ fue
rũt sc̃ai. nõ eos dicam⁹ ad nr̃m̃ p
destinatoꝝ numꝝ ꝑtinẽ. c. &. Et
videm⁹ arguẽ dicit. q; tempe illius
tribulatiõis nõ nullus ad fidẽ mãꝫ
accedit. sed nõ remanebit q; erat
Et poterũt postea dicit demandq; q
aliqm poterit accedẽ. et aliq; recedẽ.
¶ Dz o. d. quãe nõ poterũt pemẽre
illi qui sequũt aduẽtũ xpm̃ sic de aliis
q; nunciaꝫ prophetis ut dicit hic au
gustin⁹. q; illi nõ ꝑtinẽt ad nr̃m̃ predes
tinatoꝝ numꝝ. dicit aũt q; totꝫ eccl̃s
ecclesiis fil' dicit obtinẽdis. et ideo
forte nulli licebit pemẽre. ¶ q
Veritas q; priorũ aie mortuoꝝ nõ
sepant ab eccl̃a. q; nũq; est regnũ di
alioq; ad altare dei nõ fieret eoꝝ
memoria in communicatiõe corpis xpi
uel alioq; prodesset ad eius bapm̃ re
pinũ' cuiꝝ. ne sine illo finiatur
hec vita. nec ad requiẽdũ. si forte
ob hoc corpe quisq; separatus est. aut
fuit ita ingẽ. q; fideles defuncte mẽ
bra sui eius. &c. ¶ Ex quo dicto ac
ceptum arguit. q; eccl̃a hẽt aũtes
sine alias defunctoꝝ. quia sui mẽbra
eccl̃ie. et ideo videnꝫ subuenire ei pro
Et ideo dicit. Aliqm putat q; de
functi ꝑ abolui et expiari. sim̃
ita tam ita ꝓcludẽt de sanctis hic
de aliis. ideo nõ videt ecc̃a aũtas
ad eos extendi p modũ iudicij. sed
m̃ p modũ suffragij. ¶ Lo Veritas
q; gens quas bẽus Joh̃es in apoc. ap
pellat gog et magog. nõ fuit eam de
quasi finit in aliqua parte barbarie
ut quãdã suspicatur. uel m̃ in fide
les ut gentes et massagetas totꝫ
mãq; orbe tyranni significat fuit isti in
ter nationes que sunt m̃ q; angulis
tre. &c. ¶ Ve Veritas q; ei dicit
in apoc descendit ign̄is de celo

et deuorauit eos sicut ꝑcussores eccl̃e
et fidelium. Iste mãt ignis ꝑt dupli
intelligi. uel pro illo zelo malo q;
reuniãtur mãssim xpi. qz putant
sanctos. ꝓtinẽ. ꝑtinẽt dicit. aug⁹ q;
qz dei minẽ ꝑsuadibiles sancti sunt
anima dei. inde ceciderunt. mmm
Alio mõ ꝑt intelligi corpaliter pro
ista plaga. q; qua paucedi sunt hostes
eccl̃e venẽte iam xpo. quos viue
tes mueniet sup terram. qn̄ mãsinet
aduẽtũ spũ oris sui. dicit mi q; istud
nõ erit ulti⁹ supplicii damnatoꝝ.
c. 17. Ex quo accipiũtur duo do
cumenta. ¶ ꝓmũ est q; xpus vẽtu
rus est ad mãsicandũ aduẽtũ an
teq; veniet unusq;isq; tadiuꝫ. qz dicit
q; istud nõ est dictũ⁹ supplicium. tm
donec hũ est. q; qñ xpus mãsinet aũ
xpm̃ spũ oris sui. tunc ign̄is descendet
et deuorabit eos nãtes eius. qz de illa
plaga intellexit bẽus aug⁹ illud dic
tum bẽi Johis q; descendit ign̄is de
celo. ¶ 2z Veritas q; tempe aduẽt
medium xpi. xpi dño manente ad hoc
fuit. quo mãt tempe quanto erit ar
dor belli impulsus. tanto maior et
densior corona miti. c. 17. Ex q;
accipiũtur duo dom̃ta. ꝓmũ est q;
tempe illius ꝑsecutoꝝ erit viri
ꝑfectissima cta difficilia bel
la fuit victoriosissim. ¶ 3m est q;
tempe illo erit martires ꝓclarissi
mi. quia ut dicit nũc erit densior
corona. quarties illi erit singula
rit cõmendati qz ꝑt dño. ꝓmũ ꝓpr
atrocitatem ꝑsecutoꝝ. qz hic sol
uentur sathanas. qm a pũo fuit ho
minis. ut seducat totꝫ orbem. et
ideo mirabit ꝑsecutoꝝ arro
gantissimã. ¶ 2o ꝓpr sagacissimã decep
tionem. quia ni pũo ecclie martires
faciebat miracula ante oculos

cmem sicu Tunc aut hauent cor
mfites miacula mi oculos mart
rū ¶ 12 veritas q̄ bestia qua
uidat bnis (sohs) splendo ꝓphiam
pt mtelligi impia multas · nuq
pfendo ꝓphete dr an xpi erunt ca
put · c. ¶ 13a veritas q̄ i mu
tatone veri no omino m mtei
ri mīsibit hic mūdus · vii ai d
Alps pūt figura huj mūdi figu
ra iqunt Aug̃ nō natia · c. · Ex
quo ampliatur duo dom̃ta · p̄mū
est q̄ hic mūdus q̄m ad sin principa
les pres no mutabit · sdabit · qa dr
non mūdit ‖ 2m est q̄ m̄ mūdi
nur amūlit ut renouetur p alia
nom̃ m melius · qnia dr figura p
teribit ¶ 14 veritas · q̄ in die iudi
cij nō erit vnus hō omi · sed singli
singulorū · Iste aut hō p̄m ipius erit
queda vis diuia · qua fiet ut cuiq
sua opa i memoria renouentur ·
atq ita singuli et oms iudicent̃
p̄m ista q̄ nullus mtuitu mira ce
leritate timebit ut cruciet · c. eo
dem ‖ 3z o d · p̄ aug̃ habet actus di
bus alijs eodem mō non erūt · di
nnur asit q̄ sic · p̄m ap̄m qnia dies
dñi oma declarabit ad manifestand
iudicij equitate · illo erit iudicium
puibus non secretis ‖ 4a dubitao
per quē modū possit fieri tal' ma
nifestacō ista ato · Dicit aute q̄ de
omibus actibus p̄ius apud quē
liber remanet dispo apud melliū
ndebitis · q̄ius corripiatur illa
que est in ssu · ni mtellexi habz nō
credat obliuio sicut de angelis · de
clarat · qnia hic deus oñdet nuq̄ habz
aiam sibi et alijs mtuisse · et sic
mtelligit ubi quibet oms illas dis
pōes mtelligibiles · per quas fit
recordatio mtellectualibus · et sic oma
mtelligent sicut oculis sil'

mittetur celi ni omibus sims stel
lis · i eo nobis visibilibus · q̄ aute
ibi sit talis nota acepit mīsio
terni de mente intuitu · Et rnaz
dubiū vt m sit vnaq̄ actus vide
di mittens celi ni stellis · Dicit
aut q̄ nr videntur actus videndi vnius
m̄ eis sint spē et ideo m ratione p distinc
visibilis vnus visio remanet alte
rius visione discedente nr videt
q̄ mtellectus videntis mutare mul
ta obiecta habeat de ipis actus di
uinos ¶ 16a veritas · q̄ sicut
nō absurde credim̃ videri spūs
angelos an xpi aduentū · loqz
ab impiorū tormentis remotissi
mis apud mferos malos &c. do
net inde sanguis xpi cruciet
ipos · p̄nde inquit bom fidelis
effusio pro illo iam redempto pre
sius mferos nesciit · donec accep
tis corpibus bona recipiat que
meritur c. 16 ‖ Ex quo dicto am
pli dequmentum argm̃ hi q̄ purga
torium non sit m mfio · sed m hoc
mūdo · qnia bom fidelis mfinum
nescit · m illo mō quo sī pres q̄
ipe hic loquit de vno presentis qui
nichil habet ad purgandū ¶ 17a
veritas · q̄ rei flagrabo rone mun
dana corruptibilium electorum quan
tates · que ni corpibus meis cor
ruptibilibus congrue bat credo
penitus minuant · atq ipa spūa
cas quantates habebit que cor
pibus licet mortibus inabilis mu
tatione conectat · ut mūdus m
melius renouatus atq̄ modet
hominibus · et melius innouatus
c. 16 · Ex quo dicto ampliatur
duo dom̃ta · P̄mū est q̄ sic cor
pus hominis suo mō glificatur
per dotes corporis · ita totius mū
dus q̄ glificabitur ut elia · et

corpa supplestia tscant suas do
tes pulchitudines quas nunc ne
habet. quia dicat q̃ p̃ponabilit. i
melius i mutabilius tñ mundus
q̃ homes // tm est q̃ etia mundi
erit suppia hit ꝑpetuo imutata
ad ꝓfiones exedentes corpi na
turas. sint aia suo mo. q̃ dicat
q̃ qualitates quas nunc habet muta
bit. cū ipse sint nāles. et alie in
ducuntur. et ideo nō poterunt
esse nāles. Intellexit tñ q̃
remanet bonis. Aug. in dubio
de martyrio quia dr. In apoc. mare
ia nō est. nō tñ inde magis per
tineat ad damnos ꝓfectum. sic
aqua est nobilius cum qñ trā
non dubitat modm doctos qui
mare emaneat sicut aer. dicunt
nō aliqui q̃ mare mediterraneū des
truetur. et fiet pōs mare cooperi
ens totā fram ex omi pte. sic fiunt
receptū a principio. quia talis est dis
positio. quia ita disposuit deus
fiunt facta pro vita animalium que nun
quā erunt ad istud q̃ referri. ad q̃
dicat bonis solēs mare ia non est.

Ad 5um veritas q̃ quidā ecclesiasticus
apostolus petrus non intelligit de celis
sumptis in quibus sol et luna et si
dera sunt. sed istos aereos celos in
telligi oportet. trā magr dicit. pmu
ta. sicut in diluuio. C. ad. et adiungit
ibi Aug. q̃ si aliquis quaerat
si post factū iudicium ardebit hmi
di ut ēnouentur ubi erunt corpa
ram sustinatorum // Tenet Aug. q̃
ma alie q̃tē ignis nō potuit cor
a ardere aut eorū corpa ia impas
sibilia illū ignem non timebunt
// Ex dictis datur ita ar
pmū est q̃ post iudicium sancti
nō stabunt ad celū euolabunt. cū
ypo. quia durate igne conflagra
ons in h̃o mundo erūt ut hic dicitur
ad videndū. sicz omi rerū mutatio
nem. // Tm arguit q̃ ille ignis nō
obtinet superiora aeris regionem. quia
ibi erūt sancti ut h̃ dictum. sed nō
illa usq̃ ad quā pōt ascendere vapo
res percussi. ut fiat ex rebus ia
tus vindicta. // Tm arguit q̃ ignis re
flagrationis erit post iudicium. et non
ante. sicut aliqui putāt. quia ois
tollumatur per ignem. et postea fiat
resurrectio. et post dominicale iudicium
futura illud ꝓphetia. Ignis ante ipm
predet. **Ad 6um veritas** q̃ illud q̃d nos
hemus in templo dei sedeat de anti
xpo. ipse habit in templo dei sedendo
tremq̃ magis ipse sit templum dei. ut
dicta C. 23. // Ex quo accipit ar tm q̃ an
xpus erit falsus xpianus. et fin
get se deum. et cum. ad cumulandū
nocendū. quia in templo dei act.
modi ecclie auferet. **Ad 7um veritas**
q̃ ni dr apostolus qm tenet tenebat de
ner de medio fiat. illud est difficile ex
ponere. intelligere. dñi dr ibi Aug. q̃
dixerit ibi apostolus me prorsus fateor
ignorare. C. eod. et dr i. Aug. homi
signationes eius illud. quidā enim di
cunt paulū voluisse hoc dicere apte
de romano impio. ad vitandū eccliq̃
mala. Alii autem credidit neronem an
xpm venturū. sed non restitit veri
tati sed occultationi donec suo tempo
re revelentur et restimat in regnum
// dicat ni ibi Aug. q̃ mira est ista
opinatio temeritas. sed istud dicti
difficile est ipsa tamen sit dr. Non
absurde intelligitur. quia tenet si
licet impius teneatur donec de medio
fiat. et tollatur de medio p anti
xpm impium ad q̃d donec de me
dio ecclie exeat misterium iniqui
tatis. sed q̃d silz nunc occultum est

42

¶ Exprima aut exponē ampliꝰ argutꝰ q̄ Anxpūs pugnabit cōtra ecclesiam nmpm̄ · et oportet q̄ iste nr̄ impator qui resistet ei sit fidelissimꝰ

¶ Ex 2a aut q̄ malū dīnus p̄sentialiter ostendit ab ecclia ut mrta p̄ sam sit p̄ma pugna intestina

21 veritas q̄ dubitat vr̄m signa anxpi sint signa medaij · q̄ erunt fantastica et nō vā · an q̄ ad falsitatem mduc̄a mag videt aug sentire · q̄ sint vā signa · quia dicit q̄ qui ignis descendit ad q̄timendum fantasticus ignis · qm̄ nō sunt fantastici ignis · qm̄ nō sunt a diabolo mīstrāti⁹ · cui⁹ mḡ tunc erat potentia maꝝ

Eadem

22 veritas q̄ qm̄ quitur de illis quos xpūs q̄n venerit inuenit viuentes et quibus loquit̄ apl̄us · deinde nos q̄n viuimus et̄ sed illi omino no morientur · aut ascendentes obuiā xpō mra celebrate nō sibi p̄ma mortem ad īmortalitatem · dicit q̄ 29 modi non est impossibile · nī p̄ma modi non reprobat · c 20 · Et dicit ibidē quit q̄ teneamur de illo q̄ xpi nō tenebit ad illud dicti p̄ulmi et et i pulueri reuertetis · sine multa expiant morte sine paululū iacere mḡt nō morietur · tandem q̄n approbat illa sīam q̄ dicit q̄ illi breuissime morientur · p̄ter hoc apl̄i omēs quidem resurgemus · sed attende q̄ si illud Argumē aug ex apl̄o est validum ita grādet contra ipm illd mencia de dicti sapientis · o omia q̄ dicitra sunt tram pīt euenerunt ·

23 veritas q̄ tempus et tempa et dimidium temp⁹ quibus regnaturus dicit dn̄s xpūs · sunt vnus ānus et duo ām et dimidius ānus · c 21 · et ibidem dicit q̄ q̄tuor bestie signāt quatuor regna scil̄z · Assyrioꝝ · p̄sarū · grecorum et Romanoꝝ · q̄m hō mḡ aug nosse desidat legat Jeronimi p̄bri libru⁹ in daniele satis erudite diligenterq̄ constructū

24 veritas q̄ yphetia azalachias et deas sacras aug alia q̄ in canone scr̄ta sunt accepta ab aliquibus recipiunt · c 24 · Et ibidem dicit q̄ Jeronimus scribit hanc esse hebreoꝝ o opinionem · et istū mḡ nos voramꝰ azalachiam unt patet in auctoribus eius q̄s hic aug allegat de xpo · Et addit aug · q̄ ex ūbis istis yphetie videtur euidenius hui q̄ in illo tpe non erit quozūdam purgatio pena · nī dicit quis sustinebit diem introitus eius ·

25 veritas q̄ an aduentū saluatoris nō i melio sperabat hebreas ventur⁹ q̄n et nunc nō in melio viue mḡ redditur c 29 · Istud aut excepit ex enā⁹ · ni dicit deus helyas quidem venturus est ·

26 veritas q̄ yphā assidue sic loquit̄ ut pro eo q̄d futurū est tempus p̄ter verbū ponit · c 30 · Istius aut vacio solet assignari · quia antiquissima scriptura yphāe sūt q̄ sunt infallibiles · sicut em ista q̄ p̄cesserunt mutari nulla tenus p̄t · ita ista q̄ yphā sunt i futuro libera omino sunt et existunt ·

Incipiunt flores vicesimi p̄mi libri de ciuitate dei

In xxi⁰ libro p̄ma veritas est q̄ i dīnis locutionibus ab q̄busdā bonis p̄dit malis · sicut ni dicit · ibūt q̄ bona fecerunt in resurrectionem vite · alii q̄ aut ego in malis p̄dit bonis · ut mali ibūt in supplicium eternū · nisi aut in viā eternam · c 1 · ¶ Ex quo dicto accipit̄ deum nr̄m · q̄ nullo sapiens debet mdigitus ea q̄ in libris ul̄ locutionibus ponant ul̄ p̄ponantur · ni diuina scriptura alte

rum ponat bonos et malos

12a veritas q dolor qui dicitur
pn̄i ad corpus magis ad aiam p
tinet. aie em est dolor nō corpis.
et quōq; ipa aia causa dolendi cor
pori existit. c. 7. // Et si dicatur q
philosophi dicat aiam gaudē ul' tristari
dicat eam texē ul' edificare. di
nr̄q; i loquimur de aia intellectiua
que est passionib⁹ organis sequestrata. hic aut̄ loquit̄ de aia sensi
tiua q̄ sicut est prīn̄m sentiendi ita et
dolendi. Intellexit m̄q; bnūs Aug⁹
intendit ex hoc declarare q̄ sicut cor
pa dolere facit aias per organa
que in nō idō morientur. im pt.
ignis infinalis corpibus inferre
dolorem nō mortem. Et si dicā
tur quō corpa damnator pnt ul
tali intendio ppetuari. hoc ipe de
clarat in sequēti capīo quadruplici
exemplo. p̄m est de salamandra
q̄ in ignibus viuit. // 2m est de
monstris siline qui oburiunt et
nō consumit. // 3m est in carnibus
pauonis. que plus q̄m per annum
cōservantur. mortue a putredine
ut ipe dicat se ee exptum. // 4m e
de paleis. que poma maturāt con
seruat. et alii qui' posuit thesaurum
timos sub terris ponē solet carbo
nes. Item ibidem adiungit q̄ tar
bones nullateⁿ⁹ corrupi possint.

13a veritas q assidue nas ex
pendi in rebus nabis paulati
sub hac admiratione. c. 8. // Ille pe
declarat in multis exemplis. primo qz
adamas nō pt frāgi a ferro. sed hir
tino sanguine. 2o de magnete attra
hente ferrū. ita ut attrahendo annu
lum faceret cathenā. 3o de lapide q
attrahente ferrū mediante argen
to mipposito. 4o de ags genarum
in sinthia ubi est sal. q̄ igne ponti
flunt et maḡ sicut in igne recipi
tat. 5o de fonte tam frigido medi
ebus ut dibatur in noctibus tam fer
uido ut nō tāgatur. 6o de fonte
in quo simulq; accensa extinguunt. et
extincta accendit̄ in gratinopoli
tanitate galilee. 7o de lapide accen
so qui extingui non pt. c. 9. // **14a**
veritas q demones allicuit ad ha
bitandū per cauernas prodigiosi te
stabilium. c. 6. // 2o d. qualit pnt
alii demones ad hīandū in cor
pibus. dicat aut̄ q illud nō est ex
corei natura. sed ex punitate hūi
malorū. eo q diuisi creatur habēt
diuisis significationes spiales. // **15a**
veritas q aliq̄d templi ex ma
rmoribus constructi fuit tempore
paganorū in medio aer̄ in aere eāt
similarit̄ ferreū pendens. c. 10.
Et simile fertur q̄ fecerit sarracen
de sepulchro machamet in meca. // **16a**
veritas q q̄n in aliquibus vebr̄ vi
dentur aliq̄ impia. nō reddit̄ ratio
nī ut dicat̄ hanc ee earū naturā.
Et hinc adiungit Aug⁹ breuis sa
ne est ista vana. faceor sustinens
q̄ respio. c. 11. // Ex quo dicto arguit̄
dominicani. q̄ nī quis mr tal' effec
tus sira thi causa. nulla alia ratio
reddi pt̄ aut̄ debet. nī eius natura
ut dr̄. ut si quatur q̄re albedo disgre
gat. et nō congregat. oz q̄ tal' est sua
natura si est ita immediata. q̄n aut
mediante ut ignis quāe calefaciat
dicit̄ qz est mobilis. et qz illius est
natura et est bona ratio omnī
ei ultima. // **17a veritas** q nim
alii rei quae videntur impossibilis
esse dicat fieri. si quatur talis ef
fectus vana nulla pareatur pt dici
propter voluntatem diuinā. q̄ rebus
dedit naturas certas omnipotentia
eo erat ut faceret q̄cq̄ est. c. eodem
// **18a veritas** q omnia potentia

diam esse con naturā sed no sunt portentū n mgr est nō con naturā sed sup naturā · nl' contra quā e nota natura · qr nō est natura cuius natū et dat exemplū de stella cometis quā dicat esse nobilissimā et pulchrissimā omnū de qua dicat q tempe nris dam vey mutatāt colorem magnitudinē et figurā c 8 · Ex quo accepit duo doctores · vnus theologus et alius philosophus · philosophus q corpa celestia nō q to sint animata talo sunt nobilioa · ut dicit de celis · qr dicit ista stella nobilissima · et in superiorā sit Jupiter et saturnus et omnes sic // Theologus dicit q mabilia q deus facit sunt nūq sit contra naturā set sup naturā et p naturā occultā · Dz o d quod sanctus hor exemplū de stella ad ppositum suū · dicat aut q ille effectus nō sunt occultus nobis · licet forte cum natura illius stelle fuit · Q veritas · q nō sunt impossibile deo quas volunt mutare naturas · sic necesse est mi possibile quas voluit de his quas instituit immutabiles naturas · Ex q° dicto accipit argumentū · q deus pt quodlibet in quodlibet transmutare · ut corruptibile in spiritale · et econtra · qr sic potest instituere · q mutare transmutare contra illos qui negat deū posse quemlibet cor[rup]tibilem · Jo veritas · q ni dicat de damnatis · vnus eorum nō moriet et ignis non extinguetur · licet hoc totū aliqui aut dicat aie pene · qr sicut vnus et truncus ligni sic mentur exteriora cor · Ego aute aut ang dr[ic]m est estimo ad penā corpis pertinē c q · Dz o d q° nō vnus potest de immobilibus rumoribus alia negotia post iudicium nō sunt futura · Dicit q vnus pt accipi pro alia pena corpis nob occulta · preter supplicium ignis · ut

potest pro pulchrome talium corpm affligentem odoratū sic ignis tartarum aut qa negotia i misno immobilia ponuntur · Q[uinta] veritas · q ideo ignis erit supplicium demonum et homi c 10 · dicat tm q ibi sunt sua aliquorū doctorū q demones habent corpa aerea i quibus ab igne cruciantur si quis tm ho neget dr Aug · nō est ni ipo certamine laboriosa contendendū q licet immo nō tm ni virtute ignis corpalis affligat pt sicut spūs homis affligit a corpe ppio · Ex quo accipit documentū · q nō est laboriosa certatione q illos disputando · qui negat illa q sunt necessaria ad salutē · Q[uarta] veritas · q ite ignis qui affligit spūs in mō videntur esse in corpalis sicut occulti dunt quos elegit qui dicunt i tormento vidit lazarum · et sicut eius lingua et tota et digitus lazari · ni amboū sunt aie separate et p ista via affligentur dicunt finaliter in q spūs igne corpeo cruciatur · c eodem · Dz o d ni ignis nō possit punire nisi tale faciendo et ignem · et spūs non possint ignem uri net calefieri · quod patet ab igne pati · Dicat aut q alia est operatio ignis qua pt movere intellectum in volitione obiecti · et voluntatem · et ista nō est de natura sua afflictiva · sed ad talem ignis operationem affligit deus ei sua · quae est pena spūm · Iste ignis dicat ita istius pene ex dina ordinatione · q prima ignis immutatione obiecta affligit talem spūm · sicut prima baptismatis ablutione infudit gratiam · Q[uinta] veritas · q de gnia penarum sortitur in legibus stilo dampnatorum · verba talium ignominiosa examen · mortem · similare c q Q[uinta] Veritas · q impugnatores nutritus

dei imstū pnūtat· q̄ pro pmō bre
m tempe ꝑcūs aliq̄s plectī pena
etna· Illud aut nullatenꝰ ē imstū
tm· Iusta aut iustitia ipe declarat
ꝑhab· p· q̄ i mūdana polina pnā
que brem̄ssimo tempe ꝑcūtūr· ut
adultūm longissimis temp̄ib pe
nis puniunt· et ita de homanio-
ni qnis clemēter pro ipo mitarēā
tur· unce ꝑpetuo pnd̄ morte
multat· nō solū datur ei p culpa
sup̄bie· qd̄ in hoā mort sustinet·
sed separato ꝑpetua a sone te homī
Ro rei pub te· indices non dant
penas etnas· q̄ vita non est etna·
si aut posset mer̄ dnāe· non est
dubiū· q̄n index posset eū inet m
punire· Anselh̄ dī· m· ad istorū dcla
rationē· q̄ pagani· qui putabāt alias
homi mōles punebant· iuste mor
te in qua ponebāt pena etna· siq̄
p̄uationis vite· Anselh̄ dī· m· q̄· si
dampn̄ volūt magis sic ee· q̄ non
ee· sicut dixit· q̄rta dicta· nunc eis
nulla fit iust̄· si deus eū posset cōs
anichilāe ipōs· quat· i illo statu· mq̄
magis ee volūt· ¶ 14 Veritas· q̄ si
pruisima sapiam hr̄emus· sentire
mus· q̄ pmus homo factus· sit dig
nus· supplicio· qm hoc· mse· permit bo
nū· qd̄ ee posset· mer̄m· et quanto
illo mag· seuebat· tāto· mḡt· malo
re· impetute· delignt· Ex quo
dicto· ampl̄ius· dno· dom· tā· pmū· ē
q̄· q̄to homo· est· pfior· in sapia· tā
to· est sibi· nocior· culpe· neḡna· qm
si pura· mḡt· sapiam· hr̄emus· ¶ Im
est· q̄· q̄to homo· magis· declari· pot
m deo· sicut· p̄z· de sapientibus· tm· ē
mipabilior· si ab eo· adiuuatur· ¶ 16a
Veritas· q̄· in· dapnatione· multo
plures· homines· erūt· q̄· i· saluatione·
ut· ondatur· mḡ· q̄· omnibus· debē
tur· q̄· si· omnibus· redderet· iusta
iudicia· nemo· iuste· reprehenderet·
et· dicit· ibidem· q̄· si· oēs· dampnent·
i· nullo· apparēt· m̄sericors· clemētia·
et· si· nullus· dampnetur· in· nullo· ap
parēt· seuitas· vindicte· et· ideo· dicit·
q̄· non· oēs· dampnātur· ner· oēs·
saluant̄tur· ¶ 17a Veritas· q̄· ille· q̄
fuit· aliq̄· aut· p· ignoraā· q̄· aut· per
iniustitia· peccat· Et· eodem· dicit· m·
Anselm· q̄· ignoraā· facti· excusat· q̄·
ius· nō· im· a· puō· q̄· ai· ius· sit·
ordinē· ꝑm· regula· rectam· naturalis
eōnis· nullius· pt· excusari· qui· tenet·
q̄· illud· q̄d· nāliter· vano· dicunt· Iusti
tiā· stāe· non· pt· vnusquisq̄· q̄· ubiq̄
totalis· ignoraā· sine· im· sine· fin·
nō· pt· esse· voluntas· q̄· non· pt·
fieri· m· ignonīa· et· ubi· nō· est· volun
tarium· ibi· nō· est· pcm· Deo· dno· q̄·
o· oīs· ignoraāa· sine· im· sine· facti
m· cto· cui· excusat· et· m· cto· casu·
incurrat· ¶ Anselh̄ dī· m· q̄· ꝑplex· est
ḡdus· ignoraāe· pmus· est· qui· pro
cedit· ex· impotēa· q̄· licet· tenet·
ad· sciendū· q̄· m· pt· facti· il'· nis· nō
pt· deme· ad· eius· noticiā· et· iste
dicit· m· dmcribil· et· ita· excusat·
tm· quātūcūq̄· malum· a· toto· q̄· a
nullus· ad· impossibile· obligat̄ur·
¶ 18 q̄· ḡdus· procedit· ex· negligētia·
q̄· nolunt· diligēt· insistē· cum
potuit· ad· ine· stigand· veritatē· im
il'· facti· et· iste· ḡdus· excusat· a· tā
to· sed· nō· a· toto· q̄· aliq̄· tz· de· volū
tate· m· q̄· m· negligēa· est· voluntaria·
¶ 19 q̄· ḡdus· procedit· ex· cta· malina·
q̄· nō· solū· neglig̃t· sed· appetit·
ignoraāe· et· ita· dicit· ignoraā· af
fectā· sicut· predns· dicit· cecitatē· ul'
supma· q̄· nul'· nō· excusat· ner·
a· tāto· ner· a· toto· q̄· voluntate
pmt· obitum· et· ideo· pcm· aggrua

ignorado et pdando ¶ 13° Veritas
q tota pñs vita est plena imensis
calamitatibus. c. 12. Et aliud dr
him tpe relat dupl'. p'mo qz ig
norantia et mspiencia non est pna
m ombus. ci imme m rebus. p'mo
m nobis ipis roginosam). 2o qz
dr q quilibet mem pene eligeret
mori qm mfantiam rursu sustinere
que incipit a flem. Unde dint q
referit alig qn natis est soli ri
sisse zoroastrem. et hoc dicit q iste
risus fuit mostruosus nichil em
et bom prendit. qna fuit inventor
artiu magicaru. Ex quo dicto arti
pitur dom mentiu. q illa signa que
no conemunt hm naturā hoi fuit
monstruosa et non bonis prendē
da. sicut vide m natitate qn alij
roser plozant. ¶ 14° Veritas q
si nulla esset spes bom in vite
magis debemus in eis afflictio
ne remanere qm vinozu dnanom
m nos p'mittere. c. xx. Ex q° dicto
ampliatur duo mōlia de anima
p'mu est. q bom vitus est eligē
dum ppter serpm plusq aliqua
delectatione que possit hui vite
est m vitare setabē et delectabilius
qm in viis turbide. 2m est q
magis est vituosus qui plus ar
tibus vitus fine spe venumeratio
nis ceteris pribus qm iste qui ex
pectat p'mu. qz ille diligit vitā
ppter se. isse aut ppter remuneratiōnem
¶ 15° Veritas q prima hominis e
tas est infantia. que multo usu ri
sibiaret carem. Et 2a que puerilia
imitat. ubi nullum ratio semit
pugnā cum vina et fere inter o
nes vitus vitios delectationes.
quia nullum precipi capax est.
si sanctā mediatoris accepit et hanc
in eis finat vita tristitia. p tale
tenebraru in regnu non solum
penis no sparabit. imo et ner
ulla post mortem purgatoria pa
tietur. Et o. d. ad qd tempus du
rat puerilia. dint tenere q infantia
durat ad tenniu. 11 quadriennium.
et puerilia ad septennium. malitia ni
simplet etatem. ubi est prepn capax
(1m dicit. est si idem est de demē
te capta. et furioso ab infantia. di
nt q sic per idem medium. quia no
sunt prepti capaces qm nisq vitat.
si aut incipiunt esse tales post usū
tonis in tli statu incidunt in qd
fuerunt tone puati. quia ex tunc no
sunt capaces prepn nl' punie. ¶ 16°
Veritas q si venti sunt ad etatem
q prepti ita capiunt et subdi pt impo
legis. sustipiendi est bellu contra vitia
et gerendu. ne ad dampnalia p'ma pe
dati et que nullum victoie consueti
dine roborati. sint facilis vincibiles.
si aut vince ofugerint laboriosa dif
ficultate fugant. c. eod. Ex quo dicto
ampliatur duo dubia // 1m est q sic
mediante est obstandu principiis eg
nullum ne postq malescat. nisi tu
tas non prosit cura. sana in morabilib
aut omia est obstandu ne p'me
cante malis moribus imbriat ad
lescentes. quia postea est difficillima
cura // 2m dubium est q ex consuetu
dine vinendi vina male sint. sicut
hostes solent. simile audaciā victo
ria frequentā. et ideo dicit q vinas
vina facilius vincuntur. que non
sunt victoriose. consuendine roborata
¶ 17° Veritas q si lex ab
bens assit et spūs vitus adsit per
ipam phibitionē adiuvante
et vincere p'mia ratione ratus
amedit. c. eod. Ex quo dicto ampli
tur dnm. q hūana na est
pna ad phibita. Unde dicit m philo
q semp est pna res que prohibe
tur et ad modū punitoru. hinc
aut signu est manifestu. qz num

aliqm homines timore pene contineantur sub aliqua lege si eam aut legem illā de cernuabus sint audissime peccat ut pz m pnōz disciplina que sit solū ppter timore

Ca 22a veritas q nō aptissima vita aliis vnitur viris ornatis in q̄bus regnat superbia et queda sūt plana di altitudo tuosa sed nr ait vita vita de pitanda sūt rum dei amore vnitur

C eodem Istius aūt duri dantur duo exempla p m qui quibus ppter ambudem vitat vndictum ut pendat masuetudine t m qui quibus ppt laudem fraugit luxuria ut pendat castitatem Ca 23a veritas q pauissim sūt tante selimane ut abeūte adlestena nulla flagitiosa et dampna lia q̄mittat illm vō p̄cepto leg ac cepto rū viri finūt puale scribas diuis ad gram q surgūt admantem qua fiant amari q pene nō et vehemētius pugnādo victores

C eodem Ex quo dicto accipitur dormēti q expedit aliquib crudi ut fornores resurgāt quodmodū semel in agone sirpati fortius ro nantur in exilio et ideo dicit q fōr nus dimittat post nasū pz o d quib phis tenetur dō p m grauā ationes aut inorens p̄sanatus a pnōz recōsiliatus pz q inorens p̄ sanatus plus tenet qz dicit q fōr nor est et manus boni accepit t m dubiū qz parabola dni ad symo nem leprosum in evāg qz estimant q ille plus diligit qui maiorem rim ssionē accepit et dns ad ipm aut rē dicisti dicit aut q sit ab est timor filial Alij p mihi ita pt dici de grauitudine ut ite magis teneamur ad gratuitum ritē filialem et iste ad similem de qua h loquitur xpūs qz vēr venisse et q̄ m ad re missionē plus sentit de grā in pl dimissit non tn q̄ m ad simplicem donationē Ca 24a veritas q pur gatorius penas nullas ē post in dicil nullus debet dubitare nec de bet negare qui igne eternū p dū sitate meritorū alios q̄ ing alios lemus experiunt C eodē pz o d quo erunt pene purgatorij si sacra sanctae exierunt et sunt facta eorum corpa impassibilia omni elemēto dz aut q sic nec aie ei de sui nā sunt passibiles ab illo tn igne cruciatus m q̄ m est mysterium diuine inspi ista sit nr de corporibus electorum possit esse C ta dubitas quo igne ille q equant est apprimatus mēgiter pt cruciare dicit aut q tō ista mēgitas est m volū te dina illam tsitia mfligente Ca 25a veritas q nr scriptores sunt oligenes q oportuit quin dyabolū et angelos malos post gulosa et diuitias sup phaa ex illis cruciatibus eripiē dos et sanctis angelis sonādos re didit illū aūt ppt istud et nonnul la alia ppt alienates maxime sine cessatione blandimenes et misericas stanter scelerū mualis ab iste ad illos illos ab illis ad illos ac re dimere mimia l ul mimia leg non timeito mgt aug reprobat ecclā c 11 Ex quibus argmt q phia plonis reprit oligenem maxime tria rerū crudelem ipetuā ut h pz q bm bnū aug maxime fuit si dei nrē ignorā tantū hominem obte nebrauit tamen go est q phia dre l nō nl tos deripiat audeta phia negissimi Auctoris nullis dubitat phēs in plurib factis qui frequen tat eius iudicia Ca 26a veritas q nemo sane fidei dixit nec dictu

rus est angelos et sos oramus p reprobis dcit i mundo. pna et cetia que finale p̄fecta est p̄ omnibus etnalit cenadis no orat. c. 22. Vñ ampli argui hi q̄ multus deber orare pro illo que cōstat dampnatū esse. quia in cern no sinn. ideo non oportet esse ab ora none in fide definito. pro infidelib no negāt. Vnde bñs greg. dr finsse prius. quia pro traiano orauit bz. o. d. s. orans pro defuncto dapnato sicut peccat mōlit. Dicit q̄ sic de dampnato q̄ stat sine stat de infidelit q̄ sacrilegū cē videt q̄n ves sacre applicant ad ista q̄ sint cōi caz instrumenō. ¶ xli. Veritas q̄ de quibus dāt no dicit. q̄ eis no dimittent in hoc seculo. nisi essent aliq̄ quibus etsi no in isto fi cent in cemittent in futuro. c. eodem. Intelligū in q̄ mteno bñs aug. in hoc loco dicit pena purgatoria esse. q̄ alib ext isti mundum no est alibi dimissio peccatum per illud ybum xpi in evangelio. qui peccauit in spm scm no remittent in hoc scło neq; in futuro. ¶ xlii. Veritas q̄ sane pt intelligi q̄ deus in ra sua non q̄nebit malas suas. etia q̄n ad dapnatos q̄ no tanta q̄nta digni sint penarū atrocitate cruciant. non ut eas finiat. sed ut minores q̄ sint eoz iniusta sustineat. c. eodē. ‖ Ex quo accipi. dñi. q̄ deus sic. est habendus i ministrando. vltr q̄ dignū. ira est desistens i puniendo nr q̄ dignū. sic dr iste textus de dapnatis. q̄ male sint digni pena. ¶ xliii. Veritas q̄ duobus modis dicimur peccare. aut sic q̄d mite qui pro parvis sinis puant. aut sic minute. ut pena hominis desiderat. c. eod. Intelligū in q̄ ipe mouat hanc istā distinctionē ad salutē vitatem ypheue Jone qui dixit. adhuc quadraginta dies et ninive subvertent. Ex quo dicto accipit documentū. q̄d illo q̄ yphē intelligebat q̄nq; ad tēpus sibi sinis intendebat ad inistrig sensit. ¶ xliiii. Veritas q̄ sacrificia et hostia p̄ncipit eucharistie sacramentū. sed no sibi vnle primo norui q̄ audirent ieiunis. vl' tardius libenter. c. eodē. Ex quo accipit documentū q̄ mala opa talium eis nocent duplr. sibi ad intensionem pene nōn. et ad tardiorē gressionem. et ego bona prosunt dupl. ad remissionem sibi pene. et ad celi regnum. ¶ xlv. Veritas q̄ peior est detractor fidei et oppugnator. q̄ ille qui mihi detrahit. q̄ nihil tenuit. c. eodem. Et illud mouat q̄ pericli sunt hēnt q̄n simplr infideles. ¶ xlvi. Veritas q̄ si fideles diligat vxorē suam sm hoc scm̄ carnē et i morbo cōpiaril. sicut et gētes que ignorant deū. et hoc mōt Aug. sm verā continet. apō. primo xpiō. c. 24. Ex q̄ dicto accipit duo. Primo ea dem ta. p̄m est. q̄ ille qui dimittit q̄ qui queit cum vxore adexplenda libidine p̄ccat mōlit. sicut opponit. hic Aug. in ho loco. q̄nq; dr Apō. in ho confessisse i morbo q̄ impiarū sicut et gētes q̄ ignorat dm. c. illoq̄m omnis homo bibens et comedens sola delectatione petitur mōlit. s. nisi dm̄ ni. q̄ hoc fiet in tali et ambitus no semp sit pcm mōle. nec ē vere male. q̄ dr q̄ id redeat. sm plus sm medietatem. vbi aūt nulla

est nulpa ibi nō est uīa mdul
genna. Intellī m q ſm tm
Aug'm q quadrup' gmgit fidelē
quērere m vroze. Aut ppt offm
aut paradam tm modo prolem.
q' est actus militoris. qz a recta
rone regulatis. et ad debitum
fine ordmatus. aut ad reddendū
debitū. q' cna est actus militoris
qna homo tenet ad illud ſm
iustīa. ma ut pmēret hō si non
faret nī hō mātr apō pmiatur
vroꝝ vir debitū reddat. similit
vror viro. oīa aut prēp aplia
sunt meitoria. Aut remediu ſ.
ppt formatiom. et mentū ēnertmū
m idipm ut nō vos temptat sa
thanas ppt mōtmenna vram.
et isto modo videntur pmē ad p
fectionem et mpfectionem. pmus hō
pmū nō videam. sīnt mer ille
qui fugit pcatum. qna timet
adūsitatem pmus sit mpfmis. mo
paꝝ est ut ſr nō incertū aī sit
fuga meūm. ſilij. Aut q meūmt
ppter solam delatonem. et hoc
videntur pmū venale. qma ob
mittū ēnistanca debita q' esse
facilē posset. sīlz fmis debitis
et sic nō video pmū mōle. ac
tu q'ngali. nisi sicut i tempana
que pt ee. m abo et pomi. Aut
alia corpis delatonē qn placit
ad corpis nouitatem. nl' etam
als prohibitū. sīnt m diebus sa
ris et nī diat q' fuerint ipm
p mo obtinuit dominus. Veritas
q nī diat aplis sīnt op
aret dēmentū pareat. p fecto
aut Aug' non est ille ignis eter
nus. qz nō damnat sed probat de
tob. hic non intendit ignē pur
gatorij. Veritas q qn

pro vno scelē oīa sua distribuet
indigentibus mēbris xpi nī de
fistet a talibus. non ei prodest ēlga
ergo aīt Dignas pro pnīs fius
elemosias facit. cab pnīs a scipo
fare mapiat. c. 28. Ex quo
dicto pt trahi illud vulgū ſm
dictū. ordinata caritas incipit a
scipo. nī nr in actu caritatis hu
talem ordinē ponit. Dz od. q'
solet dici q elemosme oīa pcor
bus prosūt. dicat aut q' ſsmt
ad tempalia. et ad impetrandū
relerioze pcoꝝ remissiom. ſz
nō ad ēternam bītudinē. Veritas
q deus non nu dimr
sed quo aīo datur respicit. c eo
dem. Ex quo dicto arguitur
dom nī q' cnistanca fmis q' in
telligit per hoc qd dicit q' aio
i. qua mtēcione est principalissima
m actu meitorio. qna illud deus
principalit respicit. Veritas
q michi prodest alienū qd
baptizetur nī iustificet. c. eodem.
Ex quo dicto arguit q'
nō omīs qui sacmentū recip. re
sacmentū ēcipit. que est iustificatio
actē. Intellī q aliqn ḡduplicat
variatur accedēs ad sacmentum
baptism. Aliqn sunt qui recipiunt
sacmentū et rem sacmenti. sīt en
nuchus qui baptizat philipp. qnia
non ei nō possunt obicem ēcepit
caracterē baptismalem et gram
spūs sī ut hētur in actibus. Alij
alij accipiunt sacmentū et nō rem
sacmentū. sicut ille qui accedit fic
te quēadmodū recedit de. Anania
et eius prode ibidem. qz spūs sīs
tempbant et ideo licet caracterē
accepit non tī gram. Alij
accipiūt rem sacmentū et nō sac

mentū sicut illi qui bap^ma assentat
et non p̄nt bapt^ri. bap^mo cū flu
mib⁹ et flāmis non est vnū sicut
discipuli ploquēte petro p̄ns acce
pit sp̄m sc̄m. cuiq; eēnt bapti
zati ut h̄ētur in actibus // Qto alij
nec sac̄mentū nec rem sac̄mēti re
cipiūt. ut illi qui cogūtur et nō in
tendūt seu nolūt. cui intento equi
paratur in oī sac̄mento fm̄ bm̄i
clementem de reptil' theo^ca ¶ Vē
ritas q̄ pauū est clemosinas qua
tasniq; facē. et in sceleri⁹ offuendi
ne p̄manē c. eodem. Et istā veri
tatem induat conē illos qui dicebāt
q̄ oīb⁹ sanctis opa mē saluabū
tur. q̄ nunquid h̄ēant p̄ā alia p̄
ba xp̄i q̄ dicet in die iudicij sola
ista opa q̄ medant ¶ Sē veritas
q̄ per oīonem dn̄icam q̄ dicim⁹
Dimitte nobis debita nr̄a nō petim⁹
nobis dimitti n̄i p̄ia p̄ā sine q̄b⁹
esse nō possim⁹. Ex quo dō acci
pit vtile dn̄i sūt q̄ in oīone
dn̄ica dimittit p̄ā venalia. Cū
telh dr̄i in q̄a istus q̄ x^or sūt ar
tus p̄ter istū quibus dimittit per
cota venalia. q̄ in ad culpā sūt
q̄alis confessio. Expūs b̄ndicto
sipno eukar̄ie digissime. et extre
ma vnctio. eandem aut racionem
possim⁹ in reb⁹ assignare sac̄mēt
¶ Ē veritas q̄ que sūt ētia per
cota q impediūt ad regnū dei alīq
āime nō valeāt peruenire n̄i sūt
auxilio. Ad q̄bus expūs dr̄ in euāg
Fiante uobis amicos de māmona
iniquitat. Difficilim̄ est ditē re. et
pusillosissim̄ diffiteri. Q̄n dicat
q̄ p̄ē aug nō potuit ad h^o per
uenire. c. eodem. Ex quo ampli
argu^hr q̄ alīq sat p̄ā ad quoꝝ
mdulgeniam nullus pt peuenire
nisi p̄abus sc̄oꝝ adiuuent. et

aug^e talia p̄ā hic sinpoit. sed
que sint ipē nescit ¶ Qō veritas
q̄ venalis culpa si p̄seueret ig
norāt modus quo remittit. et dō
sindin videtur esse. melioā per
finendi per oīones et faciend' el
mos de māmona iniquitat. sc̄oꝝ
tura non sp̄natur. c. eodem. Ex
quo dicto ampliꝰ dn̄i q̄ p̄ā ve
nalia hoīm ētia esse nō p̄nt cū
modus eoꝝ ignoret ut h̄ dr̄i ¶ Qñ
veritas q̄ elegātissime vidē. qui
disse ille qui dicebat hoīb⁹ p̄ceptis ē
viuendū ut mīe eos q̄q; reprimant
qui p̄ceptis aliis mīe sunt hde
rādi. c. eo. Istā aut ēnsionē addu
cūs aug^o a quoda ēuidente dut
Origenis. qui dicebāt q̄ mīe sōes
sc̄oꝝ supfluent. eos q̄ oīb⁹ re
probi erant finaliter liberādi. et p
hoc aliqm vetare debēre a bonis
tur iste ato ēndit. ut aliq̄ ad bo
nū etiā dato q̄ illud eēt vnī q̄ ab
sit.

Q̄napiunt flores vicesimi secundi de ciuitate dei libri

In vicesio 2o libro
p̄ma veritas q̄ mag
nitudo mali declarat
nobilitate subiecti.
hoc ondit in diuersis
exemplo. p̄mo in demonio ceteris q̄a
ceteris omib⁹ ex sua p̄uisione ma
nifestat nobilitate. quia salus est luis
supplicio. 2o in angelo malo. quia
natiui angelici optimā structurā
ē deret vitiū quo misera ē. c. 1.
¶ 3a veritas q̄ deus no solū
p̄nia p̄nia sed futura q̄q; ita se
cit. quia omia mālit an tempa dis
posint ut fient. Aut si deus vo
lūtatem. sed q̄ ille q̄d ē aliter
p̄struit eēt. c. 2. Ex quo dicto
ampliꝰ dno theo^ca argumen
ta // P^mo est q̄ deus produxit

omia facta ab ęterno mẽte ꝑm quid. sicut ponit doctor subtil' quia dicat aug' q̃ omia futura fecit q̃ in tempa ipa disposuit. ‖ Tm arguitu q̃ deus nõ ꝑt aliq̃ ordinare de nouo. qđ non ordinauit ab ęterno. quia deus ut aut nõ ꝑt mutare voluntatem. et sic omia ab ęterno ꝑstituit. Et istq̃ est rano clara. qm̃ si aliq̃ aliter disponeret ita ꝑfecta futura disposita non ꝑuidisset ¶ 2a veritas q̃ deus sinit animam q̃ magis distat qm̃ celum vmunt corpori. ita ponit corpus attolle ad celum sinit animam inclinare ad corpus. et dr ibidem q̃ mirabilius ee videt̃ mixtos corpalia terrestria. qm̃ corpa corpibus copulare. cz. Et illud mouet ad ondendum quo corpa nra ponent in celo cum ꝑpetua. ¶ 3a veritas q̃ incredibilia hominibus mundi ponunt̃ ita fidem xpianam. ꝑ mest q̃ xps resurrexit et ascendit in celum. tm q̃ mundus vem ita incredibile recredidit. ꝑm incredibile est q̃ homines tam impii sic fuerunt ꝑm stim Aplm vem ita incredibilem ita efficaciter credere fare potuerat. c. 4. Intelligend̃ in q̃ autno bn̄ aug̃m in hoc loco est ex duobus sequentibus incredibilibus. quę in ea esse nõ ꝓpiam⁹ ondere ꝑm incredibile recredidit esse. qz ita nõ sit mg incredibilia. et rano procedit a moribus dicit in eode c. q̃ quato testes fuint grempt tribuloes. tanto diuinitas seipsam mirabilius suasit. ꝓz attendend̃ q̃ ad gsumandũ magnum de ustus manuh. q̃ res tam incredibilis credita ẽ ipe mouat tullius animaꝝ tem de hoc q̃ temporibus tam ultis quo gens erat magis erudita potuit vomus ꝓ deo accipere ꝑm ipm ita male de alijs dijs qui tempe antiquo quo ꝓphis nõ erat ita dctus. ꝓ dijs accepti. et mde cõstat q̃ ꝓphis magis fuerat eruditus tempe xpi q̃ vomus. Et rone ponitur. quia tullius assignat c. 6. ¶ 4a veritas q̃ mortis plus reos pens formidat c. 6. Ex quo accipitur illd dictum vulgatissimum q̃ mors est vltimum terribilium. qz nullo supplicio sinit in morte amitti rõle esse. maiꝰ vo solum quoddam bn̄ esse ¶ 5a veritas q̃ finis accerone nullum bellum a iusta re opta accipi debet. nisi ꝓ fide aut ciuitatis salute ꝓtanda. c. eodem ‖ Et istam vitatem ibidem declarat ꝓmo q̃ m ad salutem. dr q̃ salus ciuitatis est ut eterna ꝑmaneat. q̃ius pro eius salute mortiferi laudabiliter tuus. ‖ 2o q̃ m ad fidem. sz ut data fidem nõ frãgat. ut dat exm de sagunto. qui maluerunt semꝑ cum sua ciuitate gbuere. q̃m se tradere inimicis hannibali hosti romanoꝝ ꝙt fidem romanis seruando. Et ista dictus ampius ꝓclare cuidam senatui. q̃ aues optime ciuitat. non debent se in bello mortis exponere. nisi pro defensione ciuitatis. et pro fidei debitate dicit suus. Et pro istis laudabiliter se mortis exponit ¶ 6a veritas q̃ ni q̃nit a fidelibus nisi nõ fiunt mirabilia q̃ ha iam ꝓdicta⁹ facta. possimus rendere q̃ tunc fuit naturale aliquem recedere mundus. et non postea recedit. c. eode ¶ 7a veritas q̃ ut dicit media communiter est morbus mirabilis. et ut dicat mg aug̃ ꝓpter fetur ibi omnes amittenda gratia nem c. 9. Istum morbum vomit in vulgo noli me tangere ¶ 8a veritas q̃ baptismus habet efficaciam tempe aug̃m ad infimitates corpales ꝑle

tuq; mirabat. sicut ondit ibidem
in multis exemplis et miracul' suo
tempe factis. 10a veritas q ele-
ta sit ordinata sit ut sit tra primu aq
2m aer 3m ignis ul' celi et sup
omnia alia naturia. et dicit q ad'
posint q'm corpus plato vo nullu
c. xi. Ysi. de quae aug no fant
mentionem de elemto ignis. videtur
aut q ipe fuit istius opionis cum
plone q celi et omnia corpa celestia
esse de natura ignis. nec esse mi-
rem misa orbem usq ad nos
q dubitatio fit ad' l' ponet spam ig
nis nisi celi et aerem potuit ea
demirare sensu. ai non propiatur
dicat aut q ad hoc sunt aliquae
creature. in no appent rones de
miratue potentie celi esse ignem.
ni forte illud vocent ignem q' ad' l'
vocat quitam een q. non est vero
nabile. 11a veritas q mia la
falsoru deoru que pagani cre fe
cerut fingerut pro fide mea declaran
da sicut varro refert mgr aug
de uestali virgine. q cum pudicitie
tur de falsa suspitione de stupro
tribus impleste de aq tulit et ad
suos iudices missa eius pestillu
ne potuisse referre. et dr. aug
q simplicius potuit ul' demon illud
pondus suspendere. ut videtur aq
inmitti esse nam deus omnipo
qui ois creauit creno corpi pon
dus auferre potuit. ut in eodem
elemento hereret omni corpi quod
uolnet uim gratuis spus c. xi. Et
quo dicto ampli argumtu q grauitas
est forma actiu. q dicit q eam a
corpe pt separare. et tnc lapis non
moueretur. nam haberet decursu. primo sta
ret. 12a veritas. q dubiu est
vtm fetus qui moriuntur in vtro
resurgat in iudicio. unde dicit sic
apos resurecturos sit affirmare
sit negare non audeo c. xi. Un
liter ista q' tempe bti aug in
fuit mitra. nuit ti dicit de nata
qua ex quo fetus fuit viatus fuit
uerus homo. et omes oportet mani
festum post sua resurrectionem an
tribunal xpi. sicut dr diuina sp'ma

13a veritas q infantes q nasci
tur licet nidum habeant quantate
debita in corpe. fuit ni cam in semie
l' in tione seminali. et ido dr q illi re
surgent in tali quitate qui fuit in
potia c. xi. Ex quo ampliatur
dni ti q quilibet resurget i tali
quitate qua fuit in potentia
du fuit natus. sm ypleriorem
corpis sui. Un si aliqd fuit impe
dimenti augmen resurgt ma
ior. sicut forte in planipibus qui er
defectu alimen effiaiuntur minores
. Et sequit ex isto documento q
nullus resurget maior qui fuit q
resurget in quite qua fuit in po
tencia. et ulterius no potuit pos
tea fieri. ni maiores qui fuit nul
li resurgent sm premissa. 14a
veritas q in resurrectione restitu
tur ei aia capiat in corpe quod
me sua qua fuit i iuuentute si
mortuus est senex. ul' fuit hitu
tus si ali mortuus est c. xi. et illd
dictu applicat i mensura etatis
plenitudinis xpi ibidem. Et hoc
exponit aug dicit. donec ot
corpus xpi mistici huius pficiat.
Alio mo q nec ulle nec misca iuue
nilem forma resurgant corpora
mortuoru ubi ni mea usq ad qui
xpm puenisse cognoscimus. Secre
tu mihi quippe sue etatis animos
posuerut deus seculi Juuenturem
que ex hac patitur detrimenti. 15a
veritas q. licet aliqui diuerit om
nes resurgere debe i forma mas

nulmo · ppt qđ dicit ī po^o ī vnū
pfm̄ oīs ocr̄e illu · m̄ melius
est sapē ītr q̄ m vtroq; sexu fiat
resurrēo c. ix. Et ad illud dict̄
apli d^t q̄ sp̄nra ampūt virū
pro masculo et mulierē · sic d^t
ysaie bnīs vr̄ qui timet dnm̄

16^a veitas q̄ sicut ſ de limo
trē vas fiēt qđ vursū in eandē
limū redactū totū de toto idem
fiēt · non nīe est ut illa ps limi
q̄ est m causa alt̄ fiat · ī ausim re
ūtatur · aut qđ simdū fiat ī sin
dum rediret · sic et capilli tonsi et
vngues sate ad suos locos xforem
ter nō redibūt · non m̄ ēsurgent
pibunt · quia m ea ſtam quemāūq;
lom̄ teneat suata pnā congrue
cia m nāli maīa ptentur · Cig
· Exquo dicto ampuīt^a q^or mia
bilia · p^m est q̄ m resurrōne
redibūt eedem ptes maīe ad eas
dem ptes corpis · q̄ sibi nido quā
hic induīt explere affmat · et hic
per quas ptes non erūt eedē nō
ppt aliā et aliā maīam · que fuit
m hac vita · 2^m miabile est qđ
nō solū maīa corpis quā hūit
ī morte · sed etiā illā q̄ā tpe mor
pte superfluitat ablata redibit ·
3^m est q̄ homēs eruīt nr̄ompa
bilit̄ maiores q̄ nūc sunt · q̄ ma
gnā ps consumūr maīe m rabie
superfluitatibus · aīa m miano cor
pe rōnia sit q̄ supino · 4^m male
q̄ homines q̄to plus vixerūt tanto
maiores eruīt · q̄ ex diutio nutrime
to plus q̄ superfluum sunt m eis · q̄ et pg
sim de superfluitatibus · Intellī
dū q̄ ibi nō loquit^r Aug^s dr̄iando
sed sub q̄ditione · q̄ si oīa redirēt
q̄ modeata videūr esse magnitudo

17^a veritas q̄ michil est corpi
humano punctū ī resurrōne qđ
nāliter mancat · sed qđ natū mēt de
forme fiāt ut ordat plena cordi
natio melius c. 19 · Exquo dicto am
puīt^a dom̄ q̄ omīs superfluitas mos
truosa auferet nr̄ · ut gibbi · et se
narum digitorū · 2^m · Et si vō de
pena mortalū qua hic potest esse
bona · concludit et mdapnat · q̄
omīs erūt mōzles

18^a veitas
q̄ pulcrūdo corpis partiū congru
entia cū quadam suauī^te · fūrsur
rexione ait · nulla erit deformitas
quā sunt partes mōgruēa · ubi
et q̄ mīq est q̄m decet · vñ creator
nouit ubi singlebit^a · et qđ plus est
q̄m decet maīe suata integritate sb
tralatione c. eodem Et si q̄ritur
quō p̄t suari maīe integritas cum
detrachone · Dicit^a q̄ hic ampuīt^a
integras que est m corpe xpi · q̄m
cessurexit ab omī^l dispulorū · q̄
penis abstondita fuisse recditur ·
Quod · quō potuit abstondi · d^a aut
q̄ impediebat^a illa lux · mouē ocu
los ī rone obi · Et quia tūc dispō
vidēūt aliū colorē · qui est ī pombi
lib^s ī corporibus nī xpō · et sic non
videbant ypm̄ nī viderāt colorem
qui nō erat m ypō · et sic sensibus
erat debilis · q̄ ubiq; vūc Aug^s ī
tendit · dicit aut q̄ sic · noctilucē
de die appāet color cois · et de nocte
lux · cui m de nocte eue non credat^a
color ita credūt m xpi corpe simil
fuisse lucē ondendo colorem sicut
dicit de noctilucis · se rn̄ tpa sunt
mō pombilia difficile est ꝺsoluere
et fuale credō

20 veitas q̄ 30
homēs nō fuīt centē pussi ab
angelis loth · ut mchil viderēt sed
ut ostiū inuenire nō possent · Ceodē
Et ibidē d^t q̄ lozosia q̄ dicitur
qui aquas videt aliqđ pūs · quā aīs

alia ꝛnat et isto mo dicit qꝫ fuit
dispnibꝰ occultꝫ lux xpi m corpe
glificato. ¶ xi Veritas qꝫ ꝯ illo
nouo stlo i iudicio glioꝝ vulne
xꝰ i ꝑte mꝰti carne ꝯmantur ubi
mebra ut ꝓstendat ꝑ pussa ul' scita
sut ibi scatores appent. licet cum
eisdem mult mebris reddat non
ꝑdns qualibꝫ mfirꝫ repelleda aut
vana non tñ vtut iudina c. q. Ex
quo dicto appent duo theo argiꝫ
ꝓmꝰ est qꝫ sic xpꝰ ꝑsurrexit i vul
neibus suis. ita i iudicio et post thia
iudi ꝑpetuo ꝑmanebit. qꝫ vulnera
sut eius vtut iudia. qꝫ dicit Aug
ꝯ mansura m figuꝝ tam glioꝝ triumphi.
et si dicatur dꝫ vulnera ꝯmane
bꝫt apta meus resurrꝯone. non
video uentatem illꝰ clausoꝝ ma
gis post ascensiom qm̃ resurrꝯone
inst forte corpis integratem. ¶ m
argui est qꝫ bnis franstus xpi
sigmfer glioꝝ ni sint vulnibꝰ
et stigmatibꝰ ꝯsurget. qꝫ ita no
fuerꝫt viua sed virtuti iudi ea
dem rone qua sinꝫ. et p istꝫ modꝫ
ꝯmanebit ꝑpetuo sic confixus sut
fuit i morte fm fidem mris ecce.
¶ xii Veritas qꝫ omipotꝰ rec
atoꝝ posit reuocare oia que de
corpe humano bestie ul' igis ul' ab
qꝫ elemeꝫ qsiꝫ sit. qua thia de
nim late no pnt c. code. Non ampli
dom̃i qꝫ eadem matia mo redi
bit ad corpus resurgenciꝫ ubicuꝫ
qꝫ fuit tñ simulata nim qꝫ natura
annichilari non possit. ¶ o. d. si ea
q osupta sunt ꝑ calorꝫ nalem re
debit. dicit coster qꝫ no eqꝫ mode
rata ꝯet fm ꝓmissa magitudo
corpm. ¶ te ꝑtes que fuerꝫt po
reꝫ qꝫ ille ꝑtes dicit poses q sut
donec supleat debita ꝙtitas. ¶ m
dubiuꝫ qꝫ tñ magna ꝑs matie no sit
consupta i morte et noua fuerit
ta mdicta. tuc idem corpus putat
totaliꝫ qd' mortꝫ et sepelitur. non
resurgeret. dicit qꝫ sit de nuo. pria
pali. licet no tꝫ liter. et forte con
uenientius dicetur qd' ille ꝑtes q
sunt posiores resurgẽt. qꝫ magis
sunt ꝓpinque. et ita fuit factum
m xpo. qꝫ est forcius oim̃ aliis.
¶ xiii Veritas qꝫ ab ista radice m
pia oim̃ filiꝰ ada nascit. puenit
magna ignoraꝫ vitatis. que i mfa
tibus maifestꝫ est. et magna ha
bundanna vane cupiditat. humane
que m pnis appet. ut si dimittan
tur viue ut velint mfamora
et flagicia mandi c. 12. Ex quo
dicto ampliꝫ tur Duo argu ta. ꝓmꝰ
qꝫ qui mfates no st ignorates sed
sapientes signiu est qꝫ sunt m vtreo
sñificati. et non de illa radice nati
sicut Johannes bapta m vtreo clauso
fuit notricꝫ ꝓphalem. ¶ m arꝰ
qꝫ pueri qui i illa etate opant per
se fm̃ virtutem videnꝫ ee sñificati
qꝫ no hnt effm̃ istius radicis de q̃
hic loquit Aug sicut posuit ca
cet viij anoꝝ toto corde q̃ sunt
dmn̄ deu ꝑm suum. no nisi di
mnus dotus. Ex quo alia dedu
cit qꝫ beatus nicolaus fuit sñifica
tus m vtreo qꝫ m infantia cham
pnum opa exercebat. et multum
appens ista deductio est. De aut
legit de bta Elizabeth. de qua si
milia narrantur. et de bto ludowi
co Tholosano epo qui mpuericia
sua floruit multꝫ virtutibus. ¶ xiiii
Veritas qꝫ nullus debet habere
fiduciaꝫ de sua morte ut no affli
gatur. qꝫ michi magꝫ nocentis
puli primo baptizati. et tñ ipsi
multiplicꝫ peccantes. c. code. Nam
ꝑ qꝫ bapma no delet pena sed
culpa tm̃ pter originalis. ¶ xv

ueritas q̄ q̄nus per scōrum ora
ones fiant multa tñtar solacia
non nī bñficia semp ibunt pete
tibus ne ꝓpr hor religio q̄atur q̄
per ala vīa q̄enda est et ad hor
melioꝛes adiuuat grā ut quanto
fidelius tāto fortius tollerīt alīs q̄
rem ul' phiam ꝓphiam prodesse i
quit Aug dñt sapientes hmōi scāli
c. eod ¶ 26a veritas q̄ i medicinali
bus media mēta st̄ formēta ut ho
mines a penali ex nāo penali erig
ant' auxilio c. eodem Vñ ampit
illud documēti Catholici Vulnerā
dum sanas dolor est medicā dolo
ris i quo mrendit q̄ i moralib' vi
cia curanre per penas eo q̄ i mo
ralibus pene st̄ sic medicine ſm
Jhē documēta ¶ 27a veritas q̄ i
originali malo duo sunt scil pena
et culpa Originali bono alia
duo ꝓpagatio et confirmatio c. 28
¶ 28a veritas q̄ s nō omnibus
sunt hoies michilomīs deus voln
ut implere ꝑas quo recedunt vi
rtu sine q̄ misericordie maīs et femie
quibēdes vō aut non pñt ꝑseuerare
nisi illo cōtante ipā vō operatione
qua nunc operante fiant ut aut fu
gā ut nūos expiret femīa m
quibusdā latebris uoluit m for
mas visibles decores euoluat c.
eodem ¶ 29a veritas q̄ i sig̃ns
sensibilib' propriis loqui verba te
nent c. eodem ¶ 30a veritas q̄
nō ut alia ala roms in experientia
pna videmus esse mirea ſm ne
anis est homo sed erecta in celum
corpis forma admonet ipm̄ que
sursum sunt sapē pōzo aut mi
ra nobilitas que ligne aut ma
nibus attributa est ad loquendū ad
stendē et mlta opa artiū mdiat
quah aīmo ut sunct male corpis sic
adiuuātū c. eodē ‖ Ex quo dicto acu
piūtur duo documēta p̄m est q̄ cor
pus nō est finis n̄ ad fruendū anime
et ideo turpe est q̄n aīa sruit corpi
m hoīe ‖ 2m est q̄ q̄to corpus est
melius tāto aīa nu q̄ gīt ad ser
uiendū est melior et equūp sit hic
supponit q̄ excellēa dñi est sig̃m
excellēe alīus et per hanc raco
nem ondītur q̄ corpus hoīis est
melius q̄n bruū ‖ 3z o. d. quia per
eandem rōnem probatur de quoh
bet organo cui habit potē sensitiue
cui m̄ oculi aquile sit efficacior ad
videndū dicit aut q̄ oculi hoīis no
bilior est q̄nus ille sit efficacior
eo q̄ mre sior m̄ gradibus mdiuali
bus et in natā specifica oculi ho
mīs aut forte potētie sunt eiusdē
spēi et imperū organi q̄nus nō aīa
tota ¶ 31a veritas q̄ s mrioꝛa
membra possent mtuoi que nullū
ostenduīt decorem de cui' ita delec
tarent ut omīs forme appent q̄
oculi placet ꝓpius mentis que ocu
lis intellectualib' vnit ꝓferrent
arbitio c. eodem ‖ Ex quo dicto ac
cipitur deū ni q̄ scōrum corpa m
pria erūt nuda quia minus exte
rnus q̄ magis decora q̄m alīq̄ alia
res visibil' ut hic hēnt et amicis
nō quitur nisi ad decorē Intellectu
m̄ q̄ i dr quia quedā fiunt posita m
corpe hoīs solū ad decorem non ad
usum sic mamille in pectore et bar
ba in facie ¶ 32a veritas q̄ ita
alia plus hnt admiratōis q̄n
hnt minus mol' sit magis aut stupe
nda opa apis et formicarū q̄m cor
pa beluaꝝ ibidem ¶ 33a veritas
q̄ ita alia bona rsus nudi sunt
dampnatorū solacia non prima bo

norū c. cod' ¶ 75 veritas q̄ ſ q̄s
vult nemire quod nō p̄t omnīs
q̄ meneri non p̄t c. 24 ¶ 75ta ve
tas q̄ ſim plonem d̄ns p̄t illa
q̄ impoſſ ha ſiūt c. 26 ¶ Intelli dū
tm q̄ duo ſt̄ ꝓia impoſſibilī que dā
em ſiūt impoſſ ha ſimp̄r que per
nulla potēnam fieī p̄t utpote
q̄ deus poſſet facē aliq̄ ſibi equale
Alia ſunt impoſſ ha ſim q̄ q̄ non
p̄t fieī a poñ ſeu natūa rei poñ
eſt denāta ſicut reſurrecto mortu
oꝝ et de talibus potenijs loq̄batur
plato ¶ 76a veritas q̄ plato
et porphirius aliqua dixerūt q̄ſi
mīe ſe gmutare ponuſſent ſcili
ſuiſſent forte ꝙdam plō dixit
utrait aug̃ ſine corpibus aīmas
meīnī eſſe non poſſe ideo d' eas
ad corpa redituras Porphirius dix
it aīam puriſſimā cū rediet
ad prem ad mala hui⁹ mūdi nūq̄
redituꝝ et ita duo ſt̄ nūgantur
dicit aug̃ eſt illd q̄ fidē x̄piana
promittit ſalūz reſurrectiōm aīe ad corpus
et nō ad ita talia catalactes ſed ri
tē futuras c. 25 ¶ Et hinc arguit
doctōm q̄ reſurrecto mortuoꝝ cō
tonē nāh ꝙhensibil' Unde ratio
plōms videt cē demōatiua ſuppoſita
aīe īmortalitate quā citer conceſſe
runt ſollertes phī q̄ nulla natu
ra p̄t ꝑpetuo ſuo ſine p̄uari nec em
cēt ſeuſt' rum deus et nā mch' fa
cūt ſeuſt' fiuis aūt aīe cōuenit
eſt ꝓpositum ꝑpt quod ꝙſtruendū
eſt fm̄ ſicut em matīa ꝑpt forma
ita forma et matīa ꝑpt ꝓpositum
et ideo ſi aīa ſit hoīis forma ſt̄
ꝑpetuo oporteret q̄ a ꝑpetuo no ſeiu
ret ꝑpt q̄d eſt facta ꝓpo ꝑpt ita
aūt cōtonem plōms ille inſidelis
Auroys poſuit vnā aīam oīm n̄r
aīam eſſe corpis forma ¶ 76
veritas q̄ clauſs ocul' corpalib⁹
ſi in ꝓpria videbūt deū ocul' me
talibus Si aūt eis apīs videt
mch' illā naturā ſpūalem alīus
mōi exiſt poteīe q̄m ſint mod⁹
c. 27 Intendēd' q̄ in to toto c
diſputat ꝓpter vt̄m dicas vi
deat̄ in ꝓpria oculo corpli hodie
nī nullus dubitat q̄ non q̄ nō
unīeī poſſent eaa briſim ¶ 77
veritas q̄ racionalio phōrum
qua diſputat mentē aſſm̄ foret
mtellā lia uideī et ſenſu corpis
ſenſi ha ut n̄e mtelligibiha per
corpus nec corpalia p̄ſcipam̄
mens valeat minueī ſi poſſet no
bis eſſe ūtiſſima ꝓfecto ūta nob
erit p oculos corpis q̄ ſpūalis
videri nullo mō poſſit deus Si
ſtram inḡt racionalem vel
racio et ꝓphīa rñdet auctas
c. eodem ¶ To idem declat auctē
phīa quia hēizeus per ſp̄m
ſtū et nō per corpus vidit cor
palia q̄m vidit giezi munera
naamon ēpiente et tue ad ꝓpīm
vadens dicit q̄ ſic conſtat corpa
videi ſpū quo ſibi tacta pō ſpūa
lis corpi ut corpalis videatur ſpūt
aūt inḡt eſt deus dicit m̄ hmōi
q̄ mtelligibilis eſt ut videat̄ p̄m
deus a ſingulis et in ſingulis
¶ 78 veritas q̄ in ꝓpria patre
aūt inuitem cogitationes c. eod̄
¶ Et quo dubo arguit̄ doctm
q̄ p̄t aliquis cogita minueī nō
cognito quid intelligit̄ per illā
cogitationem ¶ Thoḡn no noſcet
unus plusq̄m alius in ꝓpria ſi pa
tentur oīa cogitationes ¶ 79
veritas q̄ animeie corpis que

nunc latent tunc no latebit m
tiseris et extuscis per cuncta
dispone ut nichil tam artificis
laudis rational' pulchritudinis delec
tatione cosurgat c. eodem et hic
eundem augt secrum nuditas
m corpibus quia fruiss sent op
ti corpe ubi ita oia ad videndu
m fert delationem || Et cof mat
qua post primi fuit indumentum
dant et no m statu more et ite
rum nullum corpus potit esse ita pul
chrum sicut corpus humanum ¶ Qō
Veritas q motus et status de
rens m illis corpibus cit et ubi
vellet spūs ubi protinus cit cor
pus c. 30 || Ex quo accipit argu
mentum q sancti no cent fixi i celo
empireo ut nonnulli putat quead
modu stelle sut imobiles i firma
mento sed ambulabut pmo vola
bunt quo cq; voluūt ¶ Qō Ve
ritas q no ideo sūt liberum arbit
rium no debuit q eos prima delectare
no potuit mag quippe liberū eū
a delectatione peccati indelimabile
conatu nā liberū arbitrium q primo
hoi aut datū est sint qd' no potuit
peccare et potuit peccare h° aut
nouissimi et potestas cit quo pec
care no potuit c. eode || Et hinc d'
sic q deus peccare no pt nichil ergo
liberū arbitrium e ideo hec negandus
est qui dicat nullo mō || Ex o. d. quo
sūt cent in primabilem cu hoc aut eam
dem voluntatem in prima et in via
d' aut q voluntas non pt impediri
ab aliquo cato et ideo vi q sit ex eo
q voluntas diuina defuit accre qd
oīem actū mali ¶ Qō Veritas
q prima inocentia q adam potuit
sint posse no mori et una illud li
berū arbitrium et nouissime cit no
posse mori sint peccare possessio
et istud posse no peccare c. eodem
|| Aduertendū q ly no loquit de libe
ro arbitrio sm sua sdam nā ille sem
p fuit idem utpote voluntas et in
tellectus sntz sm dispōnem qua est
confirmata uel no confirmata ¶ Qō
Veritas q sūt non erūt memo
res priorū malorū p experientia
ni dicat septima potū nec credat
būtur sed bū per vam spam c. eo
dem ¶ Qō Veritas q nos qui p
primi primi in ira dei deformitas
ab eo efecti grā quabam maiora
metuū videndo qe ipe est deus c. eo
dem || Ex quo dicto accipit argu
mentum q melius est omnibus electis q adā
fuit lapsus quia ut hic dicit ad ma
iorē gram reparantur et per eis ad
maiorē gliam || Ex o. d. si melius e
dampnare dicat q si adam non
peccasset illi nichil fuissent et ideo
si melius est sic esse sm communia
Dicta melius illis fuit primi qm
oppm si melius cet non esse ¶ Qō
Veritas q ipe nūs etatis diez
vltimi si sm eos per tpm amicu
los aputent qui i septima iuenitu
tur expessi iste sabbatismus em
deneratus apparebit sntz quo equi
esset m prima ut prima etas tangit
prima dies sit ab adam usq; ad di
luuiū et usq; ad abraham no eq
litate tempm sed nro gratiarum
duas quippe hec repiunt hic ia
ut matheus etatem dimmat
tres etates usq; ad xpi subsequu
tur aduentū que fil' et quatuor
gnationibus exphatur ab abra
ham usq; ad dauid una alia us
q; ad trāsmigrationē Ja inde usq;
ad xpi ngrationē Ze sunt quibus
|| Ge mihi nunc aqua generationū
nro monenda pter illud quod

dicti est non est vrm nosse tpa
ill' moneta postrema hac tam q̄
die septima requestet deus hic
m̄ erit alia septima dies erit
sabbati vrm nu' finis no erit
vespa ¶ Vz dm̄is diebus velud or
tanus m ypi resurrectione consec̄
tus et̄nam m̄t no solu' a'me
sed corpis requiem ultio c' ubi
sit concludit ibi videbim' et vi
debimus amabim' et laudabim'
Amen

Incipiunt flores beati Augustini super Genesim contra manicheum

Flores bti Aug'n
sup Gen̄ contra
manicheos sic col
ligunt̄ ¶ Pma
veritas est q̄ nul
la est scptura que no apud eos q̄
ea no intelligit possit reprehendi et
ideo dicit q̄ prudentia dina mul
tos durissimi errois hereticos esse
p̄misit vt eis insultat nob' erit
interrogans nos ea que nescimus
exercitamus pugnas et dimicas scp
turas sine capiamus ira p̄incipii

Ex quo dicto arripuit duo theo
logi dem' ¶ P'm est q̄ hoies qui
aliqua doctrina ignorat facilit
reprehendit ea q̄ rpam̄ in scptis
confidentes mentis no intelli
gut Unde dicit q̄ plerq̄ manichei
reprehendent doctrinam veteris testamē
ti quia scpt̄as ipam no intelligit
¶ T'm est q̄ sicut expedit hereses
esse hereticos ad pugnam amouendā
ita expedit in theologo esse contrarias opiones ad meram veritatem
quia dū ignorata q̄rit inuenit audit
addiscit inuestigat sic ibi Augn̄ ratio sua
rorsus concludit ad opionum q̄rietatem
et ita q̄ueritas non est in fide ita
nociua ¶ Ta Veritas q̄ ni dr
In p̄incipio creauit deus celū et tra
m̄ est intelliḡ de p̄incipio temp'is
sed in eo q̄d dixit moyses Ego p̄
ncipiū qui et loquor vobis et p̄bat
quia an̄ p̄incipiū temp'is no erat
tempus vbi appareat q̄ no est eius
eterno negare q̄n ni p̄mo oīa tp'is
inchoate fuit factus mundus sed
q̄ no fuit factus cū oīa copulante
tempus p̄imum in fuit idem ¶ In
telligi rn̄ q̄ in eodem processu po
nit q̄nor notabilia P'm est q̄
ni q̄unt manichei quid deo subito
placuit ut faceret mundū et mundi
ante deputant in eo q̄ an mu
dum imaginant tempora an̄ que
deus non operatus fuisse estimat ni
si an mundum nullus temp's fuit
¶ T'm nobile est q̄ ei quesiit ysa
quare voluit deus tuc celū et t
ram facere ipi q̄unt ad manus vo
luntate dina et eam ei m̄ intul
pta manus potuit inuenire et intul
sit ea voluntas dine Un hebur
q̄ deus est melior hijs que sunt
ad finē quia questio de q̄re est
questio de fine ¶ T'm est q̄ in dr
q̄ tenebre erant super faciē abyssi
non st aliq̄ tenebre ab eterno sicut
arguit manichei quia nuditas no
est aliq̄ res sed in p̄uano rei ut
tenebria no est ni p̄uano lucis q
tum dicit ¶ Q'm nobile q̄ spūs
dei ferebatur sup aquas no m̄
sicut mr ferrum sol sup terram s̄
per p̄m̄ invisibilem sublimiat
sue ¶ Ta veritas q̄ nō dicitur
ul'dm est in p̄incipio fecit deus
celū et t̄ram celū et tre nōie vn
nisa creatura signata est ideo m̄
noibus visibilibus appam̄ ppt nf
mitate p'uloz qui mn̄ pdo
nei sunt invisibilia comprehende

et adiungit ibidem q̄ mañ̄a p̄ma
facta est m formis et confusa vnde
omēa q̄ fuerūt formata sicūt quid
q̄nt mgens chaos appellat de qua
dicitur m sp̄ima qui sent mūdū
de mañ̄a confusa sicut mḡ hēt tex
tus mē qui sent ordem tradi q̄
mañ̄a confusa ‖ Ex quibus dictis am
plius datur duo thēo logi dōcta p̄mū
est q̄ omīs creatura hēt mañam
aliq̄ q̄ dicat omīa facta de ista mañ̄a
informi ‖ 2m doctoris q̄ mañ̄a p̄a
omnē aliā creaturā p̄cessit ordi
ne nat̄e ad mm̄ quia omne q̄d fit
de aliq̄o est aliq̄o mō posterius illo ‖ In
telligēdū mi q̄ in sequētibus p̄mittit q̄or
nōbiha ‖ p̄mū est q̄d ideo dicit de
omīa fecisse de nichilo q̄ omīa for
mata sunt de ista mañ̄a que de olo
nichilo facta est ‖ Dēm hēntur argu
mentū q̄ ennea p̄hibita nō sunt
magis nichilha q̄m ista mañ̄a an
q̄ fuit facta q̄ dicit de olo nichilo
‖ 2m nō le q̄ ni dr̄ in p̄ma° creauit
deus celū et tram nō erant p̄ma
mañam sic est intellm dm nō q̄a
mḡt erat sed quia esse potūt ‖ 3m
nō le q̄ ru dr̄ tra erat inuisibilis
et incōposita Inuisibilem inquit
dicit p̄t obscuritate et incōpositam
tam p̄t nō formātē ‖ Et in
nōbisē q̄ mā p̄ma sunt res signo
ta plūbus nois ē nūcupata seu
nōibus nec ipsoibus hic esse pu
tarent nec assūmūr Vnde hēntur
q̄ mañ̄a p̄ma p̄ma sc est icorpoīs
nbihs Vz attende q̄ in eodem lo
co ipē ponit mañam p̄mā quas
tra appellata p̄mo dr̄ q̄ sunt ap
pellā celū et tra ‖ 2o q̄ sunt ap
pellā inuisibil et incōpoīta p̄ter
dictū causa ‖ 3o dr̄ ipam appella
ta abissi tenebrosa q̄ infimus sita
nata p̄t ēnsci potūt ‖ 4o dicit
ipam appellatā aquas cū dr̄ spūs
dei ferebatur sup aquas q̄ facit
mḡ q̄ dictibus subiacebat opē
ātī ‖ Ex veritas q̄ dīs for
ad vitatē regulā regitur ibide
‖ Ex quo dicto accipitur 2or theo
logica argta siue doctā ‖ p̄mū est
q̄ progressus p̄fectus ad formā est
p̄fectus ad pluralitatem q̄ mḡt dīs
forma ad vnitatē regulā regitur
et hoc non nisi per suā mañam
cōtinētur q̄ vocata venit ad pluralitatem
‖ 2m ē q̄ actus formalis est
qui distinguit quia per ipam est q̄d
libet vnū per vm̄ aut cōpositum est
vnūq̄dq; indiuisū inse et diuisū a
quolibet alio ‖ 3m est q̄ in p̄bus
non est processus in infinitū p̄m for
mas specificas quia talis processus
est ad formas et ad vnitatē tal' aut
processus ad vnitatē non est in infinitū
‖ 4m est q̄ omīs multitudo mutal'
est aliquo mō per mañam et non
per formā cū processus ad formā
fit aliquo mō ad vnū et non ad ma
teriā ‖ Et accipit mañā plerisq;
pro entitate ut distinguitur contra
formā specificā ‖ Intellm dī q̄ ibid̄
ponit duo nōtia p̄mū est q̄ mani
festi decedunt scripturā q̄ dr̄ scitū est
vespe et mane dies vnus quasi pes
pe p̄cedere mane ‖ Et dr̄ Aug̃ⁿ
q̄ nō dicit vespe et mane accipit
vespe pro fine vm̄ operis et mane pro principio
none alterius ‖ 2m nō le q̄ herbe
venenose et inutiles non videntur
fuisse create nisi vsus post hominis
lapsum preter penā pri q̄d probat
q̄ in maledictione ade fuit dictum
spinas et tribulos germinabit tibi Op
po m autē videtur sentire sup gen-

mane p

ad tram et pt vnicq; recordari
Diffinedo mr ꝓbam et ꝙtatem
nouā ¶ 4a veritas ꝙ mōs ma
redome qui olipus notatur tante
altitudinis videt esse ut meq; ca
numē ner ventus ner nubes sen
natur ibi se colligāt ner ibi aues
volare videntur quos ab eis pro
nalidio dicāt ꝙ per singulos an
nos solebāt ꝑ sacrificia illd ca
numē ascendē et aliquas notas
i pulue scribē quas ano ano m
tegreas ibi inemebāt et adiūgit
ꝙ iste aer nō est ꝙens hoibus ad
respirādū vñ illuc ascendētes
spongias secū portabāt ¶ Intelli
gendū tñ ꝙ ibi pomt q̄r nō ha
ꝑ mū est ꝙ nō d̄r deū diuisse aḡs
q̄ erāt sup firmamētū ab illis q̄
erāt sub firmamēto ꝑt intelligi
vt diuisit maniam rōlem et vi
sibilem ab inuisibili michil mi affi
nat ¶ 5m est ꝙ sicut ignorātes
aliqua artem nestrūt ex ad ꝙ sint
q̄ moda mstra illius artis ita qui
ignorāt pulchitudinē vniūsi mdi
nit supfluas que videnī in
les ēaturas ¶ 6m est ꝙ nō mem
bra corpalia deo in sptu attri
buūtur p tā noīa potentie ꝓpa
les intelligūtur sicut exemplifi
cat de digito dei ¶ 7m est ꝙ pulch'
tudo q̄ in pribus ostrat mito et lau
dabilior est in toto q̄ in pte sicut
exemplificat i membr corpis sil'
sumpt et scrsū accepte dñi am
pit dorū q̄ melius et nobilius
esse hr aīa nō a corpe separata et ido
nū ꝑpetuo q̄ in toto corpe q̄ et
ni suo toto q̄ a corpe separata et
ideo nū ꝑpetuo nō possit esse sepa
ta suo optimo si est modis ideo
cludit de futura ¶ 8a ve
ritas ꝙ ex quo iudea a treno xp̄i
no exenderēt et mr gentes disper
si sint ad cultū dolorū nullo tmo
re depiant sint ibidem tā fruem
¶ Ex quo accipiūtur duo dubitā
ta ꝓm est q̄ synagoga plus pro
ferat in spualibus bonis tempe tri
bulacōis q̄ in pspitate quia tempe
pspitatis q̄ dni in regno pmanent
deficiet in idolatriam ꝓcipam coti
die ut pz in vet testamēto qui aut
i captiuitate fuerūt nō poterūt ut h'
dicit ad idolatriam trahi ¶ 9m argui
q̄ ecclia ubiores fructus attulit in
spualibus tempe tribulacōis q̄ nūc
fuerat tempe prosperitatis quibus rōe
ne martiū etiam fuerūt plati
sime et sūtates fructuose et pfice
pro eo q̄ vnus in exilio pficit ¶ Ad
od q̄ nūc videtur illuminī ecclie ꝑ
pera tempalia pueāe nī tñ dñi
nest ꝑa talia pcurauit dicit aut
q̄ talis peiano est natā ꝓpt mfinos
et nō ꝓpt pfectos et q̄ multi dē nō
est pfectū sed mfina ¶ Idcirco sī insi
ad tpam fouēdo assistēt forte in
tribulacōne succumberet

Q̄ rapiunt flores secundi li
bri contra Marcionem

In ꝛo libro prima
veritas q̄ q̄sq; volūt
omia q̄ dicūt sc̄ dina
sc̄pturā fm tram acci
pere et nō aliter intelli
gere q̄m lra sonat et ponit vitā
blasphemiaꝫ et omia congrua ca
tholice fidei ꝓdimere nō solū ei nō
est imudend' sed ꝓpriꝰ multū qua
laudabil' intellr hndus est Fi aut
nullus mgr exstitus datur ut pie

et digne de dō que ſcpta ſ̄t mtelligā
tur figuāture et enigmate q̄ dicta
ſunt mtelligam⁹ hītes ingō autem
Applicam a q̄bus dicta mlta de libr⁹
veris testamēti enigmate dissoluā
tur cra pīm ¶ Ex quo dicto accipi
ūtur duo theologa argūta ¶ Pm̄ē
q̄ sensus hālis dīne ſcpture est
maxīe q̄medandꝰ et tāto plus q̄to
plus sequit ipam hām sicut iacet
dū n̄ sit ꝯsonū fidei catholice et ideo
talem expōitorem tamq̄ puniendum
q̄mendat ¶ 2m est q̄ sensus enig
maticus et spūalis est nūq̄ eq̄mredꝰ
q̄ non ꝑt sensus hālis hui⁹ sine blas
phema ul' errōe ¶ Intellectū q̄ m
sequētibus loquens ꝛ originali p̄ce
dīar oīs q̄ post p̄m̄ natꝰ sim⁹
animalem hoīem agim⁹ pus donec
assequamur ad dīm̄ n̄r̄m ihm̄ xp̄m
vbi hēbim⁹ argūtū q̄ oīs nati per
ppagatiōm̄ cōtrahim⁹ originalem p̄
culpā ¶ 2a ꝯ Veritas q̄ q̄ de
ꝑtes fluuiū qui egrediebāt̄ de
loco voluptus ſignāt q̄nor virtutes
ſcās prudentiā fortitudinē tempe
rantiā iustitia ibidem ¶ Et dr̄ ibi
q̄ p̄mus fluuius ſigāt prudentiam
q̄ ibi inuenitur aurū et carbun
culus ſcās gion prudēa est emm
ad modū auri splendida et nocte
fulget ut meridiē ¶ 2⁹ fluuiꝰ
qui circuit ethiopiā regiōm̄ fer
uentem ſigāt fortitudinē calorē
mḡ actiōm̄ alacrē non pigrem
¶ 3⁹ fluuius ſcās tigris ſigāt tem
perantiā libidinē refrēgentem vi
vadit iste fluuius contra ſinos ¶ 4⁹
fluuius ſigāt iustiā de qua nōīa
tur ait Aug⁹ per quā tram va
dar quia iustitia mḡ ad oīs ꝑtes
animē ꝑtinet et oīes alias ſe
copulās virtutes ¶ Dū ampliatur do
minicum q̄ iustitia est virtus cōis
complectens oīs alias virtutes et
mtelligendū est de iustitia legali
2a veritas q̄ aīa debet do
mari corpi et m eius exemplū
facta est mulier ut subiecta cet
viro et adiungit q̄ plasa et miserē
dominus in qua primū femiam regere
et dñari et infirmus subdat q̄ su
bde mulieꝝ voluit dñari viros suos
Intellectū est q̄ infirmus ponit duo no
tabilia p̄m est q̄ in ordine tempta
tionis mē est sicut fuit in tempta
tione primoꝝ parentum quia cū sit so
la suggestio tunc serpens mulierē
alloquit si aūt sola cupiditas moueat
ad temptandū nitatur nūq̄ in mulier
comedit fructū Dī aūt rursus cōsen
sum tunc est primū vnī ofūmatū et
sequit expulsio paradisi ¶ 2m̄ē q̄
michi nam familiare est p̄cantibus
q̄ do velle attribuere videnicet ami
cis et ideo dicit q̄ Adam dixerit
mulier quā mihi dedisti michi dixit
et Eua dixit serpens decepit me
Dī attendendū est q̄ mr̄ hīa dns dicit
vnū ūbum valde solempne q̄ ppo
terea nascit̄ ex superbia ut quis fau
dulenter dissimulando nubes vult dnāre
3a veritas q̄ nulla opatio fit
ab aīma sine a voluntate carnali q̄
non hēat in exordio dolorem donec
in melioꝝ ptem flectatur cōsue
tudo qua cum peruenit mḡ natus
est filius et ad opus boni opatus
assertus per cōsuetudinē bonā que
cōsuendo ut nascētur ei debē et dolōe
tam est malū cōsuetū ibidē Ex q̄
dicto ampliat̄ 3or dōm̄ ta primū
est q̄ actus virtut̄ sunt ēra p̄ce
pta difficiliꝰ et penaliꝰ q̄ dicit

q̄ opanō habet dolorē in exordio
est q̄ actus virtus ētra finem sint
facules et delēabiles qua diat q̄
bona consuetudinē pati effertur
ad oppoīm sūz eius q̄ pr̄ dixerat
¶ 2m est q̄ repellere et mutare
mala q̄suetudinem dolor et istanā
ozi m actu vmoso ex reluctatōe
ad mala cōsuetudinē q̄ dr q̄ cum
dolore reluctatū est male consuetū
ut bona nascātur consuetudo ¶ 3m
est q̄ ḡuare est mutāe mala con
suetudinē qua diat q̄ non pt fie
ri nisi ni dolore ¶ Jurelh dī m q̄
ni sequentibus ponit vnū ūbum
nōbile cōtr Apostatas sic ait ho
mi inf bonos vinc̄ repit si se m
melius mutāe volūt et ista bo
noīm rōtra ōne ponē sue male co
suetudinis pellitur et illi cui no
excludit reluctātem sed dmittit
rpudiates tm̄ nup vanos e qua
mf bonos non pt hbe malū opa
ri ¶ 4a veritas q̄ nulli nature
noceat prīa ahena ibidem ētra finē
dñi cōtradicens opinoīm manicheoz
qui dicebant nocere prīa ahena di
at sic nos negamus sed dicimus
nulli natie nocent prīa nisi sua
Dz attendi q̄ in pmo hō vocatio
nū c.20 istud dictū exponit et cō
firmat dicens q̄ non dixit nulli
hoi natie et tam explanatorem sa
nctū sciat ne forte putaret q̄ per
tinū pmozū pnīi nō obesset par
nulis ut gr̄hant vocati originale
Jurelh dī m q̄ ex pmissis sequuntur
exclusiones ¶ 1ma est q̄ alicui sup
posito noceat prīm qd non est sim
q̄ cū h acquiat hoiem pro supposito
hominis dicit non dixi hoi ¶ 2a q̄
q̄ alicui natie nō noceat prīm nisi
sim q̄ dicit q̄ nulli nature et no
aliquis et nullus equipollent ¶ 3a

exclusio q̄ in plus se habet natūa
hūana q̄ suppositum quia p dicta
dicit nō nocere nisi eidem nature
cui est quia est eadem in pmo pa
rente et in aliis ¶ 4a exclusio q̄ vir
tus naturie in diuis est vnitas nō
fabricata ab alia nia q̄ nominem
pīm originale qd est turissim non
sequuntur intellectum meum fuit aute
noceat eadem natie soli q̄ actui vo
ris ¶ Dz o d q̄ sicut non videtur
iustū q̄ vna natia puniat pro
alia sīa nō videtur de pna ¶ di
cimus aut q̄ vn est de pcto qd non
sequitur psona sim se ¶ 3tio aiit
primū originale sequit naturā si
liter ppagata et oīa alia per
sona et ideo pro solo isto vnus
iuste punitur pro alio q̄admodū
si alia pecuat corpus iuste affli
gitur et si pcr ob peccatum pe
ter iuste cruciatur aut si mā
miter fiat caput pūdetur

Incipiunt flores beati Augustini contra ad amanuū

Flores bi Aug m
unf adamantiū qui
libet est cōi eplā
Ha manicheus dicit
fundamēt vñ solet hic iste appel
lari cōtra eplam fundamēti sic
colligitur ¶ 1ma vitas est q̄
sm rea sapia q̄ non melius vna
rum sed attendēda simplicitas
tissima sua dcrnet m pmo esse
ētra principiū ¶ Dz attendendo q̄ ibi
tangit Aug has cōnes q̄ ipm mo
uent ad manendū infra corpus
eccle cathe ce 1ma fuit multū
recedentiū et ideo consensus plōrum
2da fuit ēntudo mīa aculoz multi
tudo tam catholicoz q̄m hēticoz
et mirabilia non defecūt apd

hereticus ‖ Tm fiunt antiqtas tem
porū qz hētici nonas sectas sactas
mihoabāt et catholicā pmanebāt i
sua antiquor ‖ Qm fiunt successo
sacdotū quia a bto petro usq; ad
pūtem diem successio hēnt sacdotū
in ecīa catholica et nō apd sectam
aliā ‖ Qm fiunt nomē ecīe catho
lice qz nō tenē ecīe nomen suoz
hēsiarcharū ut pote Arrianoz et
manicheoz ecīa semp nomē obti
nuit ut catholica noīetur. vñ dicit
q si pegrino alicui ecīam catholica
requenti nullus hēticus sua ecīam
auderet ondere. ni nō oīs catho
lici velint dicī ‖ Intelligendū tm
q ibidem adiūgit vsū notabile sic
dicens. ego euāgeo non credem
nisi catholice ecīe me q moueat auc
toritas. qd probat qz credidit euā
geo ppt pdicātes sibi ſm formā a
xpo trāsmissā. vñ intendit Aug ta
lem vonem ppt qd vniūsq; tale
et id mag. sed ppt ecīam credentī
est euāgeo. discipulis xpi dicentibus
ad exemplū sui et nri magri pe
tenti et credite euāgelio q mag ere
dendū est ecīe q euāgeo ‖ Et hic
ex hoc acquiritur duo documenta
Primū est q maior est auctas ecīe
ad credendū q dīne sīptie. qz ni
euāgelium sit p stationē in to ta di
uina sīptia. h maiorem fidem
adhibet ecīe ad instruendū q sit di
uine sīpture ad indicandū. quia ubi
maior auctas ibi maior spūalis
ptas ‖ Secundū quia per premissa
videtur q ecīa posset actualos pa
rare et diuina precepta mutare. qd
absit. dicit q intellectus Aug vi
det hoc esse de tota ecīa. anpiendo
ipam pro suo capite qd propie ecīa
geo credē. et constat et sic est q
ecīa hēt q q continet in diuina sīp
tura in sua pte. et nichil tale duo
non hūit calūpniā. Si aut acquira
tur ecīa secute pro illa q nunc est
militans. tunc ista documenta sūt acquisita
quo ad nos nīi et nō simpliciter iste
ut est nobis euidentius relinquet
quin deus esse ‖ Tertio q ni veri
tas per disputationem magri oporteat
q ex vtraq; parte arrogantia deponatur
vñ acquiritur duo documenta
Primū est q homines arrogantes non
sunt idonei ad veritatem magre
Vnde decet ut hic dicat arrogantia
deponē ‖ Tm est q apud theologos
disputatio lingiosa est. sermo
sapiencia alia lingua non pricium
nisi ex arrogantia. vñ alius unus
magr superare ‖ Intendit q m sequē
tibus ponit q or nō bona ‖ Pm est
q superbia est mater omnī malorū
Tm est q lib actum Euangelii est pa
ribus cūctis cū euāgeo ‖ Tm est q
Aug nouē annis fuit manicheus
‖ Qm est q ni ipe fuisset adolescēs
fuit ab errore manicheorū deceptus
Quarto q nullus pt esse
corpus qd nō sit minus in pte q in
toto. nec in loco vbi pars pt ha
bere alia partem. sed alia hic et
alia ibi. Animē vo nā aliquo lo
co nō distendit. nā in singul' par
tibus sui corpis est tota. et illud
probat quia singulis membris sui cor
pis sentit ‖ Ex isto acquirit q or
dinata. Pm est q omne totū e maius
sua pte. quia dicit q omnib pb e mi
nor suo toto magr aut et nimis
sunt corrūpta. cui sic vlr vera i
toto ente ‖ Et si dicat quare ista
regula determinat Aug ad corpalia.
dicit q solū loquit de quātitate
molis que solū est in corpib que
sm quantitatem mensur ista est

vā m ꝑticularibus q̄dmodū tota
cūlis maior est suo quotūq; ḡdu
2m dom hī q̄ corpa hūt esse i loco
dmē sine . sta q̄ una pt̄s corpis est
i una pte loci et alia m alia quia
dicat q̄ dne ptes corpis in eadem
pte loci esse nō pnt || Un amplit
arḡtū q̄ rondensatio non ꝑt fieri per
partiū multiā mgressionē et rāe
facto per egressionē q̄ dicat q̄ im
possibile est duas ptes simul esse
|| 3m dom hī est q̄ alia habet eē m
corpe dissimīe q̄ nō est in quālibet
pte corpis ut angelus totus est in
quālibet parte loci quia sibi deter
minat quātūs alia pter istū modū
sit informatiue in toto corpe || 4m
dormētī q̄ istud est vīm ꝑm opio
nem Aug̃ in non solū de alia in
telligia sed etiā de sensitiua q̄ ratio sua
directe vadit ad sensitiuā quia p
hoc ꝓbat mitemū sim nī dicat quia
in qualibet pte corpis sentit || Ad
o d̄ ista ratio non est sufficiēs
dicentē em̄ q̄m ipām ponūt exten
sā q̄ ni omne corpus alterī q̄n in qlt
bet pte sentit hoc est ꝑm alia et
alia ptem ista et alia intelligia sicut
alia vegetatiua in plāta in qualibet
pte nutrit ꝑ ꝑm alia ptem || Et
cōfirmat̄ q̄ in diuisis corpis ptibꝫ
a corporeis sensibus i nuitat̄ que con
tīnue i mūnonē in eadem pte esse
non pnt vñ videt̄ ista inuitida ꝓa
alia sensitiua nisi forte accipēt se
nire ꝓ intelligē quēad modū sapiēs
dicit sensatus et dicat aīam sentire
in qlibet pte quia non est ponē or
ganica nulla determinatus sibi ptem sic.
vlla dicit esse semp et ubiq; ꝑa
abstrahit a loco et a tempe || Q.a
Verum q̄ mḡtri hoies et alīari
t̄hunt maiorē honorē multitudim
q̄m vnitati ibidem Ad quo dico
accipiūt 2or documēta ||ꝑm est q̄
melior est ratio vnitatis q̄ plura
litatis q̄ utitur hoīes q̄n mag
norant multitudinē q̄ vnitatem
2m est q̄ melior est ratio cōgitā
q̄n meḡht nā cōgitatis est quietis
et q̄ntūs vnitatem ut cōtinuitas plu
litatem || 3m est q̄ melior est cō
silitudinis q̄m dissimilitudinis q̄ sic.
se hī silitudo ad ꝓemptitudinem ||ta
dissimilitudo ad diuisitatē subiecto
rū aut melioꝝ melioēs sūt passio
nes || Ad rōn. ꝓmū dicēdū sūt 2or
differētia arḡtā || ꝑm est q̄ vnitas
non est de essen nūi ita q̄ sit idu
sīa m rone sua formali quia tunc
minus melioēt in sua rone q̄dita
tiua vnitatem et se hēt ꝓ addito
nem ad ipam et sic ꝓfectior est
ratio multitudis q̄ vnitatis || 2m
arḡtū q̄ ratio formal' quidditatiua
nūi nō est foī vna quia nō vna
quidditē nī vnī et multa ex oppo
sito distinguuntur nec vna denoia
tione q̄ nulla passio ē nobilior
suo sbō || ꝑm arḡtū q̄ vnū nō
q̄uertitur cū ente q̄ ens dicitur
in duū et multa et minus sub ente
q̄uertitur || 4m arḡtū q̄ vō. foīl
multitudinis nō est absoluta sed re
latiua q̄ omne absolutū ꝓfectibile
sua ꝓpagatione sibi oppositū nī dicat
aliquē alia ꝓfectionem et nī res
pectus cōis naturā dicat ꝓfectionē
pluralitas aut ut mīr sippōit
vnitati opponit ꝓpagatiue || Q.a
Verum q̄ sicut catho.ca doctor
omnes naturas quas fecit dīs
excellēte gradibus ordinatas et
a sūmis usq; ad infimas omnes
esse bonas sed alias alijs et pos

res ibidem Ex quo dicto arguit
vnū doctū et vnū argutū Argu
mentū est q omīs entitas creata di
cit pfectionem qz excellentē gradus
est in actibus creatis et in omnibus
naturis et hoc dicit ppria relatione q
non est pse natura Aliocī in dimis
sorent qđ ppone et sic melius da
est ita ratio solū de absolutis Do
mnetum est q impossibile est tres
tres duas pfectiones absolutas esse
esses quia dicit q omīs natura qđ
sert dus sm gradus excellentes sunt
ordinate et ideo dicūt bñ Aristo
te q non est possibile in vnūsquo esse
duas species in pfectione equales Ad
q.d. que est ratio istius famosis
sime vitatis Dicit aūt q istius
solent a diuisis q or rones assig
nari Prima est lorenalis qz di
cūt q qđmus semp dimidiū per
duas dras quarū altera hz modum
primi et altera primi et ideo species
subalterna atenta semp est minor pfecta
sm nā ratio parū valet qz constat
omnem drām ultimū esse postremam
aliocī species consumeret pmatrimo
niū sint absque matre ut matris
pam est nā nobilior qm sua oppo
sita et si dicatur q pro tanto dimi
tur prima qua desiat a pfectione
altius tunc ratio petit principiū
manifeste Tertia ratio est naturalis
qz mr quidditates diuersarū rationū
nā semp inastit vespertinis dis
quipantie et non equipantes qui est
eiusdem rationis in vtroq extremo
vespertinis aūt disquipantie sine in
equalitate melioris nequit Ista tñ ro
ibidem de medijs concludit cum
entitates quibus distinguuntur
habeant vesperū diuisitas qui ē dis
quipantes Quarta ratio est metha
qz omnia q sunt in vniuerso sunt ordi
nata ad finem nā deus omnipotens
in hoc consistat et no oia sint ordi
nata ad finem sm ordinē de
pendentes aut perfectione et ideo no
videtur q in rebus possit esse vnus
ualis ordo nisi eminentie utpote
in dispari et dicitur q medius
dus eq̃lia no sunt finem subordi
nata sed ordinata ita spes equales
sunt sub gre et ita ratio cessat
Quinta ratio est theologica qz dicūt q
impossibile est primum equalitari plibus
principari et ideo spes no pnt se hre
sm equalem distantiam ista aūt ratio
pcnt quia no ondit quare primum
no possit equalitari principiari oppo
nitum obstet medijs ideo nunc non
concurrit demonstratio sed auctoritas Au
gustini et ideo non videt vsq̃ qđ
veritas demonstrata sed tm credita q
et phi ipam concedat Sexta ve
ritas Infinitate solent poete in
formē quādam materiam sine spe
cie sine quantitate sine mensura sine po
tentia sine unione sine ordine sine dis
tinctione confusa inquit nescio quid
sine omī qualitate ibidem unde
ponit materiam qualem et quantam
etc Sed q.d. quia pipathetici dicūt
q materia de se non est quanta de q
hic Aug etc dicat aūt q vnū est
de se et quidditative nō quin ita quidā
ant sibi denotarem nullus ne
gare pt Intelligendū tñ q in
se quentibus quinor ponit nobilia
primum est q plus sunt laudanda bona
q̃ mala vituperanda Exquo aut
pt dannetum q magis sunt bo
na eminerada q mala puien
da et ideo quilibet preceps debz
esse promptior ad mandandum q
ad puiendū quia puiendo vmat

vmpabiha siait ꝛmmeca ao lau
dabiha ‖ ꝛm dr̃i hi est q̃ mehꝰ
est nocentem dimittẽ et libãre q̃
nocentẽ rondemnare qua sit ma
ior pmpt̃ dr̃ est ad p̃mandũ Ita
maior difficultas ad punendũ
‖ m dr̃ notabile q̃ ꝑ bonũ tolla
tur a malo omnino mihil est vñ
ampiunt dr̃i hi q̃ malũ mihil est
Vñ ampit dr̃i hi q̃ malũ mihil ẽ
nisi queda mihileitas ni bono ad
nnyta ‖ ꝑm nõle q̃ ni quatur
vñ malũ dinf diat q̃ malũ nõ
est nisi corrupcio et ideo diat q̃
nõ est aliq̃ nã sed cõi natura
et adũigit q̃ te corrupcones nõ
sint licet sint cum ꝑte Ideo
diat q̃ malũ nõ est condutor na
turaliũ sed ex eo q̃ fit ex mihilo
Ex quo arapiit aliqm argm q̃
deus nõ ꝑt ẽare naturã impe
rabilem q̃ malũ est mihil Item
diat nullũ ꝑt esse sũmũ malũ
quia semp est bono pmptũ ꝑm
pmissa vñ hẽtur q̃ omẽ tale est
de puratu olo a suo oppsito Item
diat q̃ nullũ ꝑt esse oppm sũo
bono quia illud esset sũmũ malũ q̃
nõ est dare sm pmissa Item diat
q̃ mines corrupt̃ q̃ de mihilo sed
pmanet q̃ adeo vñ hẽtur q̃ a mihi
lano nõ q̃nit ꝑm dina actidem
sed per mihili ꝛmardem

Incipiunt flores beati Augustini ī libro Retractationũ

Flores bñ Augustini in libro retractationũ sic rollegimus ‖ Prima ditas q̃ qui nõ hẽt ꝑmas ꝓes sapiẽ stiã tñ debet hr̃e scandas scias modeste r̃ nomẽ errata in prologo ‖ Et si nil ibim addiat ad ordinem motuũ q̃ ipe habit ad inuicẽ aliq̃ in q̃bus videbat erraſſe ‖ Ex quo dicto sumitur vnũ documẽti et priũ exemplũ documentũ est q̃ nullus doctor debet cessare quin diligenter corrigat ista aliquibus propter se erraſſe si tantus doctor quantus ipe fuit de hoc diligenta habuit ‖ Exemplũ est q̃ si ordinatur hmõi tractatus ꝓpter q̃ ni doctores ad istũ actũ ai supma difficultate trahant a cetis Iste per se ipm ad ista hmõi tractatem fuit flexus ‖ Intelligi dr̃i ni q̃ ibidem exponens illud dictũ sapientie In multiloquio pcũ non deerit dicat sic Absit ut multiloquium ꝑputetur qñ nõa dicuntur quantumq̃ pcũ mate iuborũ ‖ Io exponens illd Aplꝰ Iacobi Nolite plures magri fieri dicat sic magros plures fieri existimo ni diuisa et adisa senatur et cõcludit in fine aplꝰ q̃ ruq̃ ista scripturi fuit nõ me mittere nec erraturem sed ꝛ melius proficientem ‖ ꝛa veritas illud q̃ fortuita vulgo nõiatur quod occulto quoda ordine regit mihil q̃ ait aliud casũ nõiamꝰ n̄ aliq̃ ratio et ca secreta est Cullo ‖ Tradidit ibidem q̃ omnia ista ad diuina puidencia cuoanda st̃ Ex quo ampliatur duo dr̃i ta ꝑm est q̃ quicq̃ fuit a casu ul fortuna fuit a diuina puide q̃ dicat q̃ ois tatia ad ipam cuoatur ꝛ reducitur ‖ ꝛm dr̃i hi est q̃ casus et fortuna nõ sut cause p actus siant phi posuerunt q̃ dina puidencia est ca ꝑse rez ad qua ꝛ ta ut patuit reducit ‖ Dz o si ali quo dr̃i casus et fortuna d̃

aut̄ q̄ non ſ̄m ſe ¶ In q̄ ſ̄m ſiat euen
tus nobis mẽti ñ bñ ſ̄m mãz
quia forma ꝑpe dicat talis rect
tus euentus ſed ẽm ꝛ̄aturas ꝛ̄one
biles eſt forma et ẽm rectoles m
ſus ¶ 2a dubitaᵒ ſi talꝝ eſſñm
ꝑt ee aliq̄ alia ẽ a diuia pudᵃ
2ᵃ aut̄ q̄ nõ m q̄ ſ̄m caſualia ſ̄
et formata ſed bñ manifeſtat ſiat
q̄ cũ miſerit aliquo per viam ca
dẽt ſup rapid eius lapis & ſim
na q̄ ipe miſeret ſm voluntate
eius et q̄ dominꝰ euẽt fiunt a cã
mlñ ꝑ ſ̄mutatẽ lapidũ ſed q ista
duo ſmiscent ut q̄ ſm miſeret quia
do iſta domꝰ fiunt ſmutata iſta
cõmutio nõ ꝑt reduci niſi ꝑ diuinã
pudñ̄q̄, dñ linet miſeribꝰ ſit m
certa talꝝ muſa tñ fidelibꝰ eſt cer
tiſſima ¶ 3a veritatẽ q̄ non ſo
lũ miſeles qui ſunt impij ſed cr
fideles et ſñ nõ ſunt amẽdandi ꝛ̄hat
vita et illud dictñ ipe confirmat du
plin retractatõne q̄ dicat m pre
dẽm c° q̄ mito diſpliceret ei q̄ acta
dñicas phẽs tñ extulit ꝛ̄ libro
que ſunt contra eos ¶ 2a veracr
mano eſt q̄ dicat m hoc 20 c° q̄
diſpliceret ei q̄ m libro de bta vita
theodoro q̄uꝰ dicto et ꝛ̄mano vi
ro plus ꝛ̄buit q̄ dicret ¶ melli dñi
ñi q̄ ibidem ꝛ̄uocat alia duo do
mẽta dicta m libro de bta vita
ꝓmñ eſt q̄ nimis q̄ amẽdanda ſint hbe
rales artes per quas multi ſñ
nõ ſunt ¶ Ex quo dicto ampliꝰ do
mulẽm q̄ plus amẽdande ſunt
vtutes mõles que faciunt hoiem
bñ q̄ñ miſeliales que ipm tale
nõ faciũt ¶ 3o retractat q̄ ꝛ̄ aiam
rationi vitã nũpauit ¶ Ex q̄
ampliꝰ ¶ Aug̃m q̄ aiam nõ e
paſſio voluntas ſed tñ diſpoſi
no eſtiamoꝝ ꝛ̄ mtelloꝝ ſtiq̄ ex
ceſſiua quia ſi eſt paſſio volũta
tis ſiant timor nõ eſt dubium
q̄ñ eſt vitñ ſup habñdam aiam
rationis ut et timor ¶ 4a ve
ritatẽ q̄ nõ creauit plõ q̄ mẽ
dñi mtellẽtalem dr̄ que dr̄ ipam
rõnem ſempiternam atq̄ ꝛ̄mutaꝝ
bilem quia fecit deus mũdũ q̄
ut aut aliq̄ qui negat ſequit
ut dicat irrõnabiliꝰ deũ fecſſe
quod fecit c. 20 ¶ Ex quo dicto
acquiſit ta theologia documẽti
¶ primñ eſt q̄ bnis aliq̄ poſſunt mẽ
dem mtelligibile eſſe formã m
deo ꝛ̄ exemplar rerum vniuſi q̄
nichil ꝑt eſſe ſempiternũ et inco
mutabile niſi in deo forma ¶ 2m
dom hñ q̄ illud exemplar poſſunt
eſſe rõnem agendi quia illud quo
quis agit eſt agendi ꝛ̄ dr̄ Aug̃
q̄ per illã ſempiternã rõnem fecit
deus mũdũ ¶ 3 m dom tñ q̄ oĩb q̄
producit aliquid effectñ ſine exem
plari tam phitor apud ſe ꝓponit
illud irrõnabiliꝰ q̄ dicat q̄ qm ne
gat tale exemplar in deo de quo
loquit̄ nili dr̄ ipm irrõnabiliꝰ mũ
dum condidiſſe ¶ 4 o o q̄ ſ̄m iſ
tñ modñ videt̄ q̄ deus ſit cauſa
efficiens eſſentia mũdi per mtellec
tñ et nõ per voluntatẽ quia illud
exemplar quo dr̄ mũdũ creaſſe eſt
apud trellem niſi dicat̄ per verbũ
prodeat ſtiq̄ per mtellectñ ſicut per
regulatiuñ pñapñ et per volun
tatẽ ut per executiuñ ¶ 5a veri
tatẽ q̄ vboꝝ nouam deus non
ſolũ mũdũ ſed et ꝛ̄ mũdo cõmu
nicat dñ ꝛ̄uocat illũ qd̄ dicit m
ſoliloq̄o meorõne deus q̄ nõ mũ

dos sñre nolmsti t. q9 · Intelligñ tñ q9 ponit in eode c9 vnã expõnacoñ eius qd̃ dixerat in libro ipõ q9 oña sensibilia sunt fugienda cauendũ nich̃ fuit ne puidem9 illud porphirij falsam tenuisse sñiam qua dicit oñe corpus esse fugiendũ et ideo dr̃ Aug9 q9 non est intelligẽdũ n̄ de corporibus sensibilibꝫ // 2o ponit vnã exõnacoñem de eo qd̃ dixerat in c. h9 q9 obiñ habiles aures eas in se reserauit qñ dixisset sñre est remissi finit dicẽdi plõnã et dicit q9 ille qui bñ interrogãt vident sñ aliã doctrinã ꝯsequutꝰ est ex hoc factũ quia prius est hñmõi rẽmis et ne

¶ Sa veritas q9 nullũ corpus hꝫ spem i· esse spensiuũ corpis per aiam sicã vnde ꝯsequit illud quod dixerat de imortalitate aie dicit sic illud quoq9 temẽ dictũ est a supna cẽna spem corpi per aiam tribui qua est in q̃libꝫ spẽ q9q9 est per aiam igit corpa subsistut et in eo est quo aiantur siue vbi ut in mundis sine pnaliter ut vnũq9q9 aial in hoc mũdo hoc totũ prius temẽ dictũ ẽ hr̃ oña Aug9 c. 4. // Ex quo accipitur q9 dr̃ theo tra dom tra p9 m est q9 Aug9 fuit p9 op in monib ponẽdis vmtate formẽ sñalis in oñi corpe dicto q9 dicit q9 deus spẽ corpi p aiam ꝯtinuatiq9 sit spẽ tribuit et uerũ dicit q9 corpus per aiam existit et unũ oñdit q9 ideo ipõ est qd̃ aiatur vñ posuit toti esse corpis dari ab aia ut hñt hẽtes // 3m dicit hĩ q9 istã opinionem sñã qua posuit in libro de imortalitate aie in hoc loco ꝯuocat qua posita ista oña ꝯtulit dicit q9 hoc totũ prius temẽ dictũ est vñ et aliq9 referat et posita germana de vis ꝯuocat mediis quĩ aliq9 sua opinionẽ in hoc libro // 4m dicit in q9 Aug9 nõ solũ ꝯuocat illud de vitate formarũ sed polo hoñe sed in oñi aial qua dicit q9libz al' in rea mundi // 5m dicit q9 licet no ita expõnate ñ videtur ibidem sentire de corpore hñte aiam vegetatiuam q̃ dicit vbi ꝯuocãdo q9 ad corpus hñ esse per aiam ul' subsistẽ ¶ 6z o·d· q9 ponẽtes plures formas credit q9 esse spensiuũ est tolli ab aia intellãa z tñ Aug9 hoc ꝯuocat q̃ aia dat spẽm i· esse spensiuũ dicit aũt q9 licet aia det esse spensiui hoi non tñ corpi vñ corpori hois ut est pt non habet esse in spẽ nisi per reductionẽ Esse aũt spensiui ut est pt dare esse a pa forma ¶ 7a veritas q9 ardor cristianis tã magnus ut vitia rui ta cõsumẽt in hac vita nasñ et resurrẽ pt et pfecte ideo ppt̃ qd̃ nascimur ut nullũ nisi homo virtũ nõ pt q9 magis ita pficiat ubi et qñ pfia pt ut hadinodũ Ianach in regeneratione mundi purgat a tanta oñi pena quę humana traxit ingẽtas ita ut ea pfecto purgat ab oñi labe vitiorũ sine quibus esse nõ pt in hoc seculo humana infirmitas t. q. Ex quo accipitur q9 dr̃ dominica ꝯta p nũi est q9 in hac vita vita nõ pt esse tanta ita pfecta ut hõ ee possit sine quantũcũq9 culpa venali de qua lege qd̃ probat q9 quotidie clamat dimitte nobis debita mea // Ex quo sequit q9 inde dñs nugꝫ dixit

pr̃ m̃ qz nñq̃ hñt pm̃ qua si
dixisset tanto cñs non gelidet
¶ 1m dom̃ tñ q̃ lauant̃ regene
rat̃ns i sac̃mentñ bap̃mi nõ
solñ purgat a pcõ ~~vomah~~ origi
nali sed et a pñs actualibus qz
dicit q̃ purgat a tãto oñi pcõ
rum que hñana tetigit natiuitas
pro originali et cõtraxit miqui
tas pro actualibus ¶ 2m dom̃
q̃ post haut vitã cñtas purga
bit ab oñibus pñs que in hor
sclõ gmissa sũt q̃ m ad pnã vela
ta q̃ m purgatorio celebnñtur
¶ 3m dñm̃ nñm q̃ post haut
vitã ~~emt~~ ¶ 4m dominicñ q̃ q̃ m
ad istñ statñ in quo erit tal puri
tas intelligẽ illud ubñ apli q̃
xp̃us mãdauit cñam lauare
ut hñeat eã gl̃iosam nõ hñtem
maculã neq̃ rugã et dz q̃ illud
non pt̃ pfin in hac vita ¶ Ha de
ritib̃ q̃ quilibet tenet diligẽ
scipm̃ magr q̃m alñ sic̃ magr
dñi q̃m scipm̃ vñ dr sic magr
m̃ debeo q̃m cet̃is hoibus q̃ñs
deo magr q̃m m̃ ¶ A 3 rom̃
istã vitatem mstrat dupl̃ pmo
qz nulli obligat̃ nñ ad rõnem q̃ ta
dit sub pcepto multñ aut p̃cepm
datñ est de dilõne sñ ut dicit m
libro de doctrina xp̃iana q̃ nulli
obligat̃ ad diligẽd scipm̃ ¶ 2o qz
plus dñmus diligẽ pxim q̃m nos
pus nrm̃ et m̃ rõe pris nulli libet
est p̃unñ ad scipm̃ ¶ Ad pm dz
q̃ hic nõ accipit debitñ pro pcepto
et obligatõne de dilõne sñ qz
nulli obligatur ad id aliq̃ oppm
nõ pt̃ nulli aut̃ ñm naturã pt̃
scipm̃ non diligẽ et ideo sic nulli
obligatur ad dirigendñ de supno
ne tibi cñ umõ dirigat sta nr̃i di
rigẽd serpm̃ ¶ 3m m̃ obligatio de
qua hic fuit mẽtiõ pt̃ attendi
q̃ m ad actñ exteriorem bñficiũ
¶ Ad 2m q̃ quidã dr Aug q̃ aliq̃
tenet sibipm̃ q̃ alñ dico q̃ intelli
gitur vñ esse m pibus utpote anime
sue q̃m aie alterius qz plus ẽ anima
diligenda ut hñatur in hoc palleto
¶ 4a veritas q̃ si hõ nõ p̃cat
pt̃ alia ẽdurpedia et vlanitia
q̃ solñ in istis rationibus vñe vide
mur alerẽmur ab hoibus de fruti
bus terre vñ vocat illud q̃ dixe
rat sup̃ geñ q̃ manducabo q̃ illud
dñi geñ q̃ deus dedit fructus ter
re ad vescendñ cñtis animanb̃
est allegorice intelligendñ ¶ Ex q̃
acquiritur tia dom̃ pmñ ẽ q̃
ex pcõ pñm hoiis nõ solñ fuit imi
tatus status hoñis sed etiã brutor
qz alia q̃ nunc carnibus vesciñtur
tunc carnibus non vescebantur sed
terre nascentibus sic̃ dz ysa. leo
quasi bos paleas comedet ¶ 2m
dom̃ tñ q̃ q̃ aliquis passus di
cit̃ scripture nõ pt̃ ꝑ m veritatem
rõnem ad literam intelligi hinc est
ad allegoriã ostendñ sicut sensit au
gustiñ q̃m nõ potuit bñ intelligere
supius anotata ¶ 3m dominicñ
q̃ q̃m aliqs pt̃ intelligẽ tale passñ
nõ debet totaliter ipm̃ ad allegori
am mflectere qz finis ut legem pre
dictã intelligẽ potuit bñs Aug
ad literam illam allegoriã tollitur
euocatñ ¶ Jo veritas q̃ licet
hoc sit vñ dicẽ q̃ multi naturã
norent nisi pm̃ sua m̃ non est
vñ dicẽ multi hoi norent nñ pcõ
sua et eodem et hoc inducit ad

excludend' quadam rationem pelagij
qua sic arguit contra ipm̃ ni dicat q̃
nulli nature nocet p̃ma non sua
sed p̃ma originale q̃d in pomis &
in pmulo nō est suū sed p̃mor pa
rentū q̃d nī est a nocuū et illud
argumentū solues b'us Aug' ibi dt
non esse hoc nulli hoi sed nulli ne
dixi p̃ma nocere non sua ¶ Ex
hac solutione inferuntur 2or 9ones
¶ p̃ma est q̃ p̃mū originale con
sequit' naturā sicut p̃mū actuale
consequit' psonā q̃ dicit nō dixi
nulli hoi sed nulli nē ¶ 2a 9o q̃
natura et suppositum sunt in ho
mine distincta q̃ eis attribuit con
dictoria extrema que ꝑm idem esse
non p̃t tū dt non dixi nulli ho
minū sed nulli nature nō nulli
et nullus condistinct ¶ 3a 9o q̃ natu
ra non est nāliter adequata supp
posito in hoibus q̃a si esset nāliter
sic q̃d noceret vni tali noceret et al
teri illo nunc aut dicit hic q̃ non
refert eidem natie q̃d nō noceat ade
supposito utpote hoi ¶ 4a 9o q̃ p
nullus natus ex adam et ipe hāt
realit' eandem naturā q̃ Aug
dt q̃ nulli natie p̃mū noceat nisi
sibi melli' aut hic de tali nomi
nato q̃d est pena p̃mi et ido cum
natie p̃mū nocebat p̃mū originā
le est istius natie que hunt ab adam
corrupta ¶ Ad o. Nam aliq̃ putāt
salubre q̃ eadem est natura p̃ius
ꝑm rationem tm ¶ Sed istud stare non
p̃t tū q̃ eidem nō quo negat ho
idem suppoīm credit eundem in na
tura sed nō p̃t negare ide suppoīm
ꝑm rationem ut ꝑm rem et sic re
dedit eande naturā sed nō p̃t ne
gare idem suppoīm ꝑm rationem q̃
ꝑm rem tū si ꝑm rationem mitelli
gas nulli nē noceat p̃mū nō suū
ꝑm rationem nuq̃ p̃mū noceat ali
cui realit' ¶ Intellectū mi q̃ ibide
adiungit illud verbum nobile q̃ vā
et ppa nā hoīs dicit ita q̃ fruti
fructus a principio hac aut ratione
qua dictum q̃ natura q̃nd nunc nas
citur dei accipit dñm mentis q̃ ille
status magis erat natus quem iste
et in eodem loco mutat illud dicti
sapientis quod simplicius tra et cuius
allegat non tam q̃ ꝓphetam cum
no sit appellandus ꝓpheta ee

III^a veritas q̃ ni plato et multi alij
phi posuerūt mundum ee
ner rone ner sp̃m esse aliqd pt
demonstrari apud ipm Aug^m c. 10
dt mi Aug q̃ illud in hb^o de immor
talitate aie dicti temere affirmauit nec
q̃ hoc finem esse affirmaret sed qa
nec vm comprehendit et postea ad
iungit q̃ in confessa fide tenendū e
istū mundum non esse dñm sed si
nulla aia mundi est ipe deus vide
esse si nulla mundus alius deus pt
esse ¶ Ex tra hanc veritatem accipi
untur duo dicta p̃mū est q̃ ponē
mundum esse al' non est rōni fidem
q̃ Aug hoc nō vult negare imo
ad hoc vult declinare ¶ Ex dicto
q̃ nō est rōni fidem ponē corpa sup
celestia esse animata q̃ magis est ꝓpe
nos mirē deū et mundum et si mun
dus est animatus deus est anim eius
Ad o. q̃e modni doctores theo
logi omes negāt corpa supcelestia esse
animata et multo magis rationi forme
tohit excludentes ¶ Dicit q̃ tota ista
in loquitur Aug^m i hoc loco est metha
q̃ accipit animam pro principio quod
regit corpus q̃ ad similitudinem animę
mundi deus mundum, et non pro par
te ee nīh

IIa veritas q̃ xp̃iana
na religio erat apud antiquos
nec defuit ab initio quibus hniam q̃
usq̃ xp̃us veniret in carne et

ido ꝛuocat illud qđ dicꝫt de ve
ra ẽgione q xp̃iana relgio om
nibꝰ tẽpibꝰ repit et dt q il
lud est mtelligi dñi ꝑm nome et nõ
ꝑm rem c. 12. ¶ Ex quo dicto am
plitur duo dom tia. ¶ Primũ est q
fides ante est eadem ꝑm sbam nã
fide synagoge quodam qꝫ ubi est
eadem ẽligio ubi oportet q sit vna
fides que est de sba relgiois vñ
fides pot̃ secum et modnoꝝ nõ
differũt nisi sit̃ implicite et explic
ite. ¶ 2m est q eadem fuit lex ve
teꝝ et nouꝝ testamti qꝫ ubi eade
relgio optet q ligat̃ eadem lege
ꝑm sbam. ¶ Ex quo sequit q reti
monalia iudicialia et sacrm̃talia
nõ erãt de sba legis sed rõne
moralia quia oĩa talia sũt euacuã.

¶ 12ª veritas q dissimilo illa
q dicit q primũ adeo est primũ q
tum volũtatem ꝛ posset videri fal
sa. Sz võ diligent̃ inqt distinguẽ
ꝛ inuenit̃ verissima c. eodem. Et
declãtur ibidem dupl̃ primo qꝫ dicit
q iste qui peccat ignoraꝫ volũtate
peccat qꝫ qđ faciendo nõ sit putat
faciendũ esse ꝛ ht errorem ni po
tuisset obuiare per volũtatem. 2o
peccat qꝫ ille qui q̃ripiscente adi
ficiũ spm̃ carnem non ca q vult
fant q̃ripisnt q nolens ꝛ ideo sic
q̃ludit finaliter nõ itaq; ſtim quod
dictum q qꝫ adeo volũtatem primũ
malũ est ut nullo mõ sit primũ n
volũtatem sit. Ex isto arguitur
duo dom tia. ¶ 1m est q ignoraã m
vnquã ẽxcusat a pcto quia
tũ nullũ cadit volũtam ni tal
fiat q̃ quid pt ad stiendũ. ¶ 2m
est q q̃ripla non pt volũtatem
rogẽ q̃ firmaq; mtendatur ad
peccandũ qꝫ tũc esset simpl̃ ꝛuo
lũtariũ si simpl̃ esset coacta. Intel
ligendũ q nĩ q m hoc libro fratꝛ
tũ bnũ Hugo primo qꝫ errata cor
rigit obstura declãt et 3o dubia q
impugnari possent affirmat ut
in hac vitate et in hoc prebuit
exemplũ q teneat̃ fare doctor
catholicus ꝛuomve ptinet ad so
brietatem rõ firmare ad stabili
tatem declãre ad vitatem.

¶ 13ª veritas q relgio dr ab eligendo
ut relgio sit eligio c. e. Ex quo
arguit̃ dom tiũ q nullus pt ul' debet
violent̃ mduci ad aliq̃ relgionem
qꝫ coactio ibi mlta est electio. Int
elligi dñi tiũ q m isto capl̃o ipe ꝛuo
rat q̃uor q dixit in hoc de vã re
ligione. ¶ 1m est q mihil xp̃us vi
sed omnia suadendo et monendo face
rat et illud ꝛuorat qꝫ emẽtes de
templo ni flagello eiecit ab hoĩbꝰ
¶ 2m erat qꝫ videbatur dixisse oĩa
mirabilia ꝛectia ia ressasse ne alia
per sensibilia deũ q̃reret et corũ
consuetudine fugeret genus humanũ
nii et dicit q adhuc multa talia
fecit. ¶ 3m qđ dixerat qđ' omẽ qđ
vituperatur melior cõparatione ei
pluribꝰ dicat qđ hoc est mtelligi dñi
ni agit̃ de simplicib et naturalib et non
ni agit̃ de actibus malis q sũt
simpl̃ vituperabiles sine cõparatio
ne ad aliq̃. ¶ 4m dicti q dicẽat
q in statu moderne nõ habem⁹ filios
os tales quales fuit mr cognatos
et affines et illud ꝛuo mis dicit
ignis sensii p̃sius impbo qꝫ dicit
q ibi fuisset vera prol' generatio.

¶ 14ª veritas q due sunt
psone laudabiles in relgione una
corũ que nil inuenit et alia co
rũ que studiosissime equirit ꝑ
im dicti sui brissimi nõ sit intel
ligendo q in hac vita possit hẽ

c. 12 et illud moueat ad probandū illud qđ dicēat in li° de vā relig̃one. Intelligēdū nō q̄ in eod̄ ī° pomt q̄or nōbilia p'm̄ est q̄ magna q̄stio est vt'm̄ sī quoꝝ ānē sīa rōnabilis sint dū'mm̄ et nō de clār vt'm̄ p'r̄ expām̄ rōnabilem retrahendē a visione dī nī nullus hodie th'olog' dubitat quin una p'fr̄ ānē sēpare videāt dm̄ sīr si cēnt q̄nte // 3m dicit est q̄ illud p'n̄ sīue dictū' qđ mentē ēma rōne cōprehendim' vnde explanat illud dictū de vā religione sīla q̄ sīue dicam' illa q̄ rēe dimus fide dignis et excusat illud dictū q̄ mihi nō loquit' de diuina sēptima // 3m dicti q̄ licet puuli careāt sapiē' non tñ sint stulti Vñ explanat illud dictum de vā religione q̄ omēs homines aut sūt stulti aut sapientes Vñ accipit dom̄ tñ q̄ p̄ma ille opposita nō sint ī meta et ītā subiecti aptī nati non p̄ea duratione p̄o qua est aptū ad hīnm // 4m dicti q̄ appetūt būitudinē nī dicit q̄ omēs homēs eā appetāt nō intelligit de puul' q̄n adhuc velle non pūt vnde explanat illō dicti 12° libro omēs homēs beōs esse velle nō extendi ad puuloꝝ. Ex quo dicto accipit argūtū valdē cōtra illos q̄ exponūt dictū Aug̃ de mentēdone appetitus sīl et non de actu elicito quia cōstat q̄ multa nascūt q̄ nō habent q̄ndā ānē q̄ per p̄r̄ p̄dēptionē nasc' // 5° de veritas q̄ in dictū fuit ī libro de duabus ānabus, voluntas est ai motus cōsequēs bonū ad aliq̄d p̄curandū ill' nō vitandū p̄ter dictū est ut ea differēnē volens a voluntate distinguit c. 19. Ex q̄ dicto accipit duo dom̄ta // p'm̄ est q̄ nolle et velle sint duo actus positiui q̄ nullus p̄t cē per se motus ānē nī ponant et sīl sint motus ānē ad quos distinguendū ponitur est differēnē admittend' ill' nō admittend // 2m dom̄ tñ est q̄ alia est dīna quia hī volūtas ad velle et nō velle q̄n ista quia hī ad velle et nolle q̄ p̄ma dīna est ad cōtrādictoria nī ibi sit affirmatio et negatio // 2a est ad cōtria nī ibi sint duo p̄ntia vt o. d. que est ītā dīnatū est p̄ior dicat q̄ ītā que est ad cōtradictoria q̄ cōtradictio est oppo p̄ntia vnde sīc ḡuetas p̄supponit ḡdictionem ītā dīnā illius dīnam alterius

// 5° veritas q̄ ītā differēnio p'm̄ quia dictū est m° q° h° de duabus ānabus q̄ p'm̄ est voluntas retrahendi ul' ḡndi qđ īnstā verat et vñ libere est abstinēre ḡndi vera est q̄ illud differ'm̄ est qđ p'm̄ minor est et nō pena p'm̄ c. eod' Intelligēdū tñ q̄ ibidem p̄t q°r nōbilia // p'm̄ est q̄ voluntas ī q̄'m̄ habeā est m tm̄ voluntas est appellata // Ex quo accipit duo dom̄ta p'm̄ est q̄ nulla p̄n̄ habeā cē nī voluntas quia illud qđ queit ānē ī q̄'m̄ tale queit sibi adēqte q̄'m̄ ad passiones // 2m est q̄ q̄q̄ a voluntate predit sine nutū sine contingēter semp est liberū ut hēt hns et sīm hoc nō est difficile vide quomo sit libeā q̄nus nutā p̄dus nō sp̄us sī // 3m nō le q̄ p'm̄ ai sit est ī voluntate facti non ī voluntate fa-p'm̄. Ex quo accipit dom̄ tñ q̄ nullus male opans intendit p'm̄ formaliter sed mālū

respicere ad actū subtrahendū. Sm
nō le q̄ p̄mū primoꝝ non est re
luctare a mala ul' ꝑa voluntate
dz a voluntate ade omīs aut hō
trahit originē ab adam. Qm
nōbile q̄ confirmat illud dictū q̄d
dicebat ecclē libro p̄mo
q̄ q̄ quia nō facit q̄d facere nō potuit
simē miquitat et misame est Ex
quo dicto accipit documētū q̄ im
possibilē est dicere q̄ aliq̄s ad impossibile
sit obligatus illud enī est impossibile
q̄d quis facere nō pt 13 veritas
q̄ m p̄cia lex et p̄cepta de dilectione dei
scripturis accepta nō suadebitur sed im
lex etna de dilectione dei et ꝓximi bn
explanat illd quod dicebat contra
faustū uel fortunatum repto in p̄cia
obstinatis C.14. Ex quo accipit
q̄dor dom̄ta Pmū est q̄ m p̄cia
remanebit obstinatione duoꝝ p̄cep
torū scilz dilectionis dei et ꝓximi quia
dicit q̄ ista duo p̄cepta in sempiterna
dilectione tenebim̄ Qm est q̄
ista duo p̄cepta non obstruabimur
tur ex lege scripta sed ex lege etna
quia mutabim̄ qz dicit q̄ non ex
clusione sed in sempitna dilectione
Rm est q̄ scripture dine lex fissi
ma nō pmanebit in p̄cia q̄ ni
ad sua annichilia quia nō manebit
nisi duo p̄cepta ad q̄ omnia
alia reducunt Sm est q̄ ista
lex manebit q̄ m ad sdam hanc qz
his duobus p̄cepr tota lex pen
det et ꝓphete teste dnō in evāo
q̄ aut scripta sint ista duo evāa
p̄cepta hoc non pmet ad sdam
dine legis 14 veritas q̄ iaplis
viventibus in hoc mūdo caro adhuc
spū repugnat dn̄ explanādo illd
quod dicebat in sermone dni in mo
te ista silz bona vtutes in hac
vita apleri pūt q̄ ia apleta esse
in aplis etiam q̄ et illud explanās
dicit sic sic accipiend est non uti
m aplis hic viventibus nullū mo
tū carnis arbitrem spū repug
nasse vz hactenus ita posse com
pleri quibus in aplis excedim̄ et
completa ea mēsura mensura per
fectionis humane q̄ in hac vita
pt esse perfecta Ex quo dicto ar
guit dnō dom̄ta p̄m est q̄ aplī
post missionem spūs scī nō pecca
uerūt mortalit vemaliter quia in eis
caro adhuc spū repugnabat ut
habetur hic Sm dni est q̄ post
receptionē spūs scī nō peccauerūt
mortalit quia fuit pfecti sicut pt
in hac vita ee in qua quilibet
pt virtute p̄mi mortale Sm de
cernitur q̄ nullus status aut
psona de cui lege pt ypm aut
meritū eius quod augm̄ non intelli
gitur in talibus cōibus regulis fuit
unicū pfectior aplis quia dicit q̄ ha
buerūt pfectionem applicā quā in hac
vita pūt practicā Qm dom̄ tm
q̄ unicū erit aliquis status a per
sona q̄ attinget vltā pfectionem a
plorum simplr qz dicit q̄ pfectio
humāne mensura in eis fuit q̄ in
hac vita pt esse pfecta Iste aut
p̄missus sequit via q̄ q̄si maioris
pfectionis est non hre in quo nr in
tū q̄m hre q̄ apli non habuerūt nō
est maioris pfectionis carē cōtra illos
qui dicūt pfectionem statui ee possibi
lem in hac vita q̄m fuit status aplo
rum 16 veritas q̄ latebro
sa q̄ est qua prohibetur vxor di

nuth msi ppr formacionem dr^m
dns intellexit de formacione q
est trn in stupris An de ea q dic
tur pdidist oms qm formatur
abste c. cod. Intellu dn m q ibide
adungit Aug^s & ore nobilia p^m
est q no ome pcm est formicand
qua deus pdit oms q formatur
et mi non pdit oms qm p^cauit
tu tothdie exandiat suos stos di
centes dimitte nobis debita nra
Unde accipit q formicatio de qua mic
loqnt esse pcm nole dio et mul
hi venale Z^m nole q tu sit
magna qstio Dr^m ppr omme for
mationu liceat vxore dimitte de
formicatione q est in stupris dicat
q nulla qstio est qz sibi licet illud
hi exponut etiam q^m ad thorum no
q^tum ad sacmenm vmculu Z^m
nobile q tale dimitte formicatia
no solu^m p^missu est sed etia iussum
Unde reuocat hoc qd dixerat ho ee
p^missu no iussu qz d^t q no atten
dentat sptura dicente qui tenet
adultera stultus et impius est &^m
nole est q non est repudanda ad
ultera mulier post pcam primam
Un dixit sic ner sane dixeru fuisse
adultera mulierem et postea quam
audiuit a dn ner ego te condempna
bo vade et noli peccare sed ij m^gt
obedienter audiunt // Ex quo dicto
accipit argu^m tu q no licet dimitte
uxorem post primam fram qz dicat
q illa mulier non fuit adultera re
pudianda sed obedienter audiunt Ver
bu dn saluatoris Ti veritas
q no est pcm ad mortem pro quo
bus dohes dicit no esse rogandu
impugno vitate aginte a iuuen
na fratrne gre msi ni fmah
mpma adiuncta dn tnm in hbro
de simone dm i monte diffinuisset
hoc pcm impugnom vitate agm
te et iuuencia gre explanas illd
dictu dicit q fuit addendu si hac
scelerata mens pusillate animi erit
vita sua qua de quocuq^z mlo pessi
mo mhac vita rostrate non e vtiq^z
despandu c. eodem. Ex quo dicto
accipiunt duo dom^ta primu est q
nullu est pcm in spu sto p se msi
finalis in pna qz nullu est pcm
irremissibile msi illud et ideo pro
isto solo no est rogandu illd aute
pro quo no est rogand dicit q no
est msi final' in pna. Tu dom^ti
est q finalis pna non est timenda
osa qua dt de quocuq^z mlo vita
rostituto despandi non est intelli
gendu tu q m eodem c. dicat sa no
bila primu est qd illud qd dicat sp
nra no enim dat dnus pcm ad men
suram non est intelligendu msi de pro
posito qz helizeus pecit duplm spm
helye // Z^m nobile qd illo qd dic
tom una aut vnus aper no pribit
a lege est intelligendu de obstinacia a
mortalibus nisi gressibus et no a re
manibus // Z^m nole q tu dz q ira
scimur sci sino &c dicat no sci ira
scimur qui pro sciis iascimur Ergo
accipit dom^tus q iustu sine pfectu
odii non fezimur in psona sed i vi
tiu psone Zz veritas q non
est dicendu qu homines putt odire
dm Un tu opponum dixisset in ser
mone dm i monte revocat sic dicens
Illud quod dixi ferre mlti ostia
deu odisse pt non vide fuisse dic
dum multi mgt si de quib^s spm
est stupbia eoru qui te oderut as
cendit semp c. eod. Ex quo pa
tet euidens argu^m tu illos qui
dicit q mlhis pt deu odire qua

Aug⁹ hoc ꝯuocat qđ dixerat ferre
nullus constia ꝑt deũ odire qz diat
q multi sũt tales sed ad illud dictũ
adducũtur due rõnes Prima ẽ q
nõ solũ odimur illud qđ est fẽz hũ
malũ pene sed etiã illud qđ ẽ vir
tualit cõtinens malũ pene sic
ignis adurens et ideo ñ deus ꝺ
neat ꝺnialit malũ pene odiri a
dampnat m ꝯm est mfluito pe
ne etiã ab hoibus malis ñ ꝓpt affir
mones tẽpales deũ blasphemãt
Ad a rõne est q qñ ad⁹ susceptũ nõ
est detrahtum nãõ ad vnũ grẽ ꝯcurrẽ
non est impossibile sub alio ñ eadem
sit potentia grẽ ꝯcurrẽ et ideo cum
homo nõ sit nere ssinatus ad dilige
dũ deũ Aliqñ fenestra daretur m
ꝓpm non est impossibile q odiat si
tit aq; q̃ magent fẽgida ꝑt ce cali
da et qz ignis nãõ calidus nõ ꝑt
esse frigidus Ad 2 ꝺ qua deus est
finis vltimꝰ et finis ultimꝰ ꝑm Au
gustinũ non ꝑt odiri Diat q deus
sub rõne vltimi finis non odiri vi
detur sed sub rõne mferri malũ pe
ne aut ipedire delectationem Ad 3
Veritas q ñ sit m ꝓtate nra
q ñ volumus facmꝰ michi tam
m ꝓtate qm ipa voluntas et adim
plet q m mã ꝓtate nõ est ñ qđ nos
tra sequit voluntate Ad 4 Et quo
dito arguitur sic Deus ꝓm
est q actus dicatus qui est velle q
appellat voluntatem a ꝑpetate nõ est
m ꝓtate mã per actum impatũ
stant aliqui ponũt qz ꝓter quod
vnũqđq tale ẽ et ideo tuc actus
mpatus magis est in ꝓtate q ipm
velle Ad 5m Dicit q actus volendi
i nob nõ catur effectus ab obiecto
solũ qz tũc non cet simplr i ꝓtate
nisi per preparationem obi ipm tan
gentis et tũc ipa ꝓtatio cet ma
gis in nra ꝓtate ronẽ dicti Aug⁹
per ẽgilã supditũ Ad 6m Deus
q nullus actus ꝓcedens ipm velle
est in nra ꝓtate qz diat q i nostra
ꝓtate nõ est nisi qđ sequit nram
voluntatem deũ semle et mtelligẽ
nõ sunt i nra ꝓtate nisi posqm se
quit voluntatem Ad 7m Deus q ho
per suã voluntatem ẽ deus suoꝝ actu
ũ quia per hoc est deus suoꝝ actuũ
quia hꝫ ꝓtatem suoꝝ actuũ et hoc est
ut dr Aug⁹ ipa voluntas Ad 8 o ꝺ
qz diat Aug⁹ q illud est i voluntate
nra qđ ñ volumus facmꝰ sed ꝑm
volumꝰ non est effectus volendi ñ
actus rectus ꝓcedat reflexũ ergo
actus volendi non est ꝓmo m ꝓta
te nra Diat q nõ est mẽ Aug⁹
q sẽm voluntates nre sit m nra po
testate ꝓmo sed illud magis m ꝓta
te nra qđ facmꝰ q̃ volumꝰ ut sic
non facmꝰ Ad 9 Ve veritas q ve
non est dicendus homo dñatus vo
lũ oppm dixisset ronẽ eplam dñi
nus vocat qđ comput nõ ce dicend
r. ie. et assignat rõnes qz enim
dñs est et dñatus non est Ad 10 rõn
ista rõnem mstat duplr ꝓmo qz
licet michael sit angelus ꝑt mi dici spi
ritus ãgelicus 2o qz licet beatus
paulus sit aplus ꝑt mi dia vir ul
dotor aplicus et ideo videt q de vi
tute ſmones ista nõ sit neganda
Diat q Aug⁹ ea negauit qz posset
grẽ pauli sensit i animo simpli
cis auditoꝝ ut dñs non cet q dic
dñatus posset mi dia ꝺbum r. ꝑ
grẽ sic q xp̃us q̃uis sit xp̃us nõ
mi est xpianus qz nõ est a xpo a
lio ditus a quo rõnem ꝓtapet q
ve diatur ita ut diam⁹ filii no
est dñus qz ratio et forma dñi

ꝑmo et ꝑse mest ci ¶ 24 veritas
ꝙ deus nō gemut sapiam qua sapi
ens est vñ qz dxeāt in hō 8z gemi
qua pē gemut sua sapiam qua sa
piens est vocat et emittit ad lib'm
de vntate vbi melius tractauit et
24 Intelligdū tñ ꝙ vbi adiūgit que
dā nōbiha ꝑ me est ꝙ aliud est habe
obm̄ qm̄ nosse ipm̄ vñ vocat illud
qđ dxit m 24 q. id amad est et nl'
aliud est amāe qm̄ nosse · Ex quo ampli
tur argūtū validū cont illos qui
dixit q obm̄ bñficia non tenetur nsi
per athom̄ intelligi ¶ 2m nōle est
ꝙ nō solū homo dz qm̄ vivit sed et
cadauer hoiis non tm cadauer dixit
ꝑte homo ¶ 3m nō le ꝙ nō dixisset
m q. 42 ꝙ illud est deus q est me
lius oī aia dicendū sint omīa ratio
nalia ¶ 4m nōle est ꝙ illud qđ
dxit m q. 24 nemo nouit vitā be
atā et miseram attendend est quo
noscenda est ¶ 26a veritas q
xpus i mente mūdi qua in fide
fida sint mundus i exordio eme et
dixit venisse in senectute qz i sexta
etate venit c eodem Intelligdū tñ
ꝙ in seqntibus eusdē apli ꝓit que
dā nōbiha ¶ ꝑmū est ꝙ nō dixisset
m q. 61 q duo pisces ex quibus pa
scunt dns trība significat ꝓsonas re
gias et sacerdotales ad quas sacro
sca vncio ptinebat Addendū est
maxie qz per ꝓphās legꝝ vnctos
¶ 2m nōle est ꝙ nō dixisset ꝙ lu
cas ifirmant xpm descendente per
naturā qz nathan ꝓpheta missus
erat ad corrigend dauid nō sic mgr
ampiend est ꝙ ipe sint nathan ꝓphe
ta qm sint filius dauid sed ut mis
terium mgr nō intelligam eodem noie intelli
gatur ¶ 3m nō le ꝙ in q. 82 dixis
set ꝙ latro iste cum dns paradisū pro
misit nō sint baptizatus sic dixerit
alqm cū xpm tñ nunc dicat ꝙ nō vi
der quibus detrimēt hoc possit esse
dn ¶ 4m nōle ꝙ nō in q. 61 dixis
set significatiū ymagīs per pter
amissū i aia nō est hoc intelligdū
totaliter ¶ 5m nōle ꝙ illud qđ dixe
rat meade qone sup nos vnc spi
ritualit et in fra minimos anāliz
fiunt dicti audanter et ideo renovat il
lud ¶ 6m nō le ꝙ nō in eade qone
dixisset in esset in rembus prīs
nn vidit te q allegās de sphnia nūq
non inuenit vñ sibi obtruxerit

Incipiunt flores secundi libri retractationū

In isto libro ¶ Prima ve
ritas q illud dictum
Apli quid gliaris qđ
non accepis Cyprianꝰ
martir diffimens de inullo gloi
andū qz mei mihi nil est Et
quo dicto amputitur deo debitū me
ta ¶ ꝑmū est ꝙ nulla creatura ra
tionalis dz gloiari in se de alio nam
vti ꝓpria vl' ficta qz nulla est
sua i se habitu et ideo in illo aque
habet est gliandum ¶ 2m est ꝙ in
na glia est spialis rapina qđ sibi
attribuit qđ non est suū quia dixit
ꝙ nō est in alio gliandū qz mei
non est alle eni rapit qui alienum
vsurpat sibi vñ de xpo dicit Apls
Non rapinā arbitratus sum ē esse
ē equalem deo · Intelligdū tñ ꝙ in
eodem c confirmat qđ dictū est in
prēdenti c d. ꝙ non dicim̄ de in
prate nā nisi qđ nō volum̄ sua
mus et dixit qđ ꝑius et maxime
ipm velle est qz sine vllo mutabi
lo est vi prate nā · vñ amputit
argūtū cont illos qui dixit ꝙ ar
tibus nolendi cuntus non ē in ꝓpa
te nā ni mediante actu exito ¶
Veritas ꝙ expedit stultissima rob per

scilarem ptãtem ad cõmunionem
eã cam violent̃ arcari Vnde tuo
cat qt oppõm dixeãt cont̃ ptem do
nati hor nõ ei placi et istã rõnem
confirmat Dicpha rõne ¶ ꝓma ē q nõ
nũ exptus fiãt quãtum mal̃a corp
auderet qñ hor dixit ¶ 2a est qr nõ
dũ stimt q̃m ĩ medius confre posset
dilgẽa Disciplme . Ex quo ampli
untur q̃or argũta ꝓm est q rebel
les eccie per impetu sclaris ptãtus
arceãtur quia multi audãt eoꝝ
ĩpiissimus ausus et multũ conferet
dilgenta disciplme sicut hor de sy
matu approbatur ¶ 2m argu tii
q eodem mõ expedit mlẽre ut p
scilãe briathũ compellãtur eccie
rõne ¶ 3m argũti q idem videtur
ee de iudeis qr rõnes assignate eq
lit̃ de eis cõcludãt et cõfirmat et
hor doctor subditis sic p̃ceps pt
sibi subditos cogẽ ad eoꝝ vtilitate
ꝓpriam ul̃ cõmiẽ vtilius aut̃ ẽ eis
si rogant̃ ad bonũ q̃ si finat libe
tas ad malũ Et iterũ confirmat q
quilibet iuste pt appellã ad illud ad
quod iusta legẽ tenetur Isti autem
tenẽtur legẽ dei iustissima ad xpi
anã rehgiom ¶ 4m argũti q eodẽ
mõ expedit de paganis ul̃ sarracenis
eccie mõ rõne . Et q̃m at aũte
qua Justinian̄ legẽ instituit
q omẽs ꝑmo subiecti imꝑio romano
in ea rehgione vtãtur quã dñs
petro romano epo cõcedat hiret aũ
p̃cipi legẽ institutã fuit obsuari
per censurã ecclẽ . Intelligũ mõ q
in p̃cedenti ꝛ ĩducebat duo dicta per
tinẽcia ad sp̃ualã mhõ de xpiana
doctrina . ꝓm est dicat eam ipm filiũ
syrach fuisse auctorẽ libri sapiẽcie
dñi dr q postea probabiliꝰ dicitur
non ipse fuisse auctorẽ 2m est q
dicat beatus Ambrosius soluisse q̃stio
nem q̃ꝝ eccliastici fuissent plato
et Themist dr aut̃ Aug q eum
fefellit ibi memõ ¶ Intelligũ tñ
q in c. duo ĩducebat in hbro confes
ꝓm est q cũa sua anima et sua fu
erat facta quodãmõ vna et ideo
forte mori metuet ne dilectis iste
moriẽtur quãe multũ amauerat
3m est q finaliẽtum fiãt factum
iuxta aquas q̃r superiores ꝓpriales
et inferiores cõpales et dicat q illud
nõ sanis q̃stãte dictũ est qr res ẽ
m abdito valde ¶ 4m verius q
quãe duo prẽb assignãtur ioseph
sponsi mris dñi est q iste quẽ no
minauit agathens et ille quẽ nomi
nant lucas fuerũt frẽs vterim mq
bus hr auctimt vnus xp̃ianꝰ q
nominabatur heli duxit alr vroꝛe
et Jacob Ad quo agath narrat gem
mi esse ioseph p vxorio sci sino cũ
genuit aug filiũ lucas esse dicit
ꝑm legem adoptiõm et hoc mgr Au
gy in eoꝝ libris inuenit est qui re
tenti memoria post ascensionem dñi
de hoc ẽsperẽt nã et mulieres
nomen que pepit Jacob ꝓcem sue
Joseph de pore meretrio natã qui
fuit par Jacob anno Joseph ꝑm
agarli et de mairo posteri melchi
pepit heli nuꝰ cui adoptiuꝰ Joseph
nõ tamen Affirmus q nũ frustra
ĩduceret aut aug nudum lege
rat sed ni adoptiõe vr̃m posset
cõiungẽ ut unus homo duos habẽt
pres dubitãe nõ poterã ꝛ Intel
ligũ mõ q ai de gone aug in
diuersis locis et hbris diuersa dicat a
dicta ꝺia ad ista fuit resenda qz
est ultima sua sꝺia . Ex isto

acmpm̃ntur duo dm̃ta. ℣m̃ est q̃ quãto studiosi homines plus proced̃t tãto plus et melius dissoluũt difficultates emergentes q̃ plura legunt dñi talia p̃t dissolvere sic̃ Aug de scripto testatur. ℣m est q̃ illa q̃ sunt dicta in hoc libro sint tenda in stabilitate aũctoritatis q̃ illa que sunt dicta aliis libris quia hic est cuius finalis finis et vltima dñi. Iste liber est regula omnium aliorum librorum. Intelligendũ q̃ in c. xx. euangelii que dicebat discipulis et omnibus vnũ super aquã ambulauit vbi dicit q̃ duobus discipulis scilicet petro et iohanne aũt passionem suam et dicit q̃ rediens mendositatis eius fefellit quibi debet esse xij. ℣m est hic vbi dicit q̃ tanto simplius alleviata de duplici prece. Joseph et infirma q̃ qui nasceretur nomen defuncti debat habere et hoc dicit q̃ hoc non est vnum. ℣ veritas q̃ nos et illuminet ad amandum spem tenere sensibiliter in laude recreatoris sed qui diligit ppe scripm vnde explanat illud qd dixerat in xi. de tentat q̃ amare corpus sensibile est abnegari c. xij. Secundũ in q̃ in eodem c. reuocat duo dicta in ho de termin p̃mum est q̃ in no libro dixit q̃ non me immeãt se vidisse angelum quadrupliciter et unde dat in stagnum de lorenis et scorpionibus. ℣m est q̃ in xo ho exponens illud verbum Oseh q̃ aut formicat in corpus suum peccat aperitur ad formicandũ q̃ cherubim solum et nunc dicit q̃ plura prãcepta alia tali formicatione q̃ plectitur. ℣ veritas q̃ hebrei dicti non sunt ad abraham sed ab heber ideo non reuocat dictum illud in ho de cõsensu euangelistarum q̃ hebrei dicti sunt ab abraham q̃ habuit. Intelligendũ in q̃ in eodem c. reuocat duo dicta p̃m est q̃ in duobus pribus Joseph quorum vnum dixerat naturalem et alium adoptiuum et non secundum legem nunc aut talem adoptionem potuit finisse legalem ℣m dictum est hic de natiuitate in qua eduxit xpc genealogiam quia ipm dixerat de nathan propheta qd h̃ sic. in predentibus reuocat. Sed attende dñi q̃ in sequenti c. nũ diuisset ad inquisitiones Januarij q̃ mãna in pace cuius libet secundum ppam voluntatem sapiebat ut dicit et non dicit q̃ non occurrit dñi illud possit probari si ex libro sapie que inde non scripsit Intelligendũ q̃ in sexagin. c. potest duo nobilia p̃m est q̃ sint ecclesie nobis ad salutem hominis ita admirabilis ad salutem omnibus et vtrumque nisi sine carnali delectatione q̃ nũ nupt mollicia et num campanna resecundate redacta nobis sum naturalem libido se non potest ℣m est q̃ nũ diuisset in ho de bono coniugali q̃ abraham quem sine vxore non sunt sine vnico filio coniunctus a sc̃ separatus sunt nisi dicat q̃ ex magis credendo ipsius passione resurrectionem ppe autem epla ad hebreos. ℣ veritas q̃ in ho sup geñ ad literam plura q̃stiones inuenta et pauca formata reta vocabula potuna ut adhuc requirenda sunt c. ze et ideo dem c. vnũ dem sum explanat in eodem ho et aliud explanat argumentum. Primum dicti qd explanat est q̃ dr in eodem ho q̃ adam per primum peccatum magnum dei imaginem qua factus erat et h̃ dicit q̃ non sic est intelligendum q̃ ita finit deleta q̃ nulla remanserit sed q̃ ita deformata q̃ reparatione indiguit. ℣o arguit scripm q̃ in xo ho de mis dispumbat quare erunt subtribus ni magis debuisset dixisse q̃ erunt subtrib dñi arripuit dem nũ q̃ qñ alio

q̄ supponit ad dubiū p̄mo negotiū
dimn est ēra dubiū nl supposit̄ nim
q̄ ēra questiū vn reprehensile ē que
rē quāe hor est si nō est ‖ Intellēdū
tn q vitas hic descripta multū debil
tat argumta que ampliātur ex libo
super gen ad lām q ex ipā hetero
in illo libro nō procedit Aug ad ian
do sed inquendo ¶ A veritas q
non est dicendū q dēmones cognos
cāt cogitatiōes hoīm vn ni in lib̄o
de diuinatione demonū diuisset q non
solū dēmones cogitationes uoce pro
latas sed etiā cogitationes concep
tas poterāt cognoscē ex ālo expres
sas hic dicit q hoc audacie quīn de
buisset assertione diceāt q omnis
sima res est c 30 ‖ Ex quo dicto ar
gnt̄ dem̄ q dēmones ignorant
occultas cogitationes et hic vidēt
Aug illam sm̄am d̄ic od q nim
demon possit nāli cognoscē aīe me
ēam quāe nō possit cognoscē na
lē cogitationem nālem que est i al
la ēsima ni mens exeat sanctus
angelus ‖ Dicit aut q non p̄t bn
hic tacq reddi quāe demon nō possit
m quahtatem aiam nāliter mfor
matem sicut m ēam emq pre
sertim ni vr q cadat sub obiecto
naturali intellectus angelici ni qa
dēmones impediūtur a multis que
possent fm naturā q̄ eis re
māserut pfia nālia sic virginis
mris dñi eis sunt occulta fm ea
gen sup dict ni m nālē eam sue
potuissent ‖ Cm dem q licet de
mones impediātur tactibus super
nālibus nō tn angeli in hac potā
et tn ista cognitio negatur ab an
gelis sicut a dēmōibus Dicit aut q si
nō appetat ratio ul auctitas non tn e
negand a sūs angelis msi facte ad
finaldū ordinē ordinis seraphin
¶ B veritas q reprehensibile
est aliena mn arguē et nō assere
postea vm et ideo dicit q ni fecisset
de libros de ciuitate dei ad refellen
dū pfidia paganor fuit motus ad
sūbendū duodecī sequentes ne reprehen
dēret q solū eos impugnasset et mlt
de vitate donasset c 23 ‖ Ex quo
dicto accipit documentū q illi sunt
vedarguendi qui in suis dictis pūci
palē insistūt contra aliqm impugnato
nem et mn ēra vitatis assertionem
et hmt Aug plures libros q posuit
ad vitatem assendam q ad falsita
tem q̄fūdendam ‖ Intellt dñi tn q̄
eodem c tractat duo dicta in libro
de ciuitē / p̄mū est q m nō dicit
q non debuit p̄ miraculo pomi
abeathe facto sarfino filia ceh
nis facta mr diuisas vitias aiam
risse q hoc illi in sione mostratū
est ‖ Cm dictū est in isto libo ubi
dicit q samuel nō erat de filijs a
aron Dm ponit sunt dicit Aug
non fuit filius sacerdotis filios q̄pe
sacerdotū reputat sacerdotibus sume
dece magis legim erat nā mfāb
aaron reputat pē samuel ner
sic fuit filius ut eū ille i media
re genuit ‖ Z attendū q m pre
dicti capl Zx dicit q tēmone
dicit quasi cūmoine eo q obstan
tes eas cauent hijs rebus aq̄bus
se abstinēt ¶ C veritas q nim
Aug scripsisset de origine aīe
mnsit Hieronimo ad consulendū de illo
qm consultatem eius laudāt qua
tenus ad deliberādum nō hebat
otiosū nō vidit et ideo rpm libri
nō edidit vsuete duo Hieronimo ut si forte
vīderet eius visio porius hetur
ipō aut postmodo edidit rpm Aug
c 24 ‖ Ex quo dicto ampliātur q̄ta
dorumenta / p̄mū est q maīs fuit in
militas Aug qui ni ēet tantus
doctor nō erubuit de tali q̄one con

sultnaom a Jōmmo querē // 1m est sobrietas m jhōmmo qm nō ausus fuit videre ad q̄onem quatemp⁹ onosū et vanū nō hēbat ad deliberā dum // 1m q̄ est p̄ueñ̄ m Aug qm illū libū non ede volut viuente jhōmmo ꝓpt cuius p̄ueñ̄ // 2m ē Arguni nō mutāndē m Aug qua malebat q̄ versio Jōmmi p̄ferma hr̄etur qm sua // 3m dnus nō ē conf illos qui de ꝓpo mgeano nomine confidūt // 1m dnicūtū est roñ illos qui ex i pulso omia dissoluē volut ad pauca assumētes et sanctū āuū riates // 2m est roñ illos qm anni quis debitoribus non dr̄etūt // 3m roñ illos qui sola sua dnumēta pl lempnīāe volūt

¶ Jō veritas q̄ m dei lege simplēs sacerdos nō poteat vacare proh pro nefande nisi post meridiē matutinū usq; ad vesp̄am q̄ bis m die mgrediebatur ad sāc̄ stōrum adoffendum itensu et in q̄ubus manebat hōlem i nui dum ne mgredi posset dr Aug q̄ non erat i nuidus nisi usq; ad vesp̄am exclusive ꝛc post nesp̄am poteat pone itensum vñ ꝛuocauit illud qd dixeat m 3o libro suarū q̄onū q̄ ꝓpt hanc causā oportebat m rensu aliq̄bus diebus mitimitti aut sacrotem semp ee voluntatem ꝛc Vnde accipi dn̄m q̄ hōiem mq̄ ni uere multo mg̃ iuuat accedere ad sacrificiū nr̄m · Intelligū q̄ mc sepiꝰ dr Aug refert vnū nobilē de rege apri qui i nouembriū solebat po ne vnā formosā hoīs picturā ne deformis appareat ei ni ipe rex eet deformis et hoc mg̃ videt̄ fecisse ad vitandā proh deformitatē q̄ bnis Aug illud narrauit roñ Juhanni et nomē regis illius exp̄ssit q̄ ꝛuocat illud quia de nomine nō fuit certus

Inquirunt flores beati Augustini in libro de Vnitate

Flores hūs augustini in libro de vnitate per vitates electis sic colligūtur ¶ Prima veritas est q̄ ecclesia continuē erraē vna diuina vnomo q̄ attribuit alla deo q̄ fuit in corpalib⁹ vt esse addidit Alhomo q̄ falso attribuitur ei que fuit in spiritibus ut esse oblui scētem 3o nō q̄ illa attribuitur ei falso que nr̄ fuit mā tura corpali nr̄ spiali ut q̄ sit ei posse q̄ semetipm gignat Et iste error dicat q̄ sit peior oīmbus aliis q̄ magis distat a vitate m q̄ m ddi cit q̄ nō est vñ in aliqua re nulla em res est que seipam gignat ut sit ꝛc 1o ¶ Istius aūt dicti q̄ est famosis simi apud theologos non hic assig nat rōnem sed in libello de immōrta litate anime q̄ dicat q̄ si aliq̄ res seipsam gignet nr̄ eet anq̄ eet ¶ Ista aute q̄na opposita p̄me nō p̄t reduci ad formā silogismi nisi per istū modū sumptū p̄o vna vlī affmatiua oīs res grians est an gemtā sed nulla res anq̄ sit go nulla res est ante q̄ seipam gignat vel sit nulla res est anq̄ sit sed oīs res grians est an gemtā q̄ nulla res gemta e h̄m se grians m 3o nō 3e figure // Ex ista deductōne hēnt valēt argūta seu dnumēta p̄m q̄ mr̄ diuas per sonas est ordo origine h̄m plus et posterius q̄ mr̄ diuas ꝑsonas est generās et gemtū et oīe generatū est ante gemtū Dicut accipit ꝓpo p

quia hoc trinitatem reducit ad syllogismum pfm. Secundum dominicum quidem plus et positius stat ni pfa simultate nō solū duratōms sed etiā nec duo quia pr et filius non solū coetern sunt sed et sūt natura sicut solus corpa ux

Sed oritur difficultas pro quocūq; signo intellecto pr pro eodem intelligit filius et ideo nō videt pr in aliquo signo prede cū quolibet signo nō possit p intelligi dr aut quiret corpa sil semp intelligat diuina oe

p̄m argm tm vm primi intelligi altei oīs ul cātē quadmodū modo ḡb demōstrationis ponime refert ad quā i rone principii et sil cū eo intelligi te nō ni talē ni premissa sit cā non e gomb a dissimilitudine quare

Aug adiungit ista regule nulla res serpam gignat dr aut q ad serpam dñi gnationem simplē messe a gnatione que est sm quid messe cui q aliquid pt serpm gignē sicut dicit aliqui q aq calida gignit serpam i esse frigido non tm simplē messe aque

Intellectū nī q ex hac veritate accipitur quanto theologa argumenta

p̄m est q maior est error cui sibi deo fictiz ppa quā cui illa q sunt deo ppa et creature quia ille q attribuit sibi aliq tamq ppium qd nō est in eo fingit id qd nō est in deo nec in creatura Ille aut qui tribuit alicui tamq roe qd nī nō est fingit aliquid qd saltem inuenit in creatura Et ergo credo q plus erret ille qui remouet a deo formā cum tem et bonitatē q ille q tribuit ei finitate qz illa remoto nullo ponit vificari licet finitas in natura ponit inueniri vel sic sm aliā viam Ille qui tribuit deo aliq talq ppium qd nō sit in deo nō vificat illud nec in deo nec in creatura

ut Joachim qui posuit deū res in una natura nua Ille autē qui attribuit deo ge ut pote diuinas qui ponit deū opositum si foret trinus mō videt errare sm illud dictū quia licet nō inueniatur compositio in deo inuenit tri tam in pria corpali quā spiali Primum argumentū est q plus errat ille qui attribuit deo quod non pt ut posse vificare q fidutiola quā ille qui remouet ab eo qd pt ut pote creare ex nichilo quia attribuens illo nullo pt vificari nec in spialibus creaturis nec in corpalibus Istud aut vificatur in naturis omnibus

Secundum argumentū est q magis erret ille qui attribuit deo opōnem vocis quā ille qui ex cea et relatōe in psona attribuit deo opōnem ex mātia et forma sicut ille qui ponit diuinas psonas compositam ex cea et relatione sm racionem quia compositio vocis est passio eius vocis et adhuc inuenit in entre spiali nec corpali sicut nec opō vocis nec alicuius entis creati nec compō creati in entre vocis et compō ex mātia et forma in corporalibus

Quartum argumentū q maximus error est illorū qui negant in deus primū principium quod illud qd nullo modo inuenitur vm sm Aug est falsissimum Item illud qd nullo modo potest esse finitum est vissimum tale attribuens essentiam primo principio est omnibus intellectibus nonsimum vnde nemo eius nec in corpalibus nec spialibus inuenit sic dr Aug de ista nulla res sic

Quia veritas q ut a filiabus animus purgatur data est nobis diuina scriptura que ex illis que in creatura reperiuntur ad superiora nouerit aspectum q uo aut de deo ppe dicitur q m nulla creatura reperiuntur vero in quit possunt similitudinem illud dictum Ego sum qui sum

et dr̄ Aug' q̄ licet dicatur ee rō
pus et āimus nī ꝓpo mō dīt ee
deus &c. ‖ Ex quo ampl̄ūtur duo
argu^ta p̄mū est q̄ aliqua ratio fa
malis est rōis dō et ēaturis q̄a
bus Aug' distīguit illa que de do
dicūtur ꝓpe et i nulla ēatura repe
riūtur ab illis que ex ēaturis deo
attr̄buūtur z' ista nō st̄ ꝓpa ea sed
sibi et creature ee cōia cū in diuoꝝ
reperiantur ꝑm ꝓpm ‖ 2m argu nī
est q̄ magis negociat̄ theolō cīa ta
lia rōem q̄ cīa ꝓpa sibi quia dr̄ q̄
illa que queūnt deo et nō rature
īseparabilia ponūtur et raro istius
est q̄s mīenio sc̄ipture ꝑm ꝓpam ma
nudicē nos dbet ex ēaturis ad deū ꝛ

ꝛ et tal' manuductio
oz q̄ fiat per rōia
creatur'

‖ Iz obic̄ q̄s ee videt ee amissū m et
nī hic dicat q̄ est deo ꝓpium 2' aut
q̄ Aug' ampit hic esse ꝓpo nec esse
ut ꝑz m suo text̄ quia per īmūbi
lem diuīā ꝓpietatē hoc est ꝓpiū est
deo et adducit illud Ybum aph'
lus hz īmōbilitatē v' cōmutabilitatē
ꝑm exp̄onem Aug' ‖ 3m argu
mentū licet deus m aliq̄ cōueniat
cū creatura nī eius existēa ꝛ a ēa
tura diuīa quia dr̄ q̄ ꝓpo mo dīt
ee deus et nr̄ ꝓpa ꝓd̄m potīt illud
q̄d dixit dūs moysi Ego sum q̄ sū
Q̄m dñi licet exēma dīma et
creatura sint m re p̄e diuīa nī
hnt aliū cōpositū eodem m rōne es
sendi i q̄bus sunt omnia singularia
ut sunt primo diuīa cōueniunt m
rōne cui singularitat̄ q̄ ee creati
et ee mcreati sunt due ee sicut due
hēditates sunt due singulares hēs vnp
pomt nī Aug' si simē mīnet ad
ee cōmune deo et creaturis q̄ ipe
pomt illd fluū tā m deo q̄m i creatu
ris scīpm gignē vōlr et hoc sic ar
guit ꝛ nubusticq̄ ē q̄s filius vnus
exteme ādonis eis est sīs veri
tas alīus nī illa sit ime^ta sz tam
deo q̄ creaturis est rōis i^ta falsitas
q̄ se se quis gignat ꝙ oppōita veri
tas est vnius cōis et per q̄s en
tiat ‖ 2a veritas q̄ ꝑdam deus si
ne vlla īmutatōne sine mutabilia
faciendem plene nosse difficile est
c eodem ‖ Iz obic̄ q̄ sint ra
nes ꝓpa quā sic reputant Aug' dī
finiem nī deus faciat aliq̄ nouū ex
tempe sine sui mutatōne dicit an
tem q̄ i^ta sint difficilia raro quā
phi volēr assignabāt quia si aliud
de nouo fecisset trāsmisset de ono ad
agendū et ido aliū nūc se hēt q̄m p̄
ius et sic nō mutatus fuisset ‖ 3m
Dubiū quō theologi possīt istū dif
ficultatem effugere ‖ Dicat aut q̄
i^ta ratio tenet vbīe istius ēgule
q̄ non cōtingit nīsire de rōne dicto
rio i rōne dictorū nulla mutatōne
facta m alīquo extremoꝝ et ido dicit
q̄ nō est hic mutatio nī mcreatura
nī deus trāsit ꝛ ono m agendo
‖ 3m documenti dubiū q̄ i^ta solimo
nō videtur sufficiens q̄ non solū
i^ta ēgula est dcta q̄ trāsitus sit de
rōne dictorio m rōne dictorū nisi mu
tatōne facta m aliquo extremoꝝ
sed ēia i^ta qua non cōtingit trans
siri de rōne dictorio m rōne dicto^m nisi
mutatōne facta m illo q̄ nūsit q̄
ex quo rōne dictorū ist q̄d prius non
hnit Aut se hēt nūc q̄ ꝓpius que est
diffinitō mutati et ido nī deus p̄
ius nō agens et posteā agens nun
quat de rōne dicto rio i rōne dicto^m nullo
mutatus fuisse videtur Dicitur
aut q̄ deus ih̄s nō trāsit q̄ nos dicat
a nob' trāsire dñi q̄n nūc dicitur
ecās per hoc no mtelligit aliq̄d
ī ipo mutati sed solū creatura
ee ab ipo ex mo loquēdi ‖ 2m du
biū quo ad 1^ta qua difficile re
putat Aug' difficultate fateret
apud phos q̄n ponebāt atheom nō
i agente sed m passo q̄ nūc agens
per hoc q̄d agit de nouo mēh hēt

qd̄ pus no hmisset formaliṫ sed tm
tum paret dicit aut q ist phs
qui ponebat actiom formaliṫ ꝛ pa
nente 1a ratio esset messiay qma
semp visitus de ono agend̄ est m
patiente ꝛc no est agent muta
tio siat 1a ratio simit et ideo
ni ista ratio fuit votier ponissima
apud phos vdet vos fuisse eoꝝ
sima q̄ actio sit formaliṫ agente

¶ Q[a] VERITAS q trinitas ē vn̄
solus deus pr̄ et filius et spūs
scs et ille est summū bonū q̄ pue
gantissimis mētibus cernit et non
a nobis qma mentis hūane aciēs
inhāda in tam excellentē luce nō
figitur nisi per instātā fidei mitta
vegetetur ꝛ.ꝛ. ‖ Ex quo accipiūt
duo dicta 1m̄ est q vna diuina
psona dicit aliquo mō de tota trinitate
et pergit de alia quia dicit q trinitas est pr̄ et filius et spūs scs
et per quos trinitas est pr̄ q ad ve
ritatē copulatiue requiritur vtrūq;
potem ee vam et una qui aliq est
rationale de copulato pto vtrūq;
esse nesse ‖ 2m est q aliquis trinita
tis nō est intelligibil' per naturā
a nrā intelligēcia q mentis inqt
nre aciēs ꝛc ‖ Intelligēdū nō q in eo
dem ꝛ. potit duo alia salubria dicta
p̄m est q primo sustinēdū est offm
ad ondendū p rōnem q̄ pt fieri tri
nitatis misteriū ‖ 3m est sustinēdū
est officium ad rōnes oppositas dissolue
dū Intelligēdū est ultimus q in sine illi
raph̄ ondens modū prędendi ista
maria sic dicit mediatrix fidei hui mysti
teria est salubriter ut ad prepatiōm im
cōmutabil' vitatis mbeallā mentem obfuscat et pietas sanet nei
ciam nocte falsitatis temeritas
ordinata prepiret ne pigebit me
mqnit sic ubi hesito q̄rere nr pude
bit sic ubi erro discere ¶ Q[a] VERI
TAS q marie est credēdū in illis dic
tis mqbus q̄ritur veritas trinitatis
qua nr̄ piculosius alibi erratur
nr̄ ad laboriosius q̄rit nr scientio
sius alq̄ inuenitur ꝛ.ꝛ. ‖ Intellectū
q̄ in principio illius capli ponit ꝛor
hitudines q̄ inueniūtur mirabilem
et horribilem alicuius operis prima est m
qua virgo est dicta ‖ 1a est mq̄ vm
q̄ equalis est dubia ‖ 3a est mq̄
autor vm̄ enūciat et hoc erat
‖ Q[a] mq̄ autor erat et hoc vm̄
enūciat vnde dicit sic loquēs de nei
mitate maria vbi lector piter ē
tus est pgat meā vbi piter hesi
tat q̄rat meā vbi errorem suū
cognoscit redeat ad me vbi meum
reuocet meū sit q piter via veri
tatis mgrediatur ‖ Intellectū vero
virtus q me ꝛc Augt assignat ꝛor
rones quibus motus fuit ad tra
tand̄ de trinte prima est quia vnle
est a plurib⁹ fieri plures libros
ad eande materiam de pmeriis ad
fidem vt ad plures notitias ve
ritatis pnemat ita dictat ut
sr̄banitur diuso stilo non diuisa
fide ‖ 2a est q̄ volebat medita
rones suas quibus meditabatur
in lege dñi die ac nocte ne obli
uione fugerēt stilo allegare ‖ 3a
ratio q̄ si alq̄ a vitate saperet
timor deus ei nō reuelaret ut ple
ne fidebat deo ꝛor mō Aut
per occultas inspirationes aut p
minas admonitiones aut per ma
nifesta eloqa aut per signas ser
monator ‖ Q[a] vitas qua
ritas xpi ad hoc tam opulit et
mduat q̄ mq̄ nisi libris meis ad
falsū q̄d ego non sensi aliis placet
aliis displiceat malo me mqt re
phendi a rephensore falsitatis q̄
ab eius laudatore laudari ¶ 5a

Veritas p̄ oīes hēnt ex dīuīs
sc̄ptuīs fallacē suas opiones co
nātur defendē c.c. **Ad** **Veritas**
p̄ oīs catholīs tractatōes hui⁹ m
tendūt docere p̄ p̄r̄ et filiū et sp̄m
scm̄ suū vnus eiusdēq; nāe
qua inseparabili equalitē et dīm
e.c.p̄ sunt dīne psone suū inspa
biles ita inseparabiliter operantur ‖ Et
illud dictū ipē declārat dupliī exem
plo p̄m est q̄ licet spūs scūs appa
rūit in spē colūbe tamē tō trinitas
illā colūbam fecīt ‖ 2m est q̄ licet
solus filius humanā naturā et rōz
nem assūpsit humanitatē tri ibum
tō trinitas fecīt ‖ Ex isīs oībus
sūitur 1a regula vulgatissima q̄
opa trinitatis sunt indiuisa q̄m theo
logi multi sequūtant **Ad** **Veri**
tas p̄ oīs sba que deus nō est est
creatūra et qua creatura nō est est
deus et ideo nō sīt cū filius nō sit crea
tura q̄ oīs natura per ipm̄ fācta est
q̄ ipē sit deus ‖ Ex quo dicto aīi
pūtur duo argumēta p̄mū est q̄
in toto q̄dē enāli est tūelre medīū
inter deū et creaturā q̄ ang⁹ non
ponit in p̄dicto hui⁹ deū et creaturā
dīndē totū ens īmēsū sed nō sub
stātiam et illa q̄a in mīoribus sunt
imēsa nō sūt talia in supīoribus vnde
creatio non est deus nec creatura
nī non sit fācta ‖ 2m argūm̄ q̄
illi q̄ ponūt eternas et nas hūt po
nē q̄ ille eternē sunt ab eterno create
q̄ sunt de q̄dē substāe et nō sūt deī
sm eos Illi aūt qui nullā creatu
rā ponūt an̄ creatorem nl̄ creatio
nem hūt dicē q̄ ille eternē sunt deus
Ad **Veritas** p̄ mīchl est mīabi
lius in dīnis opibus q̄m mortuos
os resuscitare c.c.de ‖ Ex quo
dicto ampliūt duo dicenda p̄mō
q̄ aīa separata a corpe suo q̄ntūcūq;
dispōno non posset se viuere per
modū formē q̄a nūc posset facere
sūpna miracula dei nī suscitando
mortuos ponat sūmū istorū mi
rabiliū ‖ 2m est q̄ angelus non
posset aīam separatam formaliter co
ungē corpi q̄ncūnq; dispōito
p̄ quia hmōi posset facē ita mag
nū miraculū sicut deus licet pos
set ea lōgitūdīe mīare corpi sicut
scipm̄ et ipam̄ p̄ sic corpi suo mi
nare ‖ Ex o.d. q̄ est ratio istius
impossibilitatis in aīa et in angelo In
hoc loco assignat doctor subtilis
duas rōnes Vnā a priori q̄a causa
formal' non remanet nī effectē
m eodem essīū ‖ 2a ratio est a pos
teriori q̄a nec angelus nec aīa cōmet
tit inutiliter cōpositum q̄d resultat
ex diuisione illa p̄ma aūt ratio nō
p̄uālet nisi ad aīam ‖ Intelligendum
tn̄ q̄ quida salūāre intenden
tes ul' studentes vidēm q̄ supra est
a posteriori dicūt q̄ non opt q̄ illd
q̄ dīnt diuīt aīam p̄ corpe con
tinuēt in vltute terīa entitatem
resultātem ex ipīs q̄a p̄t viuere
aīa corpi absq; eo q̄ resultet com
positum ‖ Istud aūt dictū non ē ad
ppositum q̄a licet aliqui credāt q̄ p
diuīnā essentiā potentiā possit vni
ri forma matie per informans abs
q; eo q̄ resultet compositum q̄ naturā
hoc est sm oēs impossibile et id
nī q̄rtur an aīa per naturā pos
set reuiuiscere dicit q̄ non q̄a nec
sequeretur compositum per naturā et
istius compositi nullus posset assig
ne causā essīūā nisi ipam̄ aīam
Vnde p̄z q̄ si ratio bñ intelligatur
denūt supposita illa que ab om
nibus concēduntur ‖ Itē sīl intelli
gendū est q̄ ista conclusio assignet
eādem impossibilitatē istius q̄ idem
non p̄t esse cū miracula et ex

tristia et ideo ni aia humana sit causa mnis tia effectus istius qui est ee aiatum non pt ee sa eterni tia et effma ‖ Istud aut dictum peccat duplr pmo qr ira coiadit ni rone subtilis dctois què mpbat ni rone eius a pori sr ex ro mdenna duaru causaru ‖ 2o peccat qr ira vaco no exclud qn angelus possit resistere aut vna aia alii hoiem pr illu cui ep ps

5o veritas q ni dr aplus q nullus vidit deu nr vide pt qd illud pro tato est dictu qr illi qui vident deu vlr hoies sr i. vlr homines pma naturalia optinent c.e

11a veritas q ni dr aplus ex xpo et p xpm et in xpo st omia intelligit ex pre et per filiu et spu so ut singula mgt singul' applicentur et postea not q sequitur xpi glia ad oendd dmtre dine ceine c.e

12 veritas q volatr dicitur qm exhibent pol' suum fine huite que soli deo debetur c.e

13 veritas q regula p omes septimas gliales est ut distinguam xpo illa q sibi queunt qua forma di assumpsit forma serui ita q uterq homo et uterq deus Sz ut mq deus pter assumente deum et uterq homo pter hoiem assumptu c.a. Ex quo dicto accipit obiectu q humanitas fuit assumpta a vbo et no verbu ab humanitate qua dicat q deus est assumens et homo assumptus im q ita assumptione dr se hr mi actiue et homo mi passiue ‖ Sz obiicitur q h vide assere q na assumpsit naturam ni dicit q forma dei assumpsit forma serui et forma assumpsit pro natura in xpo ni m fm omes theologos natura no assumpsit naturam sed suppositu verbi dicit aut q hic accipit forma di pro xpo suppposito vbi de q dicit deitas i abstracto **14e veritas** q ni dr apos de xpo q oportet illu regnare donec ponat inimicos suos scabellu pedu suoru no est intelligendu q postea regnare desinat sicut et illud qd dicit de vno iusto confirmatu est cor eius non commouebitur donec despiciat inimicos suos c.e **15a veritas** q ni dr aplus xpus nu tradidit regnu deo pri et euacuauit omem principatu et potestatem tradet regnu pri est fidelis producet ad eius contemplationem et hinc sequit illa euangelia ut no sit necessarium ministeriu angelorum c. eodem **16a veritas** q hec eternam plano sensu dicuntur nullo pponit omi actionu finis atq eterna gaudioru perfectio c.s. ‖ Ex quo accipitur donu ni q beatus augs posuit felicitate in actu virtutis potentie sensitiue intellectiue et voluntate q pter actu intellectus primitur contemplatione Tertiu actionu finis et pter actu voluntatis adiungit atq eterna perfectio gaudioru ‖ Intelligendu ni q in eodem c. ponit duas auctes que sonat ad oppositas opiniones prima est neq enim quemq aliud ni ad ali qua contemplationem pueniremus et sic videtur q felicitas consistat in illa visione ‖ 2a auctas est illa le tiaa michil amplius requiretur qr sequit erit &c videtur q illa felicitas sit sola letitia q pmet ad voluntatem ‖ Et ad istoru concordiam est sciendu q aug in hoc lio quq loquit de beatitudine totius vite quq de beatitudine potentie primo modo ponit consistere potentie utriusq beatitudinis et sic loquit in auctte prima q est

hic supta pro vitate. Io mo ponit
bñtudinē totū nr̄m hbet potēe cōsiste
m actu pfectissimo ultm potēe et nūl
nichil amplꝰ requirit qm ad illam
potentiā et 2o mo intelligit̄ due
aūtes sēpl quazī quelibet tribuit
singulis tota felicitatem ‖ Intellm
vlcus q sic alit ampit bñtudo tot
aime et alit bñtudo vnꝰ potentie
Ita ipa bñtudo in rone mereedis
pt duplr ampi aut pur est mēs
totius vite vniose et consistit tach
bus vltimis potentie et totius aie
quia tota vita vniosa metit bñtu
dinē vltimā potēe aut pur est m
res vnꝰ vnius determinate siu repē
dinr appare et isto mo visio ē m
res tota fidei et fructus tota mēs
racionis per apparacm ‖ Et q̄tum
ad istud ponit bñs Augꝰ duo nota
bilia Primū est q gremplario ē mer
res fidei ‖ 2m est q plenū gaudiū
quo amplius non est est fem de ter
mitate ad nrm ymaginem facti sic
et loquitur hic de mēede racionat
et fidei dctata et appare ‖ Si ve
ritas q onsio prīs nobis sufficit m
pēca sunt Dixit philippus dne ondē
nobis patrem et sufficit nobis et sēq
mur post pauca sine audiamus
nobis ondē patrem videm valet q
neutrū sine alterō pt ondi vnū
quippe sunt sicut ait ego et pater
vnū sumus ‖ Ex quo ampit vali
di argmtō vult sibilem doctorē
qui probat q deus pōt absoluta
posset alium ondere mutuāe sua
cem ad ondendo psona sic em ar
guit qr ipm plus distinguit pso
a psona qm psona ab cem et mi
hic dicat q non pt ondi vna psona
sine alia q multo mg cem sine
psona Dicit tm aliqui q Augꝰ hic
loquit de pōt ordinā. Doctor tm
subtilis loquit de pōt absoluta sy
illud dictum no valet qr Augꝰ hic
probat intentū suū per illud me
dium qr idem sunt sed constat q nul
la pōt absoluta pt auferre illā vltm
tatem q nec in sepabili te ni visio
ne que infertur ex illa. Ideo con
firmo sic istam rōnem ista q̄a
bñ Augꝰ pr̄ et filius non pñt
videri alter sine altero qr sunt idem.
Ista aut q̄a no pt reduci ad form
syllogisticā nisi per hunc modū q̄a
de aliqua sunt idem vnū non pt sine
alio videri. sed pr̄ et filius sunt idem
igitur vnus sine alio videri non
pt. Istꝰ ppo. premissa est nota sim
plr. et igit q. nullū aut simpr
nrm pt auferri per dm dei pōt ab
solutā. sed ista ratio non solū est
solubil' sed ondā ad oppm reduci
pt ‖ Solvitur igit sic illa rō qm
aliqua sunt idem ita quia idem uel
ut idem no pñt fil' ab eodem visi
et no visum. sed pr̄ et filius sunt
idem et vnū mcēm igitur vno
viso videbit et vltimū vnū ē q̄m
ad cem ad quia impossibile est q vi
deat cem prīs qui videat cem na
filij. nā sit omino indistincta ‖ Et
time ratio duat ad oppm qm ali
qua non sunt idem non est mō
nemens k ꝑm q sunt distincta q
vnū sine altero videat cum sola rep
tuab hic assignet pro sepabili re
visionis sed pr̄ et filius no sunt ide
psonalit go non est ignorandum si q̄m
adesse psonale vnius sine alio vide
atur et eo et modo psona q̄m ad
illū modū quo no sunt ide ‖ Sed
obiat quia non rapit intellectus
q ondatur vnū relatiū sine relatio
oppto nisi ponatur simul de nah
intellectu et ni supposita ondā sunt

torz dña dñr aut q̃ liret rognito
vno rozrelatiuo rognoscatur reliq̃m
non ñi eodem q̃ne non ē vñ ſ dꝰ
oñderet intuitiue angelū ñi dependē
ta ad dēū non ex hoc oñderet dēū
intuitiue ḡdmodū rognoscens pze
missa alterius vōm̃ notā et ita pos
set in ꝓposito poni ¶ 2do dicit q̃ nō
videt q̃ bñs Aug⁹ acquirat illa
xpi ad intentionē eius cū cū dix
isset tāto tempe vobiscū sū et non
rognouistis me philippe qui vidz me
videt et pzem meū istud dem 2m
nō ꝑt q̃ngi ñi ꝑmo et ñi sequenti
q̃ dicat si rognouissetis me ñ forma
retur talis vō oīs q̃ ꝑmo rog
nosit me rognosceret et pzem ſz vos
rognouistis me tāto em tempe vo
biscū fin g̃ rognouist et pzem et
nūc nō acquirit maior notā bñficā
sicut accepit Aug⁹ et hīc est falsa
ideo videtur q̃ tota rō sit intelligēda
de rognitōne fidei qua nullus ꝑt
credē in filiū nisi credendo in pzem
et spm̃ scm̃ ñi q̃ bñs Aug⁹ acq̃
pit pro notā bñficā sic est ibim
acquirendi ꝟm ꝓmissa ¶ 18ª ver
tas q̃ pr̃ solus sufficiat ad bñdi
nem mūm quia abalijs ꝑsonis se
parī nō ꝑt et idem dicit de filio et
spū scō ⁊c ¶ Ex quo dicto arguit
2 or ḡlōnes ꝓma est q̃ si m diuīs
per impossibile non esset nisi vnum
suppositum absolutum sicut posuerunt
phi et unde illud bñficare sufficeret
nos ita ꝓfecte sicut nūc tres ꝑsone
sicut essent tunc seorsum sicut po
nit hic pzem inseparabilem a filio
et habet rationem ꝑsonalitatis sicut nūc
est in tribus ¶ 2a q̃ ꝑ ꝑ possibile
vl impossibile aliquis videret vnā
ꝑsonā diuīnā nūc nō videndo aliā
ita bñs esset sicut ille qui videt
3s reōs pibus quia nūc de ꝑsone
est in vna sicut in oībus rōbus
et de rōne bñficij obiti que ē diuīna
essentia ¶ 3a q̃ ꝑ fruitas ꝑsonarū
non est de rōne formali obiecti be
atifici mḡm est bñficia quia tunc
nullus bñficaretur totaliter inquā
libet ꝑsona diuīna ñi in qualibz per
sona nō sit tō fruitas ¶ 4a q̃ nō
q̃ nō videtur magnificens si deus
bñficaret per actū bñficij fruitatis
ad creaturam et nō ad ꝑsonā q̃ non
videt̃ q̃ditionē inclinē q̃ deus fa
ciat aliquē effectū sine eo q̃ non
est de rōne sua formali vide aūt
ꝑsonā ꝟm ꝓmissa non est de rōne
formali actus bñficia sicut ipa est
de rōne obi bñficia Ista ñi q̃ non
est cta ꝑmo multū dubia et ideo nr
a ipam nō est procedendū n̄ argum
tando ¶ 19ª veritas q̃ oportebat
ut aplis auferret forma serui ī
xpi ascensione q̃n ꝑsonā intuen
tes hic solū xpm̃ putabāt q̃ vide
bant ¶ Ex quo dicto acquirit duo
dicti ꝓmi est q̃ homines ꝑfecti plus
acquirant in absentia q̃m in pnīa
q̃ ideo xps̄ fuit eis sublatus ut
eū plus affectarent ¶ 2m est q̃ non
expedit ai hominibus excellentibus co
nexari quia ex tali ḡnatione oriē
tēporis diuitatis ut h̄ tenet per
om̃ doctrinā ¶ 3z o d q̃ dicat q̃ apli
solū hoc q̃ videbāt xpm̃ estimabāt
et n̄ petrus dixit tu es xps̄ filius
dei dicit aūt q̃ ipe intendit loqui
de aplis ꝟm q̃ ut homines estimabant
vñ xps̄ dixit petro caro et sanguis
nō revelauit tibi ¶ 20ª veri
tas q̃ in visione filij tota mens de
lectabitur ꝓmittit et desiderij mi
ſ eodē ¶ Ex quo dicto acquirit aliq̃
ista vulgatissima auctoritem visio e
tota mēs et inde arguit q̃ bñ do
nisiat in solo actu intellectus Ista

tñi argutꝰ affiat ꝯmahdñ si referat ad illud qđ dicit in predicm c. sntz
ꝙ contemplatio ē mitꝭ tota fidei
sicut et fructus ē mitꝭ caritatis
ꝙsequentis ad subsequēta predēn
na debeat fieꝝ relatio in dictꝰ stoꝝ

¶ 21ª veritas ꝙ ꝓpter nīsi ratio
nem tñitatis de ꝑsonis singulis
aliqua dicūtur non tñ abijs sepa
ratis mitꝭ intelligimur ꝓpē eiusdē tñ
tatis vnitatem sicut exemplificat
ai dicit xpūs in euāgeº spūs stūs
vt maneat vobiscū mitꝭ nō ho
nō excludens pmanentia aliarū perso
narū c. ¶ 22ª veritas ꝙ cō
templatio dna est finis oīm bona
rū actionū et requies sempiterna
et gaudiū qđ nō auferetur c. ꝙ
¶ Ex quo dicto ampliꝰ documēti
ꝙ aug. ꝓpo hāc contemplatiōne nō
ampliꝰ solū actū mitꝭ qua dicit
ꝙ talis ꝯtemplatio est gaudiū sem
piternū et requies et ad idem sunt
qđ postea dicit in c. deus mitꝭ cō
templatione est in oīnibus omia ꝙ
nichil aliud ab illo quārit sed solo
deo illustri et plenū sufficiat vnde
manifeste in tali cōtemplatione ponit
implere actū stz illustrationis qui
ꝑtinet ad intellectū et fruitionis q
ꝑtinet ad voluntatem ¶ 23ª o. d. quō cō
templatio ꝓpē ꝑtinet ad voluntatem
nō sit ꝓpius actus intellectus dicit
aut ꝙ sit rōnabilitꝭ non solū dica
de intellectū sed et de voluntate cō. ꝙ
ambe sunt potētie rōnales ita cū
tempus ad vtrumq; actū ꝓpē expedi
ri per eundem ¶ 24ª veritas ꝙ
xpūs ꝑ m formā ſm non solū ē
mediꝰ ꝓpē sed eqā scipso et spū sco
c. ¶ 25ª veritas ꝙ ni xpūs
dicat in euāgeº de die illa et hoā
netno sit neq; filius loquēs de die
iudicij ideo dicit nec pater aut aug.
qz nesciebāt illos quibus no
luit revelare sic est dictū ad abra
ham nūc cognouī qm timeas dñ
imnū qm mquit sibiipi illa pro
latione inocuit c. 12. ¶ Et istam
exponēm affirmat aūste qz aplus
dicit nō iudicaui me aliquid nisi
vos scire nisi ihm et hūc crucifi
xum loquens cormithijs et in mul
ta alia alacra eis locutus ē de eo
qua dicit nō potui vobis loqui
tamq; ꝓpalibus sed tamq; carna
libus et hoc inquit se
cōdū scire oportebat ¶ Ro declarā il
lud exemplo eoꝝ gnē loquendis ꝙ
quilibet nescire dicit qđ ocultat
qua dicit inq; fossa erat qz ocul
ta est et adiungit vbiū nō bene val
de neq; enī inquit aliquis gne lo
quitur sēptiē ꝙ in cōsuetudine
hūana cōtinetur quo vnq; habēt
loquimur ¶ 26ª veritas ꝙ de
disse ꝓcem aliq; filio ipm̄ ge
nuisse est qua dicit filius non
aliud est et aliud hī sed hoc ipm̄
est qđ hī et qđ est c. ¶ Ex quo
dicto ampliatur contra ꝙ omia q
sunt in filio dicūtur formaliter
de eo in abstracto contra illū dicentē
qui dicebat non pōnit qz nullus
negat qm̄ ꝑsona dna quelibet
beat illa que sit mea formalit
¶ 3 ō 1am ēqualē instatur qua
deruplē ꝓmō qua filius hī creā
turā ni sit eius effectus et in nō
est creatura ꝛc non est omne qđ hī
¶ 2º qua filius hēt ꝓcem et in nō est
ꝓcē ¶ 3º qua filius hī ꝑtem sm̄ din
nitē cū filio spūs et in non est spūs
stūs ¶ 4º qua filius hī in se formā
ꝑtrandem actiuā et in nō est ipa ꝑ
ratio ¶ ad ꝓmū dicit ꝙ nō intelli
gimur ꝙđ hī filius ad q. m̄ rōna
tione ꝙ hoc sit ipē sed ꝙđ hī in
si ¶ ad 2m et 3m dr ꝙ filius

est idem q̄ spūs sūs et p̄ liret
non sit ille qui est p̄ nil spūs sūs
et ideo dicit aug⁹ qđ est illud quod
hꝫ // Ad q̄m g̃ dr q̄ magis vi⁹ filius
ee filiano q̄m ecc̃a est filius qđ oēs
conredidit et m̃ filiano sit magis
mni⁹ ex suppōito ostenso q̄ finito
et non dicitur negetiens si filius
sit ipa spiranc q̄r m mfim tēz al
terius extremi sūz dim suppōit
ai nullus dubitet qi sit idem q̄
spiranc Ad 26ª veritas q̄ q̄n
xp̄us dixit mea doc̃na non est
mea nullomō potuit ee vm̃ nisi
fm̃ aliud et aliud esse sua et non
sua c.e. // Ex quo dicto ampl̃itur
dom tñ q̄ extrema q̄ dicto ia non
pūt alium ei dm̃ opet̃ nisi fm̃ ad
et aliud ee quia hu sunt et nō sunt
nō hūt aliq̄ repugnanam nisi
cōtradictoms // Ex quo ampl̃itur
valdē argutū q̄ nō filius a p̄e
distīgui⁹ p̄ p̄matem et non per
essentiā q̄ ꝑfectas et ecc̃a sit aliꝰ
et aliud et nō solū non idem 31
veritas q̄ talis erat q̄ scripto as
simpno hūanꝰ sūz ad dnitatē
m xp̄o ut dr̃ hoiem faret et ho
minē dm̃ c.r.o. Et istud si bene
non est intellectū fm̃ vam̃ natā
nom̃ sed fm̃ ydeomatū omnium
nom̃ Unde ex 1to ubo sequitur cō
muniano ydeomatū que sit inter
dnitatem et hūanitatem xp̄i In
telligendū nō q̄ 1ta q̄ dicto ydeoma
tū p̄t proprie intelligi c.r. quia
aut ex ipius vnomīe sibi imꝰ te
quia 1ta ponit sūma vno post p̄
matū psonarū vnomī sm̃ bñ
nardū aut ex nature assūpte vnita
te qz sibi tñ vindicatur deitas ut
ei cōtribuas suos actus et actus as
sūpte nature sustinet aut ex na
ture assumēt actuali te qz est
fmus et pur⁹ actus et ideo actua
litatē sua q̄ dicat sūme nē assūp
te et in se subsistentis eā sustinet
eius actus Aut ex suppōito ydemp
titate qz vtraq̄ na hꝫ vnū suppōi
tum et ideo ille actus vtriusq̄ nate
attribuitur ei Ex p̄m⁹ modꝰ nō
valet qz maior est vna dinarū
psonarū in dina natā et nō sibi nō
dicit mutuo ydiomā nī filiꝰ gñe
tur et nō p̄ ner 2⁹ modus qz tñ
infinitatur natura hūana diuinam
q̄m homo dō vno dō non infi
nitur homo assumptus pro suppōito
vno est ipē deus et tñ hūanitas
nō deitas licet deus sit homo ner
3⁹ modꝰ qz magis ponnet ad pom̃
ampē actualitatē alienā q̄m ad
actū . ner 4us modꝰ sufficit qz na
tura hūana et dina sūt idem sup
positaliter sicut homo et deus et hī
1ta natūa nō est ulla sit deus est
homo Ideo dico q̄ 1ta dicitur q̄
est mutua p̄no p̄nemit ex p̄cep
tiuitate vā subiecti et p̄n̄ qz nam
dio deus est homo aut deꝰ patiꝰ
hoc nomen Deus signat suppōi
tū verbi et istud p̄napiēs panēs
gñat et denotat idem suppositum
2⁹ idem est ꝑbm et p̄tum q̄ aut
istud adiectum nl̃ illud nomen homo
denotet idem suppōitum hoc est ex
vnione 2⁹ vno e cā 1me 1ta 28
veritas q̄ illā formā m q̄ eqñs
est p̄z medie Iudicij impij non
videbūt sed tñ formā hūanitat
m q̄ induxit sicut induxit sui
c.e. Et adiungit q̄ xp̄us nō indu
xit ex hūana ptate sed ex ea pte
qua deus est // Ex quibus dicit
ampl̃at dominꝰ p̄mū est q̄ m hō
ponit quilibet penitente xp̄o ad
iudicium cognosce vt m sit salua

dus nl' dampnādus qꝫ saluādi vi
debit̄ xpi diuinitatem et hūanit̄ nē
sed dampnādi solū hūanitatē ‖ 2m
est qꝫ in visione hūanitat̄ xpi ve
probi nō delectabit̄ qꝫ dr in eode
c. qꝫ visio xpi i iudicio impijs est
penalis ‖ Intellꝰ nī qꝫ in hoc uero
iudicio est duo considerare scilz aūtes
audit̄ et vba audientiū Auctas
audit̄ ꝟm Aug'm in hor loco ē ꝟm
diuinitatem sed sūa vocalis iudicab̄
est ꝟm hūanitatē qua in ea mḡt
forma iudicabit in q̄ iudicari sunt
Ꝟ veritas qꝫ vita et na ē rō
templato qua nō ad pena videt̄
deus sed ad gaudiū et sequit̄ qꝫ hec
visio sola est sūmū bonū meū nullꝰ
adipiscēdi ea papim̄ agē ꝙq agi
mus ⁊c ‖ Ex quo dicto sicut sup̄
aūpsit aliqui vnū appareāt ar
gūtū qꝫ bītudo ꝟsistit in solo ītel
lectu quia sola mḡnt visio ē sūmū
bonū meū et ad oppositum
trahit̄ eque apparēt Aug'in. qꝫ
dicit ꝟstrid vbum qꝫ ista visio erit
ad gaudiū et oīe qđ ordinatur
ad aliud hꝫ illud p̄o fine et sic
gaudiū est finis visionis et per
quis solū gaudiū bītudo quia cum
onsim sit qꝫ intenao Aug'in est m
tuidē actꝰ vtrusq; potenae idēo
ista ūba sunt ad p̄cedenā referenda ‖ In
telligēdū q̄ q̄duplex est optimo certa
bītudine quia quidā dicit qꝫ solus
actus intellectꝰ est bīficus Alij
dicūt qꝫ solus actus voluntat̄ et ista
nō ꝟcedit Aug'in 1mo hbo ut
pz ex p̄missis Alij dicūt qꝫ bītudo
ꝟsistit in vtroq; actu ita qꝫ in quoli
bet tōtaliter ita qꝫ iste due operones
sunt due spēs bītudinis et ideo tota
ratio gnis saluandi in quolibet
spē ista bītudinis ratio mḡ habet ꝫ
tarū operationū Alij dicūt qꝫ cōsis
tunt in vtraq; operatione ita qꝫ
iste due operones integrāt vnā
bītudinem sicut intellectus et volū
tas vnū liberū arbitrium et ꝟm bna
qꝫ istarū pūt dicta Aug'm in ho
libro expsim q̄ibus ita ab eo sūma
gis intenta p̄o eo qꝫ ponit nūm
essentialē vtriusq; ponē ad bītudinē
ꝟm p̄mū autē vnio hito actu habē
tur p̄fecta bītudo nō est vnū per
se Ꝟ veritas qꝫ tanto fortius
quanto hēnia qꝫto pluies extrin
secus ad eorū lāqos extendēs ⁊c.

Incipiunt flores secundi libri de veritate

In hoc libro Prima veritas est qꝫ nī ho
mines qm deū qđunt
cta intelligē qꝫ sintat
ad aliquid certū disus
sa oīa ambiguitate pueneāt sa
lūme ignosere erraūtibus i tan
tū estigatōne secreta si duo sūt aut q
m errōe homī difficilime tollerant
scilz p̄sumptio pius qꝫ vitas pateat
et nī ita panūt p̄sumpte defensio
fulsimat ⁊c p̄o. Inquo adiūgens
suū modū p̄tendi dr sic ma
gis amabo respica a veritis qm ni
mebo mordeor a piscis gratanter
eim occultū fustinet colūbinū mo
destissia caritas dentem nō carni
nl' euitat cautissima hūilitas nel
vetiū dirat tollerissia vitas ma
gisq; amabo reprehendi a quolibet
qꝫ ab erāte et ab adulāte laudari
nullus enī reprehensor formidāt
est amatoꝛ vitatis qꝫ si iūmus ve
sultat ferendus est Amator si
amatus erraꝛ arendus est si dret

audiendus est Laudator vero
extraneus q̄ finat ceteris adulans
illorum meritorem ¶ 2a veritas
q̄ quedā ponūtur in sc̄pturis
de p̄re et filio ut uideret equa
litatē ut aliud ego et p̄ vnū
sumus Alia ut maiorem ondāt
filiū p̄ seruū forma sicut illud
pat̄ maior me est Alia nō ut
maior ul' eq̄lis ondatur sed trin
q̄ fit de illo sicut illud nō p̄t filius
q̄q̄ facere n̄ q̄ vidit p̄rem facientē
q̄ opari filij est de p̄re cū dicit mis
q̄ vidit filius ⁊c ‖ Ex quo acquir
unt duo dam̄ · p̄mū est q̄ s̄ p̄re
est p̄or filio origine q̄ filius est ab
eo sicut alia q̄ credit hic p̄ origi
ne Tertiū p̄re q̄ filius creaturaz
q̄ sunt filius hr̄ a p̄re esse ima et
operari ‖ Tm est q̄ p̄ius originē pro
ducet p̄re sp̄m s̄m q̄n filius quia
q̄ spiret filius est ei a p̄re a quo ip̄
hz esse ut hic dicitur ‖ Hz o d quo
sic intelligendū illud vn̄m dictū
quo videt filius p̄rem id quo ē fi
lius dicat aut q̄ filius videt pa
trem non p rōnem sed p essentiā
ut includit intelligentiam et pa
tam est filius fundamentaliter sic
per filiū formant ¶ 3a veritas
q̄ non idco dr̄ filius minor p̄re
quia claritat ab eo qui a et filius
dr̄ claritate p̄rem ni dicat ego cla
rificauit te sup terram et spūs s̄ūs
clarificat filiū dicente filio et sp̄ū
sco q̄ sunt missi ab eo visibiliter
scz filius i natura humana et sp̄ūs
s̄ūs i alia visibili spē ⁊c ‖ Preterea
in q̄ in eodem ⁊c nomine q̄ no
tabilia · Tm est q̄ solus p̄re in
ter trinas psonas qui missus legi
tur missus ‖ Tm est q̄ pr̄ non
potuit mitte filiū nisi in sp̄ū sco
‖ Tm est q̄ sp̄ūs s̄ūs misit filiū
et filius misit filiū ‖ Qm est q̄
filius misit sepiū q̄ hic ajatur
virginis sorepius fuit a tota trin
itate factus ‖ Ex quibus dubi
sequūtur 2or ḡlusiones 1a est
q̄ oīs psone diuine mittit q̄ fi
lius ut patuit fuit missus ab oī
bus psonis ‖ 2a q̄ q̄ nō omnes
psone mittuntur q̄ p̄re nō legitur
umq̄ fuisse missus ‖ 3a q̄ q̄ una
psona non p̄t mittē sine alia q̄
dicit q̄ filius non p̄t mitti a p̄re
nisi committente sp̄ū sco ‖ 4a q̄
q̄ una psona p̄t mitti sine alia
quia solus filius i carne fuit miss
sus ‖ Hz o d quāe tribus psonis
magis quemt mittē q̄ mitti di
cuntur aut q̄ mittē est creāe effec
tum sensibilem significatiū alicui
psonā diuinā creatio aut est
communis ton trinitati mitti autē
est finaliter respectū illius signi
et illud non est commune q quia ab
quia significat vnā psonā et nō alia
Hz remanet dubiū quāe p̄re nō
ita bñ mittit ut habeat tale signi
dicat aut q̄ mitti nō soli dicat sig
nati sed ea conuenit emanatio
nem significat p̄re aut nō emanat
¶ 4a veritas q̄ p̄re sanctificauit
filiū et misit in mundū et filius et
sanctificauit sepiū ⁊c ead̄ Ex quo
dicto excludit dom̄s q̄ argu
illos qui ponūt deū genitrem co
operasse primo signanter q̄ fuit
sanctificata nō valet q̄ sit de q one
quia xp̄us fuit sanctificatus vn̄ cui
q̄runt a quo fuit sanctificat̄ n̄ a pat̄
ista possent de xp̄o q̄re sanctificato ei
non dicat hinudmodi ad primū sed

solū sc̄ritas mſionē. 4ta veritas q̄ ordo tp̄m sine tp̄e in eterna dei sapiēa est. c. e. Hz o. d. quo ordo tempm sine tempe esse p̄t ni nulla habitudo p̄t esse sine suis ext̄is. Dicat aut̄ q̄ non est ibi talis ordo formalit̄ sed exemplait̄ et ī eodem mō sunt in tempe sicut eminent. 6ta veritas q̄ ideo spūs suis ex sua visibili missione non d̄z mīor p̄ce sicut filius ex sua incarnatione quia illa nata mīq̄ spūs sc̄i apparuit nō sic fuit assūpta a spū sc̄o sicut humanitas fuit assūpta a v̄bo. vñ dicit q̄ spūs suis colūbā nō būmauit nec in vnitate p̄sone sibi q̄nxit sicut filius humanitate. c. q. Hz ēmanet dubiū quāe illa p̄sonal' q̄ritho ni sit maior et dignior creatūrā nāturem filii magis q̄ illa significatio spūs sc̄i. Dicat aut̄ q̄ maior vno fm p̄missa. Fuit coīs nomē p̄dicamti et ideo cōe nate mſioni tam mſigni assūpte d̄z filius mīor. 5ta veritas q̄ illa visio ap̄hica Ioh̄is in Apoc̄ nō fuit exhibita corpeis oculis sed in spū sō per spūales ymaginationes corpis ceo dem. Intelligū mī q̄m. c. ca ponit tur q̄tuor nōbina ēta tales apparitiones p̄mū est q̄ nulli dubium, colūbam in rīs spē descendit spūs sc̄s fuisse visa in corpeis oculis. Tm est de igne in rīs spē fuit missus spūs sc̄s non est ēmi q̄d vise fuit illis tanq̄ ligne ignee de colūba aut̄ d̄z q̄ vidit ea sicut se descendente d̄r Aug. q̄ q̄n diam9 visū ul' vidi significat visio ymaginaria q̄n aut̄ diam9 vidit signat visio corpalis. Tm nō. le. q̄ille ign9 et illa colūba nō p̄tulit sed p̄tulisse p̄dicte tm̄ exhibuit. sūt vñte dina. Qm nō. le. q̄ pacto suo mſio totalit̄ destituit. Hz o. d. sicte fuit verus ignis aut vera colūba aut filiū dō tm̄. Dicat aut̄ q̄ vera fuit quia signa fidei nre debent ee verissima nī inducent verissimas ēntudines et vānates sic ordinat bnūs Aug9 cont̄ eutrem et cōfirmat̄ q̄ hic dicit sc̄ptura divina simplic̄ nī sc̄ignis fuit visio ymaginaria. videt̄ o. m. 8va veritas q̄ angelo corpi suo nō subdimitur sed subdimi regit. c. a. Ex quo dicto accipit̄ argum̄ q̄ Angeli boni de quibus dī loquit̄ q̄n mittunt deo ad istas apparitiones p̄m opinio nē Aug̃ hīt alīq̄ corpa sibi cōiuncta per que fecūt talia mīsteria. Istud nī hodie nō tenemur nisi q̄ quīq̄ assumūt ipā et postea dimittūt sicut fuit dictū in raphaele de thobia. 9na veritas q̄ nī d̄r aplūs solū deum hre ī mōlitate pro ēo mutabilē te et p̄m istū modū omīa creatura ē mōbilis. c. a. 10ma veritas q̄ deo nūq̄ apparuit oculis alicuius nī per subiectā creatūrā. c. e. Ex quo dicto accipit̄ argum̄ q̄ paul9 et moyses non viderūt diuina essentiā sicut de paulo cōiter dicit̄ q̄ d̄z q̄ trinitas nūq̄ oculis alicuius visa ē misi per subiectā creatūrā. Intelligū mī q̄ m sequit̄ et tempat istā fīam dicens hoc nō te mē dixe cum p̄p̄t p̄mū hoīem qui sine vlla forma visibili deū vidisse videtur non mī deviat hic. Hz ēmanet dubiū p̄tū adam viderit deū oculo corpali p̄ceptū de quo nullus dubitat q̄ non de quo patuit in lib̄o de cuitat dei vbi monet ista dubitare et ēmonet dubiū. 11ma veritas q̄ colūbam appetentem s. s. et vorem

loquentem ex psona pris ad filiū
dalfiram et iterū dalfiratus tota
trinitas fuit opata sed solus filius
ipm psonaliter assumpsit c. x. Is
tius aut dant due similitudines
una sicut si tres mulies michie fa
cent vnū indumentū et una tan
indueret. Ita est sicut tres fabri una
faceūt lorimā et vnus tm ipa arma
retur. Intelligi mi p modum lo
quendi dicit Aug vnū inabde verbum
dicit cū p visibile psonā filij tota
trinitas opata est. Exquo dicto si
militur sicut videret meo simt duo
enormes errores. Unus est p in
xpo simt due psone una visibilis
alia insibil'. 2us error p psona
xpi est necata quia dicit tota trī
tas ipam est opata et ideo opor
tet dicere p Aug suscepit pro
visibili natura. 12a veritas p
tres viri quos vidit abraha sig
nat manifestissime trinitatem per
sonarū et bñuidinem dine essē
ac qz vos in singulari alloqbatur dicēs
dne et non dni c. xi. Et dicit in
sequēti c. p duo angli missi ad loth
quos et ꝛc alloquitus est in singu
lari et sigt psonā filij et spūs si
qua prem fuisse missū in septua
gīa non dicerent. 13a veritas p i visi
one rubi a moyse aut angelus
appar'uit qm ex psona dni loque
batur aut dina actōne fiebat ut
illa vox imediate a dō formaretur
p magt appino non videtur fuisse
de trinitate psone sed totius trinitat
cū dicat ibi ego sū deus abraham
deus ysaac deus iacob ꝛc. 14a ve
ritas p licet spūs sūs no dicat
angelū dina septuaginta sic. filij que
mquit recolaz pt trī intelligi an
gelus p m offitiū qz de illo dictū
est de meo accipiet et adnūciabit
vobis ut agelus grece nūcius nū
cius interpretatur c. 12 p ante fi
lius dicat angelus probat qz de
xpo dictū est magni consilij ange
lus. 15a veritas p xpo dies
exaltantur ab omsione agni et
celebratione pasche ut in diem p
cepta sit sibi legalia ? monte
synai sicut aut post resurrectionem
dni xpo dies nūcupant dones sancti
spūs sūs. Exquo dicto ampliatur
duo documēta. Primū est p lex moy
si fuit data feria sexta sicut et fe
ria sexta fuit per passionem xpi cru
cifixa qua paschia fuit omissa feria
sexta et semp xpo dies est eadem
? est p prima immundicia filiorū
isrl' et inabilium de membris da
tus fuit fria sexta in deserto qz ista
fuit xpo dies mensis sexti egressi
onis filiorū isrl' de egipto ut habetur
Exodi et illa feria sexta est in
ca fria qñ pascha est in loco suo
xo kl' Aprilis et xo est intelligendum
nūcupando mensem sicut nos nūcu
pamus. 16a veritas p qñ dixit
dns moysi posteriora mea videbis
no ꝛconcienter per illa posteriora
intelligitur humanitas xpi c. is.
17a veritas p in qm dei sa
piam spūalem intelligimus in trī
carnalibus affectibus mentium. Ex
quo dicto ampliat documēti p vera
sapia marie mortificat carnalia
desideria c. eod. 18a veritas p
species visionis dine qua petebat
moyses qñ dicebat ondx mi faciē
tuā rapiebat omnem aiam desi
derio sui. Exquo dicto ampliatur
duo contra primum est p amplius visi
onis diuine dicat species qz h. de species
visionis dine 2m documentum p angli

nūq̄ fuerūt ut deū sic viderūt q̄
nisi fuissent rapti desidio spūs dīne
q̄ nūq̄ diuisissent se ab eo ¶ Jō ve
ritas q̄ meritum fidei mē esse rer
no dñi corpis est. nā caro mor
tua nunq̄ eius credāt c. ¶ Intel
ligendū q̄ anima xpi et anima distīg
untur per vnā dñam cū eius
mortem. q̄ anima credit mortuū
q̄ puri hoīem. sed cū dña dī. re
surrectionem distīguit duabus dīebus
q̄nq̄ nos credimus et deū et
hoīem surrexisse. et illi nec de hoīe
nec de deo credit ¶ Jō veritas
q̄ petrus q̄n̄ fuit p̄hibatus ut con
stanter p̄dicet quem fīns timore ne
gauerat fuit potius in p̄destinatione
¶ Ex o. d. q̄ p̄destinatio est q̄ una et
peteris fuit tempati confirmatus
dicat q̄ illa confirmatio qua fuit
aplī ut ex nūc q̄n̄ recepimus spūm
sanctū inīrīter peccare non possent
vocante p̄destinatione quia sicut illa
infallibiliter est una et ista ¶ Ji ve
ritas q̄ in visione danielis dr q̄ mille
milia et milia milium assistebāt
ei c. ¶ Ex q̄ dicto accipit dr duo
dñi. primū est q̄ lex moysi in
damelis dicto latini et greci sunt hīj
q̄ p̄mi numerum ponit greci maiorē
ei dicat milia milium infinitos latini
aut hic ponit xpm̄ minorem de mille
milia quin minus sequens est in co
piositione minor ¶ Jm dicti est q̄ dic
tum beati greci est magis q̄ omnes dic
tus dionisius areopagite qui fuit su
mus in ista qui ponit subordines
ministrantium ¶ Jō veritas q̄ ipa
cena q̄ a nobis est corporaliter videri no
potest p̄ fidem. vō peccata nō solū fidem
et spem sed et premia corporis spe
cialiter significare posse credendo
est c. c. Unde in eodem libro q̄
minus temerarium est dicere prem
per visibiles formas nūq̄ appe
ruisse ¶ Hic tñ aduertendū q̄ illud q̄
supius positum in dubio sit ve
ritas corporalium videri possit. et illud
idem dicat in hiob de nube. dr c.
xxvi hoc expresse determinat ad positum
negatiuum. Dicens q̄ dña substantia
corporalium nequit videri

Incipiunt flores terencii libri determinate

In 2° libro ¶ prima
vitas q̄ nubis sit
beata non solū pīs
lector sed et hīs qui
rector optandus est
Unde dicit sic fame qui in omnibus
his meis nō solū pīm lectorem videre
liberum correctorem desiderem max
ime in illis in quibus homo magnum
dñam tā multos inuentores habet
q̄ creditores ni sint lectorem volo mi
esse debitum ita correctorem similiter
vt ille nō amet me plusq̄ catholicā
fidem nec iste plus se q̄n̄ catholicam
veritatem c. ¶ Intelligendū tñ q̄ in se
quentibus ponit q̄ec nōbilia p̄m
est quia dubium est de illis signis
visibilibus per que fiebant dīne
appariones. vt in angeli formarent
ex inferioribus elementis talia aut
sua corpa transformarent ni quod vel
lent ¶ Simile autē temporibus moder
nis non est dubium. q̄nus ipe dicat
q̄ transeundo facultate quia talia
corpa nō attribuimus angelis. et id
dicimus q̄ ipi formā acceperūt de na
tura inferiorum elementorum q̄ solū simi
tissimū bilia ni omnibus que contin
entur in sphera actuorum et pas
siuorum ¶ Jm est q̄ putent p̄tās vo
luntate dīne per naturā spūalem
usq̄ ad ultimū visibiles creature
corporales c. eod ¶ Ex quo dicto

ampit̃ dom̃enti q̃ uolũtas dĩna
ca que fant̃ m tahbus appiciomb9
de quibus loquim̃r fant̃ per mĩs
teriũ angelozũ ‖ ¶ m nõ le est q̃
nĩ quãda sint effatus nãles et ũsi
tati et quãda inusitati ut effectus
quozũdam lniaciũ mchil om̃ isto
rũ fit sine dĩ uolũtate haut tñ m
quit vaĩtati phozũ et alijs causis
ea rbuere vnus et ꝑmis nĩ vide
non possent sapiozem omib9 rãn
sibi bonitatem dĩnam ꝛc. ¶ Ex q̃
dicto ampit̃ dom̃ti et argumẽti
Dom̃ẽtum est q̃ deus ꝑ suam
uolũtatem ẽ cã om̃ supma q̃ dicit
q̃ est ombus sup̃ioz cã. Argm̃tũ
est q̃ dĩna uolũtas nõ est causa
effectiua om̃ ĩmẽte q̃ h̃ distĩguit
eam a causis ꝑmis quas phi
assĩgnerũt cause aut ꝑme sut
ĩmẽte ⁊ et q̃ ‖ ¶ m nõ le q̃ alia
bruta nõ mouẽt mẽbza sua rogi
tando opus quod fanũt sed nãli
appetitu et de incarnatõne mole sue
ꝛc. ‖ ¶ Ex quo ampit̃ dom̃ti q̃ appe
titus aialiũ qui est i brut est mere
nãlis et ideo per ipm̃ nõ hñt bruta
dominiũ suozũ actuũ sicut nr̃a ia
m quibus ẽnã est nãlis appetitus
¶ Ra veritas q̃ deus tanq̃ in
exrelso sedẽ ꝑsidens velud i dño
et templo quãda ordmatissia i flu
enna creatur̃ mondus ꝑmo spi
ritualibus deinde corpalibus per
anta diffundit ꝛc. ‖ ¶ Ex q̃ dicto
ampitur dom̃ti q̃ ille creature q̃
sunt ꝑmo rez̃ ꝑ natura per ꝑius
capiũt dĩne bonitat influẽtã
deinde ille q̃ sunt mns ꝑfecte sunt
corpalia spualibus subiacẽtur ¶ Ista
aut̃ positas non est ampiãda ꝑ
ordinẽ durandi ms ad̃ tempus sed
ꝑ ordinem ꝑmoms ‖ ¶ Intellh dñi
tñ q̃ m segũbus ponit duo nõbilia
ꝑmii est q̃ sunt rezpa grossiaa per
subtilioa quodam ordine regũtur
ĩa rezpa per spm̃ vite et spũs vite
vegetalibus per spm̃ sensualem et
rõnalibus dẽtor per ĩtellectũ et ille
per deũ aut per hor mẽt voluntas
dei est ꝑma et ꝑma cã om̃ nõbilĩ
ꝑcium atq̃ motionũ ꝛc. ¶ Ex q̃
dicto ampiũtur duo dom̃ta ꝑmũ
est q̃ deus regit mfimas ĩtimas
per medias ꝑ et medias ꝑ supmas
et illas ꝑ seipm̃ ordinate ‖ ¶ m est
q̃ deus seu dĩna voluntas attingit
imediate ad oms effectus corpales q̃
dicit q̃ om̃ motionũ istarum est cã
et ideo oz q̃ agãt omnia dependent
a voluntate dĩna et sic attingãt non
solũ ad effectũ sed etiã ad hanc causã
ꝛc ‖ ¶ m nõ le q̃ michil fit visibi
liter m hõ modo quod non de minori
et mnsibili aula sm̃ imperator cõ
mbeatur aut ꝓuintia ꝑ sm̃ effabi
lem mstitutã ĩ ista tonus creature
amphitrimb quãda ĩmensa ẽpug
nãtia ꝛc. Vbi aug̃ distĩgit m
ter ꝑmissa et missa ut ondat q̃ de
us alit se hẽt m ꝑmittendo mala
et cãndo bona ‖ Ex quo ampitur
potissim̃ argum̃ q̃ illos q̃n dixit
q̃ deus nõ attingit ĩmẽte ad causã
dos effectus naturalium causarũ ut cã
vniũsalis q̃ nunc se nõ hẽt aliter
ad rãndos effectus bonos et malos
Si em̃ nõ est cã actus hom̃ nĩ q̃a
voluntat et isti dicũt ꝑ eandẽ medi
est cã actus mali q̃ causant eodẽ
mõ eius causa sibi voluntatem
Vnde cõstat niteri nõ Aug̃ fuisse
m hõ hbzo q̃ deus sit imediate cau
sa vniũsalis cause ꝛc ‖ Ꝫ attẽ
dendũ est q̃ m eodem h. ꝛc. creã

dinissima eukaristia sic loquit' q̄
illud q̄d ex fructibus tre est acep
tum et pre mistica consecrum vite
sumi' i memoria passionis dñice
dicim' quia corpus et sangnē xp̄i
q̄d cū per manus hom ad illā vi
sibilem speciē ꝓducitur nō sanctifica
tur ut sit nō magnū sacramentum
nisi opante misibili' spū dei et id'
dicat q̄ mirū si in celo et in terra
fecit deus q̄cūq̄ vult sensibilia et
eodem ¶ Ex quo dicto ampli' trā
duo dirimūt. ꝑm est q̄ vnus trās
substanciandus q̄ fit in eukaristiā nō fit
nisi opante invisibili' spū di et id'
excludend' est vnus quā alij ab illis
vnis ponit sacramentaliter ¶ r m̄ q̄
deus opatur imediate et minis
bili' ad omnibus verū sensibiliū
qr ista simultudinē ad istud ꝓpo
nī adduct in loco isto ¶ Ea vera
q̄ idem est facē opa naturalia et mi
rabilia sed nō sunt ea ꝙ simato natu
rali nec aut vocātur nālia nec aut
ꝙsimato vocātur mirabilia. C. C. Ex
quo dicto ampli'tur q̄ dr dom ta. ꝑm
est q̄ mūdi creatio et angelorū de
nichilo factio seu productio fuit mira
bilis et nō nālis qr nō fuit nālis
usitata nec creata. ¶ t m est q̄ mū
di gubnatio et conservatio est nālis
et nō mirabilis qr usitā non st' mira
bilia et hr gubnatio est continua ¶ s m
est q̄ creatio aiaz racionabiliū nō
est ꝑm istū modū mirabilis sed na
turalis qr ꝑm usitatū cursū nature
facta sufficien disponē a deo infm
dicitur ¶ q m est q̄ resurrectio mortu
orū et renovatio mūdi est mirabilis
et nō nālis qr fiet in semel In
telligū q̄ ex hoc dicto inferte causae
essentiales naturales hr dram quia nō po
nit dram nisi p usitatū et misi
tatū nec ista confirmatur per
miraculi fructū in dam. q̄n p̄ncipalia
ma trees pū non fuit robusti et
fuit ractio igis ipedita aut rigitur
per apposēm alicuius aut subtractio
nem non primo modo qr milius essentiis
positis videtur posse impedire ar
tificem agentis sufficientis applicati ei ob
bus requisitis Nec p subtractionē ex
te igis qr vnis per quā agit nō fuit
sublata ei robur et alios go p sub
tractionē influentie spiritualis ex parte
agentis p̄mi et hebetur ꝓpm q̄
metre deus ifluebat ¶ Qm veri
tas q̄ agre aeree p̄ncipes in aerem
astū caliginosū tamq̄ in suū gnīs
materiem detrusi a pulcritate hierarchie
supne sunt ille mag̃i per quas ar
tes magice p̄ncipant q̄q̄ p̄ncipant C. A. In
telligū nī q̄ Augs dat ibidem q̄or
nō bilia de istis magicis artibus p
nūs est q̄ isti spūs michil p̄ncipant
artibus nisi data desup sibi p̄cipe
ex dīno indicio ¶ t m est q̄ tales po
testates dantur aliqn ad fallend'
fallacesq̄ sunt egregijs ut xp̄i magnit
magi spūum seductione videntur ad
miradi ¶ t m est q̄ ista p tās cās da
tur ad admonend' fideles ne aliquod
tale p̄ncipient per magos ¶ Intelli
gend' nī q̄ ibidem dr q̄ non est p̄ncipiū
dū ipsis nisi gressibus ad nichī sine
rerū visibiliū naturā nisi q̄ma sede
cōmunabili indicatur ¶ Ez o d qua
re dr isti spūs fuit detrusi in hunc
aerem velud in suū gnīs carcerem
dr q̄ aer non est de gnē spūaliū sed
quia ipē posint tam plōmi demo
nes hr corpa aerea ¶ Ex quo dicto
accipitur q̄ m documentum q̄ demo
nes nō sunt exiter in infimo usq̄ ad
diem indicij sed in aere hoc tenebro
so latent. Ignis aut ille ubicūq̄
eos reperiat intellectuali apprehensioē

Coiter aut usq; ad diem iudicij no
bisq; simul in hoc accedunt
mei. Sed veritas q; omne verum q;
corporale visibiliterq; nascitur occul
ta quedam semina in ista corporis elis
mundi latent &c. Simul aut dicta
in diuinat ad videndum ne mali ange
li diuinare cassent ranas et serpentes
quas magi pharaonis fecerunt. Ex
quo dicto accepit doctrinam q; ad
videndum eam nomen formarum sensibi
lium ab agentibus creatis produ
cibilium oportet ponere semina occulta in
materia et ista semina vocant theologi
rationes seminales. Quelibet nisi q;
cum istas rationes seminales est quidam
plex opinio ad declarandum opinionem
beati Aug⁹ primo aliq; dixerunt is
tas formas esse latentes in materia vi
dentur Aug⁹ q; agentia creata facium
ut ea que secreto ne finu concipiant
erumpant. Alij posuerunt esse
formarum inchoationes q; dicunt qui
recipienti dat deus reddi que sic
dicuntur. Secundo dicit alij q; sunt dis
positiones precedentes in materia quia per
has materia est nata ut ex ea fiat
forma. Tertio dicit alij q; sunt entia
spiritualium edificabilium ministrantes mate
rie non ut habeant et per generationem ne amittant
si modici cibi in alimentum animalium possint
poterunt. Sed primus modus simul non per
se forme latentes, non differunt a scripti
appendibus in homine nisi in hiis quia
ad nos q; est appendia ut lanugo et
sic grauis non reciabit in se rem
quia transmutat nisi in hiis ad
nos pertinentibus alias absurdi
tates quas habet positio 3ti. Nec
tamen q; in tota ratio formalis aut habet
forme salientur in quolibet eius gra
du et ideo non possent poni talis mate
rie in qui quodlibet est in quolibz cum
in quolibet rationes omnium inclientur
Nec secundum sm mentem Aug⁹ qui ipse
ponit istas rationes seminales a deo
creatas et in illo dispositiones abagen
dis naturalibus mouentur. Nec iste
valet quia ista possibilitas formarum
quam ipse ponit non est subiectiua sed
obiectiua et in tali potentia forme
ad non producitur nisi predat omnem
productionem et in Aug⁹ ponit istas
rationes causas a deo. Et ideo dico q; ra
tiones seminales ponuntur in materia ut
precedat omnem formam in ea que pote
tia quidem sit ad forma et quodammodo pars illa
est forma substantialis uel accidentalis.
Et confirmatur quia sm mentem
Aug⁹ sicut rationes causales uel origina
les se habent ad effectus ita rationes semi
nales ad materiam sed rationes causales in
effectu non sunt ab eo ratione virtutes
quidem ad genus sue causati et ideo sunt
eius potentialitates subiective in ea
sunt vendo vnde Aug⁹ ista rationem
seminalem virtutem occultam appellat
in hoc c⁰. Ex quibus istum sensum nisi
tur 2us primo quia in iste rationes semi
nales infunduntur ad multe sm bonitatem
Aug⁹ ista materia est in potentia
recepta ad ipsas et tunc nimis talis po
tentia sit ro seminalis prout tunc ad
rationem seminalem est ratio seminalis
et tunc est processus in infinitum. Secundo
quia si corporis organum sit in po
tentia recepta ad animam rationalem
tunc anima rationalis habet rationes semi
nales in materia et sic non habebit
Secundo quia anima est in potentia recepta
ad gratiam et si gratia non recipitur in
subiecto indiget rationibus seminalibus
in subo et ipsa potentia recepta non es
set ro seminalis. Quarto quia ipsarum ro
nes seminales non videntur talium
formarum cum quibus ponantur

qz no cōuenit nisi in forma et sic forma fit de nichilo et ni bruū Aug' nō pōt isti rōnes seminales nisi ad excludend' racionē ad p^m dico q ad pōn' receptiam non ē alia pōn' recepti ei ni dicat' q infim diuin' ad' vm' est concedendo nō impedo post racionē sit mobilitas ech fiunt sibi cōtra et nō eo mō recepta als ad mobilitē esset mobilitas sine immobilitas ad 2^m dicat' q nō omnis pōn' recepta d' racio seminal' Aliqui capacitas passis esset rō seminalis sed pōn' cata receptiua p modū subiecti cōpetis aut non est tale requisitū ad 3^m dicat' q pōn' recepta simp' et vbr non d' racio seminalis ni in istudie ad agens nāle Vnde posse forma recipē ab agēte supnāli pertinet ad rōnem obediālem ad q^m d' q h ret ille rōnes non quietant i form' qua pōn' passiua materie nō descendit ab ea ni ipis fit fōr' in ordine sine cāhtat sicut fit a pōn' activa agentis et sicut pōn' activa agentis nō nisi p hoc q hoc fit ex h^o non quid' qui sine spe sit fit materiali sed subiectie qz ista cāhtas sua ad 3^m dicendū si iste rōnes seminales sint distincte cāhtā a materia ad' aut q nō qua ni mecenit' ordinat et cah rer distinctis ut alibi patuit deus possit facē plus sine positoris et nic posset facē materiam sine cah pōn' in pā finita ut nō cet recepiua et sic posset scripm pbare qd non posset talem materiam fōre si nō cet ab eo i formabilis ad 4^m dubium si distinguunt tales pote^a a materia formali' dicat' aut q sic qz materia sm se dicit naturā absolutā et sic ea pōn' a receptiuam ei omnis pōn' sit ām^q pōn' a ad 5^m dubiū quo ta alis pōn' a esset receptiua ni maneat corrupta formalit' dicat' aut q non est receptiuus formal' sed fundamentalis sicut est ō omnis nātis alia nātis aptitudo q pueniat actui ad quem est ordiata ad 6^m dubiū qualit' materie est talis possibilitas dicat' aute q in 2^o mō dicendi pse sunt et rete nāles aptitudines quēnunt suis sū iectis sunt visibilitas hoi et hūmbi litas cpōdū et mobilitas corpi ma formabilitas ipi materie vñ si qza me an sit sbā uel' aīs dicitur q reducit' ad genus sui subiecti q̄nus hēat modū actū ex sua potestate ad 7^m manet dubiū quo possint pōi plures rōnes seminales ni sit m materia vnica potentia subiectiua dicat' aut q licet sit vnica pōn' subiectiua fundamental' ut pote ipā ma tra materie ni formalit' sint plu res sunt i celo est alia mobilitas qua apti et nati est ab angelo mo ueri et alia qua natus est a dō move ri et ita in hoīe est alia passio vi sibilitas et alia plozabilitas p^m q actus spē sunt distincti ad 8^m ve ritas q alia sint semina conspicua oculis nris ex feuchtbus et animā bus alia vō istoz occulta semi semina vñ inuente aut recente po dicit ag̃ pma naturalia sca aut sin gnis pingamia et animalia se cundū ad 9^m ex quo dicto arguit' duo dammta primū est q naturā et vo lantia sunt a deo pducta i principio de eadem materia qz dicat q de agna ad 10^m est q pōn' naturalem distinguū qua alia dicat' rō seminalis alia d' obediālis p^m q vnūqdq; parens nati est mutuā a suppnāli agente et ipse istas potentias dt Aug' dt semi semina et exempla sua ad hoc faciūt qz dt q p^m ista fuit facta a ctis aues et pisces ime te primo de

aq̃ q̃ esse non ponit ſm̃ ponẽ nãlem ſed nõ ſm̃ ponẽ obedialem ‖ Ad 2o d. q̃ ſic ita potẽa obialis dr̃ aũt q̃ ſic ponẽ nãlis ul' vo ſemialis dr̃ ipam ponẽ receptiua marie ad ẽpiendũ forma a nãli agẽte ita ponẽ obedialis ad ẽpiendũ ipam a ſimp nãli fluente ‖ Ad 3m dm̃ ſi iſta ponẽ obialis differt a nãli dicẽ aũt q̃ aliquo cõcumit et in aliquo non quia uterq̃ ad formã quã recipiũt ſcz aerem a dõ et a ſole illuminari ñ penes agens a quo ẽpiũt ſemp dicit vñ quelibet illarũ ponẽ actiue ut per forte diſtinguantur ab alia includit duas hitudines ‖ Am veritas q̃ illud ḡnat ſemen i ſemialis rõ quoſ ḡnmat ſibi ſile ḡnis omibus videre nõ valeamus rõne ñi admittẽ poſſumus q̃ ñſi aliq̃ talis vis eſſet multis non plerũq̃ naſcẽtur ex tra que in ſemiata ſunt nec ex animalibus per ẽpagationẽ ꝛc. ‖ Ex quo dicto ampliatur dictũ q̃ bruis aliq̃ non ſolũ ponit rõnem ſemialem i materia in qua ſed etiã in matia trãſeunte nã lumen de quo hic loquit fit matia trãſiens et nõ pmanẽs ut elemta ‖ Ad 2o d. q̃ ſic iſta rõ ſemialis de qua hic agit ‖ Ad 3m aũt q̃ ſicut matia pmanens hꝫ ponẽ paſſiuã q̃ eſt nãlis cuius ordo ſm̃ q̃ ex tali fit tale trãſimutat ut ex homine ſemine fit homo ‖ Ad 4m dm̃ in quo pt tal' ordo puenire ſimi ñm̃ ñ omibus relatus ſit poſterior ſuo fundamẽto ‖ Dicit aũt q̃ eſt ordo fundamẽtal' ſic ſunt dicti de ponẽ ſubiectiua talis aũt ẽpertus no reqrit ñm̃ i actu ut pz alibi ‖ Ad 3m dubiũ ſi talis ordo eſt paſſio ipius ſemis ‖ Dicit aũt q̃ ſic ut' eſt q̃ nam eſt m ad ñ ſmitti quia oĩs nãlis aptitudo videtur ee paſſio ‖ Ad 4m dubiũ ſi eſt actus ipius ſemis ul' cuius for̃ ſbalis ‖ Ad 2m aute q̃ nec eſt for̃ ſbalis quia illa ẽ ſcia per omes aũt aptitudo ſuo fundato poſterior nec actus nalis quia impoſſibile eſt fieri tale ſemen ſine tali aptitudine et ideo eſt ipa paſſio que ẽdonatiue ad genus ſui ſubiecti ‖ Sed remanet dubiũ ſi talis rõ ſemialis dicatur vnis nullus aũt eſſentialis dicit ee vnis ‖ Dicit aũt q̃ vñ eſt de eſſentia formali non de fundamentali et ſi vñ eſt de iſto nõ ampliat ratio ſum ſemialis fundamentaliter pro ſemis forma ‖ Dicit aũt q̃ aperit ſemina nõ rohibendo cõpiũt ſed tam q̃ ſparſa per tras ore rolligũt et eodem ‖ Am veritas q̃ multibilium ſemiũ creator ipe creator eſt omnium rerũ qui q̃ntũ ingrunt ad oculos nros pueniũt ex occultis ſeminibus ampliant primordia ẽmenta tamq̃ ab originalibus regulis et ſicut aiũt patres non dicimus creatores hominũ nec agricolas frugũ quatenus eorũ exiſtere adhibitis monibus iſtã dando dei vnis minus operatur ita non ſolũ malos ſed nec bonos angelos fas eſt putari creatores ſed pro ſublimitate ſui ſenſus ait in ore pris ſemina iſtarũ rerũ nos oculi nostra noverũt et ea per longas temporũ curricula ſpatia elementorũ ſpargunt atq̃ in ſui generationes atq̃ accreſcendi rerũ pbent ordines ꝛc. ‖ Ex quo dicto ampliatur duo dicenda. Primũ eſt q̃ nomen nãle ratione conditi creãdo dicat eam adhibere monibus agentium nãlium a ſm̃ creãde dei vnis minus operante ‖ Ex isto dicto noviſſe videtur due gones Prima eſt q̃ deus ſine te agit ni omne eſſentiã nãle ſcz dicit q̃ deus iſtã creãdo operatur ſed nõ

opanire recando per aliqm̃ recam
ram ni cãre sit ei ꝑpim̃ g̃ ime
diate ꝓseptm̃ ‖ Et o firmatur q̃
quicq̃ alicui causa causat nisi eiq̃ m̃
tatie ni no sit cã n̄ per eius cãonem
nem et idẽ si deus no cãret ꝑ per
rationem cause re sit causa za
no est recans sed gians ita et deꝰ
‖ in domi q̃ angli in sensibilibus
non pñt producẽ aliqm̃ formã
substãtã sed solũ pñt approximãe ar
ma passibus qua diat q̃ angli scia
ista latent sparsim̃ per elementorum
temperamenta que nouerũt ad hoc q̃
possint talia ꝓducẽ talis aut occulta
ssio non est insi local' mutatio et
si angel talia ꝓse possent non cẽ
nare q̃ talia approximarẽt ‖ Ex isto lo
co arguitur theologi q̃ angli i sua
natura non continẽt aliquẽ effectum
in corpibus nisi pximẽ adhuc aut
nullum denaturum puto si nñ ex dis
tis sc̃oꝝ recedũ ‖ Vñ o d quãe bea
tus aug et ceri sancti ita voluerũt
potentiã angelorũ ut no possent
nisi in infimas formas agentibus
corpalibus ꝑbuatur productio for
marũ substãtialiũ ꝙ dicit aut q id̃
ut viuarent ne angeli creatores
dicerẽtur oim̃ sensibilium et volatilium
quibus fuit superiores q̃ ponebant
nihilu hẽtia ut ahdi refert aug

Ō veritas est q̃ sic ipa vita
mea mentem insensibiliter non ꝑt nisi
deus ꝓducẽ aut exterus creatꝰ m̃ dei
per visitatem et mali per ocisionẽ
pñt ista recatio rerũ visibiliũ mira
bilis opatur deus exteriores aut opa
tiones pñt recatiue et idẽ q̃ dicit
q̃ mali angli non pñt ee creatores
corũ q̃ sunt magne actiuis scitis
nec mali homines segetiũ ut iacob
colores deoꝝ quos concepierunt
oues ex varijs virgis nec ita ipe
penides q̃ nis corpus corũ affirmet
tur ex fantasia

Ō veritas
q̃ originaliter in q̃dam terrestria ele
mentorũ natura ita creata sit sed ac
ceptis opportunitatibus prodeũt nam
siant multiplicẽ q̃ unde sunt m feraꝝ
sit iste mundus grauidus est cauꝭ
nascentiũ q̃ multo nõ causantur
nisi a suprema essentia adhibẽ aut
sorpentes causas vt ea que serue
to naturẽ sunt contrectãt exerpãt
aut foris recentur non solũ mali
angeli sed et mali homines possint

Ō Istud aut dictũ mouent ad
ondend̃ q̃ mali angli non fecerũt
in egipto ranas creatores sed sic
homines sunt ex quibus quatha gig
nuntur multo fortius demones nõ
est aut creator nisi q̃m pñ
ꝓbauit ista formatio ‖ Ex quo dubi
ampliatur duo arguẽta Primũ est
q̃ angli ꝓsunt posuisse latitanoꝝ for
marũ i materia vñ possint q̃ mundꝰ
esse mundum et ni fallor sunt ibi
contenti formas et p actiones
naturales agentiũ erumpe ni sane
melius non possint istarũ formarũ
latitanoꝝ ꝑm se sed ꝑm finas ms
occultas vñ dicit q̃ mundus iste
est q̃ mundus canone nascentiũ et
istas ponit esse rationes seminales
‖ Secũ arguit q̃ deus concreauit omẽ
formas a principio ni materia et is
tud est eodem mõ intelligẽdũ ‖ Sed
aut exterius artificibus accipitur
dominiũ q̃ canis natura non est
ꝑductio de nichilo q̃ aug isto
loco ponit cãonem esse omniũ re
rũ q̃ naturee gignuntur ex materia
ni loquit̃ de fructuũ generatione
et aliarũ ex putrefactione Ad
tertiũ dicendũ est q̃ canis accipit tripli
citer uno modo coiter et sic oĩa

dina facto est cano que facto fuit quelibet essentia ut ca principal' et sic omnis essentia est a deo creatus Alomodo dr cano ge pro ista productione diuina ad quod non pt attingi aliquod creatum efficacius liuet bn subiectu et isto mo dicit greg cani 3o mo am pt magis grie et tur est dina productio ad quam no attingit aliq alia ca ner essentiae nr subiectie et isto mo caute sia ul angelus et ista est productio de nichilo solu qua grad aliquo subiectiue producit

¶ 11a veritas q no ocrent aliq tacto cure non poterunt fare minutissimas mutas qui ranas serpentesq fecerunt nisi q maior erat dnaro gubernat ac ideo deperdit dignus dr est hinc qd aut ponit poe suam naturam facere et quid per naturam non sinat homo suetigae est impossibile mgt sicut cum ho pt ambulae si pmittat sz non volare quia pmittatur et ita isti angeli c.e.

¶ 12a veritas q ex reprobatione illi q ysaiam ssmo euzebio tempus interp ordine naturae fuit alia fuit quia ex eade materia corpali ad aliqd diuinus annuandu nris sensibus a mon q ge signa et mabilia dicit c.q. ¶ 13a quo dicto arripit distinctio manifesta potentiae obialis a pde naturali non quod in hominem ad formam vlae q in eadem forma q induitur a natura possit addi induta sed in hominem ad agendum

¶ 14a veritas q in dnis anomeorum bus aliqui loquit angelus in pona dei ut ei dicit ego sum deus abzaha et ita de hoc ut ei ppha intellexit ubi dabo qnq ama ppha non solu per iuba sed in ista sustinet in se pona dei sicut qui vestiti dr sic in 12 pteg et de dur suo suo salomoi aliqui autem

aput ab homine spes ad significandu fuit serpens eneus et lapis que unxit Jacob c.e. ¶ Inquo dr 2or no bilia p m est q illa q fuit p angelos q to diffinitiora et ignotiora eo mabiliora fuit illis tamq sue ationes note atq facies ¶ 1m est q uga moysi in serpentem angeli in substantiae mutata est et istud ac cipiendu est nustrae no principaliter sicut supra declaratum est ¶ 2m e q lap Jacob melius aliq figi q serpens magoru fuit factu ma goru fuit mabilius ille em signi fuit expu qm fuit mutus ¶ 3e in est q deus milro mg est visibile q mutabile q2 multa spualia sunt mutabilia et nullu est visile dicit m e.c. q tra modu quo fuit illa per angelos ni assit memoia m quit dicit meam

¶ 4e veritas q ta dei sbo michi sit melius i quit dicit eccna sicut pse e immutabil' ita est invisibil' ideo omis di ne opa appitiones factas de per ta turas manifestu est et si nos latet quo per angelos ita facte sint ni pro isto factas esse dicim ex sup mris c.q. ¶ istud aut ipe probat. qua dr Apo ad hebe q smo leg dictus est per angelos et 2o q m tell alis i aub i nube appuisse angelu vn grandit q in editis angeloru data est lex sed dni nri Jhu xpi per ea promittebat adue nis qui i effabit mo erat i angelis m quoru editis ista lex dabat.

¶ 5a veritas est q unus modus loquendi est quo signatur pro effectu illud qd efficitur sicut figura dicit pigneu eo q efficiat pigneos et p istu modu lonicenus dr q intelligit illud verbum dicti ad abzaha nunc cognom q nuncat dnm q2

ipm abiaham regnoscē ferebat

Incipiunt flores quarti libri de trinitate

Il go libro ‖ ꝓma veritas est q̄ sciam trēsmn atq; celestiū magna estimāe solet genꝰ hūanū inquo grie meliores sunt qui hinc sūe ꝓponunt scīentes nosse laudabilior est animus cui nota est mfinitas sua q̄ qui ea nō respiciūs vias sydera sydeꝝ sceptra scīa regna mirat. Aut qui cā regnātis tenet ignorās qua via ingrediatur ad salutem ꝛc ‖ ¶ 2a veritas q̄ in dei essēcia michil est mutabile q̄a oīa mpō sunt eīna ꝛc ‖ Ex quo dicto ampliatur duo argūta · ꝓmo est q̄ mundus sicut nūc est non potuit ab ēe eīnus quia rūg' ad ꝓbat diuina impotabilitꝫ ‖ 2mo inmutabilitate quia hr eīnitatem · Iste aūt mundus non et ꝓdo fm ipm mutaꝰ nō ꝑt stare ni eīnꝰ ꝗ eīnitas sibi repugt ‖ 1mo est q̄ ꝑ deus angelū ab eīno ne asset ipm ad gram nō mutasset q̄uis ordine nature pius fuisset angelus ꝑ gratiꝫ quia eīnitas mutationem repugnat · 2di accipit' dominem q̄ nullū subiectū mutat' ad illa accīa que fiml' sunt dūrabile ei ipō ‖ Vlōndum q̄ m eodem loco aug' ponit tria q̄ mutabilia quia q̄dam mutant' loco et tempe ut corpa · quedā que solū tempibus et q̄ loois sicut spūm nīoꝝ cogitationes · quedā que nec tempibus nec loois ut quedā menāa nrārum cuiusdā ac et loquit ꝓ vitanb' q̄ mutabilia q̄ nullatenꝰ variantur et abstinent · dicūtur aūt mutū cogitationes q̄ loꝝ quia no sunt m loois eīs ꝑtes sed dissimile illas aīe cuiusdā cogitationes quas abstrahimus a loco et tempe credimꝰ esse ī cōmutabiles vnites ul' vim rōnis que abstrahūt ab hmc et oio nūc ‖ Ex acūt argumēti q̄ bnīs aug' ponit omia corpa et cogitatiōs nros ipe mensurari q̄ tempaliū mutantur

¶ 3a veritas q̄ q̄ nūc nō fuerūt nec futura sunt sed m sūt oia vita sunt et omia vnū sūt et magꝰ vnū est et vna vita est ꝛc ‖ Ex q̄ dicto accipit' illud rōminis' m argūti q̄ oīs creature entes et possibiles sūt vnūe m dō · et nūc sequit q̄ si omia sunt m dō q̄ qđ deus est omnis eīnitas eīmenter subsistens ꝛcōd ‖ Intelligend' m' q̄ ꝗdupliē ḣnt aliqua esse m dō · ꝓmo quidē formaliter sicut deitas mfinitas eīnitas potēa dīna et natura ‖ 2o mō sup eminenter et isto mō · hūt oīa ēam esse m deo ut est mfinitas quia ipē per sua mfinitate supereminet vniūsis ‖ 3o mō exemplariter m eius intelligēa in qua sunt ydee oīm et cabalim ꝑ in bnīs aug' ‖ 4o mō vniuoce in voluntate dīna q̄ ipē est ꝓma cā essēna

¶ 4a veritas q̄ tenebre q̄ nō ꝛo ꝓhendūt lucem sūt stulte homines mentes cupidi atq; infideles te cernte ꝛc ‖ ¶ 4a veritas q̄ sonantia simpha ad duplū mstra ē nob' naturaliter eodem qđ ꝓbat q̄a tantum ignorātes et arte canendi si audiāt oppositum dissonantiam sonum pauīt eū nec per hō intendit q̄ ipa osonātia sit nob' inata ꝑm se sed facilime ad iudicādū sunt facilitas ad videnḋ ꝑ se nota est ī oīb' inata ¶ 5a veritas q̄ cum xp̄us dixit marie noli me tangere post sua resurrectionem q̄ est xp̄m no tangere ni si ascenderit ad ꝓtem non dū xp̄o carnaliter sapere vī d' aug' q̄ ni ꝛde marie nō ascenderat ad ꝓtem qz nūdum equalis ꝓtī putabatur ab ea ꝛc ‖ ¶ 6a veritas q̄ vna mors saluatoꝛ

mi duabus mozibus mis siz
corpis et aie salus fiat et vna
eius resurrão duas nobis esse
riones pstant ꝑm q̃ mensiratio
nem et assonantiam simplicem
dem. ¶ 5ª veritas q̃ ro sim
plicis ad duplicē oritur ex ternario
q̃ vnū et duo faciūt ita et ter
narius pres simplicē esse finiūt
senariū qm est primus numꝰ per
fectus qna eius pres aliquote
simul redūt adequare simū to
tū nullū pfectione finita septima
emendat neq̃ messe q̃ deus in
6 diebus pfecit oīa opa sua
et 6 die requieuit hoiem et in
6 etate mūdi deus factus est ho
mo. Ista aūt 6 etas pt accipi
dupr aut tribus ordinib⁹ quinq̃
etatū mille annos in 6 millenario natus
est xpūs ꝑm sanctum aug. aut
mittendo ad nos dñe septuaginta
¶ prima mūdi etas fluit ab ada
usq̃ noe. 2ª usq̃ abraham. 3ª
usq̃ david. 4ª usq̃ ad trāsmigrā
nem babilonis. 5ª usq̃ ad vnc
gnitū patrū. 6ª nūc agitur
usq̃ ad ultimū temporis finem
¶ 6ª veritas q̃ vnū tēporis
est cōputatū an legem aliud
sub lege et in sub gra. Eo
dem. ¶ ex quo accipit illa fa
mosissima tpm diuisio q̃ ꝑm
tempus fuit legis nature se
cundū tempus fuit leg⁹ mosi
et 3m legis erūt re. Thurelli
q̃ in eodem c. dicit q̃ annus co
mmet circ lxv dies et vnum
quadratem. Co dicit q̃ inqua
drem⁹ ista quadrates faciūt di
em et ideo ad quadriennū vide
tur esse bisextus. ¶ 7ª veritas
q̃ tt ul' ꝑm alia libꝝ xlvi a
nis edificati fuit templū et ibi
dragies sexies sex simul' duxit fa
cit ista q̃n nūs dies complet
q̃ menses et 6 dies qui tangi 10
menses pariēbus aut feminis im
putatur non q̃ omīs ad sextū die
post nouū mensem veniāt sed qa
ipa ꝑfectio dīna corpis tot dieb⁹
ad ptum producta reputur sic a ma
ioribus traditū sufficiens custod⁹ ecclie
autas c. q. Intelligū tñ q̃ in eodem
c. de istis temporibus dicit ita nōbina
ꝑm est q̃ xpūs 8 kl' aprilis corruptus
creditur quo et die passus fuit. 2m
est q̃ xpūs est natus 8 kl' Januarij
et dicit q̃ 2ūs dies fuerūt ab eius
conceptione usq̃ ad nativitatē. 3m est
q̃ toto nūo anno quoto edificatū fuit
templū scīz 46 toto nūo senariorū
dierū corpus dñi fuit ꝑfectū scīz
in virgine. Sz adūte q̃ ex isto loco
accipiūtur duo argumenta quib⁹ non
ḥsūt istius textus intentionem. ꝑ
mū est q̃ xpūs fuit fīa sexta anni
natus fuit et passus et dicit hī q̃ ea
dem tñ aug. nō dicit eodem septimane
sed anni ul' mensis scīz 8 kl' aprilis
3m est q̃ corpus xpi fuit 46 die
bus formatū in vtero virginis sicut
et aliorū corpa formātur augmē
mentur et nī ipe ponit 6 via
bus 2ūs pro toto tempe quo xpūs
fuit in vtero virginis sue meris. Unde
ex ꝑmissis accipiūtur duo documenta
ꝑmū est q̃ xpūs fuit plus in vtero
virginis q̃ aliquis alius in vtero ma
tris sue quia in o⁹ sue q̃rendus
fuit ꝑfecte animatus ꝑm bm aug.m
et alios sctos et alij nō aiantur ni
usq̃ ad 40m diem. 2m est q̃ xpūs
fuit in vtero virginis omnibus mesibus
anni ꝑter Januarij et februarij ꝑm
supinus nūdata et ideo in mesibus
dr coagulatus fuisse in sanguine
libro sapie Ubi fidelissime et de

q̄ntē eōcauit Et ex hr̄ cōsidāone aīpiūtur
eplīe pulcherrime tot emplationes
pīma q̄ tātam ḡma
matrem habuit xp̄us
o aliqm fuit pr̄ de sba pr̄e
alīa de sba mr̄e Tra xp̄m
tōlit de sba mr̄e Za cō
templatio q̄ xp̄s ad maiorem

uenissime attendend' q̄ ex tali mōa
te mpis corpis xp̄i plus de almēto
suscepit ex q̄ maiori tempe auctū et
a mōrtua ad sōlā mrem q̄ filiū habuerit
aliquis alius fil' ad p̄rem et mātem
q̄ ni ḡmanitas oriatur ex gsāḡnitate
et mā ofagūitas · Sic' ḡo habuerit
ḡmanitatem ad mrem q̄n cēn ad
uenīs penem q̄ plus de almēto
mris q̄d almēti in uerō tōi con
stāle fuit · Tm contemplacio q̄ tā
strem nālem inclinacōn ḡnitam
habuit mr̄ dñi ad dñm filiū suū
et maiorē q̄m hēant simil' pr̄ et
mr̄ alioz̄ quia nātis affīs p̄o
rdit ex ḡmanitate gsanḡnitat ℔m
gradū maiorē ofanḡnitat · Qta
contemplacio q̄ xp̄us fuit tāta ger
mānitate q̄ntus suus ofagūineus
Joh̄s bapta et ewā te simul ex pte
p̄tis et mris eis fuisset q̄ntus q̄a
omīs ofanḡinitas oz̄it ex ḡmanitate
penūm ad filios et ideo omīb' cāt
duplex ofagūineus · Qta contempla
cio ḡmanitatis bī Johīs ewā te ad
xp̄m appīgābat ad scām mātē quia
plus erat q̄ duplex ḡmanus cōsanḡ
neus simul xp̄us plus accepit a mrē
q̄n cēn a duobus pīmīs sequit' q̄o
q̄ mr̄ cōs erat nātis et unica affīs

IIIm Veritas q̄ tōtīus mortis xp̄i
toti plenū fuisse sp̄ūm testimur
sed p̄imus dies apte extrema totius
est anūatus et finis apte p̄ima et
totius medius absolute Za horis
suis rā nocturnis et rā diurnis
C.G. In quo ponūtur q̄or nōbi
lia de istis tēpibus p̄imū est q̄
xp̄us circūcisus hora tīa diei sce
te sabbati circūcīsōne vocibus nudo
circūcisus et in circūcīsione suspensus
hora et hora hora trādit sp̄m se
pulturis aut in fine diei Im est
q̄ simul p̄imi dies q̄ puncti alterā

noctem ḡpr̄ funeris hōis lapsū
tra isti dies nri eq̄ ḡpr̄ hōis
reparacōm a tenebris in lucem
et ideo dies diuīne nuncupat me
dia nocte IIm est q̄ ab hac mor
te xp̄i usq̄ ad eius resurrēcō
nem simul eo hore simul et pos
tea fuit in discipul' simul eo die
bus IIIm est q̄ a vespe dīcte
sepulture usq̄ ad diluculū re
surrēcōms fuerūt xii horeq̄
est quadratus senarius · Vm re
manet dubiū q̄ matheus dicat
q̄ xp̄us fuit circūfixus hō Za
et matheus videtur idem sen
tire q̄ hora sexta non fuerit
nisi ad obstinacōm q̄
fuit post dīm circūfixiōm lucas
aut dicat expresse ipm fuisse circū
fixū hora sexta et Joh̄s hoc
q̄ sexta Dicat aut sm b'm
Aug'm in hoc loco q̄ via aram
et asarthi referenda sit ad pen
dulorū q̄ clamabāt crucifige
crucifige sed crucifixo hoc scribe
bat et Johīs intellexerat ad cr
cumcīsionem mihi pt̄ et alii ex
pon ut dicātur hoc Za circū
fixus valuit et stetisse in terra
usq̄ ad horam sextā et tunc p
elevacōm suspensus IIIm Ve
ritas q̄ cōtr̄ rōnem nemo sob'
us cōtr̄ sp̄tūm nemo xp̄i
anus contr̄ ecclīam nemo pa
trīcius censendus est C.C. Illud aut dictū inducit ad ondē
dū q̄ tp̄le est via cōfirmādi
ꝓpositū suū ul' ex sp̄ūra uel
rōnibus ul' rōne IIIm Ve
ritas q̄ omīa q̄ misteria p̄bus
per etatē ma abilia appa
ruerūt sive que p ipōs facta fu
erūt simul in uno die xp̄i fuerūt
C.A. Ex quo hēmr dom

q̄ oīa facta vet⁹ testamēti
sunt figura xp̄i ¶ 14ª veri
tas q̄ frale est spūbus neq̄
simꝫ corpa p aera fact̄ vnde
murmurent aīe corporibus sūs
assignate c. 11º. ¶ Et istud decla
rat exemꝫ et rōne exemꝫ
q̄ mlta fiunt hist'ones ī theā
tris de quibus non credūt ml
ti nazarēnis Pone eā qua
tūm p̄t fantasiā imūtare ut
appeant illa que nō sunt n̄ vi
gilātibus siue dormiētibus Dz
o. d. quō p̄t demones treāe
nona fantasmā nī sint forme
absolute dicat aūt q̄ sine re
actione nouoꝝ fantasmā nī p̄t
ea mūtare que non sunt et per
mutare et ordinare sic̄ placet
si p̄mittātur ut ad loīa ubi spe
ctātur fantasmata ordinate
p̄cedūt et mr p̄t homēs appre
hendo actiua passiuis q̄ plus
volunt de vnūe concedi bnīs
Aug⁹ et ideo dicūt doctores the o
logi q̄ non habeant p̄tatem su
per aliquā formā absolutā ex
se ex dictis hui⁹ aug⁹ ozem
tes fūdamentū ¶ 15ª veritas
q̄ cū sophia nō est usitata audi
as sed meritum ēuis c. 12. Istud
aūt dictū q̄ declātur p̄mo q̄
iudex ī suo iudicio nō mēdit
pena n̄ per accūs sed solū rei
pub̄ce saluē et q̄ non p̄t ip
sam penā sine tali pena tot̄
tūultuarie mfugit sicut ille
qui piat miles in mare ¶ 2º
declātur ex pte ēuis q̄a est
dēmentis per se ordinatum
in pena sic̄ meritū in veritate
racōis et ideo sic̄ meritum est
causa p se p̄mij ¶ Ista dēmitum
pene ¶ 16ª veritas q̄ quia latro
bus ad hūc vniēbus xp̄us ēuenit
est mortuus miraculo facto c. 17º Et
illud dictū xp̄e confirmat primo q̄ ipe
p̄dixerat p̄tatem hō aiam meā po
nendi et iterū nemo eā tollet a me
et ego pono eam ¶ 2º q̄ magne dāt
murant sūt qui p̄tes erāt q̄ p⁹ illa
vocem mg̃ figurā p̄ris nri edidit
totmuo tradidit ꝑmi aī homēs ita
gymqui erāt morti non possunt cla
mare. ¶ 3º quia longa morte recrea
bantur lugno suffensi et ideo latro
nibus ut cruris morerēntur crura fra
gebantur ¶ 4º q̄ pilatus mīabatur
si iam obisset ei ab eo corpus petere
tur Dz o. d. quia iudei tūc non ora
dissent xp̄m si illa mors mīaculosa
fuisset q̄ ipi non potuerūt facere
mīacula dicūt q̄ primo q̄ ia ēt leta
hr̄ sanauerūt q̄uis ato nō morerētur
¶ 2m dubiū q̄ sponte sepm̄ oīdisset
dicat aūt q̄ omde est aīam a corpe
sep̄are ni hor milius homo dicere
posset p̄ se sed mīre aliquā dispōem
ad quā sequit̄ talis dispō. Dz 3ia
ner dubiū sic accelerātur morte sua
per mīaculū dicat aūt q̄ ut xp̄am
ondēret esse voluntariā et ꝑm ista
mors xp̄i nō fuit nāl̄is sed supnatu
ralis sunt dicūt doctores antiqui q̄m
dubiū si corpis illud fuit fuatū in
eadem dispone in rōne ¶ Dicat aūt
q̄ sic ꝑm illud ꝓphetiū q̄ mducit pe
tens crucē eius nō vidit corrupto
nem ¶ Dz ex istis accipiūtur duo de
mem ꝑmū est q̄ mo sep̄atio
nis aīe xp̄i a corpe non fuit ꝓdicta
forma cadauēs q̄ nomīl̄ ponit q̄
hīc mors fuisset et vlūus corpis
xp̄i nūdum fuit dispositum ad talē
formā ¶ 2m argm nī q̄ illa forma
nō fuit mīdio toto mīdicta q̄ cor
pus xp̄i remansit post sepationē
ꝑsonalē et nunc hūmur ꝑtinet ad cor

me mxpo ꝑm cissima fidem ꝙꝙ
sit de alijs ¶ 16a veritas ꝙ nes
nt diabolus quo illo et nisidante
et frequente vtamur ad salute fidelis
sinoꝝ exellentissima dei sapa ccc
dem · Ex quo dicto accipit dem timm
ꝙ dna septima et dicta sozum et ri
ba mstoꝝ de oibus oculmatur qna
per illa possent vore ista que dant
cos ignozare ¶ 17a veritas ꝙ si
pbissim spus honoibus sacfiaczum
quidqre non pt nsi vni deo pro
quo coh nolint vim id sacfiaz debeme
t c. Ex quo accipit dom tm ꝙ de
mones duplicr ex causa p cruant
mala fidi · primo ex ira qua hnt
contra deu et ideo conantur auferre
et sibi vsurpare honoze debitu illi
Secundo ex inuidia ut ex hoc ꝓhant hoies
ad pdcm ¶ 18a veritas ꝙ ꝑm
or cnsidantur m oi sacrfino silz
mi offertur quid offertur a qo of
fertur et pro quibus offertur c
ic. Aliud aut nidiat ad ondendi
quo ista ꝑmor grebat mxpo qm
vnu cu illo manebat aui offebat
et vnu in se facebat pro quib ꝙ of
febat et vnus ipe qui offebat et
qd offebat ¶ 19a veritas ꝙ milli
uniu est an magis resistat dna
lex qm superbia et in quo magis ar
ripiat vim dnandi superbissim spi
ritus c. ill Ex quo dicto accipit
duo dm ta primu est ꝙ superbia est
maxia nlla qna lex quato melior
tato magis resistat ꝑmoribus nlis
dna aut lex est optia et ideo max
me adusamur peioribus tormentis
Secundu est ꝙ isti primo dantur maxia pe
na qz maior dnatio in demoib ꝙ
qm in pcis homi dnantur · Ad
o d qna Aug no dr ꝙ ista primo no
plus resistat lege dna qm alijs
sed ꝙ no dr nm ꝙ nn valet qz si
nul vnites semp imparet i bona

te ꝓpr emeritam vnusq speczm na
et vtia ideo in distinctis spe vnijs
idem est esse mar et no mi ¶ 21a ve
ritas ꝙ phi certis melioꝝ i illis si
nus et ius ꝙ rombus futa intellectu
contemplari non potest c. 16 dr in
sequen ꝙ aliq animat futura
ex notijs posterioꝝ medijs et agnole
et naute · Aut accipe pdictes pro si
o sensu anuo in dnare redimur
sicut aliquis de monte vertice vi
dens alii vemente nitat illi qui
sunt in plano Dicit in finaliter ꝙ
hoc hnt demones ab angelis sanctis
quibus deus hoc mdiatur Sz ꝙ
est cius mentio ꝙ nulla natura futu
ra nosse possit · Intelligi in ꝙ ibi
ponit ꝓphetam modi quo hoies futu
ra sic pnt stilz aut i arte diuina
ꝙspiciendo aut annciationes ange
licas audiendo aut quoda impulsu
nescientes sicut cayphas nesciens ꝙ
dixit ¶ 22a veritas si pdictes sic
pbe atq fallaces qneda de futu
re sozum et de po mediatoꝛe a filio
ꝓphetis et angelis audim persua
vates repnim dixisse illud egerit
et ut per ho aliena vera fidelis pos
sint ad sua falsa traduc deus au
rem per ignozates id egit ut vinis
vndiq resonaret // Ex quo dicto ar
cipit aliqm argumentu ꝙ sacrum
na sibillaz et dicta ꝓphetaz quibus
explicabat ea que sunt fidei xpiane
fuerunt a demonibus enelata opi
nio in sentit ut patuit in hac de
nuntate dei ¶ 23a veritas ꝙ sic
qnda plonius dicat qui phi ap
stoz suum hic fuit ꝙ nl ad id qd
ozni est i tempale Sz et tm ꝙ
tum ad fidem vitas c. 18. et de pe
nitte in fine illi) capli concludit
ꝙ vitas est imozbis et incozrupta
et ꝙmunibilis va aut imozbitas est
va ꝙmunibilitas et ipa mgr erro
nus ¶ 24a veritas ꝙ ubum

prius no emanat ab ipo pre sicut
aqua ab ipo fontaine sed sic luxdr
& lux c.to fluvelldu ni q emana
no lucis quadruplici ppetate assila
tur cumlacoi emanacoi vbi
dicit primo m rocentate qz in eode
o in quo ratum est nil' gentu roz
pus luciosum diffundit radiu sibi
roeniu .2o mregrate qz ni gniano
ne radij corpus luciosum non di
minuit m luce 3o m assidutate
qua no desistit corpus luciosum sp
radiu gnare cui emis exuna non
solu sit m fieri sed et m facto esse
.4o meghnate qz sol ma clarum
gignit solem m speculo sit m scipo
est calu videtur oculos obstriare
q3 in ad lumem et per hui modum
ubum est pri coeq'le et coeternum
et emanat assidue et sine prius
diminone 24a veritas q nul
lus hemus vnq3 fuit ausus di
cere q lux pena esset maior gem
m ubi c.e. et tm multi dixerut
q lux gemina est maior gnante
ex quo accipit dom̃ni q illd prin
piu omib causa e sno essni no my
ptm fuit nouissim ap quo stuq3 et
roncos qz nulla fuit racio q're ma
gis poscut filui maiorem q3 ego il
pr ram regula m minori autem
supma sub ista fuit deceptu quia po
fuerit prem esse cum filij 26a
veritas q no eo ipo quo de pane
natus est filius dicit missus sz
qz missus fuit visibilr qz fuit ad
illuiandu aiam datus c.eod. .3m
telldu m q in e.c ponit modu pu
nanau ad psonaz diuaru missio
nem . pmu est q ahr mptr di fili
us ut sit cu hoie et alr ut sit ho
.2m dictu est q pr no d' mss' qz
no hr vu predat .3m dictu q sic
nam esse est filio a pre esse ita q
mittitur est filio cognosci q a pre

sit . .4m est q siatr spu seo est dom
dei esse a pre procedi ita mitti e cognosci
q ab illo predat 27a veritas q
no possum dicre q spus suus a pre
non predat et hoc probat dupl
rone primo qz d' spus pris et filij et
ex ho henur q ipe referatur ad pos
ni esse alterius sit relatiu et i diuis
non ponantur nisi relationes origine
ppria igit hr origmen ad finu 2a
ratio quia ponit quia xpus misit
suos discipulos et dicens insufflauit
spm suu dedit per ubi flatu i rel
ligre q spus suus predit ab eo c.e
28a veritas q ni xpus dixit
de spu sancto ego vob mittam a
pre &c. ondit q pr est fons di
uinitatis principiu c.eodem .2o qz as
dicto accipit .4or dom̃ni p̃m e
q mr diuinas psonas est ordo
quia sine ordine racio principij et
principiati intelligi non pt . .2m
dom̃ni q mr diuinas psonas e or
do sicut mr primas et .3as qz p̃m
et principiu idem sunt d' m hi nudu
ad .2m . .3m est q mr diuinas
psonas est principalitas qz principa
litas d' a principio et ideo d' q spus
sanctus predit ab re principat . .4m e
q pr non solu est principiu psonaz
pdonis sed et natue quia eis
dimit quia totius diuinitat nequa
dat simpr sed ut est fons omnium
psone pdonis 29a veritas q
verbo dei ad vnitatem persone
assumptus est homo et quodam mo
dum mixtus et d' per hanc psonam
angelum naturam pfectiue po
nit ait ut purificaret et non ex
pgare ut ipa est c.eod . Attende
dum q hodie hoc vocabulum admix
tionis et apponis no admittit nisi
in vnitate psone vñ Aug' li

dicat quēadmodū hūb ꝛ nyppetate ist⁹ loquēdū Et hr ampit dominētū q̄ nob nō hēmus ista libertā hrendā mdīm loquēdi sic hūerūt sc̄i qua expet se semp magr hūmāe ad deīata vba ꝓpr errorīb⁹ puidū

Ō veritas q̄ sic memoria vo luntate et intellm nomīo ista trā noīa ad significandū sed ita tra simul rompata sunt mdistincta memoia intelligēa et voluntas ita vocem pris carnem filij et colūbam s. s. tota simul trinitas fuit opata ex q̄ inquit sub similitudine pr oñdi tri nitate inseparabr opari et tamē vnā psonā sine alia significari pos se c. uitio. Ex quo dicto potē duo dicta p̄mū est q̄ nō dubitat diuinas apparitiones p̄ creaturas factas fuisse Tm est q̄ si voluisset deus pr per visibilem creaturā appere abstra hissime dicēnt missus a filio uel spū scō Istius aūt rōnem posuit i p̄cedenti c. ut patuit

Ti veritas q̄ vpa mirabiliter ita fuit ut non tm esset m vbi et homo caro sed erā rōnalis homo aīa ut hoc to dicat deus ꝓpr deum et homo ꝓpr hoīem c. eodem.

Incipiunt flores quinti libri de trinitate

In quinto hbro. Prima veritas q̄ de deo dō mō semp rogitāe dm̄ de quo digne cogitare nō possimus c. 10. Et ibidem q̄ rogitando tria p̄mū ut est i se nō capit Et adiungit q̄ illa q̄ rogitamus de dō non sūt ex assuetudine visibiliū mendāda

Ta veritas q̄ homo sine intellu deū nō capit qui ꝓprium intellm sui quo deū vidit capē nūdum capit si at mḡ attendat mihil melius i sua natura ipo intellu in quo ē sapia et non forme sensibiles ut quan tus figura et color et si melioe so lum no mutilat nō debet ea rone do longe meliore nrō s. dō c. eodem

Ex quo dicto ampit dō hī et ar gūt hī dom hī est q̄ q̄q̄ negat a creatur ꝓpr plenitudinē sue per fectionis non est deo attribuendū sint exemplificat de sensibilib⁹ formis Argūt hī est q̄ potēa intellectiua ē nobilissima potēa in hoīe q̄ dr q̄ i natura hoīs mihil melius inuent et per quā ipe optimꝰ ꝓpr ordinē dimensionē que est aīe potēas aīe ꝛ est nobilior volūtē ni foret am pliat intellm pro cena ātē rōnal' q̄ aūt isto mō ampliat probatur q̄ rōstat q̄ natura aīe ē nobior sub potērijs in natura hūana sint fundamētū aut sbm earū et ideo ista assūpo non pt diffinari nisi pro illa Intellectū hī q̄ hī augy ampt intellm aut pro potēa aūt pro tota aīa intellectiua si pro potentia tunc ampl argumētū cont illos q̄ ponūt potias aīe esse aīa q̄ impossibile est q̄ optimꝰ i natura sit amis ni sbā sit eius finalis cā si āt ampla pro aīa intellectiua tunc em dicti Aug nō est vm

Ta veritas q̄ ut intelligā q̄ deū nō pos sumꝰ sine q̄litate bonū sine qua litate magnū sine mdifēa creatōe sine situ psidentem sine hītu omia continentem sine loco ubiq̄ totum sine tempe semp̄iternū sine ulla sui mutatōne mūtabilia faciētem mihil q̄ patenter c. eod'. Ex quo dicto ar guitur q̄ dom̄a - p̄mū est q̄

pñta nõ sint in deo formaliter quia
ea excludit a dino greptu · Tm̃
q pñta sint de eo sup̃emenť qnaťbuit ea sup̃nalena ut magnitudine
sme qualitate et bontatem sme
qualitate · Hm̃ est q relationes q
sunt in deo nõ sint de pñto relationis
q̃ nr̃ aliq̃ dicti de eo foret myrie
ni pñtim sit gen⁹ sed sint relationes tñ secundum · Em est q sba
que dr̃ de deo non est in pñto sb̃ia e
quia trin deus est in qnẽ hic tri
Aug nõ fuat mentiõ de sba. 3. intelligit eodem mõ sic. de relatione qñ
mutat ai diat sme mdigẽa creato
rem ¶ Ca veritas q qm de deo ro
gitat ut s non pt̃ tuenẽ omnino q̃
sit cauere debet pie q̃m pt̃ aliq̃ ab
de eo sentẽ qd̃ nõ sit &c. Per quo
dicto accipiũtur duo dom̃ta p̃m est
q dnplẽ gñgit errãe ẽm deũ dina
aut affirmãdo qd̃ nõ est in dõ aut ne
gando ab eo qd̃ mest ei · Tm est q
ter illa duo viosa extrema est me
dietas vnius intellectus sñz af
firmare dr̃ esse qd̃ est et negare qd̃
non est · Sz o d quis istorũ modoũ
sit peior dicat aut q imma affirmano est ad suphabũdancia et imma
negano est ad defectũ z ideo ita vi
tus sit ad actũ intelligendi et non
ad trãsmittend̃ sm se magis vult dicat
ei qñ viciũ defectus et ideo videtur
peius negare a deo sapiam q̃ ei tri
buẽ albedinẽ ¶ Ia veritas q
deus dicat sme vlla dubitatione sb̃
stancia ul' melius aut eẽa ¶ Sed aut
ipẽ probat q sicut ab eo qd̃ est sme
sua Tm ab eo qd̃ est esse dicat eẽa
esse aut vltime q pent deo q. in
cõmutabil' et illa q̃ sunt q̃mutabilia
esse pfecte non sciant &c. Per quo
dicto solent accipi duo argumenta
oppoita · p̃mũ est q esse et essentia
non dr̃ in rebus cãtis nisi s̃m
modũ significandi sicut abstractum et cõ
cretum qr dr̃ q sit sapiẽa et sapiens
et essentia · Tm argumenti est q ee et
essentia sunt realiter distincta in cãturis
q̃ dicat q sicut sunt sme et sua ita esse
et essentia sunt aut est actus s̃b sic q
differt a primo realiter esse nisi fictitius
enim differt ab ipo · Sm̃d tm̃ argumenti
concludit in dõ nisi illõ dictũ sancti hic
Aug applicat ad dina Intellectũ
ni q̃ nemini Aug Argumentum est de intentione aug qr ipe loquit videtur de
esse et essentia patenter Argumentum autem
intendit de esse essentiae ¶ Ba Veritas q nr̃ multa q̃ Arriana q cõ
fidem catholicam solent disputare hõ
sibi maxime callidissimum machinamentum ponẽ videntur ni dicat q̃
de deo intelligit aut dr̃ non s̃m actum essendi sed s̃m sbam dicat diuinum
est aut gemitum esse et ingenitum
substancia igit̃ patris et filij est diuina
&c. Ad hoc aut ut ita fort̃ sit Arriano q reducat̃ ad formã optet
formare silogismos quorũ p̃mus est
talis omne qd̃ dr̃ de deo dicat s̃m
sbam sed gemitum et ingenitum dicitur de deo igitur gemitum et ingenitum dicitur s̃m sbam et nõ fort̃
sit paralogismus quoniam se habent
gemitum et ingenitum sicut dr̃ primo
p̃mi silogismi g̃ pr̃ et filius s̃m sbam
sunt diuina qd̃ est manifestum Arriano q
maiorẽ aut p̃mi silogismi grauant Arrianam qr nullum actum repugnat deo
et per quẽ omnia q dicuntur de deo
dicit sbam · Et supponit qd̃ oẽ
qd̃ est aut est sba aut actus sicut
eodem p̃mo dicit eam admissum ad̃ sabellium et

ro ꝓbauit ꝓbam̃ ꝓmo ſcam in eodem c̃o
2m̃ in ſcpto · ꝓmo em̃ inducit ꝓbam̃ con̄
Arrianos dupl̃ ſic ꝓmo qꝫ dicũt de
deo dicat̃ ſm̃ ſbam̃ ſed dam̃ eſt de xpo
ego et pr̃ vnũ ſum̃ qꝫ ſunt vnum in
ſbã · 2o ſic aſſumpta eadem ma're aſſum
mit iſta mĩor no rapina arbitrat̃ eſt
ſe ee equalem qꝫ equalis eſt in ſbã Di
cunt ꝫ non oportet te contrdẽ ꝫ aliq̃
dicat̃ de deo et non ſm̃ ſbam̃ et nr̃ ro
gat eam̃ facere demde ꝓbat m ſequẽ
ti c. 4o et aug̃ venat ad formã argu
m 4i c. miſto 2o c. fant duo ꝓmo cor
dit vnũ qd̃ fuit ab arrianis aſſumptũ
ſilr ꝫ m deo nullũ accis inemt̃ ꝫ deus
eſt omino imutabil' · 2o dcłat ſuppone
Arrianoꝝ ſupponebãt em̃ oia q̃ dicũ
tur de aliquo dicũtur aut ſm̃ ſbam̃ a
ſm̃ accis et m 1ta ſuppone radicãt to
tã ſuã rõnem et hic aug' iſtã ſuppoz
concedit m̃ catis · Demde m 4o c. ve
nit ad formã argi et nr̃ ſimplr ad
maiorẽ ꝓm ſilogiſm̃ qñ d2 qꝫ de deo
dicat̃ dicat̃ de eo ſm̃ ſbam̃ et nr̃ d1 q̃
illud ſuppoſitum omne qd̃ eſt dicti a dicũ
ſm̃ ſbam̃ aut ſm̃ accis no ht̃ virtutem
in dño licet ſit vnũ m̃ catum et nr̃ d1
q̃ gemini et mgemini non dicũtur ſm̃
ſbam̃ negz ſm̃ ee accis ſed ſm̃ relacõ
nem q̃ no eſt accis qz no eſt mutabil'
et mior ſtat ſoluta ſua · Sz o d' qre
et q̃liter dz negari illa maior illi' ꝓm
ſilogiſmi in qua ponit aug' totã ſolu
tionem iſtius difficultat̃ d2 aut q̃ qñ dicat̃
q̃ ꝑſonalia no dicũt de deo ſm̃ ſbam̃ ſed
ꝑ accis ſta q̃ ꝑſonalia non ſũt ſub
ſtãcialia Aliqui negãt illã maiorem
Alii mã ſm̃ rõnem alii ſm̃ rem Illi
q̃ negãt ipam̃ ſm̃ rem videnr̃ poni
in diis 4or rẽb 3z relatiõb et v
nã absoluta n̄ diſtinguãt mã rem et
eam̃ n̄ relacõne Illi aut qui dicunt
q̃ negatio eſt intelligenda nĩ ſm̃ rõnem
ꝑ eo quia hãt ſuã hia et ꝑſonalia
non diſtinguũtur ſm̃ rõnem
hñt made in duab̃ miradab ab
ſnditatẽ ꝓma eſt q̃ proceſſ
Arrianoꝝ eſt verus ualiter et
proſſus catholicoꝝ ſm̃ rõnem
mã et per q̃s q̃ pr̃ et filiũ
dicũt in ſbã ſm̃ rem et no ſm̃
rõnem quia 1ta dicũt maior
Arrij qua corecta totus proſſ
aus eſt mũs ſm̃ aug' no
eſt neda n̄ ſm̃ rõnem et ſic
remanſpto actu rõnis eſt af
firmada et vera ſz 1m abſur
dum q̃ dicti Arriani ſtr
vã ſimpr et catholicoꝝ ſm̃
quã ſimr et curitas vitab au
tem realis eſt vitab ſimplr

Ca 11m veritab q̃ accis di
ci no ſolet niſi aliqua muta
tione rei tm̃ accidit amitti
ꝓt c. e. Ex quo dicto accipi
mitur duo dubia ꝓmũ eſt
q̃ relacio non ꝓt ab aliquo diſ
cedẽ ſine ſubiecti mutatione q̃
relacio eſt accidens et accis
ut hic hñtur eſt qd̃ amittitur
mutatione ſui ſm̃ actum ſm̃
gmentum eſt q̃ relacio no ꝓt
alicui aduenire ſine mutacio
ne qnia illud qd̃ eſt minus
a quo mutacoꝝ ꝓt eſſa tm̃
nus ad quem ni non ſit ma
ior mutacio deperdita q̃n acq
ſita ni mutacio ꝓhibetur ꝓ
uenat ni ad quem · Sz o d'
qnia phi ponit q̃ ad relacio
nem non eſt ꝓ ſe mũcio dicũ
aut q̃ dñs eſt m 3o mo dicen
di ꝑſe ſic ad ubi ut quahmiꝫ
aut ſm̃ aut q̃ntate q̃ad
qd̃ libet iſtoꝝ eſt mutacio ꝓ
ti nulla aut nouũ acquiſite
ad relacõm aut non ni nouũ

ab te primo acquisite sic silitudo nō
pt acquiri nl' amitti n̄ quah te
acquisita nl' amissa fm̄o aut lo
o ponit ista diuisiom̄ de amite se
pabili et inseparabili ¶ 8a veritas
q̄ diligent̄ ī membris sanis appa
ret in separatione q̄ aliq̄ mingere
a capite diu cemesit ut ingredi ī
de candele candore succedente dis
cedat et aliquo cat fm̄ istā quali
tatem ī ueteri atq̄ mutari c. eodē.
¶ Ex quo dicto accipit̄ dom̄ni q̄ qua
druplex contingit aliq̄ fieri ex aliq̄
nl' mutari aut subiectis sic a nichilo
fit ex ſbō Aut q̄dita ne sint cō
positum fit ex materia et forō Aut
successiue sint ex nocte fit dies a
nouerse sic in cuitatē q̄ ait
fit ex gnō corrupti mō fit tm̄ ni
si sustineat q̄ illa mā est m̄ sicns et
non p̄manēs et iste est m̄ proito ī
tellectus bn̄ Aug̃m ¶ 9a veritas
q̄ m̄ deo nichil est esse q̄ michi ibi
mūbile c. eodem · Ex quo dicto
accipit̄ dom̄ni q̄ si mutabilitē eēntia
rū esse sinat aliquin posuerunt
q̄ m̄ ad omia que sunt m̄ eis nul
lū accidens haberēt quia oēs ic̄o
mūbiles nī tm̄ no est causa ade
quata q̄ mutatio bn̄ est accidens
substantiales ¶ 10a veritas q̄
m̄ rebus creatis q̄d no fm̄ ſbam
dicat̄ restat ut fm̄ actus dicatur
In deo aut non omē q̄d fm̄ ſbam
non dr̄ oz fm̄ actus diu c. eodem
Ex quo dicto accipit̄ unū dom̄ni
et unū argti Documentum ē
q̄ quō dicitur ens m̄ ſbam et ac
cidens non est diuisio entis tripar
tens fm̄ q̄d est cōmune deo et
creaturē sed est diuisio entis hui
tati q̄ si eēt diuisio entis eis deo
et creaturis ime tm̄ nisi eodem mō
tenēt illa regula m̄ deo et creatu
ris q̄ ref̄ ad deū dependz et eis
respectis qui est in creatura est actus
q̄ m̄ rebus recat̄ q̄ non fm̄ ſbam
dicat̄ ut fm̄ actus dicat̄ deū restat
et constat q̄ nulla ibi relatio fm̄
ſbam cū h̄o Aug̃s neget ī diuis
multo mag̃ ī recat̄ n̄ forte di
catur q̄ illud q̄d gredit Aug̃s m̄
rebus creatis est intelligend̄ de
illis que sūt m̄ gnē et non de nās
rendētibus Isti aut respectus qui
dicunt actiua sunt intercedentes
qua creant omē genꝰ et creaturā
¶ 11a veritas q̄ si pr̄ a se differ
ret fm̄ ſbam ita de filio c. ſ. Ex
quo dicto accipit̄ dom̄ni q̄ omia
absoluta m̄ deo dicuntur fm̄ ſbam
et ideo impossibile est aliq̄d personale
m̄ deo esse absolutū · Ex q̄o dicto
accipiuntur duo argta primū est q̄
ratio vmtat fm̄ se non pt̄ esse
absoluta quia m̄ deo est vnitas
personalis · 2m̄ est q̄ ratio entis
fm̄ se nō pt̄ ee absolutū q̄ m̄ deo
est entitas personalis ¶ 12a veritas
q̄ q̄uis sit diuisim̄ patrem et fi
lium esse m̄ re tm̄ non est diuisa ſba
q̄ hoc m̄ght non fm̄ ſbam sed fm̄
relationē q̄d nī relatiue non ē ac
cidens q̄ nō est mūbile c. ſ. Ex q̄o
dicto accipiūtur argta dorumenti
apud theologos q̄ illa que conuenī
unt in aliquo sunt diuisa in aliquo
quia patrem esse et filium esse dicunt
nomen̄ sanctū pr̄ et filius ¶ 13a ve
ritas q̄ non est hoc dicē inconueniens
q̄ est dicē patrem quia si filius non ge
nuisset michil phibēt ipm̄ dicā nisi
mutū c. ſ. · Ex quo dicto accipiuntur
duo dorum̄ta primū est q̄ liam̄ eēt q̄dē
vnus spūs sanctus distinguēretur a filio si
non procedēt ab eo q̄ dicat Aug̃s

q̄ si filiū non genuisset adhuc cēt in
genitus et m̄ ita esset impossibile
prius plus ꝫpole pr̄em filiū nō ge
nuisse sicut spm̄ sc̄m a filio non p̄o
cedē ꝑ illos q̄n voluit q̄nem ad
mittere · ℟m dn̄m est q̄ nō sōli
m dīns pt fieī q̄o suppōito impos
sibili sed ēnā suppōito impossibili q̄
pr̄ non genuerit videt impole et
m̄ hoc suppōito Aug adhuc dicat
q̄cēt ingenitus et ideo de hoc pt q̄n
quō fieri posset · ℟z o·d q̄ spūs sc̄s
per hoc habuit esse q̄ emanat aspi
rāte nō a filio m̄q̄m filio ꝫz ut spi
rator et ideo si filius amitteret spīa
nonem et pr̄ haberet impossibile ad
spūm sc̄m esset · ℟m dubiū q̄ sub
lato vno oppīs q̄ sit ide realit̄ auf
ferr et reliq̄m et ita est in illis que
sunt idem essentialit̄ vn̄ q̄n auferret
ad de deo tm̄ ipm̄ auferret ꝑ
sūmā ydemptitatē om̄ et ita sub
lato q̄ ff non procedat a pr̄e na
Distīgueretur a filio · ℟z aut q̄ si
amoueat̄ pressio ff a filio simp̄r
tota trinitas auferet̄ nō condicōne
sibi suppōito q̄ oia manent oia
alia illo sublato quō p̄edit dicē
nō q̄ si aliquis diceret si spūs non
procedēt a filio non cēt spūs sc̄s n̄
natura ypostasi alia fatua non
multū errāret si m̄ ad sit ille q̄n
d̄ sit deus non cēt bonus nō cēt
deus ¶ Ad̄ veritas q̄ Arrianus
dicit q̄ ingenitus ad scīpm dicit̄
et ideo si q̄q̄ m dīnis ad se dicit ꝫm
sbam dicit̄ diuīsim aut est gen
tus q̄se et ingenitus esse igitur
diuīsa substīa ¶ Et dicat ibi q̄ ina
ingenitū esse non est esse prēm io
putāt ingenitū ad se genitū nia
inquit ēritate non admittunt dia nō
posse nisi ad aliq̄ c 6 ¶ sta aut
rano ꝑa arrianor sic ad formā
reduat̄ ¶ Quodq̄d d̄r m dīns ad se
d̄ ꝫm sbam sed ingenitū d̄ ad se et
per q̄s genitū igit̄ d̄ ꝫm sbam
Et tūc prosillogizatur sic omne
ingenitū differt a genito ꝙ̄ m
tale ꝫz pr̄ et filius ꝫm sbam se
habūt sicut genitū et ingenitū igit̄
pr̄ et filius debūt ꝫm sbam ista
rōnem solūt in hac istius c per
duo dicta · ℣m̄ est q̄ ingenitum
non d̄r q̄q̄ sit pr̄ sed quod nō sit
℟m dictū est q̄ tñ relatiū negat̄
nihor q̄ d̄ ingenitū non d̄ aliq̄
ꝫm sbam et tūc ad formā ratio
nis p̄ta cōcedit̄ maior et nega
tur min̄or patent̄ ei d̄ q̄ genitū
et ingenitū dicūtur ad se cōcedē
Et quibus duobus dictis ampli
duo dn̄a · ℣m̄ est q̄ inassibi
lius et ingenitū non est ꝑ etas
p̄ius rōne sūmā q̄ non d̄ q̄ pr
est sed q̄ non est ꝫm Aug ℟m
est q̄ 1ta nōia nō est ponita sic
ponebāt aliqui doctōes sed nega
tur q̄ non esse q̄ dicit positum
esse non pt · ℟z o·d si min̄or cō
mūs Arriane q̄ negat Aug sit
neganda ꝫm cem aut ꝫm cōez
d̄ aut q̄ si negatur tūc ꝫ cōez
tunc ꝫm cem est vā et sic Ar
riam ꝫm Aug̃m habit mentū
Si aut negatur ꝑ cōnem fa
bzi tez tunc comodo quo negat
oporteat ibi ponē alia distinctiōn
ei negato sit nōia diuīsitat̄ sicut
affīmato ydemptitat̄ ¶ Ad̄ ve
ritas q̄ alia nōia est qua pr
intelligēt̄ genitor et alia qua
ingenitus c a · ℣z o·d quod n
telligamus nomīe nominis

diat aut q̄ stricte ꝓpetatem un
portatem ꝑmutatem in pers̄ 2c
pnpalitatem 2c m dnus nō est
nomo vna nisi mastibilitas q̄z il
la est sola in pma psona totaliť
gnatio cui actiua nō impōit pmi
tatem ꝑm se ai genniti ꝑmanss
possit gignē ni hic angs nō amp
ita stricte nominē sed ampit nomo
nem ꝓ psonali ꝓpietate. Tm dn̄s
si est aliqua ꝓpietas in dnus ni ista
dr aut q̄ sic nē nomo amanatiuus qua
diat ingentiti esse est ꝓpa pri in
negatio produtiuus mr est ꝓpa
spui sed licet sic nociua et ido ab
q̄m ponit ni dims scr naronicus Ali
dicit q̄ negatio in spui sto ē nomo
q̄z ut dr. Videtur pmano fendim
us non est mi mirand de istis vo
cabulis. Tm dubiū si in dnus
sint negationes dr aut q̄ sic qua
rom dicto est oppō immediate et io
ni multe affmationes amonean
tur a deo oportet q̄ insint sic mo
endi sicut ꝑ alios negationes oppo
site. Tm dubiū si ibi sint pmano
nes. Diat aut q̄ pmano ut ē ne
gatio in apto nato ꝑm speciant
ꝑm genus aut ꝑm mistendentes
primo aut modo et 2o non est ibi
pmano q̄z nulli genus est comu
ne deo et enti. 3o aut mō bñ
q̄z ai dr deus est inatus non re
pugnat sibi dare in q̄m ens sed
isto mō mastibilitas. Dr in parte
pmano q̄z licet repugnet ei nasci
in q̄m pma psona nō mi in q̄m
dima. Rz remanet dubiū q̄ si
nil arguit aliqui dotes mastibi
tas
videntur prece gnationi quia p illo
signo pro quo messet posite si in
esset mest pmano illi opposita sit
pro illo signo pro quo esset visio
Diat tartulus ceno sic s pr esset
genitus esset gnans in dnus sicut
contingit in caturis pus est ingen
nis qm gignē qua por est situs
dmg nugg ad sua cam q̄ ad sui
essm ngz p pns videtur ingenitus
qm sit gignens et ꝓ hanc rōem
dicebat q̄ mastibilitas est ꝓpietas
constitua q̄ pma psonalis ꝓpietas in
pr̄ dicit aut q̄ in tio no gnat
q̄z maior qm assūit silz q̄ negatio
de facto misit pro illo signo pro quo
esset affmatio oppta nō videtur
vhī vera quia quig illud signū
pro quo esset affmatio non est et
ido negatio sequen si tm si aliqua
esset ni ita pmano fundetur mens
vone specifica et silr angelus cum
creatur e mixtus et in primo
instanti sue corruptus et non
pt q̄ aut ita mastibilitas no posit
ee ꝓpietas constituta relin
quitur dupr primo quia nullo forma
le q̄ssitū est pmano q̄m est pri
mum volit et supponimus pater
natum esse. 2o quia nulla negatio
pt ee primo q̄m nis quia si fundatū
eius est mistica le oportet q̄ ipsi
tollatur. Aliqui illud fundatū
licet sil negationi et affmationi
si aut fundamentum sit q̄ica le non
oportet q̄ sit primo q̄ntale q̄m ipsa
sit primo est

16a veritas

q̄ no ad se invicem dicuntur pr̄ et
filius sicut amicus et vicinus etc. Et
quo dicto accipit ista famosissima
distinctio de relatiuis oppanere
et disparitate q̄ pma sunt eius
dem vnius in vnoq̄ extremo sic
amicus et vicinus et alia diuisa
tui vnius sunt pr̄ et filius Et
dicit ibi q̄ nobilia dca p m

q̄ si amn ēghr̄ dilegit ꝑ eadem
est in vnoq; amg̃ q̄d est del
ligendū quo ad q̄ tnitatem q̄ eq̄
litas in tali vnitate fundatur
t̄m dicti est q̄ quia aliq ēghr̄
ad iuuem vicinatur ideo eadem
i vnoq; est vicinitas · ℟ quo
dicto ampl̄ arguit̄ q̄ mr̄ duo
rela nō est nisi hīnido vna hꝰm
ꝑt intelligi eadem ſm ſpem et
non ſm nūm · ℣m dicti q̄ si
filius ad filiū non dicr̄ sint vi
nq; ad vicinū sed ad pcm̄ ido
non ſm q̄d ad pcm d² est ēgl'
pr̄ sed ſm q̄ d² ad se · ℟ quo
hēnr q̄ relatio dina non dicit
pfectionem nfinitā nec finitam
q² nunc filius per ipam est eq̄
lis pr̄ nec inq̄lis ni fmitas et
infinitas equalitas et inq̄litas sit
passiones adequate causē ſcier
ti · ℣m dicti q̄ q̄q; in dinis ad
se d² ſm ſtam dicr̄ · ℟ q̄ am
pl̄ dom̄ q̄ impossibile est in dinis
esse aliq̄ pſonalia absoluta q² nul
lum pſonale d² ſm ſtam · Thogn̄
nam pſonalis fiat distinctio i ſtā
est distinctio et illud est tonū il
los qui dicūt pſonas cōstitui per
absoluta ꝓprietates

13ª veritas

q̄ ideo filius q̄a genitus et q²
genitus vnq; filius et ita nō ge
nitus ordinr̄ q̄ nō filius ℭ.

℟ quo dicto ampl̄ dom̄ q̄
eadem est relatio gnationis pas
siue et filiationis et eadem ac
tiue gnationis et paternitatis ·
℣ tonū istud instantie dirp̄t pmo
q² q̄q; repugnat omī gnationi
et ideo si gnationi actiue in gn̄i
gnationi repugnat distinguit ab
etnitate vl̄ a paternitate et filiatio
ne · ℣o q² doctor ſubtil' ponit q
gnationi eiusdem rōnis est nō et
in creaturis sit et ſua q̄n aut
aliqua sint eiusdē rōnis formalis
q̄q; d² mgnit de vno d² de alio
nō ꝓpter mgnitudinem variet rōnes for
males ideo si paternitas d² de deo q
ut dicatur de creaturis et ideo vi
debatur aliqn̄ q̄ nō liberet istam rō
nis essent due rōnes formales re
latiue mr̄ aut est dissolue ſalua
ſm hoc q̄ sint due relationes nec
illud virtute ꝓt nisi sublata vna
ne

13ª veritas

q̄ nō est con
fidendum in rebus quod finat ul
non finat di vsus finalis nisi
sed quia rationem rei intellectiue
elucidat ℭ.

Istud aut dictū in
ducit ad ondend̄ q̄ licet cōsuetudo
loquēdi nō admittat in filius sint
ingenniti in dinis nisi sane intellecti
ꝓt

14ª veritas

q̄ negatiua
pticularis non id essent ut sme
illa relatiue dicr̄ eadē ꝓpter ꝓ
positionis dimin ℣ illud dictū
negatiue q̄ sme illa diceb̄at sic
in rebus ꝓtis ℭ eodem · ℟ q̄
dicto ampl̄ illa vulgaris regu
la q̄ tm negat negatio q̄ m affir
mat affirmatio sibi opposita · Intel
ligendū tm q̄ affirmationi et nega
tioni ptnet ad idem genus relati
pē per exempla per singula pti
cula x·q̄ ponit arl̄ vñ hēnr q̄ bñ
dicit contradicat ni arl̄ in nue
positionibus · ℟t tandem cta finē ar
pli cōcludit q̄ nō credit a pūto
relatiuis tm ingenniti d² pr̄ q²
genitus nō ad scripm d² et ideo ad
dicit q̄ illud q̄d relatiue ꝓnūciat
non indicat ſbam et ideo q̄tus
diuinum sic mgi genniti et mgi
niti non tm diuisa ſba q² sicut
ait filius ad pcm̄ ita nō filius ad

nō p̄ceni et sicut gentilis ad gentilem ita nō gentilis ad nō gentilem referitur et sic p̄z q̄ totū p̄dicatū refertur ad intimendū illud assimilatum ab arriano q̄ gentilis dr ad se sicut gentilis ad aliud ℞ o d̄ vñ arrianī mouebant ad hoc dicendū dr aūt q̄ sic accipit ex textu isto q̄ p illā regulā si opposita de oppositis et p̄dicata de p̄dicatis et ideo si gentilis dr ad aliud et gentilis ad se ipsum aūt non vz quia ratio ē ibi non tenet n̄ magis ad eqlia. Ista autem opposita nō sūt adeqta quia affirmatio est rōis absoluta et relatiua et non negatio ℔m aug̃m

Ad veritatē q illud p̄dicatum tenendū est q q̄libet dr ad se ipsam illa p̄stantissima diuinitate sb stantiali dr q̄ aūt ad aliud nō sub stantialiter sed relatiue c. s. Ex q̄ dicto arguitur duo illusta dñam p̄mi est q̄ sint in deo realis aug̃s ens tā realiter q̄ intellectū p̄ma sui diuisione diuidit absolutū et relatiuū q̄libet tale duas diuisas ultimate resoluit dicta que mānet ad se aūt absolutū. ℞m dicit q omne absolutū in diuinis ē essentiale et non personale q̄ ℔m sanctum magistrum dicit et ideo conuenientem expressam aug̃m est ponere in diuinis aliquas absolutas personales proprietates siue constitutiuas personarū

Ad veritatē q hitus et simul loca et tempora non proprie sed similitudine de deo dicuntur q aūt ad tenendū actum fortassis inquit de solo deo dr verissime si enim deus aliquid fuisset prius nō fuit nec patitur c. eodem. Ex quo dicto arguitur duo argumenta. p̄mū est q nō omne p̄dicatum relatiue remouetur ad quod hoc nō remouet n̄ quidq. ℞m ē q aliqua p̄dicta deo proprie attribuit sancta et ecclesia deo magistro attribuit et actionem tū fortasse. ℞z o d quare de actione dicat fortassis num deus perfectissime agat dr aūt q actio nō est formaliter in deo sed in creatura. ℞m Dubium quod potest aliquod p̄dicatum attribui nō non sit in genere et ideo p̄dicata sunt in genere uel genera dr aūt q tale ista formaliter per quā relatio uel ea quā sunt p̄dicata nullius ē in deo sed rone eius simplicis sumpta et relationis est transcendens et p ctas rones transcendentes enthymematice rones p̄dicatales nob ignotas et ideo dicitur duo p̄dicata ℔m ipsum modū essendi

Ad veritatē q q̄libet ad se ipsum dr deus de singulis personis singulariter et filius de patre tantum et spūs scs de vtroq̄ simul dr et de tribus simul et singulariter dr c. eodem. Ex quo dicto arguitur duo theoremata rones p̄ma est q q̄libet ē absolutum in diuinis de singulis personis ℔m se suppositis dr ita quod nullum absolutum debet dici de trinitate pluraliter sed singulariter sicut exemplificant q nō debet dici tres magi sed vnus magnus. ℞z q̄ illud uerum in stantur quadruplex primo q pr̄ et filius et sc̄s intelligunt diuinam essentiam et tm intellectus est absoluta. ℞o q pr̄ et filius et sc̄s diligunt se amore mutuo et tm dilectio non est relatiua ℞o q pr̄ et filius et sc̄s dicuntur bn in bonitate est absoluta et sunt bn pr̄. ℞o q̄a diuine proprietates dicuntur mutuo fortuitae dr aūt q melius videtur dici ℔m hanc regulam aug̃m q pr̄ et filius et sc̄s intelligunt diuinam essentiam et diligunt et est bonum et nihil minus q̄ aliter in mopia vocabuloꝝ tū ecclia dicta agit ad intra dilectio impe

Ad veritatē q ecclia di

nimir in dñis vna vsiam et tres p
posita ses qd est lamie vna ecia nam
et tres substãas sed qz ma cõsue
tudo loquẽdi obtinuit ita ut si dicat
esset melliga substã ido nõ aude
mus dicẽ vna essenã et tres sbãs
sed vna ecia vl substãa et tres
psonas pr et filius et ss. ¶ Ex
quo dicto accipit dñs nr q theo gi
debent se coformare eoꝝ modo loquẽdi

¶ Re veritas q ad ondẽdũ q v
na dinarii psonarii non est alia
plr sint dicti ego et pr vnus sum
no vnus est aut Aug ut sabellian
dicat sed vnus sumꝰ ¶ Ido dr
sabelliam dicit vnus est dr aute
qz negant pluralitatem psonarũ
dinarii realem que in pluali per
sumꝰ demonstratur ¶ Im dubiũ quia
istud dictum videtur hereticũ illi equle
quã ponit in prcẽdẽ ¶ s q omia
absoluta dicuntur de psonis sims sin
gulariter et non pluraliter dia aute
esse vnus est absõ hr et ido melius
videtur dicẽ vnus sum q vnus sumꝰ
nr oppositum dicat xpus et mehꝰ
vnus est qm vnus sint nr oppo in
dr Joh civa tra dr aut q aliud sint
non refert sm suã pluralitatem
ad essentiale sed ad ee psonale et ido
nõ est absõ hr

¶ Re veritas q
ei dr q in dñis sunt z et quitue
quid tres magna pfectis mopia
huanũ laborat eloquium dicti in
est z psone nõ mgr ut illd dzẽtur
sed ne tacẽtur eodem. ¶ Ex quo
dicto ẽ innuẽdũ q ad dicat nõ ad
pfendum sed ad nõ silendũ q nõ
silere sit idem qd profire due qppe
negationes faciunt vna affmatio
nem. Dicit aut q h̃ potit bñ Au
gꝰ istũ colorem rethoricũ ad ostẽ
dendũ q nritas nõ voluntas impu
lit ad explicandum per fida deuota
fre trinitatis miserii

¶ Re ve
ritas q in rebus que in pnparõe
ne magnitudinis magne fr est aliud
esse et aliud magnas esse sicut exẽ
plificat i corpalibus et spualibꝰ de
mente et alio magnitudo aut pr
magna est mlti excellentius q
ea que pnparone magnitudis
magna sunt qz deus non est par
ticipatione alicuiꝰ magnitudis mag
nitudis distincte ab eo. Quamq̃ sit ma
ior illa magnitudo ido nõ dicimꝰ
in deo tres magnitudines nec z
ecẽnas qz idem est ei esse et mag
nũ ee ¶ Ex quo dicto accipi
mus quor dom tra primũ est q vna
q̃ formaliter et omnis saltẽ pfecte e
malis p essenã quale est suũ per
fectibile p pnparonem ipsius sunt
dicti q magnitudo est magna sic
enim pfectibile est magnũ ipsius
pnparone ¶ Im est qd illd qd est
per essenã tale est per pius tale
qz dr q magnitudo per pius e magna
qui eius subiectũ ¶ Im est q pfec
tus et excellẽtius est tale per ecẽam
q̃ tale per pticipationem sicut dr i ter
tio de magnitudine et ee magna

¶ Qm dom tũ est q hoc est vnũ ee
quod est hze qd aliqr ptr de ipo dis
tinxit ee et non mistalie si m aliqs
de deo q̃ pe dicit aut humano ore vn
mo Aug dubitare videtur in
telligẽdũ in q ex pdict deducitur
q er q one primo est q q̃ntitas b
nitis que est dina infinitas nõ
distinguit simplr a dina ecẽa qz
sicut dicitur Aug in hoc loco si de
us est magnus magnitudine q ipe
non est illa magnitudo erit maior q
deus qz deus esset magnus p illa
magnitudinem et ipa pfectam

go q̄ idem est de bonitate qua tuus bonitas est maior ipso q̄ idem z̄a go q̄ idem est de ipius potēa qua potēa est potentior ipso qa go q̄ idem est de eius actualitate per idē et per q̄ns de omnibus attributis Vnde hic dicitur assentie attributa ab essentia esse penitus distincta sed ex pria pre istius vitant amplius dno argumēta primū ē q̄ rebus corporalibus ēntias mobilis differt a re quata q̄ dicit q̄ omnibus talibus aliud est esse et aliud magnū. z̄m est q̄ in rebus spiritualibus ēntias virtus dr̄ ab eo cui est q̄ntas q̄ sicut ex emphm ibidem de mēte magi et ario ēm testem mr̄ alla rebus aliud est esse et aliud magm esse

21a veritas q̄ illa q̄ interimitate dicitur nullomō ad tēpa sed ad tuitem ul'tēnitas dicitur et ideo ēlatiue et nō substātiali ter en dies mali festum est c. ii. Intelligēdū ē q̄ corū q̄ de deo dicūtur alia sunt cōmunia trī ad intra sicut attributa Alia ppa ad intra ut paternitas et filiatio alia ppa ad extra ut maternitas et id dicit q̄ omnia ista sunt ad psonē ul' ad creaturā

22a veritas q̄ tota trinitas pt dicta pre in habitudine ad tēnitā et spūs sctūs ac sapiendo spūm sctm cēnitur nō tri pt aliquomō dicit filius c. et dicit in eodem loco duo notabilia dicta de spū sco primū est q̄ spūs sctūs refertur ad patrem et ad filiū licet sub hoc nōie non appeat ēlatio sed sub hoc nōie q̄d est donū divinorū. z̄m dictū est q̄ spūs sctūs est reflabil' patris et filij eo quod et ideo formaliter dicit appellat̄ q̄ pater et filio sit eadem appellatio spūs sctūs

23a veritas q̄ in multis ēlatiuis hoc contingit q̄ nō inemamur verbulis quibus sibi vicissim rideant sicut declarat in pignore cum dicitur alicui q̄ pignus et nō nuncupatur verbulis c. Istud aut dictum inducitur ad ostendēdū q̄ licet spūs sctūs dicatur spūs patris et filij tri pater et filius non dicuntur spūs sctūs q̄a pater nullo tempore ei genuisset et spūs ab eo genitus fuisset

24a veritas q̄ principium dr̄ relative ad ea que ab ipso sunt c. ii. Intelligēdū ē q̄ principium refertur dupliciter ad sua principiata quibus relatione existente in eo formaliter ut pater ad filium et spūs sctūs quibus relatione non existente formaliter in eo ut creatore ad creaturā tri ista sit et nulla talis sit in deo formaliter si in deus refertur ad creaturā ut principium

25a veritas q̄ filius relative dicit sunt verbum et imago et ei omnibus istis refertur ad patrem c. eodem. Sz o. d. si filius ut verbum refertur ad patrem magis in pater est dr̄ aut q̄ nunc omne verbum refertur ad patrem q̄d falsum in creaturis sed refertur ad patrem i q̄ deus. z̄m dubium si filius est imago prius in q̄ quia dr̄ aut q̄ non q̄a nisi quia quibus essent prius in q̄ pater sed q̄ imago refertur ad patrem sunt ad imaginari

26a veritas q̄ pater dr̄ ad creaturā sicut deus ad suum c. eod. Eque arti pult aliquis argui q̄ referat ad creaturā non quid relatione realis q̄ sit in deo sed illa q̄ in ea

tura est · Ad oñm illd ar 2 quadrup vr
pmo q nulla causa formalis pot
dare suū esse formale nisi illa q
est nō non dat esse mformādo sz se
relatū ul' referi est effectus fōlis
ipsi relatōm igit nulla relatio pt
dare ee relatū aut referre nisi illi
mquo est · Ad sm q omnis ca for
malis mducit formaliter in suo
effectu ai sit ca utri ca nec essentia
posset intelligi sine ea sz nullus
respectus creature pt mtelligi sine
quo ee dīno q deus per respectū
creatū non pt hre ee relatū Ad
q nulla forma creata pt dare ali
quod esse puro actu cui omne sit re
ceptibile esse in potētia sed deus ē pu
rus actus igit impossibile est q re
latio creature det sibi ee relatū Ad
sm q illud referri qd est esse relati
aut est esse creatū et hoc repugnat
deo aut est esse increatū et hoc no
pt dari a forma que est in natura
Ideo dico q deus non est ponend' in
genere ad aliquid per actionem que est
in deo formaliter licet bn denomi
netur denominatione exeūs ab ea
relatione et ab illo relatio qd ē
in natura simil actio humana dicit
quia homo aut divina mouet · Ad
ō d quid intelligamus p ista exeūs
denominationem · Ad aut q ipa
relatio non est in deo sōlūr nō esse
relatū et ideo exeūs ca sr aut de
mittit q deus est creator ex ho q
ē causa · Et ideo dicit h' Aug
q creator dicit relative non q sit
relatiue ad creaturā · Ad 3m
q quidā ita se hūt q, dicū 2 de
alio pbarōne directa hoc est ho
illa sunt idem sed talis est ista
pōsitio ni dicimus deus est creator
g ista denominatio non est exeūs
2 aut q voces sūt ad plm p

istum pronomen cum dicimus deus
est creator g ista denominatio non est
exeūs non est intellectus nisi q
creatura est a deo et quia aliud sic
ligit deū mutat ipsum aut loquim
sunt tuenda ut dicemus deū creato
rem et non solū creaturā a deo esse
per eōdem modū mutuo relationis
ni alijs causis

Ad 4m verum
q pr et filius et spūs scūs sunt
unū principium creatūre et no tria pn
cipia Ad eōdem Intellectus dī q simpl
icit principium uno mō principiū
quo aliquo pn modo quod primo mō
est intellectū ibidem Aug quia p
eandem locutionem pr et filius et
spūs scūs creant non aut 2o mō
et ideo sūt creatores q ra supposi
ta creata licet nō sit nisi unus cre
ator

Ad 5m verum q ideo ff nō
est filius quia erit quia natus non
quia natus &c Et adiungit ibidē
q dicit de pre nati est ad patrem solū
referri et ideo 2 filius prius et
nō me q aut dicit est ad eum q fe
cit qui dedit et ad eos quibus dedit
et ideo dicit q ff non dicit mi pr
filij sed eius me · Ex hoc dicto habet
q ff ex mo sic emanavit non
solū referūr ad patrem sed et ad
filiū et ad creaturā aut relatiue
2 sūt dicti sunt de creatore di
o d q ad hoc remanet to dissi
nitas hominis post solutionem Aug
quāe spūs s non 2 im natus si
cut filius Ratio 1m non videtur
sufficere q dicitur ad solū patrem et
non ad deum · Dicit aut q Aug
hic mīsit sophismata q alibi inten
dimus eam pertractare et ideo sup
ficialem hic assignat rationem

Ad 6m verum q sicut pr et filius et
ff sunt omnium principium creaturē
ita et ff Ad eōdem istius aut ro
est q si pr et filius et ff per

una voluntatem producit creatur
ra. Ita pr et filius per eandem vo
luntatem sicut per principium qo pro
dunt spm sm. ¶ Veritas
Hzo. d. quia pr et filius com
dunt duo spirana et no duo
spiratores. Dicit aut q nomen
vbale sigt principium quo nq d.
spirator quia significat stantie
et ideo non dependet ad suppo
tum spirates aut ni sit adiecth
nu dependet ad suppom et ideo
sigt suppom spirats et q sint
duo spirana per unu principium
Sdo dicimur duo spiratores et no
duo spiratores. Tm Dubiu si
est eadem ratio de creatore et
no create. Dicit aut q sic p.
eadem uu dicimur duo creatores et
no ni unus creator et p istu mo
du sunt ubiq prima plura
simpona produtiua et unu que
stz pmi pductu. ¶ Joa Veri
tas q spus sus aht intelligi
domu dei et aliu esse donatum
nia domu fuit augi dacet ab et
no qua semp donabile quius
nudum est au dacet. Et
quo dicto ampliatur dctum duo
primu est q relatio aliq pt de sine
no eius posito actu qd d. q ff.
ut domu refertur ad eu cui datur
et ni ni sit domu ab eno no fuit
creatum nu dacetur ab eno. Tm
est q nulla ratio apparet cogent
sinu nm actu sicut visibilitas e
apta nata ad actu videndi et mobili
tas ad actu movendi quia d. q id
d. domu sine eo cui donat. ¶ Ja
Veritas q deus no est dns
ab eno, ne regnu creaturam
sempitna dicere q sicut finis
non est qui no hz dnm ita dns
non est qui non hz servu. Et

Et quo dicto ampliat plurimu
arguit q relationes actuales
et formales requirut nmo nm
sim actu q creatio qua ponit
aliq istaus quia si ponamus
deu ab eno dnm q ponamus et
creatura eria non pt redire ad
formam sllogismi nisi ei ita vli
q omis talis relatio hr m actu ter
mu et sinu nm. Hzo. d. si deus
non fuit ab eno sed ex tempore
dnus dns quo no est mutatus
et ita mm rpe monet ni videam. d.
aut Aug. soluens ista difficul te
q ea amicia relatia que ni muta
none vera de quibus dicitur am
dici sicut amicus relatie d. et no
magis esse amicus nisi ei amice
ceperit et nisi est mutata. Simi
ter aut ni d. prima relatio no mutatur
ni cesset esse premi nec pugnus et
ideo subdit solvendo difficultatem
Arguitur nimo pt dim tones pre
ni sine sui mutatione quia ea aliq
stantia de illa re mutabili dicit sub
stantia debemus ampe ut dicat re
latiue ex tempe ni michi nisi sit
mutati sed in camera. Hz ex hijs
dictis ampliat augtin q dim relatie
pt aliam acquiri sine sui mutatione
sicut exemplificat de nummo. Istud
ni est intelligen pm denominatio
nem existera sicut supra. qz non
capit melius q aliam adquem
ar melius relatio de novo que
prius no habuit qui sit facta mutati
no sed rone absolui qz d. q. ad
esse amici est mutatio ppt novam
dispnem. Istud no est intelligen
qui ad relationem sit p se mutatio
simul ad p se nm ni sit p se forma
hnis pnationem qi oppositam sed
est sic intelligen q non habet rela
tio p se mutationem pferimte trij

modi vt ad ipsum possit esse mutatio nullo absoluto acquisito finit pz de relatione amia de quo fit sermo. Sz remanet dubiū q̄ ipē dixit q̄ relatio amia nō possit acqri sine mutatione et ni deus ex tempe est sēcūm annus. Dr Augi absit q̄ deus ex tpe dicatur aliqs sēs q̄a sēs mātr dilexit aīaz mūdi cōstitutionē. Diat aūt neatus malis. et placidus bonis nō illi mutāt sic lux oculis nīmis est aspa et simus leuis rpōnum mutatione non sua.

Incipiunt flores septimi libri de trinitate

IN sexto libro ps̄ma veritas q̄ duo fuit modi Arriano. q̄ plus alijs se conf̄ hi dem catholicā exercuit quoz ip̄i dicat Arrius dixisse fertur si filius est natus finatus est erat tempus q̄n non erat filius nō intelligis dicat Aug̃ de arrio esse natū eūm deo sempiternū sic coeternus pr̄i filius sic splendor qui gignit ab igne atq; diffunditur coeternus est illi mātr Aug̃ et cēt. si coeternus si ignis est eternus vñ dr Aug̃ q̄ posteriores arrianam abiecerūt istā sniam et falsi sunt et tempe repisse filiū et usq; fuerūt de 20mo arrianoz. C. 1.

Ista aūt arrianam dixit q̄ p̄mo negabāt filiū coeternitate et consubstantialitate nī pr̄e posteriores nō q̄tam tēp sed nō coeternitate. Sed ex ito loro accipit pabdil argumēti q̄ effectum nō repugnat creari a sua ca efficiēte ab eterno q̄ dr q̄ si ignis fuisset eternus genuisset sibi splendorem coeternum et generatio est vā factio et si ignis fuisset eternus vē haberet lucem q̄d nō esset si factio eterna effectum repugnet sic si ignis fuisset eternus nō obstaret ab eterno q̄ repugnat obstatem esse coeūm ignem sic fiat p̄ma alteratione diat m doctor subtilis q̄ hoc nō loquitur Aug̃ nec intelligit de factione sed de sola generatione ut abstrahit a factione et illud nō intelligo quō genuisset ignis sine factione splendorem nī omnis p̄ductio de nouo nate sic factio et idō non videtur repugnare sm Aug̃ si de nouo mundum ab eterno q̄m ad factionem p̄duxisset. 2a veritas q̄ catholica adhuc inter arrianos q̄n ponebāt tempus q̄n non erat filius istā rationem assebant si dei filius est dei vnus et sapiā sic dr aplis nec dnigi deus sine sapia et quare fuit coeternus est deo pr̄i filius. Cui in responsō utrait Aug̃ ad id rogit dicamus pr̄em non esse sapientē nisi hinc sapiam q̄ genuit non ex ipsius mātr pr̄e ipa sapia r. ad.

Ex quo dicto accipit aliqs argumēti q̄ bonus Aug̃ in hoc loco dicat q̄ pr̄ est sapiens sapia genita nī qui vidit eius textū inuenit oppm q̄ ipē non dr ita nec ba nisi ubi vult rationem facti in tholitos ostendens q̄ ex alia sequatur istud dictū non mirandū q̄ si in eadē quistione licet vni recidat sicut nr in vi vitate quinat q̄ nō accipit q̄ pr̄ non est sine sapia vni est formaliter et cum dicit q̄ filius est eius sapia verum est ē originaliter sic sicut q̄ dr si ibi rē aūt pena principii si accipiatur q̄ pr̄ non est sapia originaliter hoc eūm quitur. Intelligendū aūt q̄ arguendo rōnē nō rationem fidei positā ponit Aug̃ in eodem loco nō diuina dicta

Primū est q̄ pat̄ simplr̄ sit sapiens sapia q̄m genuit tunc filius non videtur posse dici sapia de sapia sicut lumen de lumie et deus de deo ꝛ nō sit sapiens ñ sapia genita. 2m est q̄ simplr̄ est sapiens sapia q̄ genuit eadem de bonitate eterna tē et potē. 3m est q̄ si pr̄ dicat̄ eternus eterne genita et bonus et potens non est secundū ne cessarium multos filios dicere quia eadem virtus et sapia ꝛc de aliis attribuit. Ex quo dicto ampliat̄ dictū q̄ sic. Aug⁹ vo lunt virtutē pluralitatē filiorum sapia et pluralitatem attribuere et tñ p̄nia pluralitatem ipē virtat̄ sm rem et rōnem dimo

2a Veritas q̄ q̄q̄ ad se dicitur pr̄ et filius non dr̄ alia sme alio ꝛc. Et dr̄ vbi duo nō bina p̄m est q̄ s pr̄ est sapiens sapia quia genuit et magnus ea magnitudine quia genuit tunc pr̄ non est ipa magnitudo sicut ē p̄m non est filius. 1m est q̄ si filius non sit dr̄ magnus sit filio q̄ filius non dr̄ nisi pr̄ sil' ne pr̄ sit filius sed dr̄ magnus nisi pr̄ q̄ magnitudine genuit. Ex q̄ dicto ampliatur dno argumēto p̄mū est q̄ deus et creatura con uenit in p̄dicabili simplr̄. 2m est q̄ m quo aliqua duo nō conueniunt si nest alia illorū nest sola sua en illo dictū sunt filiaco filio. 3m non accedit in theo sola natura est bona ego bonitas est sibi et creatori cōis. 1m argutū q̄d in illo conueniunt aliqua q̄d conuenit vni nī alicui simul sit pōit regulā exemplificando in pr̄ et filio sed dns et natura sunt sil' ꝛ sme ve ritas q̄ veritas est deus cōis.

4a Veritas q̄d aliud q̄d dicti est in principio erat ubi in pr̄ erat ubi intellig⁹ et eadem

5a veritas q̄ hoc mō hō est animus simil' et corpus eiusd. Ex quo deo ampliatur argumentum q̄ humanitas non est ita entitas resultās ab aia et corpe sicut alius ponit q̄ illa entitas nō est animus et corpus

6a Veritas q̄ addisminuand q̄ cōmunis ē pr̄ filius. Ita dictus est de deo lu men de lumie ar si dicerent non ē lux sine filio nec filius sine pr̄ ꝛ eod. Et sequitur ibidem post pauca q̄ si ita est hoc solū dici non pt̄ illud q̄d ambo nō sunt et deus de dō si am bo deus nō sit. Ex qua regula am pliatur argutū q̄ si vitas q̄ rabilis est a vitate mirabili et bonitas ista principans ab illa principata q̄ tanto bonitans et vitans est intro bug⁹ cōis aut regula Aug⁹ nō con cludit intentū

7a vitas q̄ nā dicatur in singulis vnū et nō addit quid vnū de pluribus eadem natura signat̄ ni vō addit quid vnū ci dicat̄ q̄ aia et corpus sunt vnū singulariter ul' vnus homo tm signatur vnū ex pluribus sm̄ p̄m diuinitatē natu re et ideo concludit q̄ ni pr̄ et filius dicant simplr̄ vnū q̄ in eis ē vna natura ꝛ. Ad cont hanc regulā instatur dupliciter primo q̄ saluator dicit Jo. xvii. rogo ut vnū sint sic et eos loquens de fidelibus suis in quibus nō est vna natura. 2o q̄ apos. i. cor. xi. dr̄ q̄ qui plantat et qui rigat vnū sunt simplr̄ sine

ulla addicione dicat aut q̃ per
prudentia et scientia pt hũ in istis
quidem et ideo ad illud sint re
ferenda ¶ Secundo ventas q̃ pr̃ non
pt̃ esse maior filio ai cuius magni
do filius eius sit nr̃ filius maior
pr̃ ido equal' ma arguit de tm̃te
et rebus dicit pfectionibus vñ con
cludit finaliter in omnibus ee equa
litatem ¶ Tamen hic est
attendend' q̃ Aug' non fuit ista
deductionem nisi supposita vone supi⁹
facta fidelibus et quia sequit q̃ pr̃
sit sapiens sapiencia genita ¶ Ter
tio veritas q̃ virtutes que sunt in ho
huano nullo mo separantur ab inui
cem quicunq; fuerint equales in fortu
dine sint equales i iustia prude
cia et temperancia ¶ Dicit aut diversis
equales istos in fortitudine p̃ m
illud pstare prudẽcia sequit ut hic
fortis nimis prudens sit ar p hoc
quod fortitudine equales sint quia et
illius fortis prudentior et ita de
reliquis virtutibus inemeles si omnes
eadem efficacione pcedat ¶ Et
istud dicit ipe inducit p loci
a maiori ad ondendũ q̃ pfectiones
dine multo fortius sint equales
q̃ virtutes humane ¶ Et 4to dicto ar
guitur et dicit p̃ma pars est q̃
virtutes morales in homine sint co
nexe ita q̃ una earũ non pt̃ hui
fine alia et dicat q̃ nullomo pos
sunt adinuicem separari ¶ Secunda est
q̃ virtutes morales sint i nob' ad
actus q̃ dicit qd' pbat q̃ sint eq̃
les ¶ Tertia est q̃ virtutes morales
sint connexe et adegte in hiis dine
ad prudentia q̃ est vera ratio agi
bilium et non in practica et ido di
rigit actus ad virtutes bñ dicit
q̃ fortis maior est nisi prudens
et maior magis ¶ Quarta est q̃ bonitas
moralis attendit tota in hiis
dine et conformite ad prudentia
et p̃m prudentia ut ex hoc dicto
aqualitas virtutis et per quas maio
ritas et minoritas ¶ Et ido quia
videmus q̃ aliqui sunt optime m
dati i nõnullis q̃ pertinet ad in
dicia prudẽcie et nõ sic male opa
tui ¶ Dicat aut q̃ sicut liberum
arbitrium includit duplicem a pote
tiam ita virtus prudentia integrit
ex duplici hiis qua ut sit recta ra
tio aliquis quilibet ree cognoscens
tenetur ad hoc eligendũ aliq
oppositum deviat Aug' in de ciui
tate dei ¶ In dubium q̃ exprimat aliquos
ee virtuosos in alia quia contingit eos
nissimos quosq; esse illiberales aut
intemperatos ¶ Et confirmatur q̃
pt̃ exercere actus ere fortitudine
negotiando ere intemperancia ex
hiis tales aggregare ¶ Dicat aut
q̃ males hit malem virtutem q̃ti vis
manchat q̃ntum ad absolutum hitus
melioratis non tñ formaliter q̃ tum
ad formam pendentie regulantis
tñ totum agibile formale cum q̃
mis moralis consistit in hiis dine
ad talem regulam rectam ¶ Secunda
q̃ exprimit in hoibus virtuosis
q̃ magis melioratur ad vna vir
tutem q̃m ad alia virtutem et pbat
oppositum p̃m nam aut q̃
hoc contingat illas esse inequales
manchat nisi formaliter p̃m dictamen
prudentie sint equales pro quanto
tota ratio rectis equaliter dictat et
ipse equaliter regulant ab eo q̃ re
gulatio passiua videt esse forma
liter in virtute ¶ Tertia quia prude
dictat magis melius bonum esse
agendo q̃ minus bonum et ido si una

virtus sit ea melius q̄ alia utpote insita distributa q̄a multitudo videtur q̄ ꝑ se sui fecile una et redatabla. Dicit aut q̄ ista cognitas vnius quia hic potit dupl̄ est attendenda non ꝑ se q̄atitatem sed ꝑ se ꝓportionem q̄ pudentia dicitat vna q̄q; virtute ꝑ se gradu bonitat sue.

Capitulum vi.

Veritas q̄ in deus idem est ee q̄d fortem ee aut iustu aut sapientem esse et sic̄ aut de alia simplia multiplicte et multiplicia simplicte dixerit quo substa significet ee.

Ex quo dicto accepit aliqm q̄ cenciaha q̄ sit in deus multiplicitur no quidē q̄ in ee absoluto sed in esse relatiuo q̄a dr Aug⁹ q̄ ibi est multiplex simplicitas et simplex multiplicitas q̄ in ad illa q̄ sigūt stans intellectū in q̄tū simplex multiplicitas et multiplex simplicitas q̄a h' potit dupl̄ ea cenciaha ꝑt intelligi dupl̄. Aut q̄ ponat multiplicitas in cenciahibus q̄ in ad diuersa cenicha in quaḡbz ꝑsona sic. ah qui ponit attributa dina distingui et multiplicari in quoḡ diuino supposito utpote intellectū et voluntatem dicit q̄ ponatur illa multiplicitas in cenicibz eiusdē ordinis distinctis in ibus suppositis sicut dicit aliq̄ q̄ cenica dina eadem manēs indistincta in esse absoluto multiplicat in esse relatiuo in diuinis ꝑsonis. Iste aut intelligendi modus videt ee valde periculosus q̄a eo no quo potit multiplicari diuinitate nec ee ut ponat plures et multos deos sicut et multas diuinitates et sic pr. et filius et s. licet sit vnus deus esse absoluto cent⁹ in tres dicit esse relatiuo ꝑ se. et ideo valde miradum q̄ doctores patrum istud no repulerit cū eis ꝓponetur. Dicit mi aliq̄ magis ab videtur conueniens ponē plura attributa utpote intellectū et voluntatem nec absoluto quā vnū absoluta multiplicari in ee relatiuo eo q̄ multiplicitas absoluta ab aug⁰ repellitur et no multiplicitas relatiua. Iste aut dictū no valet q̄a magis ee conuenit fidem ponē plura relatiua eiusdē rōnis utpote duos filios q̄ plura absoluta diuisarū rōnū utpote tria suppōita absoluta sicut ih qui ponit diuinas ꝑsonas sic cōstitui per absoluta ꝓpietates. Sz o. d. si multiplicitas ita ꝑt intelligi ꝑ se rōnem sumi ab alia nā dr aut q̄ isti no ponat terminū Aug⁰ q̄a dr q̄ deus est q̄q; dicit de illa multiplicitate et in deus no est aliud sibi ab alia nā nec id q̄ est deus.

Capitulum vii.

Veritas q̄ spūs sanctus aliq̄ ee est pris et filij q̄q; illud est aut ee ipa consubstātia et coeterna que si in una q̄uenient diuinitates q̄ si in tres intellectū in q̄ quadruplex conuenit aliqua sui sō q̄eda eni nr ꝓpter q̄ apparet sic. Veritas q̄ multe ꝑsone vnū sunt apparam nec et aliam ꝑa eo q̄ ꝑsona eius q̄eda ꝓpria ut esse spm sanctū q̄a spūs sanctus similat ꝑsonaliter non est in tertia ꝑsona et in una trinitas ꝑ diuinitatem Aug⁰ spūs sanctus ceñlit vni spūs apparuit tribz ꝑsonis q̄eda ꝓpria et no apparet sicut patri nec filio q̄a nulla alia ꝑsona ꝑ se nemini q̄eda apparet et no ꝓpria sunt in ꝓposito dicit latus et di

nna ꝙ ins tota trinitas sit cā mē
et amor ¶ Ex veritas ꝙ natura
corpis est multiplex et nullo modo
simplex qz in vnoquoq; toti est maior
quahbet sua pte et vna maior a
lia et in quolibet corpe aliud co
lor aliud magnitudo et aliud figura
creatura aut spūalibus comparatione
corpis est simplicior qz nō male
distenditur per spacia loca Dz in
vnoquoq; et tota in toto in qua hbz
eius pars est ala qd probat qa
tota sentit qlibet minimaq; minima sin
corpis pte tacta sed qz mai in ala
sit multa ut lena et ispida ꝛc nō
non simplr sed multiplex et ꝯcludit
ꝙ nichil simplex mutabile omnis na
tura mutabil ⁊c ¶ Ex quo dicto
accipiūtur q or theo rōmenta
Primū est ꝙ nulla forma corpal'
pt esse tota in qualibet pte sine
materie qz in hoc ponit ala sim
plicior omi corpe ¶ 2m est ꝙ an
gelus est totus in qualibet parte
sui loci quem sibi determinat qz est
simplicior ala nua in hoc simplicitas
emendat ¶ 3m est ꝙ nulla natura
pt esse simplex per carentiā oppois
nō alio qz omne recreatū est mutabile
aliquo mō et natū oppon nō alio ¶ 4m
est ꝙ in natura sunt aliq; simplicia
q nō sunt oppta nō aliquo alio qa
respectiue oppta ꝛ oppona est prore
de in infinitū ¶ Aut deneire ad aliqd
irreprehibile et illud non pt re per
ipsis cōpositū et ideo est dare recreatu
ra simplicē per carentiā oppōis
nulla in est simplex p carentiam
oppōibilitatis ¶ Ex ista vitate elici
untur duo argta Primū est ꝙ qua
litas differt realiter a re quanta
qz dicat aliud est color aliud quanti
tas et figura contra illos qui dicūt qm
tatem nō esse differre a re quanta ⁊c 2m
est ꝙ non solū ala mens sed
cria sensitiua ꝑm mentē ¶ Aug in
est tota in qualibz parte sui corpis
qz ideo dicat esse tota in qualibz sua
minima pte qua ibi tota sentit et
istud pmet ad alam sensitiuā et
si dicatur ꝙ ista ratio nō valet qz
nō sentit in pte nisi pt ale sint
pt corpis quanta istud ⁊c nō ob stat
qz experimur ꝙ totus animatus ¶ Ex
veritas ꝙ deus dr multiplex
bonis magnus et sapiens et qd
de deo digne dici pt nō est aut
magnus nisi sed vtute et eadem
bonitate q sapia fortis et magnus
do ⁊c ¶ Istud aut dictū mouet
ad ondendū ꝙ deus est simplex ꝙ
nis multa de deo dicantur qz ois
sunt idem Vñ accipiūt aliq ut
putāt inconuertibile argtō qm a
distinctio possit stare nisi prissima
simplicitate nec aliq distinctio pos
sit esse sine aliq oppone Dz istud
enervatur tota fides catholica si
esset insolubile argtō sunt dupr
declarāda Primo qz tota beatissima
trinitas est simplicissima et nisi ibi e
ssa pluralitas proprietat ¶ 2o qz i ppo
nulla est oppō ppe dicta et nisi ibi e
ssa distinctio naturaz ¶ Ideo opor
tet ꝑm fidem dicere ꝙ cū summa
unitate non stet vā compō vñ
simplr et ꝙ postrum non ste vera
adequata oppōita eidem et diuise
qz idem et diuisum sunt nisi simpli
citate actus et potentie cōparant ad
absolutū et relatiuū ¶ Dz 2o ꝙ
bus Aug in predicam ⁊c distinguit
dicēs multiplex contra simplex et
sic multiplicitas nō stat nisi simpli
citate ¶ Dr aut qz Aug nō accep
it multiplicitatem pro oi multitudine
et pluralitate sed nisi pro pluralitate
veritatis secundū humanū ꝙ modū et actus
q facūt oppōnem Aliqui ꝛ la

contradiceret sibimet dicens in hoc q. p
trinitas no est multiplex deus e pu
rus actus et ideo non hz talem
multiplicez . Sm dubiū q̄ in ten
no sua est in hoc loco saluāe dīna
simplicitez ymaginitudine et bon
tate que st in deo et ideo illa q̄ no
sunt idem ahquo co mō quo no sunt
idem nō pñt hzre simplicitē et ideo
ni tota trinitas no sit idem psonar
non est psonar simplex et p gnās
compōita dr aūt q̄ no est intel
ligo Aug in dare redemptē p eo
ca simplicitr pnsa Thoqñ distincto
pzcipiatur in dīnis euacuāt simi
plicitez sed vult ondere q̄ ona q̄ st
vē idem et eo q̄ st idem sunt sim
plissima qz illa no est rō pzcisa

Ie veritas q̄ nec qz trinitas
est deus ideo triplex est putandus
Thoqñam, miō est pē solus aut filiꝰ
solus q̄ pē et filius sil q̄ no m
tenatur quo diu possit in dīnis
solus simplē haret bñ solus pē e
eodem . Ergo dicto accipit dem
mentū q̄ in dīnis no inuenit pe
solitudo simplr ut dicit aliq̄ per
sona sola simplr . Intellin tri
q̄ solitudo pt per modis ad ppositū
applicari Aut q̄ esse sit 2o adia
cens ad nām nālem ut nūm dr
solus deus est et nec pt concedi
q̄ Aug dicit q̄ esse sit pe dr de deo
Aut q̄ esse sit 2o adiacens ad nām
psonalem finit ni dr solus pat
est et nec est falsa et intelligz
sit obiectum hylarij professio con
sozaj subtulit intelligentia sin
gularis . Si aūt esse ponat 2o
adiacens hoc est q̄ adiacens
aut no ecclia q̄ ponit in hitudi
ne ad pnūm eccle ut solus de
us erat qz solus est omps et

unus est vera aut sbō psonalr
est in pn psonalis ut solus pat
generat et nec est pa qz nulla
alia psona aut subiecto psonali
ter in pn essenal ut solus pē est et
nec est fla qua ena alius fit
et non ipe solus Aut subiecto
cēnh dicari psonalis ut plus
deus spirat ul̄ gnat et nec e vera
qz nulla creatura hoc faat **Trinitas**
trinitas q̄ ni in dīnis tantus sit so
lus pē ul̄ solus filius equalis pē
et filius et spūs sūs nullo mō tri
plex dicendus est c. 8o Et sorlin
dr in hme capli q̄ pē et filius et ff.
dr trinitas personis qui triplex Et pn
npah aūt dicto amputatur deo de
nimeta primi est q̄ relatiōnes di
nine no dñt pfectionem ut imper
fectionis quia in dīnis nulla pt esse
imperfectio et si perfectionem dicent trini
tota trinitas esset perfector q̄n alia
psona quia plures perfectiones ha
bet simul et plures relationes
et non pt intelligi q̄ aliq̄ se hē
at ad aliud per additionem perfectionis
q̄ sit perfectus Sm doctrinā est q̄
relationes dine no st informite for
maliter quia formi ad informē fiūt
dīnae ul̄ passiones q̄nitat quia
facit relatio n̄ logice de ar quia
unitas vnus . Thoqñ si relatio
quātitatem hzet in dīnis et ni
q̄ntī additū quato effiunt ma
nus maior nec et to trinitas q̄
una psona nichīne Dicit tn ah
qn q̄ rōnes concludent de deo
et creatura q̄ plus hzent de mā
nitudine et perfectione ambo q̄ solꝰ
deus creatura dr perfectionem aliqñ
et hz q̄ nitatem vnitur distincta
a deo . Sm dicit q̄ sic creatura cū
deo non est maior q̄ solus deus
qz tota racionis pfectio cōtinetur

vm ad vna et essen. et relatio diuina non est maior quã cẽna sola quia tota psõa relationis continet in cẽna. ¶ Sed aũt dubiũ nõ erit maiorẽ difficultate qz ni ista ponat duos mos psonarũ in diuinis sibi cẽnlis et psonalis dimittit cẽnles comparare ad psonales quia ibi videntur effingere et comparatio psonalis ad psonales quarũ vna in alia non continetur et hic qd dr̃m tõ finitus in istis sit prior qñ vna psona ab alia natura. ¶ Si non hic non habes fugã sicut i diuabus creaturis quarũ vna non continet alia. Dicit nõ aliq qñ non est tenens si sit expressus i talibus p psonis psonalibus licet non in entia vis sint constat i nullo tantas excedit psonarũ dualitatem. ¶ Sed aũt videtur inconuenientissim qz nisi oz dicẽ qñ magis excedit deitas vna psona qñ totã vniuersum siue excedat vnũ vniuersitatis numero nas psonarem vna relationẽ diuina qñ totum vniuersum ex quo ei tribus psonem et in tota vna ꝛ excedit ꝛ dicit et qñ non est repugnãs si nõ ponat psecto relationis finita. ¶ Sed nõ videtur absurdissim qz omne finitum magnũ tale est per fotũ nõ finitũ ponatur ad ens per nas similia in diuisione entis tamq̃ nõ psum et omne nõ magnũ est tale impsum. ¶ Et nõ deus contineat infinitas creaturas in vnitate põle tota entitas earum põhs excedet aliquid qd est in do dicit et aliquid q licet relatio non dicat psecto nem simpr dr̃ nõ psonam entitatis qz est ens quodda. ¶ Sed aũt stare no pt qz angelus h in sua specifica rationem q non dicit psonam simpr excedit vniuersitatis et psonem in entitatis et ideo cũ maior sit psõ entitatis clarum dicẽ qñ

natura angelica ex quo patet qñ to magis excedit pr et filius spm sanctũ qñ angelus omnibus cũ habeant vna relationem vir̃ spũs et alia sint ẽcles. ¶ Et confirmatur qz tunc queliber psona non cẽret quo manus michi regitat pt. ¶ Et o d qz relatio est entitas quedam et ideo videtur impossibile q non dicat psonem entitatis dicit aũt q si relatio est entitas pasa ab cẽna in istis entitas dicat psonam simpr ita michi aũt qua psonam simpr qñ no michi essentia. ¶ Ideo dixi aliqñ qz nõ est alia entitas ab cẽna ut dr̃ aliam bonitate ut alibi pz. ¶ Tm dubiũ qz finitum et infinitum perfectũ et imperfectum sunt entia diuina in media te sicut absolutum et relatum et ad non vi q aliqd qd sit sub ente possit effugere qñ cadat sub aliqua istarũ diuisar. ¶ Dz aut q ens nõ dicit finite et infinitum et finitum sed magis m et non qñ m. Dicis aũt qñ m dicit finitum et infinitum qñ te diuina non extendant se ultra quantitate que se hr̃ i mag qñ ens et ita de psõ et imperfecto que sunt adequate psecto et imperfecto. ¶ Et remanet dubiũ quare ponis in hoc regno esse diuine Deus tantas signũ pluralitatem in relatiõs fundet in natalex aũt est ẽplentas pluralitatis nec ¶ Ista veritas q i hiis que mole magna non st hoc est magis esse qd est melius esse q eodem. ¶ Ex quo dicto accipiũtur duo dicenda ¶ primũ est q võ bonitatis psõr est qñ ratio veritatis cum est tale per cẽnam sed vnũ nõ est bonũ nisi per bonitatem eandem sicut qñtas est qualitas paritate vniqdq aũt est tale

p cẽnam

ut ēq̄ntas quata et quahtas ut sit
pza patrut de magnidine et ideo
tñ melior sit ratio boni per istud
dictū est maior ꝛc plus tñet de
pfectione que q̄sistit in ēquitate vir
tutis · Tm est q̄ voluntas est no
bilior intellectu qna nobilior ē eius
potñ obiecta aut obiectū grepno cū vo
luntas respiciat bonū sicut intellectus
vm · Et si dicatur q̄ illud ē maius
q̄d est vnus et vnus est vm q̄ bonū
Illud aut solunt aug⁹ nō dr de ve
riori sed de meliori q̄d ē maius

Ma veritas q̄ tu xp̄e dr mentiri
rogauerūt te solū vm deū loquentē ad
pzem Arrianā intelligūt q̄ solus
pr̄ sit verus tñ repellūtur q̄ loq̄t
ad totā trinitatem et tñ adiungit q̄
misisti ihm xp̄m non excludit
ipm a dīnitate imo ꝛōnigit p
pulsā de spū aut scō non fecit
mentionē distincte ut dāret mēt intel
ligē trinitatem pōze pacem vt vno
nominato alius intelligatur ꝛc

Ma veritas q̄ nichil impedit quorū
fatemur singulā ēssentiam pzis et
filij et spūs scī eandem · Ad o q̄
maior videt ēqlitas int pzem et
filium q̄m int vtrūq; et ss quia tot
sunt enim tres in uno sicut in alio et
tñ plures i quolibet q̄m in spū scō
due cum pte rei sint in quolibet et
in spū scō una · Impossibile ē aut
q̄ dualitas sit ita equalis vnitati
sicut dualitas dualitati ternitas mul
titudini · Dr aut q̄ non est mirū
aug⁹ hic declare sua ēqlitatem ni
mis sua Ista aut qua ponit ē ex
tensiua i multitudie et ista minus
minimis nullo pt saluāe ni maior
multo trium psonarū q̄m duarū
et ꝛelationū q̄ trium pfectarū alio
q̄m qua trinarius ex sua ōne fortis
no excedit trinarium nec iste binarius

Tm dubiū q̄ magis videt ēqlia
illa q̄ sunt ēqlia intēsiue et exten
siue q̄m illa q̄ solū intēsiue pat
aut et filius sunt ēquales vtroq; nō
et ss nō ni in uno ꝛc illi videntur
magis ēquales · Et ista difficultatē
non habet greca mr duas psonas ad
pando ad trinam sed mr prima compa
rādo ad alias qua in solo pzē po
nūt spiratione actiua Dr aut q̄ nō
oz ut illud q̄d in pluribus ēqlibus est
equale est magis ēquale ni magis equa
litas pmet ad intēsionē et plu
ralitas ad extēsionē Vñ pluribus
filiis in dimidiis similitudo ōtura
deo pzi q̄m filius qna hz plures
ōnes assimulādi et tñ filius ma
gis assimilatur

Mb veritas q̄
hilarius nō mediocris in trinitate
scripturā et assertione volens in
simile ppa singula ꝑsonarum
dicit eternitas est in pze speciē i una
forme usus in nomine ꝛc · Et istud
dñi declarās ubi bñs aug⁹ q̄ in
valeo abdita scripturas istruunt dicit
p ideo eternitas appellatur pzi q̄a non
hz principiū Vnde sit ymago aut
filio quia equalis pzi · Primo sicut
ymago pfecta adequatur et implet
illud cuius est ymago visus autē ap
petitur spm scō quia recreatus per
fundit mgenti hb'nte p̄m eorū
capacitatem ꝛc · Ad o quare
ista appellat aug⁹ ppa psonarū cū
sint et cetera trium et eternitas et feli
citas Dr aut q̄ aug⁹ accipit h' ppa
pro appropriatis attributis non sunt ppria
alicui psone sed appropriata · Tm dubiū
si ista appropriatio sit ab ea ma nra ul'ex
natura rei Dr aut q̄ nō ab ea tm
sicut aliqui ponūt sed ex natura rei
fiunt tales appropriationes sicut intellectus
et sapia appropriatur filio q̄a ambo se
cundū principium producūt et nō alio

psone et ira voluitas et caritas
spūs sc̄i et pr̄i poten̄ qz ab ipo ē
emanans ūnitate p̄m ad psonas
ꝑdiuitas ¶ 20 veritas q ūdn̄
pfectū cui nichil deest ād est arb
omipotent atq; sapient dā plē
oīm raōnū durenniū et t̄i comu
tabiliū et omb; vni in ea sicut
ꝓpā vni de vno aī quo vni mgt
nouit oīa deus qui fecit ipam
et ideo ni fluxedant tempa nichil
fluxedit scapie dei c. ¶ Exq̄
dicto acpiūtur 20 theo. ta doni
menta p̄mū est q in dō fuit for̄
liter exemplaīa oīa s. areabiliū et
non ni obiaīt siaid dicūt quida
qz dr q est plena arb oīm vinen
tiū rationum et iqmūbiliū. Cons
tat aūt q nullū iqmūbile viuens
est formabile nisi in dō ¶ 2m ē q
ita exemplaīa sūt ydem in dō qz
dr q oīa vni sicut et fin. vnus
de vno ¶ 3m in dono ni est q ita exē
plaria q vocant ydeales sūt ei cō
ces q gnoscendi qz dr q ibi nouit
deus oīa q fecit ¶ 4m est q non
solū facta rognoscitur in dō per
rās rōnes sed etiā contingēta fi
tura qz dr nichil fluxedit scie dei
q̄ibus fluxedant tempa qz in istis
rōnibus oīa rognoscūtur et ist
est mag. argu. nī quē doni. contr
illos qui dicūt q deus nō rognoscit
futura per ydeas sed p sue volū
tatis dīanoīam dz est dubiū q̄re
dicit q vbum est ars nī ars strictē le
et vbum ꝓnale. Dz aūt q ni nō
dz ars et vbum gnie sed appate
¶ 21 veritas q ea que creata sūt
non ideo struūtur a deo qz fca sunt
sed potius ideo fca sūt qz ab eo struū
tur c eodem. Exq̄ dicto am
pliatur 2no doni. ta p̄m est q op
positio nō se hēt dīna nona ad
nrām noticiā qz nona dīna est
ratina rerū sūt nra est arebus
cata qz dicat nō ideo sunt deus res
qz facte sunt nos sed qz nouit ideo
sunt ¶ 2m est q deus nō ē cau
sa rerū per sola voluitatem sicut
aliqui dicūt et hoc est magis argu
mentū q̄ do cumēti ¶ 22 veri
tas q oīa q arte diuina facta sūt
et vmtate quādam in se ordinat
et specīe et ordine et ideo dr qz rea
rem per ea q fca sunt intelligen
tes videm̄ in illa vmtate ē prima
origo oīm rerū ꝓfissima pulch
rūdo et bñssima delectatio c. ¶ 23
Veritas q in illa bñssima vmtate
singula sūt in singul' et oīa
in singulis et oīa in oīb; et
vni oīa c eod. Exq̄ dicto ac
piūtur duo theo. ta doni. ta p̄m
est de oīi dīuoīi enumeratione qz
omnia q sūt in dīno sūt in se ineffabiliter
p enumeratiōm et enumerabiliter
licet non formabiliter si subiectiue
2m est de ydempte q in dīno nō
est inuenire aliq̄ ita p̄mo diuisa q̄
sint vni dīni mgt sūt oīa in
telligibiliter in q ibidem adulgit vni
uersū nōle q quis videt hoc exple
gaudeat et ideas agat qui non vi
det tendat per pietatem ad vide
dum non rematem ad rabiem ma
dum

Quapiunt flores septi
mi libri de trinitate

In septimo libro p̄a
ueritas est q deus p̄
verbo q̄ genuit di
cens est vbo inquit
sibi eq̄le quo semper
atq; igmūbiliter dr serpm c. 10. Ri
o d. quo intellig. q deus p̄ sue di
cens vbo dicit aūt q sic sancti hy
mnis expmit serpam i speculo ita
par eius sua ꝓfectionem manifestat

mi sibi filiumq; verbo sic. madeq̃
ta ymagine. ¶ Tm dubiũ qz m
ẽims idem est dicẽ et gnãre sm
Aug. ideo videt̃ q; si dicat scipz verbo q; scipm̃ gignat vbo dicatur
aut q; hic nõ accipit dicto pro ge
neratõne sed pro maifestatõne con
scepte illã gnãcõm. Sz o. d. nu dicat
scipm̃ vbo. Dz aut q; tom trinitat
q; tom trinitat est manifesta pfectio
madeqta ymagine. ¶ Ta veri
tas q; deus pr̃ genuit deitatem
filij. c. eod. Ex q; accipit patens
argm̃ q; dina ceñ gnãt et ge
neratur nullo modo ecia de na
tura. Intelligũ tñ q; in eodem lo
to dicat q; dicta expmenta ea
dem sinam pnũ est q; sic pr̃ nõ
est magnus nisi ea magnitudine
q; genuit ipa nõ ẽ in ea ceñ quã
genuit quia nõ est illi aliud esse
qm̃ magnũ cẽ. Tm est q; ita est
pr̃ ceñ sue sic pr̃ est magnitudis
sue et sapie et vnus eadem vir
tus magnitudo et sapia et ceñia
. Tm est illd pr̃ nõ ad scipm̃ est
sz ad filiũ quã ceñ genuit et
quia ceñ est quod est. // Tm dicẽ
si ceñ dz ad se filius pr̃ aut non
est ceñ sed ceñe genitor non
est ad scipm̃ sed hãc ceñ quam
genuit sic ipa magnitudine quã
genuit dz magnus. // Sz o. d. quo
pnt dissolui iste patentes auc
tes a negãbus dinam ceñiam
generari. Dz aut q; mgr̃ sniar
h. i. dicit q; ipm dm̃ sunt ex
ponẽda ci dz pr̃ gnat ceñiaz
t. filiũ qui est ceñ. Ista glosa
euidenter corripit textũ qz ipse
dicit q; pr̃ genuit ceñ quia est
quod est. Si aut ampiaꝫ hic filiũ
pro ceñ nisi pr̃ hz esse per filiũ
intelligit̃ ipm̃. Ideo dico q; duplex Aug
dicit illa auctas ad illã quidem
partem pr̃ sit sapiens sapia genita
et nõ declarando ut pz ex eius tex
tu. Pñ dicit si pr̃ non est ceñ sed
ceñe genitor nõ est ad scipm̃
Intelligũ tñ q; omnes istae auctes
pnt dici ad oppm si quis intelligat
aliq; pessime quia quens verum
pr̃ sit sapiens sapia genita ar
guit sic q; si est sapiens sapia geni
ta eodem mõ est essen. quia genit
sed ipe finaliter tenet q; pr̃ nõ est
sapiens sapia genita go non est
ceñ genita sz ceñ quia ẽ quod ẽ
nulli genuit. Sz remanet dubiũ
quare negat ipa ceñ gnãt ul
gnãtur loquẽdo simoniãliter dicat
aut doctor subtilis q; qui sbm ẽ
abstractiũ vniata abstractione et
pnm non pt pbari nisi formaliter
illa ꝓpo non est va. nisi sit m
pmo dicendi pse. Essen aut di
uina est vniata abstracta et ge
nerari non pt pri. nisi formaliter
qz adiectiũ vbi pse est connexum
et ideo ceñ non gnãt nec gnãt
sbm eam vniate formaliter abstractiue
non est formaliter nisi ipm̃ ut qz
tas est mn cõmunis et sic nõ sustinet
exm̃ cam denominatiõm mtah abstrac
tione. Ista m̃ regula alibi declarat̃
et impugnatur et defendit. // Tm
dubm quare ceñ non gnãt nec ge
nerantur logice realiter. Dz aute
q; ceñ dina est pnm quo et ideo
nõ pt ee q; gnãt et q; genitur
fiant eam supponunt qz est vnum
q; nõ pt aliud quo im ceñ qz est
pnm quo non pt ee q; quecadmo
dum pnm moueb non pt ee mobile
nec vnum mobile pt esse mouens
sicut aut alicq; pt esse mouens et

mobile per respectum ad diuersa
Ita idem pt de quo et quod q̄dmo
dñi aīa q̄ mtellit est respectiu m
tellīs no quo ſ aīa est quo totus
hō mtelligit et ita in diūs supponi
nim est quod gñatur et non quo nā
quo et no quod sapia est quod gig
nitur nī filius dicatur sapia genita
et quo gignitur ut alibi pz

Veritas q̄ in eas angustias fine
artat nī mesurabilia fieri cupimus
ut aut dicam9 xpm non ee de vir
tute et dei sapiam impie r̄sisten
tes Aplo aut q̄ dicam9 xpm de
virtute et sapiam ſ̄ prem no ee
virtute et sapiam q̄d est minus
impiu tunc cum non eet pr xpi q̄
est virtus sed sapia aut no esse pa
trem virtute sua potente nec sua
sapia sapientem q̄ quis audeat in
quit dice aut aliud in pte mtelli
gi esse aliud sapiente esse et nil no
erit pfio simplex aut patrem no
esse aliquid ad filiu sed ſ̄m toti
sniu ee dia ad filiu et no erit ide
eentialit Aut q̄d pr est omio ad
aliud ut non sit ēnia ſ̄ genitor
ēnis e ſ et filius oio ad se sit ēnia
et tm filius ymago et ymago d2
ad se Quid aut aut absurdius q̄
ymagine ad se dici ꝛc Et dicit
ibi q̄ omia vident eterni exemplo ubo
Aplo quo d2 xpm dei virtutem et di
sapiam Hzo d quo pnt mouei
ensa pirati tenendo v̄m Aplo
d2 aut q̄ sic est mtelligi dñi pmus
membriu distinctionis q̄ xps est
prius sapia et virtus redempte
et formalit q̄ ꝑ filiu absolutu
t in membriu arm d2 q̄ pr est pr sa
pie et virtus si virtus e filius
et istud no sequit nī filius eet for
malit sapia prius q̄ esse ꝑ totem
aliam9 est formalis ꝑ filiu redempti
tare forte posset dici q̄ pr e pr
sapie r eius q̄ e sapia et hic sequit
membriu tertiu q̄ pr est sapies sa
pia sua formaliter non eo q̄ d2 alia
sapia redempte et hic sequit q̄m
membriu q̄ aliud sit de et alio sa
pientem esse no sequit nec sequitur
q̄ pr hoc totu sniu ee sit ad aliud
quia habit sapiam mse formaliter et
potentia et non ni illa sapiam q̄
d2 redempte sapia s filiu nec nic
sequit 6m membriu q̄ filius sit pr
ab nō qz no est formaliter ois prius essen
cialia sed nī redempte simit dicam9
q̄ pr trinitas nil' filio ano est eenā vn
pz tota ista difficultas hui9 soloīs
bñ Aug9 qz videbat ymaginari
q̄ filius eet formaliter sapia prius qua
pr est sapiens formaliter sicut e ubi
nil' ymago et tunc oportet manere
i multa istoiu igniente a no ante
ni mtelligit redempte nibil et ap
pare **Q9 veritas** q̄ omia que
velantur dicuntur ad finem dicitur
dñi d t q̄ si pr ad sapiam gemit re
latiue non d2 et illa pt non dic q̄
xpm C sed · Ex quo duto amput
illa vulgatissima regula q̄ omia
relativa dicuntur ad conuertentiam ſ
non tam regula instanti dupliat
primo qz licet sia habat relationem ad
sibile non tm equiso sibila d2 ad si
entia ſ̄m Aris · 2o quia hic cam
ra referat ad dñi raliter non tm
deus ad creaturas 2o non est hic con
ueniens d2 aut q̄ Aug9 no d t
q̄ omia q̄ referantur ad finem vi
ferantur sed relative dicitur et
ideo ubi non est relatio mutuus
extremo alii extremi non referunt
ad pm relative dicit relatione nil'
denominatione extrinseca sicut dicimus
fiunt de deo et creatura **Q10 ve**
ritas q̄ si eia relative d2 eterna
no est eia que d t ſ̄m sophiam

c.c. ¶ Ex quo dicto ampliꝰ dom⁹ tñ q̄ cen⁹ distinguunt a psona q̄ si cen⁹ non dr̄ relatiue non est relatiꝫ et nī psona est relatiꝫ omnīꝫ aut negatiō aliquis ab aliquo est ppr̄ eor̄ distinctionē extremis suppoīt di nit tñ aliquis q̄ quī dr̄ q̄ cen⁹ nō est relatiꝫ nō est talis negatio ppr̄ aliq̄ distinctionē que sit in re sed solum ppr̄ modū significandi aut ppr̄ dictionē tōnis ¶ Istud aut stare non pt q̄ talis ē gnā aliq̄s si cen⁹ dr̄ relatiue cen⁹ nō est cen⁹ igit̄ cum ad oppm̄ gnīs sequit̄ oppm̄ aīaīs nīr prima gnā fuit bona ut si cen na est cen⁹ cenna non dr̄ relatiue sed cen⁹ est cen⁹ ex nā rei igitur cen⁹ non dr̄ relatiue ex natiā rei ¶ confirmatur q̄ posito ante i re rū natiā natiā est pon gnīs i re natura ¶ Aliquī non ēt gnīs p̄m ipsum aīs sed ipsum aīs esseñ ē cē⁹ est in rei natura g̃ ipsum gnīs q̄ est cē nō relm̄ ¶ Et confirmatur q̄ m tellectus Aug⁹ est in loco isto ponē mr̄ cen⁹ et psonā distinctionē ab aīa non habeat ¶ Ch⁹ Veritas q̄ omnīs cen⁹ que dr̄ relatiue ē aliquid excepto relatiuo sic hō dnīs et hō p̄nus c.c.d. ¶ Ex quo dicto am pliatur duo argūta primū est q̄ per sone substantiuntur per ppietates absolutas q̄ dr̄ Aug⁹ q̄ omne q̄d dr̄ relatiue est aliq̄d excepto relatiuo et ideo nūm sola psona non cen⁹ nī dimittit dimittitur relatiue p̄m relationes origīnis et q̄ ibi sit aliq̄s ppr̄ relationē et illā nō pt cē n̄ absolutum et nī illud nō sit cen⁹ oz q̄ sit persona ut ipsa sit aliq̄s ppr̄ relationē q̄ est cen⁹ et ideo dr̄ Aug⁹ q̄ omnīs cen⁹ que relatiue dr̄ non est cen⁹ Vñ videt̄ q̄ nec suppoīt cen⁹ dimittā referri n̄ ampliat cen⁹ pro psona ¶ Tm argūtm̄ est q̄ cen⁹ distinguit̄ relatiuo et relatio distinguit̄ q̄ dr̄ q̄ omnīa psona est a dr̄ excepta ipsa relatiōne et nulla res extrinsec̄ a persona dicit aut aliquis q̄ ista exceptio est intelligenda p̄m actū tōnis nec ut esseñ et relatio tñ distinguant̄ p̄m tōnem nram ¶ Istud aut dictū non valet q̄ ex hoc q̄ omne relatiuū sit aliq̄d p̄ter relationē infert̄ sic dicens q̄a ppr̄ si pr̄ nō est aliq̄s ad scipm̄ non est omne quin relatiue dicatur ad aliquid et istud tm̄ est cum sit p̄ter omnem operationē intellectus et nīr sic arguit̄ nulla vitas pt dependere ab ente tōnis sed ista nī sit tōnis vitis est realis igit̄ prima exp̄ infert̄ nec nīr nō pt aliquis habeant esse nisi sit realis nō n aīa tñ ē pt ¶ Sed ex hoc ampliat̄ dom⁹ q̄ relatiuo non refert̄ sed solū est ratio referēda q̄ omne q̄d refertur est relatiuū et omne tale est aliquid excepta relatiōne et tñ relatiuo aliud nō pt esse a relatione ¶ Ad veritatē q̄ sicut absurdū est dicē candidū non ē candidē sic absurdū est dicē sapientē non ē sapiēs et sicut candor ad scipm̄ candidū est ita sapia ad scipam̄ dr̄ sapiens c.e. Intellectū m̄ q̄ candidū esse candidē et sapientē esse sapiam̄ pt intelligi dupl̄r aut q̄ conatū ponat̄ i subiecto et abstractū m pto et sic nullū est vñ nec sic intellectū Aug⁹ tamen solū in dīnīs abstractū de conatu dicatur ut unitas sit ſ unitima et sapiens sapia aut q̄ abstractū sit i sbō et conatum capte pr̄ et hinc est vā ſm Aug⁹ ut candor sit candidus et sapia sapiēs ¶ Vñ ſ q̄ sicut candor dicit ad scipm̄ candidus ita sapia ad scipam̄ sapiens dr̄ ſ ronē istud dictū m stat dupl̄r

pmo qz p actū gñsionis · Infinita
erū simpr̄ dicitur et ideo si cādor
est rōdibus candidū est candor cō
uersione facta simpr̄ · 2o qz nō
dicitur de oīb⁹ ille qui est sp̄m can
doris sed pte candidus est candor
go candor est sp̄m candoris et id
ista non est ꝑpa locutio 2a autē
q̄ intellecto bñ Aug⁹ non est mirū ire
ad ꝑpetuitatem sz ad realitatem ¶ 3m
veritas q̄ si m deo sapē nō est idē
qd esse nō erit ibi suma simplici
tas sed absit aut q̄ ita sit quia ibi
ē sume simplex esseñ hoc est ibi ee
idem q̄ sapē c. eod · Iuxio dicto
Aug⁹ ampit duos silogismos pmꝰ
est vbi non est sapē idem q̄ esse ibi
non est suma simplicitas sed in di
uinis esse non est sapē sed ita Dis
tinguitur gz non est suma simpli
citas · 2o silogisꝰ est ubi aliq̄ ē
suma simplicitas go in diuinis sapē
est esse · Ex isto sequitur vanū
argumꝫ q̄ attributa dīna nō distiguū
tur ēēt sicut aliq̄ ponūt qz augꝰ
ponit diuinā simplicitatem rōsistere
in eo q̄ esse est sapē et id eo mō qō
ee non est sapere non est ibi simpli
citas sed p te esse non est sapē go de
us nō est formaliter simplex · Et for
matur vanū sic vbi esse est sapere
eo mō quo esse sapē est ibi est sim
plicitas et per eundem modū ubi ee
non est sapē eo mō quo hoc nō ē illd
non est suma ibi simplicitas sed in
diuinis non est idem esse et sapē for
liter go non est ibi suma simplicitas
nisi dicat q̄ nō est posita rōne simpli
plicitatis in hoc q̄ est ee idem illd
sed in corpibus aliqñ et nisi mō illa
ē vera cōpō Unde sic arguitur
ad oppm si hoc ee non est hoc nō pt
esse sine cōpōne nisi hoc ee hoc nō
pt esse nisi ibi simplicitē ubi oppōitum
et simplex sint immediate oppōita ita q̄ m
eius nō q̄q̄ dicat intellectus vide⁹ exp̄ss
sa Aug⁹ q̄ attributa dīna nō distiguū
tur ee aliam et exp̄ssam eius intel
lectu est q̄ relatio et essentia distiguū
tur ¶ 4m veritas q̄ pr̄ non est sa
piens sapia quia genuit c. eodem
Istud aut probat Damen rōne pa
est q̄ si pr̄ eet sapiens sapia quam
genuit et ibi sapē sit idem qd ee tur
sequitur q̄ pr̄ eet esse per sapiam ge
nitā sed filius est sapia genita q̄
pr̄ eet esse per filiū · 1a rō q̄ si
sapia quia pr̄ genuit eet ille ca
sa ut eet sapiens hoc fieri non pt
ni⁹ figmento aut facto sed nullum
istoꝝ modoꝝ constat ee possibile
2z o d si pr̄ pt dici sapia genita
dicit aut q̄ sit m sensu q̄ponis qz ē
sapiens sapia que est formaliter ei
et ut est in eo sed sapia in pr̄ est ōio
ingenita q̄ zc · 2a dubio si pr̄ pt
dici aliquo mō sapiens sapia gen
ta 2a aut q̄ sit m sp̄n diuisionis
qz eadem sapia est pat̄ sapiēs que
est in filio cum dicta sit in diuinis fi
lio aut est relata per actū gñandi
nis 3a dubitaō si filius est sapiēs
sapia ingenita dicit aut q̄ sit in
sensu diuisionis qz est sapiens illa
sapia que est in pr̄ qz eadem ē sa
pia viuisq̄ · 4a dubitaō si filius
est sapiens sapia genita 2a aut
q̄ sit in sensu q̄ponis qz est sapiens
sapia genita ut est in eo formaliter
et ideo nisi sit in eo p ynacom cōtra
ta sapiens est sapia genita mō in
talis Dicit ni aliqui q̄ Aug⁹ ꝛ
tinuauit in 6o libro p̄cedē ē sapiē
tem sapia genita et in 1o et 2o illd
ni nō sit vim qz bñ melligit
sed in p̄cedenti dispōnit et in 1o de

trinam ut pz ex pmissis. Lo
Veritas q illud qđ est sapiēs sm
pe et possīle ē. tc. hoc ē cēm inter
ipm ⁊ c. c. · Ex quo dicto ampli
antur duo argta primū est q ce
est actus entis ul esse essentie sic
sapiē sapiēs. 2m est q sanat actus
sapiē differt ab ea. ita esse ab eēa
Sz ad oppm sint q posse est idē
ni poñ diat q intendo. Aug⁹ ē
ad pdemptem ipē m loquit de ce
eēe. II Veritas q eo filius q
ūbum m dicit et eo ūbū quo ē. fi
lius et nō eo vbum quo sapia quia
verbum nō ad se dicit sapiā sicco
eo quo eēa. tc. · Ex quo dicto
ampliat arm eundem q eēe. et ūlare
distinguuntur in eadem psona. pmo
omia eēlia a psonalibus q dicit
q non eo ūbum quo sapia q vbū
est ad aliud sapia vō ad se. Ex
2ta rōne excludit de omnibus eē
libus in habitudine ad psonalia
dicit m aliquis q 1ta distinctio
quā hic intendit Aug⁹ est faba
cata ab aia mea ni dr q non est
eo filius quo sapia. Sstnd ni di
cit alij q nō valet q eodem mō
filius sm rōnem distinguit vbum
a filio filius sm rōnem ni in rea
tura nāli distinguantur et ni
concedat q eo vbum quo filius
eodem mō contedit de filio et spu
sā si distinguentur nī sm rōnē
Sz verū est q in distinctionibus rō
nis st̄ deus et ideo Aug⁹ q maio
rem distinctionē rōnis vult po
nere int sapiam et filiū q inter
verbū et filiū et ūbum ideo ibi po
nit pdemptē. Sstnd ni nō valz
ni q maior distinctio rōnis vide
esse int filiū et vbum ni in creatura
plus distinguatur q int sapiam
et vbum q inter distinguuntur ut

pote a sua eadem ptn. filius aut
in latinis est fba et ūbum ḡnis
et ideo num distinctio sm rōnem
sumat a distinctione sm rem oz
ut sit maior distinctio ut ista ponit
minorem ni q ipē pbat sua inten
ni q non eo verbū quo sapia q
verbis ad aliud sapia ad se sed re
sunt reales inter ipē et effectus
qui infertur ex ipis non est vis
Iz veritas q sic ampliandi
est ūbum in dinis ac si diat na
ta sapia ut sit filius et ymago
quibus noibus non ondimur es
sen. q relatiue inquit diuinitur
c. eodem. · Ex quo dicto ampliat ille
verbū doctis subtilis q ūbū diuinū
est nona genita quia nona idem est
q sapia et genitū idem q natum
Sz o. d quia ḡaone diat ūbum
natū sapia aut nona genita dia
aut q sapia d pdemptōe qz talis p
bacio est in abstracto et tollit genita
ul nata quia ptī est adiectū. Ta
dubio quāe magis d sapia eē nona
genita q̄n eēa genita vel amor ge
nitus. D aut q ly sapia nō sit
ei ppa est in a appata. Vñ erūt il
li qui hiur doctori imponūt q non
nā possit i nō qz sm suam ipsius
ipā ḡaonē verbū est nona genita
est impta ex pdemptē et formali
ex ḡno et appato. Iz veritas q
pr nō est filius nec filius est pr
ille mgcālis. Iste aut genit⁹ ideo
non una eēa quia hijs noibus
relatis ondimur. tc. · Ex quo dic
to ampliatur duo 2dm 1ma primū ē
q in dinis psonis est pdemptio
p absoluta et distincto per relatiua
2m est q ibi mutua affirmatio p ab
soluta et negatio per relatiua so
la et oia ita clamat q persone

dñis non constituit per absolutas
pretates sed per flatuas vñ illi
qui dñt q̃ constituo pronarū et ēsse
tib tenet per doctores et nō stozij
aūtes sipsiaght respexunt in stoz
dictis 18a veritas q̃ filius ꝑm
q̃ dñm non hoc est qd̃ pr̃ q̃ ribil
non est pr̃ et subdit post paum q̃
filius a pr̃e nullī est sepabil' quia
illud idem est qd̃ ille de quo genitus
c. 30 Et quo accipitur duo dem
primū est q̃ tenet pr̃ no ser filius ab
solute m̃ pr̃ est illud ipm̃ qd̃ filius
dellate q̃ ille modus sigt psonam
et iste dem am. 2m est q̃ i masculio
ut femio pr̃ non est illud qd̃ filius
et filius qd̃ pr̃ Sz o. d. quāe mag
contredit mutua q̃ro pronarū per
neutrū q̃m per masculm ut fem
nil dr aūt q̃ illud mag sigt cem
tralia et talia duo magis pronalia
Et si dicatur q̃re illud mag cem ha
dr aūt q̃ neutm est mdnatū vñ
omis rones neutre sue mdnare
ad oppta et ita cem dina ht rem
neutra sicut et reis 19a veritas
q̃ ut fari illud possumus qd̃ nullo
mō effari possum⁹ cū trinitate dr
nim est a grens vna cem et trees
substantie alatims aūt vna cem
et tbam et trees pone q̃ in latio
no aliud substa q̃m cem dicetur
c. 80. Istius aūt locutionis natu
tem assignat ibidem sic dicens ni
quitur quid ta ul' q̃ trees pr̃ et fi
lius et spūs scūs offimus nos ad
tuendū ad spāle ul' gnale nomē
quo cōplectant hereta necessarie
cāo q̃ excedit ingiunt sipemmenna
dimitat vsitan eloquij familitate
Et subiungit verbū nale de nōbile
sic dicens sic cem vñus rogatus sit
deus q̃ dicit et vñus est q̃m rogi
tatus et q̃a dicit 16a veritas
q̃ sicut verē assimilat hō est aial
vole mōle c. eodem. Et quo dr
to accipiūt duo dem ta. primū q̃ po
mtellia ꝑm quā homo dr rōnalis
non est ām⁹ quia nullū am⁹
ponit mahumet vā dissimone 2m
est q̃ aīa rōnalis est de eius cem
non sit maīa nr sic. oppōit q̃ sit
forma. Sz o. d. si ꝑm vitatem ita
sit hoīs raō q̃dita ita dr aūt q̃
non. Aliqn im argūta cent rones
nationes mōle aūt non est de quid
dre hoīs nī mors sit pūana et
nullū pūanū nat ordo ad ipm̃ pr
esse de quidditate positum. Et confir
matur quia ultra dīna spem
dz contineri sub pmis et nil q̃ rē
adēpta q̃m mōle aūt tenet q̃m
quia omē aīal ꝑm fidem. 2m du
biū si rōnale est dīa cēnalis hoīs
dr aūt q̃ nō quia nō ponit n̄ ut
est diffina aial. et ni ipa tuent
exp totū genus aialis mālis
qui ꝑm fidem dicūtur rōnales
spūs Et confirmatur q̃ rōnabilitas
nālis est apnda hoīs ad actū ra
ocinādi et oīs talis apnda ꝑ pos
terior apto nato et nulli poste
rius pr̃e q̃ modita nū. Sz prima
net dubiū q̃ dr ista rōnabilitas
in homie. dr aūt q̃ sit risibilitas
e nālis apnda ad actū ridendi
Ista rōnabilitas est nālis apnda
actū rōcinādi et ideo est pria passio
intellectus in per ipam crilogm
driam cēnalem hoīs q̃ est i no
bis ignota et rone illius ra
nale dicit dīna et risibile pas
sio nī in vr̃m q̃ sit passio 15a
veritas q̃ ꝑm consuetudinem
sepiāre aliqn totius hō dicit

aiā cum corpe apte mehoi tonm
appellai plancat ab aia corpus et aia
qd est totus homo C eodē Istud dic
tum rpē declāt qz dictū est in egyp
tum descendisse Jacob in Ah aie
ponantur ibi pro tot hominibus ¶ Ex
quo dicto ampliū dnm hi q nō sunt
mitendo Aug' q in homīe sit tria en
tium distincta realit a corpe et aia
qua dicit q aia et corpus est tom
homo si aūt est ibi aliq alia entitas
tunc nō est totus hō ¶ 18m veri
tas q quicq plicius enūiantur
spāliter vno nōie et gnāliter vno
nōie enūiati pnt nō aūt omia q
vno nōie gnāliter appellant sīliter
vno nōie spāliter pnt appellari si
mit declāt q bñ sequit q si sint 3
eqni q ta aialia nō tñ q si sint ta
malia q sint 3 eqni C eodem ¶ Ex
qua equila am vnū dnm hi et ym
argm hi Dnm hi est q multiplica
to mīore multiplicat supius licet
non eq Dñi si st multi hoies et ml
ta aialia qnus non cōuenio ¶ Ar
gm hi est qz si talitas est supius ad
formalem cōnem sequit aliq pmit
multos formalibus cōnibus ml'
tiplicabūtur talitates et quecūq
ecūt distincta formalit ecūt distāc
ta realit Unde dcnditur illi q
illud concedit volentes tenē di
mitidem formalem sine tali-ta
litas em non est plus ad quidd
tatem y mo quidditas ꝑm se abst
hit ab omī talitate ¶ 19a veritas
q ea q vno nōie ꝑmitt plic enūm
namus q cōiter hnt illud qd' co
nōie signatur C eodem ¶ Istud aūt
dictū rpē declāt quadrm exemplo
ꝑm est q Abraham ysaac et iacob
cōmūe hnt illud q est hō et ideo
dicūtur tres homines Ym est q

equus bos et canis cōe hnt illud
qd' est aial et ideo dicūtur tria aia
lia Ym exemplū est q 3 lauros
3 arbores dicim' laurū vo et
murta et olīa tm 3 arbores vel
plas Cm exemplū q 3 lapides
ta corpa dicim' lapidem nō hgm
et ferrū ta corpa ul' sq et sīlia
gnāliā nōie dicūtur ¶ Ex 1ta aut
regula bti Augustī sic declāta am
pliāt Q or theologa argta ꝑm
est q q'mcūq mitantur sic q plia
li nullo alieno detractionis enūiaen
tur hnt vnū cōcepū cōem 3 quo
quelibet qz dicit q oma tria qne
hnt illud qd' eo nōie signatur isti
aūt dicūt concepū ¶ Ym argm
oma q sic pliāt enūiant habēt
vnā cōem cōnem formalem eis
cōuenientē q dicat q tri nōie sig
nant nomen aūt sigt quidditatem
rei habet indistincte sīlid dicto destincte
¶ Ym argm q ni 30 pnta sint 10
enia rpā cōuenient in cōne forī
et conceptu em ¶ Cm argm
q deus et natura cōuenient in cōne
quidditia enis q deus et natura
sint duo enia et nō vnū ens ¶ Ez
o d' si ista cōitas qua hic Aug' m
tiue mstrue sit cōnis ¶ 2a aute
q non vr ꝑm dicta rōnis qz ēm
scripto om ope intellīb ul' nre ro
nis adhuc sba et accīs ecūt plu
ra enia et deus et natura pluia
aūt enia nō pnt esse sine vnita
te cōnis formal' qo in scripto opere
nre cōnis est talis vnitas ꝑm
pressi istū ¶ Ym dubiis si ista vn
tas qua hic intendit Aug' e talis
2a aut q enis pressius videtur
vocalitē q ex plāte ꝑm aliqd
nomen intendit mstre vnitate
talis et hic sic argm ꝑm ipm q

plificant̃ co nō quo plic̃ cōuenie
unt in rōne una formali sed sba
et aīs plificant̃ cāt̃ ꝙ ſm rē
est eis una ratio formalis et de
gr̃ludēt de deo et creatura nō forte
dicatur q̄ nō ſt̃ duo enia ‖ Hz una
net dubiū q̄ illa q̄ ſt̃ p̄mo entia
diuisa et primo conuenīt simul
domus ſc̄dates aut ꝓcreates ul
timas dr̃as | dicit aut q̄ talia
p̄mo diuisa ſm ſuas quidditates ſp
fundāt aliquos respectus ecc̄s aut
pdicationes et ſm illa non ſt̃ p̄mo
diuisa unde in individualibus ꝓpe
tatibus est rōis ratio singularis
in rōi quę forte non dicat nō p̄ua
nom̄ ultimo? phōms et illa
ratio diuisiua q̄ est ultima
est rōis omnibus p̄mo diuisis ‖ 20
Veritas q̄ nū pr̄ et filius et ſſ
ſunt tres q̄rendū quid cōmune
habent et dicit q̄ psona est ens
rōe si enī aut ꝫ psone rōe est ens
id est q̄ est psona Sed ‖ Istud
aut dictum ipe edunt ex p̄cedēti
tamē grauoꝫ ista m̄ gna quam
hic sonat sic reducit ad formā
silogistica Omnis finitas aliqua
hr̄ rōe id ſm q̄d dicitur ita ſc̄d
m diuus sanctus ꝫ psone ꝙ rōe hec
q̄ est psona ſm quod ita dicit rē
‖ Hz et isto dicto bn̄ Aug̃ sic
tellio et declaro arguitur dno ac
gnta p̄m est q̄ a ꝓpetantibus rō
sanctus psonaꝝ ꝓtrahi vnꝫ
rōe plis quia plificant̃ Vñ di
cūtur ꝫ relationes et sic est rōis
eis relatio ‖ Tm est q̄ rō p̄mo
vni est m rēbus ꝓpositis qz plifica
tur et nitatur mō iam dicto
‖ Hzo d ſi ista rōitatem psone ponit

Aug̃ ecclem aut romē ‖ 3ª aut
q̄ ipe sunt ibi tres quam sic̃
psone rōe est eis id q̄d est psone
et nichil ex oppōito quinis nisi nō
oppōitum aut ſi non est rōe id
q̄ est psona non sunt psone si aut
talis rōitas est ab alia nra constitu
tio eius nō manet et sic nō erunt
tres psone constipta nra rōne si
reducto eius valet cū quis contra
dicit q̄ rones quinq̄ mag̃ concludit
deo ꝓpr̃ unū argumēto nō opor
tet semp oppositum mutare ‖ Ve
ritas q̄ psona grale nomen
est mtm̄ q̄ hō possit hoc dicere cū
hui mtr̄ sit nr̄ hoiem et dm̄ ſcm
Dm̄ Ex quo dicto elicit̃ 2or
ones · p̄ma est q̄ rō formalis
psone est rōis deo et creaturis ſi
illud q̄d est m̄ q̄ m rale est rōe Au
gg̃ nihil dicat q̄ nomen psone est
ita grale ut non solum deus ſi
etiā homo possit dici psona ‖ 2ª
ꝙ ratio subsistēne est rōis ubiubi
q̄ quia quibus est rōe diffinitū et
diffinitio in diffinitōne aut psone
ponit̃ subsistentia ‖ 3ª ꝙ q̄ rō
suppōti est ubiubiq̄ rōis q̄ quod
cūq̄ est rōe nichil est rōe infinit
est cōmune simplis cū nichil sme
suppositi non tribuatur sed sup
positum est ꝑ directe simplis ad
psonā omnis cui psona est simplex
tum et nō eq̄ ‖ 4ª ꝙ q̄ ubiubi
q̄ est rōis ratio substātie qz quibus
cūq̄ aliis est rōe et quibus nō ſt̃
sme illo nō sit sed sba est rōis ad
ꝓpria ‖ Hz o d ſi rō ꝓprias p̄ris
aut filij est rōis deo et creature
dr̃ aut q̄ per rōnem supius dic
tam qz in xpō ponunt̃ duas ſi
hationes una eternam et alteram

tempalem et omē plurīam hz
vnam rōnem illā que pluīficat
ur patrē ¶ 12m verum p ubi ē
natiē diuīnas ita gnāliter cuīnā
rj pnt plura alq̄ ut ꝑtāt pnt
enūarī nec cū dra hor sant
hor non vbi eē nulla diuīnas
est nomen ꝑāle nō inuēt q plī
fitetur sint noīe gnāli z psone di
cūtur sed nō tres prēs aut tres
filij sunt ēe tres dij qnia ꝓpter
meffabilem rōcinationē sunt vnus
deus ꝛ eodem ‖ Hz m eodem loco
monet quare magis dicūt z
psone qm̄ z dij dicit Aug q
z psonas dicim⁹ ꝓpr disputādi
necitatem non qnia deus vnus
est Ex quo dicto amplius dem
q locus ab auctē nō tenet nega
tiue vñ ruspicētes arguūt plī hor nō
posuerūt ꝑ non est ꝑm q̄ cū lo
cus ab auctē sit m dīna scīptura
sola meffabil' ibi trī non tenet ne
gatiue qnia dicamus h ces psonas
ēē nūs scīptura nō dicit qnia non
oñdit aut hr hētur ¶ 2m ver
tus q loquēdi necitate ꝓpria sunt
vocabula cū opus ēet copiosa dis
putatiōne adhibus mīdias hētur
et ideo tmittur pia fides dicē z
essentias ne intelligātur in illa sū
ma equalitē duīnas Ruffinus nō
ēst in qdam nō potāt dicē Sabellius
q dixit m hēsim lapsus est et ad
mittit ibidem q hijs tribus nōibus
psonas significam⁹ nō diuīnitatem
fidei sed singlitatē intelligi voluit
ꝛ eodem ¶ 3m verum q si hr
est deus esse qd subsistē nō sit di
cendē tres sbē sunt z ces nē q.
admodū nūs q deo idem est esse
et sapē nō sunt z sapiē sit ner
z cen̄e si aut aliud est deo ēe et
subsistē sicut aliud est dm̄ ēe et
prem ēe relatiue subsistit sicut
relatiue gignit et nic dr q sba nō
est sba qnia relatiū est sicut em̄
aut ab eo qd est ēe appellat² cen̄a
ūm ab eo qd est subsistē dr subsiā
Absurdū ē aut aut ut sba relatiue
dicat et cōcludit post ista dia sic
omnib⁹ em̄ tribus ad scīpam subsistit
ipse magis deus si nō magis dign⁹
est ut deus dicatur subsistē ꝛ eo
dem ‖ Ex tio aut dicto amplius
q or dom̄a ·pmū est q vna subsis
tentia est m dīnis ab ma qui tā ē
mtenso totus istius deductionis
ni cligat ꝑm mēbrū et rabinat
ꝑm qd ponit dm̄ subsistē relatiue
¶ m est q licet relatio possit dici
de sba denōiatiue non tn̄ q dicit
tur eā aut sbā non est sba et nō
sequit q ita ꝓpō in dīnis cen̄a
est prēmis est vā in pmo mō
dicendi p se ‖ 3m est q absurd'
est ut videatur dicē q aliqs ꝑso
na dīna sit substā i pmo mō
dicendi p se qnia eā quelibz per
sona dīna dicat̄ ḡditas relatiue
m sua q̄dita na a tertio cōsi
tuēa tm̄ p relationē si ēet qnd
dicit substās nisi sba ad aliud
dicētur ¶ 4m est q subsistentia
dicit ꝑm eandem rōnem de deo et
creatura qz dr q deus mag⁹ sub
sistit ad se q̄ ad creaturas omnis
aut-qm hr de aliquo ꝑsupposito
q̄ hr alius hr mi⁹ q̄ de illo tri
magis et nūs ad unum referā
tur et ideo si deus mag⁹ ad se sub
sistit q̄m creatura oz q̄ creatura
mi⁹ hēat de illa subsistē ‖ 5o

d' quãe ꝑsona ꝟm richardi est
subsistẽs i cõmunicabil' oĩne aũt
cõmunicabile est relatiũ 2c subsistẽs
est relatiua d' q' subsistẽs est m di
uinũ vna et 3 incõmunicabiles ꝟm
dictũ bñ Aug' in m hor loco Et si
dicatur q' in dĩnis suũt .c. subsis
tẽs oz concedi aut dicẽ q' melius
puta q' Aug' et Richardus eq̃uo
ce acceptũt subsistẽs Aug' enĩ
ipe et Richardus ꝑprie ꝟm tpis
positũ quo magis vocabula
distincta fiũt ¶ t' dubiũ quo
non d' sba quidditas de persona
dina et per q'ñ sba ad alĩ dica
tur ni sba sit ꝓncipiũ cõstitutiuũ
dine ꝑsone sicut relatio ꝟmo ꝓn
cipalius q'ñ relatio d' de ꝑsõ
cam dicat' ꝑse relatiua . d' aũt
q' sicut cõtingens et nõ nãlĩ cõ
stituit' nisi a tangens et ex corrpali
et incorruptibili semp corrupt'bile
ata ex relatiuo et absoluto semper
relatiũ vñ ꝓ d' relatiũ in ream
vis q'libet mutat fundamentũ
absolutũ vñ et albũ est actiũ et nõ
sba hinc patet mutat' vt'q' et id' li
cet ꝑsona dina sit q' dinas relatiua
nõ ni absoluta q' dinas ꝟtutem suũt
a formali cõstitutiõ ¶ vi' veritas
q' q' dinas sunc deus dicat' ce q' ꝑe
d' sme sba q' d' abusiue vt'q' ad
se dicat' non relative ad alĩ vñ
alĩ non sunt dicende tres sbe nr'
3 ce hoc est dõ esse qd' subsistere
.c.q. 3z aũt cen' ꝑprie dicat pro
bat q' ꝑsonissime est dictũ moysi qui
est misit me ad vos et q' ꝑe non
dicat' sba probat quia sba d' a sub
stando nephas est eam dicẽ q' deus
substet bonitati sue tamq̃ subiectum
¶ Intellectũ tñ q' sba d' dup' q' a
dicat' ens vel subsistens et sic de q
nullo nõ dr sba quia nõ capit
mẽ attñ nr panitur m ho Aut d'
ens ꝑse subsistens et sic deus ꝑfis
sime est sba isto mõ no loquit' Aug'
sed ꝓmo mõ sic phi cõiter accepe
bant ¶ 26a veritas q' nõ est
aliud deo esse et ꝑsona esse c. 6.
Justus aũt dicit ꝓmo assignat eam
quãe ho dixit et 2o mouent rõnem
per quã hoc cõfirmat ¶ t' m ad ꝓm
d' q' ratio que mouet' contra grecos
qui ponũt 3 substãs et tres subsiãs
nec qui ponũt 3 ꝑsonas aũt cõ
cos ut si argua' aliud q' d' ad se m
dinis nõ multiplicet sed sba dicat
ad se sicut cen' ꝟm sunt cen' non
multiplicat Idem enĩ est de deo
deũ esse et sbam esse et ita de ꝑso
na vñ d' q' deo est idem ce et ꝑ
sonam esse et q' ꝑsona d' ad se ¶ q'
nim ad ꝟm probat q' ꝑsona non
dicatur ad aliud sed ad se q' pr nõ
dicat' ꝑsona filij nec q' et ido sic. sba
pris est ipo pr quo pr est sed q' est
im et ꝑsona pris nõ aliud est q'm
ipe pr est ad se quippe aũt dicat'
ꝑsona nõ aũt sonat ad se d' mag
nus et sonat est ho ihc esse qd' dñi
esse un hor ihc esse q' ꝑsona esse
¶ 3z monet ibi aug' si idem ce
et ꝑsona ce quãe nr non dici
mus ce nas sicut 3 ꝑsonas Et
videt subiste nobis q' nolimus
magt vocabulis ꝟtuare hmõi sig
nificatiõm quia intellectũ rerum
ne omne materiales interrogatum
q'm 3s nõ 3 fatemur et sic ꝓ
interitu q' Aug' subterfugit dif
similitudinem assignãs similitudinem
sed nõ videns ad 2onem ¶ t' m

dubiū quō pōt dissimultas mse
cumi · ad aut q si ꝑsona d² ad
se in dīus i absolute et ꝑsone ml'
tiplicant nunc est absoluta mul
tiplimi et esse ceñ si et ꝑsona q
esse ner hor theologi possent ois
argui defendē ner vlūs potest
euadi cō quā tpe fuat q ꝑsona nō
dicat² ad aḋ q pr esset ꝑsona filij
et ideo dico q ꝑsona abstrah² abso
lute et ēlatiue m q̄m ꝑsona filij
et ideo dico q ꝑsona abstrah² ab
solute et relatiue m q̄m ꝑsona
filij quia mquit tōe ad absolutū
et relatū et sic ꝑsona est aliquis
ꝑsona nr ceña d² absolutū esse mdi
uūs ut multiplicent et sic pōt
expom dictū aug^m q non c ad
aliud q ꝑ⁹ abstrahit a ēlatōe
et isto mō dicit ad se sed nī nō est
fm mtentionē aug^m vñ p̄z q
ista mstañ quia sunt aug^s nō vi
denr solubiles nisi ponat aliqd tōe
absolutū et relatū ‖ Et confirmat²
q̄ non ponit ꝑsona tōem ad acci
tam et mātam nī ḟta sit absoa
et mātia relata ‖ Sz remanet
dubiū si ista solutio huic dicti ita
serpent greas p̄o substāa sic
nobis p̄o ꝑsona · d² aut q nō ita
clare quia ꝑbā videntur esse ꝑb'
ente absoluto nō sic aut persona
nisi sumat² stricte Ad vltimū
q rōnarem dīne ceñe ad zb per
sonas non fm genus et spēs
dicim q ut sulz ceña sit genus et
z ꝑsone cuius spēs fm q̄ mult fm
eandem rōem multiplicant sic ex
eodem auro fient tres statue eo
dem · Sz aut ceña ad dīnas per
sonas non sit genus p̄mo declat
quia licet alīs ens sit genus habeat
spēs ni vnū al' non hēt spēs et
ni vna dīna ceña hī zb ꝑsonas
Ro ondit q nō sit spēs quia licet
spēs diuidatur i indiuidua ut homo
ni vnus hō et idem hō nō dicit²
hic aut vna reperitur trinus ‖ Sñe
dum ni q ibidem adiungit vna simi
tudinē sunt mult tres homines dia
mus vna naturā ita tres ꝑsōe
vna essentiā et h p trinitatē filē q
fm h est vna ceña mio ibi aut
est vnitas ni specifica vñ dicat
q tres erant² isto vombulo
vna nā in dīnis aīq ita vombula
esse et sba cent applicā · Itemde
ondit aug q aurū non d² de tri
bus statuis sicut genus de speb⁹
diphia rōne prima est q nī dissimi
litur homo fm spem sola homis
indiuidua cōmentur sub eadem dif
finitōne cui aut dissimil² aurum
nō solū statue sed cuā āmli aur
cōtinentur sub alia spēi diffone et
ita ratio ꝓbat q aurū nō d² de eis
sicut spēs ‖ Ro probat q nec sic
genus q nulla spēs aut excredit
diffinitionē sui gen̄is i posito aut
statua excredit q p tē erea ḟtas
aut rōnes mdiuat ad probandū
q ceñaa dīna compatur ad ꝑsonas
non sicut genus ad spēs aut spēs ad
indiuidua q sunt tres statue sunt
dūm aurū ita zb ꝑsone sūt vna ceñ
pōnt nī dissimilitudinem m¹lo exem
quod diamq z statuas ex eodem
auro q̄a ex auro est statua esse
nō aut z ꝑsonas ex eadem ceñ a
q̄ aliud sit ee aliud ꝑsona sed dicq
q zb ꝑsone sunt vna ceña ‖ Sz
q sūpnus dixerat q aliq filiūs de
rat nī zb homines dicunt² vna na
tura sunt zb ꝑsone vna ceña pōt

tres similitudines ¶ Prima est q̄ tres homines p̄t dici ex eadem natura Ita q̄ in eadem natura p̄t esse plures q̄m tres homines ¶ Ita q̄ nō tm̄ q̄m tres homines sint est vnus hō sic nec vna statua tm̄ q̄m tres statue et ni tm̄ est vna psona q̄m tres psone ¶ Tertia veritas q̄ aliqui latent significata psonaꝝ phitas sicut in gen̄ faciamꝰ hoiem ad ymaginem et similitudinē nr̄am vbi nō sequūtur plures dij qui facerent ad ymaginē sed q̄ pr̄ et filius et ſſ cc dicat mihi vbi aliud q̄ ecclia nō fiebat illa ymago tm̄q̄ ab illo nata sed tamē cōtra huius rei significatiōē ita ymago est ut ad ymaginem sit nō tn̄ non equatur aliꝰ pfectate sed quada similitudine ‖ Ex quo dicto sequitur illa vulgata distinctio q̄ filius est ymago nō ad ymaginē hō autē ymago dī et ad ymaginē vñ augustinus redarguit illos ibi qui dixit q̄ hō nō est ymago dī p aliud Ipsi q̄ vir nō debet velare caput sm̄ quia ymago dei est ‖ Ex quo ampliꝰ arguitur q̄ ite potentie ſ in quas est homo ad ymaginē dei nō sunt aḡa cū homo sit ipa ymago ¶ Quarta veritas q̄ non loquor̄ virtualiter sed similitudine accedimus ad dm̄ et dissimilitudine recedimus ab eo ‖ Ex quo dō ampliꝰ morale dominꝰ q̄ humana p fectio consistit in dna assimilatione et imperfectio in dissimilatione ¶ Quinta veritas q̄ si ḡr̄ disputandi gratia excepta nobis relatiua plenissime admittē ut vno nōie vtendum cū quum q̄ fa et dicē z. sbās ul̄ psonas nulla distantia cogitetur quātum hēat dissimilitudinis dmīs Aut ibi cogit aliud alio mai

ut talis distinctio qua semp aliquid qd̄ si capi mgr̄ pt fide teneat dm̄ et ne sint in rebus ille qui aut per ypham nisi credidit non intelligens

Explicit octauus liber de trinitate

Incipiunt flores octaui libri de trinitate

IN octauo libro ¶ Prima vitas est q̄ si mens mea vitae vitam eque creata est posset mutari nullo mō imutabilis corpoꝛa esset manifestioꝛ q̄m illa q̄ recedimus de dissimilitate ¶ Ex quo dicto ampliꝰ dicimus q̄ illa q̄ sunt maxime fortissima in nā sunt nobis omnibus occultissima ni renouet misericordia mentis mee valeat attingere et tm̄ in se sunt manifestissima lucere ¶ Quarta veritas q̄ nunc sunt plus de vitate pr̄ et filius et ſſ q̄m sin gule earū p se simpl̄ et ideo non sunt plus de magnitudine q̄ ibi nō est magis esse q̄ vitus esse q̄ adhuc non sit in rebus plus de vitate probat q̄ nō plus de ista mutabilitate dicat q̄ in corporibus nō oz q̄ nō est vitus non e mai simul Deo q̄ licet aliqui sit eque viti alteri aliꝛo tm̄ q̄q̄ non e tm̄ magnus ¶ Ex quo dicto ampliatur duo arguenda Prima est contra illos qui dicit in dīnis velari e mm̄ pr̄a q̄ eq̄a et eq̄a ſ in quibus te virtus est maior ea q̄ velato non est nm̄ vā ali nō sit nmi i domibus et in dīnis nō est aliq ad mm̄ pr̄m esse et mm̄ vm̄ esse ‖ Tertium arguitur est q̄ illos qui dicit q̄ pr̄ior est vnus bonus q̄ veri q̄ de est manus esse et melius eē hō aut dicat q̄ pr̄ior est vnus veri q̄ bonus

quia dicit q illud mecñ pme ve
ritatis ẽ maiꝝ qđ est vñs sed veri
us est vō vitatis qñ bonitat amn
illa sit vñ pse et ista per illã ergo
ratio pñor veitat et per ꝙ si
illa ratio fuit dona ad ondend q vo
litas sit nobilior intellñ ita ista ad
ondend q intellus sit nobilior vo
litate ꝛc patet q neuꝝ rō valz
qz m dicit si amplianr vius vinformit et melius
q̃ando melius p ceñ qz equoꝝ
dicitur ita aute non vm
2a veritas q aī et oꝛpis ẽ sic est
tinitas deus ẽ nō est ꝛpius vei
tatis ꝛ 2o Et ꝛsñdet dicñ mđuat
ad ondendñ q si teneꝝ mm ita
ꝙ est vñs malus est m dñs
℟ o d si m dñs est aliq veitas
psonalis ad 2m aut q nō oꝛtet qz
ni vitas dicit pñonem formal
m vna que non est m psona alia
Sñd nñ est difficile intelligi si põ
tint aliqua entitas personal sic
de psonali vitate nullus dubitat
2m veritas q non est pme no
tate pñ si aliq sic possimꝝ q sit
deus ita sicc possimꝝ q nō sit ꝛ
cor Et d ibidem qnd sanctꝰ ex
cludit omia ꝛpria qua sunt
maiꝛa inꝑfectis qñ in uno et
spualia ꝑpt inmobilitem dñ dicit
q si ex ombus angelis fieꝝ vno
nō eet hic deus ℟ eqno dicto
arguit dñm q magis simꝝ de
dõ q non sit ꝑ q sit qz hoc dicit
expsse ℟ o d qz m oi q ple ne
oꝛ nos prognoste nñ nō aliqa
dõ negat ut ni d deus nō est
eꝛpis nisi opꝛ q ꝛmꝝ prognoꝛ
cat a quo sit illa negatio et sic ne
gatia ꝛgmo non est ꝑma ad 3m
aut q impossibile est de aliquo in
telligat q non est ni p ꝛpõ q
aliquo mõ sciat q est intellus
aut aug ẽ logn de rogatione ꝑa
quid est que est sup̃nalis et nõ de
tõi prius em intelligim deũ ẽ
ens pfectissim m tõi q ꝛmoueam
ab eo omne imꝑfectionem **4m de**
ritas q nñ auditur vitas est nõ
est q̃endñ q sit vitas qua sanñ
opponit se ymagies et fantasma
ꝓbabia ꝛeinuem q ꝑmo mgnt
istu mq dita dilexit ni dicetur ve
ritas et idõ dicit q in ꝛpõ mõdum
est qđ ꝑt ne ẽuelabat ad tre in
solita ponde sordiñ q tractare cu
pidi et iusto et pegnanoibꝰ er
roibus ꝛ cor ℟ o d quia ꝑm
istñ modñ non videtur vale dis
putare de ipa vitate ner tractare
sed tantum ipam vitatem raptim
tonfidare nuq oppoꝝ ferocit sñ
ad 2m aut q aug hic loquit pro hoi
bus modicis et rudibus qui rogitat
eadem esse q intelligunt et fantas quae
sicñ tales cñ labñ tunc in error
rem ex diuꝝsitate ymagiacoꝝ
℟ m dicñ q intellꝰ aug ꝙ ni
dicit q i ꝑmo istu est sisteñ ut ve
ritas rognoscat rum de vitas ad 3m
aut q iste tmꝰ est nomen ꝑpe qñ
aliq oplexio fiꝝa de ipõ et ido com
phendit ꝑma ꝛprehensione sicut
tñ ominissim sit nonsim ℟ o
remanet dubiñ q sit ista veritas an
simpr aut ꝛpia de qua hic logm
m ad 4m q nō est ni hinido intellꝰ
finita in rone ent per aliquem
intellm fiata quia pomt passio
entis pri in ad intellm ꝑm omnes
et ista intelligibilitꝰ tuncq talem
aptitudinẽ tonstat ee entis passio

nem ¶ Et veritas q̄ nō amatur
nisi bonū. et istud declārat mōstrue
per singula que appetūt solent. et mr
alia dicit q̄ bona est fames homīs
diuīsa pulr̄ a fimta hylariter. et lumi
lent̄ colorata. et bonus animus amicr
affectionis iustitie. et fauoris fidei. r
et omnibus emīsatis. dr̄ q̄ plusia bo
na. et bonū hoc. et bonū illd̄ tolle
hoc bonū. et illud. et vide ipm̄ bo
nū. si potes. nō aliq̄ bono bonū sed
bonū omnis boni. ¶ Ex quo dic
to accipit̄ dom̄ nr̄ q̄ voluntas nr̄a
non feratur in malū. sed q̄ malū est
q̄ dicit esse. etc. nisi bonū. ¶ In
telligēdū ē. q̄ ista auctio b̄ri Aug̃
solet exponi. vnomō ut sonet p
equiuocatiōne boni. q̄a q̄ bonum
quod inuenitur. mutabiliter. fōliter
non inuenit̄ in deo. nisi sup eminen
ter. Vnde nō dicit Aug̃. tolle hoc
bonū. et illud. sed tr̄ remoue bonū
a deo formaliter. et vide ipm̄ bonū
si potes. q̄d est bonū sup eminēt
et non fōliter. et tūc non videbis
aliq̄ bonū aliquo bonū sed bonū omnis
boni. Ista ē exp̄o corrūpit tex
tū. q̄a nō dr̄ bonū hoc est bonum
illud. non dicit auferatur ad vi
dendū primū bonū. et illud bonū
sed ē tolle. et illud. r correū p̄na
distinctiōne ut dicit. et tūc vide bis
ipm̄ bonū. Aliomō exponit̄ pro
bono equiuocatione ad deū. et creatu
rā. q̄a nō dicit tolle hoc. et illud. et
vide ipm̄ bonū. mutelligit̄ q̄ precisis
cōmunis q̄ rōnibus bonū. ad illud
et ad istud bonū remanet cō bonū
pura. et illa est in deo. ut ipa mutel
ligit̄ bonus deus sine exp̄iata ¶
Aug̃ 1ta sine mutēo. Aug̃ p̄z. p se
quēa. q̄ dicit per aliq̄ mutata nō
audis bonū hoc. et bonū illud q̄
put̄ dicit nō bona sūt sil' ipm̄ mutā
gis nō audis hoc bonū. et illud bo
num ¶ Sequit̄ mō ponit nl' ueritas per
se ipm̄ prospice bonū. psp̄icies ipm
deum. et sequit̄ immediate si amo
re mutabili cōtinuo būficaberis
¶ Ad veritas q̄ animus nō ita no
bis placet. ut ipm̄ oīm lucē cor
pea pferamus. non mō se nobis
placet. sed multa alia mutabilia
et eodem ¶ Ex o. d quo p̄t nobis
placere animus multa alia mutabilia
sanctus est filius dīna nō ipsam ar
tem nō videamus. nec per quā
eam mutabilia. ¶ Dicit aūt q̄ mutabi
Aug̃ sunt q̄ lux et ūna intellectu
ro est cō cognoscendi omnē i
corruptibilem et sinceram veritatē
et ideo sunt multe polite propriet
et pferetur p̄ color alius sūt mu
tabilia illa per mentē pferetur una
mania alia ¶ Ad veritas si nō
est in nobis impossibile cano bonū nō
diremus aliud alio melius esse
et prius eodem ¶ Ex quo dicto ac
cipit̄ dom̄ nr̄ q̄ impossibile est q̄ i
telligibilis comparet aliqua duo ex
trema ad inuicem nisi ex impossibili
haberet notitiā extremorū ¶ Ve
ritas q̄ voluntas nature cōgruit
ut finat̄ in bono animus mutabilis
mutabili. dicitur q̄d mouet dici
tur cōuersione voluntas et non
amat̄ nisi cōuersione. Et dr̄ posita
q̄ illud bonū est longe potius a q̄
libet mutabili. eodem ¶ Ex q̄ dicto
accipit̄ dom̄ nr̄ q̄ nobis mediano
est ad dilectionem sūmi bonū q̄ di
cit q̄ voluntas nō congruit ¶ Ex
o. d quid dicit 1ta cō bonū de qua
hic loquit̄ Aug̃. Dicit aūt q̄ sic
vitas dr̄ respectiū fundamēta
lem. et appetibilem entis ad m

tellam ita bonū entiū ad appetēm
q̄ eode rno ponit bonū pas
sio entis m hūitate ad appetm
finit vm̄ m hūitate ad intellec
m̄ ¶ Iō veritas q̄ no tm amat
ur sed tm̄ gredit̄ &c. Istd
aut dictū ipe p̄sequit̄ duplicā ex
emplo. p̄mo q̄ dicit q̄ m̄ aliqua
rozpalia letam̄ audita credim̄
fingit aīmus fabulose cor̄ h
ret raissime accedat q̄ tm sit ire
sint fingit ut dī de apl̄o paulo
logm̄ quib̄ fingit similit̄ ydi
tiem diuīsimode a diuīs dicit̄ q̄
hoc no prodest q̄dū ut fide tene
amus nr̄a ubi oīpanit fides nr̄a
qua fame corpis fuit sti hoīes
sed q̄ ita vixerūt sic stpnā tes
tatur. p̄m exemplū q̄ dicit q̄ ipā
fames xp̄i īmutabilis cogitatio nr̄a
diuīsimode vacuatur nec hoc salu
bre est mgt q̄d sibi aīmus fingit
sed illd q̄d ps̄m spem de homie co
gitam̄ hemus fixā manie hm
mane notiā ps̄m quā q̄q̄ male
affirmam̄ hoīem esse cognoscim̄
¶ IIm veritas q̄ fides nra res
pnat spialem notiā et no con
dit̄ones pticulares sic declarat ml
tiplex exemplo. p̄mū est q̄ non
nouim̄ famē maie virgis de
qua ēdim̄ xp̄m natū sed bn̄ nou
mus q̄ est vīgo et q̄ ē nūtus
ner nouim̄ qual' fuit lazarus
quem dns suscitauit nec sepulti
existim̄ in pet̄ nec modum vn̄
ascendit et m̄ omia i tm finisse
credim̄ ps̄m spem gnalem nr̄a
tiā et forte alit̄ se hēant q̄
m pticulari cogitem̄ q̄ forte na
tus sit de vgine xp̄us nec ait
salua fide xp̄iana dixerit &c. et
diat in eodem c. q̄ ad idem q̄ nō
credim̄ tm̄tare ēe nouim̄ q̄ sit
finitas. Ex quo dicto arguitur
deū hī q̄ fidei rei sint omīs nā
liter non sole aut aplexiones
sint supnāt̄ note aut̄ eo assig
nantur q̄ia quīcumq̄ aplexiōm
affirmat fidelit̄ eande negat mlt
dcīs m̄ vtiq̄ sint n̄ idem ¶ IIIe
veritas q̄ homo nō est m̄ aīa a
rozpe sepata est vn̄ dicit q̄ aplūs
paulus nō est homo &c. Ex qo
dicto arguit̄ deū dem̄ et vnū
argm̄ hī Dem̄ est q̄ xp̄us m
triduo mozus sine no finit hō q̄
hīt aīa a corpe sint sepata sicut
iuit est apli p̄ sbī cozruptionē
Io argm̄ hī est q̄ in hoīe est aliq̄
3a entitas ptinens ad eius sub
stiam q̄ pter aīam et corpus q̄ po
sitis omibus q̄ requiruntur ad ēn
tiam alicuius quoniq̄ alio cui sit
to ponit̄ et illo perdito a diffi
nitione cadit aīa et corpus p̄ inor
tem ponam̄ si in hoīe ēentia mehī
aliud ēet nemo ēet homo. 4z dicit
aliqui q̄ vno ē natiā requisita. Is
nid hī nō valet q̄ vno est actus
et ido non ptinet ad sbām. vnde
vano erit amota vnione q̄ per
amotionē actus mehī amoto de
sbā non pt sbā variari ¶ Ve
ritas q̄ michil tā intime sentit
sicut ipm sentit esse q̄ illud quo et
mi sensuim̄ et ipe aīmus c. eodem
Istud aut ipe declarat q̄ motus cor
pis quibus alios vide sentimus
ex va similitudine sentim̄ q̄ est
eis aliq̄ vnus mouens sic et nob
mouēs molem corpis finit et nobis
expim̄. Intelligi m̄ q̄ q̄drupr
cognoscit a nobis aliqo obm aut

per nonaz minuhaz sicut pol' i ocul'
videmꝰ aut per nonaz abstractiuaz
sicut per speꝯ tanguli tanguli qm
nõ existit intelligimꝰ aut per filiũ
dmẽ rose Aut per nonaz regu
lẽ mẽsuraz quaz incepit ab intimi
taz directe sic ex motu corpm sup
celestiũ que minent argumenta
mur motores et sic deuenim ad noti
az spaliũ septimi Aut p nonaz
argumẽtaz q̃ inuẽte incipit ab ab
straẽtaz sicut per speꝯ accñiũ argu
mentam spaliz vnde si ceco nato in
fidẽnitur spes colorũ per ipaz argu
mẽtaret sm iporum nõ aut aim
nõ ꝓpit se ee minuẽ qz scipm nõ
minuit nr phẽ cognoscit naturaz
sicut sup dixẽamus qz homo summi
intellẽ iñdum capit nec est po
abstractiue qz per abstractiuaz non
az nõ hẽmus certudo de rei exiã fir
mißima nec p nonaz argi vaz in
sipiẽtẽ ab abstractiuaz qz illa non er
redit suũ pñapiũ et ideo nõ p abstr
tiuaz nõ hẽatur certudo de exiã ti
ner per illaz que fundat in pria et
ideo sequit q nomiãlis sermꝰ
esse nonaz argiuaz que mapit ab
intimis qz mentis nre cognoscit
exprimẽtalit suos actus et ex am
bus argunt certissime cum talii ar
tiũ quoz ipa est rõ. Ad o d qd
nonaz argiuaz mapit a nonaz intu
tiua cui oĩs nra cognitio a sensu
dependeat. Ad q vm est remote
ni primis multoz argumẽtaz illa
quoz una hẽmus spes ut sim certi
tudo eoz ex natura qm de illo quo
cen nobis expreñ a nã constat et sic
distinguim hinc iste duc nonaz argumẽ
tatiõe. Ad p m dubiũ qz tunc videt q
non hẽamus certaz nonaz de nullo
esse qm cen aa sbaz separataz quaz
eodem mõ argumentam. Ad q illa
argumentatio est credetur cui expe
na est vicinior licet sit idem gen
cognitionis. Ad 2m veritaz q non
diligit ni credit et non videt ni
ex alicui regula notaz gnalis sine
spalibus c. cod. Ex quo dicto am
plius duo dom. Prm est q no
tina nra abstractiua que est de
illis q non videmꝰ non est de sin
gularibus sed de universalibus quia
dicit q talia nõ possimꝰ diligẽ
nisi p regulas gnales aut spales
et nullo pt diligẽ nisi quod
cognoscit. Ad 2m est q fides nra
non est de singularibus sed de vnis
qz est de non visis a nobis et per
gnales aut per spales regulas
ut h' expresse dicit. Ad 3 o d qua
credimus in hunc hominem sin
gularem qui est xpus et mar
virginem singulare que est media
Ad 2m ait q fides bn est de sin
gularibus et cena non sed no. in
sm sicut singularia qua xpm et
virginem non cognoscimꝰ nisi p
rones communes et distinguimꝰ ab
aliis p pola aam spe distincta.
Ad 4m veritas q fantasma cõ
bet obi relucens i memoria nra
est rbum illius obi c. cod. Et
ad id dicit Aristo duplex exem
plo prm est de Karthagine qm
non videat dicens Karthaginem
ni eloqui volo me ad mentem i
uemo fantasma methaginis qm p
cepis accepi et illa fantasia i
memoria mea rbum cuius est
Ro videat Alexandriam qua non
videat dicens Alexandriam
ni eloqui volo qm non vidi nisi
audissem et credidissem magnã
esse vrbem finxi ni ait cui
ymaginem et hoc est apud

me vbiim eius · Vz attendi ꝙ
Aug' loqnt' hic valde coit et m
ꝑpe de vbo qnia ꝑ intentionem ex m
ndenti si eim fantasma tle cet ver
bi ni fantasia ista sit m beatitdi
nit in nobis unu beata fiant
verbi fiant et nos ¶ 16a veritas
ꝙ iustus est animus qu sua amp' ro
ne i vita ar moribus sua nuq' dis
trahunt c. eodem ¶ Ex quo dicto
ampli' arguit hi ꝙ omis non a mala
voluer oiti hr a sensibus exhoti
bus qnia si ab minoribus non
posset ꝑmo oberi nota no cet
mucii ꝙ animus tr' alig' apud
se videret ꝙ nuq' alibi vidit In
relig' hi· ꝙ istud Aug' mdiat
mgrando quomo animus instus
possit nosse iustas qua non hz
apud se nec alibi eam vidit et
finaliter terminat ad plomia sen
tentia ꝙ videt ea in forma exe
plari dina dixerit eim plomia
ꝙ ad hoc ut sint ea vitas a no
bis ꝓpiat respice oportet ad
exemplar qd non laboat qd e
incommutabile et ido dicat h' Aug'
ꝙ ꝓpam formam si videmus ee sit
iustus animus ni simus i iusti mo
diligimus ꝙ ut iusti ee valeamus
Vz o· d· qt dictoes in hac platoi
ca pia sua coiter no sequunt aug'
et ido remanet difficultas qualit
possimus nosse instiam qn simus in
iusti · Ꝑ aut ꝙ sciat arguit iusti
am in aliquo esse per effectus iustie
etia si no nouimus ꝙ sit iusta per
definam sicut de rebus plurimis a
p experientia iustos quos nam liter
mdiat ro ꝓseipam bonos et per
quos bona iusta ai sic de rebus ani
mabus que sub sensu no cadunt

¶ 18a veritas ꝙ illa diffinitio
dilectionis data est q nia est aliqn impi
orum est dm diligi ꝙ impii diligi abiis
ue dicimur diligere quemadmodu
capere qm diligit C. A. dicat aut
ibi ꝙ hec est dilectio ut incipientes ali
quiste vitam ro tempnere ceteris ois
mollia · Et post pauca subiungit qm diligit deum obsequens e
ut faciat eius precepta Ex hiis
diligit in ꝙ m sciat ¶ 19a veri
tas ꝙ qm ꝓximum diligit gnis est
ut et ipsam dilectionem ꝓpinque diligat
deus aut dilectio est qnis ign e aut
Aug' ut ꝓpinque dm diligat c. eod
Ex quo ampli' valeat arguere mo
migro Primarium ꝙ dilectio qua diligit
deum et ꝓximus sit fortitudo ipse sit
et deus qz sit arguit m hoc loco
bius Aug' quicqd diligit ꝓximum
diligit ꝓpinque ipsam dilectionem hz
deus est dilectio go qm diligit ꝓxi
mum diligit dm ꝓpinque · Hinc aut
dilectio i maiori et minori amplitudine ca
dem et hinc hz ꝓpositio ꝙ eadem est
dilectio qua diligimus q sumitur i ma
iori et dilectio que est deus que
sumitur i minori Si aut sumamur
alia et alia dilectio nisi Aug' argu
mentaret mgr' bus et qnia in
maiori ponit alia dilectionem ꝓpinque
diligi nulla aut res dicit ꝓpinque di
ligi ni deus · Vz o· d· qz inge sen
tentiaz no coiter tenet m h' loco
primo a doctoribus reprobat et hic
Aug' no ꝑt sic negari et ido oz sic
arguere hi dissolui et ideo dico ꝙ sic
thco distinguit dilectio bifariam
formalem et obiectiuam Ira oz hic
distingui de dilectione forti et obiec
tiua et hic concedimus ꝙ fortis
simus est dilectio obliua de qua loquitur
Aug' i maiori et in minori ꝛc mitel

ligit ꝙ eius quemcꝙ dilig' ꝑxim
sñz dilcõne formali dilig' ꝙm
dilcõnem obiectam sñz dñm qm ꝛ
ꝑxim obiect in dilcõne caritatiua q
diligit ꝑxim et nr qñ ampl' in
infiori sed deus est dilect' amꝑ pro
eadem dilcõne obiectã ꝙ dilecto
obiectã qua diligit ꝑxim ꝙ deus
et ista est vna sicut visio bñi
ca qua videtur ipa creatura in
ꝑria est deus ¶ Tõ veritas ꝙ ꝑ
angelus malit hoc sibi posse
qd angelis ꝙ denote hoc esse qd
angelis nd cñ aut sñz ꝙ ꝙ sua
ꝑtate gaudet sed eius a quo hꝫ ꝛ
posse et nouit ꝙ potentius omnigꝫ
omnipotẽ pia volnte ꝙ ꝑa ꝑtate
ꝛ eadem · Et dr ibi duo nobilia
bona ꝑnia est ꝙ potẽcior et tu
tior est hmõi tas solidissima qñ
uerosissima celsitudo ꝛm est ꝙ dilcõ
non inflatur ¶ Xi veritas ꝙ
dilcõ qua fr diligit est deus vñ
dicit sic nemo dicat nõ nouit ꝙ di
ligam diligat fratrem et diligat oẽ
dñm dilcõnem magis cñ nouit di
lcõnem qua diligit ꝙ fratrem que
diligit caue inquit ꝑ hãc dñm no
uerem ꝙ fratrem qua ꝑnouerit et ꝛ
uerem ꝛ 8o · Et quo dicto mag
patent trahitur animo inqrit fr
renatus ꝙ ex ꝑcedenti nec vide
tur fuga sinit ibi de dilcõne obi
tua q sicut arguit h' aug illa
dilcõ qua diligit fr est honor et
honor nobis ꝙ ipe fr sed illa di
lectio est deus go honor est nob deus
ꝙ fr si maior ampl' de obiua est
falsa q illa dilcõ obiua que est
deus non ꝑt esse plenarie coniuncta
nisi sipiatur · Si cñ ampl' for
malit hẽre ꝙnitum q timr in
mõn optet ampl eandem dilcõ
nem ne finr ꝙnor ñ d' aut alit
q ratio quiat aut opꝫ sustinere
maiore de vam de dilcõne obiec
tiua qua qui hꝫ nam caritate
qua deũ diligat et ꝑximũ ꝑ dm
magis nouit dñm ꝙ ꝑxim saltem
ꝑ hãc dilectibil' et salutat eius pa
ssiones ¶ Xo veritas ꝙ qui vi
det caritatem qua sñz ꝑxim diligit
videt trinitatem ꝛ ꝛ · Istud ar
ditti ipe probat q ille qui diligit
caritatem diligit ipam diligentem
obm sui sed obm caritatem me sit
z ꝑsone go q ui videt caritatem
videt trinitatem nã sicut dilcõ
primo tenetur ꝑ qua fratrem diligi
mus et ita ratio non tenet in
omnibus istius ꝓpõis ꝙ quicqꝫ vi
det aliqua dilcõnem videt obm
illius dilcõnis sic qui diligit illa
dilcõm ꝙm aug diligit eius
obm · Et tunc ex ita deductione
ampliatur dño argtm ꝓmi est
ꝙ ꝑsõe separatim in pria naturis con
stitutis ꝑt videri dei q ꝑt minu
me cognosci caritatem nram qua
tam sunt pria forma de quib ꝙ
tuanis ꝛ Tm est ꝙ bñ ꝑt nat
ter videri deus q natus ꝑt sua di
lcõm beatam cognosci cum eam
expiauerit ꝛ videbit animam
eius ut est natura illius dilcõnis
Tamen aug vocat omem no
tiam visionem sine illa non sit minu
tiua sine abstractiua sine argumen
tatiua ¶ xi veritas ꝙ beatus johes
evãl in manifeste posuit ꝓnonem
unius in fris dilcõne ꝛ eodem et
concludit post paulum ꝙ illa duo
precepta sñz de dilcõne dei et ꝓxim
non ꝑt cabinetem separari et si
nid ꝓbat ibidem q ille qui diligit
ꝓxim sñz ex caritate ꝑa nõ di
ligit ipam dilcõnem deus aũt
est ipa dilcõ ꝙ diligit et dm et

ishid est exponendū sic sup. Tñ qp̄ dicim̄ Aug⁹ vr̄ flectē ad posicom̄ quā ponit magē sinaz ymo ipē magē videt̄ sequi Aug⁹ m sup̄hīe · Intelligēdū tñ q̄ sine illius capli diat vtil valde nōbile vbum de dilōne q̄ nos ipos tāto mag⁹ diligim⁹ quanto deū magis diligim⁹ qđ est intelligendū de dilōne cāritatiua nō de affōne qnodi q̄ est pnapiū tumultus diaboh

2ª veritas p ex vna eadēq; cāritate dm̄ ꝓxi m̄ q; diligim⁹ sed dm̄ ꝓpr̄ deū ꝓxi m aut ꝓpr̄ deū &c q. · Ex quo dicto ampliū duo dōcta · primū ē q̄ idem hīnis est quo deus et crea tura diligit̄ q; diat q; eadē ca ritate diligim⁹ dm̄ et ꝓxi m et non pt intelligi de cāritate ob iectiua eī deus et ānira sint distinct m est q; eodem actu diligim⁹ deū creatorem et ꝓxim⁹ creaturā q; vnq; hīnis est vnus actus cum ex duōbus actibus duōbus hīnis generet̄ · Et confirmat̄ q; nō est pōrius maioris hīnis q̄ actus ut possit ma gis omīa obā obiecta ixē · Et ex isto sumūnt duo argta p̄m est q; ex vno actu diligit finis et illd qđ est ad finē q; d⁹ q; eadem dilō ne diligim⁹ deū et ꝓxi m ꝓpter deū · 2m est q; idem est actus fru endi et vtendi q; actu vtendi dili gimus ea q̄ sunt ad finem ꝓpter finem et actu fruēdi ipm finem dz o d; qua possum⁹ diligē creatura mthil cognitō de deo dz aut q; illa dilō non est cāritatiua nī ipi us dilōnis pnarii obm sic deus m dr q; ex cāritate possumus diligē dm̄ mthil de creatura cognitō · dz aut q; actus alius hīnis pnarii absq; eo q; sit ad obm sicut actus bōnitatis ad natūrā q̄ uis hūe sit eius obm simil q̄ non natus

2ª veritas q; quāto flagrātius diligim⁹ dm̄ cius serenius q; videm⁹ qa m deo constituimus ignobilem fore mā tuā & m quā hoiem viuere oportē iudicamus &c · Et dicat ibidē q; licet fides sit ad dī cognitō et dilcōem nō tamē dio mergim et non dilū sed quo cognoscatur manifestius et firmius · Ex 1m vitate ampli dñi q; q̄ m plus hemo proficit m dī dilōne tanto plus proficiat m eius cognitione et q̄m flagrātius diligit̄ cerius cognoscit q; mthil dū sane m rone obi diligibil & m voluntatem dīna pro isto stat

2ª veritas q; non est nisi q̄da vita dilecto alicui copulās al copulāe appetens amantem sibi et amatū &c · Ex quo dicto ampliū dñi q; amor est vis vnitiua amantē cū amato qua vt m q; mat copulāe et idē ni amor vltimū finis magie vti gat ai vltimo fine videtur esse optima operatio ipa dilō · Intelligēdū tñ q; m fine illius capli et totius libri concludit q; m amore tā iueminim⁹ sibi amās et qđ amatur et ipē amor & ꝓ finā

Incipiunt flōres nonī libri de trinitate

In nono libro q̄ nia veritas q; quēte dīna nemo iuste reprehendit si nō fide firmissima q̄ erat q̄rite mgr deū et diuer ad vitā et ne quisq; tamē se comprehendisse rem̄ gaudeat q̄rite mgi faciem eius semp̄ vnde ꝑplni indiat Aug⁹ sic dicente

Si quis diligit dm̃ hic cognitus est ab eo nec siquid diat Augꝰ aut Aplus cognoscat illud q̃ periculosa pre sumptio est sed cognitus est ab eo ut ipe dr. Intellectū ni q̃ m cod' d' cor nẽtia p̃mū est mandẽtale q̃ per fectio in hac vita non est aliud q̃ ea q̃ nro fuit oblimsti et m ea q̃ am̃ fuit extendi ꝑ m intentionem ꝫm est q̃ ẽta fides melioat cogꝫ nitionẽ cognitio vo ẽta nõ ꝓficꝫ nisi post hanc vitã Vnde dicat q̃ hac vita quamꝫ ꝑfecta ꝓficere incipiamꝫ tamꝫ ꝑfecta ꝫm est q̃ de credendis nulla ideli te dubitãt Omnes et de intelligendis nulla temeritate affirmare mille mgri auc toritas est mist veritas inquirenda ꝫm est q̃ si alq̃s ꝓ aliquo de dubitamꝫ melius in indigniꝰ aut dicamus ¶ Quã veritas q̃ vna sit amans et q̃ amat et amor q̃ aut quis amat semꝑ nõ sint nisi duo q̃ amat et amor et tunc idem amãs et amat eodem modo ea dem q̃pe res bis dr̃ nisi dr̃ amat se ꝫ ꝫ. Et m hoc ca lo diat quisq; dñi ẽta illã materiã. ꝑmū est q̃ aliꝗd est amãs se et amãs amore suo. Et ex quo dicto accipit patens argumentum q̃ actibus voluntis differt actus rectus et reflexus q̃ amãs se ẽ ac tus talis cuꝰ actus reflexus est amare amore suo. Et confirmat q̃ ipe ponit q̃ quis diligit se semꝑ sit tꝫ duo q̃rum diligens et dilectum time comendat et ideo mt actũ rectũ et reflexũ nõ sufficit distinctio ꝑm rõnem quia di ligẽs et dilectũ dilectum time sic dis tinguitur ꝑm ipm̃ ut idem bis sup num. ꝫm dictu q̃ ni voluntas nõ tum vult se ẽ q̃m ens. Est aut voluntas par menti hic aut loquitur de actu voluntatis qui nõ est ponendus par menti ee nãliter sed m obãlit ꝫm dictũ q̃ aliqua sba est amor et nõ est corpus sed spus. Vñ cum Augꝰ hic dubitaret de amore actua li ut hominis nullũ est dubiũ quia ponitur actus ab oĩbus sed de amo re ꝓpõ quia dr̃ voluntas sicut intellectus non dr̃ intellectio. ꝫm dictu q̃ mens et amor non sꝫ duo spus sed vnus nec due essẽtie sed vna vñ constat q̃ li loquit de alijs ponẽs q̃ talis ydemptas omeire nõ pt. ꝫm est q̃ omnia ad amorem refert et amor ad amatem. Et ex quo dicto accipit argumentũ q̃ ꝓbat q̃ dicunt q̃ sua non referunt ad scientẽ sed tm̃ ad scibile quia eadem rõ est sic de amore et istud probat Augꝰ quia ome qd est aliud refertur ad ipm̃ Amor aut non solũ est obi sed ena sui ¶ Sꝫ veritas q̃ retracto amãte nullus est amor et retracto amore nullus ẽ amãs Idq; ꝫm ad illud ait quo referũ tur duo sꝫ q̃ aut ad seipm̃ singu li dicuntur sunt spus et sil' vnus spus et vna mens &c. Et ex quo dicto ar gumentum Duo argumenta. ꝑm est q̃ deus non pt formare amore sine amãte sicut nr̃ sine amabili quod q̃ retracto amãte nullus est amor nisi forte dicat q̃ intelligat ꝑm facultatẽ nãle ꝫm est q̃ sicut ꝑsone dine distinguuntur p relatio nes originis. ꝫm te potẽne aie de quibus nunc loquim̃ sicut plus ꝑm relationem et vnũ ꝑm eentiã ¶ Sꝫ veritas q̃ sicut oculꝰ cor poralis videt alios oculos ita mẽs videt alias mẽtes et cognoscit se ipam̃ Per oculos enim corporis cor pora videmus et radios qui per eos emittunt et q̃q; omnino tan

gunt aut in scripis vel oratione non possimus nisi eis specialia nuncupentur mebris vocabulis sint eo sicut corpoream rerum per notas corporis colligit similitudinem propriam nomen quod in corpora. Ex quo dicto accipiuntur duo argumenta primum est quod visio fit per extramissionem et non solum per introductionem sicut posuit philosophus qui dixit quod per radios emissos ab oculis videmus tangendo visibilia. Secundum est quod anima nostra non deficit in notionibus rerum spiritualium per sensus corporis sicut philosophi posuerunt omnem notionem nostram a sensu incipere quod dicit quod mens propriam et non per sensus corporis accipit aliquam speciem spiritualium sed nullum sensibile et postea illis intendens acquirit propriam spiritualium. Ad obiectum primum dicendum quod notionem simplicius accipit intelligendo a sensu. Dicit autem quod sicut primo cognoscimus corporalia et postea spiritualia sic oportet esse aliquod phantasiatum et per tale actum deveniant ad intellectum spiritualium actu reflexo. Secundum dictum primum.

Quantum veritas quod mens accipit notionem tam sui ipsius et hoc tam unum sunt et nisi perfecta sunt equalia. Ad obiectum dicendum duplex primo quod mens si nunquam se amaret quod est ut tantum quantum cognoscit amor perfectus non est. Si plus quod est ut non nisi quantum dum prius est. Ad quod notionem est maior quod illud quod nostis per fectam non est. Si autem maior natura superior est. Unde dicit quod notionem quod notitia est corpus est maior quod ipsum corpus quod probatur quia illa est vita et corpus non est vita et vita magis quelibet quolibet corpore maior est molem sed unite. Ad obiectum dicendum quod corpus est

notionem et sua notionem est amicus et eius sibi melior est quoniam amicitia. Dicit quod hic loquitur de notionem ponit id est de positione intelligamus quod secundum ipsum est sibi. Tertium dubium quod ponit notionem maioritatem et minoritatem et amoritatem quod non per intelligi de amicitia dicit aut quod augustinus loquitur de positione ut est sicut actu informata et secundum illum actum dicitur maior et minor per actum. Quantum quod amor et notionem non tamen subiecto mutamentum in sui mente sed sibi autem mens quia et si relatione dicitur ad invicem in sua ni sint singuli quinimo sibi. Ad illud autem dictum declaratione et exemplo quia nullius actus excedit suum obiectum sed mens excreditur ab amore dum per aliud amare quam se quo autem notionem est actus cuius dicit quod loquitur de amore et notionem ponit non habitual vel actuali que constat animam esse. Exemplo declarationem quod dicit quod habet veluti dicitur amor et notionem ad invicem non ni sicut color et colorati nec sunt sua et sibi sed sicut duo homines sunt amici ni ni sint substantie intelligibili ni quia eandem naturam ponit duo nobilia dicta ut vera. Primum est quod non sic reformatur animus ad animam quia possunt ab invicem separari non ni affectu ut alio magnum amica sit localiter sicut aute et sua aut amabo et amor non potest ab invicem separari. Ex isto dicto sumitur augustinus quod sua et sicut reflexum nec et ni theologi magis credit tomentatori opponitur. Dicit etc dico quod tales theologi non sunt sed magistri. Et si dicat ad quod genus pertinet ista relatio. Aut quod ad id quo magis dicit respectum ad formam et eius. Ad dictum quod dicitur reformatur animus

ad aiam̃ et nonª ñ amõe ad ꝛ
uirem q̃ma ꝑmus rõnis ꝑt fuĩ
alñ ꝛmicus illo ignorãte et ad
huc amãte amor aũt quo mẽs
amat se si nõ dſmat non evit
amãs et si nonª qua se nouit dſma
at non est cognoscens vñ ampliꝰ
aliq̃ arguim̃ q̃ Augꝰ ꝑomit art̃
in volũtate et intellectũ quo dili
git se ꝑma nẽ ſſp q̃ dicat q̃ nõ est
intelligens nẽ cognoscens nẽ semet
ipã amet · Si m̃ illd intelligat
ut ſiꝑ ponit̃ non ꝯ intentum
· ⁊m dictũ q̃ ꝑs et totũ ad inuicẽ
referũtur licet ſbãtiæ dicãtur
ut caput et capitatũ et dr q̃ amor
et nonª nõ ſt ꝑtes mentis q̃a nª
ꝑs est equalis suo toto nẽ ꝛia ſa
sunt ꝛ ꝑtes q̃ ad inuicem q̃mvꝛ
te sũt vnũ et aq̃ aut ſt vnũ et
oleũ q̃ ꝛia nõ ſt vnꝰ ſbã sed in
tro loco dicat q̃ mixtũ ex bꝰ
artificialibus q̃ aq̃ vino misceꝰ
habet ꝑs mixtionis est aq̃ q̃ non ꝑt
intelligi nisi vſq̃ ad minima illiusq̃
sil' duo corpa essent ¶ Veri
tas q̃ ꝛia ꝛa nouima mẽs amor
singula sũt in scipiis et iuicẽ tota
in totis singula in binis et bina
in singul' et omnia in omnibus c.co
dem vbi dr q̃ licet amor refera
tur ad mentem et amatem tñ
ad scipm̃ est amor ut sic et in se
ipo q̃ et amor amat nẽ alio ñ
amore amari ꝑt i. scipo · Ex quo
dicto ampliꝰ patens arguim̃ q̃
actus rectus et reflexus in actibus
voluntat nõ dent̃ q̃ dicat q̃ aõr
amari non ꝑt nisi scipo Intellectũ
ñ q̃ principal' intentio Aug' in
hoc libro est ondere q̃ ꝛia ꝛa mẽs
amor et nonª ſt vna sim̃ cẽna
Et ad hoc sumit ꝓpiꝰ duo dicta
a glosa nõ ꝓbit ꝑmũ est in fine
precedentis capli vbi dicit sic quo
ꝛia ꝛa non sunt eiusdem nẽ nõ bi
deo m̃ mens se amet atq̃ ipa se no
uerit vnꝰ igit aut eiusdem q̃ sbã
tiæ est ut ſbã sint · ⁊m dñm
est in fine istius capli ubi sic con
cludit miro mõt mõ · ꝛia ꝛa mẽs
habitus sũt a sementiis et cum
corpe singulũ q̃dlibet est et sbã et
simul omnia vna sbã nil' cẽna nisi
relative dicãtur ad inuicem Sz
ego moueo dubiũ q̃ quales ꝓb
Augꝰ ſſ intellectũ ꝑmente amore
et notitia dr aut q̃ per mentem
dat intelligẽ memoria et ꝑ no
tiã intellectũ et per amorem vo
luntatem eius · ⁊ rubus rõnibus
tractatum m ꝙo et ad eas ait̃ but
simit et m ꝛio hic em̃ videt de istis
q̃m ad suũ esse ubi aut q̃m ad
finẽ operari ¶ Veritas q̃ de
rebus visibilibus contingit nos
indicãe · q or mois q̃ma a ꝑ
sensibus hauriẽdo aut per memo
riã recordando aut per ymagiẽs
fingendo sumit volũ alii aut ꝑ
rõnes autem q̃ma ineffabiliter pul
chra salui figuraꝰ sicut ange mẽ
tes simplici intelligẽa capiũtes ⁊
ꝙo q̃ aũt dictũ ipẽ declarat
quadruplici exemplo · ꝑmũ est q̃
alii cogitat de mente sua ꝑ spã
culari ei dr se hoc uel illud cogitare
aut velle et istud non simꝰ sed
credimus · Alii aut cogitat de
mente hominis et vle loquens de
eius natũ vel qualit̃ dicat mea
liter et istud nñ non credimꝰ sed
certi sumꝰ et dr Augꝰ q̃ nõ ista
cognoscimus ꝑ sensibus nõ acquisimꝰ
apz ut in scipturis nobis rõnibus ip
tam vitatem videamꝰ · ⁊m ex m
est q̃ nõ fantasia q̃ rem sensibilem
habet cogitatio mea quas q̃ñ ꝑcep

agpbamus

approbamus q̄q̄ reprobamus vnus
reres m rōsideratione ista approbam
ut reprobatio nō p̄t fieri nisi per
rōnes superiores · ℣m est q̄ dicit si
diligimus aliq̄ ex eo q̄a audim⁹
bona de eo si videam⁹ aliq̄ mala
statim amore offendit et repnit
non q̄ amor respn̄i bom mutetur
sed q̄ estimabo de bono illi⁹ mutet
dñm intendit q̄ forma bom quam
diligebā in eo memoriā manet ꝑm
ista⁹ etnas rōnes · ℣m est q̄a
ni aliq̄ res nova placet ahcui q̄
illa fore placet et si oppōita cēt
displicet hoc nō p̄t ce a sensiua ap
phensione sed ex q̄ tale iudiciū sit
a superioribus rōnibus ℣z o d quid
intellit Aug⁹ per istas rōnes in
arte superiori ℣z aut q̄ in hoc sunt
sapiis plōnem qui posint veim
tem intelligibilem i cōmutabile
nō posse a nobis p̄pi nisi in ex
emplaribus diuis ℣n hoc tñ doc
tores nō sequunt̄ · Aug⁹ et ali
qui cū casso labore multum expo
nē q̄ ubiq; ista est mens sua

¶ q̄ veritas q̄ in illa etna ve
ritate et qua omia temporalia sūt
facta visu mentis aspiam⁹ q̄q̄ ver
ta rōne apamur atq; concepta
verū veracem nonaq̄ tamq̄ ver
bum apud nos hēmus et dicendo
nisus gignim⁹ neq; a nobis nas
cendo discedit ca · Intellectū ni
q̄ in hoc c et etna segnis d e et or
nō bina dicta in hmōi manaz
p̄m est q̄ ibum amore concipit
sine creature sine creatore non
tñ est intellectū amore utrūlibet
eoꝝ cōmutate uel subsequente
℣m est q̄ q̄n ni ito amore verbi
diligit creatura sin gra tunc est
impiorum q̄n aut ꝑ creatore
tunc est mutas · ℣m est q̄ ibum
nascitur cum exercitati placet
aut ad permanendū aut ad rē faciē
dū · ℣m est q̄ ibum mihi et me
tem de qua gignit ipe amor cōiū
git quia medius seq; ni eis tanta
rōplexū interpellans sine vlla con
fusione constringit ¶ vō veritas
q̄ conceptū et natū verbum i ipm
est q̄d ni voluntas in ipa non q̄ re
quiesat q̄d fit i amore spūalium sic
aut qui ꝑfecte novit et amat us
tna ia in iustis est etna si nulla ope
rādi assit nimia⁹ in amore aute
carnalium differt conceptus a parti
Illud aut q̄ conspiciendo concipit
a dispiciendo nascitur quia nō suf
ficit aliq̄d nosse et amare ni beat
net in adepta sufficiant vñ egro
tat animus donec ad ipa puenat
et quasi pierit ea vñ dr q̄ cogita
ter in lingua latina ꝑm dicit repta
ul aptā ea ¶ vō veritas q̄ ver
bum est ni amore nona c to in
telligū in q̄ in eodem loco ampli
bus Aug⁹ verbum q̄dam⁹ vnomo
pro nona cordi tui quē placet illa
am q̄ displicent no dum ꝑpe nr̄ pa
tm nec concepta · Aliomō accipitur
gnaliter pro nona cordi sine q̄ placet
sine q̄ displicent · ℣o nō pro actu
diffinito sic s diffinito intempe
ranter et hoc est ibi⁹ eius · ℣o
mō pro nona ni amore et isto
est intentio sua loquī de ibo vt
dicat q̄ hoc est ibum q̄d insinuat
tum volumus · ℣z o d si quietio
ni amore est de rōne fōis verbi
dr aut q̄ non q̄ omis quietio nec
horū etiorū aliquor est ipis pos
rior et hi ponit Aug⁹ i eisdem
diffinibus ista quietem diffinies
ꝑ additamentū ¶ vz veritas
q̄ omis cognitio fit per aliqua

assimilatiõm qđ declarat dupliciꝫ
primo qꝛ nõ deum cognoscimꝰ filiꝯ
sibi aliquo mõ effirmꝫ hz nõ eꝫ
hꝫ et m cognitione veriꝫ cõcludi
dicat q̃ sit aliq̃ filiatiõ ad aiõ nrõ
que dr fantasia et ista ē 2a declara
tio · Intellectꝰ m̃ q̃ ista ꝛ tam as
similatiõem veriꝫ cognoscibiliꝫ p no
tiã ponit duplicẽ ra notabilia
· Primꝰ est q̃ nõ cognoscimꝰ
ipã nõ sm̃ ꝛ aiõ nrõ sed oẽs filiatiõ
nõmes · ꝟm est q̃ ad ipãm primã
gines p rebus approbamꝰ nec
examinꝰ · ꝟm est q̃ error alte
rius p alterꝰ est approbatio
Et quo amplius dicit hꝰ q̃ filiatio
est mꝰ erroꝛ quia nõ approbat
aliud p alio nisi in filiabus Ut
veritas q̃ imago corpis ꝛ aiõ
nrõ ē melior ipã spẽ visibilꝫ corpis
qꝛ est m natura viuẽte et ꝛta nõ
est filiatio quia dñs cognoscitiuꝰ est
melior q̃ nos est filiatio nisi illa
sit m nã creata et assilãno ꝛ can
sãte q̃ aũt sit ut mens nouit
scipam nota que est ũbum eius
est ei par ut nõ sit inferior natie
nec superior qđ dictu est sane ad
intelligendi ut non sit ibi exẽs rõe
subsistẽe · Et dicit ibidẽ q̃ cum
nota habeat filiationem ad ea rem
quã nouit hꝰ nota hꝫ equalem et
perfectã filiationem · Et quo amplius
dicit qđ omne qđ m actu est filiatio
obi perfecta et nõ mi m̃ qꝛe et mdꝫ
capimur argumꝰ q̃ si nõ repugnat
aliam limitato pfõ imũri esse
naturã diuinam nec speciem spẽi
intelligibilis rõne rõne sue limitatiõis
et ideo non videt quare sit pomꝰ ma
gis spẽs intelligibilis potens re
presentare dñam ẽiam quã actus intel
ligẽs potens eam sic imitari Ut
veritas q̃ mens nouãa sua gig
nit ai se nouit et amorẽ sui nõ
gignit nisi se amat nec mꝰ vꝰ
non gemuit Dicat q̃ difficile ꝛ videre
Iam si ipsa aut est nouabilis sicã
qua nosibil est amabilis et sui ãe
qua amabilis est et dr q̃ ista tam
git q̃ oꝛ de spũ sto quãe non ē filiꝯ
ut sit gemitus a dõ pcẽ sic et ybũ
Ista aũt difficultem et qo
nem dissoluens obscure ꝛta medii
stantis capi dicat q̃ a meẽ prior
dit amor sic nota et mi nõ dicat
geminis sicut ipã quia nota iam
inuenti est quid parti ul̃ repti
est qđ sepe pcedit inquisitio cõfine
quenta porro appetitus ille qui ẽ
inquirendo precedit a querendo querẽte et
pendet qđ a nõ nec ꝛquiescit si
ne quo intendimꝰ nisi illo quod
requirim̃ inuenti querẽti copulemꝰ
pni go mentis precedit appetitus qđ
quo nosce nolumꝰ querendo et ine
mendo nascit ipã plẽs nota ac
ppt hoc appetitus ille quo cõpit
primꝫ nota primus et plẽs dicit nõ
pt ꝛc pi q̃ augꝰ non reddit illã
rõnem quãe amor nõ dicit gemi
nisi qꝛ geminis precedit talis appe
titus pni mentis · Ista visio est
sufficiens ppt duo primo qꝛ nulla
reddit rõnem de actibus voluta
tis vere qui sequitur primum me
tis · ꝛo qꝛ ista ꝛatio applicat ad
dicta cõcludit oppoi in quibꝰ primo
est primus ubi quia pressio ido ad
remanet tõ difficultatis · Intellꝫ
gendi mi q̃ ista difficultas solet ꝛ
solui primo qꝛ dr quida doctor q̃
nota pdicat p impressionem error
per excussionem et ideo ista dr gnaꝰ
et nõ illa et simd non est bn intel
ligibile quia excussio est dictum
methaphoricum impressio aut illa

cōiter est amoris sic non mēare mi equalit sic amā in dīnis nulla ē impssio ni vr mg sit subsistens
Alia via est aliorū doctor q̄ dicit q̄ q̄ pductio mtellctis est por et dī gnatio que est opus nate et non dr gnatio amoris pductio q̄ subsm̄. Istud aut non quietat aliquē mtelligentē mtellm̄ q̄ si ex solo ordine distinguemur tre productiones nr q̄ actibus solis il lustrat sr por q̄ celestacio illa a lestatio esset gnatio. Alia via est a horū doctor qui id dicit spūm scm non esse filiū q̄ procedit ex duobus et filius ab vtroq. Et si ita eo est sufficiens mō in natura nullus est filius q̄ omis sunt a duobus Dō p̄z q̄ multo suppositū produ tenaū p̄dem principiū nūq̄ valeat pductionem sed nō intendit essm̄. Ca via est q̄ talis diuisitas est ex principijs productis q̄ prima pductionis vbi est mtellctus et spēs voluntas et ideo quia mtellctus est principiū nāle ideo eius pductū dr nati et gemiti q̄ quia voluntas est principiū nō nāle sed liberi deo eius productū nō dr natū sed spiratū, nasci em nō pt aliq̄ nisi natura et iste modus est clarior sic vior. Tamē aug nō videt velle distinctionē mīs mtellm̄ et voluntatem ni dīnis ex nā rei q̄m ita eo melius q̄ loquitur vide

Quinta Veritas q̄ hoīem tenendi ē q̄ omnis res quātūcūq̄ cognoscim̄ ge nerat i nobis notiā sui ab vnoq̄q̄ n̄ parituir notia de cognoscēte et cognito cum agens nō semetipm̄ cognoscat sola patiens est notia sue ex quo arguitur 2or thō ca argumta primū est q̄ actu beato Dīna nā est ea essētia noīe q̄ ipa est ibi cognitum sed aut dr q̄ oīe cognitum est ea notitia. Tm ē q̄ mtellctus nō solū est sm̄ subiectiua notie sed et essiua q̄ li loquit de cognitione actus ad sbm̄ aut pti ner gnare ni gnatio sit pductio Tm est q̄ obm nō sufficiat tōlere ad talem actū q̄ dicat q̄ res que cognoscit ni gnat et nō dr genet absolute. Cm est q̄ q̄q̄ actus cātur solū a pōna sic dr q̄ mtellc mtelligit scipm̄ sm̄ mentē Aug Ad 3o d. q̄ ipe dicat ibidē q̄ id obm causat actū q̄ est cognoscibile et ni multa sint cognoscibilia q̄ nō sint actu i rerū natura nisi illa q̄ non sunt causabūt. dr aut q̄ nō a absurdū rat reputatū simpliciter verē ipius obi cognoscibil' et mēs est cognoscibile ipm̄ est in actu. Tm dīm q̄ dicat ibi Aug q̄ talis nota gne nita est pur mēs gignēs. dr aut q̄ loquitur qui cognoscit scipm̄ nisi est par et obiue et non formaliter

Sexta Veritas q̄ dū amor pro cedit nota gignēs quidq̄ est quedā imago imitatiua ipa mens et plēs eius q̄ dr amor et verbum Ad 3o et hoc maxime ita vni atq̄ una spā, nasci in nor mēte pceps dū cātam se nouit mens q̄ta est nec minor amor dī tm̄ se diligit q̄ tm se nouit et q̄ta est ea. Intellctū tm̄ q̄ ita equalitas non bn pt intelligi ni obiue et illa equalitatem probat eius ratio Tm Ventus aut spūs nesio quo bn possit saluari nisi pro subsistente vnitate que est in eodem suppōto et nisi michi faciat ita illa ad pbandū q̄ potentie iste sint subsistē ni fore te ampiat h' poīa pur est actus ēt unctus

Quinpunt flores de quinq̄ libri de trinitate

In 1° libro pma vat
tas est q̃ pfus amare
rem mogmã ul'igno
tã nullus pt ci. Ista
aũt gonem ponit mer
quat m' q̃dmpha forma pma ẽ q̃
quisq̃ pfus ignorat amãe nullo
pacto pt 2a certe amari alq̃ nisi
noñ non pt 3a finissime nouim
amari nisi nota nõ posse 4a est q̃
id fieĩ pt ut amet quis dilisa ut au
tem amet rogata nõ pt ẽa finem
capli 5a 6a 7a vñ pueniũt 1ma impos
sibitas ñ intellãs et voliãs sit
poñe distãte quãe nõ possit volã
tas q̃nce in actũ suũ sine intel
lẽ 2da aũt q̃ q̃ obm nõ pt pmta
ri ner gpzationi voliãtis ad
monẽdum ipam nisi p intellem
Istud tñ nõ sufficiat q̃ dñt aliqui
q̃ deus ita pt gpzionãe et appri
mare obm sicut intellem ẽ me te
ipse ñ ita p meãt ad eam effice
tem tñ dato q̃ ist nõ valz euident
argui sit q̃q̃ pt deus ea q̃ effer
tiue pt me te ipse et ido ñ me te
obõ possit mouẽ voliãtem effiue
pt hoc me te sine obõ et nũc illa
rarõ totalr cassat vñ pt fieĩ actꝰ
sine sbõ non req̃ritur appriman
negz gpzionaõ obi ‖ 9m dum
si istud impedim̃ puenit ex pte eãe
effinent dñt aliqui q̃ sit q̃ illuãre
et calefarẽ sint duo actus et effectus
sol' effẽtiũ ordinati ita q̃ nõ pt ca
lefare ñ pius illuiando q̃mis in sole
sit alia potẽ illuiãa et alia cale
factiua ita alia p duas poñas connec
tẽtiũ ordẽme istas opationes sili
telligẽ et velle et ido non pt velle
nisi p intellem Ista tñ ea nõ undẽ
tangẽ puriũ diffinit q̃ liret sol nõ
possit calefarẽ sine illuiatione ita q̃
aer illuiaret ideo hꝫ ista võ declinet
q̃ht voliãtas nõ pt effice volitionem
nisi pma notã nõ tñ q̃i deus pmo
sit ita nata esse bona nisi deus tan
gãret intellãtiue tunc voliãtas non
posset eãre se aliter volendo neq̃
hꝫ talem ordinẽ in agendo 3m
dubiũ est q̃ si istud impedim̃ sit ex
pte anse mãlis 2da aũt q̃ sit qua
ẽte due poñe ut sint ẽceptiue hui
malem ordinẽ in paradiso q̃admo
dñi matia nõ pt recipẽ formam
substãlem ñ pius sine alteratione ma
teriõ poiro et tm patiens non pt ẽcipere
cesperi passionẽ nisi prius ẽcipiat
cesperi approximationis et si duat
q̃ deus pt facẽ generationem sine pma
alteratione creãdo materia formam
substãtialem tunc non esset generatio
et liret possit impone patiẽ sine
approximatione nõ tñ patiemur ad
agente 3m quia deus nõ pt simpli
plere vicem eãe malis sic effin
entis ido 1ta nõ videt magis vm
usalis qñ precedens 4m dubiũ
si istud impedim̃ pt fieri ex ho
mibus formalibus talibꝰ opationi
bus 2da aũt q̃ non q̃ si deus pos
sit facẽ ut concedit amicis sue le
galem vonabilẽ omem absolutam
ñ pt separari 1ta duo intelligẽ
et velle ꝛ vñ sine alio prodi
cere quia tunc non hꝫent con
nexionem ñ ad deum 3ꝫ remanet
dubiũ si intentio Aug sit m
hoc loco excludẽ a dina poña ut
nõ possit facẽ volente sine intel
ligente . 2da aũt q̃ ita videt quia
ipẽ ponit impossibilitatẽ et pare
amari et intelligi et non erre
te dicentis et asserẽtis amare
aũt et intelligẽ sunt quid pan
et eãre effectiue liret aũt deus
possit causãre illa que natũ nõ pt
ñ non pt elenari aliq̃ causalitas

nãlis ulr̃ sna virtute utpote q̃ sensus cãret actũ intelligẽdi et m̃ nullus p̃t velle nr̃ intellige re n̄ per mãtratem subiectiua solũe nãlis ideo no p̃t per ỹnumq̃ potentiã vlr̃ sua potẽtiam elenai Et confirmat̃ q̃ d̃t q̃ tm̃ssiẽ nomẽ nullũ ꝓdere et m̃ nullũ cognitens p̃t cẽ nomẽ euidenter nisi intime nosc̃at ¶ 2a veritas q̃ nullũ signũ p̃t cẽ nosc̃itur nisi eius ꝓa signata sic cognoscat̃ c.c. Ex quo dicto acꝯpiũtur duo argũta p̃mũ est q̃ nullũ relatũ p̃t cognosci nisi eius correlatiuum cognoscat̃ q̃ dicat q̃ nõ cognoscit signũ n̄ cognoscatur aliq̃s sit signũ omẽ aũt relatũ est alicuius relatũ sint omne signũ alicuius signũ q̃ relatio tm̃ie nõ cognosci nõ p̃t . 2m est q̃ tm̃us est cognoscibil' per naturã ab intellectũ saltem sparato q̃ aĩa et angelus sit per sua eãi q̃ ad imaginem tm̃atis et p̃m Aug̃m ymago sit relatiua ad ymaginatũ quilibz cognoscet seipm̃ angelꝰ et aĩe cognoscet et tm̃atem Dicit nõ aliqs q̃ a nulla creatura ẽsperi ymaginis istius est nãliter cognoscibil' sed tm̃ a nobis recedita Istud tm̃ non videt̃ posse q̃ ꝑ ẽssentiã non oportet tm̃ natura per actus p̃m Aug̃m q̃ ipse si p̃se primo mihi cognitus quodãmodo cognoscetur et ipse si se nõ ꝑse nitus et quodãmodo Denica habitur passio ¶ 3a veritas q̃ discretiendus est curiosus a studioso quia ille solo amore inuit cognita studendi iste aũt non solũ q̃t scie querit non q̃ c.c. Et m odum tertii p̃mit duo nobilia p̃mũ est q̃ omnis amor studentis aĩ uolentis scie q̃ nescit non est amor eius rei quia nescit sed eius q̃m sciũt q̃t quam vult scire qd̃ nescit . 2m est q̃ sciũt non p̃t quis̃ amare quod nescit ita nec odire qd̃ nescit . Ex quo ꝑ q̃ ibi d̃t q̃ sciẽ p̃t ut amet se quis̃ scire cognita et m̃ nõ sciet nec cognita quia d̃t q̃ q̃ni scie amat cognitũ nõ ipa cognita sed ipm̃ scire amat et hi istud vi impossibile quia quia q̃ nomẽ alicuius actus ratum ad aliqua obã videt̃ nosse illa obã et ideo si nomẽ mentis mã alicuius scire nomẽ eius obã sed illa obã q̃ sũt nobis ignota sunt obã illius scie quia desiderabilis et cum desiderabilis scire cognita ꝯ cognita appetibilis et scibilis . 2o aũt q̃ scibilis ꝓ ni rõne sibilis et nõ ni spãl sunt postea patebit ¶ 4a veritas q̃ quilz studiosus scie curiosus nõ amat cognita nisi ardentissimo appetitu istud scire qd̃ nescit sed ita mgr̃ gne nomẽ hr̃ qd̃ amat ideo q̃ nosse expetit et m aliq̃ re singula c.c. Ex quo dicto acꝯpitur domini q̃ omis qui desiderant noscere ad obm ita cognoscit illd̃ mgr̃ aliq̃s desiderãt nosse qd̃ desiderabile et p̃m ea rõnem qua desiderabile est prognitũ sed istud obm non desiderabile cognoscit p̃m rõnem gnalem p̃m illã cui iam est progmitũ ignitur si desiderabile sciri p̃m rõnem spãlem est p̃m illã ita progmitum 2o aũt q̃ nõ desiderabile illa rõne spãlis sed non a cuius . Ex quo p̃t desiderari non a alicuius nisi cognosci illud nihil est non a nisi ipa non a non desiderabile nisi q̃m ad eius ẽsperi et ẽma net ut appetamus cognitũ m q̃m cognitum est . 3o aũt q̃ qui desiderabile aliquid obi non a nõ desiderabile illud non a sub rõne eius speciei mur cui obm noscendi spe

sed desiderandus in cui est non
aliquid cognoscibile contentu subtili
cui tu adhuc plus desiderandus nos
re et illud plus videtur incognitu
nisi quis dicat qui put cognosca amq
et appetit sine obo

4m veritas

q in spe sempiterne vite videmus
aliq et ibi amamus Quod si
tnd dictu est plonasmi sic sup
o d quo put dici fm fidem aut no
cui fidem hic habitis Augs ni costet
q in hac vita dm non videamus
aut q ipse no ponit tales rones
sempiternas esse oba a nob cognita
sed tm rones cognoscendi sic ipas
spes intelligibles no intelligimus
primo sed per ipa obiu

5a veritas

q ni ala scipam noscit querit
no put omino se ignorare sed co q
se quit magis est sibi nota qm
ignota quia dt q sine sentem
nesciat non se querat ut sciat et
ni se quit ut noscit quente se nia
non nouit Ex quo vi concludit
q prim se nouit et prim se igno
rat ni se quit Quo et adiungit i
duo nobilia Primum est q istud e per
mirabile aiam se nonne noscit et q
pulchrum sit se nosse nia nescire
est q absurdum est dicere aiaq no
tum sic q sint non duo magna tum
sint sed q sint tota sint vna hemire q
tota aia sint sed no sit totum sicut q
m ea est sibile ni se quit nosse esse
Ex oibus dubiis q m sine capli
concludit q se tota mens nouit
q put sine intelligi totu sed no to
liter magnum ad omnia vitatem de pa
tria cognoscibile Aliquin frustra sin no
nia quet

6a veritas

q aiam
al' mens mea ita tota se nouit ut
se tota noscere no quat Quo
istud ant ipse dicat quinq vna prima
est q mens sit se vide sed ipa
sim se tota est vita qo se totu no
uit Pa via q aia ni se quit scire
se ee mente Aliquin mente non
quet et ipa to est mens Pa via
est q si partem nouit et pte quit
non scipam sed ptem quit sed q nu
dum tota se ee mentem nouit qm
sit tota Qa via est q non put se
quere simul quum illud qd cupidu a me
moria ut memet i memoria nr in
illud penitus exaudit q mens i me
tem venire no put Ra via q num
quat no to totam aut pt mentem
quat ptem no mentem et sic nouit
q quit nec alia ista Ignorements
Ex o d quo put istud dubiu aug
hic vitalem sibi dimat q aia se tota
nouit ut eo se no quat ni oppm
exptiant Sa aut q inteio eius e
qd istud q nouit mens de se e to
aia ut vita est to al' mens et sic
non se tota quit fm q se nouit to
ta Pm dum quo put appete sue
illas vitates que de se et sit ignote
nisi primelligat earu utpote rem
sua qd certissima ppiam Sa aut q
ppiam cognoscit m rei no tm videt
sufficit hoc q no appetit ea sic
nosce sed m spah Sa q no put opta
re sic illa nonnulla m spah ni prog
nouit eam et tunc p aliis eius
oppoim q ni concupiscit spaliam de
aliq re hic illa id optat hic silem
q cupiat de isto

7m veritas

q id
pcipitur alit ut scipam cognoscat
ut recte vivat fm q exigit eius
nia mde aut quam mpfia notre
nia ad eius est q ni vidit sibi alteri
bue aliut ab eo a quo creatu mihi
aliud sufficiat tato q se mens mea
cognitat q to magnu est q se
ipam non possit amare Ex q
dicto accipit ar q q mihi sufficit ame
ni deus

8a veritas

q tanta vis
e amoris vt ea q mens mea a

mãe cogitauit a tractat sensi et q̃
illa corpa sunt q̃ fore per sensus cor
pis adamantur no pt mtroitus in
q̃m in ẽtiom in corpe nẽ ipa cor
pa inserẽ ymagines corũ rapiat
et cõuoluat fictas in semetipa de se
metipa dat cum eis formadis q̃da
sbẽ sue fingat aut aliq̃d q̃ libẽ de
spẽ talium ymagiñ mdiret · Et dr
q̃ illas ãme ptes aut coepin filiũ
dmes ibi formãtur cũ bestijs cõmu
nes sentiam⁹ nos hic ꝯ eodem · sed
quo dicto ampliatur q̃r dcommen
ta pmũ est q̃ corpa nõ sũt i aia
ma sed silitudines ai q̃ arr̃ licet
q̃ lapis non est in aia sed spes lapi
dis Illud dictũ a theolog allegat⁹
et isud dmittit · 2m est q̃ hec
spes p quas res cogitat cõmen
tor de potẽ sbi utpote de fictõdi
tate intellus possit aut fantasie
q̃ dicat q̃ rapit et cuolint eas fic
tas in semetipa · 3m est q̃ aliq̃
datur vñ tales spes formet⁹ pti
nentes ad sbam mentis et ad vtile
nir quo mdiret illud qd de sba mẽ
tis datur vt inde formet⁹ tria
est intellus pot de quo sunt sbiue
nõ grisue sunt grossi imaginatur
et retinet quo de ipis mdiret i·i
tellem · Vtiãe cum mdicãe per
tinet ad intellum possibilem sic
et intellige melius videt quãda
fantasiam ad formadi trahas
tionne et vtinet ipam rõnem ad
indicãd · 4m est q̃ id sbm illas
spẽm ysemus commune nõ datur
vñ vi q̃ hic loquitur Aug⁹ de fictas
imaginibus et non de spẽbus intelli
gibilibus · Et ex hoc sunt argũm
q̃ nec nõ possunt spes intelligibiles

10 veritus q̃ aia mea ima
ginatas ymagines exuat corpis

ipsi ampli⁹ p ymagine q̃ vtget
in ea mdicum ad discernendum
mr corpis q̃d fore existit et hꝰ
nem h̃ intellectus hẽt nisi ei ta
exp̃mitur ymagines assit fore se
mant sicut determinatibus aut fictis
tibus aut iaq̃ certas amde solet
c·c· Ex quo dicto ampliat⁹ dno
dom⁹ tã p̃m est q̃ per istũ modũ
erroris fiunt omes estimatiues fre
netico⁹ et furioso⁹ q̃ indicium
roms est simplissimum sua lesione
organo fantasie sm q̃ dicunt rõ
nes et ideo nõ est vis ad distinguẽ
dum va et fantasiã 2r dño essiant
esse sunt ymaginant 2m est q̃ p
istũ modũ erroris fiunt illusiones
demoniũ posito impedimento ad ac
tus roms quo distinguunt sibi mdies
corpm a corpibus et tur sunt demo
nium fantastica ita videt ee i re
nata

11 veritus q̃ omes phi
qui aiam rorpeam putauit mor
lem eã esse posuerũt qm an eius
sbam vita quãdam negq̃ corpeam
corpis vniformem eã reppere
runt quiter et imortalem q̃ vita na
te vita nõ pt vt quisq̃ potuit pro
bare conan st· c·a· Ex quo dño ar
guitur dno argũta p̃m est q̃
Aris· de rone modnoꝝ theo gor
posuit aiam imortalem q̃ posuit
ipam naturã nõ corpalem sed
rorpeam et hꝰ dicit q̃ illi phi qui
posuerũt aiam rorpeam dixerunt
imortalem 2m est q̃ phi nõ po
tuerũt facile demirare nr forte
simpr aiam imortalem q̃ dicat
q̃ ad hoc conan st· sicut ponit
3 o· d· sti tõ quia hic ponit sic de
miratum q̃ talis est nã vita pt
care vita sed aia rõnal⁹ per suã
ẽtiã naturã est vita ḡo vita na
te nõ pt et per ãs nr mori

D2 aut q̄ dr mrāt q̄ nō p̄t ima
moī sīc corpus q̄ nō moīt̄r n̄
per aīe emissionē nō aut̄ p̄bat
q̄ non p̄t āmihilari q2 nīr ēt ne
resse esse q̄n aut̄ loq̄mur de vita
aīe ans vita ē ens atual ēn̄a
et id̄ si ēt ēnāle ēlis vita sint
aīa tīc sīc aīa nīo est p̄bā im
et nīo vt̄m q̄ quia impossīle ē
sep̄ari q̄ditatem ab eo nn̄ q̄ dr
Vīuit aut̄ non est sīc sua vita si
mr nr sua ēn̄a ymo est ēnīs nō
nngant et per actūs sīc andit q̄
ēēnm

Ic veritas q̄ agm
phī rpm aīam posīt̄ de vā q̄di
tate ēn̄e nestio inquit quo corpe
et q̄ esti aī posīt̄ ēā talis ne
ut sit mīor i mīori p̄te lon q̄ m
maīi et sīc comndāt aī illis q̄ po
nūt ēā corpeam p2o tato corpe
diverūt q2 nīnbilis et tūt a nob
nō distordāt nīsi in homīe de qua
Discordia nō est nunand ꝛc eodem

Ex quo actorit̄ dom̄i argu
mentū q̄ Augo nō posūt ēām
ēn̄a9 int̄ q̄ ot̄ ēlia sīc āl̄ fiut
ēm plōnibus plō aut̄ posūt aīa
corpa celestia esse de natīa ignis

Intellīdū m̄ q̄ ibidem dr Augo
q̄ illi q̄m posūt aīam ēē corpe
am nō ob hoc errāūt q̄ mēns
desit corī nonē sed q2 ad īngit ei
ea sine quibus nulla p̄t ēnoīgi
tare natūrā utpote alia sp̄ialia
dn̄ actorit̄ dom̄i q̄ angls p̄t ēr
rāde ēra simplōra nō errādo erra
nīsīora mīlīs q̄ nō crēdīt sub
sensu

Ic veritas q̄ si ubi origi
nem mihil aliud est īuelre nīsi
illud q̄d q̄nnr venie vñ dr q̄ illa
q̄ vltro i mentē veīnt nō p̄sūa re
Dīstīnr īnem ꝛc eodem

**Ic ve
ritas** q̄ abonnīr errois ādens
i aīa dum verū sensatas ēnere
ymagines non p̄t a se utpe solam
videat ꝛc s. Et dicit ibidem ut sup̄
q̄ ymagies istas hēmus milla pre
qua hnt bestie Sz o d quo sātas in
pediūt aīam a sui nonā nī ipā sā
tasmā mtelligat oīa q̄ mtelh̄r. d2
aut̄ q̄ ipā fantasmā nō sūt ad rep
sentandū aliq̄m ēbam directe sed
m̄ ad argumentandū ex ipis Et id̄
q̄n mens vnīt̄ eis m sui nonā argu
mentū ūe nmr nō dempīt̄ sed q̄n v
p̄sūa ūe nīr erat

IIc veritas
q̄ si aīa rogniscat semetipam nō
quāī abnītem se q̄ut sed mtellām
qua p aha nōbatur statīa m se
metipā et ita videbit q̄ nūq̄ se a
manūt nūq̄ nescient Sz aliud ēnī
amando q̄ndit aug ita dum sing
vnī duīsa q̄plectimur vnī p̄nat
ēē que duīsa sūt ꝛc q.

Ex quo dicto
ampīt̄ argum q̄ Augo posūt vm
actū semp manentem quo mellnīs
mtelligit se et volūtas amat se m
dnīem ab ēn̄a q2 dr q̄ nūq̄ nocet
dilexit nec nescīnt amus nī

IIc veritas q̄ licet mēcēt hom ah
que se estimāt aerem ahe ignē
m omīs se mtelligē nonerūt et p
mtelligē esse et vīnē ꝛc Ex q̄
dicto ampīmur validi argm q̄
aīa sit forma hois qm q̄nhbet
exp̄imr se mtelligē nonerūt et
per q̄ns evidēt indicat q̄ mtel
lnō sit in ipō aī mtellō sit actio
manēs in mtelligēte sed mtelligēt
sbā non est n̄ matīa aut forma
aut q̄ positum cnīs et id̄ nī mt
tellō sit in sbā hois ut actus et
non in matīa est in hois fōz nō
ēm ni ropōito ni illud sit corpus
et actus spūale non sit in corpe
igit in forma ꝛc aī mtellō sit
aīa ipā erit in hois forma.

o d quia ex[m] de angelo in corpe assumpto videtur ista eōem dubitare debilit[e]r Ille em angelus q̄ videbat et audiebat sc̄o ewan[ge]lista sibi loquentem in spū intelligebat et in intellectu ille nō erat illius corpis forma et p ista mo[m] posset dic̄ q̄ homo quem videm[us] intelligit in corpe ei[us] nō est for[m]a eius Et si dicatur q̄ nos exprimim[us] nos intelligē et nō illud corpis assumptum sed spūs sūs ita dic[a]t q̄ corpus nr̄m ut aīal hoc exprimit se intelligē sed intellectus est huius or pi vnius sim[ul] motor ¶ m[o] dubiū q̄ aliud ex[m] est de hoīb[us] Democriti[us] p quos dia[lo]g loquim[ur] videtur ista ōnem a[n]nihilare ipse em de nobis intelligē se exprim[i]t et tn nō sint forma corpis loquentis et ita in corpe nr̄o primo i[n]compōito ex corpe et aīa sensitiua possit poni vna intellectiua que se intelligē sciret Et si dic[a]t q̄ nos intelligē nos proprie[m] d[ic]o q̄ vn est silo q̄ dic[a]t nos intelligit duo suppōita scilz intelligēq̄ et al' sil' mō Sz remanet dubiū si exēplū de corpe dremur ista eōne d[ic]o aūt q̄ ab quātūlūc obtusiat ipsam q̄ xp̄is expiebatur se intelligē vnissim intellectione et tn illud quod sic intelligebat nō erat forma sui corpis Et si dicas q̄ saltem erat i eo suppōito dic[a]t eōdem mō q̄ intelligentia in nob' et natura alio nō franguit idem suppōitum sed idem suppōitum Et opposit[um] sanxit de mortuis non pt ideo videtur difficile dimittere hanc q̄onem

De voluntate

tas p se de ira requiescit vn mur voto qui ad aliud respic[i]t quo finend est nec est alia mor hois vita viciosa atq̄ culpabil' q̄ male vtens et male finens Et quo dicto ampliat[us] duo dom[in]a p[ri]m est q̄ actus elic[i]ons pur distinguit[ur] ab elic[i]one est actus finendi et sic de ira dicto sic supra est de solo fine ita et femina et sic vsus est de his que nō st ad finem ut q̄n talia ira et elic[i]o ¶ m est q̄ oīa p dicta hoīm cōstituit in his duobus actibus et per ḡn̄s mōtum simple in alteri[us] quia ira idem sunt laus et vituperiu Ex o d si est aliq̄s actus neut[er] qui nō sit actus finendi nl' vtendi m volūte dic[a]t aūt q̄ nō est ita q̄ oīa q̄ volūt non finendo referam[us] actu ad ult[im]u finem Aliq̄n tamen q̄q̄ simus rogati[m]e mus de ipo actualit[er] Et si dicas q̄ aliq̄s est i femina nutrit aut p[ro]ia mal'a et sic est hic talis actus p[ro]ia et mal'a p[ro]p Aug[ustinu]m non consistit in habitib[us] finendi et vtendi

De veritate

q̄ se vide[re] meminisse et intelligē et velle nullus dubitāde debz q̄ mi quid et si dubitat vivit et si dubitat vide dubitat dubitat se dubitāde intelligit et certus de vita et sic se vestit et indicat mre dubitā nō se temē sentire opte q̄q̄ igit aliude dubitat de his omibus dubitāde nō debet eodem Ex q̄ dicto ampliat[ur] omnem q̄ mens mea est certissima in actibus suis q̄ humanis de aliis dubitet Ex me ampliat[ur] dicto subtilis q̄ tales operones st ab aia nra mutabiles cognite q̄ de cognitionib[us] certis do

esse non pt mihi sit cognita m
tutie nim spes ea q amdiu
omibus obis cmudmahit rep
stutie no pnt ni pa q̃ fugat va
riam nulla mutatione facta m
spe ¶ 3ª veritas q̃ nullo mo
recte shri dicitur aliqua res
dum ignorantur eius sba ¶ Sed
Istud aut mduat ad ondendum
q̃ mens q̃ serpam nouit aliquo
mo eius ees ul' sbam et ideo
ni hemus notiam scientiam de
deo opz q̃ hiamus aliquē cogni
tum qditatum ¶ 2ª veritas
q̃ in istis tribus sñt intelligẽa
memoria et voluntate inspi
solent plures ingenia nri mou
pferant modum quato cius pu
er teneamus meminit et aliquis
intelligit et studet ardentius ta
te est laudabilior ingenium ¶ Et
dicit ibidem q̃ ni de dei'na q̃ri
no q̃ta finitate sciat ul' in
telligat sed q̃ intelligat et me
mineri q̃rit et pibono animo
q̃ velit et attendit ℭ ij° et dicit
ibidem q̃ hic est laudabil' ani
mus qui vehemẽt amat id q̃d ve
hemẽt amandu est ¶ 4ª ve
ritas q̃ ista tria ingenia doctri
na et usus adiuuant ad ista
que dicta sñt q̃ ingenia ad intel
ligenda doctrina ad memoria et usus
ad voluntatem ¶ Et ibidem prose
quens istud 3m membra dicit q̃ vn
est assumẽs a hoc ad familiare vo
luntatis vn aut dicit aut q̃ in psimi
venit ad illud q̃d amas obtẽdi vult
referre sem aut est alicui amore
mhere q̃ps scripsit sem aut est vn
ni gaudio non ad hoc spei sed re
p̃mde omis qui fruuntur vnitur
assumit eum alio in familiare volũ
tatis ni fine delectatiõis non
omis aut qui dicit fruit sed illo
quod in familiarem volumus
assumit non q̃pt ipm sed q̃pt ad
aptent ℭ ℭ ¶ Ad o d' q̃ hic ne
gat fruitionem in via q̃ dicit
q̃ non spei sed rei et in ℔ in
dicit q̃ scripsit dum contigit fru
deo in via ¶ Dicit q̃ ipe ampt
hic fruitionem scientie prodilatione
scientia brisica et no cõit sunt
sup ¶ 1m tribus q̃dt q̃ omis
qui fruit vnit sed aliquis pt di
ligẽ sine aby eo q̃ diligat ea q
sunt ad finem q̃pt finem qui dili
gat ipm et sic no omis fruens
est vtens ¶ 2ª aut q̃ vnio est ac
cipiendo sem et vi q̃ ¶ Ad ampt
hic vnionem large pro omi actu cui
to et hic omis fruens est vtens et
non ego vnio nisi ecclia hoc equoni
Augustinus diceret sibi ¶ 12ª ve
ritas q̃ hec tria sñt intelligẽa
memoria et voluntas non sunt nos
vite sed vna sba et dicit q̃ ista
tria adinuicem dicuntur et esse
dicuntur et 3m q̃d ad se dicitur
singule dicitur plenarie aut 3m
q̃ ad inuicem referuntur ¶ Et dicit
meglia sunt non solũ singula sin
gulis sed ea omnia singul' et
to ad inuicem capiuntur ¶ Et ido
cõcludit finaliter pro isto q̃ est
vna ees ¶ Ex quo cepit du
bitum q̃ iste 3ª ponẽ sint eis
his ambitius q̃ dicit q̃ nullu
est intellectus in q̃d ferat vna as
tatis potẽtia qui ferat et alia
¶ Et ampit arguẽ q̃ ni dina pos
possit intelligi 3m rationem q̃am
q̃ pt mem ¶ Istud aut memie
re no pt fieri per repntationem
alicui remanẽs apud intellectum
¶ Et hic tñr hẽre q̃ dina ees

est cognoscibilis abstractione q̄ aliq̄
n negant · Ex q. d. q2, te ponē
ni sint gemitus cēles scrutica
sint a theolog q̄ns pemenne
intellectus et voluitat · Ad aute
q. 1ta q̄stias pt intelligi sic. oz
pdempt tas q̄ m ad sua ecōnam
et nō q̄ m ad suas cōnes sōr les
Istud m non videt de mēte aug
q̄ m solis ēlaomibus pot eas
distīgui q̄ nulla dīt pfōnem
sint et dīnas psonas z̄t m orīm
pfone absoluta pacēs et isto mo
pt intelligi q̄nō m pfone omēs
non expedit singulas dī 2to ra
plō vr. Aug patent asserē aut
toitatem illius magm doctois q̄n
posint ponas animi distīgui perso
los ēssnis ut salnet sm mente
bn Aug m hor m ist pon ibma
gines trnitatis vn dr Aug q̄ 3to
term q̄ alle q̄ ad se dimit 1te pote
re dimīm singlr phr aut adah
ud ¶ 2ª veritas q̄ amor rpe
non ita sentit esse ni non podit
indigen q̄ mat semp psto est q̄d
amatur c. 12. · Ex quo dicto ac
cepit dom̄ q̄ licet rōnis sit ai
ns m pspte ni aia nō intelligat
n̄ madutente q̄ dicat q̄ nō sen
tit ita nisi ni processit indispensa

**Quapiunt flores vadeamn
libu sc̄ tritate**

In lib̄ 1ma vitas
est q̄ familus et q̄
familiaim visibia
q̄ intelligibia trac
tam c. 10. Ex qua
dicto ampit dom̄ q̄ to mei
non a esse ni quoīnīq̄ intelligi
bilium hr ortum a sensu q̄ licet
intelligibilia sint magis nabiter
prima intellectui nō q̄ sensibilia
ni sensibilia sint nobis finaliq̄ nota
pio isto statu ¶ 2ª veritas
q̄ sensus visus excellit omēs
alios sensus q̄ visionē intellectu.
tem appellat et hīt point ibi
dem q̄nq̄ sensus sibi visu audi
tum olfactui gustui et tactui
c. e. Intellectui m q̄ pemenens
virtus visiue ad alios sensus
quadrit declātur · 1mo exp
te sbi q̄ organi visus est m
corpe hūano sup oīa alia m
sublimiori loco collocati · 2o ex
pte organi q̄ organū visus mg
hīt de trestreitate et plus de sub
tilitate q̄ organa aliorū sensuū vn
eoīn applerio è magis declarata · 3o
ex pte admīn q̄na declarationes q̄n
tes artī intellectui pse sint promissi
me nec virtpantur nisi ni
flectitur ad declārationē alicuius
sensuū quorū declārationes sunt des
nales · 4o ex pte obi q̄ sunt in
telligibilia mistendit omēs sensus m
eo q̄ nō solū corpulia sed etiam
spūalia speculatiue · Sm visus oēs
alios sensus in eo q̄ non solū cor
pa corruptibilia sed et incorrup
tibilia intuetur · Vn nullus
aliorū sensuū ad incorruptibile
attingit · Ex dēmentur oīa 1ta
excellentius q̄ solus visus bn
seabitur in pria in q̄ xpūs po
mī obm bnficia bnitudinis corpal
sm suam dem sit sm deitatem
bnitudinis spūalis ¶ 3ª veritas
q̄ re visibili detracta est nulla
est nec pt esse visio c. 2. Ex quo
cepit dom̄ q̄ nona intuitiua
non pt esse fla ut sit rei non
existis sit aliq̄ ponit · Ex q. d.
q̄ intuitive vidimus moti solis
et astis et ni ni visio sit m o ti
et motus nō sit m o ti oz q̄ visio
ita sit rei non exist · Ad aut
q̄ finit visio illa incipit m o ti

ita et motus et sic ille motus
continuatur in tpe ita q̃ ista vi
sio · Istud tñ non videt sufficere
q̃ in quolz oh est p̃ma visio sol
et nullus motus eius in tpe · Do
dico q̃ q̃ pt deus facere me te
ca 2da in quẽ re effluent pt p
se facere sine illa et id ñ me te
sole posset effluere visionẽ sic lucẽ
go sic posset annihilato sole cau
sare lucẽ eius ita et eius visionẽ
dicit aut q̃ pt simplẽ caliatem
effina solis ipm̃ p̃medo et solut
me te lucem cmodo tñ adhuc
talis nona maneret sole in cone
tum sint dens posset care aliq̃
sole sed nõ sine tmo tñ autem
mutatio non est obm̃ vt exns
non sit deus nõ pt care notitiaz
abstractiua vel sciam sine scibili
actu ita nec visionẽ sine visi
bili actu · Set manet dubiũ
q̃ ista visio est quid alyo hñ et id
non videtur requirẽ ñ ad sui ce
mão Dr aut q̃ sic scia includit
respm̃ ad scile in 2o mõ dicendi
pse in poñ scia mutatio ad sciẽ
m actu ut scile et id cu deus
possit facere subiectũ sine passione
ut alibi arguebat non potit facere
notiam sine visibili nec visibilita
tem sine actu videndi in potentia

Ca veritas q̃ tum corpus
videtur ipa forma q̃ ab eode mpr
mitur visio visio visio vertitur
c eodem · Ex quo dicto acquiritur
vnũ dentũ et vnũ argntũ 2o argu
mentu est q̃ actus videndi caltur
ab obo formali q̃ nulla alia ratõ
huc ponit Dom̃ hñ est q̃ talis actus
ab obo caltur simp̃r q̃ Dr exphẽ
q̃ a corpe q̃d vi mpmit et in sen
su et ab eodem causatur oiõ for
q̃ mpmitur in suo susceptio Dr o
D· si illd argm̃ est vm · Dr aut q̃
non q̃na omne cũ eqlem ut ab
bi declinet Angl est p̃sidz sno c
festa Actus aũt videndi ẽ p̃sidz
tolore visibili sint est p̃sio exal
lens natẽ suprioz et id̃ est nam
alia tam contrẽ

Ca veritas q̃ quis nõ sentiat corpus ex alia
alia in quinta corpi per mstrm
sentit corpeum et id mq̃ mstrm
sensus vertitur · Ex quo dicto
accipiũt 2or argta p̃m est q̃
actus videndi ĩmẽte incipit in or
gano q̃ dicit in sensu impmit
visio et postea subdit q̃ illo mstr
mentũ corpeũ per q̃d alia sentit
Dr sensus 2m est q̃ actus vide
di est extensus et diuisibil' in
infinitũ q̃ aiam corpalia sint sub
sint coextensa oio ab ta 3tiz
q̃ si actus ĩmẽte incipit in organo
et obm̃ esset totaliter ca p̃dur
tiua tunc corpus organum sine
alia posset vide q̃ patiuo sustin
actuo et passiuo et debite appria
tis et nõ impedit sequit effectus
et id̃ concedit q̃ talis actus ef
fectiue ab obo non caltur · 4tiz
q̃ si actus videndi no incipit
ĩmẽte in organo sed in poñ vi
siua et sensitiua separata posset
vide p̃nte obo p eodem quia sus
et id̃ arguit q̃ ipa non est po
tentia sensibilis sicut alia ponit
liter pt patet q̃ ĩmẽte fit visio i
vtroq̃ q̃ idem actus indiuisibilis
certius esse primo patet est ipos
sle

Ca veritas q̃ ex visibili et vi
dente gignit visio c eode · Ex
quo dicto accipitur vnũ dentũ
et vnũ argntũ Dom̃ hñ est q̃
obm̃ non est ca totalis actus vi
dendi sed p̃cialis q̃ ex obo visibi

et vidente ꝓtrentibus gignunt visio · Dicit ñ aliqm ꝙ ex vidē te subiectiue et ex visibili solum effectiue non ñ videtur valē q̄ omē gñans est efficiens et hic vt̄ q̄ ponit vniuoce gñans · Ar gumēm est ꝙ si q̄uenit sensus ar tue et q̄uenit subiectiē et sic co uenit in rōne duplic causē et hic est dāe in quoli sensu sensim agentem et ꝑm passibilē ñ in tellū q̄ sunt ibi est quo est facē ita in ꝓcto quo est oīa fieri Sz o·d· q̄ ibi intendit aug⁹ q̄ in formatio sensus que visio dr a solo corpe q̄ videtur imprimit sunt actiue nō contrait sensus ut videtur impmē cū est ꝓprie agē · Dr aut ꝙ nō intendit i hac solutione exclude poñ videndi aliquē adiceret fibripi sed soli in potentiā causātem vite obi abūte et istud dicit ꝓbat q̄ abūte visibili nō remanet aliq forma per quā habt visio sicut sit in nocte absentibus ¶ Ad veritas ꝙ forma q̄ in oculis et forma q̄ habit in sensu videnti fit per eundem sensū nō discernim⁹ q̄ tā ta q̄uitio est ut nō pateat discernendi locus sed rōne inḡ colligimus neq̄ nos semē potuisse nisi haet in sensu nro aliq similitudo rerū et eoꝝ · Et dat duo exempla unū de figura anuli ipsa in cera q̄m aliquem⁹ ibi fi isse dī anulus impmet q̄ postea remanet et ita fit de ꝓcebus im pressis in fantasia Tm est de figura anuli impssa aq̄ q̄ licet non remaneat post amotionē anuli ad sensū q̄uitatur tñ ibi fuisse per rōnem et ita est de spēm visu que remanet abūte obiecto Sz o·d· quid intendit h' aug ꝙ spēm et similitudinē corpis impssā visui dr aut ꝙ actu videndi nō dicit expsse post pauca q̄ istam formā rei visibil dicim⁹ visionē et ita videtur q̄ nō ponat spēm sensibilem corpis in visu nec esse aliud ab actu videndi ¶ Ad ve ritas ꝙ plerūq̄ ad dilatestē aīe dēmus q̄ dūq̄ lumē et dem⁹ oc los tlucidim⁹ ni ita versant in q̄ne quod lucis colores varie se st cōmutates et mō mmq̄ fulge tes donec oio desistant q̄ intellū est reliqas esse formē illius que facta erat in sensu ꝛc. Ex quo dō accipit aliqn⁹ doctor facilius ꝙ visio pt de rei nō exclus ad for mā illā ibi impssam nocet aug⁹ visionē et dr ꝙ illi colores sint re liquie illius formē · Istud aut̄ est contra intentionem Aug in dr em ꝙ abūte corpe visio ce non pt dñ oportet dicē ipe loquitur hic vario mō de forma impssa pro ac tu videndi q̄q̄ et q̄q̄ pro spē visibili distincta ab actu i organo q̄ imprimitur sicut in speculo i pro oculo cū sit corpus speculare et q̄z in oculo cen pt esse · Sz o·d· si ac tus videndi est de talibus apenti bus coloribus qui videntur clausis oculis dicit aut ꝙ sic q̄ ad alia ponit non pt primē talis apphen sio in ymaginatione talis possit ḡi nari sine tali alteratione sic aut in visio in pup nō in pupilla sed in interiori organo visus et illi colores sunt veri et tales impssi in spiri tibus cen organi visus indicii p alterationē factā a luminibus ¶ Veritas ꝙ lucerne diuise flamma

mo quoda dñs sint radijs oculorū quasi gemmant due visiones fiunt cum sit res vna que videt singillatim quippe efficiuntur radij de sino oculo quisq; emittates dū non sint in illud corpus mouendi piter omnite q; contrē ut vnus fiat ex vtroq; continuus c. cod'

Ad quo dicto accipiunt duo ar gumenta. Primū est q; coiter est vnus actus videndi vtriusq; oculi qa dicat q; mo cā quē ponit impeditre vtriusq; oculi contrarius ne fiat vnus continuus q̄nus in exemplo dato sint duo. 2m est q; actus videndi nō sit in pupilla oculi q; ni sint distincte pupille nunq; idem animal nisi esset in diuersis sphis et id' vi' q; sit minus vnū quā quē vtroq; oculo in quo fiat vtriusq; visio. Sz o'd q; nō pt esse vna nī clauso vno oculo mag' inde animal de aliquo spacio q̄ in vtroq; apto Dz aut q; obm influunt p vtriusq; oculi spēm visibilē et visionem et in organo minori fit contrarius vtriusq; influxus dr mag' clausa pte illa spacij que mittebat per ipm nr ingredit et sic remanet nō alia visio sed alia pte illius cuiusde visionis vñ opz illā visionē ee in organo illo extensā. 3m dubium quo pnt obā spē distincta eiusdem actus spē et nisi sil' care. Dz autē q̄ relū videmus licet sit vnus actus de pmo relo Sm q̄ est eiusdem coloris ni tot sint actus videndi quot sūt stelle nisi distincte ni quelz per se sit nata care sinu actu pprium suum sine et id' ita vident sil' sicut videntur simultanee. Et q̄ manifestū q; sil' videnti in eadem supficie color albus et niger et ni visio congregata tua nō videnti esse eiusdem spēi. 3m dubiū quo pnt simul contrarie visiones esse in eodem sbo ut congregationis et disgregationis dicit aut q; simt diuise contrarioz spēs in alia simt. Actus em et spēs nō habent grecitatem talem sint obā Et si dicatur q; diuisa anima eiusde corpis simt simul sint visio duarū stellarū eiusdem coloris. Dicitur simt de spēbus in fantasia nisi in alia aut q; visiones duarū stellarū diuisarū habt in organo diuersum situm. Sm dubiū si per re pressionē omnis per quā fit ut vnum linare appeat duo linaria fiant duo actus videndi. Dicē aute videtur hic augē q; qualitercūq; mitigatur ni nō esset tāta fallacia minima, nisi quis dicat q; quantitas que apparet non est obm visus primitatis sed eius

Ad 1ō veritas q; 1m fa silicet obm visibile visio et videns sunt diuise nature habt ni quā anima vnitate et dr q; voluntas in tam ht vim compiladi hr duo s videntem ni visibile nisi et ssm formā dnm admoneat ei rei q̄ cōtrar et in ea formali teneat cc. Ad quo dicto ampliatur duo dicta. Primū est q; voluntas monet ipas ponas sensitias ad suos actus q̄ dr q; ht tantam vim ut moueat ssm ad visum. 2m est q; voluntas auferat ties ponias a suis actibus qua dr sicut monet ita deñat et per quos per exercitia talis actus mentis auerent. Dz o'd q; voluntas pt monere pros sibi pericula res imete. Dz aut q; non nisi mete ponā exercitia q̄ apparentia

ad videndū et apprimat manū
ad tangendū q̄ nāh nimirate ma
les potenie sint nate moneri
et non gmgent · Et si dicit q̄
exprimitur q̄ q̄ voluntas multi
tonatur omnis mēsus vidz d̄
aut q̄ illud fit q̄ voluntas ymouet
per exercitiam potentiā cessantibus
esse impedies et impedit omes
alias pōs q̄ impedit visum i sua
opatione Tm dubiū si voluntas
monet imete ponās sensatas nt
medias ut ymaginationū et fanta
sia d̄ aut q̄ non mō per exe
rcitia pōt quia non videmur
monere tales pōe nisi p̄ mon
natiue sed monet voluntas exci
tiā pōt ad hoc ut moueat oz
q̄ in ymaginationib⁹ contendo ad
fortiora et fiunt fantasmata
fm q̄ oportet monet nāo sint
obā visibilia visū non em ozga
nū ymaginationis semp stat co
uenies ad cōmunāda fantasmata
equalit et simplē vn creditur
ibi aliqua corpalis et finalī mo
no quia non p̄cipim⁹ q̄ sint com
ti apatione dz remanet dubiū
qualit voluntas monet ponī ex
citiam cū non impīmat impo
tentiā ut dicit d̄ aut q̄ alte
rū illorū mō aut q̄ i actu po
tentie exercitie ipā pōt exem
pla sint cā pmiabiles et volun
tas cā remissibiles et fit actus i
pīmit et ipe monet nl q̄ nichil
impīmat · dz q̄ tales sit ordo
ponēdo dare rationē q̄ ex quo vo
luntas hīt actū elicitū cū actū
exercitie potenē pōt considerat
nl cū obm q̄ opatur nl q̄
nāh nēmite ipā pōt exem na

p̄sequit̄ sicut d̄ cōiter q̄ appre
henso vltimo fine ab intellectu
voluntas nāo apatur et p̄ mis
si medii voluntas non est per se
cā actus impatus

II^a veritas q̄ q̄to temora antq̄ formabilia
sunt p̄mordia sēmiū intō ma
gis sequūtur mōciones mal ne
cie et fraudis q̄ ea facta ē
per corpus quod rapide asperit
ce · Quod ipe declarat exemplo ja
rob q̄ fecit per varietatē vga
rū variari pecus alterius et dicit
ibidē q̄ corpus simlī camalēt
fantasme ad colores quos vidz va
riati et dicit q̄ sibi durior est
matter non obedit ymaginatiōi
· Ex quo accipit doctrinā q̄ ex ue
hemēti ymaginatione in brō fran
gi sinit aliqui opmātur p̄mo
se erupat sacra stigmata q̄ manū
manni et pedū et nucei est pi
gua et id p̄fitur de gallina et
gallo pugnāte q̄ ex uehemen
ymaginatione emisit calcar et
est magis fabula q̄ assūo d̄ ni
augs q̄ ala rationalis dei fōr
ter vinit in sm tentatiuā extorze
q̄ dicta est vinit

III^a veritas q̄ detracta spē que corpalit sibi
bat remanet i memoria similitu
do eius quo sensu voluntas quo
tat actiue ut mō formetur qd̄
in sensib⁹ formabat c c Et hic lo
quitur de memoria sensitiua in
tā imete rēpntat visi

IIII^a veritas q̄ p̄ro illa spē corpis que
sumebat exterius sumedit memo
tia rememē illa spēm q̄ p̄ corpis
sensum in vinit ala p̄ro qua illa
visione q̄ fortis erat in sensib⁹
et saepe visibili formacione similes

mnis sibi visio in exo q me
moria tenet formetur anes ai
et abūna rorpa rogitamur c. 30
Ex quo dicto ampliꝰ hr dio
den. 1a primꝰ est q sic mi mira
bilia differt spēs ab actu sta
et in visione ipa q dr q sic spēs
summedit illi ita illa visio illi visioi
ꝛm est q spēs rapit distincta
m visione missu primi non re
pit ad eundum ubi videndi si
me te tenetur ab obo sm ipm
Rz ad cadum spem in minori
sensu q dr q illa spēs ibi sime
dit et sic salvatur q exior non
est nona abstractiua · Rz o·d q
hic vocat memoria dr aut q sen
sibilem non intellectam q nondum
agit nisi de fantasmatibus ·m
dubiū si sme ipa ymaginatione q
vocat aiem ymaginatiuā remanet
alia spēs post actu dr aut q no Rz
m sola memoria sic expsse h' dnr
Sm dm q hic vocat aiē alimi
dr aut q vtute ymaginatiua q
compatur ad memoriā sensiti
uā sicut intellectiua ad voluntatem
q m est si distinguitur ymagiatiua ror
pis q rogitā a via te q rogitā
per ipam ymaginationem dr aut
q no sed sola rone sicut dam est
de ipa visione ¶ Ie vitas q hn
hr aia dnmm in rorpis sumi
et hn valet ad mdumen sui qua
titatem immutadam ut possit ipm
immire sicut sui vestimenti c e
Istud aut pte dctat duplin exē
plo primo oren qm vigilat ex yma
ginationibus pnoatur ad sompnisen
tia sicut refertur de quoda qui vi
gilat polluebat sicut in sompno ex
ymaginatione mulieris impssa ut
videatur et toliter amisisse ·m
est dicmen aiē qui solet ymaginano
nibus illudi et dr q nl' talia
obstent nisi per voluntatē assensū
Intellectiuā ni q ibide dicit q me
tus et cupiditas quato uehemē
tius fuit tato expssius formatur
sine sensibilitur ex rorpe rogitam
sine ex ymaginatiue corpis q in
memoria continetur vel hentur
experimentū q illa q cum aliqua
passione animme impmuntur for
tius retinent et ido dicit greg
q xpūs interpauit discipulos istā
tentationem tristitia et timorem post su
am resurrectionem vt uba que eis
dicet acrius mipssa emanent ¶ Ve
ritas q ni ymago quia meo
gerit obliuionis delenda est no est
quo ai aiem formada voluntas
reformada retrahat Rz pualet ai
non solū oblita vm in no sensata
nec expta effingē augd immue
do quantitatē et pro habito mag
nitatis inquo manet grē capien
dum est ne arctentur aut decapi
at aut opmiatur aut detiat quib
malis duobus eligat nichil ex
hibeat ymaginata sentibilia
sicut michil obstitit expta sibi
et retenta memorialiter si nec
cupide reperantur appetuntur si
miliat nec impedit fruitionem si of
fendat c q · Rz o·d quo pot
effingē imaginatio nra aliqua
q no sint sensata cum hm bn
aug in hoc libro michil arguat
nisi per sensus · dr aut q nūq
pt aliquid effingē qd no appen
dit per sensum aut pse aut per
similes ptes sicut chimeram et hir
est obiectio q m ad rationem illa
et non q m ad ptes ¶ 16a Ve
ritas q michil est in vitio qd
pro suo modulo non hēat simi
litudinem dei qm sint oia bona

valde ꝛc. ℟ d⁹ ibidem q̄ ala
m sint pāt̄ no quādam sīlitudi
nem sed illi bātate sētiā finit
dic dr̄ m̄ q̄ ex tali q̄lāh oīm rez
animaliū silitudine non omīs re
atura dī ymago dicenda est sed
illa mēt̄ sola qua supior ille solꝰ
est · ℣ 2o d· q̄ cum alia rōnalis
sola sit ad ymaginē dī dīna na
no solū est supior sed et angeli
ca · d⁹ aut̄ q̄ angelus et oīs
creatura rōnalis est fm̄ ad ymā
ginem dī et tpā ꝑm genus suū
non alīq̄ sūpnīs ꝑter dēm et ho
mo mitelligitur hoc dictum de
supiozitate tali ¶ 15ª veritas
q̄ illius forme q̄ne sit m̄ sensi
sensiene q̄nā pens est forma
corpis ex q̄na fit sed illa mēt̄
non est vā pens nr̄a vā ꝓpter
q̄ non oīno mde gigmt̄ q̄na
aliud adhibetur corpi ut ex illo
fozrecipiat̄ r sensus mentē ꝛc. ℣
q̄no dicto magis appz q̄ obm no
est tōtis ca artis iudendi ni m
rōne pens contrariat̄ visus no
mtendit aut hic vam dicē misi
ꝓ tōh ca ut appz ex sua rōne
fozmali ¶ 16ª veritas q̄ finis
voluntatis hois non est ꝑ bmodi
dar m̄ q̄ voluntas videndi fi
nem no ht̄ misi visiom ꝓsi
ne siue illud referat siue no re
ferat ad aliud ia non est volun
tas videndi ut si velis vidē fe
nestra ut videas hasteniꝰ ves
pm̄ vltmm est volūtꝰ ꝛc. ℣
q̄no dicto accipit̄ dom̄ et ar
gumentum Dom̄ est q̄ q̄ꝛ
voluntas nra vult alīq̄ ꝓpter ali
ud actus voluntis illius spēci
fiꝛ a fine q̄ꝛ dicit q̄ q̄m vult
videre ꝓpter aliud non vult simꝰ
videre sed illud aliud et ideo
dr̄ q̄ q̄m vult mechari ꝓpter hui⁹
magis dr̄ auaricꝰ q̄m luxurio
sus et q̄i vult dare ꝓpter simp⁹
magis est methus q̄ habitus ul'
ꝑdigus · arg⁹ est q̄ ni finis
voluntis possit ee visio ꝑmpa
tibus videt fieri voluntas ꝑm ac
tum potentie mtellectiue q̄ simꝑ
ꝓpter q̄ principalior est actus
reis q̄ reflexius et ideo cū illo
m q̄d̄ principalius fezt voluntas
nra sit bmodi ꝓpter quā no videmꝰ
fōsiste in actu voluntat̄ ista
ni ratio magis videtur ad op
posm q̄ maior est inclinatio nr̄a
libet ponē ad sua ꝓpriōnem ꝓpter
q̄ ad aliena et ideo q̄na magis
inclinatur voluntas ad sim ꝓpter
actu videtur q̄ si ista rō valet
magis deret appere sua ꝓpriom
et sic in ea magis erit bmodi
et principalis ¶ 17ª veritas q̄
oīs alie voluntates suos ꝓpios
fines habent q̄ refūntur ad finem
illius voluntat̄ q̄na volumꝰ bte
vite et ad eam ꝓpiemur vita
na q̄ne non referat ad aliud
sed amāda ꝓpter quam sufficat ꝛc.
℣ q̄no dicto amplitudo dei tm
q̄ nullus ꝑt velle aliq̄ q̄m
illd velle aliquid intendat vlti
mū finē q̄d̄ non est intelligēdū
actualiter aliq̄d semp cogitare
mus actualiter de ipso sed tm
virtualiter ꝓpter quod apparet
omne bonū in q̄ bonū per par
ticipationē vltmm fines ¶ 18ª ve
ritas q̄ rez sunt oīs voluntā
tes sibimet reliquate ita ut si bo
na est illa quo ultra referuntur
si aut̄ pua est prauē sunt omēs
et ideo rectitudo voluntatis ter

est ad brimdinē et pnaz̄ imph
cans ad tenebras exteriores. Ex
quo dicto accipiunt duo errores
p̄m est q̄ si voluntas finis est rec
tus omēs voluntates ordinate ad
illā sunt ut si bonū est videre per
fenestrā bonū est rectā valle vi
dere p fenestrā aut inde aliq̄ bo
na videantur. 2m est q̄ si volun
tas p̄ma est mala omēs alie ad
ipam ordinate sunt p̄ue ut si vi
dere per fenestra est malū ppter
talem finē. Ad o. d. q2 finē vo
luntans male aliq̄ q̄runt p opa
media si quis exhibēt deo cultū
late ut possit complē aliquē effec
tum malum. Ad aut q̄ talis opa
tio q̄ esset ex gr̄ia bona sit ppter
finem mala. 2m dubiū q̄ q̄z
per mala media intendit bonis
finis sunt hēnt et p̄sequi intendūt
acquirere etiam gliam. Ad 2m aut q̄
alius est finis opis ex sua natā
et alius finis opantis. Vēnit aut
finis opis p̄sidere ex pte opis no
est bonus q̄n⁹ opans ipm possit
sic ordinare. Et ideo dz ut ia ad
bn̄ ang^m intelligatur de fine ope
ris et voluntate ex nā rei non
ex ordine oparis.

Xi veritas

q̄ sic est finitas exterior que atten
dit nūsi h̄ videnti et visione im
est mior q̄ attendit in p magna
bili i spē q̄ retinet in memoria
sensitiua et ymaginatiua quā vo
cat visionē et ymaginē quā vo
cat ut dicit autem cogitat ita d
ibidem q̄ sic in visione ita in ymagi
natione illa spēs q̄ est in memoria
non est vā pares i rōnis nē illa
q̄ fit in ane cogitam est vā pro
les isto mō. Ex quo dō am
plius dicit q̄ sic obm non est
tōtus cā actus videndi im nē in
actu imaginādi.

Xii veritas

q̄ deus et in omi tempis pa
te oblit sui et remiscendi de eo no
stram notitiam nō hēmus q̄ recordari
quidq̄ cū volumus recordari iam
simus sciat exemplū ut si nolo
mihi recordari q̄ heri cenauerim
recordor me iam cenasse. Unde
intelligit pt nolit tēm remi
scendi ab hijs quib' rebus q̄ m
memō continetur prohibē c.c
Ex quo dicto accipiunt duo ar
gta sue dicta p̄mū est q̄ vo
luntas non pt mutare intellectū
intelligēn de aliquo obō in illud
obm actualit intelligat p̄m ab
qua sui notionem q̄nus no tollitur
2m est q̄ nec recordatio mō
misi de eo q̄ actualit recordatur
Verūq̄ aut falso est q̄ voluntas no
pt fieri in meogmū alterū.

Xiii veritas

q̄ q̄ma no pt anes ai sil
omia q̄ in memoria tenet vno as
pectu mentis alternat viassim tene
do et sine do cogitationes c.c
Ad o. d. q̄ac non pt vnus p magia
tua omēs spēs reluctes i memo
ria mentis vno aspectu simul oculus
me vno q̄num sil apprehendit om
que sibi directe obiciuntur. Ad
aut q̄ philia pnt imaginari simul
imaginatione mea q̄m oculus cer
ne misi q̄ sibi directe putant sis
net p imaginatione misi illas spēs
q̄ sibi directe obiciuntur. 2m du
bium quo pt una mag directe pu
tari q̄m alia nisi tō memoria se
nsitiua sit pstō imaginatiō. Ad aut
q̄ organū imaginationis actualis
non est ita extensum sicut organi
mi medie et deo sicut spūs que
sunt in organo medie defluunt
spēs ad loc⁹ ubi fit imaginatio
actualis obiciuntur mag directe

ymaginaron · Sm dubiū est
vnde est q spūs dicūt magis
vnā spem q aliā · Dr aut q hoc fit
quia ex quotidiana spūm facta ma
gis in vna pte q in alia fim q
rebus disponit vario modo utens
tenpibus Quia hoc fit ex sili
applensione q dum sile applen
dentur silis eius fantasia exaptr
Qm dubiū si iste ordo sanct aliq
ad intellm Dr aut q sic tollit q
intellus no pt intelligere sine actu
fantasiandi fm Augm et ido fm
ordinē sanctorum sequit ordo
intelligibilium

De veritate

q non spes rotpm possim⁹ ai tot
quot sentim⁹ et quotas et qualit
sentim⁹ recordari licet possim⁹
quot quotas et quales volum⁹
cognitas sic vnū mgt potē vide
re vnūm memm sed quot cū uo
lo cogito c.c. Sz o.d si remiste
na per quā mest dn illud memē
de quo hic loquit est ponē distincta
ab ymaginatione · Dr aut q no
est nam hic ponit q eadem po
dicatur manere ut ymaginatum
alicui in hitudine ad predentem se
sationē ymaginato no simplr rem
fingit filia et ec dissilia

De veritate

q erat animus cum ēt
apparatus como fore de sicut ius
cogitat nl ni intrerent forte ad hoc
i memoria retinetur c eodem · Sz
o.d qz tunc vā videt ymaginatio
qn est rō formis rei p magnitudē
et qn disformis tunc dr falsa et
non erat ut hi dr Sed cp h non
loquit Aug ni de ymaginatorum
bus fictis no aut de apphensis

Sm dubiū quo ymaginatio pt
esse cta ni contingat res mitte
remanentibus eisdem ymaginatio
nibus et eodem mō repentantibus
in fantasia · Dr aut q ymaginatio
non pt esse cta per spēs quas
hī de dna alimus ymaginari si
nit per spem rose non pt fieri
vt m existat nl non ai ipa existe
nl non existe equalit rosam re
pūtet sua ymaginatio sed bn per
eius spem stimit q rosa est flos
habens folia sic ordinata et omnia q m
nsuit ei natō qz illa sit denata · S
Dubiū qz in recordatione posito
uit q videm⁹ rosam Est cta yma
ginatio de eius exia pzo eo tpe
quo vidit ea et ita recordatio fit
per spem rose Dr aut q ita recor
datio non pt fieri per talem spem
qua si deus infundet talem spe
riem ipse no faret illa recordatio
nem sed fit recordatio per spem
delicta ab actu precedente qz repu
tat ipm actu ut precedentem ⁊c
existem pzo nunc · Sm dubium
quo talis dispō delicta ei sit spes
eius pt reputare existē ipossibat
tus p hoc ni hunc ei pactus cōue
niret existē Dr aut q licet hoc
qn erat pus existēt actus contin
gens ni ex quo insist i pūtum
non pt non extitisse Rndō pt re
putari eius exia tamq ptita
qz non est defectus q spes no possit
reputare ea nisi qz contingit ip
sam aliquo modo no mutari et ideo
pt fieri reputatio de pūto et non
de pūto ner de futo

De veritate

q omnis qm cōtia cogitat
ad memoria sua reuocari ubi
capiat formas rerū quas cogitat

qua illud qđ nunq̃ sensit non pt
aliquis cognãe sicut nemo me
mit illud qđ nunq̃ sensit &c Ex
quo dicto ampl̃ur illud vulga
re argume^m. q^z nl̃ est mitel
lectu nisi pus fuit in sensu qua
mihil pt mellnis intelligẽ nisi
progitauit ymagiano et ita non
est n̄ per sensu apphensa dimi-
aut augy q^p sens apphendt spem
a corpe qđ sentim^9 et a sensu
memoriã et a memoria aneb rogi
tant voluntas aut sit ingit se
sim corpi ita memoriam sensui et
aiem memie ¶ 14^m veritas
p memoriã a sensu voluntas an
tit nl̃ m ad attenta no ea simt cer
ne pnia qđ autere facile est nl̃
sepe colloquente nob aliud cogi
tando no audisse nob videt sim
est aut mq̃ audim^9 quod sed non
inemm^9 &c eodem · Ex quo dicto
ampl̃ argu^m q^p non exp^m^2 arig
sensum phlarum n̄ me^le memoria
q^z no sim^9 etn de tali audiu nisi
fiat spes i memoia ¶ 15^m veritas
q^p a spe corpis qđ cernt exoriun
ea q^z fit ni sensu cient et ab hac ea
q^z fit memoria et ab hac ea que fit m
ane cogitãe quia pp mgnit volun
tas pentem mm prole qi quaiter
copilat p^mo spem corpis nl̃ ea
quã gignt in sp̃n et ipam cu sp̃
nl̃ ea q^z ex ipa i memoia arig is
tam q quoz 2^o nl̃ ea que ex ipa pa
rit i cogitant mtmm &c Et ad
iungit ibi duo nobiha primu est q^p
hic volut duas trinitates figurare
quia ni visio sp̃ia formatur ex cor
pe et alia cu visio cogitat forma
tur ex mea memoria vo nolunt
ponẽ q^z no ibi solet visio dia ubi
memoie emendat formar i m
est q^p in omibus istis non appet
voluntas n̄ copulat^r q^z pent et
proles et ideo vnunq̃ predat nec
proles nec pens din pt Sz o d
si usq̃ ad loni istu fuit semp longa
Aug^9 de meo^a sp̃ia et ane cogi
tant ista que d^r ymagiano d^r aut
q^p vide^z textus eius sonãe et exẽ
pla quibus utitur et tunc ex^to
loco nullus argue posset memoriã
m ptr intellectã nec spem intelligẽ
tiam in intellectu ab ads distinctã
cu semp loquatur de voluntate vi
denti eam intelligẽtem cogitantem et
tuã q^p ipam predat ¶ 16^o veri
tas q^p facile est cogitanti fingere
illas spes quas no vidit ex earu
rerum memoriã ne quas vidit p volun
tatem quotiens et separãe &c ex^o
Illud aut dicti oñdit dipli ex^o
p mu est q^z licet aliquis unq̃ viderit
aliqua mgra ni fecerit pt ei istum
colorem tribuere ^m est q^z ane
quadrupedem no memi aut me vi
disse et in fantasia facilt mmeor
dum alicui forme volatili qua vi
di adiungam alios duos pedes il
lud in exem^lu rpe veritat^z libro
xxiiii confessionu dicens q^p non recordan
tur de scarrabeis · 17^o veritas
q^p ei ro pgit ad amplioa q^z ni os
tendãtur in sensibilibus fantasia
non sequit ipam ut cum infinita
tem nul^z ratio cogitat quia nulla
visio cogitant corpa apphendit ea
dem ro cogitat duret imminutissima cor
pa in infinitu diuidi in ni ad cas
trinitates ul^l unitates pueniri sint
quibus exthores no possim^9 ima
ginari q^z nus ratio no desinat prose
qui ac diuidẽ &c · Ex quo dicto
ampl̃ur 2^o^r dom^ta p^m est q^p
nis multiplicã in infinitu q^z dnt
q^p iuret ymagiano ad h^o no p̃gat

bñ in rano. 1^m est qd' ymuñ est dnisi le m infimñ qz dr q no est dare ita exilem ptem qñ dni dann m infimñ. 3^m est q ymaginano sequit^r rõem m q^m pt q ymaginano semp ponit ipam continuam. 4^m est q rano ultra ymaginationñ procedit ad illa ad q non pt pmge fantasia sicut p^z m exemplñ ab eo dat' n' qñ sp m infinitñ cogitãdo fantasia aliq^s pro illo ymaginetur sed non conceptus aut file' ihc.

Incipiunt flores duodecim de trinitate

Vt^s in 2^o lib^o p^ma ueritas q quisq^s hominum m aio gne ci pcedet ptinet ad hoiem exteriorem vt dctat de aia sensiua et corpe msi q^z figura corpis hylam non prom^t mag^s sed exercitii sim^s c. 1. Ex quo dicto arguitur duo dñi 1^m est q ex hor amonem^a a cantore qui tale instituit formã corpis mi ut dissimiles in vita pceptoribus a q^bus et in corpe mi tñ distam^s 2^m est q sit corpus meñ ad celñ est exercitii ita et animus me debet ee exercitus ad spualia que sursñ st.

1^a veritas q vomis est indicare de ist corpalibus p^m rões nris corpales et sempit^nas c. 2^o. Ex quo dicto arguit^r 1^m q rões formales et diffinões corpm p^m quas mdrat intellãs me de rpib^s sunt incorruptibiles et sempit^ne et no mee exeme et ido no sequit^r q mee exeme ni q^s durat q loq^t de exemplaribus que sunt in mente dña sunt als sup. **2^a veritas** q mdiramus de corpib^s ex rõne dimensionis atq figuãrũ q^m incommutabilit^r manet nies nouit c. 3^o. Ex quo dicto arguit^r ad oñdend' q quidditates figuãrũ et dimensionũ icommutabiles no sõ^t iacte dña sed cõa in q^bus ipa q^s mens nra no nouit figurata a dimensionib^s ut st' in mente dña Et confirmatiue q^z impossibile est q aliqua mens mduci ve esse icommutabilem hitudinẽ nis ex ma gnũbiha sed mẽs nra in dicit istã hitudinẽ ee icommũbilem ni dicitur oino totũ est ma ius sua pte go extima istius hitudinis eodem mo ut totũ et pres erunt nogñbilia m sua rõne q^d tãta. **3^a veritas** q ni loq^mur de natia mentis hiane de vna quada ve loq^mur ut ni cam in pozmom sup^riozem et m fiozem dimsim^s non ea msi per officia gẽnam^s c. 4^o. Ex quo dicto arguit^r dñi 1^m q pozmo rõnis sup^rior et m^sior non distinguitur sicut due poñ^a hñs duas ponẽs et hinihis dimsio est qua melioris dnidit^r in speculatiuñ et practicum et d^r in fine illius capli q in sup^riore pozmone vomis que vocat^r mis Trinitas et ymago di m in hoc vo q vacat tempalibus est trinitas non tñ ymago di. 2^z. o. d. q^z homo factus est ad ymaginẽ di p^m suas poñ^as cõnales et p^m sua natiua q tm p^sona est ci opatur cm tempalia sicut ci ne gonat^r cm etna et ido ynobus vide^z memri ymago dña. 3^z. arguit q^d loquit^r de ymagine obiua in qua relucet nobis obiue contemplanda

a nobis in ipo actu et non de sub
stantia que consistit in rebus po
tentijs. ¶ 4^m veritas q non
probabilem videmur assire sniam
q aliq attribuunt ymagine trini
tis in rebus psonis humanis repri
silz in coniugio masculi et femine in
corpe ple qd vir sit pr et spus scs
qd mulier et filius ples. ¶ Et
dicit in septimo q no ppter istum
modum ista similitudo q caritate que
spus scs pdicat pris quingem de
ipo erantem nil talia possunt in
diuis tam subtilissime cogitari sed q sal
tem opinionem diuina scriptura cui
dentem audit ei dr primi hoiem fac
tum esse ad ymaginem trinitatis
eam solu. Et ostendit ho dupr
primo q primus ho licet no fuisset
ad ymaginem filij factus ei filius
sit ymago patris no fuisset ad y
gnem patris. Secoq sm istam opinio
nem no fuisset primus ho factus
ad ymaginem di donec filius processis
set ei in tempe primus ho dicatur
ad ymaginem di factus Intelli
gendu in q cum fine dr aplus
dicat Augs q quida imuenerunt
dicte sentes corpis masculi et femine
ne quasi monstruosi in qd
intelligatur sicut sunt hermofrodite
hntes gemina sexu. ¶ 5^a veri
tas q ad ymaginem di fcam ip
sam naturam humana dicit scripta
in sexu vtroq apparuit nec ab
ymagine di separat femina nam
dr ad ymaginem di fecit eis mas
culu et femina creauit eos. Et
ibidem monet dissimilitudo Augs
q dr q apostolus dicat virum non ve
lare caput sicut q ymago di est
mulier cum debet velare q ymago
viri est et videtur non sit ad ima
gnem di me te dicit in Augs
q intentio aplj est ibi ampe viri

pro superiore positione et mulieris
pro inferiore positione aie nre et
illa non debet velare caput sicut
et claudere sua exemplaria in deo
q ymago dei obiecta est augmento
et exemplato nro mis pter aspectu
in aut mulier suis pcipio maior
q non sit est ymago di quamis
assimilemur superiori debz velari
ut no supphnidant tendat ad tem
palia que minus amari et cogitari
pnt Vn dicat q istud nelame sig
nificat cohibitionem. ¶ 6^m dubium
sive dr q mulier debet velare ca
put suu ppter angelos Dr ante q
velans mulier sit in ea sigt 1^m
cohibitionem positionis mulieris et no
velans hois no cohibitionem superio
ris suis obiectis et q dr Augs greatem
sibi anglis sancta et pia significat ad
dicit ppter angelos. ¶ 7^a veritas
q opa mihi proficiunt sine papa
nis sine idolis qui in xpo no re
munt sine quibusdam hereticis sine
schismaticis ubi et dno et sobria
sobrietate no mentiuntur. Et quo
dicto aperte dr nti q mihi enim
in pace mortua taha sm suam
Augm psunt quia non habet cari
tatem et sinceritatem qua careat obs
qui sunt ni pro morte. Et sm
quem suam omnia dictorum et sto
rum istud dictum Augi debet intelligi
ad profectum pro vita etna q pro
alijs bonis temporalibus etiam spua
libus hodie proficiunt cum homo
possit mereri ut dicit pma gram
de congruo hinc non desidigno
¶ 8^a veritas q non sm for
ma corpis homo est factus ad
ymaginem dei sz sm rationalem m
tem cogitamus quippe virtutes
diuina cognitu est qui exprimat diui
membrorum corporalium lineamenta
mihi atq dissimilitudinem eorum Et
dr post pauca q non sm quale

prem homo factus est ad ymagiē
dei sz fm illā in qua pt̄ ce rogm
no · Et istud dicti reselvit istos
grossi pe[cc]es iniustas qui ymagi
nāmr hoiēs corpus p̄m ce fier
um ad ymaginē dei ¶ Ho veri
tas q̄ ni porro mfior cōmis
ad exīora mmr plabit cōsen
tire superiore i non prohibente ea
dit ei dnoibus hor est peccat
mōrle et admittit vam luxe sic
ai homo comedat fructū uetu
cōsumati sint pmi c. 8. · Erq
dicto arripuit aliqn argm q̄
omīe pccm in potestate mfiori
est venale et in superiori mōrle
in hō nō sonat terminū Arg'm
cephate nec credit implicē ni
cem etna corrigat peccē sanli
ter et cm mfiora grauit ¶ Jō ve
ritas q̄ pccatem sua diligens
ama a cui vnisio ad peccandū p
labit et malis contr legem q̄bus
omnisitas admīstrat agē mīt
et cum p̄magnibus rerū tem
palū sibi mfiris formal et ste
no se gregare carnal' voluptas
inigmr c. 8. ¶ Ij veritas q̄
si aliquis in assūmbus rerum
tempalm fallitur ignoraā hūa
na temptatio est et istud mōt
pccm exīus corpus est nr̄ form
atur de pūa materia et ipse fan
tus est cum dō in istis pomis
finem suū formal et in corpus
suū pcat c. x. · Erq̄ dicto
amplius dno dem pm est
q̄ omne pccm mōrle ex consensu
puenens diat formatō 2m
est q̄ cū spūalia vite dei in
ter pccm mōrle et venale q̄e
pcat mōrlit q̄m in eis finem
constituit ut hic dē ¶ Iij veritas
q̄ sic colūb nō aplis passibus
sed stanor minutissimis repit
nec reperat mīsibus sic hūbris
dñi motus neglectus minu
tarum ocupat et impiens a pu
so appetitu similitudis di pueit
ad similitudinē pecor c. xi. Et
ponit ibidem q̄r nōbia pmū
est q̄ honor hoīs est similitudo
dei et dedecus sit'tudo pecorum
· 2m est q̄ talo mag inhetur
deo q̄to mm' diligit p̄mum · 3m
q̄ non q̄rigit tūsire a summis ad
mfima ni per media et ido dicit
q̄ non pt̄ tendere a dō ad mfio
ra ni mediando p̄scripīm se in ordi
nate amādo · 4m est q̄ ni sa
pia q̄rigistit neglecta caritate
sua inflat et non edificat ¶ Iz
veritas q̄ sensu corporis corpalia
sentiunt etna nō corrumpūa co
ne sapie intelligimr Rōm aūt
sue appetitus immūs c. p° q̄ mr
his est q̄ nichil vano dim de illis
que sensu corporis papīmr ve
rum nisi sua autoritas est · Et
subnigit q̄ ni li sensus aliis il
lecebris mgeit nunc spūs mu
liere alloqnr hunc aut illecebre
consentire mādatis est de ven
to iste mgr spūs si sola cogitatio
mis delectatione contentus est si
prozis nō ainte ofilij i membris
retinetur ut non exhibeantur
mquitat tur arma sit hūda
estimo velud mulier sola de
ficit si aut in sensu male vte
di ira dficit ut si potestas sit i
corpe q̄ pleat · Intelligēs e aut mu
lierem adisse viro suo ut pot
ing pcm cogēdi sibi vim etna
essit ppetrand mente discerni
n illa mentis intuitus spūs q̄n
sima pars est membror corpis
manēdi uel ab ope obtinendi
male actionis cedat et sinat nr

sane aut ni sola cogitatione mea oblectat illiat non quid asser neus esse facienda teneat ni et uolens libenter que statim ut ar rigat animum respuit debuerit ne grandis est ce primi sed longe minus qui si ope statuatur implendum Et ido dr q de nihilis cogitationibus venia petenda est petitusq; p mine Dim atq; dicendu Dimitte nobis debita nra Satis est q sequit sic et nos Dimittimus debitoribus nris &c 12o oma 1a Ex quibus omnib; videtur q non sit mie Aug in po ne primu motu in simplici delectatione ner in assensu imaginata quie assensus in exemplificatione ipius iuba sonare videt 12a Veritas q no sit in duobus primis hoibus perso na sua quia potabat et ido si sola mulier edidisset sola abiu illicitu sola mortis supplicio plecter Tra dr dn in hoie uno si delectationibus illiatis a quibus de consilio debet adiutere q; libenter sola pascatur delectatione ner fa da deliant mala sed tm suauit i recordatione te neatur qi mauit multiem sine uiro posse dampnari. Absit hoc mgt hoc quippe una psona totus dapnabit n hoc que sine uolu tate opandi tm cum uolitate aim ma lebus oblectandi solu cogitationibus sensit cui primi per mitoe cum tantum c eodem. Ex quibus homo nibus Thig henr expssione cui sua q; consensus mitis nus de quo nunc loquit ut pz ad tum q in est assensus ai in delectationi cogitatois de re q est primi motu talis mgt consensus no est ve male primi q; tale dapnat aiam et ni hoc dr q altu oblectatio dapnat aiam nisi per gream mediatore unitu et h' non distinguit aug sine talis oblec tatio primeat ad nia sine ad consen piam tm oblectatione mag grue dint primere cui passioni corripie 13a Veritas q in eis que naibus no bis et irrationabilibus aiantib; vi dentur ee rois in viuant ee ssq; ex cellimus c 13. Istud aut dictu no pt videri sm q sonat p metu et magnitu ni in visu aquila iaua ne aroma et in olfactu mult hoi bus pferatur. Sz o d. q; quibus et tantus sunt sibus marie tres tres et mariales et ido mma no biles et ido nu uidet q in nobilis simis sensibus excedant bruta hoies et in vilissimis ho bruta dz aut q non est inquemens sim ferora excedant superiora i alijs animalibus quibus simplr ad eis excedant sicut materia excedit co positum in simplr licet sit eis in actuali te 14a Veritas q sine sua uirtutes quibus cone uiuitur no pnt haberi c 14. Et in hoc loco accipit Aug sua pro prudentia pe dicta q; dr q sua putat ad uita aeternam sunt sapia ad cotem platiua constat aut q sola prudentia est directiua uite actiue Et affirmatur q; uirtutes iste haberi pnt sine sua put distinguuntur a prudentia. Sz ex 1o dicto accipit Duo dominetur primu est q; uir tutes moles sunt meriti ri pru dentia quia sine ipa haberi no pnt ut h' dicit. 2m est q; ex ho no hentur q; habeant ad inuicem meriti q; licet in actibus subordinate pos terius no possit haberi sine prio ri bus primis sine posteriori et ido licet uirtus no possit esse sine prudentia tm forte bn prudentia sine uirtute

ḡnis sit dubiū ℣z o d quāe vo
cant hic Aug⁹ prudenᶜⁱᵃ sciam d²
aut q qz prudenᵃ nō est n̄ sīa p̄
tiua ad ḡnata ad deductiom̄ p̄ñ
piozū practicoz sīc sīa specialia
ex specialiᵇᵘˢ vñ dūnsio vnius
intellectualis ẽt te ī quīq nō est
artificiosa ℣z hīnis intellectualis p̄a
sin dūnsione dūdit⁹ in hīnim p̄ña
piozē et q omñ. et hīnis q omñ est
sīa et nunc sīa spe dūdit⁹
in eā que est sapioꝝ et in illa q
est sapia et nfioꝝ et hꝫ strictē
sīa et eodem mō tuᵗ hīnim intellec
tus p̄tinus aut hīnis dūdᵗ in
factiuū et actiuū quoꝝ vnus est
ars et alius prudenna ¶ 15ª ver
tas ñi dr aplus nūc cognoscimus
sicut et cognitus sum hanc inquit
Aug⁹ sciam a templatoꝝ dī vult
intelligi qđ sōzum summi erit p
nnii c.c ℣z quo dicto amplit
argu m q b̄titudo consistat p̄cipuē
in actu intellectus q na summum
p̄mū erit a templato n̄ istud
referāt ad ea q fuit in p̄mo h o
dicta q ē templato meludit ar
tium veriꝰ poten ¶ 15ª Veri
tas q ñi sīa p̄ficeat ad nfioza
ſm quā regulant⁹ usᵃ fortitu
do temperancia et sapia p̄tinent
ad sapioza etica et intelligibilia
Ad 1ᵐ p̄uenire nit aliquem pauco
rū est et cum p̄uenit q m p̄t
non m eis p̄manet ipē p̄ctor
sed anes ipā ut ait beata
repellit et code ℣sdem to m de
clarat Aug⁹ dicens eveniꝰ
p m est de vone quadrati cor
pis ni repente p̄ueniat mūbil
sic manet in ea hois cognitio
si nō ad eam sine fantasia spacij
corpalis unquit mens potest
p̄uenire ℣r est de sono mutis
co p eisdem modū et sic videt
hic hesitāre si sine fantasmate mḡ
possim⁹ intelligē ¶ 16ª veritas
q plato nobilis philꝰ p̄suadere
conatus est vnisse animas
hom̄ p̄ius q̄m ī corpa gerant
et hinc est ſm ip̄m plonem q ea
q sentiunt ēmsciunt reminiscunt
primi quē nesciō mḡ Aug⁹ q d
geometra interrogātem sic vidiſ
se tamq̄ esset illi⁹ p̄fectissim⁹ dis
ciplinē gradarim atq̄ artificiosē
interrogatus videbat q videndi
erat et dicebat q viderat et ih
℣z istam rōnem Aug⁹ primo īpug
nat et post eam solut q dicit
q si istud ēet ex recordatione re
rū ita cogitat q omis interro gan
tis viderēt sequerent q omis fiu
sent geometre ℣t postea solut
quam q credend est potius me
tis intellectualia condicio in rēbus
intelligibilibꝰ nāh ordine disposi
nente conditōe sic ita viderat q
dam huic sin gulis in rōe quadro
dum oculus carnis videt que
hac corporali luce illuminant in
telligēdo q in seipsis adiuuat
deus que facit ad quod m p̄
est q nō est acquiescendū illis q
dicit pitagoza fuisse recordatiū
de quibusdam que recordatus fue
rat in p̄cedenti vita ¶ ℣r est
q missio demo m p̄ponerent sic
misericordiā aliqm ut videtur eis
q in alia vita fuissent cois mḡ
demoibus tuta est ut hoiēs p
optimo m de aliis cum mundi de
spiciatur ¶ ℣z o d q hic Aug⁹ vi
detur sentire q ur intellectus in
luce sibi q̄dā p̄priat ī qua mu
bilēs veritates que simt circa mūs

et non indigeat scala diuina illus
tratione nisi sup naïs sic alibi
coiter semp videmr. Sz aut q
istud hic scptm coiter dotcis
et no alia et istud videt magis
zenate dixisse qd sonicdo ad eoem
plonis alia aiit magis vident
dicta per modu catarois apla
tone. Rō veritas q si h' est
sapie et sic rea disticao. ut ad sa
piam ptneat rerū eternar rogm
no mtellectualis. Ad iam vo
tempaliū rerū cognco naïs qs
ambigit sapiam esse ptendam.
sed aūq ad cognoscn rez. supe
riarū veniem9 temporaliū rez
rogmo nobis ocurrit. c. e. Ex
quo dicto acpiunt duo documenta
Primū est q illa nonā que est de
nobilioī obō est nobiōr in eadem
poñ qz dicit q nemo ambigit qn
sapia sit ptenda sua qz illa e de
nobilioī obō Sm est q theolo
ā acquisitone displinar dz qz
posiōr qz dicit q rerū mioī pns
ocurrit nobis non ā qñ eternar
et spualium. Incipiunt flores
tredecim libri de trinitate

In 2o libro Primaveri
tas q ni cuan9 johis
ahqua sint q ptinent
ad sapiam. qz dr q illa
q dicunt ussi ibi sunt
homo inssit a deo ptinent ad sa
piam. cetera vo que sequūt ad sua
calo po Et dr ibidem qz ish eo
dem mo cogitat sine illo q credit
sine illo q non credit. Qz aute
nullis nisi simplicē intelligat
fidelis que non intellig infidelib
probat. qz q fidelis pt affirmare
pt infidelis negare. In ppone au
tem affirmatiua et ppone negatiua
que sequent sunt tm penitus
idem. Qa veritas q fidem
qua videt esse in corde sue si credat
ul'si no credit aliter videmus q oz
pa que abnia p suas spes cognita
nr sit ea q audimus p narrationem
ita in animo nro affingimus nr sint
aiam alienus hois qua et si non
vidimus ex nauia mi q nauiam non
sit mat videt fidelis in corde in q
est ab eo a nq est sed ea tenet cissi
ma sua. Amatq consilia si mq
ppter ea credere iubem9 quia illud quod
credere iubem9 inde no possimus ipsa
fidem in qñ est in nobis videmus
in nobis. Ex 1to dicto acpiunt
duo docnta. p m est q fides catho
lica iubet sub precepto qz credibilia
eius videl non pnt. Ex q9 videl
acpi argm9 q de visis fides ee no
pt qz tunc daret q videntur adhuc
posset ee precepti de ipis credendis
Sm doctri q fides in animo credentis
non cognoscit ab ee per alienū speciē
sed in mente preparat sicut h' dr et
inde acpit argm q fides cognoscit
tur a credente in tm. Sz o. d.
quo pt a nobis fides cognoscit mu
nue cū sit donū supnale et nulli
male q exprimr in scripo. Sz aute
q h' non loquit de fide infusa et
acquisito hinc que argumentant
de ambo Sz de actu credendi q
exprimr exprimentib q est
intuita. Qa veritas q fides
falsa pt in rozdibus homi qui ca
menta est. vitas pelliti fides at
ra no pt qñ ea vident que ore
debant sed in eis vas res mutat.
Eodem Ex quo dicto acpiunt
duo argta contra p m est q fides
pt stare cū scia. vnio cū visione
qz dr q non d pt pi ni videan
tur ea que credebant. Sm est q
remota visione no manet fides

qz dicat ꝙ nunc optat cũ aduenit bi
sio fidẽ mĩsit meã eadem est que
est veꝛũ vꝛum et illꝺ quod ꝯtrꝺ
mĩsit nõ manet Ꝛ o ꝺ si aĝnus
ꝑt rede oppm enis qꝺ ẽtendia
hr videt ꝺz aut ꝙ non qz ꝺt ꝙ
vitas inuenta pellit fidem falsam
et ideo cũ ipa stare nõ ꝑt et ideo si
fiet demõ cõtra fidem nullꝰ ea
visa credẽ possit ¶ Ca veritas
ꝙ fides in diuisibilibus non est
vna nisi Ꝛ grãe ꝛc. In hoc loco
aut constat ꝙ accepit idem gre
pro eadem ꝑpẽ quia eandem con
stat ee apud omes fideles ꝑdmp
tate spẽ et ꝺt ibidem ꝙ ꝑt
similitudinem et nullã diuisita
tem magis dicimꝰ vnã fidem
ꝙ multas Ꝛ quo dicto accipi
untur duo argta ꝑ mo est ꝙ sili
tudo probat vm tem similiũ et
nõ eadem filiatio contrꝺit in di
uersis fidehibus ꝑm eandem spe
nsiã fidem oz ꝙ vnitas spensiua
magis quã distinctio nãlis qꝺ
ꝙ magis est vna fides ꝙ multe
et ideo cũ nulla entitas ꝯtibz sit
maior entẽ ẽtitatiuã cõtibz sit
tmitio sit ẽtatibz vnitas spẽsiua
non ꝑt esse ẽtitatiua absa. Ꝛ o ꝺ
nõ ꝺt ꝙ ibi nulla est diuisitas ꝺz
aut ꝙ diuisitas nõ ꝑpa est mitte
illa que ĝiunt ¶ Ca veritas ꝙ
tãta est ĝsonaꝛ ne vnientibz
et rõne vtentibz ut licet mahãbꝫ
rebus nullus possit sic voluntẽ
alienis ẽri in ĝbusdam ꝑt sic que
omes voluũt ꝛc. Istud aut exm
declaꝛ in exmo exẽplo cuiꝰ nũ
mo qm ci pminasset ꝙ in teatro
dicẽ aliqz volitatem animi sui
congregato uulto plo ad au
diendũ dixit ꝙ omes hebant
animo suo vile emẽ et rare
vendẽ et ꝺt ꝙ omes audito illo
offensi sunt et planxerunt ei dicẽt
cũ Aug ꝙ non ꝺt vni vlre pro
omibus ꝙ ĝq cõgit oppm
ex habitate uel ex egnte Ꝛ si
dixisset mꝓ Aug omes bte esse
voluũt et miseꝛi ee noluũt dixisset
vlre vni. Vñ mirando Aug in
exphõ est ꝙ sumꝰ vinumꝰ i vi
ui' mei apphensus uanitat volũ
tatem Alioqui mentiri potuis
set ille de fine sicut mentitꝰ fuit
de emptõne et uenditõne ¶ Ca
veritas ꝙ in agibilibus que dici
tur humana ꝑpe equalem hñt e
nitudinem alicui visa et alicui ne
dicta vni ꝺt sic condita ee comi
tam etni hoc in rebus humanis ꝙ
cõstantinopolim cũ roma videꝛi
omnibus meis de illa vo michi no
uerẽ nisi ꝙ aliis testibus credidi
ee. Et si dicat ꝙ mteligit au
gus ꝑ etnitatẽ in rebus humanis ul'
agibilibꝰ ꝺz aut ꝙ ꝙm ptinet
ad vitã mortalem in talibꝰ cele
brẽ ita demus operari fin fidẽ
ac si ea vidissemꝰ vñ pceptꝰ in
dit ad expugnãdum ciuitate ꝙ
non vidit ita denatus ac si eam
vidisset ¶ Aa veritas ꝙ illꝺ qꝺ ve
nis poeta ꝺt ꝙ omes mõiles se
laudaꝛi exoptat de hijs aut augo
ꝙ expmis fiat ꝙ aliqui surgus
odeꝛit vina sua ut obmurgati pla
ceat magis vñ mirando augi
est ꝙ istud nõ est vere vm de ap
petitu laudis sue bitudinis ee
Et hic ampi' mirꝰ ꝙ illa expõ
ꝙm aliqui affuerunt ad mirando
nem bti Aug in ꝙ vlimꝰ finis
mutat ad volendũ nõ uitetur
ꝑm actꝰ ehuni sed nãlem mch
nationis quã hr quilz. ꝙ hic ꝺt

q̄ non matūr hoies ad laudē
sicut ad felicitē et m̄ costat q̄
nāl's milliario est ad laudem di
cit m̄ q̄ non p̄t intelligi de actu
elicito q̄ nūq̄ finisset m̄ mentis
si dixisset illud de b̄itudine
q̄d dixit de aspidē cū nō omes
cogitarēt de fine et istud nō obstat
q̄ nō est mētō illius q̄ finis ne
cessitet oēs ad volendū n̄ eodem
o'n quo audierūt ẓm mīmū et
intelligūt ℣ Sm veritas q̄ im
mō est cū sit oīm una voluntas ip̄a
bendi b̄itudinē vū tāta diuersi
tas m eius notā venit ut diuersi
phi varia de felicitē opinati fue
rūt vñ dicat q̄ ut eos quos max
ime rōes delectabant ita m eo con
stituerūt vnā vitam beatā ⁊c
Sz o'd cū ita varietas opinionum
sit signū ignorātiē ipius b̄itudinis
q̄ vissime et ēssime ut d' amat
quis p̄t tm amari cū sic ignoratur
Sz aut q̄ Aug' in hoc loco ges
tiens solue hanc difficultem q̄
forte oēs sciūt q̄ sit hz nō ubi
ut sic intelligat sciūt q̄ sit r m̄
rōne p̄a salluentur et de hoc est
varietas opinionū nondū p̄mo ℣
Veritas q̄ oēs appetūt b̄itudi
nem ita fuit indubia ap̄d oēs
ut Academia q̄m de oīb's du
bitat huiusmodi vitatem sipponat ⁊c
tam dū d' q̄ Cyrenaici Academi
cis nō vellent tot ordensi dyalogo ab
aliq̄ ⁊c ēta de qua nullus ambiget
simē sue disputationis exordiū
Sh̄ mouet oēs esse volumꝰ ⁊c
Sz monet hic b'tus aug' dubiū
q̄ mihi est aliud vinē q̄ vtute
ri vinē et ideo vinē et nō vinē
sm vtutem nī vitā ūtur sit dubiū
tale est ac si dicam' q̄ qui no vult
vinē bñ vult bñ vinē Ista ⁊c
pugnāt q̄ quis audiat quis ferat

Ex qua deductione aspidis duo
ostēdūt p̄m est q̄ quilibet aliqua
duo sic se habet q̄ vnū est religio
si eis attribuat affirmatiue et negatiue
alterum sil' est dictus q̄ ideo q̄ b̄a
vita ē vniosa qui dicit q̄ oēs
appetūt vitā vniosā ponit ꝓpriā
nāam mētis et constat q̄ hoc non
est repugniā a n̄ aduersōis ẓm
est q̄ repugnāt cōtrarie nō
solū est neganda sed et non au
denda nec habet mētis repugnāt
quis audiat et quis ferat
remanet nūq̄ q̄ b'tus Aug' hāc
difficultem q̄ videt maxima mō
dimittit insolutā et postea misit ad
alia Dz aut q̄ ex predictis
habetur eius solutio cū d' q̄ bñ
est notum q̄ sit et nō ubi sit q̄d
est cognita in genere et nō in spāli
et ideo primo modo appetūt ab oībus
et nō 2o modo Verū aut vita vi
uosa est b'tudo in spāli scripta et ideo
nō oēs appetūt ea Dz 1m so
lutionem instat q̄dam primo q̄ eodē
modo quo aliqs optatur ēta ad scipm
eodem modo optatur ēta infimus si
si aliquis caueret velocit et mo
deste sed finis scipsius in vltimo
scipsius ad finem scipsi in phalan
go si voluntas mea feratur quidem
in finem proximum g̃ et in eodem
2o q̄ sic formatur syllogismus oīs
homo appetit bñ vinē nullus sed
nec sm vtutem est bñ vinē simul
Dz supius de mīdoci go omēs hō
appetūt vinē sm vtutem 2o si
b'tudo ostendat appetitū sm suam
rationem eodem modo dicitur in
tm rō cōis ostendit ipm sz rōis
cōis ipius b'tudinis tenentur

ni bñitudine phm^ri go bñitudo phm
lais supra nūtabit ipm appetitū
et hoc p nūtat i rone coi // c^o q
nūq appetit dissimili appetit dissi
mile ni sint idem quibilē et ad
equate sed dissimo bñitudinis
est bū sm^r vnē ß^m vnūq pfec
tam igit^r quicūq appetit nūo bñ
tudinem in coi appetit sic vnē ß^m
vitā vniosam // Ad pmā d^r q nō
sequitur ut de quocūq d^r q̄nter m
ferius dicat supmus qz sba q̄ngit
cē ceūis et ni nūo est ens q̄ē
supmus ad ql̄itatem // Ad 2m dic^r
q valatur medium eo q bñ vite
ampl^r m a^re ut m coi et m b^re
ampl^r ut m ppo Et si dic^r q cōe
d^r de ppo nō ni ut cōe // Ad 3m
d^r q 2m q illa rō bonū
fiori nūtat nitesceū nī nr nō ē
ita etūs eūdent q illa rō bonū
coi sūpta saluet^r in hac vita vi
niosa nunc em nūtaret ut coīt
d^r ab ea // Ad q^m d^r q illa est dif
fūmō bñitudinis m spāh et non
m coi dñi d^r bñitudo m coi opn^m
hoīs cē et vnē et ūsmd sit appe
nūt oīs hoīes ut vult Aug^s et
ni d^r q vare optimi cē est adēpta
hui^c vite d^r q ista adēquo nō ē
nāliter ita nota

10 veritas q de
amis nō est n qui ht oīa que vult
et mihi male vult c 10^o Et ī eo
dem c^o ad ūfendam tam veri
tatem pmittit q^or nōbilia du
ta p^m est q pīm antiq^s dixerūt
bros cē qm vnūt sicut volūt ß^m
sūam cyprianus adipisci qz s posse
runt felicitatem in eo in quo quibz
plus delectant. 2^m est q ist^i nico
medarguit d cē flm velle em q̄d
non creat ad ipm miss^m est ner
ta missm est aut cyneo nō adipisci

q̄d vehs qm̄ adipisci velle q̄d nō
optat p̄claissime mḡ Aug^s atq
vissime 1 2^m est q sola mala vo
lūtate quibz miser efficit^r sed
misior prōte qua desiderīm ma
le voluntat^e implenr 1 q^m est qua
ppt vm est q omīs bñ cē volunt
idq; vmi ardentissime amāe ap
petūt et ppt hoc certa q̄q appetūt
n^r q̄mscq pt amāe q̄d ul' ēle dio
nesit sequit^r q omīs beatus sūat cē
vitā ul' m coi

11 veritas q ni
er duobus offert beā vita ex eo
q est hec oīa q vult et mihil
male vult dubiū est q̄ue pt^m q
ūsorū hoies nr oīa q volūt habe
ant nr dia bñ velint et si nō hē
ant dicit Aug^s q illud est ppt
p̄ūmatem hūanā gnis c. 60^o Et
dicit ibidem q longius est btūdo vi
te q̄d nīq; adipisc^r mala q̄nq̄a
q̄ q̄d non adipisc^r nī pocius ch
ri debūit bona voluntas et dicit
q plus appetenat bñitudinis qui
nīq; bñ vult q̄nīq; vult qz bona
et nō mala faciūt bñ et ī fine
ūstus cūphi' concludit q impletur
bonis oībus quibz sit btūdo hūa
ampl^r illa vulgata diffinitio bñ
tudinis data a boecio q bñitudo
est status oīm bonor^m aggregatio
ne pfectis

12 veritas q illi q
renegātur calamitatibus hūanis
mūdi sūt m illa spe et bonis
et ne q̄nis adhibeant tollanūa
nō sūt bñ vānter sed miser
time dñi sonat illud dictum
Terentij q̄m dicit q̄m non pt fi'
id q̄nis id uelis q possis c. 80^o
Et d^r m pūblio bonū est fare
de nūtate fare vnūem ut q̄lz
velit ea q' vitāe non pt qz q̄m
ea nō hūt meruūt duplicē bris

hnā vnā ex vobō nemo et alia
ex nehemīh volumine ¶ Ix° veri
tas q̄ de īmoztalitate oīm mīro
gan sīr de bīndine rīderunt
se eam velle q̄ alīt bī esse non
pōt r. ō. Et istud dīm probat
q̄ nullus bīus pōt esse bīus n̄
sit īmoztalis q̄ vita bta aut nolē
tem deserit aut nolentē si no
lentem non est bta q̄na nolēta
si volentem iam non est bīus
q̄ ad volūtē coactus si aūt ad
mdz̄ns ner volens quo ēet bīus
que sic ēet m volūtē neutra Ex
quo dicto ampliat duo argu
pīmū est q̄ quic appetimus fert
nīo m aliquod obm eadem ne
cessitē fertur m ad sine quo non
pt hzi tale q̄na hoc probat aīa
q̄ nīo finē appetimus i īmoz
talitatē sicut m bīndine q̄na bī
tudo sine īmoztē hzi non pt
Et ampliat ex hoc doctor subtil'
argū q̄ nī appetimus naturaliter
voluntatem respōdī ultimū finis ra
tionē non pt hzi sine rōsidē
ratione q̄ ita nitaret aīa cō
sideradi ultīm finē nīm oppo
exprimit 2m argū q̄ respōdeo
fatura videt ee demabilis sicut
ē mā bīndo q̄ dicit q̄ sic nā lis
appetitus naturalis est ad felicē
ita ad īmoztalitatē nulla aūt nā
le desideriū frm omīs phōs esse
pt frustra et istud videt concedi
q̄ q̄ nullus finaliter ēet miser
q̄ nāle quilibet fugit miseriam si
cut appetit bīndine nī non con
cludit q̄ multa indigna nō at
tingūt sūm nāle desiderīm sue spēi
sed sufficit q̄ aliq̄ attingunt tm
magis vigēt q̄ non omēs homīes
morentur cū sit nāle desiderī
ad nō mori licet istud possit sal
uari si aliqui semp dent vicem
post suā nātem sicut ēntat
bīus dicit m libro de anīe di cē
dū m̄ q̄ ubi adiungit duo nō
bia primū est q̄ veritas clamāt
nā compellit cū hoc creator m
dixit subz q̄ omīs homīes bñ ēe vo
lunt 2m est q̄ nullo mō ponit ee
vita bta vaniter si non fruit sem
pīna ¶ IIe veritas q̄ hiams
argumentationibus inīre conan
tes vix pauci et magno prudī
ingenio habitū ātes otio detinēt
subtilissimis erudīn ad indaga
dam solius aīe īmoztē tem pnem
re potuīt et m aliā beatā vitā
non inuenerūt c. q̄o Ex quo dō
ampliat duo dicta p̄m est q̄ h
ret dīffile sīr p rationem humanam
inuestigāe īmoztalitatē aīe m̄ nō
est impossibile q̄na phī de quibus
hic loquit inuenerūt 2m est q̄
difficilius est inuenire p rōnem
humanam aīe bīndinem quam
aīe īmoztē tem q̄ dicit q̄ licet
isti inuenerint aīe īmoztē tem m̄
nō poterūt inuenire eius bīndi
nem de 1m aūt mania remittit
ad 2m de vanitate dei et sic p̄
q̄ ille fuit poz septimus ¶ IIIe ve
ritas q̄ cōs q̄m dicit deo defuisse
alīd modū libandi genus hūm
nisi per mortem xpi patiendo sīr
refellē ut istū modum asseray
congruū vñ et ut ondam q̄ alīm
modū nō fuisse impossibile
eius potēn equaliter subiaret c. x.

Ex quo dicto ampliat aliqm
duo argū p̄m est q̄ deus per
aliā viā de potēa absoluta
potuisset habasse genus hūanū
q̄m per mīam nationem et pas

rō nī Aug vī mag nre ad pōm
dī absolutam qz eius mgō ptāt
oīa eīq̄ subiacent 2m est q
tunc pura fantia posset satisfare
pro pmō mōrtl siu ul alīō qz tal
satisfactio nō fiet per dm nō mīa
nati rōnēs nī sequētes videntur
ee ad oppm ¶ 16a veritas q
qm Jhūs hebraice soter greece nos
tra aūt lōuitōne salvator dr qī
dīs nō hēbat lingua latina ee
¶ 17a veritas q nī dr deū hoī
adhuc vincēt tra eē oīdit totū
hoīem m deūs amittaī ⁊ 12
¶ 18a veritas q nī dr homo
traditus post pmū m dīa pīa
te non dz intelligi tamq̄ hō dei
sent sed q pmisceīt ee ¶ 19a ve
tas q dīabolo non pōn dei sed
iustīa supandus fuit ut homies
xpm mutatos iustīa q̄erēt dīa
vincē non pōn non q pō ahḡ
mah sit sed ordo ꝑnādus est ut
pōz eēt iustīa vñ si nō pfuisset
deordinato finisset vñ dr augs
m scpm pte istius tra q pōna se
qui debet iustīa non pire et ido
m rōnis sequēdis pōnt q dicūtur
a scīs 2m dom nī est q cum
potentiōe non est pugnandū per
viā pōne sed per viā iustīe et
ido probat q hic est pugnand nī
diabolo mḡ pōne compatiōe oīs
pōn mōrtis est quedam infir
mitas ¶ 20a vitas q pōn ad
mitta iustīe ul iustīa amēdē pōne
ptātem iudiciaria facit pmet m
qmt iustīa ad voluntatem bonam
ee Ex quo dicto acpunt duo
dm 1m pmū est q impōnēs non
appellāt simpr ptās illa que de hō
sed illa que est de intre que dīn
auitas qz hic dr Aug q iustīa
ante pōne facit pōm iudicia
riā et constat qz nō attendit
ad pōm facīt sed iuris 2m est
q nullus iudex hr pōm iudica
riā qm nō attendit iustīaā Vñ
qcq̄ facit sine iustīa nō hz fīm te
qz non sit fm iudicīa auūtem hz
o d si ita iudicata pōna sit ī no
bis te ul rōne dr aūt q ī iustīa
nī pōn augit dr fm Aug hic
q iustīa pmet ad voluntatem bo
nā cōtr illos qm solū ea ponit
m sensitīo appetitu intellectū nī
q in 1to capō ad idem ꝓpositum
pomt duo dona ꝑ 1m est q ex
duobus que faciūt hoīem utī
stīz posse et velle dz p q eligē
bona voluntatem et potentiam
magna 2m est q ia pōna que
nūc appetī debet ut possit uti
scipō immo mō adūsus scipm pro
scipō ¶ 21a veritas q idcirco
iustīa per xpm victus est dīa
qz in eo nichil dignū morte inue
nit omdi eū et inmici erat q ut
debitōes quos ipe tenebat liberi
dimittantur in eū credentes quos
ille sine ullo dubio occidit c ie
vñ ampit documentū q ille qui
iuste rapit nō sua iuste puatur
hys q iuste possidebāt et p hmoī
dīna iustīa inhabitatione hoīs co
mendat Intellectū in q iūcdē
capō adiungit ad istud ꝓpositum q or
nobilia ꝑ 1m est q opus erat
ut xpūs eēt homo et deus nr em
fuisset ho nō potuisset occidi et n
fuisset deus nō redēīr voluisse
2m est q ido ignor est ī multe
iustīa qz posuisset si voluisset hu
manitatem nō per 2m est q p
ius p iustīaā et post per pōm xp
dyabli vīat qz maiois potentie
est tpām mortem resurgendo

vnire qm̃ viuendo vitãe q̃m
est p mi dr aplus mfinitas di
forcius est hoibus ampliꝰ ibi m
finitas qua hnt in tarene
22a veritas p remisso primo oigmali
remanet pene illis prin ut ceis
se hoies exercent pro vitate c
tantes c. 16 Intelligdu m̃ q ibi
dem assignat 2or cones remis
sionis istoꝝ primum prima est
ad exercenda mstr̃a 2a est ad eua
randa pcã 3a est ad ondenda
hui9 vite imiam 4a ad debe
rand accedentibus sirpnã priam
23a veritas p prestinatoz finem
no ni dyab9 pit nemo mgnit
usq ad mortem sub diab9 ptate
remanebit c. Exquo dicto
accipit dom̃ q licet pestiã pos
sint dampni m̃ de facto nulli
vmq̃ dumpbitur cum deis hor
pmdit ab eterno 24a veritas
q primissis aliis mutabilibꝰ mo
dis quibus ad nos liberandos
vn potuisset ille omps iste po
tissim elegis est modus nr̃ de
mitate adimmi et de humam
tate susceptã tanti bnfi in colla
ti est hoibus ut p mortem m
debite sibi illatã a morte eterna li
baremr c. 25a veritas q ira
dei mchil aliud est q iusta vin
dicta q dicit q nulla pturbatio in eo
est sicut in hoie c. Exquo dic
to accipit dom̃ q passiones no
sunt in deo formaliter sunt virtutes
q eodem mo removet a deo rea
sicut alibi int iustiã 26a veri
tas p nullã de dubitare qui re
tot amic q pro nra sua q pro immi
edit morte sua Istud dicti m
duat ad declandum illud n̄m apli
si ad hoc ni immi eterni xpc pro
nobis mortuꝰ est 27a veritas
q mr̃ carnã q sunt mundã ex m
carnatione que hoibus displicent
superbis est istud q denum est hoi
q loqui hzet in rebus quas deus
condidit qui deo sic coniungi potuit
humana natura q ex duabꝰ substã
tijs fiet una psona deo ex rebus
deo aiã et carne et plato m aiam
et corpus et hortos et mr̃ alios sunt
ordo m assumdo c. 28a Exquo dicto
accipit arg̃m q nã ex rebus a deo
assumi no potuit qz ex hoc q homi
ones sunt bonis sunt i gradu m
rebus p hoc q ponit deus vmi si
aut quelibz cãta sua hoc posset no
declaretur maior pfectio in hoc hoies
qm̃ omnes Intelligdu m̃ q ibidem
assignat multas quietudines istoꝝ
assumptoꝝ prima est ut mali an
geli qz se sine carne ex hoc se ex
tollent supra homines ni deus hr̃ car
nem 2a ne suadentur homi se
tanq̃ deos ab homie 3a ut ho
detrahatur q aliqz possit primari sine
vera precedentibus mutis sunt xpi
humanitas sunt assumpta 4a ut ho
mis superbia reconderetur si ut ho
mo longe recessit a deo propter qui
menus repausone indigebat tanto
remporie 5a ut obedie plebetur
exemplu si ut p ea natura vince
mur diabolus in qua sunt victor
29a veritas q potuit deus ea
re alia hoiem de quo immo vince
mur sed indignant melius ut de pu
gnie prim hoibus qui sunt virtutis si
ne carnali contagione qz media
erat prm̃ q̃ mus em aut carnali co
cupia que mest gemmabꝰ unde
oriatur rasinus quigal hr̃ m̃o
nus inolitarios quibus ondit se
nulla in paso aut primi esse pos

se ul' no talem fuisse si fuit ut
aliqn resistet volui h mir autr ps
sam repugnanoiem sentimꝰ ubi
fieri creditur p'cando sonat si no
credit dissentiendo fiemur et tlia
nulla re optebat ubi q̃piebat
virginis ptus c. 6o. 18o Et sub
dit p ado homo victus fiat quia
supbe deꝰ re cupiebat Xo ve
ritas p illd qd ubum caõ factꝰ e
tempalit fent et ptulit ptinet
ad sciam non ad sapiam p aute
est vbum pr eternũ ptinet ad sa
piam c. 19o Et quo dicto aut
Argm p theõ est ptm practica
et ptm speva q̃ vtaq; istaꝝ pe
ritar est thca et tñ vna per
tinet ad actiuã alia ad speculatiuã
et gtempla tiã Xõ veritas
p rebus per tempus orta illa
est suma qua p homo ad vitate p
se quietus est deo In rebus uo
etiãs suma vitas tribuit dei
ubo c. eodem Et quo dicto am
pliat duo dnia p̃m est p sa
pia sup omia ad epi humanita
tem ptinẽ no sl sapia dina
ꝝ rone istius utpote mstium
natiõ resurrõis et ascen
siõis q̃ sine ist fuissent puri
hois 2m est p solempnitas a
nniacois virginis bndicte ex
relict omis sollepnitates mihiãs
ecclie indigne q̃ in ea xpus fuit
cõceptꝰ et ideo cete digntes solep
nes sunt p eam Dz o. d. si e me
lior vno hiãm epi qua sunt
gl̃ficã p illa que sunt ad veri
tatem assipta Dicit aut aliq
p sic rone ti q̃ illa ad dina nãz
et ista ad pximã relatiuã tamen
Sed mi non vz q̃ ista est nitrum
or p illa que est mi obina rõe
videtur ꝑ m istũ textũ p ꝓpoſta
est digissima Xi veritas p lo
quẽdo de hõe ostendme sua ptẽdi
a sapia et sapia sua c. e Sed us
aut rõ est q̃ sapia no est aliud ã
nobilissima q̃ sua que est de i cõmũibꝰ
habiꝫ et etiãs in qb̃ sua structe sũ
nur ad maiam mliorem actatum
Xii veritas p bros esse se velle
omiꝫ in suo corde videnr cãta q̃e
in hac re nẽ humane ostiano ut no
fallatur homo qm hor ex animo suo
gnatur in alieno Et subiungit
p omiꝫ imoꝝles ee volut ni mllq
alit bniꝫ esse possit c. 10 Et quo
dicto acquiritur Duo dnia p̃m e
p ex hijs que st in ano suo pt quis
cognoscat ꝓpendẽ ea q̃ st in animo
alieno sic hic exemplificat de dilone
ultimi finis Tamen sciẽdũ est q̃ i
omibus no tenet istud indicium ut
pote in illis ad que hõ mclinatur
ꝑ naturã mdiatiõ sed ubi fit
mclinatio a natura ꝑ se est i ꝓpsito
2m est p quicq̃ aliquis finis i
timo appetit eadem nia te appetu
nur omia illa fine q̃bus ille finis
hr̃i non pt Sed omia q̃ ꝓpoñtur
hẽ niam generiõm ad finẽ ap
peti videnr nitimo Xiii veritas
p distinguẽda est actiua a gtẽpla tiua
sapia c. ad Et quo dicto acquirit
aliqm argm p theõ nec est sua
practica nl̃ speculatiua nec gtempla
tiua q̃ hic ea sic appellat Augs
Xiiii veritas p volumꝰ quidq̃ it
memoriã ni ane cogitãt cantua
li ostiatione c. e Et quo dicto
acquirit aliqm argm p actiꝰ vo
luntat ꝓtinet actiã intellectiꝰ q̃ nõ
fit actual' ostiatio nisi quidquam
memõ ni ane cogitãt et dicit

Augꝰ q̄ ꝛm fit ꝑ voluntatem ꝛ
aut q̄ ꝛhoc argm̄ est m oppo m ꝑm
actus intellus q̄ st ad voluntatem
mpan per ẽnam actus non m̄
q̄m ad actus ꝑmos q̄n prędmt
omem voluntatem ibi em fit m
tellão sine om̄ voliõne ei intellec
tus sit de non cõsidãone sim
plr ad cõsidãnom̄ si em tunc
fiẽt copulano voluntas nec frẽt
m mogitum Ꝛ o d si voluntas
q̄n rop ulão mpat non q̄ ibi hz
ꝑma nonna de illo ꝛ aut q̄ sic
alioq̄ frẽtur m mogitu hẽt m
m q̄nah et mpat inestiganom̄
m ſpah Et tnc est magꝰ dubm
quo ꝓt ꝓpẽ nonna m ſpah n
nouit et m ſpah et tunc enam
ferretur m mogitu simr prius
ꝛ aut q̄ impat nsisẽ em illd
qđ actnahr cogitat ut ex hoc pe
mat m nonnã eius qđ non cogi
tat n m ibi Ꝛ m dubm si actꝰ
mpatus est semp volenti progi
tus ꝛ aut q̄ non vi nisi q̄
tur voluntas non posset frẽ ni
m obm progitu m non oportz
q̄ ome productu a voluntate ul
qualitnq̄ actum sit progitu
alioq̄ omem actum voluntat
rectu ab ipa actum precẽt rẽctes
tus ei progitum sset ei

Veritas q̄ nemo diligit qđ pe
nitus ignorat ex hijs aut que
non st diligunt q̄n diligi dim
tur ignota Et quo dicto vi
dẽtur ampli dom̄i q̄ ex hijs q̄
sunt nota dicitur diligi ignota
Ꝛ voluntas videtur ferri in m
rogitu nisi dicat q̄ eo mo quo
ex rogitur Dicitur diligi i rogi
ta et in rogitu prius rognosti eo
q̄ diligunt sine m rõi sine m
ſpah sicut sup̄ fuit dctum

Veritas q̄ sine fide non
pnt esse vere volũtes Et quo
dicto ampli dom̄i q̄ virtutes
quas posuerũt phi nõ fuit
vere virtutes q̄ nõ duxerunt
att̄ bnacom̄ ad veram fidem hoc
aut intendit Augꝰ per verã
virtutem q̄m ad finem cẽ manale
sed q̄m ad finem cẽ sociale rẽdit
q̄ consistat in actu pro dilõne dim
pro vita ẽtna Ꝛ non vẽ nisi
fide sine caritate- Quapluimi flo
res quartidecimi libri de
trinitate

In hoc libro-prima
veritas est q̄ sicut
sapia da est omni
bus cuius ira ma
sapia i hoc est ve
rus nullus dei q̄n pietas nisi
patur cꝛ Et quo dicto am
plius vim dom̄i et vim̄ ar
gui dom̄i est q̄ sapia acq̄
q̄ a filio p actu ul him prius
q̄ potentie sint hoc arbitrium
includit nonna et potentia Ꝛ
solũtur multe aũtes que sig
nificant in sola sapia nram esse
fortitudinem si em vo sumitur pro
rõne ala intellctiua quãe no ina
bis sapia pro hijs bus vtrisq̄ sa
pie Argm est q̄ sapia assistit
pnt in voluntate quia pietas ponit
in affectu et in ꝓposito pietatẽ dr
esse sapiam solet aut fortitudo a
no a pnt Et adiungit ibidẽ Augꝰ
ad sum ꝓpm Illud autem hoc
st primum esse pietas et sapia ab
stine aut a malis est sapia et
fortitudo

Sapia veritas q̄ disciplina
a discendo nomen accepit vi
sapia dm pt adq̄ adhuc em que

nūs res dīsnt ut sna ꝑnūs aut
alia nonone nī quilibet corrigt
displina soleat dīa c eodem
Et istud dictū ꝙ firmat dñs aplꝰ
Omis displīa m ꝑns nonē gau
dī sed mero¹ ¶ 3ª veritas ꝙ
sapiam esse sna ꝑfcta est ipa
ritas vñ dint sit ꝑ se sapia dis
putāe sapienr est quid agem⁹
nūq̄ non profitei audebim⁹
sapiam ne sit de illa ꝑpudens
nra disputa⁹ nūq̄ mst trebm²
exemplo pitagore qui cū ausus
non fuisset se sapientem pro
fitei phm posuīt amatore sa
piē se cē vñdit a quo ait Aug⁹
nomē exordī est ut quilibet ex
cellens in rebus ad sapiam ꝑtīe
ntibus phūs uocet⁹ c e Ex quo
dicto accipit ꝙ ꝓtendia e
tactāa hoc sapiēs ꝙ dr Aug⁹
ꝙ istud ꝑtinet ad impudēaam ¶
Veritas ꝙ sapia est veri dīna
hūana ꝙ sna c e Et dr ibidem ꝙ
tunc accipit sapia large pro sciꝑa
et sna si nī accipit ꝓpe sicut de ipa
loquit Aug⁹ apos nī dicat alij de
hac firmo sīc alij sapiē tunc sapia
distincta tonit sciam non est mihi re
cū dīnarū Scia vō tunc dr ꝓpue
de hūanis Intelligēdū tn ꝙ ibidem
loquēs de ista sna ꝓpe sapia ꝓpūi
hūa dicit nō unq̄ ꝙ sciri ꝑt ab
homīe ꝛ rebus hūanis ut ꝑmīsi
supiaque ramtur et novīe nunc
simt huic sīc tbunq̄ sed istud
tūmodo quo fides salubrima q
ad pam būtudīnem duat gignit
nutrit defendit et roborat ne q
sna nō ꝓsunt ꝑfm fideles qua
nis polleat ipa fide ꝑfm Aliud
est em scire quid homo credē deat
Aliud quō tanī et ꝑfos opituletr
et tonit impios defendat Exq̄bꝰ
ampliꝰ dno argūta ꝑm est ꝙ theō
est vnus hītus qz hic Aug⁹ exꝑsse
ponit una eius partem ꝑtīnē ad
hītum sīc put ipse hītus ex op
Distīguit̄ ꝛ m est ꝙ hītus
theolē nō est hītus fidei qz plures
fideles ista non habt ꝙnus habeant
maxīe fidem Et mō accipit
aliq̄ argūm ꝙ est dare aliquō lu
men medium mr lūne nāle et
lūne nāle fidei Istud mō nō inde
nīm qz lumen nāle quantū ad
lumē fidei ꝑt talem hītum aug
mentāe ut alta ꝑmissa sit credi
ta nāliter nō ꝙ ex ꝑme credibus
tunc mera fides si ex ꝑme nāli
bus dedūt qō nunc vota stia
Ad 2 o d qualis hītus est iste qui
gignit ex talibus ꝑmissis dicit
aut ꝙ se tenet ex ꝑte fidei sicut
mō non qz milla g rlio ꝑt esse
magis nota alta suaꝛ ꝑmissarū
et ideo est reiter credita nō sna
sn ista fides que nō est nīa nīa
est ad sciam et idō sine th fide pol
lent fide ꝓncipali de qua ibi loq̄
tur ¶ 4ª veritas ꝙ mēs bona
hūana nī fidem sua videt qua
credit qō non videt nō alīq̄ sem
piternū videt non em semp erit fi
des qn sicut videbim⁹ facie ad fa
ciem c ꝛ Exquo dicto accipit do
mincūm ꝙ sunt opa Aug⁹ ꝙ fi
des ꝛ ꝑtia non ꝛmanet Et istud
confirmat eiusdem duobus dictis que
sequit in eodem c ꝑm est ꝙ non
iam fides non erit qua credūtur
q non vnī sed spēs qua videantur
que credebantur ꝛ m est ꝙ tunc
ꝛ ꝓtus atq̄ usus ꝛpūtabit fi
des ista sicut qua nunc hēmꝰ nō

m pñtibus et semp manentibus
Sed dicit quod ꝙ fides no erunt
at ꝙm ad suã naturã sed ꝙm ad
mpfiom quia in hac vita ht an
nexã sibi obscuritatem rei no m se
Et sic dr hic Aug⁹ fides non erit
quia recedit q non videt
Ha veritas ꝙ finit anima est i mortis
ita ꝙ mea melius est illo h̃m ꝙ
est facta ad ymaginẽ creatoris sem
per manet et ido concludit ꝙ si
ta ymago creatoris non consistit
in fide ꝙ ita ymago ꝑmanebit
in pria et fides non ꝑmanebit
ergo ymago creatoris no ꝟsistit in fi
de c. z. Vñ pz manifte ꝙ Aug⁹ non
ponit fidem in pria Et cõfirmat
ita rõ Dnplex cuius dño m e. c. ꝓm
est ꝙ trinitas ãne nre mortẽ ꝟsistit
ymago no pibit nisi fides ipa tñsit
z. m est ꝙ trinitas q fuit in nob re
ru sibilis nam non erit qa fides
no erit i aiã et loquit pro tempe
pria celesti Sz o. d. si ex eo quia
Aug⁹ paulus negat fidem in pria
de facto est neganda de possibili ni
ipa clara visione Dr aut ꝙ fides
frustra auferet in pria si est ibi pos
sibilis finit in patria ibi no auferet
nisi sit nob⁹ pfecta ꝙ fides n forte
quis dicat ꝙ deleãno gustus et od
ratus et tactus q̃ms erunt possibles
ni diuina visione Et si dicat q te
visiones includit multas impfio
nes utpote corporeas ita dicit
ipi de fide suo mo **Ha veritas**
ꝙ ni crem⁹ in pria ex ordinatõe
de prius p ymaginẽ ipius dei
luãã c. ꝙ Ex quo dicto arguit
duo argumta ꝓm est ꝙ in aia nra
intellectiua est memoria qz cũ se
pate in pria no hñt aliã memoriã
ni de fide phita recordant z. m
est ꝙ queda disps relinquit in me
moria post nñ libet actualem in
tellectiõm per quã recordat de pius
rogauit fiant exemplificat Aug⁹ de
fide in via progmta de qua ecclã
dant sancti et istam dispositionem
vocat Aug⁹ ymaginẽ dñi pt spes
intelligibilis dicit **Ya veritas**
ꝙ nichil tam nouit mens ꝙ illo
qd sibi psto est nec mens ꝙ ma
gis psto est ꝙ ipa sibi est c. q Ex
q̃buus duabꝰ ꝓmissis sequit ita
qꝰ ꝙ michil est notius menti ꝙ ipa
sibi est Sz o. d. q illa q sunt mẽa
menti ut virtutes infusas et dia
ꝑnaam materie ignaeam dicat
aut ꝙ talia licet sint in sua nam
ꝑnaa in ꝟõne obi non sint pn
cia ut deus et virtutes de pnã aut
obãh est ista lonuo z. m dubiũ
qz ni nam scie cognoscam⁹ ex eo
ꝙ exprimit actus nr̃os nisi aia
ageret nũq se se cognosceret et ido
videt ꝙ illi actus sint magis non

Dr aut ꝙ nonnulli sunt actus
forte et accipit mente pro ipsa
que ni illis sint insepa z. m di
vis quo nalia mens pt se manu
ta ni dicatur scientissima sicut
sapiens est onsim Dr aut q licet
in ꝟõne sua ipa sit ignota ꝙ ma
nue ni in ꝟõne cui qua estimati
va operans h̃m tales operationes
quas exprimit est notissima qz est
no ꝙ est siaid dr de deo **Ya veri**
tas ꝙ ni q̃untur utrũ aiam in
sanctis scipam nouit dr aug ꝙ
aliud est nosse et aliud est se co
gnoscere et ido dicit ꝙ talis anima
scipam nouit licet scipam non
cognoscat c. q Istam aut rõnem
sibi q̃ scipam no cognoscat declarat
et rõnẽ et signo Po est qz est
nñ aliunda ad hauriendã que videt
de nouo cognita ꝙ ad scipam no
pt se extendi Ex m est ꝙ misa

tes finit strabo eis si lumen ponatur eis ad illa ptem ad quā pnt oculos retorqre ex uehementi attentione ad obm sensibile

10 veritas q ni homo de ai sua natura cognitiue potest atq; inuenit q vm est no inuenit alibi q pne nes ipm ineiet aut no qd nesciebat sed no cogitabat c.e. Ex qo dicto accipit q hec non actualis sed habitualis cognitio qua distenditur ipa cognitio ista aut habitualem semp hoc ita de se Dr aut habitualis non ab hitu sit an omnem habitum hz ea sed q hr in se sufficientia principia cogitandi p scipam ill per suum actu fit habitualis dicunt nos ee quoz unicus themistius species in noa

11 veritas q tota est cognitio uis uib ut nec ipa mens se in cognitionē suo ponat nisi qn se cogitat ait per hoc in cognitione mentis est n du cogitat quo aut non sit in cognitione sua qn mens se non cogitat quasi aliud sit ipa cognitio eius non video Istud deciat exemplo oculi corporalis qui non est in sui aspectu nec dum se cernit in speculo c. Co Ex quo dicto accipiūtur duo dubia Prm est q oia intellectus per sua operationem producat obm sui in actu esse apparentia quia Dr q omnes non est in cognitione sua nec dum actualiter a corpo videntur in speculo Sz o. si istud esse apparens ut esse visus est idem q actu videndi Dr aut q non ait q actu videndi no est visus et ideo in eo no est esse visi Sm dum est aliquod esse Bm quid qd habeat obm visus Dr aut q mens hoīs dicunt videri esse qd istud est Sz arui qd

amt obm per talem actu dicunt ibi q ala qn ponit in actu ee cum ipo obo est respectu cui ee cognitum nil appetit non possit intelligi nec in hmōdi ad aliud cui tale ee no videt nec respectus obi ad actu talis sine non sine sit talis sine no

12 veritas q mens qn cognitando se respicit cognoscit cognitionem suam no q an sibi incognita sit eo mgt modo quo sit cognita illa q sit in meo et actualiter no cogitatur c. eodem Ex isto dicto accipit dom tm q quado mens mea scipam intelligit q hoc est talis nonne obis cui qui hoc obi et in hoc potest

13 veritas q mente semp memisse q q scipam intelligere et amare quibus non semp cogitare se ctum est Et dr ibidem q non aia pinet ad memoriam et cognitionem actualē ad intellectū c.e. Ex quo dicto accipi dom tm q sicut habitualis non aia pinet ad memoriam ita actualis ad intelligēdū Sz o. q melius Aug per memoriam Dr aut q intellectum agentem ni spe intelligibilis ill obo pnte q dicat q memoria est fenestra ibi existens aut cognitum ibum essentiale Sm dum q intelligit p intelligeniū Dr aute q intellectus intellectum possibilem cui actui intelligi q dicit q media formaliter intelligen

14 veritas q vn dm non cognitionem mde cognitionē ni admonitu no valemus et illd qd nunq mo sciemus nesciet c. N Ex quo dco accipiūtur duo dubia Prm est q recens cognitio facit facilem recordationem et amnēm distinctam Sm est q como mao faciat ad recordationem applicatam Bm cristianas debuisse qr dr q nos

non valeat fundari sine gnomone
ne fantur. 14a veritas q̄ li-
sine rogitatione cē non pōt c. od̄
Ex quo dicto arguit2 duo dñi ta
p̄m est q̄ spēs intelligibi obi non
est ñ m q2 illa spēs sine cogitatōe
esse pt. 2m est q̄ quidditas obi
nō pt cē ibi q2 ipa p̄cipit ac
tū intellēdi ñ natum ad ipam et sic
nullo pōni est sine cogitatione.
15a veritas q̄ mens nra
eo ipō q̄ imago dī est quo ad q̄ capax
est p̄cipere q̄ cē pt c. 8o. Ex quo
dicto arguitur dno dom̄ meru
p̄m est q̄ aīa facta est ad q̄ magis
assimilat p̄m memoria intelligen q̄
et voluntatem q2 p̄m istas p̄tes est
capax dī nisi p istā possit fieri in
deū sic in suū obm et hoc dat exp̄sse
q̄ in his 3bus q̄renda est ymago
dei ꝑ nobis. 2m est q̄ ille 3 po
tentie sūt actus q̄ sunt in homine pre
ferēde q2 per ipas assimilatur max
ime summo pfecto et q̄to sublimi
or gradus dīne imitatōis ha
to superior ordo cāte phoms. Ex
quo dicto accipiunt 4or theo ma
argu. p̄m est q̄ ite ponē. qđ sit
amā sic aliqm ponit q2 nūc essent
mūdus pfecte q̄ aīe sēparate. Augs dr
exp̄sse q̄ imago dī q̄renda est per
fecta in eo q̄ est melius in natu
ra aīe nre. 2m est q̄ ite ponē
nō st̄ respōs sicut aliqm ponit
q2 respōs non pt cē hois sūmap
fecto. 3m est q̄ ite ponē sunt
idem cēnūt ni cēna aīe q2 illd qđ
est melius in nā aīe vte est eq
cēna et ite ponē sicut nullo q̄ren
de nigt. 2m est q̄ memoria est
q̄renda in pte intellāna et non
solū in pte sēnua. ad 1o d̄ ex
istis sūmoribus Aug1 pt hāc no
tiā abstractiua de dīna cēna
dr aut q̄ sic q2 ipe potit q̄ aīa
nra pt esse capax dīne cēne per
istas rōes pōnās. Nūc aut in me
moria non pt cē ꝑm ipm ad obm
nisi habeat ibi spēm sua ut i declārat
supra illos qui nō ponūt spēs in
telligibiles in intellū. 17a veri
tas q̄ cognoscitiua st̄ angi cognos
cunt sine cognitionem discretibus
cognitis cē. Ex quo dno accipi
untur duo dcm. p̄m est q̄ ois
actus intellēdi est posterior natura sua
obo q2 cognoscitiua st̄ angi cognosci
2m est q̄ obm nil obstat ar
tū cognoscendi in nobis cognitis co
tra illos qui dnt q̄ obm non cē can
sa nisi sine q̄ non ipōnis actus in
telligēdi. Ad 2 contra istud dom̄ mōstra
tur quia actus intellēdi quo deus
intelligit ab eterno causatus potest
tribus obiis ni q2 actus quo in
telligūntur dīne psone est porro
tantibus sicut eterna sunt pone
psonalibus mi q2 eodem actu dr
fico p̄tanquis suis obm nouis
duo sibi revelāte in sua volūte
ni q2 p sua notiā abstractiua q̄
cognitis priis habuit notiā reiā q̄
sicut. Ad 2 aut de tribus primis q̄
cē ꝑm primū obi intelligit hō dom̄
et nō aliis. Et ad ultm q̄ dz
in nona abstractiua obm nō p̄cedat
Dur ratione mi bñ in nā mē qđ di
tā uo. 18a veritas q̄ fides nō
recedunt sed est quia credit c. e.
Ex quo dicto accipit dom̄ ni q̄ i
qualibet opinione distinguit qđ et
quo dicit aut sine capit q̄ qñ
fides mānsit vestigiū sui in meo. nā
prius dēbuit fuit fuit p̄cipi
ta Ex quo dicto accipit dom̄ ni
q̄ cognitio cuiusdā obi remāt in me

moꝛa imagine qua quilz de pꝛio
recordatur Ex quo dcm dom̃o
ampliꝰ̃ur dno argūta pmꝰ est
q̃ cito actus est pfectior tato vel
ocius ymagine sit pfectior pfectio
z distinctius fit recordatio de rpo
ad maiorem pfectionem ceteris paribus
sequit magis pfectus effectus z
est q videns mīstrone dñi cen
de ipa distincte et pfecte recordatur
per talem ymagine declaratum
sanctū pfectissima hui⁹ intellectio et
simul tenetur possit nonne absur
dum Ad veritas q quida sen
untur cor virtutes cardinales de
fectuas in pria et de ibus sūt
prudentia fortitudine et temperan
tia horꝝ non dicta milia virtus
tes quas vocant moꝛes est et mag
nus pfectus nobis q̃n esse cre
debit c q Ex quo dicto ampli
atur cor dom̃i sue argūta
pmꝰ est q ultima nō est i appetitu
sensitiuo sicut alie virtutes moꝛales
sūt in ꝑ in intellectu Aliqn nec
essitat nō remanet in pria ni
ma separata z est q virtutes
moꝛales nō st unio q̃nexe quia
quantū temperantia et fortitudine
ut hꝰ dꝝ remanebit ultima z
est q nō est eadem prudentia cete
ris omnibus virtutibus moꝛalibus q pru
dentia ut hic dꝝ remanebit ꝑ q
dicit nisi fortitudine prudentia
et ni maneat ultima q q mane
at prudentia que est rectus regula ua
z est q virtutes moꝛales nō ha
bent illa q nexionem q̃m habent m
ordine ad prudentiam q illa co
nexio nō pt esse nisi p prudentia
vna intellectus ni q istam vita
tem nō affirmat Augꝰ contra
firmā nullꝰ st duo sūt ꝑ m est

q post illud dñi narrat similam
Tullij mortesi dialogo qui po
nit q post hanc vitā millia
esse ullaꝝ quatuor omnes red
ucta sola crimis bonꝝ rogatione et
ira z m est q q ut dꝝ fortu
sus ubi est ira sine prudentia sine
pinulo cerebris fortitudo sine molesti
na tollerādo temperantia sine
repugnantia libidinū Ad ter veri
tas q illud qd̃ aīe oculos nrōs
exterius rogitationem vinq non
p̃cedit c ix Ex quo dicto am
pliatur dom̃i q visio corpalis de
qua hic loquit hz fieri nō q
si fiet in ꝑte mentis illud obm quod
tpaliter causat nunc p̃cedet ordine
durationis Ex quo dom̃o arrip
itur hic dno argūta primus est q no
tus nō pt videri a nobis q non
videtur nisi deus est ni notia minu
tissima sit mī exīs et ut exīs et
ipse non est notus quo sit visio
z m est q mobile dei moueatur
nō pt videri eadem visione qua
nō videt nisi ubi sed mobilitz
ois est i alia ubi et sic videt alia
et alia visione Ad vi veritas
q sine tempe p̃cedēt sil'et ma
pia cognitionī ni cogitatione cog
nitum cognitionē cognitione cog
nitum c e Ex quo dicto arripit
q nullus actus cognoscendi pdicti
sui obm primū cognitū mee ꝑ m d
ce quo tenetur ad ipm Ad vii ve
ritas q post tempe est memoria
treuno q i recorda de visio c eo
et de ibidem q voluntas est ima
gin arripit dom̃i q sanctus intelli
gen̄ predit voluntatem ira memo
ria intelligentiam q ꝑte h' arripit
recordationem pro actu intellectus
Ad viii veritas q qui mens ad

scipam cognoscendā q̄ntūr. sicut
mtas m qua tā ubiūm possit m
telligi formatā q̄mppe cogitatō ex
ipā m volūtate vnūq̄ gignente c
e Et quo dicto ampl̄ arguit
p ubium est i nobis actualis co
gitatō q̄ id i mente probat fieri
ubium nisi se actualit cogitaret q̄
ubi formata cogitatō que nulla est
n ubium foret formata cogitatō

¶ xl. veritas p memoria non
solū est de pūtis sed de pūtib⁹
c. xi Et m eodem c. ponit duas
aūtes vnā cōtra se aliam pro se
cōtra se est aūstus Tubi qui cum
de vtutibus agēt dixit prudentia
nā i memoria intelligentia et
prudentia et posuit memoriam
de pūtis et intelligentiā de pūtib⁹
ac prudentia de futuris Dixit
n ibi quasi sohies ista mstantia
Aug⁹ p mstantibus sēt maiora
mira sunt ubera mtegras q̄n ve
nimus venū do mduat pro se
autem virgilij qui dr vbrem sui
non fuisse oblitū et ideo mem
neāt sui

¶ xli. veritas p ve
mtas istam potentiam no ppria
ymago di est q̄ sic memit sī m
telligit se diligit sed q̄ pt mē
mīsse et amāse a quo facta e. c. n

Et quo dicto ampl̄t dom̄ q̄ m
meo i mea pt ee spes mtelligi
distincte cepīpiens dixisse ea
q̄ sciuit ipm dm̄ possimus intelligē
et diligē Ita ꝑm Aug⁹ et mem
nē Istud aūt memīere non pt
ee ꝑm eū nisi p spem i memoria
brepta

¶ xlii. veritas p error
horrendus est ni omīs homēs pro
desse velint et multa no formant
n q̄ eis p mmodū sit c. 19o Et
dixit ibidē p talis e morbus q̄ dum
oculū alui scipā tamāui n omīe
mgi mal sibi nāt q̄ sibā sit ut se
n studiat q̄m pt Istud aūt m
duxit ad ondendū q̄ qui diligit imq̄
tatem odit aiam suā

¶ xliii. veri
tas p thesauri pūt plerūq̄ subue
nīe metem et mens mgi q̄ ad the
sauri no q̄ntū si ill' thesaurū fa
cilius et expedīus viuē pt q̄s no
aut illos nisi p mente possit pos
sidē si cū puer mgi infans q̄us
dulcissimus natus ni sit dns omn q̄
de iure st eius michil possidz me
te sopita nullo mō pt aliq̄s q̄qm
possidē mēte amissa Istud aūt
m duxit ad ondendū q̄ mēs e me
lior q̄m bona fortūe Et postea
ondit q̄ no solū mens sed et corp⁹
ut pote omīb⁹ q̄mbus possidemus
q̄qi videm⁹ et tandē gelidū q̄ ipa
mēte michil est sīpius nisi dns
c. e Et quo dicto ampl̄ius q̄or
dōiā pūsū est q̄ ni sint ta bona
ei q̄a sūt bona fortūe bona cor
pis et bona ānē Illa sunt mīma
et ista maxīa et alia sūt corpis
sunt media Tm est q̄ aliq̄s pt
sme ppria volū te diuinum hīe vero
tempatū sic h' sc de infinite nato
dixte Tm est q̄ nullus pt sme ppria
volū te aliq̄ vere possidē q̄ dr q̄ ide
pmittus no possidet talia bona q̄
mens i eo sopita Cm est q̄ licet
angelus sit sup̄ hoīem ꝑm gra
dum eminē no tm ꝑm ordīne ah
nus q̄ habuit effinit ul' final' et fi
tam sīpioritatem intendit vitare
Aug⁹ ne aliq̄s credēt hoīes ee sa
tos ppt angelos sic bruta sunt ppt
hoīem

¶ xliii. veritas p ē gule
mstē no st scīpte nisi m libro qui
vitas dr vn dr q̄ omīs ter mista
descībunt m corde hoīs qui opatur
iustīā no mgīdo sed q̄ mplīme
do mīsceatur sicut ymago ex ām

lo et mi cera nasit et similis no
relmat cum vō non opatur aut
et mi quid opandi sit videt ab ra
lure auium a q̄ no tangitur q̄ aut
no videt imo qđ modū sit viden
di exnisabilibus patet q̄ non est
mi^{s} gressor cognite c. 15 Ex quo
dicto ampliantur duo dom^{ta} p̄
p̄m est q̄ ois lex iusta q̄ dat pt
ab hoie est pmo descripta i mente
dina q̄ d^{r} q̄ illa lure q̄ writas
est z̄ m est q̄ ite leges nō mu
tent ad aiam hois iusti subiectie
sed ipam fragilit obiue z̄ m est
q̄ animus iustus a q̄ hb̄ limit nul
lis animis pōt istas leges ē neve
liret ipm̄ non antigeat sit alium
Q̄m est q̄ phis peccat ille qui
facit cōtra illas leges ex cta sua
q̄ ille qui exignoria q̄ ipm̄ dicit
exnisabilioze ¶ Ad veritas q̄
ni d^{r} aplis si oratio magna spūs
mens orat mens aut non fructu
osa est hoc em̄ ait aplis p̄ m
aug q̄m id qđ dicit no intelligit
c. 16 ¶ Ad veritas q̄ in bap^{mo}
fit remissio oīm peccatorum nr̄oz
ait vnū q̄ tribuit q̄ qđ no remitta
c. 17 Ex quo accipit dom^{m} q̄ i
bapmo fit remissio oīm peccatorum
no solū q̄ m ad nulpa sed q̄ m ad
pena et ex priuatione q̄ fide h^{t}
sola pena intelligit sta sit dom^{s}
sacramento digne recepto et m cont
none Intelligit m q̄ liret bap^{mus}
deleat prim̄ originale no tm̄ sanat
languorem ipm̄ sequente utpote
q̄ nipiam statim sed paulat̄ profi
cedo Et ulid declat aug̃e et exē
plo Exemplū est q̄ alid est sare
febribus et aliud ab infirmitate que
febribus facta est Ideo declat augē
q̄ d^{r} pōs q̄m curatur omnibus in
firmitatibus tribus q̄ m ad p̄m q̄m sanat
omnes infirmitates mas q̄ m ad m

¶ Ad veritas q̄ homo pt melius
q̄ factus ad ymaginē di q̄m corp^{s}
q̄m q̄ ibi est irrenatio c. 18 ¶ Ad
veritas q̄ dot^{na} m sacre leris cō
tenta est contēpla iua sapia vnd^{t}
sit q̄ templa iua sapiam q̄ ipe pu
to m sacre leris a sua distinctiōe circo
q̄ medaut durens q̄ sine alia exitig
nature i morte sine mīserat̄ vita
alia tm̄ m talibus studijs nos ois
opa et mira ponenda est c. 19 Ex
quo dicto ampliat̄ duo dom^{ta} p̄m
est q̄ dot^{na} tota m diuina sapia
nō est vnus hōmis q̄ m ea distinguit
Hugo sapiam a sua et ido est ibi vn^{s}
hōmis q̄ ipe vorat̄ ōtemplatiū et
alius q̄ supius vocat̄ actiuū z̄ m
est q̄ de mente Aug̃ fuisse videtur
q̄ theō p̄tm sit practica et p̄tm
speculatiua et p̄ncipa^{r} speculatiua si
speculatiuū et contemplatiū s^{t} idem
si m̄ practicus hōmis distinguatur i
actiuū et operatiuū respū actoīs
rmanēti tunc est practica q̄m sua
ad fructum et q̄m sapiam ad qua
nom Intelligit dū m̄ q̄ Aug^{s} m
uatur quomo ita doctus hō sicut
sunt circo potuit poni brūdornem
m phis sine ēmoēh te vñ videtur
ampl arg^{m} q̄ paulus m capitu
lo sunt verē hmōi

Incipiunt flores quinti decimi libri de ciuitate

IN hac p̄ma veritas
q̄ non solū credibilibus
diue scripture animū vm
et intelligibilia aliq̄ si pos
simus rone demōstrare
debem̄ vt m̄ sit certitas sua i dīmis
c. 1 Ex quo dicto accipit dom^{s} tm
q̄ no solū est mito rū actiuū ni
mis per fidem probare sed et
p rōnem nālem declarare si pos

simus ingr Qa veritas q̄ m nō
prehensiba sint requenda ne se ex
istimet michil inemsse qp̄ mrom
phensibile qd̄ quebat potuit inei
re. c. 2. Et adiūgit dns nō ha
p̄m est q̄ melior et melior essin
quens nim magnū bonū qd̄ inem
endū quitur et quendō inemitur
Nā et quitur ut inemat dulcius
et inemitur ut quatur audius
Zm est q̄ fides quit intellectus ineit
simt dr̄ ppha nisi redideritis non
intelligetis intellectū ni q̄ mista
no hr̄ in redideritis nō p̄mat ysa
Ao mistano aut tyr mtrem hr̄
nisi redideritis nō intelligetis et ita
mistanom sequit Aug Ergo
dicto ampit q or dns ta p̄m est
q infideles nō st̄ p̄oneiad intelli
gendū diffa fidei nre q̄ nō tre
dunt et pergūs nō p̄nt obicere
opp̄m Zm est q̄ dispuāc de fide
nī infidelibus non videt quidens
q̄ dispuāre ni nō intelligentibus
est inule Sstr aut st nō intelligē
tes ut principia fidei concedant
Zm est q̄ qn̄ alicui sūa difficultas ē
magna auctte vallata facilius
fit intellectā q̄ auctās mediat ad
credend et fides ad intellectū Qm
est q̄ qn̄ est alicui opinio ad unius
oppm mens est assuata diffalie fit
intellectā q̄ assūo mediat ad dis
cruciendū et nisi credulitas ut h̄ dr̄
disponit ad non intelligēdū Qa ve
ritas q̄ nō solū dnoꝝ liberoꝝ
auctas ē dni p̄dicat sed oīs q̄ nos
imitat omnisa verū nā proclamat
se hre p̄stantissimū conditorē qui
nobis nālem rōnem contulit q̄
vicina non vicinibus sensib; pre
sima nō sensibilibus impō potenb;
iustis iniusta speciosa de speciosis
bona mal' miseris habita corporalibus
bñ miseris p̄fenda videamq̄ Ac
per hoc mgr in rebus talis crea
torem sine dubitatōne ponimus
oportet eū summe viue et iusta sci
re et intelligere nec minus posse
nō corporis esse sed spūm potentissi
mū iustissimū sapientissimū optimū bñfi
cū fateam c. 2 Ex quo dicto ar
guitur duo dnā ta p̄mum est q̄
non solū p fidem sed etiā p rōnem
naturalem possimus deuenire in no
tiam dine p̄dicatis venimus per
viā eminentie qz dicat q ex hoc q
aliq oppō finis oppoit p̄fectis hm
ordinē eminentie ex hoc illa q̄ p̄fe
ctius ro attribuimus sit ipm viue
q̄ viues melius est non viuente
intellectū ni q̄ ita pressius non p̄
fectū in omī oppone vltr q̄ liceret
alba sint meliora nigris m̄ q̄ ita
ha tñ ex hoc deus nō est albus
de sanctē et eīdem p̄dicatis q̄ simpliciter
q̄ sint ōia nec vltr in priatis q̄
liceret illuminata sint meliora tenebro
sis ni deus nō illuminatur luce sensibili
et ita de tactu et visu et audiru
et surditate nec in christo qm deus
nec est totus nec p̄s nec apponēs nec
appositum Zm conditorijs iste
ētia non p̄t plan ecclesiā q̄n̄ si
unū ei attribuat q̄ illa est oppo
ime mālitatē ēntia tota ens et ideo
semp attribuit illud additionibus ex
remis q̄d est p̄fectius in se aut
q̄d requirit p̄fectus fundamen
tū p̄t negationem Virtus no dī
cā illa ōia q̄ dminuit tota ēntia
priatus p̄t fieri ita p̄cissius quia
deus cadit nimō sub aliq exemo
ni tanta adequent totū ens simul
sī unū et multa idem et diuisum

et ita m rhqnus q sequit sic ent
natura ut sup ea et essnis prus
et posterius que ei distinctione sequu
tur omem etatem Et si dicatur
q insti et insti sapiens et igno
rans no st eoia ad tom ens et m
m ill' sant Augs istu dedit tionem
D aut q non sohi m ill' hrijs
q sequuntur ent coionem a et
priatis sed et m ill' q adequant
ad ce qd quent dr sint deus e
sba mtelligibil' omib; q tal' ante
ignorans aut stens iustus nel
iust Diuus est sndm q mpi do
dunde attendit iste pessus
ut si eius dundat ens in sbam
et actus qua sba est melior ac
ndente ideo deus est sba subdo
sit sbam mterpalem et spua
lem qz spualis est melior ideo
deus est spus et isti sint acptus
q di ue spualia aut oma vnien
tes mtelligit et sic de deo oma
que spui quelunt dicit Diuus
est nodi q aliqn ampnit exho
loro q qd libet bonum est nobis
celo qz hic D q vnea no vnien
tibus pferuntur et hi ist arg m
no valet qz ibidem dicit q ior
rupha rorrupbo pferut re ce
lu est melius bono Et idd est
no di q aliqd aliq excedit ab
alio m ceh et qdna pfone
et hic excedit ipm simpr qz op
nni nuglz ne est eius ce qn aut
expssius fit p m aliq passionez
q vni sbm hz nobihoze q ali
ex h or no ondit melioitas n p m
qm r p m illa de tiam passionem
Hic aut qz vnies excedit non
vnies m eo qd id est q m et ho per
tmet ad pfram cen q corrup le
aut et ideor sut mi passiones
id celu excedit bonu p m qm
m bonu excedit simpr Vz adi
tendu q ex hac vitate ampnit
Q or argta p m est q pse no
ni est nobis tam ce pfrodem
sms essibus qz dint q sme nulla
dubitatne rebus cans creatore
pomm Istius aut emde no
tenur n ex eo qz ea essima per
fectior est sms essibus ni creator
m q m creator no st n essiens
conr illos qm dnt q ea totalis
equora pt ce mpfmor suo ef
fectui hor em pono nulla e em
denta quae creator pferatur
reaniri z m arg m q ite per
frones quas inestigam de do
p istu modu simr m do fozhiter
et no mi sup emient quia eo mo
quo Augs attbuit hic pfronem
vnienti deo emouet ab eo illa
q no sunt nata vnie melioi ar
rbuendo et opposita emouendo
sed no emouet n do mo pfecta
sup emient ni ito mo oma in
deo continentur sed mi formale
go magis pfecta non attbuit si
p emmet sed formale Et con
tinatur qz eodem mo deus super
emmet cumcis mi pfect et ma
gis sunt ideo q m ad istu modum
no pt mtelligi sane ite pessius
Augi z mi arg m q ite pfectio
nes qs hic attbuit Augs do st
eiusdem rois m do et reaniri
qua sunt illa quam pfenda st
vniena no vniebus go deus
vimr si aut ista qua dat red nry
ad forma silogistica hic formal
sic eo oma q pferuntur i vm
uso debent deo attbui hz vnie a

p ferūtur nō vnienb^{9} go vita p
quā illa fuit vnie^{a} debet dō att
bui et nūr vnie ampit^{z} m pmissis
et g one ꝑm eandem rōnem et
nūr hēnt ꝑpo^{m} qz in b^{o}ri fuit^{z}
vita p̄o vita ēature et m g one
infeatur vita ēatōis z^{c} vnus
rōnis vita q^{m} argm^{m} q^{z} te per
frones ſt^{r} m dō q̄ditate distinc
te et q̄q; inueniūt alīq distincta
ex suis rōnibus q̄ditatiq; ubicūq;
inemūtur eax rōnes q̄ditat^{ue}
inuem^{z} talis distinctio ni ibi sint
pūncta distincta que sequūt tal^{z}
Distinctio tamē cor passio sed
iste pa^{o}nes ex suis rōnibus quo
ditatis distinguūt m ēatura sicut
omīs q̄ credūt ḡo si omīs ponūtur
eisdē rōnis erūt ibi distincte sic
m q̄di^{co}

¶ Q^{u} veritas q̄ oia
q̄ de dō digne dicūtur vnūsqe
trinitatis et ꝑsonis singul^{z} eadem
q̄ueūnt ēm te et loquūt de illis
q̄ loquūtur de dō ceūhē et nō de
pdō vn dō de illis q̄ dicūt de dō
simili mō referēdo ad illa q̄ dm
sunt ni p̄ impssa vitate Ex quo
dicto acapiūt duo argūm^{a} p̄mū
q̄ rōnes dine nō dicūt ꝑfectōm
simp^{r} qz illa q̄ dicūt talem per
frōm cognoscūtur per via em
nēcē ꝑ hāc p̄missam vitatem et
talia sūt oia tibus ꝑsonis ut h^{z} d^{z}
z m est q̄ m dinis nō est vitas
nec beitas ꝑ hīs qz ꝑfectōes de q̄
bus nūr agūt sūt eq̄nūes tibus
ꝑsonis et ni hic ipe exemplificat
de rōne bōm et nūr eadem rō
hēnt de dō vō. Sz o d^{o} qz in di
uinis ē entitas ꝑsonalis utpote re
latio et per q̄ns bonitas cum
bonō et vn sunt ent passiōes
d^{z} aūt q̄ hz relatio sit entitas nō
ni oz q̄ sit alia entitas ab ent^{a}
sicut relatio est res et nō est
alia res et sic est ibi entitas bon
tatis et vitatis nō ens^{e} nō oz te
nē q̄ entitas nō d^{z} mḡ de ꝑpe te
nūr em nāō multiplicarent ꝑpe
tates ita vitates bonitat et ent
tates per q̄ns

¶ Q^{u} veritas
q̄ si dicam^{o} q̄ deus est sapiens
vnus potens iustus bon^{9} b^{tus}
ꝑs hoc nomīa nī q̄da videūt
significare ſbam ēa q̄litatē hmō
ſbe sed nō est ita mḡ in illa mes
sabth simplicit^{z} nam q̄q; em aīt
ilhc ꝑ^{m} qualitate d^{z} ꝑ^{m} ſbam
est indi^{d} ē.e. Ex quo dō accipi
untur q^{or} dōnes p̄^{m} est q̄ q̄^{m}
ad modū significādi ꝑs significat
m dinis ſbam et attribuit eis dēt
modū qualit^{r} licet oia q̄ attri
buūtur ꝑsonis ut iustis bonis ꝛc
sint q̄litates ſbē sicut ꝑs dō
Verūtāi est q̄ vnū istoꝝ attributo^{z}
d^{z} de abo m abstracto qz d^{r} q̄ q̄
est iustā qua est beitas ꝛc et ī^{m}
d^{z} p̄no ydemptā q̄ vīficat^{z} ꝑ
ydemptōem nīr tēz vtrūq; aūt al
terius extremoꝝ Z m est q̄ mḡ
cōsistit dīna simplicitas qz vnum
q̄dq; istoꝝ est aliud a isto mō qz d^{r}
q̄ nō est ita m illa simplicitate nā sic
ubi distant ista q^{m} est q̄ nomīa
istoꝝ attributoꝝ de quibus h^{z} lo
q̄ntur sunt ut videtur synonoma
qz d^{r} ex ꝑsōe cum fine capit^{is} q̄ nomīa
sunt plūa res aūt una dz o d
qz si simplicitas dīna est mḡ mi
tica est sapia sic h^{z} ponit Augy
stinus como quo vnū est aliud est
simplicitas et como quo vnū nō
est aliud simplicitas non est et sic
si vnū nō est ēhq^{m} formaliter se
quūt q̄ ibi nō est simplicitas forma
ter ipsa aūt mistica q̄ quā aliqm
reputāt de mirare concludūt con

arrnulū trinitas qz ro trinitas est
sime simplex et mi patrimab
m ca non est filiacio ualit et sic
no esset ibi simplitas ualit d2
aut q̄ no est mte° aug' q̄ smr
m hor qd' est h° ee id costat dna
simplitas est ein ibi distinctio per
sonarū sed m hor qd' esse sit illud
ut ipm no capiat sic po actum
caput ad hor ein q̄ fiat compo
os q̄ unū sit factu et aliud i pen
dū d2 q̄ idem est q̄ d2 deus et
mtelligens ul' sapiens qz no cā
pit sapiam q̄ est sapiēs sed ipe
sapiens est ¶ Ga veritas q̄ re
attbuta redigim⁹ i paunte tum
et como forsan mḡ possum⁹ et
ta m unū ar per hor sic nl' inter
est ptēr rz mza dzemus q̄n ia
multa i ista redigim⁹ paunitate
im nichl' mtesse videt ut m quia
ta dicim⁹ aut unū me eius sm
gularitatem duo cetā redigi pos
se sibe mostram⁹ c 5o Ex q̄o
dicto capit argu m q̄ plitas
dinoīū attbutoz non est plitas
m re qz si esset plitas ex nā m re
no cet um q̄ idem cet dicē um
et milta nisi forte quis dzet q̄
aug' de hac difficilte dubitauit
et ido dixit forsitā ondū m q̄
q̄nb dna attbuta distinguent
adhuc mi cet unū dicē unū est
milta q̄ m ad eqlitatem p̄sonb
sicut est unū dicē p̄ m istū mo
dū unū et zb p̄sonas et ro h⁹
est qz sic zb p̄sone hnt eandem
essenā mqua equantur ita omia
attbuta hnt eandem nfinitem
m q̄ patrem ¶ Ma veritas q̄
mi q̄rim⁹ trinitat non az lux illa
ineffabil' mea ueneranda trinitas
c e Ex quo dicto accipit dom⁹
q̄ sit excellēs mtelligibile obiectū
mtellm ita lux ineffabil' trinitas
berat mḡ mem et obmsit dzo
d qz ar' pont q̄ no ita se habz
mtellctus ad mtelligibilia sic sensus
ad sensibilia mista mentia d2 aut
q̄ no ita corrupit intellm excel
lens mtelligibile sicut sensibile sensi
bile fuit sensui ut ex h° im⁹ mtelligut
sed ita mfuscauit q̄ ad ipm non
ptingit et ideo d2 ueneranda
Intelligibilis mi q̄ ibidem potest v⁹
ratio ai dom⁹ q̄ negotiator cra
trinitat mysterium no debet qre
quo sit credend' hor em ut aut m⁹
fidelibus quere dz sed quo sit intelli
gend' ¶ Sa veritas q̄ sic essi
mas trinitas in nobis videm⁹ mi
tes i tas memim⁹ aspicim⁹ et vo
lum⁹ sta ena videm⁹ trinitatem
dm qz illic mtelligibile conspicim⁹
tangḡ dicente et unum eius i
pzem et filiū atḡ mde procedentes
caritatem vinculū eorum s sp̄m sanc
tum e Ex quo dicto hētur dom⁹
q̄ mlyis tribus potentiis ut sit sub
suis actibus attendit mutatio tri
tatis Intelligibilis q̄ ista mutatio
attenditur quadrupliciter p m me oz
Aug' m dimisis phibus istius libri
primo quide p m habitate qz ille
potentie ut puenit suis actibus
sit idem ceditur et zb ponitur
sic dicta supposita sunt ta p̄sone
sic et unū ceditur zo q̄ m ad
eqlitatem qz sic zb p̄sone st eqles
ita zb ponit st adeqte ut sup pa
nunt zo q̄ m ad distinctionem qz
iste ponit dicuntur ad ad p m be
ati Aug'm videt p m ipm dis
tinguit p p̄us sic dicta supposita
per relationes originis distingui
untur Quo q̄ m ad originē qz ex
meo q̄dam intellm agentem
mi obo procedit intelligibile ut est
sub actu intelligi sicut sol sunt

acrem hnodi nō acrem ſz hnē
macre ꝑdurendo et ꝙ medzia
m ꝙm ꝑt hꝫ obſn nī melligēa
ꝑma mnr voluīas nō ſmpl'
ſed ut eſt ſub actu volendi ¶ q
Veritas ꝙ ſicut verē diffime
rūt homo eſt aīal rōnale mōr
le &c. Sz o. d. ſi 1ma eſt diffimo
ꝑne dicta d^{r} aut ꝙ nō ꝙ nī oi
bona diffimōne oz ce dzīam
ſubalnatm poītam alias poſ
ſent aſſtui ſpēs ex deſpatu mōr
le aut non ſubalnat rōnali
nī aīa nra ſit īmoztis ſit homo
nr vōle aīali m angeli ſint nat
rōnmai Zm dubiū eſt ſi mōr
le eſt dzā hoīs nl' bruti d^{r} aut
ꝙ nō ſed ꝓpa paſſio cuiꝰ ꝙ mōr
talis eſt nālis apt^{o} ad morte
dū talis aut apn^{o} eſt poſtior
ſcīp apto nato nī ſit ēſpnūs ſi
datus m ipo nulla aut vā dzīa
eſt nā poſtior nī ſit cōſtitutiua
ſpēi Zm dubm ſi rōnale ſit
dzīa hoīs nl' angeli d^{r} aut ꝙ
non quia nī rōnabilitas non
ſit nī nālis apn^{o} ad rōnan
dū talis apt^{o} eſt nālit poſtior
natiua que eſt apta nata rōn
nari et oīs dzā por Et cod'
mō ꝓbatur de ſenſibili nī per
iſtas paſſiones ꝙ motestāt nob'
ex actibus quoꝝ ſt paſſiones
cum loquimur dzīnas cēlēs
Zm dm quāe mag ponit
dzīa hoīs ꝙ riſi^{le} nī vnūs ſit
eiuſdem nāe nālis apnīdo d^{r}
aut ꝙ ſit riſi^{le} eſt pa^{o} hominis
im rōnale eſt paſſio totius na
ture melliēntis ido non ꝑt poi
hominis ꝓpa paſſio ſed paſſio cuiꝰ
eſt ſicut hzē zē ze ꝑportheh ¶ Io
Veritas ꝙ ſi diffimamꝰ hoīem
dzem ꝙ eſt ſbā conſtans ex aīa
et corpe non eſt dubiū ꝙ ſit diſ
tincta Sz o. d. ſi eſt vā diffimo
hoīs d^{r} aut ꝙ eſt vā diffimo
nālis qz ampit materiam et forma
cpoīti ſicut diffimo lominis gen^{s}
et dzīam hō aut totus conſtat ex
aīa ꝓ forma et corpe ꝓ matīa
dū ꝛc. eſt oīm diffimarum ut ſi
mat oīs ꝑtes cēlēs ꝙ plus diffi
mn Za dubio quo cuiuſdē pōt
ee ꝑtes cēlēs Alie ab illa ꝙ ſt
m diffiōe nālī nī iſte adequent
tōtī diffimtī et alle vltīus que
ſimūtur m diffiōne loīnalī cod'
mō adequent dzīam aut ꝙ aut ō
mndūt aut ꝑtes diffimorūs lomā
lis ſimūt ex tīa entitate ſīul
tāte a mā et forma qđ vī vīus
qz ſi rommdent ꝑtes rommdent et
diffimdūs ¶ **Veritas** ꝙ tri
nitas michil aliud eſt qm deus et
deus nl' aliud ꝙ trinitas &c Ex
quo dicto arguīt^{r} argu^{m} ꝙ ꝑſone
dine mihi addīt ad eēm qz trini
tās addit ad deum ꝛ ꝑſone mihi
forte dicat ꝙ ad dinitatem ſubſtantiam eſſ
ſentialem et talis nūqm mdimſi
uemur Sz cōtra iſta vītatem m
ſtatuit duplr primo ſic ſilogizando
q hbet ꝑſona eſt eēns dina eſt
deus ſed deus e tōtū trinitas go q ln
ꝑſona eſt tōtū trinitas a^{er} eſt ar^{ns}
fidei et b^{er} hētur in hac vītate
et tn q^{o} eſt falſa Secundo ſic ſilogzā
do nulla ꝑſona dina eſt trinitas
ſed deus eſt trinitas go nulla ꝑſona
eſt deus m Zoo ze figure Et ſol
uūtur iſti ſilogiſmi qr primo ꝙ ī
eſt falſa figure dicendo dū ho
alīqꝫ mutat in quale ꝙ ꝓ eo
ꝙ deus eſt quale ꝙ et trinitas

nl' ꝑsona hoc aliquid et ist⁹ non
valet qz finitas est h; medij vm
forter ſiptum nl' ꝑsona ho âo et
1ta nō ꝑt sic se ⁊ pl'as ⁊o
qz hic est flâ acm⁹ qz imitat⁹
medij in hīdine ad nm ꝺem
qz est deus et ad ꝑsonā que ꝺ
nā ſmgnlais et ꝑtis no gis et
istud et nō valet qz licet medij
hēat aliā hīdinē ad extrema dū
mō mse sit idem nō ꝺ² vitari Alio
qm in demōstratione ponitur vāa
retur m ad vnā extrem⁹ hē
at hīdinem ꝑnm moi ꝑcurat
et ad aliā 2m moi ⁊o sic qz iste
forme ſilogiſmo non tenent
nī modificentur ni tolueret et in
ꝑpito non pnit modificari sic qz
deus et ꝑsona non st idem ꝺbit
qz non idem gīnbih⁹ Et istud
et non vz qz nn vz 1ta soluno
sic ſi dicatur q; his forma ſilo
gis⁹a nō valet nec tenet msi in
his gīnbilibus qz alij nō pnit
dici de se iuicem ꝺbit et tunc isti
ſilogiſmi nō tenet yma forme
ſz nn manē et ideo st minules
gungatones ⁊o soluunt sic
Dicentibus nonnullis q; forma
ſilogistica nō tenet i arto⁹ finita
nis et istud no est nī fuga ita
cm possit quis dicē qm vigētur
cm gnicq; mariam Dnozū
et ido ai talibus non est dispu
tand qz frustra arguit cm
cos qz q; redit vnaq; pmissam
et negant q; em si aut arguant
fiet eis idem ⁊co dico q; m ist
forme seu rones no tenent m
maria negz in foꝛ impossibile est
eas rōnabiliter dissoluē qm aliq⁹
q; concedat Et tunc ad declarādū

ꝑpm sciendū est q; bnis Aug
m hoc ho⁹ dicit formāe gener
alia ꝑsonā m diuisis longe quan
pme st qdq; me m dīnis sic cū ꝺ²
deus est ꝑtis aut sba ut patrut
sim. Alie st denoiatiue sic ai diat²
Deus est sapiens iustus aut bonꝰ
nl' bnis Alie st pdicatiue q; fiunt
m abstracto ꝑt mſim tm vtrusq; nl'
alnus extrem ut si dicat² q; deus
est sapia bonitas nl' pia Alie st
cēles ut nī ꝺ² q; pr est idem q;
filius qm cm alīq st idem q; mo
quo st idem opz q; vni affmetur
de alio pr aut et filiꝰ et oīa
q; st m dō simr idem cēliter ut de
clat m pmo Nunc aut ad ꝑpo
him ex 1⁰ q; et gnibus ꝑpōnum
pnit fieri mixtiones sic ex ꝑpo
bus de nāo et possibi et de esse
m naturis et sic mom dicun
one ꝑpr qd sit mixtio ex ꝑpōn
bus pmi ⁊ et qm nō ꝑcun
tis Et hinc ꝺ² q; m ad pma ro
nem q; sic ex duabus ꝑpōnibus
q; nugetibus pmissis pt sequi q⁰
nāa qa ex duabus dīnis ꝑcip⁹
pt sequi q⁰ cēliter Et hic dico
q; veraq; pmissar est ydemp⁹
et q⁰ est concedenda cēliter ut sit
sensus q; habet ꝑsona dīna est tri
nitas vel idem q; trinitas Ad
2am qz sic m dicunt one alīi
pmissar de pmo modo ꝑcipiendo
et de 2⁰ ut modus dicit sequitur
q⁰ de 2o modo qa m ꝑpito ex alī
ydemp⁹ neva et bri ydemp⁹
affmatiua sustinet q; q; ꝺ² ue va
qz deus mihi non ꝺ² de trinitate
Fuerit dictū m q; omnia i⁹ gnia
ꝑpōnū accessissent m dīnis phi
prer illā cēliem q; est mē distin
ctā ꝑsonar qz nō ponebat ibi dis

tinctorū psonaliū. Ꝟ Veritas
q̄ dissilio ꝺ̄o est int̄ trinitatem ꝑsonarū que est ī aīa nr̄a et trinitatem dīnam q̄ ibi sola memoria mentis intellectus et voluntas et solus intellectus intellig̃t hijs duabus alijs et sola uoluntas vult eodem mō sic aut̄ p̄ memoriā alijs sed q̄ ꝑsona sibipī et ita de intelligē et uelle &c. et istā probat tripl̄r̄. primo q̄ nī filius sit sapia genita si nō intelligēt sibipī nō esset sapia. 2o q̄ si filius intelligēt et p̄ hoc p̄ esset sapiens sapia genita. 3o q̄ cum sapia et eēn̄ sint idem nīr̄ p̄ sic sapiam et eēn̄ q̄ genēt a filio q̄d absurdissimū et falsissimū. Ꝟ Veritas q̄ ꝑna et culpa nī ꝑtinēs sint ꝺ̄o aucta ꝑna nō ut ex alijs ad alia rogando mīscat sed vnicuiq̄ q̄ppenā ꝑsto sint vnusq̄sq̄ &c. Ex quo dicto accipī argm̄ q̄ deus cognoscit omnia futura q̄ sunt etiam si ea in scipsis ꝑnēa. Istud nī non est intelligibile q̄ ceū q̄ non ē actu aliq̄ sit aliquo actuale ꝑsit nī ꝑnēalis hūmōi sit fundata in ꝑnte et omnīs respectus ꝑsupposit suum fundamentum ī ꝺ̄o dicat̄ cōtex q̄ sunt a ꝑnēa non m se ꝫ obiue rahquo repentino q̄ qd̄ omnia sil' cognoscit nec vult ad aug̃ h' vitare nī sustepnom ꝙgnomīe dicē. Ꝟ Veritas q̄ illa q̄ abierūt et nī sunt ꝑ memoriā nomiq̄ obtin nō sumq̄ &c. Ex quo dicto am̄ argm̄ q̄ nō solū in memoria sensitiua de quo loq̄bat̄ in rio sed et in intellectiua ꝑt adhuc cadē qd̄ non ꝑt cē nī per delenom̄ speciē apd̄ memoriā residentē. Intelligendū nī q̄ ar ꝑt cognoscere q̄ aliq̄d actus cōrumpat̄ primo ex ꝑte sui q̄ ꝫ nam sua ḥt naturā ut capī nō ꝑsequat̄ sic est o anīa mūtum esse et ita mobilis aut tē pus ex na ḥnt ut nō ꝑmaneant. 2o ex ꝑte ḡrij sunt in sensibilibus quantitatibus q̄ ut fugacitas corrūpit actū tē et humiditas a sanguine. 3o ex ꝑte sibi q̄ ad corruptionem sibi et mīsmis q̄ actus ꝑmanē non ꝑt sic mīesa caliditas sibi nō ꝑmanet igne existente. 4o ex ꝑte effectus q̄ sic actus q̄ dependent a sup pōnto effectu nō solū in fieri sed in esse sic dicit̄ de radio lūinosi corporis et de actu videndi ttia em̄ corrūpūnt cessante agente sic posito obstaculo videmus corrūpi radium et clauso oculo actū videndi. Nunc aut nō video quale speciē intelligibilis possit corrūpi ī memoria nō ex ꝑte sui q̄ est actus ꝑmanēs et non successiuus nec ex ꝑte sibi q̄ est incorrupale et ī nūsmūbile ḥm q̄ tale nec ex ꝑte ḡrij q̄ non ḥt contrariū sibi ī ꝺ̄o possibile nī speciē q̄ rio quorūnūq̄ sunt sibi inuicem repossibles nec ex ꝑte effectus q̄ non dependent ab obō m esse ꝫ nī m fieri. 2o nō vide vnū possit corrūpi. 3o ꝺ̄o q̄ actus videndi ita videt ꝑmanēs quantus sunt ulla speciē nī corrūpitur ut expit ꝺ̄o aut q̄ actus intelligendi dependat ab obō non solū in fieri sed et in esse et ideo corrūpit ꝙblato obō monete potē speciē aut non sic dependat ab obō et ideo obō nūsquāte speciē ēmanet. 3o in dubiū quia ītīs non dependit ab obō mediante ipō mīsquāte ēmaneat et nī dicat̄ corrūpi ī aīa mea ꝺ̄o aut q̄ mēs ḥūnis est vā ḡrietas et ideo p. ꝑmanōm ītīs corrūpit ḥūnis

ītīs et pr

insth̃ et per habitū erroneū veri
dicit et q̃o nō aūt sic est mr̃ spēs
Z m dubiū est quō exp̃m̃ nos
multa oblimsti q̃ didistim⁹ dr̃
aūt q̃ illa oblmio se tenet ex p̃te
fantasie ubi em̃ corrumpūt fātas
mā. co q̃ organū illd̃ capit mlt̃
tas hȳsimilitudines p̃m augmentū
et detrimentū spūm̃ refrenatum
spēs ysias et q̄n talia fantasmā
sunt corrupt̃ nūc nō p̃t ēra thia
obā fantasia p̃dire in actū net
per q̄s intellect⁹ p̃t ordinem
istū ponēd⁹ in operando p̃cedit
et sit oblmio i nobis Q̄m dubi
um si ala separata meminerūt om̃
talium oblitorū dr̃ aūt q̃ sic q̄ tūc
nō hēbit ordinem ad fantasiā
sed solū ad spēs intelligibiles q̃ m
ea remanserūt p̃m p̃missa vñ sit
m dem̄onibus et in angelis anim̄
defect⁹ negauīt oblimonē una per
eandem rōnem in p̃cedo Z̄ tūa
net dubiū quō saluabit̃ illd̃ dem̃
aug̃ qui p̃mt oblimonē h̄ loquēs
in hor libro de medzia intellā
dr̃ aūt q̃ hic ampliat oblmio p̃o
tūo impedim⁹ q̃d̃ p̃uenit fantasie
p̃m modū p̃dictū ¶ q̃ veritas
q̃ deus nō singula cogitādo aspi
cit sed vna eterna et simūltanea ac
ineffabili visione q̃plectit incta
q̃ nouit ce Ex quo dato am
plius q̃r argūm̃ p̃ Est q̃ in
deo non est nisi vnus actus intel
ligendi q̄ vnica mēt visione
et eterna cuncta q̃plectit Rōnem
aūt hui⁹ assignat q̄ in mēte
nostra est ibi actus sicut intellectus et
ideo q̄ nra virtus intellectiua cad̃
manens p̃t in oia intelligibilia
multo magis dīna intellectio illi
mitt̃ Z̄ m est q̃ in dīno nō est
nisi vnicus actus volendi sicut
intelligendi et ideo eadem rō vnita
tis in vroq; Z̄ m est q̃ rō semita
tis et sapialis q̄ tum mō sit sa
piēs et sūa operet̃ q̃ sibi sit ac
tus intendi et vtriq; actui intelli
gendi est et non plures p̃m p̃re
dicta Q̄m est q̃ est idem actus
intelligendi et volendi q̄ deus sem
per eodem tempore creatura rō vnit̃ p̃m
aug̃m in alio loco et in mente vo
luntate est vnicus actus Z̄ o d̃
q̄ infinita est vnius dīna nr̃ sūa
nr̃ sapia et sicut actus et tmr
eadem rōne nō est in dō magnū
nisi vnum vnus nr̃ sūa nr̃ sapia
Dr̃ aūt q̃ si ista rō de vnitate intellectionis est bona ita et
de vnitate vnius Ad dubium
q̄ eadem rōne erit vnum̃ exē
plar et vnica idea in idea sit una
infinita sicut actus nr̃ vnus Ad
dubium q̄ extrema contrarioꝝ
nō applicant̃ ad actū videndi
et videndi in dīno ni repugnet
actum videndi ad diuersa ceteris
et non repugnat actum videndi
Dr̃ aūt q̃ illud demirat aliqm̃
diffinitionē alicui rōni formali
ter eidem simplici actui p̃m quā
vna dicat̃ visus visus et a q̃ fini
no et ita de actu sibili et sapia
li Q̄d dubium est si est dare q̃
tot rōnes q̃diuersa ne sint abso
lute aut tm̃ respectiue Dicat̃ aūt q̃
videnti sufficere distincte hominem
ad obā sicut actu bīs vel mō
p respectū ad creaturas efficiunt
totus actus sapialis qui est respi
ciens sapialis et tmr rōnes iste
ut plurimū in dō forent respectiue
¶ Ad veritas q̃ in deo sunt sylo

gliam dñi speculates dicit p speculum videntes non de speculo pro
phetarum sicut magr augº in
enigmata greca non est dubium vn
ni latinis manifestate sunt hec Aplus
c. 3. 13ª Virtus q diffinitio no
minis gratia nunc est ut applicata
omnes species Sicut per hoc equus
est animal est no omne animal equus
Jta omne enigma allegoria est no
omnis allegoria enigma c. q°
Ibidem diffinitis vtrumq; dat
duo pmum est q allegoria est tro
pos ubi aliud et alio intelligit
2o dat q enigma obscura allego
ria est et ad capiendū difficilis
Ex quo dicto accipit duo dictu
pmum est q genus est ad omnia
ea ad suas species quia dat q diffinitio
cuius applicatur omni 2m est q ab om
nibus fieri predicat ad singulos affirmando
et non eq° quia dicit q omnis equus
est animal et non eq° 13ª veritas
q quilibet videt aliquo modo suam
cogitationem oculis mentis et ali
quo modo non videt ea Vnde quibus vi
det eam cogitationem minore con
tritum et quibus ea non videt c. e. Sic
o. d. quod videatur et quod non videt
Sed q euidenter videtur dicit quilibet
actus sui expertus et ideo notissimus
est qui est Sic q est iste actus mihi
non dubitat dicit quilibet ille actus
tractum distinctionis speculatus o
nes ignorat eum de hoc fiat mihi
mite questionis 2m dubium fi
actus videndi talis et intellectui m
inutile cognoscatur a videnti Sed
aut q sit sibi simulatum dictum
q quilibet se expertus intelligendo
aut notam experimentalis videt minu
tus q aut notam experimentalis sit
minutia probatur quia nota tal
est de genere ut genus est minutia
nullum eum non genus pertinere

sub experien Et sic mat quia nullum
cognitum potest esse quia se notum nisi sit
minutum cognitum ni reputatum ta
lis non possit fare evidentia de
sui essentia Sm dubium est q expe
rien et esse notum vtrum esse p
tinet et ni thia no pnt minutum
cognosci Sed q esta prima nulla pt
de experien nisi q nos recordamur
et experimur nos recordari Actus at
recordationis prius est esse aut no
ta st prima sed ut sic no st conti
genua ymo media Sic o. d. q cogi
nato et potentiae substitue mino
res no videntur minutum qualem
cognoscere n abstractum per suas
ymagines et in alias et hoies
expirantur se ymaginari Sed aut
q licet no experiantur tales ponere
aliquod obm extans esse sic. nr vi
m tenno tm qui minutum cognoscit
sim actu primum no est adhuc de
mentum sic. et sensus primales
expiuntur suos actus quos nel
cogitado abstractum e Sic rima
net dubium quod pnt tales actus
cognosci ni mta paun de qualitatibus
corpi sint etiam ut patuit et ni no
tia minutia sit pessima Sed
aut q licet cognita a nobis per
sensus primales minutum cognos
cant nullo dubitate tm per sen
sus illos no principia corpi de alias
qualitates et ita apud intellectum
possimus hec non q minutum
de fmto ignorado cum pteat es
senles ita q minutia pt de nota
minutia sit abstractia 14ª
Veritas q nemo falsa nouit
ni cum falsa de nouit et c. Exq°
dicto accipit dem tm q ibide an
q explicite nouit q nullus pt cog
noscere n vm et nulla notam mi
nutia nisi abstractia pt de falsa
accipiendo ppie notam Sic o. d. q
q deus pt cere mete ea q pt
sime ea timere pse et ni possit

Vera notitia carere me te obo pt
ꝑ se sine illo d2 aut ꝙ pt tñ inter
carere notitia talem non cognitē
te ibi obo sed non tpo non ente
ni nota dicat hi tñ me ꝙ fortita
tis talis aut ꝙ fortitas ad non
ens se nō pt z m dn m ai arti
videndi possit se falsus et verꝙ
ꝙ addat nota ad ipm qz nō pt
esse ni vera d2 aut ꝙ add ad ipm
istū ēptm ꝙ fortitat ad ob m Ar
nis aut mtelh di pt se ꝛ formis
et difformis Nota aut nō mi
ꝙ formis se pt ¶ Nō veritas
ꝙ nre locutiones et cogitatoes
sint cordis nri c e Ex quo dco
acquirit argm m ꝙ actus dicendi
est i nobis idem ni actu intelligi
qz actus mtelh di est cogita o et
actus dicendi locutio Dicit mtelh di
mi ꝙ in eodem loco dicit ꝙ for
mi ꝛ rōnibus aliud est visio et lo
catio mea ni tñ cogitata ꝙ ideꝫ
sint Ex quo dicto arguit dom tñ
ꝙ ihs ꝑ fabri scribis sit vnita
ꝙ est vulgata m theō ¶ Vi ver
tas ꝙ qsq; pt mtelligē ibim
ng solu aliq; sonet cum etiam
aliq; sono ens ymagines co
gitatiōe voluntate qd ad nulla
ptinet lingua pt nisi aliq; illi
ibi filiudine de quo dictu est in
pn o erat ni m ꝛ ꝗ o d ꝑ ni m
sit eiusdem rōnis m dō et cam
ris d2 aut ꝙ sit ꝑ m mitenem
alig i hor loco qua mitentio
sua est h inestigare ꝙbn dicit
ex ymagine eius et filiudine
i ubo mō nulla aut ꝙ fortitas
pt esse sine vm te aliqua rōnis
formalis z dubita o qnō pt
et ꝙbum eiusd rōnis ni ꝙbum
dicit ꝑ ptm et nrm alio m
ptia actus mtelh di d2 aut ꝙ
sicut ni bum dicit constitutiue
ex abso to et relatione pti cen a
ni ozigme ita ni m mem consti
tuit ex qh te abso ta aut d2 actus
mtelh di ordine pas na ꝙ dic2
relatio de gne respuit z a di
bita o quo pt esse eiusd rōnis
ita dico ni a ni rōstitutiu vim
fundamentale sit sba et alig
sit qlitas ꝑ m ꝑmissa d2 aut ꝙ
qn aliq constituit ex rōnibus
formalibus diuisoꝝ gnm uel
quāe tō specifimo sit sit a forma
ner fundamenti ibi variat ro
nem formale Vn albedo i equo
et mazgalta sint eiusde rōnis
et rōnalitas m trea et sole sint
licet sba et qualitas sint diuer
soꝝ gnm ni actus dicendi pti
bus est eiusd rōnis Q dū
bitatio ꝑ ni m di nis sit no
na gemina sic m catim d2 aut
ꝙ non qz ni m m catoris est non a
gemina ꝓnone fozh in constitua
de non a et gne et pa va sn dicis
aut d2 non a geita ex ydeinptte
qz fozlit nō constituit n ex cen a
et relatione ¶ Ve veritas ꝙ
nre est ni loquimur qd sm me ut
ex ipa sua qua i memoia cause
mis ꝙ eusmoi sit negotia nuq
est illa sua de qua nasit c e Ex
quo dco arguit q er dicta ꝑme
ꝙ ni m mem nō nasit ex modo ria se
sinua siait aliq dicit qd d ꝛ h qu
gy ꝙ nasit de illa m q est sua dt
nō est ni m mitellu z m est ꝙ ad
ꝓductiōm ibi mei nō solu cont
rit pote a ni obo sed et hinc ꝙ
tur dt ꝙ gignit ex sua z m ꝙ
ꝙbum hr totalem ꝙformite ad
siam de qua nasit qr qual est
illa sua m hinc talis est ista ia
tu d2 o d si semp nasit ni m

ex sua nūq̄ ī⁹ gignit nl̄ gñabit
aīa hītum sīe ex actib⁹ ad gñati
et illi actus p̄decēs non erunt
iūba d⁹ aut q̄ sua exceptu prohīm
scientiā nō sp̄ contrait ad vbum
gignendū sed q̄n sua mest nīr cō
currit si aut ampliat sua pro no
tia ymaīa que est ī meōria tuc
ubi spēs hui⁹ semp̄ cōmutat

Q 22ª veritas q̄ formata ro
gitatio exeat ab arte q̄ sīm⁹ ī⁹
est q̄d th̄ verbū dicim⁹ &c Ex q̄
dicto ampliū q̄r q̄ dicta p̄⁹
est q̄ ī⁹ nr̄m est actus ītelligi
q̄ cogitatio nitellēs nō est ī ac
tualis intellēcō ⁊ ⁹ est q̄ ī⁹ nō
est p̄se actus intelligi q̄ d⁹ q̄ nō
solū est cogitatio sed et fōrta
cogitatio ⁊c includit actum
tū formatiōne passiā ⁊ nē
q̄ rē⁹ nr̄m nō est dubiū fōrtū
p̄ se q̄ ex verbīs fōrtib⁹ diuso
cū generū nūq̄ fit vnū p̄ se cogi
tatio. aut est de gñe qualitatis
et formatio de gñe velōms ⁊⁹
est q̄ de vēne vbi p⁹ cē q̄ ī⁹
ab obō gñatū q̄ d⁹ q̄ ex ea re
quā sīm⁹ formā ista cogitatio
Istis aut p̄missis sequit⁹ q̄r cō
clusiōes p⁹ est q̄ m dīms nō
est ā⁹ ī⁹ ēle sīc aliqui ponūt
q̄ ī⁹ dissimīe est formata cogi
tatio Nullū aut formatū ē ēle
tū dīna sint ī p̄ē ⁊a q̄ p⁹ q̄ si
actus bñ finis nō tātur a dīna
scīa ī vone obī sicut aliqm po
nūt p̄ē actus nō est ī⁹ ut p̄tereā
tur a dīna volūte fōhs q̄ nō
est formata ex q̄ fīo obō ⁊a
q⁹ q̄ si deus crearet actū intelli
gēm mā p̄ē nō ēet ī⁹ q̄ non
ēet gemīn ex ī meōria nl̄ obō
ī creato nō sit tal⁹ fōrtuo ⁊⁹

q⁹ q̄ si ēet aliq⁹ actus ī natis
mentis sīc quida credūt aliq⁹ po
sīsse de actu que aīa intelligit
se talis actus non ēet ī⁹ q̄ nō
esset de meōria nra fōrtius sed
si ī natis et cōcreatus

Q 25ª veritas q̄ ī⁹ q̄d fōrmale
signū est ubi q̄d nitius latet &c
xi Et d⁹ p̄ncipalit nomē ubi
rōpert ipi metalli mag⁹ vōh
q̄r ī⁹ vocale non d⁹ ubi nisi
analogia ad ī⁹ metale Ex q̄
dicto accipit arg⁹ q̄ voces sint
ī me te signa mēōre greptiū et
non ipse vere q̄r ubium inq̄ex
tibus est signū ubi mīore d⁹ od
q̄ q̄dam sint nōa signa q̄dam
et alterāge nl̄ patri ⁊ de aliis
pūbus Si aut voces cent signa
greptiū nō oīs conceptus sint
de gñe quale ⁊ seruit hēt talū
signatum distinctio Jdō dico
q̄ licet voces sint sig greptiū ī
q̄ p p̄ias arguim⁹ homo con
ceptus m dicēte ponit⁹ ad sig
nandū q̄d ites Aliq̄n nō dim⁹
hoiem esse q̄dam si p istos nob sign
hoīs conceptus et substa nr̄ gpo
ēet falsa nō ite greptus nō sit u
le nr̄ patz si dicatur q̄ significat
greptus m hūidme ad obm q̄
adhuc sub th̄ hūidme est gpo
falsa ut pz mnien

Q 24ª veritas q̄ sīc ubi nr̄m sit vox nr̄
mutat m voce ita ubi cito finis
est sed absit ut sit mutatio ī me
&c

Q 26ª veritas q̄ oīa
signa quibus significat ubi nr̄m
p̄cedit et gignitur de sua q̄ ma
net m aīa q̄ eadem sua que
cunq̄ diat sicut est fih⁹ ma em
est visio cognitionis visionē sue

c. e Istud aut dñm ipe mouit ad
ondendū q̄ arrebit q̄m pt filiū no
ymagiē fre ad filiū nisi me ymagiē
nate 28a veritas q̄ filius pri
p oīa sēāht filiꝰ probat c. x
Istud aūt dictū declat ex filiūdie
que est mr ubi nrm et stiam de
qua gignit Exquo ampliatur
Qr argūta p mū est q̄ milia sr
m q̄bus filius dī pri assilatur q̄
non dr esse de uno solo sed p oīa
silꝰ Zm est q̄ inr filiū et prem
plices sut silitudines q̄ plā assili
tua et silitudo multiphat̄ ꝑ m
assilandi pprietia Zm est q̄ mr
prem et filiū est una ēalis filiꝰ
qua dr q̄ tris silꝰ e sēāhs nul
lū aut ens roīs est sēale dñ m
tellaīs nr si faret illā unitatē no
sussset filius ab eterno Qm est q̄ si
milꝰ ista e ēalis relatio q̄ ee
ēale e ad aliud relatiō ēalis sed
silꝰ est ibi ēalis et est filij ad pa
rem et nō ad scipm nī silis nō
sit ymago sin sed pris et ita de
silitudine q̄ talis silꝰ e ēalis
ēlatio eius aī ei sueniat ēalis re
alis diffinitio 28a veritas
q̄ unū omīb opationīb est ubiq̄
Exquo dicto ampliat̄ Documen
nī q̄ q̄lꝰ opatur nata intellia
tis m q̄m talis opatur p̄ch
nio unius sensus ubo Intelligi m
q̄ ibidē ponit q or nō bina p̄m
est q̄ q̄n pbū est vm unus e mi
nu boni opis ūm aūt vm aut
est unum de stia bni opandi grig
nitur Zm q̄ ūm quod nō sic
nasit est mendacii vñ hēms
q̄ ubum pt ee flm Zm est q̄ si
milꝰ est mr ūm rem absq̄ ho
q̄ sequat opacio et nō opatio
nea sine ubo sr ūm di pt esse
sine ētura et nō ētura sine
ubo Qm est q̄ licet mr ista ūa
sint q̄lisq̄ silitudo eius pri
qui exprimit 29a veritas
q̄ excepis illis q̄ ī anm ueniunt
a sensibus mgbus aīe filiꝰ ne
sunt et sī q̄m videnr ur cor pi
sanus sibi uideat q̄n insanit vñ
Archade q̄ sr aut qualit ut de
oībus dubitēs multo miꝰ
insanū hijs aut excepr sut alīq̄
q̄ milari ter nonnūq̄ nā sīmq̄
nos uiue et prorsus no men
tim ne m alīq̄ forte silitudine
fallam q̄n ēni est eū q̄n falliť
uiue c. 12 Exq̄ dicto ampliť
dominī q̄ silꝰ e nr falsit q̄d
q̄ est excepta Intelligī m q̄ ibi
dem erat sui dicti de ēnitudine
illius nome qua quilꝰ nouit se
uiue ēmodo zb mstrias p̄mae
q̄ no est ibi excepto sr q̄ videt
q̄ banulꝰ maq̄ sit sanus ni sit
integer q̄ uita mam exprim et
no pprim corpis sensu Tq̄ q
si dicit Archade q̄ exprim sic
m sompno ille q̄ est q̄ pbat
intentū q̄ nullus pt sompniare
nisi uiuat Zq̄ q si dicat acha q
q̄ his sr existimat fuit hēntr
intentum q̄ nullus pt sompnie nisi
uiuat et ido gignit q̄ multi falli
ner mētri pt q̄n se uiue ꝺneit
sompe Exquo dicto ampliatur
Duo argūta p̄mū est q̄ quilibet
uiue est p se notū q̄ ubi dubitat
et falli no pnt Zm est q̄ illud
de se quilꝰ intuitiue q̄gnitū q̄ nul
li cōtingens pt esse p se notum
ni sit intuitiue q̄gnitū ri q̄ q̄gens
no possit ee milia mutatōne
sui cepti tuno fra et i possile

est eius cognitio cognita in aliqua tali cognitatiua infallibiliter cognosci 2a o.d. quod possit sic cognosci vita 2a autem quod non per aliquam speciem sed ipsam per actum vitalem argumentamur quae exprimitur sicut argumentamur nos scire scientiam et actus eius proprium. Unde non cadit in mente intuitu sicut vita aie sed super actum vitalem

Ad 3um dicendum quod actus reflexi multiplicantur in nobis in infinitum. Unde dicitur sic quia dicat scio me vidisse unum aliquid dicit et si dicat scio me scire et sic in hoc duo. 3m est et sic patet de 4m et 5m et 6m et infinibilia si sufficiat scire sil' innumerabilem numerum apprehendere singula addendo non patet ideo non patet singula numerare et ideo dicit de actibus nobilibus etc. Ex quo dicto accipitur quaestio argumentum primum est quod procedendo in infinitum in reflexione actuum intellectus et voluntas alicuius sint infinita quia ipse cognoscat eos per 2m 3m 4m et 5m. Omnibus autem minando presupponit magistrum distinctionem 7m est quod iterum actum distinctio est talis quae potest poni esse immediate posterioribus aliquem infinitum potest esse actum in infinitum multiplicari possunt 3m est quod in speciebus unius praedicandi est procedere in infinitum quia quilibet obiectum primi actus eius est in perfectus ipso ut triangulus sua definitione hic actus reflexus primus est nobilior recto quia dicit de nobiliori obiecto et eadem ratione 2a quod primus reflexus et 3us quod 2us 2us sic in infinitum. Unius autem speciei in eius declaratur ex diuisione speciei obiecti

Quod est quod in talibus speciebus impressus in infinitum descendendo et quilibet obiectum nobilius actum

utrum intelligat angulus nisi actus reflexus est mihi probatus actus recti et scibilis primo et 2o 2us in infinitum sicut patuit 2a o.d. quia 1us actus diffinito actui videtur inducere infinitate actualem operationum in qualibet operationem quia de quolibet actu quilibet possimus recordari actus immutat naturaliter dispositionem per quam fit talis recordatio semper et sic quilibet de quo recordamur fuerit progressus talis actus de quo recordatur fuit progressus actus reflexo 2us duo actus et nisi eodem modo de 2o arguitur quod finit progressus non possimus recordari de ipso sicut actu recto et sic in infinitum et ita de facto processit infinite intellectiones eodem obiecto. 2a autem quod omnes cognitiones de quibus recordatur fuit praeintellectae nisi actu distincto nisi sit dare statum status 2us et limitatur actus reflexi ut sit ultimus qui non potest velimque talem disponem 2us de isto non potest fieri recordatio aliter non possit fieri intellectus intellectui in quo distincto actus recti a reflexo aliter via potest declari primo quidem per diuisionem actus notitiae intuitiue et abstractiue quia quilibet experimentaliter fert factum quidem et nisi obiectum abiectus aliquo actus experimentalis et non experimentalis eadem esse non potest sed quia de intelligimus Deum ipsum nisi experimur actu recto in experimur nos intelligere 2us 2a notitia differt a prima 2a via est per diuisionem actus credendi ab actu scindi quia nihil quibus credit tantum sint se credere quibus ipsum tantum non stat si actus rectus est huius credi et reflexus sive quod nullo modo sunt sint fides et scia 3a via est per diuisionem acto

rem ab actu dubij Idem em actus
no pt el ens et dubius et vn
verus et falsus qn em aquis dubi
tat de aliquo ens est se dubitare et
qn intellt falsu actus reflexus q
mtellit se mtelligr illud est verus
go no pt ee vnus actus Q a via
p dmsiom actus nalis et supna
lis qma si deus revelet aliquod
arcanu supnalr ille cui sit rlis
revelans exprimr nalr illam re
uelationem sunt aplus paulus Actq
aut nalis et sup nalis si duo actus
Et confirmatur qr si m pria bitudi
nem pmisit nim se videat mtuitive
et illa prepno non est ee bn fim
sed reflexa sup bitudine ipam Qi
Veritas est q ni sint duo gna
rerum q simitur vnu eaq que per
sensus corpis animus pcipit Alia
earu que pcipiam multi phi Acha
gr venerut cont corpis sensu ai
aut finissimas ese prepones ne
qq m dubiu vocne potuerut sic
q pcipit ee sed absit mq Aug ut
ea q per sensus corpis didicim
vera esse dubitemus p eos quppe
didicimq celi et terra et omnia
que m eis sunt Absit ei air ut
sine nos negemq que testimo did
mq alicui alioqn nesciemq oia
et vbes quas celeberima fama
q mendat e e Ex q no Dnto ar
gumtur Lor dom ta p m est q
magis st nob nota illa que mf
nos exprimq qm illa que per sbm
corpis exteriorem pcipimq qr dint
q liret Acha dubitauit de vi
rerum que per sensu papmq tu
dubitare no potuit de ill q mn cus
exprebant Tm est q sesus mei
exteriores no decipiut Cra obam ppa
liret decepno q tngat de medio
alicui potuit qr d absit ut vera
esse negamus illa que didicimq per
corpis sensus sed tota decepno e
m sensu coi aut i fantasia ut de ba
culo fracto non decipit visus m
colore et minor pote a m ordine
pcul Tm est q illa op mo q potest
mtuitiam notiam posse ee falsam
m sensibus exteriorib est optimo
Ad hec dr quos q reprobat ala
gs qui extitudine sensuu negabat
Q m est q illa q sunt accidia pnt
ee aliquo mo ficta ppt extitudine
caligine sic adhesiones qr dint
absit q nos illa sive negemq que
alicui testimo didicimq Qa
Veritas q m illis que animus
humanus in thesauro meore condita
tenet gigntur verum mem qn lo
quimur qd sumq nisi em air verum
silimu est rei et von de q gignit
et vinago eius qm de visione sue
visio cogitatione exprit qd est
in mo imagine nullius verum nisi vm
de re re n de suo tnsit sed to de
illa sua de qua nascit ee Qb
Veritas q omnissas creaturas
corpales et spuales no qr st ido
neum sed qr st qr deus sic nouit
non em nescirent nisi alit sunt
ea cuncta q creanda e Ex q
dicto arguit Duo dom ta primu
est q sua diuina est eterna veri
et no a rebus facta Tm est q
deus no aliter nouit futura et
prima Intellm m q cta sine
illis cepit dint q sic una sua e
dissilis diuine scie ita in mem
deo nro Qc Veritas q di

filius hoc est omne q^{d} p^{r}ē et no
d^{r} p^{r}ē q^{a} ille filius iste p^{r}ē dicit
ac per hoc nomē dia q^{d} nomē p^{r}ē
p^{r}ō noste ei de p^{r}ē est sic ce noste
em est ce ubi vnū est et ido pri
sicut ce no est a filio ita n^{r} noste
c. ia. Ex quo dicto accipitur
dno doctā p^{m}ū est q^{d} licet
filius no sit p^{r}ē p^{r}ōnaliē in filio
est ido q^{d} p^{r}ē essentialē 2^{r} formalē
iste pones ppones in do q^{d} simi
cendales 2^{m} est q^{d} sicut ce or
do originis mis p^{r}ēm et filium
q^{d} m ad sua esse Ita q^{d} m ad simi
opari q^{r} dicit q^{d} noste est filio
a p^{r}ē sicut ce et ideo sicut pater
nouit a se ita filius a p^{r}ē q^{r} ordo
originis non ponit nisi hoc ab
hor Ex quo dnō accipitur
Quor gones p^{ma} est q^{d} p^{r}ē p^{ius}
origine opatur opationes in
manentes ad mis quū filius utpo
te intelligē et velle sua cen^{ā}
q^{r} p^{r}ē vult et intelligit ea a se et
filius a p^{r}ē ut dicit 2^{a} est
q^{d} p^{r}ē p^{ius} origine opatur opatio
nes manentes ad ext^{ra} quū filius
ut diligē et velle creatura qua
sic filius hꝫ nosse a p^{r}ē ita nos
se creatura 3^{a} q^{o} est q^{d} p^{r}ē p^{ius}
origine opatur opationes tra
seuntes ad mis sicut spirare q^{r}
sic hꝫ filius a p^{r}ē q^{d} intelligat
ita q^{d} spiret 4^{a} q^{o} q^{d} p^{r}ē p^{ius}
origine opatur opationes tra
seuntes ad ext^{ra} ut can p^{r}ē et con
spirare q^{r} sic filius a p^{r}ē spiat
ita filius a p^{r}ē causat et sic hꝫ
q^{d} sit deus ab alio ita et q^{d} sit cā
tor et istud esse est posterius ori
gine 2^{o} d si p^{r}ē p^{ius} spiret
q^{d} p^{r}ē intelligat cen^{ā} q^{d} ma
3^{a} aut q^{d} sic ꝑ^{m} ꝑmissa p^{r}ius
m q^{d} nāli intelligeū filius isset
q^{d} ipm p^{r}ē intelligat licet ipm
p^{r}ē p^{ius} intelligat q^{d} filius existat
Istud aut est p^{r}ueniēs ꝑ^{m} q^{d} sim
plicit aut m p^{r}mo signo ne filius
gnatur et p^{r}ē gnat et m 2o p^{r}ē
intelligit et filius intelligi 2^{a}
Dubita^{o} q^{d} stando ponit in ordine
originis cum procedendo nāli in
telligere ordinē p^{r}ē p^{ius} intel
ligit q^{r} a se q^{d} libum pdunt
et hic in illo primo no pt intelli
gē ipm intuitive ni noudū exis
tat et tunc impossibile 2^{a} aut q^{d}
licet aliq^{d} obm no possit cog
nosci nisi in signo in quo est in
tuitive ꝑ^{m} aliquos tm hoc ē vm
quo ad sig^{m} sumessia durationis
no originis uel durationis que
st permanentia q^{r} p^{ius} p^{r}ē in
sione tangitur est ipa visio q^{d}
sit tangibilis ipē et ea p^{ius}
origine est intellectio qua sit ob
iectū eius 3^{a} Dubita^{o} quo
pt p^{r}ē omnia videre in filio q^{d} ac
quirat talem notiā a filio in q^{o}
videt omnia 2^{o} d q^{d} est sibi
natio videndi et cognoscendi
omnia alia Et confirmat q^{r}
in quo nouā aliquis videt illud
obm q^{d} sibi est ad cognos di
tio addidit suam sua et ideo
no pt p^{r}ē videat cen^{ā} suam
per quā sint q^{d} sint in filio in
eo addisti Pter q^{d} istud alt
scriptum est uni ubi illud obm
p^{ius} videat in alio Viti aut
p^{r}ē p^{ius} videt in se et ido vid
ea postea videat no acquirit
aliq^{d} notiā Q^{o} dubitā quia
si filius videat cen^{ā} ni p^{r}ē
nitur b^{r}ificabitur in ea videndo

et nunc no bñficabit ca inde ds
ni semp3 aut plies bñficabimur
imo quelz psona dna ter bñficat
bimur indendo ca m se et m̃ gbet
ipam Aut si non nunc videl
obm bñficii no est bñficat Dui
aut q non st̃ 3 visiones sed
m vna et id visio no multi
plicat mbrimd cadem aut visio
ut nunc ad q̃libet psonam
hr alia et alia bñuidine simd
aliud obm 3arii ad aha et ad
aha psona idem aut essentialiter
ad eem et de hoc opz alibi diffi
sius mquere

3a veritas

q nil dicim illa va q nostrmus
sed aubim hret talia sint va
m se mi no st̃ va m vbo nro q
ubium vr no est nisi ni de re si
ta gigmt cui aut dubitam non
dim est ni de re de q dubitam
sed de ipa dubitatione p̃m stiz
vm vi ponit diam nr ni dm
nu et nem q illd non pt ee fim
ni no possit ni qd videt p̃tem fa
cientē nrm aut fim pt ee fma
hr ni dr q ni dicend no est qd
vm no est c. ni

Ro veritas

q nil'm stimus q sic p medium
vnit ira p oblivionem morui
hr arguit ideo ni illa ia non sint
i nona nra nos ni stimus et ni
sia nra aio lapsa puerat a nob
Nos ni vnimus illa ait q ita
stitur ut nuq̃ exeat pnt qui
pncia et ad ipius anim natura
pmet sic est aliud qd nos vuie
stimus manet hor q diu aim
manet c. Intelligendum in q iste
nitur ad mquendi vr nos he
amus ni bium sempiternum sic deus
et id cum hor ponit q or no ha

dicta pmu est q sempiternu est
aio nro vnie et stre no tm se
piternu est rogitale qz ni vnu
inapit rogitare aliud definit 2m
est q tum stia sit sempitna et
no rogitata q bu nem no pt
dici sempitnu ni no sit i m nisi
rogitatone et id est q soli
deus hcat i m sempitnu n forte
mq̃ dicta rpam possibile rogi
tationis esse i m sed quo mgt
i m est q non dim in rogita
tionis visione formam est tale
aut est ac si dicat sed non dicit q
non id i m qz pt ee i m 3m
est q est id formale ni q mentis
re qd hac arguit hic vocabuli
quid nocone Jactam ni a nob
nis hor nus id sinid inuentu fu
erit ita occurrit rogita et nus
fit bn bium qn illd qd sic iac
tat ad aliud qd stimus pnent et
inde formal 2m est q si rogeda
mus ne de contrisia laboare vi
deam ia nodu ee i m q de mea
sua formal pt Adhuc est dissimi
lis ad i m dictu quod est forma
simplr et no mformis aliquid for
mata Et ex hijs dicit assumpti
nre 2or argumta p̃m est q i
pon intellectiua no pnt ee simul
plures actus intelligendi et ideo declā
mus duo corpa in eodem loco ee
non posse quia adueniente uno re
cedit aliud Sta m proito qz dicat
q ni mens mea vnu incipit cogi
tare desinit aliud 3m est q
alia mea non hr aliquem actum in
telligendi assidue sicut aliqui ponunt
qz dr licet se inquint possit sem
per stre non tm se semp cogitare
3m est q i m est aliqd formatum
p actu intelligendi et non pre actus

qnia dr̄ m 3o dom^to p illa nōbis
cogitacōne puenit ad fōlnom
veri ubi pro illis qui ponit nec
bii esse quodda figmentū Istud
m̄ non est ad intencionē dūg m
qz p̄stā iactantia nolūt, non
intelligit n cogitacōnes p̄magi
nātas doner puenat ad actum
itellēdi qui formal mēt ex stia
Q^m est p disputato de nō e mul
tū simo formal qz exemsat se de pmo
m3o dom^to ne cra vōbula pugi
nā laboāre videatur Et dat
ibi doctōr q medicinah disputa
tione non est laborādum circa
vōbula 2z o d qz in pncipio is
tus vitar diat q stia mā roz
rūpit oblimone m̄ tm supius sit
exclusa oblimo a vna intellīa
dr̄ aut q oblimo excludit cra
tionum simplium spēs qz nulla
hūt q̄uetatem aplectōs aut
q̄rietatem hūt et ideo corumpi
pnt a grijs Dicit 2a dubio
qz dr̄ m primo dicto q stia aīe est
sempīna sic eius vita et ideo
videtur ponē hitum stie matī
dr̄ aut q h̄ nō āmpit stiam pro hi
tu sed pro notiaa himah q est
memoria o^m est sufficiens i med
tia aptū ad monendū intellīaz
et isto mō sīm̄ omia quoz
spēs hē mus in aīa et qz āima
sibi semp sit pns ideo semp sep
tam diat sūre hor nō Q^o
Veritas q nō est dī filius cogi
tans dī sed n̄ m dī dr̄ cogitatio
ipse nā pueiens ad id qd sīm
antz mde formati v^m nrm vn
est et id v^m dei sine cogitā debz
intelligi ut forma simplex intel
ligatur nō aliq formale quod
possit esse informe c ib Et quo
dicto ampliat Dico do nta p^m
est q n^m dīnū non est fōlnter
notā sicut aliqui putāt qz non
est cogitae sed n^m et m est q nō
hēt eadem prīna substātia n^m
nrm et n^m dīnū qz n^m nrm
est fūda hī actus intellēdi et for
mal' ipa passiua formatio dīnā
tur n^m q stimnt ex d^one passiā
in aīa et nō in actu intellēdi
Q^a veritas q semp natūa
est mior factēte qne facta est
c e Et illō dīm moūnt ad
ondendū q nra nā equal' nō
pt dē dīne nate et ut eius rō
sit sine alia pma oz ut sit for
metur omib effectib p̄portionalit
equore est mior sua ca effitente
sed nra nā est hmōi espāi
dīne go est mior ca et sic hē
mr patens, dūg m q oīb causa
pfecta et tōtis equora est pfec
tio effectū Q^a veritas q for
tassis m pria non erit nolubi
les cogitacōnes nre ab alijs
alijs entes aut v deites sed om
niam nrām vno fil' sempn vi
demus c e Intellēdū in q ista
nolubilitas cogitacōnū nrārum
pt intelligi dupl aut q^m ad no
tiā pt intelligi vesprima et sic
ponūtur ibi plures cogitacōnes
nī ille mediū sit filius vel m
pio ynē aut q^m ad notiā ma
tutina q est i nbo et cen dīna
et ista nō pomt nolubil' sed per
manēs et bīsum Ad id q p^m
tam non q vesprina ānā n
se vnitem q nosīt et ona q est
in ea sic intuitive eodem actu
videmo sperulū et omia q n

nullē repñtant2 m eo ita videt2
q aīa possit sua sciam apphendē
vno minimi et nota vesptina
d2 aūt q tz tmr aīa forte pos
set vn fil' ombus q erūt for
malr in ea ut ombus sibi rog
mtis no mi ut eombus wlis di
z no fil' melhgat dia a se rog
nosīha

Qz veritis q i no
bis no est ut in vnq cuiq3 na
tura qm hī sit ho q hī sit imm
tabil' simpx3 q sba &c. Istud
aūt dictū mdnat ad oīendēdū
q in dō sit i nobis non est aliō
melhgeñ a meo aut volun
tas Erq3 dco duo ampli2 arguta
primū est q poīe aīe mrē dērit
eāh q nullū negat i dīnis
distigui fm rōnem cū tū vnit
angl q mag distinguitur i nob
et g eāh nec forte dicat2 q ali
qua distinctōne eāh et immor
distinctōne rōnis Scm est q
alīb una dīna milla hīt mse dis
tinctiōnē realem p2 q deus e oīa
q hī per sua simplicē een q
ideo no aliquo mō no est ibi
q tz isto mō no est sm2 Istō
in non vz q hic finitas no est
sime simplex ideo ist3 dictū ex
ponēdum est ut sup

Qz ve
ritis q spūs sūs principaliter
procedit de illo a quo gemīt est
verbū ideo aūt aūt addit prin2
q et de filio spūs sūs procedē
tepinnr sed hoc quoq3 illi pcedē
dit Na iam exīti et nō hīti
sed q3 vnigēito dedit gignen
do dedit &c. Ex quo dicto arm
prim2 q0r dom tm p2m est q
inet in2 dinas psonas non
sit maiōitas et mozitas aut
magis et min9 in bn principali
tas q principal2 procedit spūs sūs
a pre et m est q tz in2 dinas
psonas no sit dīnato ul' ēalitas
in bn principatus q principatus
d2a principiate vn pr3 d2 tenus
tmtat princips Scm est q pus
origine procedit spūs sūs a pre
q a filio q3 ideo dint q ista est pn
cipalitas q3 pr3 hoc dedit filio sed
ista est ordo originis ut iste tz
ab alio Qm est q p m istū or
dine ubi primū spūs sūs qma
eadem est nua2 p ductū m vtq3
pduceīe Ordo aūt attendit2 p m
q ista pductio eadem est in vno
a se et m alio s. filio ab alio vn
dicat q ho dedit pr3 filio gignendo
Ideo d3 q3 hoc dat angl q pr3 no
dedit filio istā spīanom no iam
exīti Ex quo vr q filius ordie
nare2 no pdicat spīrano in ali
qua rnq oppom pomit doctor
subtilis d2 aūt q in pcedētibus
in tellīna thi ordine procedit vo
luntam et filius gnerīur i ordine
se cedit melhie et no spiret ni
si signo pcedit voluīe p9 opz
ut melhgat2 filius ee q spiet
et hic d2 q istud dicim angl
melhgit2 q pr3 non dedit hoc fi
liam exīti s. pro pōe dīnato
nis ita em dicta dinatonis ra
dicho dr in filius pus nata2 ge
nerīur q spiret spm scm q eo
q gnare est pprietas filij consti
tuta sed spiratio ad nemia q
nunc filius eet por spūs sō non
solū origine sed nā spīare
et gnari sint fil' na2 ito mō pro

cedat spūāc d2 aut q̄ am̄o
natura sinit ampli ea Aug⁹
12 confess q̄ somnus p̄redit canti
no est ignoiens p̄sertim ni Aug⁹
roñ maxīmarū Ducat q̄ p̄ p̄ce
or est filio et origine r natura
et in sc̄ pse cor̄a q̄ no est m
ppōito Za dubio q̄ si spūs sūs
istomo est posticr filio tuc in
illo pcori spūs sūs non hz esse
Aliqñ tā non cēt posticr et
tunc hēbit et nc tūc sibit de
non ee ad ee d2 aut q̄ in illo p
ori hr non ee ni q̄ sig sūt p
ma ido sit in sūs de no ee
adesse y mo spūs sūs semp
est sub tali no ee q̄ non est
p̄rigenitus sed p̄rigit fm nr
ido hr no ee simpr q̄ hr non
ee p̄rigenitū sic non d2 filio hr̄e
non ee simpr q̄ no hr ul' q̄ hr
non ee p̄rem Ad dubio q̄ dr
aliq̄ q̄ no est aliq̄ p̄ns ee natura
q̄ ee p̄supponi m z posteriꝰ nā q̄n
ee p̄supponēs et ido dicit q̄ in p
cedenti signo spūs sūs ēcat no ee
simpr d2 aut q̄ ibi nihil est ro
redenda sc̄ hēt no ee simpr ni
si assumat in p̄mo signo vel dic
q̄ nullo hz no ee simpr et com̄
dicto est hoc negare p̄m p̄missa
q̄ ee in p̄mo signo no est n esse
p̄rigenitū et s̄s non hr tale p̄ri
genitū simpr go nec in p̄o signo
simpr p lonim a diffinitōe Ch
Veritas q̄ licet in ista simplici
natā no sit aliud sūa et ad caritas
nisi s̄s q̄ caritas innumpat̄ Ista
declat exemplo dicens q̄ aliq̄n
legis nolle significat odia in ven
testa to exia sic dns dicit odio
habuerūt me gratis Aliqñ ley

q̄ne p nos sen data sunt illud
dicti iex et q̄hē nr̄e ad joh ce
dñs q̄ndit q̄ mlti vōlūtia p̄t
nāliū pōm et quippe q̄ubusdā
voluntibus adhibet Ch veritas
q̄ nullū est isto dono dei fili ca
ritate excellēnius solū maḡ est q̄
dimdit nr̄ filios regum etūm et
filios p̄dicōm etne c. Ex quo
dicto ampliat̄ dom̄ta q̄ p̄m
est q̄ nobilis ma p̄fionū sup nāli
est caritas q̄ nullū excellenius di
dom̄ omib aut p̄fionib sup nā-
lib sunt di dom̄ 2m est q̄ sic ist
dictū est vnū in via ita et in pa
tria nā sit magis capax gre et glie
vñ videm q̄ sic aia intellia est
p̄fūs in fidelib in via et in pa
tria 3m est q̄ sic istud dom̄ 2 vñ in
gnit domb ita i nalibus q̄ vi
demo q̄ nā quato subtilior q̄n
to capacior donoꝝ sup nā hū et
nālū excellētissim nit nā ange
lica magis q̄ humana et humana q̄
brūa q̄m est q̄ bīnido nr̄i non
sistit in actu caritas quo sū
fruimur esse dūna q̄ bō dō ē
optim et excellētissim dom̄ q̄
dari possit hoi p̄m naturā uel
sup naturā in hac vita nisi i alia
Intendū nr̄i q̄ quidā solentes dr
tores ex ho dō ampliat patens
argu nr̄i q̄ caritas et gra sit idē
q̄ d̄t q̄ sola caritas dimdit nr̄
filios regum etūm et p̄dicōm Co
stat aut q̄ gra nr̄i illos dimdit
et ido si gra ab eo cēt distincta ā
illa no dimdēt sola Ch Veri
tas q̄ dilcō et caritas vnus rei
vt m̄q nomē est c. Ex quo dō
ampliat dom̄ hi q̄ dilcō et gnī sc̄
idem quia caritas in gro sūgit idē
q̄ gra in anima Intellexi nr̄i
q̄ istud dictū absolutū q̄ dicit

mitas pt dupl̃r ꝯsidari aut
pur fimdat respm̃ acceptarois
passiue quo hñs tale donu d̃
adeo acceptus et sic d̃ gr̃a per
hoc em̃ mgt est mdi gm̃ qz accep
tatur a dō aut prout fimdat resp
pm̃ acep̃noms qz actiue quo
quis affinit ad dm̃ qz accptato et
sic est dilcō mḡm mhis d̃ addi
tem et sic differt per respnis
¶ 6m veritas ꝙ sine trinitate
fides quid pt esse sed nō prodesse
c.e. Ex quo dicto accipit dom̃ni
ꝙ virtutes theole nō st̃ connexe
sint sint ut roiter dint vel
tates morales qz vna earū pt
esse sine alia Ad od si p̃ma mor
tia amittit fidem d̃ aut ꝙ nō
oiter qz tmt fides nō manet
caritate sublata que amittit p
quodlibet pm̃ mortle ca du
bium si aliqd pm̃ mortle pt
amittere fidem d̃ aut ꝙ sic quia
pm̃ pdicte qz ei directe ḡria
saltem demeritorie vni hñnti nō
hñt fidem mfusam Ad tm̃ manet
dubiū de appatione si auferat
spem d̃ aut ꝙ sic qz eodem mō
gr̃a spei finit pdicta fides ¶ 7m
veritas ꝙ dilcō que ex de
est deus et ppe spūs scūs per
quā diffunditur caritas in cor
dibus nris c.e. Ex quo dic
to arr̃ vnū dom̃ni et pmū ar
gm̃ ad oppm̃ Ad 1m̃ est ꝙ
spūs scūs est missus qua diligr̃
deus et proximꝰ qz dicat ꝙ im̃o
vimus est deus et ppe sed spūs
dom̃ni est ad oppm̃ qz ḡr̃ dr
ꝙ hr̃ missus ꝙ deus est diffun
ditur in cordibus nris et sic
nō idem nō sit a seipō ista summa
diffusa non est idem cū dō ¶ 8o
veritas ꝙ nō singuli hñt ōia
dona spūs scī sed hoc illa et alia
alia ḡtuita rpm̃ donū a quo ꝓce
dunt ōnia hēant a
spū sco c.q. Ex quo arguitur
domni ꝙ dona spūs scī nō hñt
gneriom̃ sint nr̃ virtutes theole
Intelligō mi ꝙ ibidem dicit
ꝙ nō ꝓpha dicat logices ad dōs
spūs scī Accipiūt dona m hoi
bus nō aplō dicit dedit dona hoi
bus Et ibidem Augy ꝙ ista
sint dicta fratri ut m virtus
dni sumonis animus sensus
plenius reddatur Ex quo dicto
accipit dom̃ni ꝙ licet vacare
allegoriam auctoritatem ad ple
nius declarandū ¶ 9i veritas
ꝙ in pmitia ecclia fuisset dubiū
dr̃m opteret baptizari in tri
nos ad infendum mgt modi
structus quos venit spūs scūs
sicut eos qui audiebat iba pe
tri angi baptizarent c.e. At
tendendum mi est ꝙ donū spūs
scī accipit dupr̃ aut pro ipo
dono subsistente aut pro mo
dete hm̃i ꝙ distinguunt septē
dona spūs scī in ysaia de ꝑo
pcedit vitas ista ¶ 10 veri
tas ꝙ sicut corpus carnis nr̃i
aliud est ꝙd caro ita donū spūs
scī nr̃i aliud ꝙ spūs scūs c.e
¶ 11 veritas est ꝙ in domo
di nichil manus est caritate et
nullū est manus donū dei qm̃
spūs scī ipius est ꝙ spūs scūs sit

ritas c.c. Et istud dictū fler
mit ad mgrem sūam et obnu
bila sint quedā de calmate ten
ta nisi exponātur. Q. vera
tas q sunt q habet psona dis
spūs sūs vē et ẽ ni psona d
spūs sūs pē ita mitas no mi
qi pē et filius quia sit ritas
c.c. Intelligēdū q spūs sūs di
plē pt accipi dupliciter q ā pro
sbā spāli substātie et sic est
rē trius psonis aut pe suppos
to spirāte qi adiecte ẽ est pē
unus ẽ psone sola spirando. Q.
veritas q ni d' aplius epm
filiū pēs carnate mitis aliud
melli q filij dñi sm q filij
postremo sbē sue c.c. Ex quo
dicto ampl q ni est filius sbē
di pēs et hoc ex hoc dicto am
plius Cor 2a ta p ni est q pē
est pē cēnē filij q eadem rone
q filius sbē et ille est pē sbē ni
est q pē est genitor cēnē q eadem
est ni dinis pē et genitor ni
est q cēnā dna gnatur a pē
q nullus pt ee genitor nisi
genitus. Ad ni est q sbā pēs ge
nerat filiū q eadem rone qua
sbā filij gnātur sbā pēs gene
rat. Ad 2o d si sta argūta demos
trant. Ad 2m aut q non q ppōnt
Augs non est formal' sō pēmp
tua vl cēnis ut intelligat q fi
lius sbē q est filius cēnis q
est cēnis q pēmptē eiā rone
dantur. Ad 3m dubiū o si ē ma
ligniens q gnēt aut gnētur
Ad 2m aut q non q cēnia ē mag
vlnate abstracta vñ ni dr ge
nēt sequit q spūs gignet per
sonā a pre subiectiā et si spūs
sūs q sbā pceudem modū.

Q. 4a veritas q videnda ē
dyale tā cū eunomij a quo euno
mij hēnt eroten sē qui non po
tuissent intelligē nec credē vo
luissent unigenitū dñi ihūm q
quod sba sunt omnia sibi ce di
ni hoc est de sba pēs genitū
nō natūe nl' sbē aut cēnē dic
filiū sed filiū voluntatis am
volens asserere ni dō volūte
qua filiū genuisset c.r.o. Ergo
dicto ampit arg'm q Aug' co
tessit ni dinū ee filiū essene
natūe et sbē q reprehendit
eunom qui hoc non potuit in
telligē. Et nunc sequit' pmo q
q sē filius cēnē q sit genitus
eius q idem est filius et gen
tus et sit genitus ab cēnā 2o
q cēnā gnēt q filius nō ee
genitus nāb aliquo nl alle a q
est genitus gignēt. Intelligēdū
tū q ni fuit ytrōsia de ita gone
nūt mgrem sūam et Ricardū
de scō victōe ni do dr. et mgr
negauit cēnā gignē et Ricar
dus affirmauit Aug' magis
declinat ad pmum Ricard' q ni
Joathim sequens Ricar'm mise
runt errorem cōtr vitalem di
nabs ponēs ipm inter dam in
tribus pēsonis positio Ricardi ni
hor passa est detimentū nec
mūt credimus dñi ampit dom
mentū q adūigens errorem
alium opinionū suscepit ut pē
dissipat exadūitto. Q. 5a vera
tas q quid filiū q filij aut no
minabis dixerit ybim ulli
sed melius mihi estimo dr consi
lii de consilio et voluntas de vo
luntate sunt sba de sba et sapia

de sapia ne filius dicat premfare sapientem aut volentem. Ex quo dicto arguit arg^m q̄ unum dicit sit gentiui a uolle te et filio q̄ dicat q̄ est de uolle te et filio ce q̄ no e nisi organum ce q̄ ad ad et no est nisi fm originem in ppōito intellectū in q̄ ce de aliquo origit quadrat aut sicut a suppōito ꝓducēte et no est filius nisi a pre aut sic a principio producto et est filius ab intellectu et na aut sic a coeternitate sic sol luna q̄ calefiat aut sic ab ece calitū principio ꝓducto, et sic filius ab intellectu sint sol calitus illuminat. Ex istis duobus mois pōt intelligi iste ꝓpones ꝓcepte et ecclesiastes. ¶ 43^a. Veritas dicit q̄ si uolūtas est dicenda alicqua ꝓsona diuina ꝓpe in agnoscere nomē spūs sci quem sic caritas etc. Ex quo dicto arguit deum q̄ uolūtas est principium ꝓductiuum spūs sci ꝓpe q̄a q̄ no ꝓbo ubi q̄ si ꝓpe pt apparai spūs sc magis q̄m filius hoc no pt ce ex pte suppōtis ꝓductiui q̄ pter hoc equalit̄ uolūtem, ne q̄ se ꝓpe ni q̄ ille est ce fm ipm et ido sequit q̄ ex pte principij ꝓductiui intelligendū in q̄ ibidem refert aug^a una ratiōnē catholicā ad hoc euidentissime inuestigantem. Deum deus uolens uel nolens filiū genuit. Vtrū dicat nolens absurdissima dei iniuria sapere. Aut uolens, uidetur uolle filius no natus. Atq̄ ille uigilantissime q̄ sit ab eo ut^m deus pe est deus uolens aut nolens per eiusdem modū ut obmutescat sua interrogatione obligans in solubilit̄ esse. Ex quo habetur q̄ ad refellendū aduersariū sufficit rōem eius ad oppositū duce q̄ deus no soluat. Sicut sentit iste et si dicatur quo soluit dr q̄ ut^m q̄ est deus nullo uolens et non ingenerat nāliter et non hoc ut oppositum possit ce sic ista putat. ¶ 44 Veritas q̄ deus genitor oīa q̄ scīt habet in eterno sibi ipso dixit et ipm unicū sibi p oīa adequatū etc. Ex quo dicto arguit duo argumenta p^m est q̄ omnia ceteria q̄ simul cum pre sunt et filio sic a pre dicta q̄ omnia q̄ habet et suo ipso dicat. Et m est q̄ omnia talia no sint in filio a patre genita quia dicere et gignere in diuinis sit idem. ¶ 45 Veritas q̄ ex profunditate nre memorie gignit cogitatū et uerbum obiectiuum sua de sua et uisio de uisione de spū aut sco intellectu hoc enūciate uidetur unde nō de uolūtate nra et amore quia uolūtas nostra sint res et adiacent hoc sine affectionēs etc. Ex quo dicto arguit duo dicta p^m est q̄ memoria est principium ꝓductiuum ubi q̄ de profundo memorie gignitur et id applicat ex dictis ad diuina. Et m est q̄ uolūtas pcīa est principium ꝓductiuum amoris spirati in deitate q̄ amicus q̄ sic compat memoria fecundam ad ipsum ita compat uolūtatem pcīam ad amorem spiratum. Et d. q̄ intellectus augy p memoria se

amda dz aut qp intellem hn
tem obm pns mmq vim suf
fineus pdictm non gemte za
dubio qp intellit p vohitatem
p stram dz aut p ipam ponaz
vohnna ni obo pnte eode mo
qz sic a cognoscete et cognito ßm ipm
patrz non a gemta ita a voluite
et vohto amor spiatur per eande
viā zm dubiu si deus posset
cāre ribi i alia ma dz aut qp no
qz de rone ubi ut patuit est dia
m i nobis q stituat ex quo actu m
telhdi non dirone passiua dm aut
est gnari talis aut est infinis
a deo non est gemnis sed cat us
deus em ad extra nichil pt gnare
Lr dubio si deus posset i nob ca
re amorem spiratu dz eode mo
qp deus non pt ad extra spirare luz
bn causare Nunc aut sic i m
constat ex actu intellidi ni dito
ne passiua ita amor spiratus
ex actu volendi ni passiua spiato
ne dz remanet dubiu qz qp pt
deus facere me te em za essentiue
pt reme te pse sed me te intellai
et uolu te mra pt care i m et
amore spiratu igz i me te per se
dz aut qp ita relat ipr vitatem m
absolut no respn ns nil m res
pm grlndentibus ht instantiaz
endetes non em pt care radi
tollit respm effugiat eius ad sole
sl a deo totaliter cadetur tunc no
esset solus effugis Qui veritas
qp ita tra sntz meam intellectus
et amor st no sua nr sibi sed m
agit qd agit pmo ego p illa ego
mop intelligo et amo no ipa c za
Ex quo dito dicat qp mo pantomb
ima nentibus sic mira sentibus
aliud est pm quo et ad pm
qd ideo negat qp tales pone m
telligunt sed per ipas intelh
gimus Arie ndm m qi ibide adu
gat deo nobilia de ipso potes
p m est qp ymago trinitat in
nobis m te alia utpote tres po
tente in aie cem a Ex quo dto
ampliat ar m qp cem a aie distinguit
a suis ponis qz res mop alia zm
est qp ipa ymago q consistit
istis tribus ponis q st in aie cem
dinf tabula m qua pictura est
Ex quo dicto sequit scholia
appen az p ma est qp cem a aie
ut p stinditur abistis pote ris
no est fra ad ymagine trinitat
sic. nr tabula nr pictura za
est qp ita pone a mdit aie sint
pictura a mdit tabule ni tenes
precedentes p simile non st essen
tes Qui veritas qp in sia
trinitate que inseparabilibus rebus
omnibus aurellit tanta est in
separabilitas ut ni trinitas hom
non possit dici. vnus homo ita
deus vnus dicat zc ner illo
do sit mop trinitas sed vnus dq
c. zz Ex quo dicto amplianur
duo dubia m primi est qp vnitas
spetiosa no est talis in diuisib
mdibus sed vnitas cenl mi
bus psonis qz dicat qp z b hoi
nes no st vnus sic z b psone st
vnus deus Un ampliat aligm
azgm in qp vnitas spei non est
realis no in valet qz dato qp es
set realis adhuc in no eet idem
motus qz tres hoies non sunt
vnus ho imo sed spe tin tres
aut psone sunt vnus deus imo
z in est qp zm q sunt i aliqua ut
st in eo no sunt idem ni ipo qd
qp trinitas non est in deo qz ipa
est deus Ex quo dto ampliat

q or g onet̄ ꝓma est ꝙ attbuꝰ
m dina ex̄ nam hñt aligñ
distinctiõi ab eēn dina q̄ st̄
m ea crimstpto omñ ope rõmꝫ
ꝫa est ꝙ vnū attbutū sic est
distinctū ab alio ꝙ actus mtelh di
et volendi sut̄ hoc mõ m itel
lectu et volũte ꝫa g ꝙ rela
ones origims distinguñt ab
eēn a q̄ st̄ m ea fiant i fimda to
Q a g ꝙ distincto ꝑsonal' dēt
a relacõibus diuinis q̄ fimda
ntur m ꝑpis sicut omīs distinctio
m suis ꝓncipijs distinct̄ ¶ Ex
Veritate ꝙ medria mḡt hoīs
maxia illa qnā perora non
hñt et qua rees mtelligibles ita
contnentur ut nō in ea ꝑ sensus
corpis veniñt hr̄ ꝓ modulo
suo hñt ipam ymaginem di
ꝓpis c ꝫ Ex quo dō acmpli
mt ꝫa dcta Primū est ꝙ i
nra ymagine medria est ad
ymaginē ꝑis et mtelligena
ad ymaginē filij et voluntas
ad ymaginē spūs scī q̄ si med
ria ꝓpis nīr nō restant n̄ alie
due ꝓ sciēdas duab⁹ ꝑsonis
et hoc hñtur expsse ex ꝓmissis
ꝫm ꝙ rees mtelligibles que m
medria mtellāua contnentur
non hauriūtur per sensus q̄
s nō cadūt sub sensu puta m
telligibilia de quibus nīr loq̄tur
sed bene si ex rebus sensibilibus acquirunt
adquirūtur ꝫ m est expsse m ꝙ
eos qm quaerunt Aug⁹ in non
posuisse medrium in ꝑte itel
lectiua rōnis hr̄ expliate ponat
memoriā qua perdā non hñt
Ex istis sequit̄ due q̄es
Ꝓma est ꝙ speꝰ mtelligibles
st̄ in mtellcu ꝓter actū itel
ligendi qua mediante non ꝑt ali
quid venire m sciam thesauꝝ n̄
per speciē obi de quo meminit ut
patuit supꝰ ꝫa g ꝙ non a
ctualis de dina eēn est i nob
possibil' q̄ ibidem ponit ꝙ iste
ponēs sint adeq̄te rōnes omīm mtel
ligibiliū ut singula sint m
singulis adeq̄ta rōni dina eēn a de
possit et uolimo et mtellcto po
nit et medria talis q̄ nīr n̄
per speciē mtelligibilem operari ꝑt
obō abūte ¶ Ōc Veritate ꝙ
ista ꝫb ponēs aie nīe sūt mediā
tes mtelligēa et voluntas nō loñs
q̄ non st̄ corpa sed magnitudiꝝ
separant̄ c e Ex quo dicto
ampliant̄ duo dubitata Primū
ꝙ illa q̄ non sunt corpa loñaliter
separi nō ꝑnt ideo dicit ꝙ iste
ponēs sic nō separant̄ et ita nō
hēnt Arg m de angelis separa
q̄ in alijs q̄ nō sint loca q̄ ea
q̄ non st̄ in loco localiter ꝑnt ab
inuicem separari ꝫm est ꝙ iste po
tentie se extendūt ꝑ m quā iste
vnit q̄ alia q̄ntitatem nō hñt
et dicit ꝙ se extendūt m ꝙtē
et ideo oꝫ ponē ꝙ vna ꝓtāē
nobilioꝫ q̄ alia ꝫ mtelh dnm
ꝙ ipē dicit ꝙ vnus hō extendit
alium i mtelligēn q̄m ad vsū et
alius ipm in medria q̄m ad v
sum aliocn si q̄m ad naturā
potentiarū diffle ēet saluare
ꝙ tales potēne ꝑse mecū nate
mtellāua li ¶ Ōc Veritate ꝙ
illi qm vident i mente istam
ꝓpitē ponē q̄ dicta est nr̄i
vident ea esse ymaginē di spe
cialiū quid vident nō illi qui
p speculū est videndū q̄ si mitet
fortasse et eis nimis est speciē

lii sm̃ent c. 28. Ex quo dicto
arguit̃ & or argnta p̃m est
p quinq; cognosc̃t ymaginem
alium; et p illum ymago ē cog
nosc̃t ille cuius est ymago qz
dicit q̃ qui sm̃ret speculu et eius
esse speculu cognosceret ipm̃ cuius
ratio est qz ymago mḡ m̃ rebus
est alicuius ymago et nome rē
possimus cognoscē sine tō z me
p qui possent agnoscē aiam ex
ymagine trinitat̃ nāliter posset
nāliter cognoscē ipam trinitate
qz cognosceret ymaginē ſm q̃
ymago et nō m̃ ſm naturā
absolutā z m est q̃ si aliquis
angelus posset cognoscē nim
suo ordine actū bñficii sub tō
ne ppa qz ſm rōnem p̃m ac̃h
nullus rēpnis pt agnoscē nisi
cognoscat̃ cuius nimis sub
tone illa sub qua nāt illum
respicit. Q m est q̃ creatura
ex puris nālibus pt pcipere m
dicta non ad̃ dine cē qz nim
multi sunt rēpnes q̃ nobis hñes
ñm duma cē & vnā bñfi
tas aut ordo m fine et q̃nia
q̃ sunt m nobis vident naliter
cognoscibilia ab intellm̃ cāto
ni sit limitā qr hēnt intellm̃
Sz o. d. si illud est vnū q̃ intel
lectus separatus possit noīa q̃ sunt
fōlit m̃ natura Dr aut q̃ sic
q̃m ad abpta et ad rēpnes q̃
hnt vr̃ḡ ex mu nālem o m
qz non a rēpnes p̃ supponit non
nā vtrusq; ex m

66a Veritas q̃ m visionib; cristine bñ
modne et figuratiōs no q̃rem;
aliq; mente tōrnate sed cōte
plante cuiem; quāe mḡ; no

sit filius spūs sc̃i nī de p̃cē pro
cedat i illa luce nulla ē q̃ h̃ aut
aut est rpa expiēn q̃ m̃ apparent
ee cā dissimilib; ut quoties volunt
ondere aliq; sile m̃ catima suffra
ens loquno nō sint seatia c. 25.

Ex q̃ dō acpit̃ dn̄i q̃ dis
similima q̃ est qre spūs sc̃i
no sit filius sic ii m̃ m Aug
p̃m mḡ conatus sint nō valent
ad declandū p̃mgē ut h̃ dr̃ ō

Ve veritas q̃ mtialia tpm
nulla st̃ p q̃ne possit requiri
vr̃m p̃ius de pre natus sit filius
et postea de ambob; spūs sc̃i p
cessit qui mḡt spūalia sua tpm
dicat ambos c. 26. Ex quo dic
to acpit̃ arḡm q̃ pius est na
tus de pre filius qua spūs sc̃i
procedat de vtroq; qz hic vl̃ sup
ponē portate Sz o. d. q̃ne est
ibi portans Dr aut q̃ portans
ne appellat̃ a doctōe subtili ſm
quod dicit Origine p̃cede mi
nus fenditatem volūt sic
nā sonus p̃cedit cātum ſm be
am Aug̃m sic gen nō beam
q̃nis sonus et cātus m eodem n̄
talit̃ nr̃ nāht distinguat̃ ea
dubitatio si ſm talem ordinem
pdicta q̃ pre et filius sint p̃ius
spūs sc̃i Dr aut̃ q̃ si ponant̃ i
ibi duo signa fenditatis intel
lectue et voluntue ordinata ſm
naturā rei pre et filius mḡ m
les sint m signo fenditat̃ vo
luntue ſm ordinē nate sequunt̃r
istam ee posteriorem Et cōfir
mat̃ qz grianus passus i filio
ponit̃ por spiratione q̃ nō con
sumit sed adueit assumēdo at̃
ideo in spiano actiua sit fil̃ na

ni passima sit est posior et per
hoc ff. qui p ea est q strenuus
vi ango h maxi in qp plus e
pont prem filio poze ß m ordi
nem pare **Os. veritas**
q spm sm̃ procede de vtroq
sz pre et filio m sc̃ptura dna
dremur c e Et hoc p̃mo de
clarat testimonio aplī dicent
ansit deus spm̃ filij z est spūs
filij 2o testimonio ipi dm̃ dicen
t Non em̃ vos est qui loquimm
sed spūs patris z sic est spūs pa
tris 3oq ubi dr ego em
mitta vobis a pre qđ q ab
bi diat que mittet pr̃ i nom̃e
meo Intelligi m̃ q ipsius vi
tans pont duo signa p̃m est
q2 virens de illo exibat et sa
nabat omīs 2m signū dem
pne spm̃ sm̃ hic mgr significat
deus Jhūs xp̃us q nobis de
dit semet spm̃ sm̃ m̃tm ppt
dilcom̃ pnem et unū i relo
ppt dilcom̃ dei **Oj veri
tas** q deus est qui dat spm̃ sm̃
nr̃ aliqs discipulor xp̃i de
dit spm̃ sm̃ ozabat quippe
ait ut veniret in eos quibus
mam imponebat ut ipi eum
dabāt q ait mozem i sinus ppo
et nus fiuat etia c e Ex
quo dicto ampiuntur duo ar
gumta p̃m est q m̃ficient
est vnus nisistens qua possit
gram̃ mfunde qua hoc spm̃
sm̃ dare 2m est q filii qui
ministrant sacra p fida vritem
gram̃ tenent tur tales ministri
spm̃ sm̃ darent **Sto veritas**
q duos nr̃ ihūs xp̃s no solum
spm̃ sm̃ dedit ut deus sed ame
plit etia ut ho et uno d̃r plen
gra et q deus ipm̃ unxit spi
et vnite c e Et adiungit duo
nobilia dicta p̃m est q xp̃us no
d̃r unctus fuisse oleo visibili ß
dono grē q ß m ph̃s signat vn
guento quo baptizatos ungit ec
clia 2m q nr̃ sane xp̃s tunc
unctus spū sto ante sup eū bap
tizatum velut columba descendit
tus em̃ corpus sm̃ figurat quo
bapt̃ p̃pius ampliat spm̃ sm̃
sed ista bndone visibili insibili
unctus q ubum cro factū e m
vico vginis sine uolūs precedē
bus meis Ex quo dicto ampl
dom̃ q baptismal gra est pri
ma q baptizati i ecclia p̃pius
ampliat spm̃ sm̃ et sequit i cod
c sicut sup de xp̃i discipulis q nos
ampe quidem hoc dom̃ sp̃e si
possimus sed ut hoc fiat dm̃ sup
hoc inoremus **Sti veritas** q
ia parta penitentia polūtas
nra ph̃ari eo fine requirentes ut
qui fiat appetimus q2em sit
amor ferent qui de vtroq s de
mete gignēte et gemina nouo
ne tamq de pente et ple procē
dat c e Et dr ibi q ite ordo
ß m tempus modernus no ineī
tur Ex quo dicto ampl unū
dom̃ et unū acgm dom̃ e
q licet ppe ad polūtatem non p
tineat parē nr̃ gignē q2 no est
nat̃ tm̃ large amor spūtus h̃
dicit plus et gemitus largme
q actus intelligi i nobis est tm
sa actus volendi q dicit q ipa
volūtas procedit de gignente men
te et gemina nonone Istud etiam
dictū oz melius large ut sint es

fetus ceñabit ordinati ipm̃
mteltigẽ et pelle ¶ Az veritas
p̃ pr̃ dedit filio ut ex ipo p̃cedat
spūs sūs q̃q; eñ hr̃ filius de pr̃e
hr̃ go vnq; de pr̃e hñ q; de filio pro
cedat spūs sūs c. e. Ex quo dic
to amp̃ius q̃r dñs ta p̃m est
q; q̃q; est formaliter in filio to
est cõmunicatu a pr̃e p̃ gnãonẽ
Zm est q; q̃q; est in filio est ab
quo filio genitu a pr̃e saltẽ ut q̃
q; ex a pr̃e d̃r origine ad ipm̃ ꝛr
originatu nulla aũt est hic ori
go nisi gnãone Zm est q; filius
posterius origine spūs sc̃i p̃dict
q; pr̃ qua posterius origine ẽ ab
alio filius aũt ut hic d̃r hr̃ ab
alio q; p̃duat spm̃ sc̃m q̃m est
q; filius posterius origine spm̃ sc̃m
p̃duat q; pr̃ q; posterius origine ẽ
ab alio filius aũt ut hic d̃r hr̃ ab
alio ¶ Az veritas q; nulla pus
et posterius oio st̃ may c. e. Ex
quo dicto arguit dñs q; ibi nõ
est pus et posterius origie q; aug
dicit ibi talem cõnem vbiq;
non est pus et posterius ibi non
est tepus sed m̃ dñs non ẽ aliq̃
pus et posterius go m̃ dñs nõ
est tempus maior et sumit nõ
solũ p̃ dnacõne hui⁹ eñ esset
petitio .Sed m̃ non est de mten
tione sc̃i aug̃ q; ibidem nõ in
tendit ut p̃z in textu excludere
nisi tpis ordine ¶ Aq veritas
q; sicut filius p̃stat eñ sine initio
temporis et fine. vlla ꝛmõbus de na
ture de vtroq; p̃cessio c. e. Sed
aut dictu mouet ad oñendẽ q̃re
spūs sc̃us non est filius q; s. procee
dit et non est genitus Ex q̃o dñs
arguitur dño dicta p̃m est q;
trini q; formalis dñe gnãonis ẽ
eñs q; ille q̃d q̃ stat̃ p̃mo p
gnãonẽ est p̃mus tꝰ formal' talis
aut ut hic d̃r est eñs Zm est q; dñs
est nꝰ formalis dñe gnãonis et
spiratõnis q; sicut p̃stat in gnão
ne ita et in spiratõne Hz o. d̃ q̃o
gnão ubi p̃t terminari ad eñs que
existebat in pr̃e d̃r aut q; eñs per
gnãonẽ nõ accipit de esse simpr
sed esse tñ in filio ꝛa dubitatio
quam̃ vtraq; p̃dictis p̃t hr̃e eñ
dem n̄ in eis sint p̃dictones diuer
saꝝ rationum d̃r aut q; diuinus ẽ
ex pte principiorꝫ p̃dictoꝝ ut patet
supra ¶ Aq veritas q; spm̃ sc̃m
genitu non dicamꝰ duce tñ non
audemus nigenitu ne mihi vombi
to ut duos p̃ces in vna trinitate
vt duos qui no sint de filio assu
sumpsit pr̃ eis solus no est de alio
ideo solus appellat nigenitus non
quidem ꝛ dictis sed m̃ ꝛsuetudine
disputandi et de re tanta humane
qualem voluerint p̃fectui c. e. Ex
isto dicto arguit dñs q; multa
negant eñ dicta ex disputãdi
consuetudine vt thos q; non ne
gant in scriptum ad auferendas
suspiciones scriptis sicut exemplificat de nigenito q̃d non repugnat
spui sc̃o nec ex scriptura nec ex
rone sed tñ ex tali consuetudine
ne forte suspicetur a se esse fal
sificatus nigenitus pro unigenito
¶ Aba veritas q; sig̃ de pre
natus et spūs de pr̃e p̃cedit
et ipse filius sine vllo initio
tps nõ conuenit de vtroq; predi
cetur aut mgr filius pris et
filij si q̃s abhorret bonꝫ homi
sensus ambo go genuisset nõ est

go ab invicē genitus sed ab eno
q̄ p̄cedit ff c. Mo veritas
q̄ dñalit̄ est distinguē nāt
gnacionē a processione ydiuꝰ
c. 2ª. Intellīdū m̄ aut q̄ ista
distinctio istarū p̄dicatorū p̄t
q̄ dari ab aliquo q̄ aut exp
te principio p̄dicatorū sunt mu
reacionē et gnacionē Aut ex
pte rei sunt q̄ ano et altera
no aut ex pte oppositoꝝ sunt
actiones Distinguuntur p̄m pas
siones aut ex scipis sic. dēnt
ponūtur scipis distinguu nūr
ad ꝓximum non sunt distinctiue
ex scipis quia no genitur vnde
distinguantur formaliter q̄ non
stat q̄ p̄ sint̄ q̄dritates Sed
vñ distinguantur originaliter nl̄
quare sunt de filiationē vel cōi
ter p̄z nec est distinctio per
oppōm q̄ nec est creatio quia
eadem rōne distinguerentur pro
ductiones et emanationes et ego
et vñ distincte talis sicut a
pore ꝛm naturā originalis
oppōm aut st̄ fil̄ natura nr
ad ꝓpoīm distinctio tripl̄ q̄n
onsium est ut ipse emanatiuis
idem principiū et sequit̄ q̄ non
remanet distinctio pol̄ nisi p
principia p̄dicta quia filius p
mitellum et spūs sc̄us per no
tionem Et attendū est q̄ ro
subtil̄ doctoris q̄ nullus expiat
intuitū apparebit subtil̄ ipse pre
missis ubique cum st̄ emanatiu
nes distincte ducūtur nomen
formaliter ex nā rei ab oriente illa
principia illā emanationū esse
distincta ex nā rei quia ubi
non p̄t esse distinctio ex eis orr

q̄ sit ex fundamēto que st̄ principia
p̄m premissa Mo veritas q̄ ni
dicit filius de spū sc̄o q̄ a pre
cedit finit est quadmodū solet
ad ipm̄ referre quia ipius est ego
et ipe est sup illud mea doctrina
no est mea ꝛc. Et adūngit ibi
dem q̄ filius hr̄ ab eo ut deus ipe q̄
regat ff a quo hr̄ ut sit deus
Mo veritas q̄ nō q̄rit nisi
no dicat ff nam sed procedere
ideo dicit ne dicerent ipsius filius
Non p̄t aut filius aquis ee deo
ut sed vnus sunt pat̄ et alius
sunt nisi q̄d no est arbitrium dum
modo dicit sic aturis et ue
rum dicit q̄ nisi aturis no p̄dicat
filius sil̄ de pre et nisi sed de
pre et nisi et no ita ff Ex
quo accipit argm q̄ nisi aturis nisi
se haberet tm̄ in rone passionis filii
principii et pris tm̄ actiue Unde
arguit aliqm bonum primum
ad huius gnacionē passiue cooperā
tem non est ad ꝓpoīm quia nisi
dicit excludē nisi recognitionē
sed pris plus optatur et a solo pre
cedit nisi cuius generone primaria
So veritas q̄ spūs sc̄us
non procedit de pre nisi et
de filio ad spirandū creaturam
sed sil̄ de utroq̄ procedit q̄uis
hoc pre dedit filio Ergo deo
accipit dicendi q̄ ab ipso pressio
ne pris et filii Augi ecclia
dicit ordinem divinarum nō in
ordinem originis quia tunc
diuisset simil ex utroq̄ procedit
adūngit adūsantes ergo nisi hoc
pre filio dedit Sz o. d. quia ff
ff p̄m premissa hr̄ esse in filio

et hꝫ m pꝛe et ido predit a pꝛe
m filiꝰ et a filio mittit ad nra
tura ut patuit sup. et vidꝫ q
frustra neget Augy spm sm pro
cedꝛe a pꝛe m filio et a filio mi
tura nm vtrūq; sit vm dꝛ aut
q; non negat missi pro tanto qa
sic posset intelligi procedere a
pꝛe m filio q; sil'er ipe filius
non predet ni m scripo qz q;q; spꝰ
sctꝰ hꝫ hꝫ a pꝛe et filio Ad
dubio 5 spꝰ sctꝰ predat per
filiꝰ qnia roigat ei vim e nra
tura im tꝛe dicit a pꝛe spm
tum spꝰ sctꝰ per filiꝰ qnia
eodem mo comat pꝛe filio spi
racoꝰ dꝛ aut q; esseꝰ spꝰ
sctꝰ m pꝛe nl aut tale i pꝛe
mo m spꝰ sco sic de creatie i do
Ad dubium 5 spꝰ sctꝰ pcre
data filio m pꝛem dꝛ aut q;
qnia spꝰ sctꝰ hꝫ de pꝛe et q;q; hꝫ
spꝰ sctꝰ hꝫ a filio qnia spiran
te

¶ Ad veritatē q; ab hoibus
negnda no ſ illa que cetꝝ ne
cessaꝝ videri non pſt sicut
grea mat a natiuitate solem de ne
gare no debent qnia ipm mtuei
no valent ꝛc Et adiungit ibi de
q; sicut queda que ita recdi tur
q; o oio videi no valent

¶ Ad
veritatē q; ad diuinde diuisde
videnda distanaꝝ nat tam ibi a
pcessione dom dei ne possimꝰ
aciem figere vm dicit apostle
omibꝰ mot illa vocem et sine
te si potes sc em videbis q;d
distet nanitas ibi a processione
di ppt q; filius dei no de pꝛe
gnitꝰ Aliqn fr eius esset
sed prede spm sm dictꝰ nimsit
q;dam pris et filij q;bdam cen

tre sic ꝛc Ex quo dicto accipi
pt illud vulgatissimꝰ q; distin
guitur filius et spꝰ sctꝰ qꝛ
filius predit quo natus et s
quo datus quia hꝫ dt distinendo
mꝰ 1m quo distat nanitas ibi
a pcessione spꝰ sctꝰ Ad vltanꝫ
ad hui dubiū toti q;ne dꝛ
magis natus filius q; s dꝛ
aut q; predit p modū nature
mee nath sctz intellm nā em
est pm natiuitat et s pre
dit a potem no nath sed a no
lūtate ena ibi no est nanitas
que dꝛ a natura Ad dubiū
sti 1m ratiō procedat et nimi
tur sic sicut filius q; est no
ta diuie de principio male dꝛ
aut q; male et nrm no sunt
adequata vno natm respectu
nature et voluntatis dꝛ volun
tas aut quia natm directe est
distincta

¶ Ad veritatē q; u
bnm vm est ni de sua grignit
m ex illo quod nomm q; rogita
no ma formatꝫ tale rogitam
mago fictma emb q; memo
ria continebat et ista dꝛ q;
proles nim pcte voluntatis
que voluitas sit pro actu vole
di de rogitato ne predit q; no
vult q; nesit non m st rogita
no mꝰ ymagine et ido quato
natuitatis et pressionis mi
nuare distantiam q; non est
hoc rogitatione conspne q; appe
tere et p fm volitē emt et
distinct q; q; pt quasi duct
p alia viam non pt inestigni
ssimi emanatoꝝ diuisiue q;
pt rapē capiat ꝛc Ex q; dic
to accipit vm dom et vm
argumentū arg m est q; actꝰ

lib' p̄m⁹
d'c'tr'ia
xp̄iana

mtelh di est causa essn̄a actus
volendi q̄ sequit ipm̄ q̄ dr q̄ tal
volitio de rpa nob̄ predit tñ
non est de eiꝰ intentione de
ra caliᵗe sed tñ de pteritᵗe hor
em̄ pbat q̄ nō possum⁹ uelle ig
norata Dom̄ tñi est q̄ rnn
bñs Aug⁹ q̄ sthom istū de ema
nac mbus pon̄ ar̄ quo ad distiñ
ctionē earū tanꝫ distinctiua hor
tus conatibus p̄tendunt non
potuit declare istam distinctiō
n̄ per mtellm̄ et uolitatem et
id̄ opꝫ ad distinthom p̄mpror
pontificem qui dixit saluare q̄
filius nō sit spūs scūs sicut ver
tas fidei ht non optet tñ q̄ tā
distinctio sit m̄ apīs q̄ de
veritas q̄ distinctionem inter
gnationē vbi et pcessionē spūs
scī aliqua fīra videre nō possum⁹
q̄ ppt nfirmitatē impedim̄
mus et ita nfirmitas p̄cessit
ex nfirmitate migmatis Et q̄
ampliꝰ arguꝰ q̄ si p̄mū no
esset talium veri noīa nob̄ no
deesset ut ex p̄m nabuīs ho
possit mtalia denotare licet no
dicat expīnte c e Et subinun
git in fine capi istū hb̄m me
huīs p̄cionē q̄ disputatione
secunda vñ ampliꝰ dom̄ tñm
q̄ melior e actus oronīb⁹ q̄
disputationīb⁹ cū dīna fruel
ligendi in q̄ insequēt oronē
sīr dicat dne dē nr exaudimus
nte p̄cem et filiū et spūm scūm
Ad hanc ēgilā fidei dirupo mte
nom̄ meam q̄ in potui q̄ tol
se me fensti quesīui te et desīde
rauī te videre q̄ credidi dne
deus vna spes mea exaudi me
ne fatigatus nolim te q̄rere sed q̄
ram fīne nia ardent̄ ni da q̄en
di vires q̄m meiri te fensti et
mag̃ cat magis inemedi spe
dedisti coram te est nfirmitas et
sanitas mea ista fīa illa fīma
rora te est sīa et ignora mea
ubi ni apuisti suscipe m̄ tratem
ubi clausisti appi pulsan̄ mem
neri tui m̄telliga te dilīgam te
ange i me ista ōner reformes
ad mtegren̄ Cum go p̄ueneri
ad te cessabit multa q̄ dicim⁹
et manebit⁹ tñs omia i omīb⁹
et sine fine dicem⁹ uni laudā
tes te in uiū Amen Incipit
flores beati augustini ni lib⁹
doctrina xp̄iana

Flores bñ Aug⁹ in
libro de doc'na xpi
ana sic colligunt̄
p̄ma veritas est q̄
tra sunt quia r̄ephen
denses expositores dinarii scrip
turarū quida em̄ exponem non
intelligit et ni nō mtellm̄ con
tempnit et de isto est dr sicut si
alīus luna digito ondēret et
ni ille nr digitū nr ers lunam
vellet vidē dr q̄ st'alij qui
dogmata nse mtelligit sed ex se
ipīs scīpturā nō agnoscit et de is
tis dicit q̄ est sicut si aliꝰ luna
ondēret ille ni haberet digitū hu
ius ni videre non valet dr
q̄ st'alij qui sine talib⁹ doctore
tib⁹ scīpturā mtelligit et ideo
talia documēta iuncta recedunt
et de isto dr q̄ debent cogitare
q̄ ipi ab hominib⁹ hoīb⁹ didicerit
et nō debent nisi tm̄ addisce
ntibus Et ponit ad hoc duo ex

cimpla ꝑmꝫ est qꝫ de scō ihm̄ homo
et probato vito egpto mōtho q
fine oim̄ migt sūa ꝓtāū stphiaꝫ
diuiaꝫ dnō meōrit audito teumꝫ
se et prudent cogita nitelleresse
et m̄ ner ꝛpe msultāe debet illis
qui ab homīe didiscent ⁊m ex
emplū est de ꝓno illius barbaro
xpiano de quo a ginissimis et fide
dignissimis arrepim̄ qꝫ hās mul
to drente hoīe m plena non am
orando ut sibi ꝛuelarēnr arcepit
ꝛdnamꝫ ꝓnbus impetūs ut et
codicem oblati stipendiis qꝫ ad
cāt legendo ꝓcurrēt ꝛra ꝓm
hbri ꝓlogū Et quo dicto am
pūtur ꝙor doctā ꝑmū ē qꝫ dcꝫ
mtuallo nō mdiget m drendo
sed ꝛpe ꝓt subito mfundē ime te
ꝑse qd ꝓt aliqs ꝑ multa tempa
acquirē et ꝛnī fiunt frā in istis
duobus bus ⁊m est qꝫ nona
diuaꝝ stphiaꝫ acquīt meōri
ter ꝛmedo et cogido prudenter
ena sine doctōe qꝫ dunt qꝫ ua di
dunt bnis Anotom ⁊m est qꝫ
nona dnaꝝ stphiaꝫ mpetūr
maxīe in denota et plura ord
ne qꝫ hor mō ꝓmis ille barbar
mpetrut ꝓnbus ꝛdnamꝫ ꝙm
est qꝫ sūa dnaꝝ stphiaꝫ ꝛueris
stis nō est mpedimentū ꝛmis
sed ꝓmouo qꝫ alē viri sci simt
isti fuit ni sāta mstā apd dm
ꝑ talū ꝛuelatōne nō postulasset

¶ 3ª veritas qꝫ licet deus sin
gulos hoīes posset ꝑ angelos e
rte m̄ mstruit ut hoīes mutuo
se edocēāt ut ꝓpā nigꝫ caritatis hē
at additū ꝛefāndo mutuē ano
tū m eodem ꝓlogo Et istd dctū
declāt duplm exemlo ꝑmū est qa
spadonē illū m actibus nō coercuit
diuo oraculo sī philippus ⁊m
exemplū qꝫ moyses a sono suo a
hemgena nō cēt hō maxīe prud
et mīme stupbꝫ cōsiliū accepit re
gendi ꝓplm Ex quibus dictis am
pūtur ꝙor doctā ꝑmū est qꝫ dr
ina theo ta debet cē hbā et gra
tuita nec penalis nr lucriua qꝫ
ꝓpt hoc ꝛcūtar nīm ut hic dr ē
introducta ⁊m est qꝫ nitima
affectio debet cē nr disciplm et
ingem̄ in hac disciplina qꝫ ipa
est ordiata ad ꝛfūdend ꝛuerem
aīos drent et audient ut hic
hēnr et nō est qꝫ hō dr mayr in
bnficiū ⁊m qꝫ hō nay docto
a mīq docto nl simplici in hac dr
ina nō debet erubescē addiscere
qꝫ moyses nō cēt homo maxime
prudus ꝙm qꝫ hanc doctrinā ꝓt
a quibuscūq; quib addiscē ꝛjm nigꝫ
sit alienꝫ a ab arta separatus qna
socer moysi nō cēt alie ngena ip
sum edocuit ni hac ꝓte dī semp
hic cauēdum est ab errore dr
o d qna sbtrnit Et ydo id ꝓte
qm Io recedit hor q silū sunt
cognatis moysi et hic dr socer
dnt aut qꝫ stphora dna amp
grialit cognatos ꝓo eo qm qh
terenꝫ affm te est quintus ut
sanctus textus Augi qm ꝓt
expoit vñ ggnati quandoq; rosag
umei solent uocari ¶ 3ª veri
tas qꝫ dno st̄ mqꝫ quibus vñ
omis tractatio stphora mq
inemēdi q melioda st et mq
ꝓfēdi que melliā st i pn̄o ꝓ
libri Et quo deo ampnit duo
dnta ꝑmū est qꝫ omis doctrina
nitit ad sapiam et eloq̄am Ad

quas ꝑm

quoꝝ ꝑm ꝓmet mtelligẽ et
ad 2m profẽre 2m est ꝙ hꝛet
dña sꝑnum de q̃ h' aug fiant
suũ pressum pñr mẽdat sapi
entiã no mãdabant ymo mãdue
ad eloq̃ntiã ꝓtelligẽdũ ꝙ ibidem
ꝓmt vnũ nõbile ꝓmens ad
mãz dicendi ꝙ oĩs res que dan
do non desint diligẽter et non
dantur indebite tenetur quo tñdã
est Exequio nõbili ampliꝰ duo
dñi ꝑm est ꝙ ille qui habet
bona temporalia ad hominũ
et no largitur ea indigentibꝰ
iuste possidet ea qz non hꝫ ea
quo tñda sñi no definat ei cõ
cando ſnpſtim res 2m est ꝙ q̃
hꝫ bona ꝓpria utpote sapiam
et vnires et no cõicat ea nõ hꝫ
ea debito quia tñia mãnãdo nõ
definit ymo augmẽtant Et
attendendo ꝙ illud dicit bñ Aug⁹
mlitur qꝫ tyranos qui vendit
elemta qꝫ tñia dando non deficit
ut aqua et filia q̃ ḡtis dãdo dicit

Q^u veritas ꝙ ni omis doctrina
sit de rebus uł de signis quedã
signa sunt simpr et no assumit
ad significãdum sic ẽba Alia sꝫ
res simpr qz ad significandũ no
assumũtur Alia sꝫ signa et res
sicut lapis qui iacob ꝓposuit
tapin sno ni cet ve res nisi
uł ad significabat et adingit ibid
ꝙ ome signũ est res qđ em mgr
nulla res Ergo dicto amplius Et ar
gñta ꝑm est ꝙ ens rõnis quod
aliqui fingũt est ens simpr nł
aut no fabricat ab ãia aliqñ
fictãte ãia nõ cet mihil et tñ
ens rõnis no est fabricati ab ãia
ꝙ est rõnabilio mãi 2m ar
ꝙ ens et res gñtim accipiũ
ens ꝑm ꝓpriã suã latitudine qꝫ
ens et nõ opponitur ꝓmo ut oe
ꝙ no est ens sic omo mihil et
ita dicitur de rõnte 2m si ꝓpꝛie
cet ens ꝙ res ut alibi patuit
tñ illo ens qđ no cet res sꝫet
ideo mihil 3m est ꝙ omis for
mabilis a quibuscũq formatur
ponatur quantũcũq est res ꝙa
si no cet res cet ideo mihil 2o po
nẽtes cõ ideo nł ponent Qm e
ꝙ ꝙdã res rei m poñ obiia sint
res qꝫ no sñt omo mihil sic enim
phibita et no res e ideo mihil ut
hic dr ꝓtelligẽdũ tñ ꝙ ideo mihi ꝑt
accipi dupliciter aut pro omo no
ente et tlia sint omo mihil
dñr pro omino no ente 2r non
opꝫ et hic 4m est inabilis si ideo
mihil ampliat pro no ente dr
vđ qz si fictus qñ alibi ponit
est ꝑm se res tñr plures fictus
erunt plures res qđ i negant dr
aut ꝙ fictus est res denotãs
et non ꝙdã tle et ideo vna fictus
ꝑt denotare plures ꝙdã res sic
plures res diabolus ꝑnt ab eadem
ꝑte denotari sicut dr Aug ꝙ id qđ
no est res ꝙdã nõ est ideo mihil

Q^u veritas ꝙ alie sunt res
quibus fruendi est utille que
nos bñs faciũt alie quibus
vtendũ est sicut ille q̃ admittant
ad illas nos aũt qui frumꝫ et
primꝫ mr tales mgr res fruitum
simꝫ Et si dicat quo posunt nos
medii mr fruibilia et nbilia
ni cadamus sub alto ergo stulte
vtimur eo ꝙ quibet dr scipo vti
dr aut ꝙ h' no ampliat medii

medium fortius sed tm malit qa
media my mit scrubilia et vnha
alig intelligi dn̄ q̄ posit cra 1ta
duo nobilia p̄m est q̄ sensu est
amoe mhere alium ppr se vn
aut est id qd in m vsu venit re
ferre ad id qd amat ppr se obtinen
du na vsus mgt illam abusiue
noiandus Ex quo ampliatur
duo argu ta doru ta p̄m est q̄ sensu
est dilcō finis et vn est dem q
ad finē sunt Sing m taha qr illa
singulariter diligunt et no ta
li m q̄m referuntur ad tpm 2m
est qr sic actus sciendi est ide
q̄ dilcō finis vta actus vtendi e
electio adcīta qr electio no est nisi
cor dilectio q̄ sr ad finē m q̄m
taha et istud est diffinitiue vn
fm p̄missa Ideo si sensu dilcō
aug habet finis p aut q no nisi
vnum qr ille solus fm gra simit
solū p̄mū effectus est a se et id
solus vnum fm gra est diligendo
2m no le est q res quib sciendi
dii est suū p̄e et filius et spūs s
ademq̄ tinitas mq̄ vna summa res
est si m res est et non om̄ rez
causa Ex quo dic ampliat duo
argu ta p̄m est q mdiums sit 2or
res vna abso ta et alie ēspue qd t
q̄ ibi est vna summa res coīs et m
ponit 3s ppas quibus est scire no
3s aut ppria et vna coīs sui 2or
2m est q̄ deus no est res n̄ per
quib ens qr no ponit hic res nisi
negatur om̄ rez ca et m tpm
om̄ rez de tam sit forte si sit
res et om̄ rez ca simplius
p̄mū m ar m coīter solut qua
2a q̄ illa res coīs no distinguit
ēa aliter a rebus ysonis et ista

solutio est de summa tm te et fide
catho ca dampnatis 2m ea
solutur qr Aug hic loquit du
bitative si tm inquit est res in
telligi tm q̄ Aug hic supponit
q̄ si deus est res q̄ res fm ean
dem rōnem dicatur de de et re
atur qr negat illa deus est ēs
si est ra omis rei m non sit ca
sui Si aut dicet res equaliter tur
non oportet hoc negare qr tam
de deus e ra omis rei ampliatur
res fm vna rōnem et qn dic
mus deus est res ampliatur fm
alia et sic non posset inferri
q̄ est ra sui Q verius q̄
omis hoies creatum pro omipo
tentia dei diminuat nec quisq̄m
inueniri pt qui hoc negat deū
esse quo aliq melius est cogi
aut omis deū esse credunt qr hunc
reliis omibus anteponit ubi de
Ex quo dicto ampliat 2 quior
dem ta p̄m est q̄ diffinitio di
cta ponit Anselmi in proslogio
diligenta deus est quo maius
et melius cogitari non pt am
pliat ab Aug o m ho loco vbi
videas fm istos doctores posito
res diligenter inuenies q̄ omis
hauserunt ab aug o 2m e q̄
cois tamen incepto est q̄ deus
est quo michil maius cogitari
pt vn ampliat validū arg m
ad ondendū quia deū esse sit
p se notū qr maius bonū est
ei esse res q̄m sine ce et est
Anselmi de Diuīone 2m est
q̄ euidens est omibus rōne vte

vtenbas dm esse infinite vtur
intensive qz crime intellectus m
finiti cognitat maiꝰ ee finito et
Deus ut his dꝝ est quo mihi maiꝰ
cognitai pt. Cm est q lucet sit dispu
tatio de rebus phicis ombus in spā
h utpote in deo vtes in deo sit
inesitas ul' non mi m vlr e milla
contrarietas qz quilibet mihi vult
extolle dimna phicem in comu
ni si disputat aut vtm hoc al' illo
sit phicis quadmodū aliqn di
cit q phicus est omia cognoscē
re esse et alia qd si nosset omia
nisi intellectus vitesset et ita de
alijs effectus. Q. veritas
q illud vnū sum bonū vitā ieomuta
bilem vite mūdis ee pfectam
omibus ad gremplandū ppto est
idem. Ex quo ampliatur duo
dom̄ta pmū est q bonis Augꝰ
sint dilectis opibus q lux eterna
sit intellectui cato rano cognos
rendi vitates i tomūbiles per
modū finis ordinatis qz nullum
aliud finis ee ieomūbile intel
lectui nisi ppto est. Sm est q si
tam lutem no possint Augꝰ esse
obm nobis cognitū sed sit idem
nobis cognoscendi sicut alia po
nit de luce intellectus agente sup
fantasmata ita lux eterna irradiās
sup species intelligibiles sunt cognosci
bilibus hinodmes ut m̄ppoi
to exemplum vite ieomūbilis. In
telligendi q m hoc loco cōiter no in
telligat a doctoribus ni exponat a non
nullis q lux eterna videt sufficere
ad ordinanda ieomūbilem vitatem
in talis ordinis no sit ieomūbilis for
maliꝰ sed in obiecto. Q. veritas
q sunt i medio trahat aliqua
p gressum ut calida frigidis et cō
et alia per filia ut vulnera cu
lata p remedia luminaria ita mihi
in sanatione hois deus curauit
humanū genus per opa ut sanan
da mulieris per sapiam mulier
per filia ut lapsum mulier per
mulier consensit ibidem. Ex
quo duto ampliatur duo dom̄ta
pmū est q sit in theologia et du
plex modus curandi conformiter ad
medicinalia ita i moralib⁹ confor
miter ad theologia per filia et non in
per simile sicut usus aquirit ut
qd p quis peccat per hoc et tor
quatur sm sinam sapiem et per
gressum ut in temperata peccatum
nemia. Sm bm Aug. Sm est
q quilibet sit tirano p filia sine
in theologia sine mobilis. Illi fili
ridem e tunc ad finia gressus
sunt ni deus sanauit lapsum mu
lier per consensum mulier filius
ajacie sunt cum in illo lapsu sunt
in obedia sit in isto consensu sunt
obedia et ni i mobilis p malū
punit in delictione q nisunt per
manū operationē plectit p̄ssus
q venit p manū punitionē et sic
pz q omis tirano mobilis reduce
ad contrarietate. Q. veritas
q xps dedit claues eccie ut
q solvet in tra ecclia soluta et
i celo et siquis sibi in eccia di
mittit no credet p̄a non ei re
mittitur. Qui aut credet se ab
eis absolui eo ipso eccie gre
mio constitutus fide salua etc.
Ex quo duto ampliatur vnū
dom̄ntū et vnū arg̃m dom̄ti
est q nullus pt ampe eccie

pmo? n̄ recedēs aūtū ēcie q̄ d̄r q̄ non recedentē ēcie pēm no dimittitur et dicit q̄ opz talem fore in ēcie gremio vñ arripi tur q̄ nullus excatus pt absolui a pēs q̄ talis non est m̄ gīmo ecie rōnium Arg̃m est q̄ xp̄s non solū dedit claues ēcie per quas ligat̄ et absolut̄ bō petro sed tot ēcie ni ūi q̄ dicit ēcie vñ putabat aliq̄s q̄ papa tre sede posset ēcia mstrūe q̄q̄ ad veracitia Istud m̄ non dicit explicite n̄ est visile ai prūpa hor sit ordo ēntus adducē q̄ pm̄ ēntis adducē Sz o·d q̄ st te claues quas dedit dns ecie dicit mriste q̄ sua et aūtas Ss nid m̄ no capio q̄ sua est apud pnos qm nulla h̄nt claue q̄ub sua sit nmā ad q̄ claues ēgen das q̄ s̄ erraret n̄ claudēt nr aperient et id̄ videt̄ q̄ due sūt claues pātes absolūdi et ligādi vñ dns post collacōm clauiū dixit petro gd̄cūq̄ liga ueris ēr quasi expones clauiū re ssionē tunc facta Sz ēmanet dubiū q̄ m̄ sbditibus ad eund̄ clauem pīnet apire et claudē et hinc non opz ponē duas cla ues Sz aūt q̄ pt mrelligi dn̄ claues aūtas dnp̄ una i foro ordinali et alia in foro pnali si quis vult salūāe ōlo methy

Q̄ō verius q̄ dm̄ debemus diligē toto corde tō mēte tō aīa ut ouia negt q̄ hēmus ad illū referāmus Ad quo hēmus et pri mū diligē debem̄ sicut nos ipōs ut tota nr̄a dilōne ēferāmus vnfoz̄ter ad dilōnem di

Exquo dicto ampliat dno dn̄ta p̄m q̄ n̄ patet no bis q̄ deū tota mēte diligim̄ no referim̄ 2ta rōnis ad ul timatū conatū sed ad dilōms modū ni em̄ p̄fecto ḡsistat ecclie in dilōne dn̄a nullo posset sal uari n̄ cēt vltare p̄fūs si prep tum m̄det sūp vltimatū conatū et ideo mrelligit 2ta rōnis ex tensione ut ōia q̄ m nob̄ sūt dil gamus ppt deū m quoriūq̄ gdu sint 2m est q̄ preptū de dil gendo p̄xi m̄ sinit sepm̄ no re ferim̄ ista similmo nōta p sic ad dilōms gradū ut diligat ei q̄ m sepm̄ quia hoc reputatur a multis impoſſ sed referim̄ ad dilōms modū ut ad dm̄ ipm referat sint sepm̄ In seqūb aūt ponit vnū nobile dicens q̄ no omia quibus vtendū est sūt diligenda sed ea sola q̄ no bis ad deū sūt mē rites no dixerim̄ stelis p̄ceps in se quo m̄ vsi sūt ad vtendū ad

Exquo nobis ampliatur duo dm̄ta p̄mū est q̄ no solū bōis sed etia malis est vtendū quia mārtires vtebant martiri sūp plino ad p̄nciōm martiri rozoria 2m est q̄ no solum malū pene sed et malū culpe sint vtilia q̄ vtile d̄r ab vten do hic aūt alig̃ d̄r q̄ mārtires vtebāt stelis p̄cepta stelis aūt non est n̄ malum culpe et q̄ alig no mredebat h̄ malum pene ul de malo pene p̄z q̄ d̄r q̄ mārtires id quo vtebantur non diligebant ni ni diligēt penas Sz o·d quia vn̄ ē actus volendi sicut et fem et id̄ non videtur esse dūs de re volita

que no est nulpa. Dz aut q̄ mē
tres no vrebant illo stelé sup
to formahr pro malo culpe sz
mahr pro actu subtracto q̄ erat
penalis afflictio. ¶ Ii° veritas
q̄ de illis ad q̄ st hoies naturer
mtian precepta no sint danda
vn dr q̄ ni sint q or diligenda ex
mitate vnu q̄d sup nos est per
q̄ mtellit dm. Alim q̄ nos su
mus perq̄ mtelligit aiam mltz
altm q̄ nos inf nos est p quod
mtelligit pxm. Q m q̄ mfra
nos est p quod mtellit rospō mām
de 2o ait et q̄ nulla p̄cepta pre
benda erant q̄ntumlibet homo ex
tedat a vitate emanet m hoi
dilco sm et corpie sm fugax em
animis ab iromūbili luce no pt
nisi st et corpis sim diligē ibide
Ex quo dicto ampnitur quilz
thcam doctā p̄m est q̄ magis
demus diligē aiam nram q̄m re
pus q̄a ni peccat h' any a ma
gis diligendis magnes a dō m
2o loco aiam et m 3o xpm m
4o vō pomt corpis tm e q̄
plus demus diligē xpm q̄ cor
pus q̄ m 3o ordine potr xpm
et m 4o pomt corpis nrm tm
est q̄ nulli p̄cepti est dandū ni
de bono cōmgetu q̄ quilz sit ne
cessria ibi no cadit p̄cepti. Q m
est q̄ magis mitiatis animis
ad diligendū serpm q̄m dm q̄ de
illo no datur p̄cepti sed de isto
Q m est q̄ animis hūanis na
hr mitiatis est ad mali q̄ dr
q̄ animis nre est fugax a bō
mutabili vitate talis aut fu
ga est ad mali tendema. Sz
q. d. q̄ dr. Aug⁹ q̄ animis me no
pt diligē msi serpm et corpis
sum ni m ibi ponatur. Q or dih
gtia ex cai te. Dz aut q̄ no mte
dit q̄n possit diligē dm et pxm
mū sed non mīo sinit se et cor
pus sum. Tm dubm q̄ tñ aim⁹
ut vult. Aug⁹ diligat serpm
nmo et p quis p̄m tom conatu
quo pt plus diligē dm q̄ serpm
ad quod est obligatus. Dz aut
q̄ plus pt se diligē q̄ m ad actum
intensū no tm q̄ m ad dilōnis
origine ordine et modū sinit
plus deus nām diligit quia
actu mfinito q̄ natura dm qa
actu finito tm q̄ m ad dilōnis
ordine et modū debet plus se
amica tpm dm diligē quia femi
lo et ille vnista. ¶ Iii° veritas
q̄ ni illis qui na pares st appe
tūt homēs dnari intolerabilis
ono superbia est ibidem. Ex q̄o dō
ampnt q or veritas p̄mū est q̄
male dnum quent ex mpi te
nate et idō homo pt male dnum
unnecto. Q̄ pt natura impazem
vn hic abiat dominū q̄ pt eqlte
nature Tm est q̄ no omis m
plus e cū sufficiat dns m nata
Thoqn angelo iure nāli essent
dm homi angli q̄ angelor sed
illa impitas que est p̄m finis sub
ordinandem sinit brūta sint pt
hoiem et ho non q̄ angelos Tm
est q̄ ambino dnandi sunt hoies
indigni principatu q̄ dr q̄ appetūt
dnandi pari p̄m naturā e mut
leabil. Q m est q̄ mt homines
no pt esse natura dnum q̄ sint
pares p̄m naturā ni cadat natā
spenfum sit m oibus Sz q. d. qua
lib q̄ prelluit sapia et prude sint
digni ut certis dnant iure nāli

dr aut ꝙ pncipatus differt a do
mino sipto ꝓpo eo ꝙ dñm op
ponꝫ hmoi vñ non vr dñiq
ñ pncipatus dr̃ponit ⁊ tales
non sñt vtuosi ꝑt excellẽ az sin
⁊a dubitaꝰ qz tuc videt insta
lex que mdicit hmoi mpbꝫ
hm naturã ni in lex dina ipam
hrdat dr ꝙ talis lex nõ ẽ insta
qz nõ mdicat mpibus hmoiem
ex affiõne sicut hr dr sed ex usta
pnõne ni mfice ducat vñ ser
mnis regima ul' hima ꝑt pie
tatem sint mdicta si mõ mdicat
sine nulla tuc est superba mtolle
rabil' ¶ Ex veritꝫ ꝙ nullꝰ
sepm aut corpis sui odit vñ
dicat ꝙ ni aliqm dicit malle se
esse sine corpe oio fallitur no
ẽm corpis sui aut sed corrptiones
oderit et postea subdit an
sepm hõ dilgat et prodesse sibi
velit dubitãe demens est et id
dicit ꝙ nõ sint precpta dandum
hoi ꝙ sepm dilgat aut corpis
sui sed de mõ dilõnis ibidem
Ex quibꝰ duobꝰ accipit duo
dom⁹ theo⁹ ꝓm est ꝙ nullus
ꝑt appete morte accepta ut est
obm pueri qz dicit ꝙ qm se dicit
hõ appete fallitur oio ⁊m est
ꝙ aliqꝰ ꝑt appete morte ut
obm pmrtr ut pote ni liberatio
ne a corpis corruptione ul' amre
tate vñ dicit ꝙ appetẽtes sine cor
pe esse odiut illam corruptiõm
quibi est malꝰ ai bono pmixtꝰ
Intellectꝰ ni ꝙ ꝛ ponit Q or no
tabilia ꝓm est ꝙ aliqm qui asser
tant extingui libidine quasi
finito suo corpi intendit bel
lu m gãtes prise aliud agit ⁊m
est ꝙ qñ caro et spus ocupiscut
adñs sp̃m sr̃pos hoc nõ fit per
odiũ resistente spũ sed p pn̄a
pahr nr per odiũ resistente ca
ne sed p vitaliũ qd a ꝓgnie pa
rentũ est inemitum ⁊m qt qz
supuacũ est disputãe de manes
tis ꝙ ni mquit impellit nos fa
te error mipiorũ Qm est ꝙ nõ
solũ id qd sum⁹ sed et illa q̃ sñt
mnea nob et ad nos pnnẽ con
nssa lege nature dilgim⁹ ꝙ ⁊
o d qz si dilgit homo sepm ne
cessario actu eligit et corpꝰ suũ
semp dilgit dr ꝙ ita videtur
tenao Aug⁹m in mnũ est ꝙ vi
ta sua nichꝫ posset nõ dilgere
quocuq oppsito ꝙ nõ odit nisi
ut est prius Et hic nõ posset ch
ge mortem ad vitand̃ prius vñ
videtur ꝙ hic loquit⁹ Aug⁹ de na
li et intima mctiõne qua hõ
homo ad suũ bonũ ⁊a dubitaꝰ
ꝙ si aliquis actu eligit ꝑt sepm
odire dr aut ꝙ textus Aug⁹m
videtur ꝑtem negatiua sonare
qz dicit ꝙ dubitãe ẽt hoc amꝫ
est ⁊ si ẽt possibile quicq mcidere
m aliquo qd ipe negat dr ꝙ nõ
simpr est possibile sed ai oppsito
malo ut si magis nellent am
chilati esse qñ m aliqꝰ mortali
ptõ pom ⁊m dubiũ si deus ne
cessario dilgit a nobis actu elica
to dr ꝙ non qz tuar fenstrea da
ni finisset ꝑceptũ ex dinõne dim
na hm pmissa Q̃m dubiũ si ac
tu elicito ꝑt aliquis dm̃ dilgẽ
dr ꝙ sic sub illa rõne sub qua rpm̃
recedim⁹ vñ dr ꝙ superba ex
tñ qm te odercit ascendit semp
tñ sub illa rõne qua ẽ ai et conser

uator et finis forte omi
Veritas q ille iuste vivit qui rec
est integer exhator ibid Ergo
dicto ampliatur Quor argu ta
primi est q omis prudens e suis
et iustis qz ipe est integer erui
estimator ni prude a que e rei
rano agibilis Dreat ree esse
z m est qz quato aliquis est pu
dnor tanto est sanctior q ma
est cohonestator rerui estimator
z m est q omis malis et iniq
est ignorans qua si no ignoraret
rerui bonitate integre estima
ret et p quis ut h' habet iuste
et se vivet Q m est q nulli
p rage per voluntatem contra me
dimi a rei ione qua si pos
set no iuste et se age sua integ
estimatione a rei ione hui e a
Aug m illo patetur instantiam
Jruelidii ni q ibid adiungit Au
gustin post ua alle ta me te q
ipe rerui integ estimator e qui
hr ordinata dilectionem vi tale
dilectom estimatom de qua hic
loquit no attribuit indicio tomis
sed rationi affectionis sunt em
apud theologos est quedam ordo
caritatis et quedam adhesionis
Item hic quedam estimatio distin
guens pmens ad melliora et
quedam approbationis p tines ad
virtutem et hic cessant 1a 2e Quor
argu ta sua per ypathe tos
Veritas q ni omis hoies dili
gendi sint si omnibus prodesse
no possumus Hyp potissime in
q consulendi est cum maiori q
nitate agitur si aut omittere
rit aut duo quorum alt ter m
digentia na nimirum aliquo
alio auferret nisi magis faceret
qui forte eligeb nu daret qua
dare vilis no valeb ibidem Er
quo dicto ampliatur duo dom
meta pma est q ubi est nimis do
maior si assimilatis ut assignan
tis ibi debet de pnio alior pe
nsio ceteris pibus qz nis alia ra
nem redde a potest eqlem mutui
nem ni foris est nua z m est
q m erbis bonis non est illicitum
v vn forte sicut aliquis putat
qz m subuenione indigen hic
laudat Aug distrenom que
fit per sortem sic m divisione he
ditatis non est sors vel banda
Jruelidii ni q in sequentibus
ponit z a nobilia pma est q
omis homo e promptus repetendis
qz erga nullu est malis opan
dum ni datur preceptu de dilec
tione prim z m e q m ho p
cepto mandati eua dns ns ihs
xpus sm sua humanitate Sz
o d si demones ut dampnati
cludit sub ho precepto dr aut
q non qz sm Aug sup pb co
rui est eta dampnato
Veritas q deus no si in nu
nobis sed vult Nam si non
frenit mgis ut vult no nocio
quadmodu diligat ibidem Er
quo dicto ampli dom ni q ide
actus volendi e actus fruendi
qz m do non est nisi una volitio
s. cao z o de fruit et ni tollat
q p actu volendi deus fruitur
se et vult creatura qz no fine
mebat quo deus diliget nee
atura sed ut fruatur ut utatur

ea ꝺz ꝯ·ristid mſtar dicꝑ
primo qꝛ metha ꝯ ꝑt hꝛc ar
ti dilcomꝫ ee ſim obm ſicut
hz actꝰ conſidacomꝫ nñ ſint
adequate poten ꝑ ſicut ym· et
bonꝝ ſt adeqta et tñ obo non
ꝓꝫ nñ thla no ſint nñ ut ſit
cognita nr̄m finē alui ordi
nata nat frui qꝛ non eſt alt
ſimꝫ 2o qꝛ una metha ty con
fidanꝫ eis ꝫm ſe tñ no ꝓꝫ
actꝰ voluconis ſequꝫ nr̄ am
ome eis ꝯt ꝓle nr̄ fruitiua
qꝛ tm· ome eis ꝯt frueibile
ut actꝰ ſic eſt neut ideo vide
mur ꝙ actꝰ vtendi et fruendi
no ſt ime ꝛ ꝑ oppoita diſtiõ
nñ cta practica obā et de hoc
loquit Thugo ꝺz o·d· ſi hõ dil
gens alui vtat̄ ep aũ fruatur
ꝺz aut ꝙ non ſemp ne
ceſſario qꝛ nr̄ no cogitando de ul
timo fine actualit ꝑ caret mor
tuꝰ m tñ dilcõe qꝛ fruẽtur
nõ reſeñs ultm̄ finē n dꝛctur
ꝙ ad actꝰ vtendi ſuffiret relatõ
habitualis m fine aut̄ actualis
2a dubiõ ſ actꝰ dilcomꝫ
cta relacõm ſuma ut ꝑſtm·
ab ecña eſt actꝰ vtendi uel
fruendi ꝺz ꝙ neut qꝛ talis no
tia eſt ꝛ obo abſtracto et de
talibus ner eſt ꝑſus ul fruao
Thuelh dñi tñ ꝯm ad premiſſa
ꝙ nñ ad nonꝝ theo tam de deo
ſequit actꝰ fruicomꝫ Ex hꝰ
hẽtur argm ꝙ nor̄a thco ca
eſt practica et non ſpecula tiua

Ad verum ꝙ 1m ē mer
reꝫ ſilꝑma ꝙ ipa dõ ꝑ fruam
et nobis ipis m ipo ꝑfruam
ibidem Ex quo dicto arguit
2or argta ꝑm eſt ꝙ bñ nid
ꝙſiſtit ī actu voluntat qꝛ fruo
eſt talis actꝰ et ipa ut h· dꝛ eſt
mꝛes bñ fim ꝛm eſt ꝙ nõ con
ſiſtit ſolũ bñ dꝛ ī actu voluntatis
qꝛ dicit ꝙ eſt ſima mꝛes bñ dꝛ
et ꝑfectꝰ ſuꝑior ꝑſtituit nihil
rein ꝛm eſt ꝙ ꝓpꝛie ut h·
ret nõ tõ hr̄ qꝛ dicit ꝙ eſt mꝛes
ſima Qm eſt ꝙ ꝛatione ut ſt
m dña eña ſt indiſtincte ī qꝛ
dicit ꝙ nobis ipis fruim et tm
nullo eſt fruendũ niſi dõ ꝺz o·d·
ſ actꝰ bñ ficꝰ voluntat mer
uit̄ natus ad dñam eñam ē
actꝰ fruendi et nõ natus ad
creaturã velut̄em ꝛ ea ꝛ actꝰ
vtendi ſic· ꝺnm eſt de volucone
dña et ideo non fruim nobis
ni deo ſed vtim ꝺz aut ꝙ rea
tura in dõ ꝓtrahit dupl aut
ꝑm ꝙ minuã actum ꝛaz ꝛr eſt dꝛ
ipe ꝛr frueibile aut ꝑm cont
tinuã paſſiua ꝛr eſt vale

Ad verum ꝙ omni ſcpm
carũ dñaꝝ fim et ꝓpm
eſt dilcõ qua fruendũ eſt et ido
adiungit ꝙ ſ quis dñas ſcpm
ras ni habet ꝓpe quã ni melle
ſſe videt ſibi ita et ꝛto melio
non edificet geſiam carnalem
ſtiz dei et ꝓxim nõdũ melle
ut Ex quo dcõ arguit̄ 2or
argta ꝑm eſt ꝙ nor̄a dña
rum ſcpm̄ara eſt practica qua
ad dilcom dꝛ ſanct ad finē or
dinata nor̄a quid ſpecula tiua
eſt ſm̄ ꝙd Et ꝙ mat qꝛ ipa
eſt directiua ī agibilibꝫ ꝑm h

dem ꝛc prudentia regula alie
supnalis sit nalis prudentia
directiua nalis aie nō qz fides
est nota practica cuiꝰ arti sunt
m theō pncipia ex pncipijs
aut practicis nullꝰ sequit gluo
speculatiua q aut fides sit prac
tica pz p aplm qm ponit eam
esse vnam opatiuā ꝛ mō q me
lior est dicō cor que gnetur
m sac scptura q eoꝝ cognitio
qua semp fmis melior est hijs
q sc ad fmem h aut tribus obi
cognito ponit esse fmis sue cog
nitōis ꝛ m est q quicuq in
telligit sacis scpturas ex cor
rupta una tatur ad bn opandū
Aliqn si quis bn intellō posset
male opari nō edit vn q dr au
gꝰ q nullum intellexit cas qui
non opatur caritatem dei et pxi
q in est q nullus rectē sciens
posset male opari ri h ꝛ non
rectā opacionē arguat nr vetta
sua ni forte accipit h sacram pro
fide fōata ꝛz o d quāe h vōt
gelnam caritatem dei et proxim
ni sit vnus hōrum et idē actus
dr aut q ista gelasio accipit
fm hūdmem duplicem addi
plex obm et nō fm absolutū
Q veritas q multos mi
nemus qui nolunt pcipi q
ani falsi nemem ni g aut hic
sciens fallat ille nesciens pena
tur sans appi illū qui fallitur
eo qm mentitur ex melioꝛe qm
quid pan maiestatem est me
lius q facē omīs aut qui men
tiuntur maxie fant ibid ex q
dicto accipit q or argumta p
est q maius malū est malo

partibus qd fit ex ctn sua q qd
fit ex ignoāa quia h pbatur
q viri istoꝝ malorū est pcm
alio quia hoc est scm et illud ig
norari vn nale est horribile
existisai p ignoāz ꝛ m est q
ꝛ mahs subordiat mi malū i
q m tale hr vōem bom vn dr
q melius est dempi q mentiri et
non dr mi malū ꝛ m est q mi
malū est malū pan q malū fa
cē qz dr q melior est qui patri
tmq̄ritate q qui faat cui eō
est qz facē est m vōne ptat fa
cere et nō pan i ptate pacien
tis q in est q maius malū est
malū culpe qm malū pene qz
malū culpe est ꝛ malū facē et
malū pene q fiunt i malū pan
o d qma videtur hic pom omne
mendacium ee pcm molle qz dr
omīs qui mentit mq̄ faat dr
aut q sic pcm quodda dr vena
le quoddam molle sta et m
quibus queda venalia aq mor
bis ꝛa dubio quo mi malum
pt necessitate voluntate ad fugie
dum utpote dempi q mentiri
dr aut q sic mi bonū mag
diligit qm est mag ad ō modus
sua voluntas affectiō ad q modum
est mag odio fuge mi malum
magis ō modi sic q cludit de
cepcōne et mendacio ni affirma
magis fm instia vellet dempi
q mentiri mq̄ m mi dempi ab so
lute Q veritas q ni tur
bat fidē dinarū scpturarum
vacillat auctas pastoꝝ mgr fi
de turbate talibus nre est ut
cadat non em pt mgr quos di
ligē qd esse no credit et q credit

er dilīgit vñ ſpat ſi bñ opatur hꝫ
tā mā̄t fides ſpes et caritas ſiñ
ñi q̄bus mlitat ſñā et omīs
phia ibidem Ex quo dō acrpi
ūtur q or dom̄ ꝑm̄ eſt q ve
rimꝰ fidi catholē mdisā m di
uina ſcptūa q̄na tūbat illa
vanillāte ſinit fūdamēto eō
moto ruit ꝺdiſim Zm eſt q
radix caūtatꝭ eſt fides q amo
re amīme nullū poſſū amāe
dicit q non recedit Zm ē q ſpes
rudimēte mbomꝭ q̄nia dicit
q ꝓnem ex eis Qm eſt q
ēternūd ꝓphālis et ſñā ſūt i via
ñi fide et nō euacuāt ipam q
dicit q iſte zꝫ ꝓtues mlitāt
ñi ꝓphia et ſñā ¶ Ri veritas
q fidei ſuccedit ſpes q̄a videbi
mus et ſpei ſuccedit bñ dō ipā
q̄a ꝓſequimur caūtas aūt hꝫs
aūt decedentibus augebit pon̄
ſi ēndo dilīgim̄ q̄to non vide
mus q̄to magis cū vidē cepim̄
ſed ſ ꝑando dilīgim̄ q̄nto non
dum ꝓcepimus q̄to mag cū
ꝓcepimus ibidem Ex quo dō
acrpiūtur q or dom̄ ꝑmū ē
q optimꝰ ſunt ſing̃l exphīa m
hoc loco q fides nō ēmanebit
m ꝑria q dicit q caūtate ſumēte
augmentū ſ illa decedit net vꝫ
diſtīguere de fide ꝑm ad ſe et
ad ꝑſonem ānexam q̄ iſta
diſtīctio ītra ꝑficiēs decedēte
caūtate ꝓpriā et mō eōdē mo
quo q̄dit cū tatem ī manere
negat de fide et mōe acrpit
arg̃m q fides et ſpia ſūt ꝓpoſ
ſibiles de eōdem q̄ tūc nō eāt
rano ēre fides m ꝑria euacua
retur Zm eſt q ſic fides eua
nec ſpes ibi ēmanet q̄a vm
ꝓbiter de ꝑſ negat cū dicat
volūtās diſtede ēmanēte cū te
et aūt m via aliqū deus ēuela
uit ētūdinā et eudent ſi
mūra ſim bītudīne ad tūc q̄s
ret q̄nus ſimret et ideo nō ita
ꝓpoſſibil est ſpes ſic fides
Zm eſt q q̄to aliq̄d bonū eſt
ētius rogitiōne tāto eſt mē
ſius dilīone q dicit q ſi mīe di
ligim̄ q̄to mag cū vidē cepi
mus Qm eſt q q̄to aliq̄d
bonū eſſtarū hītur tāto ma
gis amatur q ſi bonū dilīgim̄
q̄to mag hītum vñ mag a
matur q̄d eſtim̄ poſſidēt
Sz o d ſi bñ dō diſtīguit a ſpe
m ꝑria q Aug̃ dicit q ſimt
fides ſpes ītm ſpei bñ dō ſuc
dit d aūt q ſpes h atrpit
ꝓ bītudīne obtīa bītudo
aūt ꝓ ſchīte formaḷ adp
ſam eā eſt ſpes ¶ Rō veri
tatis q int tempalia et ēna
hoc mīeſt q tempale ꝓbis
dilīgit añg̃ hēatur vlestirat
ñi adiuent nō ēm ut ait ſanat
ciam ſ vēā et ēna fides eſt et
mitas ēnum aūt ait credēmꝰ
dilīgit adeptū q̄ deſidātum ſhd
h em mḡ deſidātū gredit de
ipſo ꝓbis eſtimāe q̄m ſe hīt
vlesent ñi mḡ ſuerit ibidem
Ex quo dicto acrpit ſing̃ du
ās rōnes q̄nibus vult decla
re hanc vītatem ꝑmā q
bona tempalia ñ ſunt modica
nō ꝑnt q̄uetrle expectatū mtel
lectū q̄ eſt ad maxīa q̄e
admodū ꝑmꝰ potuſ multi

sinceres magis puocat q̃ ꝛ·eso
allet modica aut aq̃ mag m
ignem mag accendit q̃ extinguat bona aut eterna ai sint magna hiis quietat voluntate tam q̃ sufficiens refectio q̃ est fa
mis quietiua ꝛa eo q̃ bona
temporalia sũt magis appetita q̃
eterna et ideo cum ppe sũ ap
propriam plus esurientur q̃ sint
ni appetuntur et mꝫ cũ cuntur
q̃ esuirentur vile sunt et co
temnuntur eterna aut mag
sunt exa q̃ appeta et ideo q̃
henter no mora videt q̃n
sparentur imo maioꝝ ꝛc plus
amatur q̃m desiderantur ꝛ ex is
nis dictis acquiritur q or dou
meta p̃m est q̃ nullꝫ pt esse
dnis mi hac vita q bona tem
palia q hic possidentur ni sunt
minima no pnt quietare appe
titu intellm appetent maxia
tuꝫ signũ est q plo plura ta
lia bonoꝝ hnitur pto plura
appetitur ꝛm est q ille qui
vult aliq̃ m amoe alterꝫ bom
appetit ill' exhibere nititur q de
bet illi illud bonm minus q̃m
dare aliq̃ sit hitum q positq̃
hetur et mꝫ cuntur q̃d spare
mur mꝫ diligit ꝑm pmissam
rationem vñ quilibz talia sint
intense mouetur ad amadum
sed no manent i amoe ꝛ me
q̃ experien pnoꝝ bonoꝝ i. sen
sibiliũ pro fiat ad ipa contep
nenda q talis experien doce
puitatem valere sin ꝺ ih aut
qui no st expti putat ee mag
ni bomi tuꝫ exemplũ hetur
30 pp de vetꝰ ipri q̃ grepsit
tram qua dedit ei salomon q̃n
ipam vidit q̃m est q̃ ex mag
no amoe nah puenit magꝫ
odiũ q̃ ni q̃nquis an eum q̃
desiderauit amare inuenit q̃d no
est boni ꝑ q̃d ip̃m diligebat
refugit plus ab eo hiis th'ex
pien sinit hetur exemplũ de
amoe amon ad thamar 20 pp

Incipiunt flores sexti libri de doctrina cristiana

In hoc libro q̃ma ve
rum est q̃ signũ ẽ
res ꝓter speciem quã
ingerit sensibꝰ ad ali
q̃ cx se faciens in
cognitionem venire sic vestigio
viso imisisse animal et fumo viso
ignem subesse cognoscimꝰ et
post ista diffinitionem data po
nit diuisionem signoꝝ dicens
q̃ q̃dam sint sigã nãha sic fumꝰ
significat ignem alia mꝫ sut
signa data i. voluntaria ut ad pla
cendum q̃ sint ab hoibus ad animaã
dum tuitem vnũ grepsit cx
quo dicto accepit dominꝰ q̃ Augꝰ
tinus ponit ꝙ de tm q̃ ꝓpis sensibꝰ
predit quid datus intendit po
ne q̃ precedit p modũ voluntatis quia hic voluntaria appellat
data intellectũ q̃ q̃ ibid' adiungit q or no hia p̃m est q̃ inter
hanc alia sunt et sigã sunt
dat q̃ gallus dat voce signũ
galline ẽ pio ubo ut oriat et
columbis mꝫ gemitu columba
vocat ꝛm est q̃ nil sigã data
q̃dam prement ad oculos q̃dam
ad aures tamen sia aut ad alios
sensus vñ hetur q̃ usu sensus st

magis disciplinabiles Item
est q̃ ista prefatus mr hoies optr
nent principatū significādi vñ hētur
q̃ anditus est sūme disciplinabi
lis quia p̃ talia signa fit disci
plina Item nōlē q̃ per iuba
q̃ contrahitur in diua scriptura
legentes mtū aliud appetunt
q̃ mulcere rogitationes scōrum
et p̃ illas deuenire ī nonn diue
voluntatē Ex quo arripit dom
metum q̃ in lege et diuina
deregenda intento ad voluntatē
legislatoris et nō q̃ semp ad iuba
sciant parent q̃ p̃ hilariū de trī
tate ra subiectus est primo vnde
dicat quidā Jmo scilicet q̃ sine
legem hoc est non est iuba cōtī
tenē sed vi ac ptātem Ista ve
ritas q̃ obstinatas diuinarū scr
turarū Jmisa dimittis nō dubi
tat ad cōmadam labōe scripturā
est enī tom a fastidio euocandi
ni funde ī nestigā vilescāt Ex
quo dō arripitur duo dubita
p̃mū est q̃ illa q̃ finaliter arguunt
mū appanant q̃ dt q̃ facile m
nestigata vilescāt Cui rōē
quia in attingendo talia nullo
se pt reputāe excellens ni omīb
talia possint sicut in agonist
pmendūt illa q̃ oculi fieri
pnt et in discipl'is illa venerā
nir ad q̃ pauci pnt attingere
ī est q̃ illa quē ai labōe aq̃
rūtur carius diligūtur quia
labor et difficultas fuit adiuncta
et ome dissimile hr rōem acdm
bom et tale est amabile mul
ti q̃ magis ubi excellēs indica
Intellm in q̃ Aug in cāde
pte adiungit modū p̃cedendi sa
cre scripture quo ad p̃missa fir

mans magnifice et salubr̃ cer
spūs sūs in sacr scripturis mo
dificat ut lonis aperoibus sua
rius ocr̃et et lonis obscuroibus
fastidiū detegēt Et pomt ibid
duo nō ha p̃m est q̃ nullo ambi
git per similitudines queaq̃ rog
nosci ni difficulter aptra mlto qua
nus ineleri ī est q̃ mtū fore
de illis obstinatibus que sūt in
scripturā ēmtur q̃ nō plane sme
dubiū alibi reputatur Ista veri
tas q̃ ascendē volenti subhmita
res sapie primus gradus est timor
dñi ī pietas ad cōcindū diue
scripture et rogitāe q̃ vius ē illud
q̃ ibi scriptum est q̃ rogitāe vale
ī ius gradus est scia diuinarū lib
rū que hoiem se nō tantū ad
lamētm tem fruat Q̃ us est sub
tractio ai a rebus temporalib ad
etna q̃ est purgans a cupidi
bus mūdi ī est m quo pfici
mens vsq̃ ad dilectionem ī ma
mus gradus est q̃ quo mens est
ita elevata ut placē hoibus nō
cruciaret Intellm dū q̃ ibidem pōt
q̃r notabilia p̃m est q̃ ille ē
solennissimo diuinā scripturarū
mdagator qui p̃mo tōt legit
tōs q̃ hūi erit et si nondū intellīa
Ex quo hētur q̃ lr̃o biblia m q̃
peloat discrēt diuina scripturā
hunc doctrine debet esse humbi
la ī est q̃ q̄n aliquis legit
primo hanc scripturā postea seruī
us leget alia sine qua fidei vitatis
nicq̃ instructus ne forte mgt
alia pompet aīm erroribus

Ex quo hētur duabus q̃ illa doc
trina sicut est per ysaiā ca
est per ymagone ne aīa ipam
erroribus animus sinit ī vico

strammū im mbuit pñ errori
bus Aurois ut postea ab ecc
negant euelh Zm est q h' modq
tenendi est in diuis sptuis vt
ille spture q ab omib; oiter
emss ampuit ponatur ill' quas
q dam no ampuit vñ hētur q dñ
toia sut mag auctica Qm
est q mr sptuis que a plurib;
quibus ag puit sut ponende
vñ ampuit q testmonij pauor
gñuñ est pfend resio multoz
leuu ista mi hodie no st unia
q oiib; emie hnt canone vnum

Q^m verias q mr plures ec
clias catho tas illaru auctas
sedā magis est q aplica sedes
et eplas acepe ingruerut Ex
quo dicto accipuit Q or dnica
pmu est q auctas aplica m ec
cha est reliq pbis auctibus p
feida q hant auctem ecclias
ubi apli pfuerut an point Zm
est q dignitas ap ca pceis digni
tatibus in ecia est veneranda
q plus meruit deferidum emss
aplis q ceteis Zm est q emia
roma est prin his auct inter ce
teras ecias q vic Petri et ronū
priapat in ea conciat hūt em
pma epla pauli et sedē hūt
pipua beati petri Qm est q dos
alie emie sut subiecte q ann p
sedem delaret quib; aug emie
auctem gstat q omib; petrus
fuit factus totius ecclie pastor
dicente sibi dno pasce oues me
as Dz p. d. quia emie grece
plures acepint eplas ut pz de
corinthijs Qui et thi no pfuerut
ex hoc m ante d' aut q aug

his loquit de catholi

Q^m ve
rum q totus cano sptur arū
pmo q m ad vetus testamentū
diuidit m Q or ptes pmi ves
pma est hbroz historialiu hui cui
iuxem ordine hystorie sut quiq;
libri mossi gen exo leuit mi
deutro iosue iudi et Q or p
et dne paralip et st iq Za pz
est hbroz historialiu ordinem
hystorie ad iuxem no hnt p m
aug ut iob hest iudith mach
duo et st q thi Tob Za pars
pphaz p m pm amplo pphas
large silz i quib; dicendus est vnus
salomonis p pri tab et ecc li
bri aut sapi et cā q quas
aut filitudine salomon dicunt
Dz ihc filius sirach vt m q desip
fisse prohibet hij m aut Zaute
qui exepti sunt nr pphetos nu
merādi sunt et sunt q Za pz
est p m pm coz hbroz q pmie
pphales dicunt ut n. pphā
qui m vnū q nexi in eodem libro
hūnt ut ozee ioel amos ab
dias Jonas mich Jesu Zare aba
cuk sophonias aggeus Zacharias
et malachias deinde ng ysa
ias eze damel Jhūs Qor h
brois auctas petis testamen ter
minatur Circa aut nonum
testm hi post Q or alias pces p
pars est etam sili Jacob ajr
hi. job Za pz epla pli
q. pauli due ad corinth due
ad gal ad eph ad phil ad
Thess ad colloss ad thimot
due ad Tim Ad philo ad ebre
petri due Jo et Jacob vna Ju
de et una Za pz actuu apl

q̃ pb̃ ꝙ por ꝺ̃ꝛ ꝺ· quãe mor
dine vetꝰ testa nõ ponit ꝺe
remiã qui est de canone nr̃ã
ꝺ̃ꝛ q mr̃ ꝓpit̃ duob⁹ hbus hes
dre reduat̃ ad ipm̃ sr̃ barnth
ad hob ⁊a dubitaꝝ quãe epla
pauli ad hebr̃ fuit exclusa de
canone ut cent ih̃ ni m̃ constat
eam fuisse pauli pus q̃ illã ad
ebr̃e q ibi ē nomen eius exph
anl̃ et de ipã fieret expressam
mẽcionem ad tollẽ q̃ꝛ ꝺ̃ꝛ
ꝑm greg q hoc fuit frm̃ ꝓpter
m̃ sterm̃ ut oñderet paulus
ꝛ ꝓ ꝓpetꝝ et q̃ hoc eiam̃ ꝑ
m ḡmanu mõ Et ꝑm ꝑmis
sa si rolligãtur libri cm̃ ꝓphãꝝ
m vnm̃ in dna scꝑtura st quo
ꝺ̃ꝛ ⁊ vet̃ testo et i nouo tes
tamẽto q· ewãte et ꝓ q̃h
brẽis et epl̃e pauli pro vno et
canoĩce pro alio et Actuũ apl̃ó
rum pro duobus ¶ Ga veri
tas q m tr̃slacõe dnaꝝ scrip
turaꝝ alq̃ vocabula ꝓpria sint
m pori lĩgua nr̃ã trãsferi potuis
sent sint amen et alla ꝓpter
sꝛm aũtem alqa ꝓpria sci
q̃ trãsferi non potuit sr̃ amod
mq̃ in mutuo nominibus q signt
motũ ai pocius q̃m sonum par
t̃ sint mq̃ racha vox motũ
animi signũ ire indignãtis et
osanna exultãtis cm̃ hebr̃ q
lĩgua hebꝛoꝝ est sctissima quia
ondit q alq̃ vocabula ꝓpter
sꝛm aũtem ista cum hãc
uam xp̃us loquutus est et mat
eus benedicta et ideo sanctã lauꝺ
vocabis predix in pria in hac
lĩgua Intelligẽ q in scripturis
ponit q̃ꝛ nõbina ꝑm est
q rm ista doctrina ꝺ̃ꝛ vigilare
solertissima studiosaq̃ hom̃ et
nigemoꝝ hom̃ rma codi
bus emendatis ꝑ codices gre
cos in hbus aut de mr̃pretatis
exclusis aũtitas et apd̃ priores
eccl̃as ⁊m est q ish̃ so sint mr̃
pretum tota pma spũs sc̃i ut
ob vnitatem tot hoim̃ sint cm̃ mr̃pre
tati sint aut singuli nisi singul'
rebus sepatim ita q n l'ueniũt in
vnm reduc q̃d nõ conuenit illoꝝ
librorum ordini ⁊ reis omnibus in
iciatur oppm tm hui⁹ ꝺ̃ꝛ ⁊ q̃
⁊m est q si omes ista quecunq
ut putet nr̃ssent non opor
tet cont tot locis doctos viros
hominis sua erigi ad emendand
et illud videtur q tho in qui l'
tr̃ he arguit cont eos tr̃slato
nem ⁊m est q si aliq̃ inuenitur
in hebreis exemplaribus q̃ ish̃ po
suerit recedend est dine dispen
sacõi que por eos facta est ut
libri quos iudei ceteris pphis co
mire nolebant mr̃i ptholomei
regis ptare pdeũtur q̃m q geti
bus q genebat et illud vr̃ dicẽ
tis genesis videndo ad dicta he
braeoꝝ qui per hebreos codices
arguit cont eos tr̃slationem ded
cauten dñi q ibidẽ exponens illud
dictũ aplm si quis ad emulandã
carnem meam proꝝem dicat
q ꝑ carnem sua intelligebat
iudeos qui erant de gne suo
¶ Ma veritas q veri ignoran
tia sunt obstinate figuratas
admonitiones sunt declarat̃ explin
exemplo p̃m est q ni serpens
i figura assumitur no intelligẽ
dum est q̃d ihc asumpserit ut
exponend totum corp̃ pro capi
te ⁊m est q si ignorat eius

ꝓnctus sit q̃ sub mñb⁹ artis
foramẽ deponit vetẽ tum
mñ ꝛc renouatur ⁊m est de ysd
po q̃m hꝫ virtutẽ ꝓnegãdi pul
monẽ ꝫ attendñ q̃ ibidem
adiũgit q̃or nõbina ꝑ m est q̃
ignora⁹ nũc multũ impedit
non⁹ dinar⁹ sꝑtuũ⁹ sic eũ
q̃ sic audiuit mr dñs et apostos
reuocauit q̃ diebus et tonde
notibus opꝫ sunt nam illis nũ
⁊m est q̃ sibi ignorãs misit
eũ sicut in ꝓsalmo ⁊m est q̃
talũ non⁹ non est vitãda quia
eis vnitur in theatr⁹ in debite
sic nr̃ lr̃a q̃ mala miscẽtur
bũtur de ipis q̃m est q̃ duo
sũt ꝓpria dett̃ nat⁹ vnũ quas mis
uerũt hoies et alũ quas aia ad
uenit dñus instituit per p
mas aut intelligim⁹ dett̃ nas
rõnis per ⁊ abstrales Intelli
gend̃ m q̃ ibidem ponit q̃or ge
nera superstitionũ a statuit hui
mõi ꝑm est eoꝝ q̃ ꝓtinet ad nul
li volenti ⁊m est eorũ q̃ ꝓtinet
ad vsũ sacrilegiũ sic sunt illa que
ꝓesse non pũt ꝓm nrm̃ nãt⁹ na
turã ⁊m est eoꝝ q̃ pertinent
ad vsũ auguriũ vñ dr̃ q̃ elega
ter rñdit catho nuda timenti
auguriũ q̃ sorores mdãt tibi
gãs eius d. nõ ce hõ mostruosũ
sed magis fuisset mostruosũ
si religio tradidisset sorores q̃m
est est eoꝝ que ꝓtinet ad fata
corũ de quibus dicit q̃ conatur
furia ꝓdere ut vendat hoibꝰ
miseria finitur ¶ Sc̃e veri
tas q̃ motus syderũ eius est
hoibus sed ex ea motione mores
nascentiũ et cuentus velle ꝓdere
magis error est et magna amẽ
tio Ex quo dicto arripit dom⁹
q̃ licet astrologia sit sua ẽtissima
q̃ tñ astrologi extendũt se
ad faciendã de actibus humanis
indicia uelut ement̃ erunt et ideo
q̃ iter nisi fatuantur ñ astrolo a
non doceat nisi siderũ cursus et
astronomia aliquos sensibiles
influxus Intelligũ tñ q̃ mse
quentibus ponit q̃or nõbina ꝑ
mũ est q̃ romani volũt in hoc
Cesaribus Iulij stellã q̃ orat
venus gãre et forte fensserit
ñ imma eius hoc nomẽ portuisset
vñ in honorẽ illius cesũs fiunt
duo mẽses vocati Iulius q̃nil⁹ et
sextilis hoc est Iubꝰ et Augus
tus ⁊m est q̃ non idẽ q̃ prima
go samuelis regi saul vã ꝓmũ
tiauit ꝓpr̃ hoc talia sacrilegia q̃bꝰ
illa ymago est pmixta mꝫ ex
ecrãda sunt et m actibus magi fe
mia dñi testimonij aplis⁹ pro
hibuit nec ideo paulꝰ pepercit illi
spũ sed fecit eum emendari et hic
dr̃ q̃ tria sortilega sunt sacrilegia
⁊m est q̃ instituta hom̃ sacrile
gia ꝓ q̃ talia sunt sc̃a ad pacta de
monũ cessanda de quibꝰ Ysidꝰ
dicit q̃ immolant gentes demo
nijs immolãt vñ ꝓ q̃ cessant
ista ad sortilegia ad idolatria
q̃m est q̃ omnia ista sint sortilega
tñ valent q̃m ꝓstitutione aliq
rum nũ demonibus sunt fedcãta
q̃ dicit non hũt esse rem̃ ñ ꝝ ta
libus omnino ponat fides ꝫ ar
tendend̃ q̃ ex eo nõ inuenitur
aliqm q̃ saul et filij eius sint

damp̃n qz dr p ymago samuel'
vã pdixit p̃niãnãb infernũ

¶ veritas p omẽb appetit
qdam filitudinẽ in figificãdo
ut pã signa in q̃ p̃t filia
sint rebus q signãtur Et q
dicto ampliatur duo dotu ta
p̃m est p eã ca solempna hñt
nuptiarũ fiũt similẽ ad sol
lempnitẽm q fit m pãa qz fi
unt ad ea figm̃ficãdam 2m
est p ista sacramenta sut quedã
nora q magis mãq lege sut
similia suis sacramentalib⁹ et
fertibus sunt sane rei sig m
et id dcãt theologi p sacra
men̄m bap̃m est quedam
ab abluone p̃cor p̃ veriã
sio qz similiq ablutoi inetati

¶ veritas p tota ps huã
noũ statutoũ q ad vsũ vite
nrãm pficiãt neq̃ est fugien
da p̃mo et sanctis p̃m est nulle
da ibid et dr p xpisto gñé sũ
illa q p̃net ad ar notatioẽ
et historiaq̃ phoz Et p isti fi
ri nrãm dcãt duplex ere lo
qz aliqui putauit xp̃m hñsse
46 ãnos qñ mortuꝰ ẽ iuxta
illd 46 ãnis edificatũ ẽ tem
plũ hoc aut dicebat de templo
corpis sui Et qd facilr
inquit ẽmouetur ex hystoria gen
tiũ collata ñi euãe id dr aug
p oz ut illd dictũ referãtur ad di
uinitatẽm xpi in vtero mris 2m
exemplũ p ñi ambroꝰ epiꝰ con
fidãtꝰ gentili hystoria repisset
plonem ieiunie tempe p̃ofec
tum in egiptũ ubi hñt ille
pha erat phabilꝰ audit p
hunc plõ per Jemna nris tri

fiiat ibnitus et illd fert ambro
sius deñ aug p nonnulli plõm
assẽbant tempe suo q̃m a plõ
ne sua hũsse doctrã Sz ere lo
ampliatur q or dominica p̃m est
p omẽs artes mechanicas q sant ad
p̃ ad vtilitatem bonoꝝ vsuũ
est licita p̃mo manoa qz dr q
talia nõ sũt fugienda sed etiam
minuenda 2m est p nulla ars
mechanica q ordinat ad illicita
ut fabricatio ydoloꝝ et filia ẽ
licita qz illd credit n̄ m q̃m sint
vtilia sed ista hoibus nocent
3m est p artes mirabiles non
solũ est licita sed et laudabilis q̃
fit ministe q est unũ ad humanos
vsus ut ves hodie m pmptu
m̃ omia nõ sũt m eade regio
ne una 4m p idem videtur
de arte adulatoꝝ unde exhibi
ta q̃na utile est hoibus ut
eis placeãt q sibi et ut ira de
fendat Sz o d qz idem vide
de vsuris eadem ratione nõ sunt
modica nõ hoies q̃q̃ indige
ant pecunia et utile sit eis
mutuo hẽre vsurã dr p illd
exphte lege diuina est phibita
si m̃ no videtur eadem ratione

¶ veritas p fideli ostendo
nostendoñ superstitio in seipse no
aliquã m̃ qz familiaritas est p
fitiosissimo exercitio magoꝝ q mo
dius honestus ssit q tempnitur
Et quo dño ampliatur q or
dinatia p̃m est p nõ solũ doctrina
erronea theologo est vitanda sz
et illa q est vitiosa et vicia sunt
astrolõ artes magice 2m est
p astroa nõ est hñnda thoo
qz dicit q honestius q tempnit

q̄ addiscentur ⁊m est q̄ phia
ut hodie est a paganis nō est re
lenda sinit volumine alicubi q̄ ē
plena et admixta erroribus et
nō solū viciosa erroribus sed ml'
tos optime modos dampnauit
⁊m est q̄ si phia n̄ cēt ab erro
ribus p̄ multo vēs sequēda tunc
cet dine sc̄ipture ac cōmoda q̄ma
inuīa detegantur q̄ntū ⁊ fide
mā per natē principia

Questio

veritas q̄ disciplina disputationis

ad omia q̄ta q̄onū q̄ in his sūs
sut pertinēda et dissoluēdo plm
valet tm̄ mḡt cauēda est libido
vitādi et puīlis q̄neda ōnta
no dendi adūsariū Et ponit
ibi duo nōlia p̄mū est q̄ nulla
sut hoīm magē ḡra que a se ymit
q̄ fallaca aḡ mendacia ⁊m
est q̄ illa q̄ sophismā appellant
ita vās rōnes ⁊ disputatiōnib⁹
mutuātur q̄ nō solū tardos sed
etiā ingeniosos diligenter atten
tos deceptat q̄ magis ḡena cap
nosarū disputationū detestanda
sc̄ipnia cum dr q̄ sophiste lon
no odibiles est Sed ex istis
ampūtur ⁊a dōm p̄m est q̄
loica est multū vtilis ad theo ag
q̄nis arḡ sophīa sit ibi exer
bilis q dr q̄ dūna disputatiōnes
qua sūlz vtit in theō plm valz
⁊m est q̄ disputatio litigiosa
est theology multū emendāda q
diat q̄ est vitāda libido vitādi
⁊m est q̄ disputatio anubiosa ⁊
theologo exercēda mḡ quam vi
tiosa et ōnitiosa sc̄ipniosa quia
dr q̄ fugienda est puīlis ōnitio
Intellḡ q̄ ibidem prosequēs ista
mātiam dicit q̄ nī sint q̄dā rōnes
rones nō solū veri sed ex falsa
rū simili facile est vitatem q̄ ner
onis addiscēdis scolis que p̄ cauēs
sunt similū mḡ vtilis ⁊ sūs libris
ex sua inuestigāda est et ampūt ibi cō
nexiones propōnibus ut p̄z per
eius exempla et similes proclivi
bus mdiatis ḡz attendū q̄ ex isto
ampūt q̄or nōia p̄mū est q̄ vi
tas q̄nexionū q dā est nonest ista
tuta sed aliquā ab hoīb⁹ non
mḡ est in verū rōne ip̄etua di
uinis mstris Ex quo nōīa dem
mentū ampl̄ q̄ vitāb⁹ q̄nar
et silogismor nō est ab alia nra
fabricata sinul aliqui dimit sed m
rebus recepta ⁊m est q̄ si ī talib⁹
rōnexionibus falsū est qd sequit
falsū est qd p̄cedat sic delāt m
illa q̄la q̄a si erat aplus si mor
tui nō resurgūt nec xp̄us resurrexit
ut dñs ampūt dom̄ tū q̄ mḡ ex
verū sequit plm ⁊m est q̄ ip̄se
in talibus q̄nexionib⁹ ablato q̄n
te auferūt q̄ns et nō ens vnde
ampūt ⁊la q̄ bona argumēta
est q̄ est a destructōne q̄nis ad
destructionē ant q̄m est q̄ q̄ds
repugnāt q̄nti repugnāt ant q̄ re
pugnās illi auferet illo et per
q̄ns nō manet cui ante ḡz ex isto
ampūt duo dom̄a q̄ndo ad
runt vitates q̄nexionū ad finales
p̄m est q̄ vitas sine p̄se valz vi
tas aut q̄nexionis ex oppone cui
quo agit uel gressione consistit ⁊m
est q̄ melior est vitas sine q̄
q̄nexionis sic dr q̄ melior illec q̄
ponit ee resurrectionem mortuo
rū q̄ ille qui nouit q̄ns ee finalis
sum qd si non est resurrectio nec
xp̄us resurrexit q̄ illos q̄ ponit

thcolo am & sciam ex emdēn de
ductionib. 1ª veritas q̄ scia
disserendi et diuidendi non est ab
hoibus instituta sed in rē cōne
dpta est et dr q̄ illa plerisq; breuem
aditū ad notiā dine scripture ibi
dem dr aug⁹ q̄ si quisq; volēs
dare precepta ambulādi muniuit
q̄dmodū articulor⁹ et poplitum
cardines oporteat moueri describit
ubi adiat nr aut ambulāc portū
facilius hoc faciendo homines am
bulāt q̄ adiuuant cū adiuuant ra
ciunt cū intelligit nī audiunt
ita plerisq; ingeniosis pus videt
non esse tam q̄onem q̄ precepta
eius propiat vñ grādit q̄ ista nō
multū valent ad scripturā nsi qa
exhorta reddunt ingemo Ex q̄bus
dictis ampliatur duo dom̄ta p̄m
est q̄ differentiarū et diuisionū arb
plimū accōmoda est theol⁹ m q̄
tum iuuat ad diuinā scripturā addis
cendā 2m est q̄ inprich ascen
dē ad theologiē fastigiū istis non
est multū timorandū qr non pa
tiunt nī ad ingeniū exercitū 3ª
veritas q̄ disciplina mea no
sit ab hoibus instituta multo tardi
simo clarū est non enī magis sit
prima syllaba y tuthe q̄ breuē pro
nunciauerūt veteres nolunt pueri
bus et longa fuā est Ita q̄ssq;
pt effici ut ter tū non sint no
uem Et adiungit duo nōbilia
p̄m est q̄ si quis rē dixerit ut iu
ter se nr patres fit mentitus ex
docto ymo dicat q̄ ista oia sint
ad dei laudem facienda 2m est q̄
videt mī studiosis et timentibus
dñm et ingeniosis adolescentibus
et q̄entibus vitā salubrē p̄cipi
unt nullius doctrinas q̄ne pr xpi
anam essent sequi audeāt ad
bonum vitā capessendas sed eas
sobrie et diligenter q̄rendas et
ubi post illū pressius sit grādit
Illa instituta hom̄ q̄ valent ad p
fectionem hom̄ ut potest mēs mea
cognita cognoscit et leges mearū
nō mēs negligēt mecūs aut pter
historiā et artes mechanicas et
rationem disputandi nl' vule ar
bitror 4ª veritas q̄ illi
qui vocantur philosophi si qua forte fi
dei nre deprehendunt accommoda maxie
plena no formidāda sūt non
sunt sed ab eis tanq̄ iniuste possessoribus usurpata transferenda
da sunt in usum nr aut filij isr̄l' aurum et
argentū ab egyptijs abstulerunt
fingentes Cyprianus doctor suauis
simus et martir beatissimus Lactantius
uictorinus Optatus et hilarius ibidē
Ex q̄ dicto accipiūt q̄ or dom̄ta
p̄mū e q̄ dra philosophi q̄ sint veri
tati fidei q̄dona sp̄s in theologia allega
da quia sp nobis inquiunt accommoda
2m est q̄ illa dra cōmunia q̄ sint fi
dei mēcūnia no sint in theologia tra
tenda fiant nonnulli certes per
solas philosophorum artes minime in
theologia acquiri rationes pos
tates 3m est q̄ spoliare egyp
tios a filijs isr̄l non fuit ra
pina q̄ ipsi fuerunt iusti possessores
ex tirannide qua in eos exercerat
2m dom̄ni est q̄ q̄libet aliquis
doctor caueat ne aliq̄ vana opi
nione ex hoc non est dampnāda
da vltr eius doctrina nr eius p
sona q̄ beatus aug⁹ tm emendat
doctrinam et psonā bñ cupiam

mi hō libro qui mi nōbūē trm bap
nſmi ſacmenti erraūt volens
rebaptizaī erte ab hēte baptiza
tos ut pz & ſmiaz ſntelligi dī
mi q̄ Augꝰ in fine iſtiꝰ libri po
nit duo nōbia p̄m eſt q̄ quāto
mior eſt copia auri et argenti
q̄ de egipto ꝑlīs ille abſtulit
in compatione diuinaz quas
poſtea Jeroboam ſeruꝰ e
marie ſub ſalomōe rege ita e
nicta ſua utl' rollā de hebreis gen
tilm ſi dīnacōi ſꝑtuaū ſue re
pentine ita q̄ḡ hō exē Jnduit
ſi uoxiī eſt ibi dapnatur ſi uile
ibi iuenit multo habūdātius ca
q̄ uilꝭ alibi iuenīt z̄m eſt q̄
ſigno rerum oīm actio xp̄iana
deſtīnatur Ex quo ampliꝰ dno d
mta p̄m eſt q̄ quilz xp̄ianꝰ in oī
actione ſua honeſta debet ſig m
rem p̄mittē q̄ actio xp̄iana dz
hoc ſigno ee deſtīcta z̄m eſt q̄ i
milla actōne vih dz hoc ſignū
p̄mitti q̄ talis actio xp̄iana nō
eſt ꝛr eſt finis ꝛr

Quapiunt flores terentij libri de doctrina xp̄iana

INc̄ hō libro p̄ma vēri
tas q̄ qñ dubia loca
no occurit in dīna ſcp
tura q̄ poſſit intelligi mlt
iplicē ille ſolus ſenſꝰ
impediꝰ eſt qui non impedit
fidem ſi aut mille aut mr ſēſus
ſanctē doctrīe nō pt ſimul exemplā
ſcrat de libo q̄d dicat nathanael
illaz dz poſſit aliq̄ bom ee q̄d quid
pt acqri mdiante et mr coga
tiue et neūr impt ſenſus impe
dit fidem et idō dicit q̄ nō vi
det quō diſtinatur ēta hb' p̄n
cipiū Et ſciendū q̄ ſi ſimat
interrogatiue eſt nome nō exemp
tibilis q̄ tempnent cuitatem
ſi aut indicatiue ē nō ꝑtam ame
dant et q̄ ipe erat ho contus
et ſtūs tm a xp̄o ibi q̄medatus
magis q̄ ſom vide ut n̄m eius
in modeſtia mditatōis intelli
gatur Dz intelligūt q̄ in ſcḡ
tibus ponit q̄ nō ha p̄m eſt
q̄ caūdam e in p̄o exponis di
ne ſꝑtuie ne figūatiua locutō
ad tram accipiat et ad nīgut q̄
miſſia eſt ſ̄mus aie ſigz pro re
bus accipē et aūt vlt creatura
torpeam oculos leuāe nō poſſe et
dicit ibi q̄ xp̄ūs nos a figmis ſe
fibilibꝰ libauit q̄ erant i lege
miſ̄ptatus illa ſigna et ee ſigno
rū mdures z̄m eſt q̄ qui opan
tur et veniūt vule ſigm dum
tus miſtitutū eius ſignificandz
vtiq̄ intelligūt non hō venera
tur q̄d vident ſed id quo tra ha
referēda ſt Dn̄ amplē arg m
q̄ qui creaturē dm adorat intendo
nem ſua ē fert ad creaturā ſi nō
ad ligm z̄m eſt q̄ ſtaut transſe
unt aut pro rebus ſigna accipē
ſm multos ſcriptura ē ita inuni
tur ſigna ſcripturā male tractā
tibus erroꝝ eſt q̄m eſt q̄ eſt vtilis
regula ut q̄q̄ ſmone dimo nr
ad morū honeſtatē nr ad fidei
vitatem referri pt figuratū ee
cognoſcat Ca veritas q̄
q̄to magis regnū inpiditat

destruit tam magn regnu cam
tans augetur dn ampl dni hi
q cupidit venie m cam th et caritas
Dicet cupidit ẽ ẽ creatur ẽ ron
illd arguit qr primo qr nullus
hoim ẽ creat alt i modabg nue
sint cra idem obm ut pz indur
de tempan et i tpan et trib in
opposita nata sr cra idem nunc
aut caritas et cupiditas no simt
cra idem ni illa sit ẽ spũ di et
ita ẽ v creature ẽ do qr hoim
nere directe ẽ creature hoim m
mmr cra idem obm et non
alia aiam ut pz in hiana cn
a ẽ caritas est ain di et pxm
m q sibi dicre no ẽ creature
n imma di et pxm ni m ni
piditas no sit ima sed ain
ordiata ẽ o si ymo ẽ creor
no est m na ner eligim ni ẽ creo
eadem sit pon sed cupitas ẽ hoim
naut acsimis et caritas de q hr
loquit sit hoim supnaht mfi
sus q no hnt directa ẽ rectate
ẽ o qr sit cupiditas sume ne gna
ntr p actus ut expm no corri
pitur m o et m caritas mot a
terioms mfundit et nir ẽmouet
hoim cupidit ni ca ni ho q mo
ne pa adhr sentiat se melmatu
ad malu sed dico q cupiditas
caritati hnit dicre non ẽ creature
qz ordinatis amor natis qui d
cupiditas hr ordinati odiu sibi
dicre ẽ creu ẽ v ratiam ni p m
mro sit ẽ creu ẽ ẽ p d q Augs
dr hic q p ẽmissiom cupidi
caritas augetur q est pprium a
trio d aut q illud qr ym
mitorie qz cupiditas non pt
mmm mst p actus bonos ẽ creo
ob et ita caritas augmentatur

Ad duplio ẽ re magr d de illo vm
ro q de alio ni eodem mo est de
minutione augz p actus bonos
caritas mendatur d aut q m
piditas finit ca ampit h Aug
est amor ordiatus augz hbz bom
tati et illd colere mendit ni om
pad moth et ido posunt hac con
fictate cupit in caritate no for
tem sed deiectoria Et adiungit
ibi vnu no le sit dicens q agit
i domita cupidite ad corrigendu
aiam et corpus suu flagriu vomat
q aut ut alios noceat fanm sed
flagria mgi pora sr dn ampit
dom tu q quilz pns noret sibi qui
alu t m no le q illd qd agit ca
tatem ut sibi prosit vn litas est
qd aut ut alijs bn fiem vocatur
dn sequit q sicut flagriu pns est
farmoze ita vnlitas puenit bn
fienna Ita veritas q ssps
rebus p ns preuntibus estrictq
vrinr q se habeant mores eop
ni q bus vsus est a tpatus aut sup
stitiosus est q ssps aut sic vnt ut
nichil ostinctius bonop inter
quos iustitia exercat aut aliqd sig
nificat aut flagitiosius est i oibus
em aut talibus no vsus regni sed
potent habido in culpa est ibi et
illud dnm ultm tpe derelat ibide
q exemplo p m est q mihi so
lus credidit mgi dm pedes ita
vngneto p cioso a mliere pfusos
ut luxuriosi regu solent quor tha
o mina detestam diat m q sint
factu ppt significa q qz bonus
odor sigt bona fama et ibidem
adungit qd illud qd m alius pso
nas phm flagriu ẽ i divina
ul phm p magne nuptiarum rei

signū sint alia mgt impedit
moribus alia mozee ꝓhē vat
tina⁹ quinto metrn et p illd dic
tum pz q nō est vā opinio dice
nū q vxor ozee nō fuit forma
ria insi qz de gente alienigena
Tm est q si ꝓcedat vb temulēto
flagiaose imi mudāt corpa ꝓpte
rea i balneis flagicium est qz dr
q diligent attendend est q' lot
tempibus et psonis queat Et
quo dicto ampl' dom nl q in act
bus moāhbus diligent pensan
de sint mstane Tm est q fici
mgnt pr ut sine alquo vicio
cupidms aut voantur Prosp
nbo sapiens vtatur Insipiēs
aut sed issima gule flāma mu
hssimi ubi ardescat et sapiesaut
qsq malit mōe dm piscē vesti
q lenticula mōe esau Qm est
q nō ꝓpt hor q mctiores nobis
sint plēs bestie qz vilioib⁹ vnt
alimēt nā m hmōi rebus
non ex eor natura mgt quib⁹
vtunt sed ex cā vtendi et modo
appetendi ꝓhand ul' mꝓbandū
est qd' facim⁹ Et quo ampli'
dom nl q mag ꝓpensa mnr acto
mōles a mstanrijs m ee mo
q ab obo luret sit oppi m ee na
mre Qm Veritas q apud
plēs vetis testamti sustinende
prolis cā erat osuetudo nō mi
pabilis plūm hn̄dar vxo
nō tm q vna femina hz et plures
maltos qz mulier mgt non
fecundior et hōs vulgo qz esset
i mēbris q sint mgt de testan
de ibid Et hic tangit Vlug⁹

duab roēs qre nūq sint per
missū ut vna mulier hz duos
vnos ꝓma qz hō excredit in
fecūdite mulierem p eo qz pt plu
res fecundare et vna mulier non
pt a plibus virib fil' fecundari
Za eo qz liberi nūt nascent tm
vulgo qsim mens nuq prius cent
q dicat esse detestāda et p istas
rōnes ondnmr pona plōmb ul'
que plōm impont de coitu vx
oris esse rrōnabil' et abhomna
bilis Et adiungit ibid q mmr
esset hbidms hz plures vroēs
dr q tms tunc nō fuisset Ho
d qre hodie sine hbidine nō pnt
hri sicut tunc Da aut qz mr pro
hibitū est nō aut tunc hbido aut
nō est m qb⁹ appetitus et appetit⁹
con ꝓhibi⁹ Za dubita⁹ qre
mr est magis ꝓhibita q̄m tur
d² aut p mr multiplicat cultū
di plus q̄m per ḡnationē spīa
lem q̄m tunc fiet per carnalem
Et ponit ibid vnū nōle Dicēs
q̄p aggrauat q̄ fuetudm ea⁹ nī q̄
bus vita est defenda ul' nīm te
sustinet ul' officio ponit a bonis
et magnis hoibus ad unū tem
mgt et bñficēs q̄ efficiēd' ul' re
fuand' est ul' ꝓpe aut sicut nos
dicimus ul' figmate sic ꝓphete
Et quo nōn attendit Duo de
cimēta p̄m est q̄ cōsuet⁹ eor
tū quib⁹ hō hz vinū est testi
mōnia vñ dat ibi ex nl de pace
tate honestat ex osuetudine qz
dicit q apud vetēs romanos
hec talarem tunicam flagiosi
erat et tempib⁹ modmis honest
tum Tmi est q nō luret nīmire
qd ꝓphete faciūt figuratiue qz

dint ꝙ nos domus actus nros
ē fce ppze et illi ponit figura
tiue sint ꝙ sint mndus et dis
calceatus ar sic. ꝙ bnis fran
cisis qui se sent mndi trahi
Veritas ꝙ quid vane te inuabi
lis ꝙ suendi m non dixint nulla
ē mstr ꝙ sperans sed vincus
venit ꝙ suetudine sua insta videt
ꝙ m sic diuisa omib⁹ gentib⁹ nul
la ers videtur ē iusta q̄ iꝫ nubi
lis debet ē dr aut alig ꝙ illi
no intellexit qd nbi non fieri
alium ne sens nulla posse gentili
vale te valari Ex quo dro actu
putur q̄r dom ta ꝙ m est ꝙ
multi vz ꝙ sue do ad hoc qd ad
appeat alium bonum ul malu qr dr
ꝙ nulz sua ꝙ sue do appz et videt
ē bona et insta cum in dm sta
genuu ꝙ suetudines sint cōmune
z m est ꝙ apd gentes valas tr
suetudines pro legib⁹ obs na
bat vn alig arbitru st no esse
alia mstr q̄ n ꝙ suetudine vobꝫ
ram z m est ꝙ lex nr nalis
eadem est apud omes qr dicit ꝙ
tenet ē gula mr nalis q̄ pom
mr qd tibi no vis fieri ar in om
gentili disptr q̄ m est ꝙ si lex n
tis nalis iꝫmutabilis est ut ibi
refert go iuiabil' et indispen
sabilis intelligi ꝙ m segnebꝫ
ponit duo nobilia ꝙ m est ꝙ ni
ta regula qd nbi no vis fieri ar
refertur ad dilectoiu dr omia fla
gitia morimur et mlg vult do
mu sua mstra et rido mlg dz
serpti mstre qm est dominus di
z m est ꝙ ni ita regula refer
tur ad dilectoiu pximi omia fa
mmora morimur qr fa mmora
sunt pna cont alii sicut flagitia
cont serpti z sic pz ꝙ lex cultu
tis omia pna extinguit z m ē
ꝙ m obs iuuando omib⁹ stipmur
alia papnit omnibus et singul'
gnib⁹ psonis ut non soli ad
vnusum statu dahitudis sed ad
ꝙam tui hbet hebri iformita
tem mediana ptineat q̄ m est
ꝙ qui est pceptiua locutio m di
uina sc̄ptura flagitii a facino
vetans aut bonu iubens tur no
est figuratiua locutio si aut fla
gitii aut facino iubeat fit ē aut
figuratiua sunt exempli sunt di
uyorce formalia osee
Veritas ꝙ ruior gradus ad dm
sunt quibus ꝑm venia concedit
vsq̄ in eternalem cui singul' yr
oribus consuendme ꝙt mte
pania ꝙ illi qui pluꝝ singule
rum hꝫent sunt sapientes m
ribo et m pom non ni salutem
corpis sic m combitu no ni pro
uocatoiu filioiu intendebat ima
ꝙ si mhac vita autem eos ineisset
dm adiectus statu serpos rastus
sent ꝙt regnu celoiu non em
ait m carendo est difficultas n
ni est m hmdo impedita ibidem
Ex quo dicto accipit q̄r dom
meta ꝙ m est ꝙ m alia mei h
est prin pemale ni extremu m
remediu cohibeat qr dicit ꝙ hoc
concedit ap̄lus ꝑm indulgē
m et nbi indulgen ibi ē mita
accipit z m est ꝙ hec plures yr
ores non est cont ins natue
qr pferuntur hmdi plures mo
ficiu hmdi vnius m r medi
um et m constat ꝙ q̄ medi

non est ḡrīm nate ⁊ m est q
actus melomal' ẋpī ossi^m no
ſolū est hntus ꝓ er mīoris
q sīr. sapiens ni abo. et potī si
meos ẋpī saluū metur ſm vir
mtem tempanne arca ꝓstinm
ura ille ſm tempanā ctra tactū
ſm ſilmdme data ⁊ in est
q qī ab multo t̄stat de amis
sione alteri⁹ bom ēt signū est
q illud bonū possidebat ni inpidi
tate q. no t̄stimr mſi ẋpī diffi
nitatem talis aut difficultas
vt dint est signū inpidimt
Intelligdū tm q in eadem pte
dint q dicēdo absolutionem om
di phibilat ut eodmodo ꝑnaret
penitendi lonis ¶ Ca veritas
q hroi non donatista scripsit
regulas que sint vtiles ad di
uinas scīptuas quas in vnū
gmedant pma est de Dno
nro et eius corpe i. ecīa mq
sīr nīsimis ab vno t̄alem non
credente ab vna psona ut qz
in psona xpi loqtur de ecīa
et eq^o ⁊ a est de corpe xpi vo
et mistico qn scīptura loqtur
ad aliquos de se ipsis tamq de
alijs loqtetur ⁊ a est de pe
nnīa ex lege que appellat au
gustin de spū et lra quia non
intelligetes mq pelagiani si
am hēsim hauserūt diretes
fidem ex a nobis no attendēdo
dnī apli pax fribus et cari
tas ni fide a dō pfī ⁊ ta
est de spe et grie sīr ai de aliq
nnīme q modi eius expedit
toti vnīso est t̄buendi ad d
nm est pt amdo gen⁹ et spem
pro toto et pte que ad modū aut
illa q dicunt de salōne qz eius
modi expedit simt referēda ad
ẋpm ⁊ a regula de tempibus
q finodo ēgīle apparuer dum
totū accipit pro pte et ni eq^o
sint vnus expan^ta post vnj
dies factū fuit dict q alius post
dies 6 qui i monte sanctis dni
fuisset tribus discipulis nr̄ pmi
bus ⁊ a ẋa dicit ēt aplūs si
nit dicūt aliqua que segnīs nre
memōrie tempis ni ad pcia que
ptermissa fuerāt latent nātu
ra t̄moratur sinit postq dr scrip
tura q platurat dnis psalmi
ni ante fuit factus ⁊ a regula
de diabolo et eius corpe scīptm
pfis sint fuit dictū m pma de
Deo et eius corpe ⁊ illas re
gulas ibid' aug colligit et dia
q ibi pōita sunt cepit et i fine
libri grludit q ad noīa scīptura
tū proficiat vigilant adducte me
morie rerum sed principū et mar
tirū ad orāe dr ¶ Incipiunt flo
res quarti libri de doctri
na christiana

¶ Q^o libro prima
veritas q dūnarij scīp
turar tractator et
doctor debat audientes
benuolos intentos et docilis i
structore aut tales ipos facē co
silianone sui sermonis cta pīm
et ponit ibi q^or nō hīa loquēs
ad illā elogniam talis doctor
ſm est q princeps romane curie
elogne no pigruit dare q hau-
artem ni quis alio possit nullo
mo possit per diste ⁊ ni est

q̄ tractandū est mīta arte elocq̄e
ne ēfugiant ex aio que dicenda
sūt dum attendūt ut arte dicat
Z m est q̄ insipiens in elocōia
co magis tractandus est q̄to magis
est ab hijs que audire inutile est
detinīr auditor Q m est q̄ illi
qui rethoricā doncrūt fassi sint
sapiam sine elocq̄a parū pro
desse aut̄ vō elocq̄a sine sapia
obesse plūm et prodesse nūq̄
Intellīdū m̄ q̄ ibi arguēs sup
fīcialē lectorem sit dicit sc̄ qui scp
turas legūt et neglegūt legūt
ut teneāt neglegūt ne intelli
gant quibus longe aut fine du
bio pferēdi sc̄ qui ūq̄ cor nīq̄
tenēt et cor eorū sīm rudis om
nīs vident Q a veritas q̄
auctōes dīne scripture nō solum
fuerūt sapientissim sed et elocūtis
sim Et ponit ibidem tria nota
bilia p m est q̄ ubi eos r auto
res intelligo nīq̄ r autores dī
ne scripture non soln sapientes
vm et elocūtos michil m̄ videri
pt ubi eos nō intelligo nō mīq̄
apparet elocq̄a eor sed ce cā tale
no dubito qualis est ubi intel
ligo eos Ex q̄o accipit dom tū
q̄ melius indicat qui de illis
que intelligit et ad qd eloquen
dū pt iudicū tm̄ p m ūba sed et
p m ūbe sīam Z m q̄ illud
mīq̄ magis admiror q̄ 1a ma
elocq̄a ita vsi st per aliqua quād
ut nec deesset eis illa ars eme
ret Z eis Z m est q̄ a suis doc
toribus 1a elocq̄a tales nō est
ut principale intentū sed sum
mare adiuncta sīt sapie sum
la sequūt dñam sua Z nō vo
cata abeā Ex quo nōnīh accī
pit duo vulgata dicta p m
est q̄ rethorica est ancilla theo
et nō q̄n magis doctores vīt
facundia in sua doctrina p̄t suam
intentionē nec sequūt ancilla sua
dñam nō vocata Z m est q̄
oīs alie disciplīne ancillent
theo sīnt ipa rethorica q̄ ipis
vtī theo sīnt 1a ut pz mdur
tme Q a veritas q̄ Ao mīt
pres q̄n dīno spū mīpretan
sūt ob hoc q̄dent aliq̄ nonnul
la dixisse q̄ in hebreo contine
ri ut ad spīalem ss m pstruā
dī magis moueāt lectores in
tentio et adiungit q̄ sīnt am
pūt in hebreo sīt exhibentur i
latīnū a pbro hieo vtrūq̄ līg
ue pito Ex quibus dūt am
plectūr Q or dom ta p m est
q̄ Ao mīpres dechinauīt a līg
ua hebraica vl latina q̄ dr q̄
nonnulla vident aliq̄ dixisse p̄t
eam q̄a assignat Z m est
q̄ 1a thīslauo fuit autē ma q̄
dīnt q̄ a spū sco dictū Z m e
q̄ illa de maro habīs sūt pro
ausa a spū sco ad unitatē nrām
ut sensus s spūalis magis on
dat̄ ex hebraeo diuīsione q̄ ista
rationem ibi assignat Q m est
q̄ in flacio Jomm marie vide
q̄ sua hebraeus q̄ dīnt q̄ sīnt
ibi hebraice ita exhibent in edi
tione sco Q e vitas q̄ nam
auctōes sacre scripture obscure
loquī sc̄ ad exercendas vl hīnh
andas mentes legentiū et ad
expenda studia q̄ aptiora

studia vl ad

studia ul' ad improb sed uen
dos nō ita ꝯ mḡ expositores
eorū debēt loqui tm mḡ eos ex
ponēdo fili' aūte gḡnat sed m
oībus ḡmodīs sing ꝑmittant
magīent mtelligant elaborent
ḡ'n possint vnde dr postea fit
ꝙ prodest lonitudines integritas
qnā non sequit mtellis audie
ntis nī loquēdi aut nulla sit eī oīo
si quid loq̄mur nō mtelligt vn
aupit' vulgarm ubi ꝙ sm̄oneb
nobis aut sit ad mā sm̄ secundum
mentem q̄ ꝑtus mens et ido ubi
non est talis talis manifestatio
frustra fiet locutio ‖ Intelligit
ꝙ Augs ponit h' sr nō ha ꝑm
est ꝙ ūspiā est qd dr multiplī
tata paietas dicendi doneri
noresrat doctori ꝙ sit mtellens
melior aut tm mtellens esse cō
sistit aut ꝑmo mḡ si mendos est
aut i alia ꝓsecutōe sicut em ḡ
ns est aut qm ad ḡnoscendā emu
bilat sic honerosius qui regim
mallent · Ꝑm est ꝙ qn illa que
dicūtur mtellenda sint q̄mendan
da vt in corde figuram nr cōme
dato cum magis sint attentos
ad ꝓpiendū et tales efficacio
remet · Ꝑm est ꝙ bonorū m
genorū mstigmis est vobis m
dolis i nūbis b'm vm amare
nō uba vn aupit' signū ꝙ
illi qn malm m eloq̄a delectā
ner nō sint mgenosi vnde
ad declandū illud nobile idunt
aug illud ex m. quid prodest i
quid clamus amica si aperiens
pt. et hyrnea quid obest si pt

Rm est ꝙ ille qm dicit alicui ad
discendū rem nō dum ille dixisse
putādus est a quo mtelligi nō
est · Ꝑm est ꝙ illi qui adhuc nes
ciūt ꝑmo st̄ docendi ꝙ monēdi
nuq̄ mḡ eo est qr dicit doctor
nisi ceuit mtellem et mōnē i
timat assim ꝑus aut est mtel
ligē ꝙ velle · Sm est ꝙ possint
homines agē et nō agē qd sciūt
et loquī in agibilibus dn aupi
azg m ꝙ iudiciū vonis i ꝑtur
nō nūtat voluntatem sic aliq
dicāt Am est ꝙ fla dicta m
doctīna nō delent qr falsa non
sint sed de vn est Ex quo
aupitur dnūm ꝙ flm mḡm
flm nulli ꝑt placē et ꝙ nos
nr malū i ꝙm malū Qm ve
tus ꝙ optet eloq̄tem eē tum
qñ suadet aliq̄ ad agendū est
non solū doctē ut instruat et de
clarē ut teneat et vm flexibē
ut vincat ibid · Ex quo ponit
Aug doctrinā ꝑm est ꝙ bñus ex
planatis m doctrina sua dicat ḡm
ꝑt ut mtelligēt ut libent ut
obedient audiantur et ho ponit
magis ordinē ꝙ oratoꝛ facultē
Vm est ꝙ hora hmoi ꝓnoms
plus ꝙ ꝓtor vbo proferat per
lingua ad dm debet tenāe mag
qr nulli notū ꝙ et quo expedi
at audiri ul' din et ido facul
tatem dicendi deseat virili eē cū
ado ꝓbus apparē Vn aupi
ꝙ oīs ꝑ doctor plus debet de
orator ‖ Xm est ꝙ in hoa rpi
us doctoris dr ꝓfitere illud
ihm dm nolite cogitare quid
et quo loq̄mur non in dt qñ au

ptnc̃a ad modū dicendi · ꝑm
est q̃ nullus debet mouē cont̃
scripm difficulte qm̃a nō valet pl
ue q̃ nec mdunt qm̃ audire nō
ꝑt q̃ ulld dictū magis videtur
ee cautela qm̃ dom̃ nr̃ zelator
vitaꝝ nō dat sinenti occultare
nisi forte ꝓpt̃ puidū nr̃m orandū
¶ m est q̃ esse vult cont̃ scripm
instare cū quib⁹ aliq̃d docet ut au-
audiens quiete et via ꝑludat̃
volentib⁹ impugnare vñ dr̃ valde
bonū est ut quidq̃ cont̃ dm ꝑt
si occurrerit refutare ibi autoꝝ
rat ubi nō est nī videat aut pn̄
ti aut auditori si tamen oꝛtat et
mino⁹ sanatis abredat / Intellꝝ
nī q̃ istud dom̃ nr̃ excellentissime
obstruat ꝑlatꝝ modne subtilis
doctor qui theologꝝ nris temp⁹
illustrauit q̃ ita diligent̃ instantes
cont̃ scripm mouit q̃ nullꝰ possit
cont̃ ipm grauē et si uoluit m
ꝓtate nī q̃m tutū instantie sue dif
ficult̃ nī de difficultate ꝯtus mul
te fiat instātie que pondus nō
habet ¶ Ou̇ ueritas q̃ si ūba
dñi Cypriani in cathre offendo de
mina ꝛdino obstinati dz nī ad aut
Cypianus a nobis fiant q̃ qđ dñs
pro nobis fecit ut calix qui ex eius
ꝛmemoratione offert̃ nris uno
offerat̃ · ¶ Et quo dubio assumpt̃
q̃ oꝛatio dñica ꝑm q̃ nos non de
mus aliud fare ꝛra sacramenti
eucharistie sicꝫ ꝑm ad sacrificia q̃
ad qđ dñs fecit et ad nrām ¶ m
est q̃ deus ꝛferat p benedictiom
ꝓcedentem ūba ꝙsecrationis q̃b⁹
nos ꝓtm ad ꝛferendum sicut
dr̃ Dominꝰ nunc demus et nos
per talem benedictionem ꝙficere
qđ ꝛtī nos non facimꝰ arguit q̃
p eadem ūba xp̃us ꝛficit per
que nos ꝛficimꝰ · ¶m q̃ xp̃us
ꝛficerit calicē vim mixti num
aqua q̃ dr̃ Cypianꝰ q̃ illud ꝓtm
dz ee / mixti nī nī aqua · ¶m e
q̃ in oīm celebratione fidelis ī calī
ce aqua dz apponi cū vino quia
xp̃us ita fecit et Cypianꝰ dicit q̃
nos demus ut fuit̃ fiant que fecit
et nō aliud ¶ Ou̇ veritas q̃ doc-
tores catholici ronati sunt ad edifica
tionē ẏgnis laudare ꝑtam ẏr-
ginitatem et ponit ibi duo exem-
pla · ꝑm est ꝛpam sic diuentib⁹
sicut nobis ad ẏginē ꝓmotē
quarū sublimior nitor est gl̃ia
maior flos est inquit cāpi ger-
mib⁹ decus atq̃ ornamentū gre
galib⁹ leta modis atq̃ laudib⁹
et bonorū operib⁹ integri et in
corrupta dī ymago ꝓdendi
cat ad simonia diua illustror
porro greg⁹ gaudent pratis
atq̃ in eis largit⁹ floret cathe ma
tribus gl̃iosa fecunditas ꝙto plus
gl̃iosa mō sua addit gaudium
uire augesit · ¶m exemplū est
Ambrosij dñi ẏrgo cōt non
solū corpe sed mente et q̃ nullo
dō ambitu sinceri adulāret
officia rorde humilis ꝓbis ꝑfun-
animo prudens loquēdi pudor le
gendi studiosior nō īmito diui
tiarū sed pre pauper spem ꝛtoꝝ
deo intenta opi verenda
simon arbitrium mentis nō hoiem

sed deū qrē nullū tedē bñ velle
assurgē maioribus natu eḡbus
nō inde fugē iactāciam sequi
rationē amare vītatem quādo
nequit ul' multū lesit pentes qñ
disressit a ppinquus qñ fastidiut
humilem qñ virtutē nopē quādo
misit debilem cob solob cetus
virorū misel' qñ miserior' nō
erubescēt nec pnitet ꝑcaindia
nec fornor gestus mihil rerum
m oculis michil m vbis pnx
net m actu verecundi nr̄ ꝑfec
sus solucor nō uov pcuādor
nr̄ipā rogrib ꝑcb similarch m
fiēt mentis et figura probita
tis bona ḡppe deus m ipo uestibu
lo debet rogitosh

Jō veritus q tympanus martr michēs se
opponeros detestatur fir d si qs
artifex pingendi vultum alicuius
emulo colore figisset signato qd ro
simatole qr simulachro manus ai
rius misset ut formata pmagies
reformaret finis poeis curia actiō
nis et iusta indignio videtur qñ
ni iuste existiās latum ꝓbetē
nuitat audacia dī actus sit offen
sam aut eī impudica ira homēs
et moesta fuisse lenocinatibus tor
et violat q dī sī peior adultera
demeris ibidē Intelh dū th q
ibidem ponit duo nōbilia p me
q istud oruari reputas qd pictas
purgao est ta dīm ipis opis et
picturato vitatis m est q hur
nasūtur ire ua vino q sitiut colo
ribus ora depingunt dum vir dis
phicē formidant et de adultio vultū
meditem adultum castitat quata
mḡt amena effigiem nē pictura
qrē et dum pcent mantale u
Diau pderūt suū pocem descrip
pnūciet q nupit virāe qd natiā
est et dia Alij studet placē p
sibi dissuadet et post pauca tollera
biliora ppe modū i adultio crima
sunt ubi em ꝓpudica h' no adulterat

Ille veritus q romano ai m
eloquē a q̄to magis exima ea
ut nōbis assenatur tāto minus
i ea pt teneā auditor et ideo raue
dū est inquit ne dū volumus m
altus erigē, inde deadat quo fūt
exitatione pditū et ideo m tū gile
semp debent tempata ee pncipia
ibidem Ex quo dicto a mpūnur
duo dorā p̄m est q qui facilr
cōuenit rm facilr pūnim qr
dicit quāto magis exaltat mens
i pncipio tāto mō in ea pt te
neri auditor qr illa q facilr ve
nuit impssionē facilr dimittit
eam 2m est q pductor ubi
dūm debet paulatī ascendē et
gradatim et nō statim a summis
inchoare qr dt q semper tempa
ta debent ee pncipia dn̄di
q ponit dūm exemplū ad suū
ꝓpositū de sic nō apud cesaream
dissuadeū ꝓpō suo pugna pluscq
timidem ut ꝓpnōores et postmo
parentes diuisi cont filios lapi
dibus mūsse per aliquos dies
cto tempe am sollempnē di
micauerant ut quib q cuiq posset
occidet gradū mḡt q m valu
ut tm militū a cordibus corri
ant celletur Dixi non tm me egisse
putauī nī eos audissem acla
mates raptim videm clama
tibus se quippe doceri et delec
tari fletu aut lacrimis indica
bant finito sermone ad agendū

Incipiunt flores beati Augustini de mirabilibus sacre scripture

Hres bn Aug' m
m libro de miabi
libus sac' scripture
sic rollegit' tur. Ba
Vitas est q ex i for
mi mania qm deus primo. de
nichilo condidit. ciuitatem visi
bilium et intellectualium et intellectu
calestium species multiformes di
uisit. c. i. // Ex quo accipiebant
aliqui valid argumtm. q in oib'
creaturis tm spualibus qm cor
poralibus est mia. quod m dr
tores coiter negant talem ma
teriam. no solm in angelis. sed ma
m corporibus celestibus. tm qz mis
mutaro fiant scm maniaz. sicut
opano forma: et nulla sm similitudo
est m corib' per qua 1a prima
ma possit m eis augmentari.
ni m eis no sit misceo ad substa
ncia. tm quia oia que dicunt
de malibus substanciis ponit similia
si ponantur simplicia sba de gne sbe
sicut si cet appoim ex materia et
forma. ut prolixe declarant / dic
tum aut Aug' q dum' ex pom
tur. primo mo q ampit h' maz
equore. et nalde large pro om
ne qd' pt ee nl' natm est esse sbm.
et 1o mo non negatur mam
angelis et corporibus celestibus.
quia vtrobiq sint nl'ta actia
Quomo q licet angli et aime
no sint q poim ex materia et for
ma bn ex pon et actu. et ullam
pom vocat Aug' largo mo ma
teriam. 2o mo q ni dicit oia
sint fca de ma prima. ibi. Et hinc
nem eiusdem ordinis. no matur

gras corda et ora conferri et
care unam finem. Nam si q' nl'
tale est ibi attemptari. Et p'
paum infert q doctor illo age
dirett ut no solm intelligat ve
rum et libenter obediat. audia
tur. Cr veritas q ni argu
it deus per Jema cob qui fiun
tur uba ipius mgi no sit intel
ligenda illi qm ab illor dictis
ampiunt qd dicent sed q volunt
videri bonum uba q mali fiunt fa
cienda oppom ibidem. Ex quo
dicto ampiuntur duo documenta
p'm est q no pt dm fieri. Dico
tm liberum. Cr'm nl' q. Anselm
asserunt se omia q dixerunt ab
aug' 7m est q terrenus et sa
pientes fuerunt fures qz tum
cepit mali ex ribis diuis volu
erunt et conabantur videri bom
Intelligm q i fine istius libri po
nit 2or nobilia. 3m est q doc
tori q no fiant qd dicit posset di
ci inutile qd m propis tm no ipe
fiant. dm dicit q mli prosunt
discendo qd no fiunt sed multo
magis aut pli'bus prodesset fa
cendo. Ex quo ampiu dicit tm
q i moalibus plus moueat fru
ta qm riba. 7m est q omis doc
tor malle placere deo rebus qm
ribus dm nichil deo esse are dis
plicere nisi qd dicat verum
7m q doctor deo orare q homo
nem deus bonum inspiret ad ob
tinendum fiant regna. pcepit orare. lo
nitia pro salute ppli sui tempa
li. Sic mag' mquit pro etna
Qm est q homo qm gratus est
longius no est q delectat. et p
oppom ampiu q homo ingratus
non pt ee n' proficuus

sunt ex nocte sit dies. Ad 2o mo
q̄ p illa q̄ nunc emitat Aug. post
sint intelligi illa q̄ sunt in spā
actuoz et passiuoz. ut p intel
ligibilia intelligat homo. et p vi
sibilia alia aiatia. q̄ sunt sen
sibilia i eisdem spūs. Hz p̄a ex
pō. nō vz q̄ hic Aug. ponit q̄ de
illa et eadem mā de qua deus
fecit res visibiles. fecit et intel
ligibiles. et sic nō solū arguit hic
q̄ illa sit i corporibus maria sed
etiā q̄ sit eiusdē rōnis. Ad 2a
q̄ hic expōit dr q̄ de illa mātia
informi de q̄ fecit visibilia. q̄d et
fecit intellectualia. et eadem potia
q̄ nobiles. Ad 3a q̄ si ex hoc dice
rent omnia alia de prima mā q̄
eius tanto pressius eadem rone
dicenda sunt. Sancta de angelica natā
q̄ fuit q̄dam massa prime. Ad
2a q̄ ipe ampit i textu illa p
nam̄ opposita q̄ se extendit ad
omnia. ut intellectualia et intellectu ca
rentia. et illa extrema euanuit tā
corporalia q̄ incorporalia. Ideo dico
q̄ si ite textus diligenter inspiciatur. nō est ad propositum. q̄ in illa
distributione ibi ponit 3a spēs
visibilia intellectualia et intellectu ca
rentia. nō potuit tāgi membra ad
iuuem extensa. Aliqn nō est
bona diuisio cui q̄ comadent mē
bra. nisi ultra visibilia sint intellec
tualia. et ultra intellectu carēta. Hz
ad 3am dicendū voluntatē auctoris ad
dit visibilium. et illa visibilium dum
dit an intellectualia et intellectu
carentia. ut p̄m referatur ad ho̅es
q̄m ad bruta. et 2m ad eius re la
nō apprehendit aliquē spūalem na
turā. q̄ nulla talis est visibilis.
Hz o. d. q̄ licet 1a somno indeat
sustinens pro spūtibus non tñ p
corporibus sup celestibus. q̄ nō sunt
insignia et sunt intellectu carentia.
Ad 2m q̄ 1a auctoritas Aug̅ nō pt
sanari solum si ponatur corpa su
pra celestia maria carē. nisi forte
quis dicat q̄ Aug̅ ampit h̄ visibilia
sunt et intellectualia. non quia
nata sunt videri sed videri sunt et
sensibilia ampiuntur. aut p rebus
q̄ sensui proponuntur. aut pro illis
que sensum habent. et tunc est sensus
dicti Aug̅. q̄ deus nulla visibilia
vel ōia tam intellectualia humana q̄
intellectu carentia de prima materia
distinxit spēb. nō tñ videt de eius
intentione ad hoc illā regulā. pri
mo tñ q̄ doctores antiqui magis
hi sancti mentem sancti Aug̅.

Quia veritas q̄ deus fil̄ nulla que
q̄dam fecit caute. Dicit una voluntate mul
tiphares omnium specierum varietates
disposuit &c. Ex quo dicto intendit exponere illud sapientis ora
culi. Eccl. 1d. qui vivit in eternum
creauit omnia fil̄. Intellectus enim
q̄ p illud libium sapientie Aug̅ sup
pleri ad hoc. et in de ciuitate dei
videtur sentire. q̄ illi sex dies quos
ponit moyses gen. 1. c. sint una
dies septies repetita. et in isto non
oportet teneat a doctoribus. q̄ omnes
sancti alii clamat oppositum. et sapientia
est magis pro eis. hic autem Aug̅
aliter exponit dicti sapientis. sic
dicit qui vivit in eternum creauit om
nia fil̄. non referatur ad materias
canonicas. sed ad materias disputabiles q̄
est eternitas. ut sit sensus creauit
que fil̄ ad eternitatem disposuit. unde
videtur hic mutasse finem. Hz
o. d. quod est attribuendo deo Aug̅

An illud qđ mr dicit in illis qđ
m alijs libris pdictis · dz q̃ ita
videtur fuisse finalis intentio
sua · eo q̃ istum librū postmodo retrac
tat fecisse · quem non ponit in li
bro retractationū sicut et alios ·
et ideo videt̃ post retractationes fuis
se copulatus ¶ Quia veritas
q̃ ad nimulti Diabolum pm̃ almo
amdit · q̃ postq̃ peccauit fouea des
peracionis sibi seruit · Nā si non
desperasset nichil hoi impedimentū
posset · quin emendare de
bito vemā hre desidāt nullo
aliud augmētare parat · C · 2ª
Ex quo dño ampliatur duo do
cumenta · pmū est q̃ omis q̃ aliū
mduxit ad peccandū videt̃ ee des
pnus de remissione sui pm̃ · quia
dicat q̃ si diabolus nō desperasset nu
q̃ hois pm̃ potuisset pauruisset ·
Tm est q̃ multū hꝫ desiderii re
missionis pm̃ · qui appetit p̃ce
peccare qđ dicq̃ quin vemā desiderāt
nullomō ailpā agē posset · hꝫ o
d · si peccans sub spe dine mie gra
tiam peccat · q̃ ille qui p̃cat sine spe
veniam · q̃ sine spe pt accipi dupl̃
aut peccare aut negare · si ne
gare sine spe · qz de remissione nō
cogitat · sic mꝫ permittit qz non
abiunt̃ diuina clemēcia · sicut ꝛc qui
peccat ypocrisim · quē non est ypo
crisim simulando mentiri · si at
peccatis sine spe · l · cū desperacione
gre qua anexa hꝫ spem peccatorum
mr̃ gignit peccat desperans q̃ ma
le sperans · qz iste est in suphimdia
et ille in desp̃ · nec aut in vtro bo
q̃ st ad actū meritū · sicut spes ē
peior desp̃is q̃ suphimdia · sic pz
in fortitudine q̃ magis q̃ tendit
ver tam ¶ Veritas q̃ ad lem
gand̃ · vel ad leuig sanand̃ homiē
dictū illud obiecerit qđ non p
scripsit pm̃ confessionē repat ꝛc
Ex quo dicto accipitur duo do
cumenta · pmū est q̃ excusibilior est
ille qui peccat ab alijs inductꝰ
q̃ ille qui p̃ semetipm motus ē ·
Tm ad qđ est qz hoc est plus de
voluntario q̃ to magis procedit ab ex
trinseco · Tm est q̃ vitiabi
lior est voluntas q̃ peccat a scipa
nota q̃ illa q̃ a passionibus ina
tis · qz hic mꝫ est de voluntario q̃
to plus ab extrinseco fit motus ·
¶ Veritas q̃ to iustꝰ est
virginitas · sacrificij · et martirij ·
que magis triplex iustꝰ fuit · abel
qui et munera deo placita obtu
lit et ppriam nō refugit · et xpo
nā martirij sanguis effusione p̃
meruit ꝛc · Ex quo dicto accipi
untur duo documenta · pmū est q̃ illi q̃
martirizantur modum iustꝰ q̃ mul
ti ignorantes · sed martires vere · qa
abel nō potuit qui cum q̃ cū
martirizarent · Tm est q̃ pm̃ xpia
norū qui quotidie martirizantur a inde
lis modum fidei sunt vē martires
sunt martires · qz eadem rō est ·
xpi et abel ¶ Dz o d · sl omis
qui martirizat̃ est martir · d · aut
q̃ no · ni sit modum iustꝰ · bn
q̃ indeb martirizat · inocentē quia
probabile est ei q̃ deus sit no sa
tis ipm̃ martirem · qz no est ra
martirij dm̃ · Tm dubitat quo
rta fa dicit̃ primo ad iustitiam
ni virginitas pmeat ad temp
tiam · et martirij ad fortitudinē ·
d · q̃ ga ita pmeat ad legalem
iustiā que est his in his · eo q̃ ob

virtutes impat sic. lex ipa no
ad usum ymularem q dund
q tempantiam et fortitudinem
Xm dubitaõ ḡre ita fa dicitur
tota usq; ni multa alia q̃m erat
lex dnia. dr aũt q tollet omẽs
virtutes reducũtur ad tempan
tia fortitudine et latria q est fac
donũ. Alie due siqnd sunt vir
ginitas et mẽtiriũ sc lex tõ //
Dubitaõ s ista tbus pmittit au
reola. dr aũt q sic. tamq̃ prinpa
libus usuẽ pbus. sz attendend
q sacdotiũ hr aneam dotẽ
et tõne eius dr q tplex Taureo
la. stilz mẽtriũ. virginũ. et dotis
viũ ex hoc loco ¶ Ga veritas
p s abel longo tempe vixisset si
ut enoch sine villa inquit dubi
tatõne q̃quid misset. cc. Et
istud declat. qr tuc erat sab precpto
illud ubiũ recesure et multiplicamiñ
Xo. d. filo abel habuit ygnus meũ
sino habuit fratrẽ virginẽ ꝑpetuũ
posuit. dr q illud precptũ dnium
non erat pro oi etate. et qr iq etas
et nondũ affuat. idcirco cõtẽ mũ
dum disposuat. ¶ Am veritas
p licet enoch longo tempe ser
uatus tempe adhuc viuat. tñ de
bitũ mortis q omẽs manda sumpt
simꝰ vitãe non potit. cc. Ex q̃
dicto acquiũ duo dnia. p̃m est
p s tbus Johes evãta adhuc ser
uabit viuens sicut aliqui putat
ita finabit moriemur. qr ma supplet
debitũ mortis sic enoch et pca
dem tõne subiectus morti s ratio
alia valz. Tm est q enoch adhuc
est mirabilis p antixpm. qr nisi
moriamur nõ videtur alia via
mortis xpiãis. ñ qr pdicabit cõtra
xpm. vñ sequit. Et. qd q enoch
ñ flamis est in paradisum ut det
gentibus sapiam ¶ Ia veritas
p s. lingue diuise fuerũt in ba
bilone. ut plñ dicebat q sentiũt
qr in edificatõe illi fres dicũtur
fuisse tot pres linguis pgenies
suas. Unde et dns s. discipu
los prer apls elegit ut omib
gentibus evãgelium pdicaret. In
quor pfiguratõe fuit pplus
moysi distributus in so semãbus
et in aliis duobus. qui in casis
remanserũt. quoꝝ mag. Ang
hereditarij successores fuit so sa
cerdotes. qui missi fuit ab eleazaro sacerdote iudeoꝝ ptholomeo re
gi egipti. phila delso. c. 8. //Ex quo
dicto accipitur dom̃. q ista so
mr preces. quos log multiplicat
redarguit. fuit viri sc. qr in
scõ spũ ut li dr fuit successor
hereditarij illoꝝ so. quos fuit
pplus moysi distributus. pr ab
os duos qui rasis ẽ manserũt
¶ Va veritas q principatus
omiũ s. linguarũ tempe nouo
testamẽti ꝑdictus est z bus linguis
scilz hebraice grece et latine. cui
ꝑdictum assignat. qr in eis titulꝰ
xpi fuit scriptus ¶ Ia veritas
p etas in q solent multi pa
re. est qñ a re ãms usq ad. Xm.
Ex q̃ dicto accipit dom̃ q
mr xpi fuit re anos qui xpm
fuit temporaliter natus. qr xpus tam to
p̃m potuit festinauit ad ygnis
optatũ. vñ clamabat admones nr
Io. c. Venisti an tempꝰ torqꝫ nob.
Et q finaliter p filiũ. qr non plus
sic festinãs videbat post natiuitatẽ
ad mortem. q̃ an missionem angli

ad mrnarnaonm que fmt dignm
sarmeritm · et tm post sm ortum
ad mozrem festmae quatrim pote
rat dicebat luc. 12. bap mo hoc
bapm. et quo reartor donec perfi
natur · ppr hanc igitur causam · pie re
ditur q ista ato sic virgo hmit
sufficiens tempus ad ronapiendu
xpm in ea vent · et hoc supposito
sequit quatuor gce · ¶ Prima est
q mater dm hmit 12 anos · qn xm
puz amsit · et in templo repeit · vt
habetur luce 2°. quia tnc xpus ha
buit 12 anos ¶ 2a 9a q ipa 22
anos habuit · qn xpus fecit pmu
mraculu in diana galilee · quax
de nouo mrepit tnc pdicare pq
sm baptismu · in quo habuit 30
tnos · ytem beata vrgo habuit
57 anos qn xpus mortuus fuit
et sepultus · quia xpus tmio tm
doauit p ¶ 3a 9a q ipa habuit
72 anos qn fuit assumpta / quia dicit
hystorie q pq passionem vixit
nouem ams · ¶ Intelligendum
tn q aliqui dicut · q ipa vrgo
maria hmit 14 qn xpm grepit ·
quia tnc mulieres fuit in pfectori
etate ad pfectore plem gignedam ·
qualis fuit xpus · sed tn no e
ad ppositu · quia sprinis sanctus
ipi tribuit sufficientiam adiutoz.

¶ 11a veritas q illud actu quz
abraha ymolauit p filio · creditur
dm angelus apparuisse · sicut ag
transtulit philippu de eunucho in
azotu · et angelus transtulit alba
cur de iuda in babilonem in lacu
leonu · c. c. ¶ 12a veritas q io
seph erat vir pfectus · et pre
uidit in spiritu · q pharao egiptius
qui erat ydolatre deditus · ipm qui
cos de fame periculo liberauit · aliqz
adorare vellent · q et fecerat · na
et bovis simulacz uxta sepulcz
ioseph statuerat · eo q bos in agri
cultra deputat · c · in · 2 io dicit q
filij isrl indefecto cu ocrere vel
lent ydolum · no alia statua qua
vitulu fecerut · quia vitulu in e
gipto uxta sepulcz joseph adora
batur · p ibid · Au q sic finaliter co
nfudit · neq joseph egiptioz ydo
latre pnb vberet de ossibus sus
auferend de egipto mandauit ·

¶ 13a veritas q ruigda lignu na
refert · q quacuq ardeat no cu
mt · et ad hoc mducit testimoniu
hieronimi q hic appellat sanctum
in explanatoe altaris lignei p
visione Ezechielis ostendi refert
q limi colore habeat c. ic ¶ qn
telligendu q illud exemplu mdu
cit ad ondendendu q no erat q
naturaz rubi cyoysi ut arderet
et no cburetur ¶ 14a o. d. quo
no erat ctra naturaz rubi adere
et no cgstimi · cu rubz sit lignum
sume cbustibile de sua natura ·

Dicit au q cum beati augus
tini sufficiat ad ondendu q hoc
no fuit ctra naturaz rubi ut lig
nu e ¶ 15a veritas q in rubo
moysi ignis incorporeo puta
angelus in alia specie visibi
li · puta in igne fuit onus · c. c.

Unde accipit arg m. q ille
qui loquebat de rubo fuit angelus

lirot loquebatur in ꝑsona dei ~
Intelligendum q beatus augustiꝰ
in to° ipso libro mitt° onde° q mira-
bilia facere struptire no sit ctra
naturā ꝑ nāz ~ Et ꝑ hoc ost°-
rūt due difficultates ~ pma e
qualiter no esset ctra naturaz
q ignis in fornace no vburet tres
pueos cu in sꝫ naturaz ibi
essetet obustum et vbustibile appli
cata || Dicat° aute q liz vburē
sit de natura ignis et vburi de nā
termis tm obustio actualis no e
de natura ipsoꝝ ymo accidit extrinseca
aduenens et qn impeditur ꝑ diuina
potenaā no fit ctra eoꝝ naturaz
licet fiat ctra supᵃ naturā || 2ᵐ
e quo mirabilia possmt dici ꝑ nāz
cu sint omia naturalia || Dicᵗ ad
q licet talis actus no sit naturalis
eis aut carentia talū actuū, ut ad
talia z eis intranea et nāles sicut
passio ꝙpria corude Ⓒ iiᵃ veritas
q ꝑ dei potenaā cū in arborem
pamꝰ in lapidem homo in po-
lucrem dicit verti posse c in
Ex quo accipitur argᵐ q deꝰ
ꝑt facere qlibet de quolibz cu no
sit maior racio de vno qua de
alio in illis que sūt impossibilia
p naturaz ~ Intelligendū q du
pliciter ꝑt aliq fieri ex alio A
p transmutatione sicut deus fēt
ex tupa ade cua tm sc. me z ysto
mo no ꝑt mse muscꝰ querere n
illa que gmiant in matra quia
sme tali pncipio no ꝑt intelligi
transmutacio Unde sic de sole

no ꝑt facere luaz nec terra ꝙ nat
mā aut ꝑ ꝛuersionē sicut in cura
tristia et sic ꝑt angelū in homēz et
qlibet in qlibet eadem racione q
est qua vir q tm cat gmet in
virtute Ⓒ 16ª veritas q ꝑ pma
tu naturaz qdōne mdū nouū
q no ꝓpa natia gmeat deus
fecit mdū n nouū sub sole c
16 || Et hic accipitur argᵐ q deꝰ
nullā speiē nouā creauit
ꝑ pmā rez qdoez qua fecit ī
pncio sex diebus || 17ª o diēs
quo ista que ꝑduant ꝑ miracm
sicut vnus fratū ex aqua gmētur
in ipa natia Dicᵗ aute ꝙ potē ꝑ
quia obediali q e gnale ipi sb
iecti suo || 2° dubᵗ q° vno ymo ymagina-
tus xpi ad suppositu verbi e nouū
ꝑpes respectu aliorꝫ in pncipio
creatoꝝ tales nuꝑquā inuenat
Dicatur aute q ista regula e
vera in absolutis et no vniuer in
ꝑtis Intelligendū tm q ex hac
regula ne nouitas mducat macē-
atura quidem doctores volūt q
virga moysi mutata in serpentē
no sit vocaliter ꝑ ymaginatiē Ⓒ
18ª vita q in diuisione maris rubei
p ventu glaciale mare gelatū e ita
ut fremitū staret c 19 et illud e mi-
rabile quo illud gelu ita cito fuit
dissolutū ut operiret egyptios ꝑcu-
tes Unde ꝑz q augs sapiens
vitare mltitudinē miracloꝝ ma-
dit in nouū miraculū de maris dis-
solucone et ibi accipitur argᵐ

∧ sup

/ tm obediālis po

q̄ mlitudo mirador̄ ꝫ vitanda.
vbi scriptura pt saluari ꝑ pauci
ora miracula 18 verbas q̄ in
cantico q̄ cantauerit filijsrl, trem
pto mari rubro fuit illud mira
clm. q̄ auctr patr̄ senes cu puis
code mquit in spreti sceme. q̄ v̄
hora nulla pmotiõe edoctr̄ casde
quemcet leas deamauerit i vnu
c 12 2ꝰ habet q̄ illud cantauit
q̄ dicat feria quit Cantemꝰ dño
frustra mpont̄ ogatie soro moysi.
quasi ipa fuit eius sciatrix quia
illud cantau nõ fuit hyatici fructu.
ſ duimꝰ mspreatu 19 veritas
q̄ qñ dicatur q̄ filij isrl inuenert
amaras aquas in marath. illa
amaritudo fuit salsedims. c. 12ꝰ
20 veritas q̄ mana fuit ge
mtu exaere exaliquo misterio ā
gelor. an aer habeat aliquas
ptes terestres. ex quibꝰ gran
dines gnant. c. 20 21 q̄ ad
crem filij moysi sibi in sacerdo
tij pncipatu nõ suaserserut. qua
fuerut de mre gentile. c 14
ntelligendu in q̄ ipe pbat mo
ysen sacerdotē fuisse. p illud ps
moyse et aaron in sacerdotibꝰ
eius. Et hic capitur arg m
otra canonistas. qui dicut moyse
nõ fuisse in sacerdotē assumptu.
qua mterfecit egiptu. 22
Veritas q̄ ethiopissa vxor mo
ysi au cet in domo pharaonis
qua quadragena q̄ moyses p
multos dies pegrinando cū
illā expectauit qua educta de ethi
opia ducebat secu p desertu. mis sore
ait mag. sephora dicat ethiopissa.
quia de terra madian olim ethio
pes egressi fuerut. c 10 23
veritas q̄ balaā qui ad maledi
rendu filys isrl ductꝰ e. illud vo
lens implere nõ potuit. ſ contra
sua voluntē a dñi spū ductꝰ et mar
tus e benedicere. c 23 24 ve
ritas q̄ duabus de tribus sepul
chri moysi nullus cognus fuerit.
p̄ma ut illa fratr̄ q̄ q̄sorio ſ
monis dñi rutilaueāt mortis me
rore vesspa nullꝰ videret. 2ꝺ
ne sepulcꝝ eius ꝑplus ille adora
ret c vñ ntelligendu q̄ ibi
dē addit duo notabilia. p̄mu e
q̄ vnegā in qua sterrat signu ut
plm putāt ne adoraēt seu ab
stulit sic 2 serpentē eneu q̄
fecerat ipe moyses. postea adorauit
2 m q̄ moyses fuit cō cans in
domo phaonis ab infancia. quo tpe
leas didicit. 2 cō cons [illegible]
exul
exegipto in domo patr
dotis. 2 cō cans ꝑ desertu ducatuꝝ
ſpto prebuit

Incipiunt flores sci aug. libri
de mirabilibus sac scripture
Et 2ꝰ libro 1ma
Veritas q̄ sol et luna
sit steterit tpe iosue. nõ q̄ luna
imob in pnia solis ad illuian
du pficeret. sed ſ ne meatꝰ lu
ctu in ogruente turbaret. c 1
ntelligendu q̄ nõ solu lua
stetit localiter. ſ etiã quieuit. q̄ m

de mra bo
scripture

ad augmentū et decremētū lunas·
quia dicit q aliter solis cursum et
regularitatē eius in hiemē ad
luna turbasset· Vt cute lror mai
festus pateat· aūdoz ab mūdo con
diti orbis recursus in se būte redi
gemq· quos sc̄z pq quingentos anos
2 xx sole et luna quemētibus p
oia eadem materia eoz fuerunt·
Multo magis ait augustin⁹ circulo a
mundi pncipio· anno uq; gnāle de
luuiū totius mundi sub noe fuit·
qui s· circulus pq quadringentoq
18 annos efficit· et inde alius in
cipiens· tertius s· in 8uo etatis sb
traḥe anno finitq fuit· et no eius s
Abrahe anno· Aq mapiens xx· anno
egressionis filioz isrl de egipto
finitus fuit· et pq q̄nq̄gīntū illud
signū mquit fuit in sole et luna
8q circulus· mapiens a xo anno e
gressionis filioz isrl de egipto in
tricesimu primū anū a se regie iu
da tiatq fuit· q xx anno mapien
tionq circulus in quo circulo aliud
signū in sole finitq fuit sub ezechia
loo anno· pq templi restaura oz
que sub dario facta e· q̄quatus· et
tūc deniq mapiens· qo anno pq
passionē finitaq fuit· 2 pqea cir
culus xlq inde ortus ad mīa tpa
decurrens exēplū anū morientē
matthei finitus est· 129 mquit
circulus nūc xm agens anū ad
futoz transiens notaūa· quale si
ne sit habituru ignoraq· Iter oia
Augo || Ex quibus pnt colligi
mihi nūi utiles ad duerpa || Dz
diligenter attende q nūs q̄nq; circu
loz p̄moz mihi dispat a mūdo anoz
quos posuit scriptura diuina usq ad
diluuiū· Vnde si ponent² tm q circu
li· maior via tas at veritas esset
et forte sc̄ vicia scriptoz || Intel
ligendū in p̄dictis circulis q q̄libet
circulus fuit finitq anno ab incarna
tione dñi 129· quia ante eius pas
sionē fluxerūt xx anni a nati
tate eius fuit q· sc̄z ut videtur 129·
p q̄nē q̄libet circulus fuit finitq anno
dñi cui si bn mūo· 2o a p̄pi nati
uitate usq ad tempo quo beatus
Augo scripsit septem q̄q̄or anni
fluxerūt· quia inter erat terminū
q circulus q̄libet fuit finitq vt dicit
in textu illius cap' || Intelligēdū
tm ulteriq q nūs qui mapit anno
dñi sextissimo q̄ p̄dicta fuit fini
tus anno dñi millesimo cc q· quia
tm vel nūs reddere annoz q̄nq̄ge
toz xx ultra illū nūm· Et A mo
mapiens anno dñi cc· q· si erit
nūc p̄ eius annos si bn scio nūcare·
2 sic pz q a libro isto scripto per
Augo usq nūc fluxerūt septingēti
anni mq· xi· ut pz si q̄libet illud
milleſm ad illud· mō si fallor· Sed
istud e attendendū q in pncipio istiq
circuli missi fuit vir sapiens scā
ripsus· et ordo minoz mchoatq q
bn nūcat circa quademia ut annūi
tū sint circi tē anni q fuit illa ē
ligio mchoata || Veritas q in
capitl sampsonis eius fortitudo nō
erat· p mādati dñi obseruāda· eius

fortitudmē obſtuat ꝛc // Et ſi dicā quare illā fortitudmē reſpentibus capillis recuperauit — Rndet augſ q̄ afflictus p̄ma cā paulati mpe traut quā amiſerat · Vnde accipitur arg.m q̄ illa excellencia fortitudmis in ſampſone nō fuit nāliter congrūata ſ̄ ſup nāliter ſ̄ fuſa

curas **3.ª veritas** q̄ ronus oſe q̄n fuit interfectus a dnō dampnā quia cū nō cēt de genere aaron. ecclīam tenuit ꝛ 2° // Intelligendū tamē q̄ ibi dicit augustinus · q̄ quidem eſtimāt aliq̄ p̄decēs peccatū p̄ q̄ſant culpā ee puniā q̄n mquit augustinus ſepe euenit · vt mōres culpe p̄decenciū peccatorū in trent vindictā Vnde accipitur documētū vt q̄n videmus mōra peccata maioribus pēnis a deo plecti · quā eſtimemus digna · illam p̄uidēs ad p̄decencia peccata nobis occulta ēſāmus **4.ª veritas** q̄ mulier phitoniſſa ſamuelem ſpīam ſauli nō oſtendit · ſ̄ diabolū qui ſe tranſfigurat in angelū lucis in ſimilitudine ſamuelis demōſtrauit ꝛ 2 // Iſtud autē dictū ipſe probat · quia ſi ſamuel fuiſſet nunquā illi regi ſ̄mittēs dixiſſet tu et filij tui mecum eritis cū miq̄ nullo mō rex fuit erit gſres inquit mīſ ſamuel Vnde ſuppōnit ſaul fuiſſe dampnatū // Bz o d quāe ipſum qui apparuit · ſamuelē appellat ſcriptura / Dicit aut ibi augustinus q̄ diuina ſcriptura nōīa rez aliq̄n attribuit ſimilitudinibus · ſic dicō dicitur obumbrāe ſpūaliū

// **5.ª** dubo qualiter cognouit mulier ſamuelem vpo diabolo in ſimilitudine ſamuelis // Dicat autē q̄ facile fuit diabolo ibi mānifestare p ſigna q̄ habebat phitoniſſa in fantaſia aliq̄ in mundo — **6°** dubo quō iſte diabolus potuit ſcire futura q̄ mentiebat ſauli · Dicat at q̄ demones q̄nq̄ ſunt futura reuelatōe angelorū · ſic dōs beatus augustinus de ſumo bono ut potest q̄n diuina ſcia inter angelos bonos et malos tāquā inter pres eſt publicata — **7.ª veritas** q̄ q̄n ipſius fuit punitus eo q̄ fuit a dauid nūiatus · maius peccatū fuit in ipſo quā ipſius regis · quia a or fuit ipſi pena ꝛ 3 Vnde intelligit augſ q̄ ibi fuit punitus peccatū ipſi maius quā fuit illa nūciatio · Et ex hoc ſumit arg.m q̄ vbi maior pena ibi maior culpa arguit · **8.ª veritas** q̄ ronus fuit impatus vt paſceret helīā ut culpa quā ronus in diluuio commerat nullus infidelis et fallax purgaret factus in terra fidelis ipſius ꝛ 4 et ibidē alia ratōz aſſignat q̄ ondendū erat q̄ ſi adam nō peccaſſet oportuit aliquē nūc in fructuoſorē vſq̄ fuiſſet

9.ª veritas q̄ filius vidue quā helias ſuſcitauit a mōtuis ut tradit mag hebreis · ꝛ ionas ipſa

de mirabg
structure

qui de ventre ceti dns terra die ab
soluit c. vi. Ex quo dubio erit
dubiu. si e ibi ordo in ppha izvt
nuc ponit. et ut ppharet. cui
ionas no vidiat potuisse venisse
usq ad tpa regu osie z joelis
qui primitiu abdie ipm predicare me
te. Et itm e dubiu ex illa regula q
pomit ihm in prologo. q illi
phe quoz tpa no mitulantur
tulerut ad tpa predicta ipos

osie

8a veritas q sup altare q fecit
elias descendit ignis p sulphur
sanct in sodoma et gomorra. quia
ignis p se ipm no pt descendere
nisi fuit aliqui grauori materie q
iuitus c. 10. Dz. o. d. quia cui
ignis descensio fuit miraculosa. ve
q augs senaat q deus p mira
culu no posset facere ignem deste
dere sine tali materia. in istud ni
lateq e recedendu quia tanto dor
tor voluit potentia dei coartare
si tenaty suus e ad declandu di
uina miracula q in eis deus nre
descendit quatu patet nra vmq cu
q

9a veritas q pamis ille
qui helyaz sustentauit q. diebus
et noctibg. mira fuisse facty ange
lico ope de aliqua terrena materia.
ut pastu validiore homi ipo pa
ne efficeret c. 6. Dz. o. d. si iste
pamis tanta virtute habuit ex na
aut hoc fecit diuina influencia
spiritalis. Dicat autem q vre fuisse
intencio augs. q hoc fecerat illi
pami a virtute in misera. quia de
q occulta erat eis vis et natura

10a veritas q qn helizeus du
plicem helie spiritu petiit. no cla
mosis officiis priora sua magistri vo
luit. sed prudens peticio pli mlti
plicari. no simplia spiritu helie sed du
plici in medio adhibet c. 10. q med
iocriter intelligendu in q istu duplicem spiritum
aliqui acceperut postmodum fuit sicq
q ille spiritus duplex qui erat in he
lia. fuerat in helisco ad prudendum
futura et faciendu signa. et isto modo acce
pit se bona ventura. alio modo spiritus
duplex s. copaciet. ut duplici de
spu sancto fuit in helisco. et hinc ma
gis q credat augs. licet primu sit mi
ri appareret si no sit vi simile he
liseu magistro duplo excellisse he
liam.

11a veritas q helyas
fuit enoch in testimoniu nouissimi
tpis ad hinc sine morte figuratur
ut in ore duoz testiu nouissimi
testimony figuraca spiritus c. 12
Dz. o. d. ubi isti figuntur. Dicat
quidam archilogus q in paradiso ter
restri. quia dicat ecclesiasticus. q enoch
translatus e in paradisu et no in
celestem. quia nullus ibi mortalis
locu habet. et qn dicit fuga q
helyas p turbine ascendit medii
est intelligendu aere in quo cremet
paradisus. x. dubio quo isti duo
vemet. Dicit augs in isto c. q
vemet paulo antequ dampne pathya
nas. et interficiet antixpus

12a veritas q qn helyseus ma
ledixit pueris illudentibg ipm no
mine conuicii vindicauit. sed quia

ydolis ibi ymolabat cot̄ pres̄ et ip̄i erant illis ydolis consecrati.
17ª veritas q̄ qñ dicitur q̄ heli⁹ seu⁹ profuit rei⁹ illos qui veme⁹ bant otra ip̄m p̄ros nō execrati fuit̄ simp⁹ quia nō nouerat quo vedelinabant ner ip̄m heliseum q̄ nosebant. sicut exemplificat de rentate. qua prostrat̄ angli totā sodomitas. nō q̄n videret⁹ q̄ porta in veme nō poterat. c. 12.
18ª veritas q̄ duplic̄ gra⁹ p̄nuciant aliqui helie⁹ in heliseo. eo q̄ heliseus habuit tm̄ mīto honore et seu⁹ dignitate. helias aut̄ p̄fugus et in p̄cauernis. c. 17.
19ª veritas q̄ benadheraḍ duc⁹ rapsare venit ad iudea. q̄ mḡ⁹ rasāpce filiū ysrae. plyete hebrei dn̄t. c. 13.
20ª veritas q̄ ezechias rex p̄ sua vita p̄ces cū lacrimis fudit. nō q̄ de suo mīto cū eet p̄fectus mīti fuit. s̄ quia in xpi ventū gñaone gms p̄ sta piam in trono dauid de elig⁹ s̄ si tūc mortuꝰ fuiss̄. c. 19.
Vn ampit̄ arg⁹m q̄ manasses nō du erat natus. et illud pt̄. quia ipe vixit postea 14 āmes. s̄ diuū p̄mpsu. et manasses filius eiꝰ nō habebat mīi 12 anos cū regnāc̄ cepisset sic̄ h̄etur c⁹ xc.
21ª veritas q̄ qn̄ pl̄ tpe ezechie regis retrorepsit. ita ut calcaret⁹ in x die p̄ q̄s horas. et sol⁹ duabꝰ descabat a nocte. et mōc̄ reuers⁹ ad ortū nychoaut utiq⁹ mane. vñ allegat aliquos dicentes. q̄ tūc⁹ integra dies sine intuitu noct⁹ fuit facta. c. c.
22ª veritas q̄ cū nabogo⁹ obsidit rem̄ io⁹ achym⁹ sponte se tradidit ei. et dans obsidibus damele ananiā misael et azariā. et p̄te vasoꝝ te⁹ pli adhuc remansit in regno suo. c. 14.
Intelligēdū q̄ ibidē dr̄ Augustin⁹ q̄ repblata in qua loco fuit nabogo⁹ ad sedechiā iudā⁹ e nūc antiochia.
29ª veritas q̄ hystoria de translatōe abacuc in lacū leonū. ex helis ac draconis fabule in auctē scripture nō h̄entur. c. 14.
Istud aute⁹ pt̄ intelligi dupliciter. aut quia no mouemur in canōe hebreoꝝ ea quia tpe christ⁹ nō erat ista in nr̄o canōe recepta. nūc aute ista tā fuit in biblia sic̄ in dameliis hystoria tū pueoꝝ.
30 veritas q̄ esdras d⁹ sacerdos legem obusta a caldeis in archivis templi restituit eod̄ spūsu quo an scripta fuerat. c. penultio. Et ibi vē dr̄ q̄ illa restitutio fuit plenior. qua p̄ma descripō
31ª veritas q̄ iosue tēpo⁹ ta vnū reges cananitidē mīto conflictibꝰ p̄strauit. c. vlt⁹.

Explicit flores tercij libri de mirabilibus sac⁹ scripture

In 3º libro p̄ma veritas q̄ johannes baptista in meis vtē mancs. dū mitrotur meis d⁹ sēsit spūali fame p̄ os meis de xpo nasturo. q̄ haut. dū. n. inquit spiritꝰ moysi in 12 cōpliciōs

distribuit q̄ mꝛ p̄ pū ad hūc m
vtero manentes spreuit p mrē lo
queretur c p̄mo Vnde accipit q
beatus Johannes in utō mrīs erat
ꝑfectus scientia quātū ad aiaz q
tota mris ꝑtia sibi pn̄ attribuit
¶ 2m veritas q mr dn̄ oranꝫ
verbis angeli nuciatis accōmodata
fide sue ulla incredulitate aīm obedi
encie obiectu ꝓsensit c 2o Vnde
accipit doctōrū q angelus in hōa
nuciacōne sanctam gemtrīcē orā
te invent ¶ 3m veritas q an
gelus qui vrginī nūciauit idē
xpm Joseph de accipiendo vxōrē
cōmonuit c c Vnde accipi car
q sanctꝫ gabriel oīs cnūciandos
ad xpi ortū ptinētes scit
Intelligendū q sepnos argui ga
briel appuisse ꝑ p̄mo ꝑtinēs ortū
xpi p̄mo qn̄ zacharie annūciauit
Joh baptiste natiuitate sīc xpi 2o
qn̄ annūciauit vrginī lucē p̄. c vtꝫ
q3 3o qn̄ apparuit Joseph mr. 1. c. 4o
q̄n apparuit pastoribus euangelizās
ortū lucē ꝛ 4o qn̄ apparuit magis mr. 2. 6o quādo amonuit ut ioseph, inde
redeuret et ut in galileā declināret
in lucā ¶ 5m veritas q āno ex ut fugēret in egyptū
octauam aug nr̄e ꝑis tp̄ibꝫ hȳe A q̄n ex sy āmonuit
rodis regis judeoꝝ ablata omis
dnandi ptāte in Opido Bethleē
de semine dauid ex vrgine ma
ria nasc̄it jhūs xp̄us dn̄s nr̄ q̄d
anquit ꝓpetenter euenerat vt cū
regnū z pontificatꝫ ex iacob des
cenden̄ sine cessōne ꝓsuptūa fuāt in
eternū xp̄s et pontifex nasc̄ret
c. z. z sic ptz q verba martiloꝝ
q legūt̄ omitter in natiuitate dn̄
hūc sūt assūpta ¶ 6m veritas
q stella q̄ appuit magis mr. fuit
stella simpliciter ut angelꝫ aut spūs
sanctꝫ accipiat cū de singulis p dis
putatu fuit libēa facultas mri mge
moli credit mi forte inquit acer ig
neus dicat fuisse qui ꝑter stelle
solitudinē nō accipit ut si āgelus
in tali habitu appuit c q Vnde acci
pitur arg m. q tpe augustini fuer
quatuor opiones de ista stella q
q fuit vera stella q egrīs q spūs
sanctus aut q angelꝫ ꝑ attende
q in sine ystus capti vē sēdebla
re ad ꝓsam ꝑtem dns q sīc in ig
ne super apl̄os in cenaculo spūs
sanctus descendit ita in spē stelle
magos deduxit ¶ 7m veritas
q xp̄us fuit baptizatꝫ aug bap
tis̄m q̄r rationes assignat p̄mo
ut aquas in ꝓpriis p̄garet ab illa
m passione in qua fuāt maledicte
q cū terra eo q in ea mulier 2o
racio ut ipse frem nullꝫ negligere
ret q̄d accipiebat ille qui nō mdi
gebat 3o q abnegatori bapti
zati nullꝫ ꝑmittebat cū dns a
ꝑuo in vngī voluit 4o ut serpm
dns diabolo occultaret qui illū
velut in quinatu ꝓtaminibꝫ quā
lauat° mdigente conspicāt c 5
¶ 8m veritas q illa colūba in aug
spē spiritꝫ sanctꝫ apparuit assūp
ta de aere fuisse minime dubita
neqz n ex aquis fuit nāe spiritꝰ
sanctꝰ tale corpus assume c 6

Ex quo accipi[t] exemplū q illa nō fuit vera columba. sī tm̄ species columbe quia nō fuit de nūo assumpta

8ª veritas q qñ xp̄us fuit temptatus a diabolo. in diaboli filiis ꝓbolus tota iniquitas. et et in xp̄o membrōm quibus diabolus impugnat[ur] tota ustratia fuit. ꝛc. Sed intendū q p̄ma ꝓba diaboli fuit de intemperan[tia] dic ut lapides isti fuit de superbia mitte te deorsū 2ª fuit de auaritia ut ydolatria si tradēs ⁊c. Unde habe[t] q in ista tota in ustratia. Et p omnia latria humilitate et temperantia q̄ potuit[ur] in xp̄i membrōm tota ustitia.

9ª veritas q in xp̄i trāsfiguratōe facies dñi solari splendore fulsit ipsa tm̄ caro nō splēduit. sī dicitur inquit latens in corpore suo sui peculiaula foris videntibus concessit. ꝛc. Intelligendū tm̄ q adiūgit q moyses et helyas spaliū[m] ad eius oratiōnē. vetus legis et ppheie p̄cipue fuit aduti. ut quia moysi tuus normā faciēs p̄buit. et helie autē zu ignio raptus quasi xp̄o obstaturi[ssent]. ut quia isti duobus in diebus iejunare memorantur in scriptura.

10ª veritas q in illa transfiguratōe dñs fuit cū suis discipulis tribus. et helias cū suo c[orpo]re vero. et moyses cū suo c[orpo]re de sepulchro resupto vēs si dñs mā vē primogenitū mortuoz vocē credit[ur]. moysi literis pḡ hanc visionē corpis sepulture traditū. ut ipm in nouissimo die qñ mortui resurgent assumē[n]dū[m] ꝛc. Ex quo dicto accipiūt[ur] duo dicta. primū ē q nūquā aīa xp̄i aliquis resurrexit a mortuis qñ ipm̄ fuerit mortuus. quia xp̄us fuit primogenitus oīm mortuoz. ⁊ est q ista corpa sanctoz de quibus dicit euangelista q resurrexerūt in passione xp̄i. aut resurrexerūt pḡ eius resurrectiōz. aut nō sunt hic dicitur de moyse. mitte pulueres versi redierūt. quia hic nō ꝓcludit ubi sunt hic.

11ª veritas ē q si ea q deus nō disposuit facere ab aliquo sanctoz rogent[ur] nō fit. sicut qñ moyses ipm rogauit ut terrā promissionis intraret. ⁊ paulus ut angelus sathane ab eo recedēt ꝛc. Ad o. d. q̄ fr valerent orōes sanctoz. qñ dñs disposuit aliq̄ facere. cū dñs qñ disposuit ad facere eam ipse nō orantes faciat. Dicat[ur] autē q sicut disposuit illa facere ita disponit ut ꝑ orōes sanctoz fiat. et dispomt ipas orōes sanctoz.

12ª veritas q8 mortui legūt[ur] in scriptūs veteris et noui testamēti resuscitati. ꝛc. Unū quē helias suscitauit. ut hic̄tur in libro xp̄i. duos helizeus. unū mortuū et alium vnus. ut hic̄tur ibidē. et ꝛc dñs ihūs xp̄us. et unus petrus de q[uo] legitur in actibus. ⁊ alius paulus ibidē. Ad o. d. quia de illo quē susc[itauit] paulus. dicit[ur] q tota aīa in xp̄o erat. Dicit autē beatus augus

de mra bg
scripturę

ad ista ōbone vno mō q erat oculta in aliquo cuſdē corpoīb loco et in corpalib substancia quasi dicit q cēt ibi quasi spiritus sanctus et nō sicut cāa ut q angl̄ diceret illud vm̄ paulq ad corpq suā regressa. **12m veritas** q ſpūs dcsēcio in turisfigioe xpi nō ut solet qn̄ lūa accendit 2 dſicit facta erat ſ in plena mquit lūa xv^a die mensis ne my putaretur fuisse quare cuenāt ſ in patua et tn̄ cait lūe solis media die tenebre obscurauerūt p tres horas desēcionis ut stelle in celo vise fuerūt l 19 **13m veritas** q̄ sanctis qui cū xpo surrexerunt solitudo nō ipā resurrcāo onde datur q nullus ad vitā meditatus nisi dns qui a vera resurrectoe in morte nūqua fuit reuersus. Ex quo dato accipit 2 arg^m q illi sancti qui cū xpo surrexerunt nō surrexerunt vere sicut xpus 2 pctuo victuri. ſ reuersi sūt pacto suo testimonio in tēre pullulare. ut illud dicat xpus soli deo. Ps o d quia tuc beata virgo fuisse mi nōcata. cuq̄ oppositu tenet augſ in ſmone de assumpcoe. dicā ad q augſ ista tpaut ſmam **14m veritas** q nibus que dns in pria resurrcāoz supsit. nō sic me nibus ad stomachū et in tesina transiit. ſ statim ut suptus fuit in spūalem naturā trāsformatus fuit l 16 q̄stio fame intelligendū ē ut spūs q̄ spūali corpe ēt

piature in quo ille status vite diuine replebat. sicut exemplificat ibi de angelis q medentibq adhibite fuit mal^e **16m veritas** q de virtutibq apl̄oz et exercitatione elemosine. et paupertatis pfessione ē quā petrus dixit palatio surge et ambula. mgru p̄ceptu seruas nolite habere aurū neq̄ argētū dū soli deo seruiēs de iniquo mā mone expeditus verbo impat morbo et aligatu abpsuit l 18 Ex quo dato accipit 2 q̄r q ois ꝑma ē q pauptas ē virtq apl̄oz quia beatus augſ misit eam virtutibus apl̄oz ꝑq̄ acceptuz spūs sanctū. 2^m est q melius ē exercitari se de elemosina faciendā ꝑp pauptate. quā ipam facere ſme pauptate. quia petrus illā exercitationē fecit et ꝑelegit impensioī 3^m q^o. q apl̄i pfessi sūt paupertate. quia hīt adiūgit pfessoz pauptatis cū exercitacōe elimosine. 4^m ꝓ sermōis q illa q̄ timebāt ad complia tercijs aplis erūt preparata dicit q nō ponderē aurū q erat totiſ completū aplis fuit p̄ceptū 3 o. dicit ſ ex hoc dato ꝑ accipi q apli nō habuerūt pecuniaz ecclesiā gm̄. Dicitur autē q sic. quia dicit q petrus de māmona iniquitatis expeditius se exercuit de elemosina. que exercitio fuisset nulla si sibi aliquā hūisset cū p̄cepe dm̄ alicui eā erogare noluisset. **17m veritas** q illi duo quoꝝ in actibq apl̄oz facta fuerūt interfectio duplici

de causa · pma ut aplicar cautas
qter in quit esset ondereture · 2m
ut mraret quã magnũ peccatũ
t · qdã oblatu est eccẽ itm ab eccã
rectrãc r ab Ex quo acipuit
aliqui valdũ arg m q aplũ aq̃
habuerẽt in cõi · qua pdia dabat
eccẽ ut pia et apli essent tũc pn̄
palores in eccã · vnde fermat sic
ratioc · qnaũ aliq̃ t caput alicg
collegij mpg le t qñ habeat bona
illig collegij eo mõ q tota ecca · ssta
aute ratio dupliciter peccat · pmo q
geludit gtra factorẽ ssũ · quia si eo
mõ lis platus quo totũ collegiũ lis ·
tũ totũ collegm lis in ppõ · eodẽ
mõ ille platus · 2 sic cet ppetuitg ·
q aute totu collegiũ habeat totũ ppõ
pt quia bona vnig collegij nulli
altri gtant · 2o peccat quia assu
mit vnũ fm q eo mõ sp habz
platus quo ad vniuersitas sibi sb
iecta · gstat n · q xpus t vẽ caput
eccẽ et nõ m lis tpalia eo mõ q
eccã · quia cuicuq; qpetit bn et dñi
q t ꝑp vsũ · ꝙ xpo repugnat pro
statu in quo nũc t vsus talium recp
go 2 dom ergo est caput argumentat
Dico g ad rationc q qnaũ aquo
libt pt pnapatũ in aliq̃ cõtrac · d
q t comitans p modũ possidentis
et habentis vnũ dom t capitis
per modũ dispensantis ymtis q
officiũ · et isto mõ hũcmt apti ut
pt ex ipsis in actibus · qr distribuebat
bona eccẽ et nõ m spũ dñi imũ pẽ ·
dicabant · Explicit flores
beati Augustini libro confessorum

Flores bti augi in libro q
fessorũ sic collegũt · p m
dictu t sensi nos dnẽ ad
te inquietũ t cor meum do
ner requiestat in te qua pnapiũ
Ex isto accipit vna regula gnal
q qnaũ aliquis effectiue t ordiatꝰ
ad aliq̃ fmẽ · ille effectus t mãctꝰ
doner requiestat et actingat illũ
fmẽ · q aute ista t intellegat
in illa dicõ · pt · quia illud t per
modũ cãe · quia fatis sumꝰ ad
ipm sicut ad fmẽ · io inquietũ est
cor nrm doner actingat tale fiet
Ista aute gnalia nõ pt reduci ad
formã sllogistican · mst sumã illa
blis · oẽ factũ ad aliquẽ fmẽ
inquietũ doner quiescat in illo
fine Ex qua regula accipiũtur
duo argumenta · pmũ t q qñ aqs
t ordinatꝰ in aliq̃ potiua ad ali
quẽ statũ · inquietꝰ t doner per
ingat illũ sicut exemplificat ī
ecclastica gerar · quia ex quo
fuit ad factos ordines promo
ti · fuit inquieti doner sumt facẽ
dos · 2m est q qnaũ aliquis a
quod facit ꝓpter aquit at aliquẽ fi
nẽ · inquietũ t cor eius doner ac
ingat illũ fmẽ · quia licet talis fm
esse finẽ absolutu nõ sit ad illũ fi
nẽ · tñ in quatũ agens t ad ipm
fmẽ · Ad ꝙ istud dicti dicitur du
pmo in naturalibus quia qnaũ a
q mobile ordinat ad aliq̃ fmẽ
ergo t pductũ in ee · nõ pt aqsce
mst violenter doner actingat
illũ fmẽ · sicut grue ordinatur
ad ee deorsum · et leue ad ee

surſū et ideo cū cor mēm ſit ordi
natū in metā ad vltimū fmē. nō pt
ſedare niſi violenter. q nō ē vera
quietatio. niſi cadmgat illū fmē
ultimū. ‖ Ad 2o dicēdū m moralibꝫ q
nullꝫ appetitꝰ pt quietari niſi ſit
totaliter placatꝰ. cū ſp deſidet uſq;
ad planetā. ꝑ nullū bonū citra vl
timū fmē pt ſedare mēm appeti
tio. cū omī creato intellectu nullꝰ
aliꝙ malꝰ cogitare pt. et illud cō
appetē. et gō cor mēm q ihc accipi
t̄ voluntate ē in ſacrabile. donec q
eſtat in vltō fmē. ‖ Ad 3m dicū ē
q apl̄s deū ſ. rect. omī mūdiciā
manet origmes. et omī cō liā et
tpaliū. Augſ ad dñm loquēs ex
quo dicto accipiūt duo argta p̄m
ē q creatio actiua ſit in deo for
maliter. quia ipaz pomit ī mū
bilem. cū nichil ſit īmūbile niſi q
in deo ē formaliter. 2m ē q in deo
ſūt pluā ēn lia. quia ihc pomit
pluā bōs Augſ in deo ī cōmū lia
q ſūt comia ombus pſoms. ‖ Ad 3m
dicū ē q nemo in vitq bn facit ſi
cnā bonū eſt q facit. Ex quo acci
pitur doctō q nullꝰ pt maleſa
cere in vitute. quia potentia eſt
naturā bon ad bonū. quēdi mali ad
malū. 2 ideo ſi bonū nō pt ꝓcedē
ut ꝑſit in vito. multo mg malū ut
noceat ei. ‖ Ad 4m d. quō pt aliquis
in vitq aliq facere. cū voluntas co
gi nō poſſit nec cnā facere bonū.
Dicat autē q licet voluntas nō poſ
ſit cogi in tpice quātū ad actū
elicitū. tn bene extrmice q ad
actū impatū ꝑ quēdo cogit ad ex
ſequendū qd nō vult vt pote q ꝑ
dolis thuzificet. Ad 1um dubio. q q
aliquis cogitur. vt ſ. ꝑ manū alte
rius thuzificetur ab alio. et tūc ille
nō facit talē actū. ſ; iſte qui cogit.
2 ſic nullus agit in vite bonū ut ma
lū. Dicitur autē q nō mitendū
Augſ hic de tali coactōe q ē tota
liter ab extrīſeco. ꝑ de illa q ē ptim
ab intrīſeco et ptim ab extrīſeco. vt
tū quis timore pene cogitur ad
laudandū dm. Ad 2um dubo q q ādē
cogitur ꝑ illū modū nō ē in volū
tarijs ſmpliciter. ꝑ q tm. et ideo ſm
videtur hec rō tū qđ conſiſtit ī vo
luntario. Dicat autē q iſte nō acti
git cōez mīta ſp in voluntatibus ſm
pliciter. Ex quia nō vult ſp ſmē
debitū. nō n vult ſp bonū actū. ꝑ
dm ꝑ ſp timorē pene. Ad 3um dicat a
debito fmē. Ad 4um dubo ſi opans qđ
bonū ē iſto mō in vite peccet. Dr
q nō peccto omiſſiomꝫ. quia nō ē
peccatū ꝑtm fugere penā n̄ opā
do turpia. talia autē opa ſūt hone
ſta. eſt tn ibi ꝑtm omiſſiomꝫ. quia
ꝑ illud debet mereri et poſſet ſi fa
ceret ſp debitū fmē. ‖ Ad 5m dicū q ꝓ
ſpti dne. 2 ſic eſt ut pena ſua ſibi
ſit omꝫ in ordmatꝫ āiāꝫ. Intelli
gendū q omis āiāꝫ malus pleni
q ī pena ante cadatū ad quē eſt
ordmata eius culpa m re ex ꝑ
quādē pena uſtrie quia natūa
appetitꝫ odit malū. fiat cōtrale
ē ei diligere bonū. et ideo cū talis ap
petitꝰ ferat in id q ī hꝫ mali aduē
tā coez. illud odit ipm in quātū
tle. et ꝑ qnſ ītratur quia trahīa ſe
quatur actū odiendi ſicut dictatō

actū amandi · 2° plectatur pena verecūdie · qua naturaliter quilibz erubescit de turpitudine cōmissa · cq signū est qua quilibz q̄ m pt or tultat suā turpitudinē · 2 licet nō erubescit qui de secreto coram alijs · m de occulta turpitudine naturalit̄ effundit̄ in scipo · 3° plectitur pē timoris · quia quilibz sit q̄ culpa t in pena ordinata · 2 io peccans naturaliter timet pena debita · 4° plectit̄ pena miserie dissentionis · quia oīs malus aīa q̄ vt nusq̄ possit vllā requiē hītē · t in gīma trpa trīs simulatē contra appetitū · et ppter illud supplicū maxi m nō in conveniens dicit sylla · nō t pax impijs dr deus | Dz · o d · quia coītē hoīes peccāt ex dilectōe q̄ sunt in malo · 2 sic nō vt sibi esse pēa aīa malus · Dicat autē q licet in actu peccandi sit repentina et rapina transiens dilectio ad mutabilia cū tristitia · m ante actū t timor pē et p3 supplicū tristicie diuturnū ·

Incipiunt flores secundi libri confessionum

In 2° libro · p̄mū ductū t · te dne simplicio q̄ quaz no repimur · Exquo accipit illud vulgatiss m · tā apud fideles quā infideles · q deus t ens simplicissim Dz · o d · quia illa que sunt maio re ydemptitate vnū sunt maiorē simplicitatē · cū ydemptitas sit annexa simplicitati sicut ipe augst̄ ondit in de trē dei Dz maior ydemptitas est inter angelū et animā ipm · quā inter patrē et filiū in diuinis · cū nō sit tanta · deitas ergo est maior simplicitas · 2 sic deus nō

sūme simplex | 2° dubitatio quia ubi t maior multitudo · ibi vr esse maior oppō · cū plitas quilibz sume oppositōe necesse intelligi · s maior plitas vr esse in deo quā in creaturis · q° nō t ita simplex · m̄or plurat quia t soluendo oppōita q̄ sūt in creaturis cū nō sit credere t in mente · t de veritate ad aliq̄ q t ita simplex · sd nullaz habeat multitudinē in se · cū tñ in deo sit natura personaz · et vera re laagnū pluralitas · Dicitur aut ad istas duas difficultates · q illi theologi qui nolūt recte discretare a oppone · et multitudinē nō ponūt aliquo mō posse istas difficultates q̄ admittē fidei catholice inducūt · si n distinctio et pluralitas sint annexe nisi oppōm · ut sme ipa esse nō possint · cū in dīnis veraz distinctiōez et pluralitatē ponamq̄ tur · nō ponēmq̄ ita eodē mō oppone nūt autē qui sme intelligit videt q distinctio et plitas possūt esse sme oppone · alio nō eo quia in essentialit̄ ordinatis · pora ponūt sme posteriolitq̄ esse · et nō eo · nūc autē distinctio et pluralitas p̄intelligūt oppōm · oppo nentia eis in quātū talia · sūt pluā et distincta · et tñ oponentia in q̄ m talia p̄dūt copōnē · sicut extrema ḷsitudinis sua · 2 mde mr dm et c atrem t vera distinctio · et nulla oppositio t vite · et tūr pz q̄ maior cuq̄libz istaz difficultatū t sta · quia sicut multitudo pt separari a oppōe · ita ydemptitas aliqua a simplicitate · cū ydemptitas p̄dat simplicitatē · sicut dueitas oppōnē —

Xm dictū ē qui vocatꝰ ē ate dnē
et ſeruus ē vorem tuā nō me dei
medico deat ab eo mē dicꝫ egꝫ ſanari aqº
ſibi ꝑſtitꝰ ē ne egrotaret t postea
mīg egrotaret et iō te dm̄ tm̄ ī=
moue amp diligat quia p quē
videt me tāt̄ ꝓcorꝫ meorꝫ lang
oribus exui per eū ſe vidit tāt̄
peccatorū laqueorū nō implicari
Exquo dicto acepūt duo documēta
ꝑmū ē q̄ quilibꝫ homo ſibi ipi delicꝫ
adeo ſarct oīa mala q̄ fieri ab eo
poſſent quia ſanat deus ab oībus
malis p dm̄ libatur ita et illāq̄ nō
ē deus ſ augm p dm̄ nō implicat
Xm ē q̄ plus tenet ad diligēdū in
norens ꝓbuato quā peccator ēcō
plicatus quia dr expſſe q̄ nō ſolū tm̄
dz diligere ꝫ amp dz o d quia
adoptiū videtur ee tm̄ſo phariſei
in luca quā xp̄us dns oīdaut=
dns qui le cui plus dimittt plus
diligere debet Dicat aūt q̄ quot
ſt rationes diligendi aliq̄ obm tot
ſt dilatōes ꝑticulares ipius obi cu
noua ratio inducat nouū actū dili
gendi aliquē Aut quia ꝓbuauit
a malo aut quia a malo eripuit al
terius aute rationes videntur esse
iſte rationes diligendi ſaut et ſmes
ita q̄ ꝓbuantia ē mgſ ñaalis et li
berata mgſ ſimilis nūc aūt augſ h̄
loquitur de dilectione inicali et pha
riseus in luca de ſimili q̄ est tantū
libatoꝫ quia quāto amatori malo
liberat gſtat q̄ tanto plus debz de
tali amore qui nō ē malꝫ exquo
ē amor quāuis ſimilis p iſtū modū

Hic incipiunt flores tercij libri confessionum

In 2o libro ꝑmū dictū est
q̄ quidē liber ānōms qui
vocabatur ortigensis ex or
tano ad phām mutat mgr augſ as
ſertū meū ad te dnē et ꝑces et vo
ces et deſidia mea ſcrit alia volunt
aut m̄ repente oīs vana ſpes et
im merili tp̄ ſapiē concupiſcebā eſtu
cordis mei et incredibili ſurgere
ia repam ut ad te vedrē Ex quo
dicto acepūt duo documēta ꝑmū
q̄ utile ē q̄q̄ fidelibꝫ legere libros
phoꝝ quia libri ānōms augſ cō
uerterūt Xm est q̄ inter oīa q̄
ꝑſt ad fugiendam concupiaz est
affectuoſiſſima exhortatio ad vaz
phiaz quia bīus augſ eſſet ratna
libus deſiderys ſiltū grauatꝰ ut
ibi pt exhortatio ad phiaz mutauit
aiaz eius a ꝑfectate maxima Xm
dictū ē q̄ iſtud vz studiū inſtituit
am̄ intendere ſcripturis vt videm
quales cēt : et ecce video cōs nō ap
tam ſuperbis nec nudatā puerꝫ
ꝓ in ceſſu humilem ſuaeſſu celeſtiꝫ
velatāz miſteꝝs vīmptū inquit illa
erat q̄ crederet tū ꝑuulis Exq̄
acipitur documētū q̄ nullꝰ pt ꝑſi
dere in ſtudio ſacre ſcripture niſi
ſit fundatus in humilitate ꝑter eā
certeciaz ipāz ſcripturā nō potuiſſe
ꝑ penetrare hīc adſſit augſ Xm
dictū ē q̄ plus in ꝑfectibꝫ ſoce
humane ē maior ꝑtās mori ad in
hibendū et ꝓmptꝰ ita inquit deus
ſ est ꝓponendus Ex quo dicto acī
punt duo documēta ꝑmū ē q̄ in
simulibz q̄ ſignat ꝑfectis humane
ſoce tp̄ſ ſ ſuperior et inferior op
posita ꝓpria vt ſupioribus

/ Hic ego de dignabar ee paulo

ſp̄ eſt p̄ndū: et iō nō dz obedire po
tius p̄nāpi inferiori volenti ebellāc
aduersus superiorē: quia sicut hier
dicit. superioris ē hic obedia p̄se
renda. ☞ m est q̄ in yerarchijs q̄n
q̄ platus inferior q̄q̄ p̄ceperit ec
pugnās p̄cepto superioris nō ē pen
dū. ꝑ supriori: quia ista ratio pbat
de deo respectu oīm. quia eius su
p̄ma ptas. ☞ z o. d. ſ. platus aut
p̄ceps inferior p̄cipiat aliq̄ ꝑ ac
rectam rationē. et superior contra
nō dz nō est p̄ndū. Dicitur aut̄
q̄ quia recta ratio q̄n ē manifesta
credit sub precepto summi legis lato
ris. s. dei: et tūc est facienda. nō sic
ussa ab inferiori ꝑ sicut a superiori
oīm deo nō. ☞ m dictū ē q̄ turpis
ē ps. quo toti nō cōgruens. studeat
ē alicui titulū superiꝰ allegatū. ista
m regula ꝙ t exemplificatur ꝓ
quidē in naturalibꝰ. quia si videm⁹
vnū homez hītē nimis magnū ca
put in hūdmē ad cetera membra.
z sic vituperamꝰ illa magnitudmē ptis
tangz quo toti nō cōgruēte. ☞ o in actu
finalibus. quia porta nimis magna
nā in pua domo vituperamꝰ. quia
nō cōgruit suo vsui. ☞ o in mora
libus quia si videmꝰ homez bonis
moribus adornatū. z si in modicis
desinat vituperamꝰ illa ptē ꝑ qua
peccat. plus quā in homine vicioso.
☞ o m politys. quia vnaq̄q̄ politia
vituperat q̄ ē priuatarū quarūcūmq̄ ciui
cui pub. ☞ z intelligēdū q̄ augs
in ducit istā regulā ad declarandū
q̄d̄ q̄ solutum ē. tractat de legis illā
cuius ait pēgimus violare debet.
☞ m dictū. q̄ q̄n deus gratia pactū
ut mores iubet homī in aliqua ātā
te ut coitate. ſ. nūq̄ ibi factū ē. faciē
dum ē. et si instructū nō erat mstri q̄
est. cuius rationez assignat. quia sup
riori ſp̄ plus obediendū ē. ☞ m
dictū q̄ gñale pactū fuerat hūā
ne est obedire regibus suis. q̄nto
inquit magr deo. qui ē rex vniuers.
Intelligendū. q̄ ibidē ponit duo q̄
primū ad ptātē libam p̄nāpū. p
mū ē. q̄ ipi p̄nāpes pnt dare no
ua p̄cepta q̄ nūquā alys fuerūt. ab
dam. ☞ m ē q̄ gra gñalitatez nō
pt obtinari regi. quia tūc tpancia ē gnune
gnūe pactū. et ita q̄q̄ fiat ꝑ eius
p̄cepta nō pt ēe gra tez gmutate.
A m dictū q̄ cū beatꝰ augs fluxisset
hereticis et mānichez. paulatī pdu
tus ad eas nugas. vt ēē ficuz
plorata cū derepitur. et mrem
eius arbore lactimis lacteis q̄si
ficū si aliquis gmedisp̄ frenetꝰ odi
eno nō suo stolē destructa. et mi
tra alia vidēta ibi nātat pmēcia
ad illā ficā. vnde accipitur do cū
q̄ homez quātūcūq̄ intellectu pfi
cientes. sicut iste fuit quātūcūq̄ st ad
aliqua pfut ē affectati. mox fuit
ex erati. ut credant nec cō lia. ☞ m
dictū q̄ cū mē augs rogasset q̄da
epm. ut cū ipo augs colloqretur.
ad refellendū errores hēsiū. qb⁹
noūcat ille cpus noluit. prudēter
inquit augs q̄ m sensi postea ven
dit ad hor em me ēē in doalem.
ad q̄ in platus inquit ēez nouitate
illius hereſ. Ex quo dicto accipit
argumentū bipartitū ꝓmū ē q̄ q̄n
aquis ē aliquo errore vere nisi i
volutꝰ et in libito dissuadet ē ad

conuertendū donec mḡr delibēt aīa
ſpm · z vidcat eius ſalutatē ℣m
ē q̄ in amt̄ laborat² ad querēdū
aliḡ ab errore quā diu ſtat in miſ
timore · quia ipe epūs nolebat loq̄
cū Augſtmo Incipiunt flores
quarti libri confeſſionū

IN quarto libro p̄mū dem̄
eſt · dū loquit² de illo aīco
qui ſcm̄ ab infancia nutrit̄ fuerat
et morte ſublatus mrebar ſiq̄
retrōs vuere mortales · qua ille
q̄ quaſi nō moriturꝰ dilexerā mo
tuus erat · et me mḡr qua ille alte
rā · vuc̄ ille mortuus mrebar · ℣m
inq̄ Augſt · dicit quda plūs dmi
dū vite ſue ſue aie / aīatū ſ · nā
ego ait Augſt ſenſi aīaz meā et aīaz
illius vnā fuiſſe in duobus corpo
ribus · z ideo mihi horror erat vite
qua volebam dimidiq̄ vuc̄ · et ī
mori forte metuebam · ne totꝰ ille
morēt̄ q̄ mltū amauā · ℣z mtd
ligendū q̄ iſta ūa beati Augſt nō
ſuīt p̄ modū detīmanꝰ eſtationem
q̄m lḡit · ūi ad lḡ verā amīcā az
nō lḡret erroribus implicatꝰ · Ex
quibꝰ p̄t elici duplex doctrīnū p̄m
q̄ qui amicaci ē atenerꝰ āms tradicta
tuc fit mtenſua · quia iſtig tāte
amīcie lḡit Augſt aſſignat rōez ·
℣m ē q̄ tā āmrandū aīoꝝ vi
onē facit amor · ut quilibz aīaꝝ
eſtimet ſe vnū / cū alio et aliū ee
dmndū ſibi ℣z m dictū q̄ amicoꝝ
t colloqū ūi ydem viaſſim bemuo
le obreq̄ ſimul legere p̄t vulgari
p̄t hoiāſtare diſputare mterdū ſn
odio · tanq̄ ipe ſcm̄ docere t mcē ſe

adiſtē aliq̄ mvicē deſiderare · abſentes
ſuſtipe vementes cū letcia et gaū
bus cor⁹ quaſi oſculare exptibꝰ aīb
quaſi vnū · Ex quibus dictis colli
gitur ſtitudmes q̄ dicit² / omitte p̄ contra
time ad amandā p̄ma ē cohibere ·
nō em̄ p̄nt ſt colloqui mſi ꝑ ſpe lḡ
tent · ℣m ē gſentire · et lḡ in rbꝰ
credūs · liz poſſint diſſentire ī ſcīs
libus · ſcut ponit hic Augſt · ℣m eſt
condelectari · quia illi qui gſentiūt ſ
mſirent in rebus eusdē gaudēt
et ſperāt · q̄m ē gaīari ut mutuis
obſequijs ſibi mrocēz gīcent · be mg
ne mquit obſequenda ℣z m dictū
q̄ rea ē ſibi lḡtma conſtīa ſ nō
amauerit recamante · a ſi amātem
nō recamaūt · mhil queres ex eo
corpe · mſi iudicia bmuolenāe · Ex eq̄
dicto capiūtur duo doctrīa p̄mū
eſt q̄ naturaliter quilibz amat amā
tē ſe · qua ſi nō amet rea ſe gſtaz
mquit cuiꝰ ſenat² tanq̄ refugiū illa
qualitē · ℣m q̄ amās nō querit in
amato ꝑ ſe mſi dilectōez tanq̄ meliq̄
q̄ mpendi p̄t · quia dicit q̄ nō q̄rit
mſi ſigna bmuolenāe ꝑ que poſſit
ſtare q̄ amat ℣z m dictū · q̄ plus ī
nullū cōz amittit cui oīs in illo
rari ſuit qui nō amittit² ſ deus Ex
quo capiūtur doctrīa · q̄ ille qui oīa
dilḡit ꝓ deū · mhil p̄t amittere · cui
nō poſſit deus amittere ꝓ que dili
git vnſta · ℣m dictū · ne beatus
ē qui amat te · z amīcū mte et im
mtū ꝓpter te · Ex quo capit² arḡm
q̄ beatitudo conſiſtit in actu amā
di · ℣z q̄ dra aſſignatur cū dicit²
amicū dilḡi in dm̄ · et inimicū ꝓ
te / Diat² q̄ lḡ ꝓ dicit lḡtudmem

aliqs exmplare vt pote fmis et liz in
diat lyitudmez ce mtis ut formalis et qua dilato imitari e polu ab
exmplato et amici ab mt luz p nã
lem mdmaaz respectu cuiusde ꝯ
diatur in dñ et pter dñm ꝯ m
dictuz q in hac vita aiã mea iaz
infrema nõ dũ lynis poliditate ve
tutis 2 sicut inquit aure liguaz
flauerũt apecatorubq opmacum
ita torqtur et obnubilat ei lumẽ
et nõ exmt veritas Ex quo acti
piũtur duo documẽta. pmũ e qaiã
mea in ista vita paz pt lyre de p
lida veritatis notiaa. 2m e qdi
uersitas opimonũ et qrarietasloquentiũ obnubilat veritate in
rebus 3m dictuz qq de dnemsi
ombus figuaz. qq de arte diale
tica loquendi et dissendi. et demu
ltis. et nũs fme magna inquit
difficultate nullo homẽ tradẽte
intellexi tu pis dne deus meus
Ex quo acipitur arg m q ista i
homis fuit diuinitꝰ in fuga et nõ
lyuanitꝰ acquisita. cũ homes inge
nosi istas doctrinas addiscant ce
teris docentibq cũ mgeti difficultate

Incipiunt flores quinti libri confessionũ

In quito libro pmũ dic
tuz infelix homo qui scit
dia et creata te aut nescit beatꝰ
aute qui te scit et si cetera nesci
at qui vero te et alia nouit nõ
ip illa beatior sz ip te polu beatꝰ e
Ex quo dicto acipitur 2or thco ta
arg ta. pmũ e q felicitas hũana
nõ qsistit in cognitione sciaz cepaco

sicut phi posuerũt quia oms pt
pma sr create et hic dicit q mspc
e qui oma creata pter deũ nouit
consistit lyitudo in opatioe mtel ua
Lynde quidã Beatus e qui deũ
nouit nit m e q aliquis beatꝰ
pt videre diuinã essenciã nõ vi
dendo creatura. qua dicit q btus
e ena si illa negciat. si aute asser
mpo le vnũ sme altero videri
tur nõ p opponet creature i visioe / posse mfi
essencie quã beatificari. q e mai te
sta istiꝰ textu. 2m e q eode actu
sancti in pma vident diuinaz esse
tia et creatura relucentez in ea.
quia dicit. qui vero te et alia no
uit loques de actu beatifico. qui
e polu vnus sm e. q nõ e pfectõ
actus beatificus quo videtur esse
dia diuina 2 creatura. qua illeq
polu videtur essencia diuina. et p
ons in actu beatifico mltiplicatio
notiaaq creaturã mhil apponit
pfectionis. alioqn nullꝰ dubitaret
qn eet pfectior qui plura videret
Sz o d. si actu in specie pt quis / eode
videre essenciaz diuinã pla. et qaz
sit cũ creatura. Dicitur aute q sic.
quia si isti actꝰ different specie vꝰ
esset alio ecnalitꝰ pfectior. et te
esset beatior qui videz diuinam
essenciaz cũ creatura. qua q pla
essenciã diuinaz 2o dubitatio si
eode actu nũo pt quis vidẽ es
sencia pla. et essenciaa cũ creatuã.
Dicitur aute q nõ sit. quia tue
esset contradictio s videre pla es
senciaz. et essenciaa cũ creatura
sit successiue bñ. quia cũ i pma ma

neat ꝑ idem actus beatificus
sancti aliquado vident in vbo
q̄ prius no videbat ꝛ reuelaꝫ
one matutina. ꝓaut gr̄ter credit
doctores ſ̄c dubitacio quo per
eudem actū nō ꝑt aliq̄ videꝫ
creatura. et aliq̄ nō. nisi actus
ille diminuat et augeat. Dicit
autē q̄ istud fit solū ꝑ oppoz ꝛ
spectus. ſ gmuā dicta. ꝛta q̄ actꝰ
iste hꝫ respectū ad obm̄ p̄mariū.
et aliū ꝓarū. Et ro manere re
spectū ad obm̄ p̄mū ſblatoꝝ ad
obm̄ ꝑ. et tūc intelligit essencia
ſme creatura. ꝛ ſ ponat ꝛ q̄ tr
vtrūq̄ intelligitur ſ̄c dubitacio.
ſi iste respectus qui aduenit illi
actui ut discedit qui ē ad obm̄ ſ
actū. ē extrinſecꝰ ut intrinſecꝰ. Dicit
autē q̄ ꝑt dici ut pōt extrinſecus
advenens. quia nō imaginat posi
tū extremis nec posito. ſ. tali actu
ꝓario obo. quia in iste respectꝰ
qui ē ſnc ad ſi. ē de genē rel̄o
nis. ſ Aug̃ in ſuis p̄nīs et illes
respectus ſunt intrinſecꝰ aduenientes.
et ro videtur q̄ueniens ponē istū
respectū intrinſecū aduenies. Sed
tūc venit dubiū. si talis respectus
ē intrinſecꝰ advenies qui pōt nō
ee posito extremo ꝛ fundamento. ut vi
deatur diuina essencia. et nō ꝛ ablato
ablato tali respectu ab ipo actu. Dicit
autē q̄ ꝑ diuina potentia ꝑt fieri
vtrūq̄ extremū talis rōnis ſme ꝓpa
ſcilicet duo albedines ſme similitudo
media. ut alibi ꝓbꝫ ſ̄c in essencia ꝛ
ordinatis. et in realiter differentibus ꝓo
differentibus

ribus nō repugnat aposteriōribus
ꝓparii. ita q̄ deus influet ad actū
et nō ad tales respectus ſ̄c tūc dum est
quia tūc mīſi deus apponat ademptū ipse
suis ſbtractionis influencie gr̄alit ipi
videbit in deo oēs creaturas nāliter in
ſme diuina essencia. ſ̄c positis duabus
albedinibus pōnt ꝛ nāo ſimilitudo nāliter
et tūc mīſi deus suaꝫ sanctos ipi
viderent omnia visa diuina cēn
naturaliter. Dicit autē q̄ isti decet
gredere ad ꝛvs extrinſecus aduenientes
ſ̄c in dictū est q̄ fidelis ho
tui totus mundꝰ diuinaꝫ ē. quasi
nichil possidet. q̄ ꝓbatꝫ quia mihi
vendo deo ꝓbi oīa seruiuit ꝛ in
dictuꝫ venit mediolanū ad ambro
siū epm papa electuꝫ cuius cō tūc
eloquencia mīstrabat ad ipe fluenta
coru et lētaū olei. et ebrietatis ꝓpio tuo aīn ceu ducē
bat ate nesciens. vt ꝑ eū ad te du
cerer. suscepit inquit me pat̄ ille
et pegrinationez mea pans ꝑ alui
dilexit. et eū amare repi. ꝑmo n
tamquā doctorez veritatis q̄ in cath
tua ꝓfūdo despabant. ſi tamquā hoiez
legitimū studiose audiebam disputa
te in pīncipio. no in terminone qua
debui. ſi quasi explorans eius fa
cundiaꝫ vtrū conveniez fame suę
ut maior ut minor esset. aud ſi
mo eruditior erat qua fama ferebat
cūmq̄ hilaris esset. q̄ ꝑmz ad discedi
modū in rebus nulla ꝓpacio erat
Vnde ambrosius inquit sibi libeni
me docebat salutē. Ceq̄ dicto
accepit ꝛ tria documenta. ꝑmuz

ē q nō solū qui audiūt bona cū in
tentione verbū dei ꝑ ea bona tractā
/ Qua strate quę ꝑficiunt ut ꝓ Augſ per
illū modū a beato ambrosio fuit cō
uersꝰ //2 m ē q ad arte docendi mi
tu vt fructuosa dicatur quia de tali
actu gmedat fausto //3 m ē q in ar
tu docendi mgſ vt valeat quā fa
tuosa quia de tali actu Ambrosiū
fausto cōponit in compatibile //4 m
ē q postq̄ Augſ disposuit dimittē
errore manicheoꝝ an cōuersioꝝ
more archademicoꝝ de ombꝫ dubi
tabat Intelligendū q ipe in lib⁹
de ciuitate dei ponit duo genera acad
demicoꝝ vnū antiquoꝝ platonis et
ipe et isti nō erant de ombꝫ dubijs
Alij illi qui postea fuerūt circa ipa
porphirij qui in rebus negabat
omne certitudinē Incipiunt flo
res sexti libri confessionum

In sexto libro //1 mo dic
tur ē ꝑ ambrosiū feli
cē fuisse epm̄ abarbarū q tale
pratus honorabat celebratq̄ tū m ē q
laboriosus videbatur | Ex quo dicto
accipit documētū q quicq̄ aliquis
appetit est depranatū q̄ aliq̄ ma
tu opposita virtus ubi videt labo
riosa sicut celebratū videbatur Augſ
laboriosū quia erat vicio luxurie
deputatū multiplicatur vt ibidem
ꝓbatur Simul autē documētū dictatur
eos et exemplo Ex quo ē qua q̄uis
aliq̄ mobile ꝑ naturalē mutatiōnē ꝑ aliqua forma subi mouē
tente ad aliq̄ locū laboriosum
ē ipm̄ mouē ad grauiū locū quia
violentū sicut graue sursū qua ꝓ
mutatōnē ad deorsū et io labori
osi ē hom̄ ipm̄ vitiū mouē ad ar
tū virtutis contrarie //5 m dictū ē
illud transiens ꝑ vitiū q̄da mediola
nensem quaduersi pauperē mendicā
sicut ioculatōrē aut lectarē a ꝓgem
et locutꝰ sū cū amicis meis qui me
cū erant multos ussa mox max ꝑ
quia cū actibus meis qualibus tūc la
boribus sub stimulis cupiditatum
hens mīa ſ mee carnis mihi
aliud vellemus nisi ad curā lectionis
ducere quo nobis mouit Augſ mē
dicꝰ ille pressit ac nuquā illuc per
tasse ueniremus Ex quo dicto accipit
documētū q saluatores ſ mundi sunt
paupes cū lectione q̄ diuites cū tristi
//6 m dictus ē q vita hec ē misa
et mors mita Illud autē dictū in
ducit ad ondendū q a voluptatibus
huius mundi est fugiendū et ꝓsus
in vētate ꝑ in speculatiōne //7 m dictū
ē q mihi amici Augſ ato colloquēs
ac detestantes turbulentas humanas
vite molestias eaque vnusquisq̄ id o
cū sic moliti uti ſ hec possemus
conferremus in me vnusq̄q rem
conflaremus simulacrū vt ꝑ amici
cie sinceritatē esset aliud huius et
aliud illius Si exercitus fieret vnus
et vniuersi singuli esset et omnia
omnū cū essemus confuse homines quibus
placuāt ut vnus eorūq̄ magistratus
omnia curaret ceteri quiesc̄ Ex dicto
ibidē q mulieres tales quas aliqui
esse habebant alij esse nolebāt
totū impediūt Ex quo accipit

dorum̃ q̃ vocati hoies ad cõita
tẽ vite no sũt opertum̃.

Incipiunt flores septimi libri confessionum

In septio libro ꝓmũ dictũ
est q̃ nulla aĩa potuit re
cogitare aliq̃d q̃ te sit mquit me
lius loquens ad deũ. Exquo dicto
accipitur dem̃ anselmi q̃ deus ẽ
quo melius maiꝙ cogitari pt. quia
in rebus spualibꝫ idẽ ẽ melius et
maiꝙ esse ꝑ beatũ augſ. Unde pz
q̃ omes gmiter doctores posteriores
hauserũt ab augſ tamq̃ a ꝓmo fõ
te. Ex m dictuz ẽ q̃ nõ mtelligis
ad ad in ſtr̃ domine. quia voluntas
tua nõ ẽ maior tua potentia. esset
enim maior si ita ipe tu ipe maior es
set voluntas. voluntas. n. et potentia
dei deus ipe est. Exquo dicto acci
pit̃ arg m. q̃ deus a nulla creatũ
possit compelli ad aliquid agendũ.
pducto quocuq̃ pore pt cessare a
pductione ruglibz posteriorib. 2o
pt facere in illis q̃ realiter dicit
q̃ uiq̃z ꝓus sme posteriori. Ex m
dictũ q̃ mulꝺa pri failias. et an
nilla si pregnantes. ita si peperit
vt in eode momẽto et constellaci
one nati fuerũt filij. et m altere
augebatur honoribus et diuicijs.
et alter reprebat in alia q̃ diuise
ſ futuris nullateꝰ declarata. Et quod
dictũ mducit augſ contra illos q̃
dicũt fata hom̃ ex gstellatione
pdere. de ꝑpendet Ex m dictum ẽ
istud. pasti m̃ dñe ꝑ quedaz hoies

/. uxor

quosdaz ptolomeoꝝ libros ex gre
ca mgua in latinũ versos. vbi le
gi nõ quide hys verbis ſ mlti
plia suaderi videbꝫ. Nota q̃ in
ꝓncipio erat verbũ. hoc erat in
ꝓncipio apud deũ. et deus erat
vbm. omia ꝑ ipm facta sũt. et sine
ipo fm̃ e mchil. q̃ factũ ẽ in eo
vita erat. et vita erat lux. in te
nebris lucet et tenebre ea nõ
ꝙphenderũt. quia omes aĩa q̃ue
testimoniũ phibent de luce. nõ ẽ
in ipa lux. ſ verbũ dei ẽ vm̃ lume
q̃ illumiat omes homes venietes
in hũc mũdũ. et quia in hoc mũdo
erat. et mũdꝰ ꝑ ipm factũ est
et mundꝰ eũ nõ ꝙgnouit. Unde vo
cait augſ in ꝑsõa venit et sui eũ
nõ receperũt. qt̃ qt̃ aute receperũt
eũ. dedit eis potestatẽ filios dei fie
ri credentibus in nois ei⁹ q̃ nõ legit̃
Item legi mquit q̃ verbũ deus nõ
ex carne nec ex sanguine. nec ex vo
luntate viri. nec ex voluptate carnis.
ſ ex deo natus ẽ. ſ quia verbum
caro factũ est et habitauit in nobis
nõ ibi legi. Exquo dicto accipit̃ 2
duo eudencia arg ta. ꝓmũ est
q̃ plti nouerãt multa p reuelacioz.
quia ꝙstat q̃ ad notiaaz talium plo
raꝝ acutissime nõ valuerũt. 2m q̃
platonici fuerũt premixtiam. quia
magnã ptem fidei catholice in hys
verbis pfessi sũt. putat enim aliqui
q̃ beatus iohannes libros istos i
greca legit. et euangelium suũ ma
gis vã inclinauerit. ita melius re
putet et ꝙ sperieꝰ vsq; in finem aut

/. hominũ et lux

nouit. ¶ m dictus q illa q̄ deo fecit singula sūt bona et omnia valde bona. Quo accepit arg^m q deus fecit vniuersū totū melius q potuit. quia nō essent omnia valde bona sil supra. vbi vniuersū melius esse posset. ¶ m dictus q̄ phaas hereticor fecit eminē ea hōde cara tua penetrat. et q̄ teneat sana doctrina. Quo dcto accipi^t arg^m q hereses sūt fidelibus utiles. dū similiter theologi ab hereticis magis mouent declarare ea q sūt fidei ortodoxe. ¶ p ide arg^m expom^t q expedit inter theologos catholicos esse opinionū cōtrarietates.

Incipiunt flores octaui libri confessionum

IN octauo libro ¶ primū dictus p rexi ad simpliciānū pēm in accipienda grā tua dnē tui ambrosiū epi et quē ve vt patrez diligebat. et nāzianū ei acutiū erroris. et vbi an̄ me moraui legisse me quosdā libros plonū. quos victorinū quōdā rhetor vrbis rome. q pānū defectū esse audierā in latina lingua mīstulisse gratulatus sū mde. q nō aliqua plonū scripta madiserim. plena fallacū ⁊ elementis seculi. in quis autē oio i sumaī deū et eius verbū quē victorinū ipe simpliciānus cū rome esset familiarissime nouerat. qui victorinus cū et pissimus plonū doctor. tot nobilium senatoū ob insigne pclari magisterii statuā foro romano t. imperio meruerat. et de isto diat ibidē q diebat simpliciano cū esset rome secreto quēr mortē inimicoū suoū. qui erant ydolatre. nouis me tā ēe xpianū. aiebat cū simpliciano dcēt. nō credam nisi videam te in eccā cū teteris xpiane. Ille sīc victorinus rediebat eū d. q^o pietes fecit xpiānos. ex quibus accipit duo thco^a do tā p̄fūdū q pidosū ē studere i plonis erroneis grā fidei militantibus. nō p^o homo fuit infide in studio. z foliatus. ¶ m sicut plonia obfuit origeni ad errores peuertendo. ut dē nūtate dei. ita augī pfuit ad veritatē dū rendo ut ipe ptz. ¶ m dictus q quāto maior pditor fuit in bello tanto erit gaudiū maior triumpho. studuit autē dictū mouit ad ondendū q plus delectat aīa in rebus i veris aut redditis. quā in sp habitis. et hanc regulā confirmat duplici exemplo. p^mo quia naufragantes plus gaudent de tranquillitate post naufragiū quā ante. z^o quia egri tantes plus letantur de conualescentia. quā prius de sanitate perfecta ¶ m dictū q voluptuosis molestijs honores acquirit voluptates mercenarios. sicut declarat duplici exemplo p^mū z q homines nō venit ad edendi et bibendi voluptates. nisi p^o habeāt et famis anxietatē. ¶ m ē q id vero institutū ē ut ea pacte pōnt se nō reddant stati ne vile mquit habeat maiorē datā. quā nō sperauit dilata. ¶ m dictus ē velle meū tenebat inimicos. et m nī cathenā sanitat. constringebat me ex voluptate

ꝓverpa facta ē ḷbido et dū ꝑ ut ē
libidim facta consuetudo ē et dū
consuetudim nō ẽsistit ẽ facta ē
ñitas q̄ fuit aupule illius tathe
ne ex quo dicto acupit ⁹ donim
tū q̄ vitū q̄ ē longa consuetudi
ne raditatū ita greuat q̄ ecꝫ ad
parandū ñitat ꝗ o d q̄ nō ꝑt
ee peatū ad qđ hoīes ñitatur
Dicatur aut̄ q̄ Augſ nō acupit
hic ñitatē ſuete ꝓmeutabilita
te ꝗ distrcte ad reprehendū vici
mata quasi q̄ m dictuꝫ est q̄
ego adolescens dyerā dā m̄ casti
tatem et contmenciā ꝗ noli nō ti
mebam n ne cito me exaudires
et sanares cito amorbo cupie
que malebam explen quā ex
mgui ꝗ equo dicto acupit ⁹ aug
mrcndo magnā hūilitatē m bto
Augſ q̄ suaꝫ ſeditatē ita cōfeſſo
ē toti mudo vt istū libꝝ in me
moria suoꝝ vicoꝝ ꝓpetuā omib⁹
velmqret q̄ m dictuꝫ q̄mpat
animo cōpi et pet ſtatim q̄mpat
sibi et reprehendat ei q̄mpat mquit
animo vt moueatur manus et
tanta ē facilitas ut vix a ꝗuis
ꝗuat ⁹ impū q̄mpat ait animo
vt velit nat alitet ē mquit ner tn
facit illud impū C̄nde hor nō
strū et quare hor dixit augſ et
statī adiugit q̄mpat mquit vt ve
lit animo nō imparet qm̄ velle
et nō fit qđ impat quia nō ex
toto vult ner ex toto impat ita
intm impat in quātū vult ⁊ iō si

nō fit q̄ impat intanta nō fit ſ
quātū nō impat qm̄ voluntas im
pat vt fit voluntas ⁊ volitio ne
ipa vnaꝫ plena impat iō nō est
q̄ impat nā ſi plena ēet vnaꝫ
nō imparet vt ēet nō g⁹ mostrat
prim velle et prim nolle ꝗ ego
tudo animi est ꝗs ex isto dicto
acupiūr ⁹ quatuor notabilia ꝑm
ē q̄ animo mr ⁊ voluntas dnat ⁹
membris corpis pnāpalit⁹ pnci
patu despotico ⁊ ꝗuli quia dr
q̄ vix ibi discrmt ⁹ ꝗuis ab im
perio quia ita velocit⁹ obtem
pant membra ꝑm ē q̄ aīa nō
dnatur vrib⁹ in tioibus ꝑlatiua
dispotico ꝗ politico in quo qnāq⁹
diatur mpati C̄nde dicit intīq⁹
qnāq⁹ ubet nō fit tūc nō impat ꝗm
se totū ⁊ ꝗ tota ſue voluntatis
plenitudinē ꝑm ē q̄ qnāq⁹ vo
luntas nra impat sibi ipi vt ali
q̄ velit prim ḷz velle et prim
nolle ſi cm ꝓfecte vellet nō ſi
ad volendū imparet ꝑm do tm
voluntariū q̄ nō ꝓfiatur ꝗ m istū
mo m ē mpetū ex voluntario et
in voluntario ⁊ hor dat mtr te
prim velle et prim nolle et tm in
voluntariū ſmpliat ⁹ voluntatē ad
ꝗ q̄ ⁊ g⁹ nō mitt ſi nō ꝓfiat ⁹
ḷz o d quo voluntas pt sibi ad
volendū imparē ad velle sit acto
cluctꝫ qui distīguitur grea impa
tū ⁊ dicit ⁹ autē q̄ illud imperui nō
ē mpi quia voluntas quertit se ad
volendū plene q̄ cūtea plene nō
volebat ꝑ a dubitatio quo vo

ſi cm tūc nātatio q̄ nō ē exactio n
ꝗm q̄ ſmpliatur nātatz vo tz mq̄
alijs vnosq̄ possit ēcrede a pūo dr tm
nātatio q̄ hūtz vnosq̄ ex se ſciat nā
bōtz q̄ ꝑ vo tas ad ēmacāt libēa ad
nō pcipiendū q̄ us cū magna difficul te

lutas pt esse ptim volens et ptī
nolens respectu eiusdē dicitur ad
qꝫ qn omīm habet duplicē cacoēz
ꝙ vna pt amari et ꝙ alia odirei
sant medicinales ponis amat quia
salutifera et editur quia amara
Im dictuz ē dū flerem amaruꝫ
me contricione cordis mei ecce
audiui vocē quadā cū voce dicentiꝫ
et recubo reperentez quasi puī ut
puelle tolle lege tolle lege statim
qꝫ mutato vultu mirabiliꝫ cogita
re cepi vtrū solent puī in aliquo
genere ludendi cantare tle qꝫ ner ori
tebat cuo ut omīo ēpsso quia im
petu lacrimaꝝ surgere mihil ad
terpretans mī diuinitꝫ iubebi mpi ut
apprehendez codicē et legerē qđ primū ca
invenissem audieza n de autonio
qꝫ euangelista letoc ubi forte sup
venerat admonitꝫ fuat tamqꝫ sibi
diceret vade et vende oīa q hes
et da paupibus et habebis thē
saurū in celis et vene et sequere me
et tali oraculo cdte ofestim quer
sū esse vta cōuitꝫ redi ad cū locuꝫ
ubi codicē posuaz apertu arripui
apui et legi in silencio cap̄m qđ
primꝫ qui sub oculi mei no in com
messationib⁹ et ebrietatib⁹ aut cu
pidi bꝫ et impudicis no i contentione
et emulacione sꝫ in dnō ihū xpm
et carnis curā ne feceritis in
cupidi bꝫ ner vltra volui legere nec
opus erat statim enī omes tenebe
diffugerut et conuertisti me ad
te vt ner vltroz q̄rem ner ad
spez seculi ex quibus dictis aliꝫ
plut⁹ cor thes ca do ta primū lectio

diuine scripture vz ad fugiendā stu
ultitiā ut pt̄z in beato antonio
et cōe iubrici tē cui dedicꝫ erat
augst et ꝙ lectioz sanato ꝙ m sic
lato euangelioz mduit ad assim
pauptat⁹ ut pt̄z in antonio ita lāo
eplaz mduit ad affectū crispitudis
vt in augst ex quo dicto habetur
qꝫ sors illa ē mihi autentica sꝫ qꝫ
quecꝫ fuit antonio et augst et ꝙm
cūdē modū mvenit suū primū mo
vuendi sermonis Im dictuz et
mitas delectat superiꝫ et tpalis
bone voluptatis retexit miserꝫ
cadē n aia ē nō tota voluptatis
illud an hor volens et id deflet⁹
graui molestia dū hor veritate
promittit illud quia familiaritat⁹ ꝙ
pomit Incipiunt flores no
mi libri confessionum
Ir nono libro ꝙm dictū
ē dolore denuo excrucia
bas me dnē et tu tm magestet vt
nō valem loqui aperdit m cor
meū admouere oīs vt deprecarē
te ꝙ me scripsi mihi et dedias
mox inquit ut gēma simplici
affectione fremꝫ fugit dolor ille
sꝫ quo fugit expauet fateor dnē
deus meus mihil n ab m cunte
erare expertus fuerā Im dictuz
insinuaui ꝙ lacrimas angustii tus
sancto ambrosio ppuli errores me
os et pnō notū meū vt moueret
qꝫ mī potissimū de libris tuis legendū
esset qꝫ prudentie tante gracie pa
ter et aptior quia fidē Ar ille ut sit
ysayam prophetam credo qꝫ ꝙ ceteris
euangelij vocationis qꝫ gentiū sic ꝙ

nuciatur et aperior ꝑ m dictū
placuit alypio ſ fratri meo ẽcripi
me meū q̃ aduersmq̃ nobisq̃
pmū adeo datū ee me carnaliter
natū de peccato animoꝝ ſme ex v
et in gemo pmittebat mltos gra
ues et doctos mtaiã tua ti ꝙſtreo
nõ m illo puõ pter debitū ner ha
bebat ẽ mquit liber me de magſ
pe ibi loquitur meū mlta cuiq
mirabilia expti ſumq̃ tū cet in
annis xvj horori mi erat illud ſ
gemu cito de cãa abſtuliſti veraz
eiuq̃ cū quo ſil baptizati ſumq̃
de quo dixit ee mihil dubitare ꝑ m
dictuz ẽ q̃ tū ustma valẽtiani
regis puõ me ambrosiũ in ho
mez pgrederet hereſis ſue cãã
qua ſuãt seducta ab arrianis ee
tuſabat pia ples in eo mori pa
ta tū epo ſuo ſuo tuo ibi mea
me analia tua poliatudinis et vi
giliaz pmas ptes trnos oroie
rabat nos frigida ad hr acto
lore ſpritq̃ tui exercitabam cū ti
mte ſup mediolanũ ſ conturata az
turbata ymis et pus ut cancretur
more orientaliũ pau ne ꝙſtus in
errorib tedio contabescerez mſtra
tri est ee illo in hodiernũ die crem
tuã memorato antiſtiti tuo p uiſũ
apuſti latenẽt corpa gervasi et
ptasi martiz ſp tres animos mo
zupta in thesauro tui ſereni eodãs
unde opportune ꝓmereꝝ ad cohe
rendũ rabie femineaz ſ regimo
tui n plura et effossa digno tui ho
mie inferrentur ad ambrosianaz
baptiſtã nõ polũ quos ſ mdi ver

abant ſpritq̃ pfess eisdẽ demoib
ſaluabant ẽ cm equidẽ p plures ã
nos vero a natiuitate noq̃ tū ꝓlo
ſentie cum q̃ſſet
et vidiſſ exiliuit vt tangerez ſẽte
tz ſanitoz qui vt fert mox api
ſt oculi eius ſ mde illig animoꝝ
ſupple m patuſ et ſi ad credendi
ſanitatẽ nõ applicato apprequeꝝ
m furore repress ẽ ꝑ m dictuz
ẽ ꝓut animi adulantes pcurat
ſi mmiri litigantes arrigũt ee
quo duto acripit dormiẽtu q̃ me
lio ẽ audire minuroz ẽpiensioẽ
quã amiroz adulatioes quia iſte
norat et ille ꝓficiebat ꝑ m dictuz
q̃ me augſt educata apentibus
pudite et ſubrie mbũ fracta tra
dita ẽ vnio tui pelud dnõ ſuiuit
et ſategit mq̃ augſt eũ dno luc
21 ita aute tollãbat rubibus in
iurias vt nullaz vnquaz horret
detrahere dissenadez expertabit
n manu tua vt credens mteraſ
tigaret erat n ſti mazuti pr
augſt ſit benuolentia papuis
ita erat nra feruida ſi nouat hoc
nõ existere rato nõ tm facto ſi
ner verbo q̃ vero refrigo ee
quietũ tū optatũ videre vacuez
fructi pũ reddebat ſi forte in gſſ
deratus noq̃ fuãt de mũ tū ma
trona mulierc quaz vnei mãſue
tores erat platarz vestigia de
honestata facie gerez mtẽ amaraz
alloquia ille arguebant mauo
rũ vitã her eaz lingũã leu pietu
ſuiter ãmoues exquo illas rabu
las mtemales q̃ vocant quibꝰ

amille fratr̃ fuisset nõ optẽ sup
bre aduersũ suos dñs aũ illẽ
mrarẽt stientes quẽ ferat̃ gu
gẽm supinerẽt nũquã fuisse au
ditũ q patrũ riadit vxores suas
aut q ad se mutuõ domestica lite
duxisset sort ẽnã suã susurrõ ma
laz annillaz aduersũ se mutatã
sit euãt obsequys ꝓfuerẽt in
tolleranda et mansuetudine ut me
dias linguas ꝓdẽt ꝑ quas pax
domestica turbaretur dutũ xrũ
suũ in extrema vita sua lucrata ẽ
in eo fideli plangat q
nodũ fideli tollerauãt demq; nũ
venisset ad morte maiut pomte
hoc corpꝰ ut vbiũq; voluit vos
tura ꝓturbet in illud vos rogo
ut ad dñi altare memit mei
quibus dictis accipiũt exempla
optima ad mulieres honestas istiq
femine ex ipis hortandũ de qua
ñra fine liber sit concludit sit q
in pace aũ vno suo cuiq; nulli
postq; nulli nupta est

Incipiunt flores dictum libri confessionum

IN isto libro ꝓmũ dictũ
ẽ q delectant auditores
bonos audire ꝓterita mala eoz
qui iã carent eis nec isto inquit
delectat quia mala sũt si quia
fuerunt et iã no sunt ꝗ quo dicto
accipitur do tũ q bonũ de malis
ꝓteritis dñr hic nr̃is meritis meritoze
gratiaũ ut eis placeat q fuit di
missa et displicat q fuit commissa
in patria erit gratiaũ de culpa

deleta si nuq; de omissa quia sb
ratione plati nuq; eis oĩz diua
offensa ꝛ m dicitur q auram
liliorũ discerno a violis nõ olfa
ciens et mel a fitõ nil gustans si
cõmstendo ista apono in ingenti
memorie aula vbi sũt plitudi
nes rerũ a me exptarũ et recedi
tarũ ꝛ m dicitur cũ audio tria
genã q̃nũ esse cur sit q̃ sit et q̃
le sit sonoꝝ quidẽ quibusdã hec
verba conserta sũt ymagines rẽ
verõ ipas q ipis signat̃ some nullo
sensu corpis vspiã attinga ꝓbar̃
meũ et in memoria mea remdubi
nõ ymagines earũ si ipas res q
bñ venũt ad me nõ invenit̃ mi
dicatur q ante erãt in memoria
ita remota ut forte ea inquiare
nõ possem quo cita inquit i venu
nichil esse aliud dicẽ ista quorũ
nõ ꝓsentiã haurimq ymagines
si sme ymaginibq mtq citissimo n̄
q primo in memoria latitabat ꝙ
ad manũ posita diduisse sit ibq
exemplificat de rebq dmcsoniũ
et figuãt et nidũt quales iã
nullus sensꝰ penit luz n sensu
i mẽte quos miãmo nõ in illos
qui miãmo qui s fuit abstracti
a sensibq ex quibus dictis acci
piũt duo argta ꝓmũ ẽ q bẽ
augt posuit aliquot congnosci
bilitũ spẽs in natãe mẽ memo
rie qua ipas negat acquisitas
vt patuit ꝛ m est q ipe ut tot
plocus aliquãtulũ accessit ad
illã oppmioẽ q dixere esse quasi
quoddã vimsti dũ plitudines talũ

cerā nō acquirūt ꝫ ad memoriaz
reducant ꝫ o d ſ teneatur omīs
via ꝓco q doctores coiter dedmāt
ab augſ nō ponētes aligd in mēte
mea additū ſ omā acquiſita per
ſenſū quo potit polui deo augſ q
roes nrōz ut figuraz nō pripuit
ſenſibg quat aute q ſpecies mtelli
gibiles ꝑ quas gnoſcā ſtraz ceraz
lyticudmes nō nō hauriūt ꝑ ſenſū
quia ꝑmo ſpecies in ſenſibg fiūt
cū ſint mtellectuales et nllm tle
in ſenſu cē ꝑt ꝫ cauſent eqiuoce
ab illis q ſūt in imagmaone cō
creente mtellectu agente ‖ q m dic
tum ē q cū dico quatuor ꝑturba
tiones animi ſ cupidi tē letiaz
meāi et ſtriaz et q d de eis diſ
putare poſſem dui do ꝑ ſpes ſuas
diffimdo in memoria mea i ſcīs
quid ducā aīa mde ꝓfero ſic quo
dicto acquirutur tria are ta ꝑmū
ē q paſſiones que ꝑnapaliter aīaz
meaz ꝑturbant ſūt quatuor ſ
cupiditas at conaupiā letiaia timor
et triſtiaia ‖ m ē q talis modg
ꝓdendi in diſputaaombg ē per
diſmaiome et diuiſiones quia ſtus
preſſus hic exꝑmit ꝫ m eſt q
memoria ē m ꝓpe mtellctiua quia
oſtat q nō ſolū ſ m ſenſū ſ eāa ſ
mtellectuz homes ad veritates
et doctrinas aſſuetūt ‖ m ē q re
omīa que de nouo poſſumg mtſ
in memoria pro lynt eſſe quia
dicit q mde omīa talia ꝓferūt
et iſta nō ꝑnt bene mtelligi miſi q
ſpecies intelligibiles in memoria ꝑ
uenīt actus mtelligendi ‖ q m
dictuz q aītalia aſſuetcerā non
ualerent mlus rebus mſi ꝑ meoru
am quia aſuetūt ꝑ mlta ut exꝑ
mit ‖ c m dictuz ē q nota ē oī
bg hoībg beatitudo qui ſi vna vo
te mterrogari poſſent vtr beati
eſſe vellent ſme ulla dubitaaone
velle vnderet q nō foret mquit
mſi res ipa tuq hoc nomē ceraz
meoria teneret ‖ ex quo dco aīaz
ar m q oīes homes lynt natūa
lem mdmaōz ad volendū beati
tudmēz in ctaone ſua comūi ꝑ
vniſale ſenſuz q hic ponitur
oīm ſi mterrogarent ‖ alia n ſūt
nalia que oībg quemūt et q
in ptaulari ſic ſupplcia btitudiē
nō ē talis naturalis in dmaio ſ
ſequitur ꝓg illud dictū q habetur
ad ꝓpoſitu nō g o ctū ē q omēs be
ati eſſe volūt quia qui de tegau
dere nō volūt beatā vitā nolūt
et poſtea dicit q beata vita nō ē
mſi de veritate gaudū hic ꝓ
theo ca documēta ꝑmū ꝓ bīs
ē oībg tombg vtentibg in gnīna
nota utpote optime de hoīe quia
dicit q in tuglibz meo a gtinetur
‖ m beatitudo in comuni ē ab oībg
naturaliter deſiderata actu bon
tatis cuiuſ hitia quia dicit q oīs
vnderet ſme dubio ſpm velle et
q hoc nō ſufficit naturale deſide
riū q ꝓcedit ad m cuctū quia
ad illud deſiderū nō requiritur
ꝓcmēs notcia vt ly habetur d
memoria ‖ m beatitudo i ctaōe
ſpeciali nō eſt oībg naturaliter nō
qui ꝓſpi gnīunt nō ꝓſpiunt beatu
dīs in viſione et dilcōe diuine
eſſencie ſicut veritas ponit et

thō ql alīā ꝫ vtz in actu mllectus
ut voluntatis. 4m beatudo sub rōe
talī nō est ab oībus naturaliter dr
sderata actu eliato quia talis actꝰ
p̄vent ꝫ a notīa in memoīa et nō
actus naturalis desderiū quā dr
ponit ꝫ eliatū ꝑ quē aīa mox est
creata ly naturalem mlmanoēz ad
felicē ꝑaut materia ad formaz
5m dicitur ē curat veritas pit
odiū et immitꝫ facty ē ut eis homo
nud p̄dicanti vñ cura amet ꝫ btā
vita q nō est mſi gaudiū de veritā
te mſi quia ſr amat ꝫ veritas vt
quālīqz aliud amant velmt esse
veritate amat quide lucentes ꝑ
oderūt redarguētes 6bi duo ꝑm
veritas ē mānifestatīa et falsi nol
lent convinci 7m veritas ē argu
tiua et mali nollent redargui 8m
dicitur pepe in pompis resistimꝰ
nrī qz ꝑposīti memores aīa in eo ar
tissime ꝑmanentes nullū talibꝰ ille
cebris ad lybemꝰ assꝫ y et nī tñ
interest vt aliter arrideāt cuguīlā
tes ad consensū vrdicamꝰ ipos nos
fecisse q in nobis factū esse dolemꝰ
9nde acꝛpitur arg y q illa que
fuit dormiendo ſi peccata displic
ant nō nō fuit notīa inquit a
nobis 10m dicitur nō ego in nūdi
naz etā tūno ꝑ in mūdiaaz cupi
ditate frō nōe oīe genus car
me manducare esse ꝑmiſſ et ly
liam cibo corpis refectū cohīanez
mirabili abstinencia p̄diāi nec to
tius fuisse ponibus esau concipiaz
lantacule decepti dauid ꝑter aque
desideriū a se ipō cōplenſi ꝑce
pere nrm nō de carne ꝑ de pāe
esse temptatū et pḡ in hēmo nō
quia terrenas desderauit ꝑ quia
este desderis aduersꝰ demōr m
mutauit meruit inplvari 10m
dicitur ē iste plangende tenebr
in quibꝰ me latet facultas mea
vt animꝰ meus de vrubꝰ suis nō
interrogaret nō facilem redendū
ex istimet quia q mest plenꝰ oscul
tū ē mſi experiencia ita mānifeste
ō nemo securꝰ ē in vita ista q
tota temptatio ē 11m dicitur m
lyis peccatū nō sentiēs ꝑ postea sē
tio lyanc ēe falsam vt melos
esse cantilenaz ſuauiū quibus
canticū ꝓphēticū decantat ab alti
bus meis cōmoueꝛ velim aīa ipū
ea mī tuciq videtur q de alexan
drino epō athanasio pepe meū a
micū modico mflexu voris faciebat
sonare lectorē ꝓpalmi ut ꝑmūtati
ati vicimor esse quā cantati nī
tñ mī acridit vt ne amplius cāt
quā res q cantꝰ moueat me pe
naꝛ peccare confiteor et tūc ma
lē nō audire canentis 12equo dō
a acipitur do tī q cantꝰ nimis ī ecta
melodioſi magis impedit deuoti
onē quā iuuet et ī anastasiꝰ ma
lebat audire ꝑmūtarīē quā can
tarē 13m ē q illi peccāt qui plꝰ
in cantu quā ipā re deuota q ca
nit ꝰ delectant ꝰ quia augs in lor pe
peccasse fatetur 14m dicitur q
gnālis experiencia sensuū concupīa
vocatur oculoꝝ q nitretōs sensꝰ
vsꝰ ꝑmatū tenet et retrō sensus
sibi de sūtudine vsurpat nī alī

q̄ cogniciõs exploreant ¶ De quo
dicto scripturr documẽtũ q̄ poten
tia virtus inter omes sempiternas
t nobilissima tuꝰ mḡ spũ ẽ q̄
pmigrit ad interpalia ad que nullo
pticularũ sensuũ attingit ℣ m
Dicturꝰ mũquã hoꝝ temptationis
gemus tessauit aut tessat a me
in hac vita pt timeri velle et a
mari ab hõmbo nõ pp aliud nõ
ob aliud mi sit nĩ pt gaudiũ ¶ Eq̄
scriptur documẽtũ q̄ naturalis in
firmitas mest hõmbus vt velmit
ab alys timeri et amari quia ĩta
interpretationẽꝫ hic q̄ugs̄ pomit
necessabilem et talia st̄ ꝑ nãlez
infirmitatẽ ¶ Dicetur q̄ sortasse
ee temptatio honoris et amoris
quia temptatio carnis q̄ ĩa in illo
cessauerat et tĩ ista in ꝓgressibꝰ
vigebat ¶ Quapiunt flores ve
dectum libri confessionum
In xi° libro ꝑmũ dictũ
tur dñe verũ narrationes
tibi digõ nõ vtiq; vt p me no
ueris ea ꝑ affectũ meũ exerto in
te et eoꝝ qui hoꝝ legunt ℣ m est
q̄ fides mea ſñe tue cõpata igno
rãtia est et ibidem dicit q̄ omnia q̄
pulchra et bona st̄ in creatur̄ ad
deũ compata nec pulchra sunt nec
bona ¶ Eq̄ dicto scripture do tu
q̄ omnis creatura ad dñi cpata est
dmutr̄ perfecta nõ totaliter imperfecta
tũ ꝛ̄ suã ꝑfectionẽ habeat ut cõ
patur ad dñi et ratione talis dimi
nutionis dicitur imperfecta ℣ m Dictũ
t nõ mundo et in terra fecisti celũ
et terram nec in vniuerso mũdo
fecisti vniuersũ mundũ quia nõ erat
vbi fieret antq̄ fieret ¶ Celũ g̃o nõ
est in loco quia a deo nõ fuit factũ
alicubi ¶ Eq̄ dicto scripture antq̄
q̄ omne q̄ fit in aliquo loco ꝑsuppo
nit illũ locũ quia ꝑ hoc ꝓbat vni
uersũ nõ esse in se factũ quia tũc
praeexisteret seipso ℣ m est q̄ omne q̄
fit in aliquo tempore ꝑsupponit
illud tempus pari ratione ℣ m
Dicturꝰ verbo tibi eterno simul
et sempiterno dicis omnia q̄ dicis
et q̄q̄ dicis fit nec aliter quaz
dicendo facis ℣ o d quõ deus
dicit omnia verbo dicitur autẽ q̄
dicendo verbũ i. gnãndo filiũ ex
primit in eo omnia exemplaria ere
aturaꝝ q̄ habet in mente sua
tũ omnia essentialia ei cõmunicet ℣
dubitatio quõ deus fecit omnia di
cendo Dicit autẽ q̄ dicendo vbũ
hoc ẽ gignendo dicit omnia facere
quia gnãt ei ꝑ dilectionẽ vnã
ꝑductiuaz omnĩ que fecit cũ eode
mo posset dici de ꝑductione spũs st̄
℣ m Dictum ẽ ad ipaz dei suam
primet voluntas eius q̄ si creatuz
est aliquid in dei substantia q̄
pus nõ erat tũc nõ esset vera
ter eterna ¶ Si autẽ inquit d° vo
luntas sempiterna erat ut esset ẽ
atura tũ nõ sempiterna erat ẽ
atura qui hoc dicit mundũ te in
telligit quia meterno nichil pãt
ſ̄ totũ pnẽs est ℣ o d quõ ostẽdit
sic ẽ illius questionis ¶ Dicit autẽ
q̄ voluntas nõ erat ꝑ eterno liz
foret ab eterno et isti arbitrent

nō posse fieri sme transitu volū
tatis ꝯ m dictuz cū dicatur q̄
fecerit deus anqua3 faceret celū
et terrā ꝛndio nō id q̄ quidē
vndisse plibetur ioculareꝛ celu
dens gēms violencia3 alta mq̄t
ꝑcutentibꝰ gelyemas pabat lor
mquit q̄ugſ nō vndeo lubentiꝰ
mquit vnderez nestra quā id vñ
mrederꝛ qui alta mterrogauit et
laudatur qui falsa vndit ꝯ dico
q̄ deus anq̄ facit celū et terrā
nō faciebat aliq̄ quia tūc amtdez
creaturā ꝑasset creaturā et istud
nī ē stulte capiendū pro factis
nā si quereaꝛ quid opabat ꝓcaꝛ
diligebat et angnosrebat sua ceno3
z sic nō erat ociosꝰ ſ̄ m talibꝰ
operibꝰ beatus ⁊ mfra subdit
q̄ugſ sio q̄ nulla fiebat creatura
anq̄ fiebat nulla creatūa aut ſ̄
nuq̄qua volatilis ſ̄ꝰ vagaꝛ per
ymagies retꝰ tpm et d tedeū oī
potentē omnreante celi et terre
artificez ab ope tanto cmquaz
ad faceres ꝑ in mnabilia seula
tessasse mreat cuigulet atz aute
dat quia falsa mreatur ⁊ mfra
subdit ner patiar gones homi
qui penali merbo plus sanꝰ q̄
capuit et dicit q̄ faces de anq̄
facet celū et terrā a q̄ velit ei
m mente vt aliquit faceret tū
antea nuq̄a aliquid fecit ꝺa
illus de hñ cogitare q̄ dicit aut
in vemre q̄ nō dicatur nuq̄az
vbi nō ē tempꝰ q̄ui ergo dicit
nūq̄ fecisse q̄ ad dicatur ms illa
tpa fuisse ꝓdicat q̄ nullu tpꝰ
sme creatura tua et desinant

ꝑaz vob̄ te loqui q̄ aut q̄ nosti
m ꝓncipio celū et terrā sme va
rietate noticie tue ita fecisti in
ꝓncipio celū et terrā sme distinc
one actoms tue ⁊ cui mtellegit
q̄ fiteatur tibi et qui nō mtellegit
q̄ fiteatur tibi ⁊ qua excelsa es et
humiles corde sūt domꝰ tua ⁊ ec
hor ⁊ dormēta ꝑsmū illa oppio
ꝑ ypa ract ꝑa ē ponēs omez ſb
stantiā separā ociosā ee nr mo
ueat ad corpꝰ quia dicit q̄ deꝰ
am. mudu creauꝛ mchil faciebat
et m eius substancia nō erat ociosa
ꝛm illa oppmo etiā ē nrō hō po
nes substanciaz nobilissias ad o
pationes ignobilissias ordmari
cū motꝰ loralis sit diuine diratis
opacō mter omes formas ⁊ nde
rationabiliꝰ poūt ordmari ad su
uas opationes ī manēs q̄ sūt ī
tellus ⁊ velle ꝛm substaciā di
uina ab eterno nō fuit ociosa qua
mchil recat ꝓeo q̄ nobilissias opa
tiones mtelligendi et volendi ha
buit beatificas ⁊ m ex ista regula
omis substanaa q̄ nō ad opatur
ē ociosa ꝑsuadere pdueto ꝓmaz
admira ne forte diuina natura
ponatur ociosa ab eterno cū eis
actiones in manēs nō sūt elite
⁊ m dictum nulla tpa fuit tecna
tibi quia ſ̄ tu ꝓmanes et illa
si ſ̄ maneret nō esset tpa q̄n
ē tempꝰ quis hor sanē breuitꝰ
explicauit si quereti explicari
volo nostra fidem illa aute duo
tpa ꝓteritū et futurū quo sūt q̄
preteritū ia nō ⁊ futurꝰ aute nō

dū ē pns pns aut̄ si ll esset
pns ner m ptēritū trāsiret nō ēet
tempo ꝑ eternitas ner vere dicq
tempo esse nsi quia tendit ī nō
ēe Item ad ondendū maiorē ēe
ist̄ difficultat̄ adiugit si quid ī
telligitur tpis q̄ in nllas ut mi
nutissimas momenta ptes diuidi pos
sit id solū ē q̄ pns dicatur q̄ tā
ta rapti trānuolat a ptēito in futur
ut nulla morula extendā nā si ex
tendatur diuiditur in ptēritū et fu
turū pns aut̄ nullū habet spacium
et tm̄ q̄rit quo tempo longū ē nō ī
futuro in q̄ quia nōdū est ner mp
tēito quia iā nō ē et pq mitra va
concludit dubitatione sic dicens ꝑ
forte tpe sit dicetur q̄ ista tria pns
ptēritū et futur sūt in aia q̄daz et
alibi nō video ea mquit de ptēto
memoria de pntibo ꝑcepto de futuris
expectatio Et m dictum ē audui
a quoda docto homine q̄ solis
luc ac ꝑdet motu ipā sūt tpa
cientia poaus nō omn corpm mo
tus ipa sūt tpa an vero si cessaret
teli luraria ēmouet̄ n vota fi
guli nō esset tempo quo metiremr
illu motu equalibo moruls et pq
mitra sic q̄dit nemo g̃ m̄ dicat
trieteū corpm motu ēe tpa quia
nuq̄da noto tū staret pol ut uuto
iopue plm̄ p̄ageret nō pol ꝑ tpo
ibat ꝑ spaū tpis quo ei sufficēt
illa pugna vide g̃ ait tempo ēe
quā dam distensionē et finaliter ē
ꝑdet in lyor luc sme tempo ē fuc
q̄ tpa sūt in aia ꝑ recordatione ꝑ
terita et expectatione futuꝝ
Ergo moto primi mobilis nō ē ide
realiter tū ē tempo cui nō ē pas
motus primi mobilis quia nulla pas
sit a suo subiecto separi motq ar
nē dependz essencialiter a motu pmi
mobilis Et m dictum ē da illue dne
bñ cogitare q̄ dicat et in veritē q̄
dicant qui dicit q̄ faciebat deus
angl faceret mundu et q̄ ei venit
in mentē ut aliq̄ faceret quia nō
dicatur angl nr sit tpo q̄ g̃ dicat mūq̄
fuisse aliq̄ nsi nlla tpa fuisse vi
deat nulla tpis posse esse sme ē
atiua et intelligentia aī oma tpa
eterni creatorez ner ulla tpa sibi
esse creatiua ner vlla creatia esse
si est aliqua supra tpa

Incipiunt flores decimi libri confessionum

Liber xo libro⁹ p̄mū dictū
ē plectq̄ in simone copi
osa est egestas iuane intelligētie
quia plus loquitur māsuetio quā ille
tio et longior ē petitio quā impe
tio quia opponor ē mang pulsans
quā ammo vera principiū libri
Et m dictum ē tu domine deus
si me qui primus quā informē
materiam formares alt desti
uere nō creat aliq̄ nō color nō
figura nō corpo nō spiritu nō tñ
omio nichil ꝑ quod in penitus
sme speie q̄ vocata ē tēra et hec
abissus p gradu infimo q̄ ista sunt
q̄ infortatē sme speie fecisti q̄
aute cogitabam nō suauitē omnis for
me ꝑ quantone formosioris pfec

.n. in ſcīme cogitare nō potam
et ſequit̄ m mihi te cor m q̄ depi
mit eſſe q̄ fuāt et mrpuit ee
q̄ nō fuāt p mſdmaaōez aliq̄
fieri ſup iſtū trānſitū ſuppleatq̄
ſū nō p dmō mchil ℣e quo dicto
acipiūtur duo arg̃ta ℣ p̄mū eſt
q̄ materia ſme ſcīme cogitare
nō pt quia dicit q̄ hoc ipe nō
poterat ℣ m eſt q̄ trāſmuta
cio deducāt in notiaa materiē
quia augſt extali trāſmutatōe
arguebat ſubiectū cōmune
℣ m dicturz q̄ tu deus vna ti
nitas feciſti duo vnū quidē p̄
te et aliud ppe mchil vnū quo
ſuperior tu eſſes et alīq̄ quo nt
mferius eſſet iſta autē noiat ubi
augſt ſ̄ q̄mittet p vnū mtelligī
angelica natura quia ipā eſt
qua ſolus deus ē ſuperior et per
aliud p̄ma materia quia in pō
pola ſub qua mchil ℣ duo p̄mū
ordo eminētie in creaturis ſ̄ ma
iore approximatōez ad p̄mū vt illa
q̄ ſūt ei ſīlima ſint pfectiſſima
quia io ponit natura agen. ppe
deum quia ſolū deus ē ipa pfcta
ore ℣ m defectus pfectois et ordo
diſſtaen ē eſt ſcāndu appriatiom
ē ad mchil quia io ponit p̄ma
materia ppe mchil quia ē ens
℣ pfectiſſimū ℣ z od quia p̄ma
materia cū ſit de gne ſubſtā ē
vid et habere maiorē entitatez
et pfectiō quā actus ecōtra. a. acci
dentia quia totus ordo ſbſtāaaz
excedit totū ordinē accidentiū di
autē q̄ ſmpliat nobiliat de mā

p̄ma actibus cū ipa entā ſit ſubiec
tū quozdaz accidentiū et oīa acci
dentia ſūt ppter ipm ſubiectū vnū
2 io her videtur ee mentis augſt
loqui ſolū de illis que ſt de gnesi
ſtremie q̄ ſtructe creature dicūt
mter que p̄ma materia tenet ꝑfi
mū gradū ℣ dubitatio quid dr
q̄ deus ē eterna vnitas cū vnitas
omō nō tripliceture Dicitur autez
q̄ vnitas ppriatis tripliceture tu
nō eſſentialis et io illa vnitas
pt dici ſma et nō iſta ℣ m dic
tū tu dne feciſti mūdū de mſō
mi materia et informē materiaz
de nulla re pene nullā rē vn
mquit facere celū ipa autē ma
teries eſſet illa autē terra q̄ erat
mvisibilis et m composita Et ſe
quitur q̄ tpa rerū mutatiombz ſi
ūt Ee quo dicto acipiūt duo ar
℣ p̄mū ē q̄ mcelo ē materia quia
dicit ipm fecisti cū ipm mſdmat
materia ℣ m ē q̄ tempz ē quasi
passio q̄rūdā motū aut effectu ꝓ
dicitur q̄ tpa fiūt mutatiombus
eor ℣ q m dicturz ℣ preterea dicto
famuli tui moyſi cū dicit mpātī
pio deū ſcaſſe celum et terrā ta
cet de diebus et temporibz nō mi
nū celū. n. celi q̄m principio feciſti
creatura eſt aliqua mtellectualis
nequaq̄ tibi coeterna ptinens in ē
mitatis tue exultans voluptate q̄
rſſitudinē tpm Eequo dicto acipi
untur duo arg̃ta ℣ p̄mū ē q̄ per
ecatoz celi datur mtelligi angē
lica natura acipiendo gnēs pro
gtenu ℣ m ē q̄ angeli nō mēſu
rantur aliquā ſuaſſima mēſurā

quia exeredũt tales viasitudines
¶ m dictuz q in gñe ois tẽre
mvisibilis et incomposite nẽ ipã
mdie mutata ẽ vbi n nulla
spẽies nullus ordo ner q q nõ
pteritio ex quo acipitur dorũ tũ
q pma matria de qua nũc loquit
scriptur ner angelica natũa fuit re
lata in aliqua die ꝑ ante omẽz die
¶ m dictuz dixisti dñe nõ so
le in auẽz meteoriz q omes nãs
et substantias q nõ fuit q tu es
et tñ q fuit tu fecisti et hoc solũ
arc nõ ẽ q nõ ẽ in motu ꝑ vo
lũtatis qui diuitis atz pcatum
nõ pturbet dñez impiũ tui ex q
dicto acipitur do tũ qz natura
melioz actiũ q in ad suũ positiõ
est a deo et q nõ ẽ dare eternas
eternas ꝓter diuinã qua omẽ q
deus nõ est si ẽ est eccãm ab ipo
si tñ acipiat ẽ q existit ad oppositũ
duci pt ¶ m dictũ dixisti in
dñe voce forti in auẽ meteoroz
q creatura q se tibi pnte toto affec
tu tenet nõ vltra futurũ qd expec
tet ꝑ ner ꝓteritũ transiens nulla
vice variat ner in spualia distẽ
ditur oba illa ex quo dicto acipi
dorumetũ q beatitudo sanctoz in
pna de qua hic loquitur nullaz
vltz successionẽ ꝑ eus sm ner nãpia
¶ m dictum q duo fecisti que
carent temporibus cũ ẽ neutz
toctereũ sic vmũ q ita fomatũ ut
sine ullo defectu contẽplacois sine
vllo meruallo mutacionis liz mu
tabile nõ tñ mutatũ suo ab ẽ ꝑ

Effuatur ctrũq aliud q in fõme
ita est exforma in forma muta
retur quo ipe subderetur nõ her
Ex quo colligitur q materia ꝑa
si ipe nõ mensurant ¶ o m dictu
veritꝑ forti voce dñ recator ꝑua
muquã ꝑ pẽs variatur ner eius
voluntas est extra eius substãaam
sit vnde nõ tñ nõ velle id nõ
velle hoc ꝑ simul et semel ꝓ velle
oma q vult ner utrũ atz utrũ ut
tuũ illa nũc extra ner velle postea
q nolebat aut nolle q prius vo
lebat quia talis voluntas mutabi
lis est ex quo acipit aliqui va
lidu argumẽtũ qui dicit q ergo
deus recauit oma futura aternaliter
ꝑ aliq mutare tuũ illa futura ymo
nõ vult oma illa determinate fiera
¶ u m dictuz q cũ tenebre sup
abyssu in principio erant spualis ma
teries ante celestiacionẽ q feruentis
in modacois et ante illumiãcoz
sapie ꝙtem ꝓ pauca exponẽtes
illud tẽra autẽ erit invisibilis et
incomposita dicit q quatuor sũt mõ
seu opiões vna dicit q hoc totũ
celũ et terrã appellatũ ẽ et tenebro
sa materia vnde fierent celũ cor
poreũ et tẽra corpea ãi omnia q
in eis sunt corpibus eternis dicit
q tẽra erat invisibilis et ĩcõposita
et tenebre sup abyssu ⁊ q hoc celũ
et terra appellatũ est ad hoc in for
mis et materia erat ꝑ fierent celũ
intelligibile q alibi dicitur celũ celi
et terra ꝑ omne natũa corporea alio
die terra rẽ nõ illã infirmitatẽ celi et
terre scriptura appellauit ꝑ erat ĩgẽ

illa im formitas ſ relū et terrā deū
ferisse pdixerat ſpualez ſn et corpa
lem creaturā Aug dr terza erat rē
qđ materies erat bene relū et trā
dñi ſcriptura pdicit totā corporeā
ſ. mudi molem in duas mathi
nas pres mferioēz ſ. mferioēz et
ſupeiorez distributā rū ombg q̄ in
eis pūt creaturis Hic m dictum
t duo video distensionē gnā oriri
posse mquirembo veritatē vnā ſ
de veritate rei Aliud ſi de eo qui
āmuerat voluntate ⁊ intentioē diste.
ſio t aliter n q̄rimg de creatione
et qđ intioē aliter q̄ verbis ſue mo
yses senſit an pnāpio autē qō gne
dispendat ame omīs qui ea que
flā ſ free ſe arbitrentur An go qui
moysen falsa dixisse ſuspicentur Ex
quo dicto ampitur documētū q̄ in
tyco ſ nō polū intendi t ad veri
tate ſ eā ad auctorē intentione
Hic m dictus ſi ambo videmus
esse vm qđ dicit et qp dico vbi q
ſo videmg illud ner ego vnaz mte
ner tu vnaz in me ſ ambas ipas
q̄ mtes meas t in q̄mutabili veri
tate Ex quo dicto ampitur arg m
q̄ lux eterna intellectui creata ſicut
lux corpalis est visui ad videndi
nē quia ſicut oīs visus ſ ſicut os
tendens rem visaz Ex attende q̄
ista videtur vbiq intentio Aug
ni coit a doctoribg modīs nē tē
ista optimo Et io dicat ad eoez
cui q̄ qñ duo vident vnā veritatē
nō vnq videt ea in alio ſ quilibz
in ſcipo cū habeat ſpes ēpiternes
eadem dta et io vnq videt illud
q̄ dicat alius t vm p ſpes rōnis cui
ſd quas apud ſe habet Hic m dictū
tū dicatur in fōme de nde formataz
esse nāz ydoneū t discernere q̄ ſ
tedat eternitatē q̄ ipe q̄ clemēcie ⁊
q̄ origine eternitate ſicut deus omīa
ipe ſicut flos fructū clemēcie ſicut
fructus flores origine ſicut ſonus
cantū qm hys quatuor pmū et vltm
vl qmeoram difficillime intelligat
duo media fatill me q̄ dicit q̄ como
quo ſonq p̄cedit cantū materies in
formis p̄cedit ſe ipaz formatā qz
tamq nō t nſi ſonq formatq Ex
o d quō ordine origims ēquirat ex
trema realiter exposito dismeta
eo q̄ hor ab hor et tū in ſonq et m
tantū nō t realis dismio Dicat
autē q̄ Aug ampit hic origims o
dine p illo que nos notamq ordinē
nature quia tales t ad vtia et
pticularia qualia ſūt ſonq tracto

Quapiunt flores tredecim libri confessionum

Hic libro ſcīmū dic
tum est ſpuale in fōme
pſtanq t quā ſe forma cū corpe
et mſorpale in forme quā ſit oīs
mthil Ex o d q̄ intelligit hic Aug
p ſpuale mforme Dicatur autē q̄
materia ſpualis ſicut in po p cor
pale in forme materiaz corpalium
Sed tū stare nō pt quia ſi ſpualia
haberent materia ad hoc illa nō
esset ita nobilis ſicut forme cor
pales cū essent ppie mthil Ex ipm
et tū ipe dicat q̄ in forme ſpuale
in forme ſpiritu ſue vīus et ſa
pientie per quā formant ſ ny ipm

Z m dictuz q corpꝰ ponderē
ſuo mnt² ad locū ſuū Vnde dr q
corpa ponderibus ſuis agūtur et
lota ꝓia petūt mnꝰ quia omīa in
quieta ſūt et adūgit vulgarissi⁹
verbū Amor meus pondus meū
co n feror quotūcūq feror ꝙ o d q
re amor dicatur pondus animi cū
illa dicatur ee leuissima et nō grā
uis ꝓ ſuo amore Dicit ergo q motꝰ
amoris assimilat motui grauis ut
ponderosi ibi primo quia motꝰ
grauis nō ē violentꝰ ꝫ spontaneꝰ
versꝰ deorsū sic motꝰ amoris est
spontaneꝰ et immo violentus 2o
quia vterꝙ motꝰ ē abintrinseco 3o
quia ferior est motꝰ amoris ritra si
ria. sicut motus grauis cū approp
quatur ad centꝝ ꝫ fortificat² et re
laxat² 4o quia sicut difficile⁹ est
moūi grauī sursū ita amante ab
eo q amat Z m dictum ista
tria esse nosse velle ſ. vna vita v
mens vna essentia inter q ē sepa
rabilis distinctio Intendit tn q hic lo
quitur de nosse et velle nō ꝓut di
cit actus ꝫ ꝓut dicit potentias
Et tūc accipiuntur duo argumenta
primū ē q intellectus et voluntas nō de
ferūt naturaliter ab aīa et abinuicē
quia ſ. vna maꝝ essentia 2m ē q
distinguūt² aliquo mō quia dicit q
modus dispnacois ē difficilis et ꝛ
distinguūtur maꝝ Z m dictuz
ſtia tua domine ſit et vult et ſua
tua ē Z vult et voluntas tua in q
mutabilis Ex quo dicto accipitur ar
gumētū q diuina voluntas intellig
et diuus intellectus vult Ex quo
ſequitur viterius q inter intellectū
diuinā voluntatē nō ꝓt imꝑfrigai
distinctio ꝓ corꝝ operationes 4 m
dictum q vna res multꝝ mois
enutriet² et cruciatis multꝝ mo
intelligatur nō impedimo mꝑ ſigēs
corpaliter edit et rebus intelligit²
cogitatis Ex quo accipitur arg
q in locutionibꝫ angelorꝫ nō ſt eqsio
nes et ſynonimzatōes quia
ibi nō ſt ſigna corpaliter 5 m
dictum dicit ate deus meus mtē
datū et feutū distinctē quia datū
ē ipa res que datur vt mm mꝰ feu
tus aut bona et recta voluntas re
atoris illud autē dictū mducit ad
intendū verbū apte nō quia gra
datū ꝫ feutum 6 m dictuz q
homo rationabilibꝫ animalibꝫ an
pomit² intelligentia et ratione ꝓut
in eade aīa ē aliud q splendo
dīnatur aliud q ꝓfundit ut obtinat
Ex quo dicto accipitur illud vul
garissi⁹ dictū q in aīa mea est
q da rationale ꝓ essentia ſ. illud
q splet et q dam ꝓ principatione
ſ. illud q splio obtinat et vnū q ſit
naturaliter rationale ꝓ essentiaz
principatur totali principatione ita ne
naturaliter mulieribus ꝛ

Incipiunt flores beati Au
gustini in libro octogintarum
quesitorum

Flores beati augſ in libro
octonū ſic colligūtur ꝓ
mū dictuz ē q omne q ē aut ē q
gstat aut quo dipēnt² aut quo gg
truit Io dicit q oz ēē esse tam tuaz

qua sit et qua hec sit et qua sibi
amica sit et quemens ordo p̄mus
cuius et os eō trinitatē qua melius p̄
stanaus intelligimus et beatus p̄
fecta ratio p̄cipe p̄t et finaliter q
riudit nī veritas quezitur q plq
quā tria gnā q̄nū esse nō p̄nt vtq
omnō sit vtq hec ut ad sit et vtq
applandum ut imitandū sic q̄c
p̄ma ¶ m q nī aliqua dnt talia
p essentiā ut sapia et pulchra eā
p participationez vt sapiens et pulchra
tuz illa q̄ sunt talia p essentiā quia
ner cadit sub talitate q z ex q
dicto accipitur argumentū q quidditates
enaū nō cadit sub gnatione
et corruptione ner sub aliqua dā
rōe credū se ¶ m dictuz q spes
p̄ma filius qua sc omia ex
nulla p̄te p̄a p̄t esse dissimilis quia
ē id q pater ita ut ille filius sit ille
pater et ille spiritus ille trinq spiritus
do exequo vna substancia q z ex
quo dicto accipit q in diuinis vna
ppna p̄tur de alia p̄ducaōe essentiali
q̄t q pater sit filius p veritate esse
cie sicut hic dicit ¶ m dictum
melius verbū interpretam vt sic
ficitur nō solū ad patrē respectu
p ad illa creata q p verbū facta sunt
q z ex quo dicto accipiunt aliqui
theo documentū q vnū diuinum
ex modo quo emanatiōis dicit re
spectū ad creaturas ¶ m dictuz
q deus ē causa sapie sue quia nō
qua fuit sine sapientia eo q sempi
terne sapientie nō sit causa mi sempi
terna q e ¶ Ubi est attendendū
q hic nō loquit augst p̄c de ceu
sa p pro p̄ncipio accipit hic causā
quia in deo ab intra nulla ē cau
salitas ner accipit sapientiaz esse
aliter p̄ personaliter p filio quia
sapientia vt dicit pfectioez essentia
lem in diuinis nō est p̄ncipiata
¶ m dictum q filius melius
dicitur p natus quā si p nascit
quia si p nascitur mudū natus est
q d n est nasci et aliud natū esse
q e ¶ Intelligendū q p rei veritate
dei filius p nascitur sicut spiritus
sanctus a p̄re et filio p̄cedit quia
eius natiuitas p est in actu q sit
idē q sua gnatio q ponit verbi
conceptiua hi augst voluit hic vi
tare ne illa gnatio videt imper
fecta sicut homines qn nascit nō
st perfecti ¶ m dictuz deus
si voluit et nō potuit gignere equa
lem filium sibi infirmus fuit ex
quo deducit equalē filiū gemisse
q s os d quia p eudem mez
possz argui q deus fecerit primū
angelū equalē sibi quia si nō i
qualidus et si nō voluit invidus
dicatur autē q hoc ē impossibile deo
angelū esse equalem quia i dueē
sitate nature et nō filiū quia in
eadem natura p̄ducta ¶ dubita
cio quia p eundem modū posset
argui q minus sancta esset ita
beatus sicut deus xp̄us quia si
nō p̄t ea equaliter beatificare ē
i qualidus si nō vult nec ē iudg
dicatur autē q est melius sim
pliciter q in sanctis sit ordo q
si essent omnes pares et ideo nō est

in vidus si intendit aliq melius
intelligendū ñ q̄ exlor dicto acquiri
argumēto q̄ deus fecit vnūquūq;
melius quo potuit aliquo si ista
deductione fiusset multo q̄ si melius
facere potuisset et voluisset 9m
Dictum q̄ sicut vox horis audit
aplūbus simul sic totus xpus
fuit in velo et in vtero virginis q.
11 ¶ 10m Dictum q̄ deus nō libat
aliquā pte nisi totū exquo libat
et ro dicit q̄ xpus deus natus fuit
ex muliere ut vteraq; ex eis libaretur q. 9. Ex quo dicto acquiritur
documētū q̄ xpus oēs sanauit
in aia quos corpaliter sanauit q̄
deus nō sanat pfaliter 10m
Dictum q̄ si fantasma fuit corpus
xpi fefellit et sic no veritas fuisset
q. 10. Exquo dicto acquiritur documē
tū q̄ nulla xpi appitio fuit fant
astica quia tūc eade eande fefellisset pḡs suū regnē ner ymaginatio a
locus p q̄ manifestabat veritas
sue ei mō ¶ 11m Dictum q̄ mchl
il erat inter oīa genera motus
illo gñe exceptalibus et forma do
lorosiq; q. s. suscipiūt xpus. q. 12
12m Dictum q̄ apud deū nō ē
nisi pns quia oīe preteritū tā nō
ē et oīe futurū nōdū est. q. 13.
Exquo dicto acquiritur arg̃m q̄ tpus
si sit in rez natura nō ē quia nō
ptes oīes nō sunt nec ipm est
oīes ptes tpis aut sunt preterite aut
sunt future tū pns. s. eius ps ptēri
ta ps quoq; futura z nō tū preteri
tū et futurū nō sunt in rebus tpus
in rez natura nō est ¶ 13m Dictum
q̄ oīe q̄ se intelligit apprehendit
se finitū. q. 14. Exquo dicto acquiritur duo arg̃ta 1m finitū ē q̄ dē
nō est in apprehensibilis sibi ipi sed
tm̄ creature quia ostat q̄ ipe intelligit se et hoc dicitur q̄ oīe q̄ intelligit se cōprehendit se 2m est
q̄ deus ē finitus sibi ipi quia intelligens se et apprehendēs se nō
ē sibi infinitū q̄ intelligendū ñ
q̄ hic nō accipit finitū p limitato sed pro illo q̄ est adequate
acceptū pro intellectuāde 14m
Dictum q̄ oīa sūt posita in deo
quia ipe sit in aliquo loco q̄ probat quia locus mēsurat spaciū est
q̄ hz longitudinē latitudinē et
altitudinez et corpe occupat. q. 14.
Ex quo dicto acquiritur arg̃m q̄ locus nō ē superficies corpis abiens
sz spaciū occupatū a corpe sz sui
ipsius ponē q̄ intelligendū ñ ad declarationē pdicti q̄ si vnū vas esset
in mari q̄ superexcedit nō tñ mare
est in dolio sz dolium in mare sit
mundus est in deo et ita est de
deo respectu vniuersi 15m Dictum q̄ in deo nulla ē veritas q̄
nullo defectus. q. v. Ex quo acquiritur triplex veritas in quibus
q̄ a deo negari nō pt et violēcie
et indigencie de qua hic loquit.
16m Dictum oīe mutabile
est tpi obnoxiū. q. 18. Ex quo acquiritur argumētum q̄ omne nūc
instanti tpis mensuratur et nulla
tēs mutatio sine tpe pt ee cuq
Φ est medium et sic tempus nūq

desiare videtur nisi forte hic arti
piat tpus dictus q̄ ponit in regi
tacombꝫ angelor. 17 m Veri
tas q̄ diuina pudencia p̄ matu
homēz punit̄ et optulatur et
p̄ bonū homēz damnat et ad
uuat. Exemplū p̄mi exponit q̄
udeor impietas q̄ judea supplan
tauit et gentibꝫ saluti fuit. Se-m
cundi quia aplus de serpo dicit a
lys si odor vite in vita et alys
odor mortis in morte. q. 18.

18 m dictus nullū efficacē ē ma
ie voluntati dei et ideo nō ē eius
causa querenda illud autē dictū
mduxit ad ondendū q̄ nullo debz
q̄rere quare dns voluit mundū
facere q. 19. Exquo dicto accipit
documentū q̄ omis cā ē p̄ferēs suo
effectū. Intelligendū tn̄ q̄ illud do
cumentū accipitur communiter a doc
toribus p̄ duplicez distinctionem
de causa effectiua. s. equuoca et
vnuoca totali ut p̄tiali. Unde si
accipitur de causa ēuoca et tota
li sic ponitur si de vnuoca et p̄
tiali sic negatur. 19 m Veri
tas q̄ nō solū s̄m mentē homo
sed̄ magis intelligitur ad similitudinē dei
p̄ aīa s̄m corpꝰ quia solus inter
animalia nō h̄z corpꝰ ad hoc p̄nū
p̄ ad videndū celum est erectum
q. 19. 20 m dictum q̄ localit
mouē est corpus p̄prio dns sine
nō diffitue. Exquo dicto accipit
argtū q̄ angelus et aīa separata
nō p̄nt localiter mouē et p̄ q̄ nō
nō p̄nt in loco et illud ē contra arti
culū p̄cēn. Intelligendū q̄ ista aut
oritas p̄t intelligi ut exponat
rtū scripture ut q̄ negatiue
nō diffinitiue ec̄ in loco mouē
aute s̄ loco. 21 m Dictū est
q̄ rē aliud sit natura aliud dis
plina et aliud vsus in vna aīa
intelligitur s̄me vlla dubitate sb
stantie ita aliud in gemā aliud
vretus aliud misquillitas sit s̄me
diuersitate substantie. q. 19. Sz
o d. quia quodā sport sit aīa
vt vretus et vsus substancia
āt et accidencia nō sit vna substāa
Dicit autē q̄ hic accipit substāa
p̄ suppono quia illa sit idem supp̄m
et possit illud dictū glosari rē dicat
alibi q̄ potencie aīe sit vna sba
22 m dictum q̄ aīa in se gerit
tat alias aīaz qua rōne dō in animal
ibi sitem facit et aliud ē q̄ p̄ se
recipit vt veritate. q. 25. Exq̄
accipitur argumētū q̄ potencia vo
luiua ē trāsformatiua et nō m
tellectiua quia illa in mutat sm̄ a
matu et nō ista congrmtu. s. veri
tate. 23 m dictū cōe q̄ sit
ē aquo sit par esse nō p̄t aliq̄n
ustraa qua cuiq̄ sm̄ attribuit de
medio auferet p̄ quā deus hoiez
fecit beatū melior ē eius homo bo
no voluntate quā naturate et ideo
mquit voluntas libera erat dan
da hom. q. 15. Ad aug declaracez
ē nōdū q̄ lūg effectus sit q̄nq̄
ita nobilis sicut cā in vnoc at
nobilior potest m mine principalibꝫ

tausis cū mter tausā et effectū ꝑ
n respectus dispōis pēne et sup po
saioms et rone talis suppoms ꝙ
spectus tausē ad effectū et mgr pū
rpalis ꝙ ptanto ꝑ respectū effectꝰ
tausē pficiaī nō pt et ꝑ hoc
usticia dispūa plus defaīt tausē
quā effectui vt filius melior prē
ꝑ usticiā dispūa plus debz homo
re ꝓficere ℣ m dicitur nt
tau pr in mūdo 2 io gnīs ē ner
ꝙ ꝙ in mūdo gītur pti dīmḡ pti
mra voluntate q. 20. ℟ exquo dicto
acipitur arg m ꝙ rapi et fōtuna
nō sr in rect natura ꝑ oms effectꝰ
reducūt ad cam voluntatē ultna
turalem cū quibus ocrit ta dina
Unde si pies oppimat ptranse
unte ℟ ꝙ lapides caduī moti
avento hoc ē mē naturale et ꝙ
homo ꝓcreat ē bonitatē huane et
ꝙ ista duo uigut ē ordinatioꝰ
diuine ℣ m dicitur ꝙ deus
cū sit ustissimꝰ mullaz penā in
flugit mpi de mito et addit ꝙ per
catu nulli imputatur mpi ippiā
fuit voluntate ℣ attende ꝙ ly
polū loquitur de pecatu actuali
quia originale mllo ptraīt ippā
voluntate ℣ m dicitur ꝙ cū
mullo homīe sapiente mllo fiat
detiōr mito magr deo agēte q
ꝑstantior ē oīm mllo fit detiōr
q. 29. ℟ exquo dicto deducit ibid
ꝙ viaū quo fit homo detiōr nō
ē a diuina voluntate ℣ m
dicitur ꝙ ata rationis exps vta

esse nō pt quia nullū aīal ꝙ ꝓā
cacet beatū esse pt q. 19. ℟ exquo
dicto acipitur argumētū ꝙ feli
citas esse nō pt in delectationibꝰ
sensibilibus qua illas hīnt bru
ta sicut homēs ℣ m argumē
tū ꝙ felicitas huana ꝙsistit in
actu ptali io negat a beatꝰ feli
citatez quia nō pnt habere ptaz
℣ m dicitur oīne ꝙ sensibile
dicitur sm̄e vita mter mspōe tpis
ꝙmutatur ꝙd ante nō manz propi
nō pt illud n̄ capitur ꝙ sentia
apprehenditur apprehendi autē nō pt
ꝙ sn̄ interm̄sione mutatur nō ē
ḡ mquit exspectanda sm̄a ve
ritas a sensibus corpis et io nō ē
sensibile ꝙ nō habeat stle flo ita
vt discerni nō possit aug vocē
assignat quia omīa q̄ ꝑ corpis
sentimꝰ cū absint ꝙ ymagines
sit corpa ꝓpis tamqua ꝓpis
patrū q. 32. ℟ exquo dicto acipi
argumētu famosissmū ꝙ siluido
ē mater falsitatis quia dicit ꝙ de
cepcioez parit in sensibus cū tota
corporitudo mea et sic nec a sensi
dependiat et potenie sensitue
in suauē euidentissme capiāt
sua ōbta ꝓcuratur autē ꝙ nō vꝰ
hoc intendere de illis sensibus qui
in tuicie ꝓpuit quia illi nō re
mēt spenes crepeu ante sunt
hoc ponit ꝑ solū de ymaginatione
ꝑ qua decipi pt quilz ita rerū
existentiaz cū spēs eius equalitē
repmēt res nō existentes sicut ex
istentes et p istū modū decipitur
intellectus ℟ ita si velit iudicare

de existentys ꝑ species quas ē
rpit ab ymaginatione ¶ 19 m
dictum q ad bonitatē pmet vt
sit omē q ē nō ēē aute ad eum
pmere nullo ꝑt q 28 ¶ Sed dr
dutiz ꝑt dupliciter intelligi ꝓ
ut ad eius bonitatem pmeat
q omīa creata sint et nō eorū
nō esse 2° vt intelligatur q ad
eius bonitatem pmeat q ipē sit
omīa q fuit ꝓut dē deus ē omīs
entitas eminenter subsistens ¶ 20 m
dictum nō esset oma si essent
equalia nō em sent multa veritū
gna quibus q̄situr vniuersitas
a pmis vsqz ad vltimas ordinatas
hmōi creaturas q 90 ¶ Sequo dicto
arguitur illud vulgarissimū do tū
q in ordine vniuersi omīs spēs
sit mequalis mpfectōe et illud ē ab
reditū ru tū no ante fuit demō
stratū ¶ 21 m dictuz q in spē
ties nō diuiditur motus qui circu
laris s in dextz et sinistz retro
su et deorsu q qi ¶ Sequo dicto
arguitur argumentū q motꝰ reli
qui est circularis nō hz dextz necꝫ
sinistz et sic de alijs ¶ 22 m
dictum q honestū est q ꝑ se ipm
ē expetendū vtile aute q ad re
ferendū Omīs aute humana pusio
que viam vocatur est fruendis
vti velle atz vtendis frui Et cum
sit omīs ordinatio que vnius dē
est fruendis frui et vtendis vti fru
endū aute honestus et vtendū uti
libus q 92 ¶ 23 m dictum
q honestas est intelligibilis pulchi
tudo vtilitas aute diuina ꝓ uden
vti aute nō estimatur bestie lig sui
dicantur quia sola rebellia infimis
reflere pnt pitur aute homo quo
corpore quibus dā assumēdis uel
espuendis ad valitudinē quibus
dā collandis ad patiam quibusdā
ordinandis ad ustinā quibusdā si
derandis ad do tū q 90 ¶ Sequo acri
pūt aliqui arguūt q bruta et piā
ꝑē fruuntur qua eo nō quo eis au
fert vsum tribuit creator ¶ 24 m
dictum q ad aliud referendū ē in
ferius est qua id ad q referendū est
q 92 ¶ Sequo acripūt aliqui illud
pbū do tū q ꝑ finē nobilior
est lyre q̄ st ad finē qua oma ta
lia referuntur ad ipm q intelligē
dū tū q alius est finis cui ꝓut
ille ad quē actingere ordinatur dē
q ē ad finē ꝓut deus ē finis oīs
creature rationalis Aliud ē finis
quo ꝑ quē id q est ad finē actingit
ipm finē ꝓut beatitudo dicit finē
hominis Ratio aute ista nō tenet in re
fallibiliter in fine cui qua impos
ē q malo bonū sit ꝑter malū bonū
in natura nō tn de fine quo q
homo ē melior sua bitudine sic
suo ꝑpio actudente ¶ 25 m dictū
q virtus est habitus cū nature mē
atz ratione operatiuo et hꝫ q̄tor
ptes prudentia iustitia fortitudiēs
et tpantia q qz Et inde subiū
ungit prudentia ē verꝫ bonaꝫ
et malaꝫ scientia et cētā neutrā
Inde arguitur do tumentū q pru
dentia ē sola practica et q in agi lig
tē q̄ est prudentia quod st neutꝫ

Item ibidem dicit q; ptes prudentie
st intelligentia memoria et prude
tia quaz altā de pntib; altera de
preteritis et altā de futuris Item
ibidē q; ustitia ē habitus animi q;
mum utilitate seruata suā cuiq;
dignitatem tribuens cuiq; innatū ē
a natura pferri demde assuetudie
postea rez natura pficiens a con
suetudine approbatus legū metus ē
ligiosa sanxit Item ibidem natu
ē qua nō oppimo gemuit ß. quedā
in natura bis in ßuit vt religionem
grauitaz pietate fidei tatidez obß uez
ritate et hys videtur valde in
tendēdus naturale Item ibidem
ē q; sciero; cuidā naturē qua dui
nā vocant aliā āmonia q; affectus
ibidē pietas ē p qua pgrimez q;
uctis pxie q; breue volens offitū
et diligens tribuit cultu Item ibide
gratia ē in qua amauaz et āi of
ficioꝝ alterius memoria et remu
nerandi voluntas ginetur Item
ibidem vndicatio p qua uis ā in u
tia et oīe esse q; ob futuū defendēdo
aut uiaspendo pulsatur ire fidei
obßuantia ē p qua hoies aliqua
dignitate āntē cultu quedā et honē
diuīnitur Item ibidē veritas p qua
in mutata ea q; sūt aut que sunt
aut futura sūt dupliciter Et ibid
dicit ut q; a natura pfectū mauis
ē quāuis naturale predat oīa ā
Item ibi partū ē q; inter auctoꝝ
git Item pax q; in ōb equabile ius
lege uis ē q; in ea scriptum q; plo
exposītū ē Item ibidē fortitudo est
cōsiderata pictoꝝ sustentio et la
bor pressio Eius aute ptes sūt
magnificentia fidentia pacientia et
perseuerantia Magnificentia ē rez
magnaz exercitatiū animi apta
pōne āministratio Fidentia est
p qua in magnis et honestis fi
ducia firma collocatur Pacientia
ē honestatis aut utilitatis rāe rez
arduaz aut difficiliū voluntaria
aut diuīna pressio Perseuerātia ē
in eōne ordinata stabilis et pe
tua mansio Temperantia ē in li
bidinē aīt alios nō vertēs impetus
animi firma et moderata dīratio
Eius maxime ptes sūt clementia
mentia modestia Item ibidē cle
mentia ē p qua animi temē in ordi
ne alicuius electi grauitatē q; ferre
Modestia ē p qua pudor honesti
tatis et stabile opatur auctoritas Et
ibidem adiungit hec oīa effate se
posuī Unde nō adiungatur emuli
mens petende sūt et eodē mō op
posita fugienda Ista bona pti
net ad honestate s. gratia dig
nitas amplitudo Amicitia honesti
tatis et cultu et honore et vere
studia digna auctoritas amplitudo
potentie aut maiestatis aut copia
rū magna habūdantia Amicitia
ē erga aliquē voluntas veri be
nauolentie illius cuius pari voluntate
ista aute nō
sūt dicta augustinus ß. cuidā sapi
enti cuius verba pferre
Dictum
ās quis aliter quā ē in
tellexit vita re fallitur q. 39. Ex
quo dicto ostenditur duo artifi

ſpmū est q mtelligere ſm̃ nō ē
ſmpliciter mtelligere qua ille
mtelligit rem aliter quā ſ sit rū
eam falſe mtelligat ℣ m ē q
oms mtellectus qui tribuit obo
alicui id q nō habet ſecundum
ſuū esse vt pote qui potuit ⁊
deo ponēz rationes ille ē ſtus
qua aliter mtelligit rē quā in
ſe sit ¶ Intelligendū q mtelligē
capit dupliciter aut em ſmal
aut obaliter ſformaliter oms
mtellectus mtelligit aliter q sit
qua illa q hz ee materialiter et
ſensibiliter ℣z obaliter nullus
mtellectus mtelligit vnā rem
aliter quā est vt mtelligit id
q ē maig esse mig et eqlezpo
℣z o d quō mtelligit rem ſicut
est ille qui mtelligit rē q nō ē
vt pote in notitia abstracta dr
aute q mtelligit rē ſicut ē quā
tū ad esse essencie ¶ ℣l m dic
tus q metus omis aliq fugit
et nulla res ſeipam fugit et ſō
metus nō metuitur dicit ap
ibi q metq nō ē mpi futuri et
⁊ mincis mali q ꝙ ¶ ℣8 m
dictum q cupiditas nō ē mpi
rez hꝫmodi amor q e ¶ Et
qua posset aliquis dicere q filia
bona ſingit amore ſme cupi
dme rū quis vtr cis diri ibi
q ℣l q melius ē aliud amare
qua rem ꝑ ſeipaz appetē ¶ ℣9 m
dictus nō g ꝑpter ſe ipm amō
appetendq ē tn quādo desit q
amatur ea ſic in dubitata mi

ſia q ℣l q quo dicto ampliatur
argumētū q habere amatū est
felicitas tū cuiq oppositū sit mſia
¶ ℣o m dictus q ꝑſtantiſſm
om̃ melius est ad hec quā nosse
q e ¶ Eq̃uo dicto ampliatur arg
q felicitas gſistit in solo actu in
telligibili qua beatitudo gſistit ⁊
hndo obm beatificū et melius est
ipm hec quā ipm nosse dicit
tamē ibidem q nullm bonū ꝑfte
nostrum qua nō ꝑfecte amatur
¶ ℣l m dictum q raritatē ve
nenū est ſpes adipiſcendoz tpa
liū mūmentū cuius ē minuaō cu
piditatis ſignū ꝑfectus eiq ſ rari ⁊
in minuaō timorē ſignū ꝑfectus
cuius timor quis qs eam mutare
vult mſcet in mimedis rupi bg
q 38 ¶ ℣2 m dictum aut cupi
ditas amor adipiſcendi aut obti
nendi tpalia hmoi vite et ibi ad
iungit mitiū ē deū timere ſme
amore nō ꝑt q e ¶ ℣3 m dictu
ē q nemo est qui nō magis do
lorem fugiat quā appetat volup
tatē qui mq videmq i mans
ſmas bestias a maximis volup
tatibus absmē dolorē metu q in
telligendū q ibidem pomt duo
notabilia ℣mum est q homines
ad huc viciosi quos nodū delectat
pulchritudo virtutis peis debent
a peccando roborari ℣m ē id
q ſm ea consuetudme q prius
erat difficile fit mripit eis fa
cile fit ꝑſuadendū est aliquo
mō durit tamē q di timō nō ſo

mthoat ꝑ enā ꝓficit sapientez Sz
o d quia potentior ē natūa bom
quā mali Et io cū dilecto sit abō
sensibili pnit dolor a sensibili ma
lo videtur q̄ fortius mtimet ad
delectandū bonū quā ad fugien
dū oppositū dolorem Dicit autē
q̄ si dolor et delectatio sit esset fo
te plus mtimaret equalis delecta
tio ꝑ quia expellit delectationez
io plus timor mouet ad fugam
Ceteris paribo fortior ē delecta
tio quā dolor ꝑ dolores autē op
delectatio ꝑ ua arteri pt

Quartum q̄ omīs passio in quātu
ipa passione patimor nō ē per
fectū vnde si pariam² timōe nō
ē ꝓfectū q. q9 Exquo dicto atrip
dorumentū q̄ delectatio ꝑ se nō e
peccatū cū sit passio quod mi ꝑ
quāto voluntas eā adoptat

Quintum q̄ doctrina mediorz est
multo terrior aīz manifestior qua
sit mathematicorz q. q9 Ad hoc
attende q̄ vocat mathe tos illos
qui ꝑ mīa q̄stellationes mdicant
de hoīm fortunis

Sextum q̄ ydeas plato ꝑmo appell
asse phibetur luz ipa res q̄ illo
signantur nōie ꝑus fuerūt mtel
lectuē in quibo tanta vis q̄stitu
itur vt nisi ipis mtellectis sapi
ens nemo esse possit et sequitur
ydeas possūq latine vel formas
aīt spenes dicere vt verbū ex vo
mīsseramo si aūt rationes eas vo
temus a ꝑpria mfptatione diffedo
qui tm eas sit vocauit vo nō ab
horrebit quia in potte vocabula
sit q̄stituta. q. ux

Septimum dictū
ē sī nāq ydee pncipales q̄dam fo
me aīt rationes rez stabiles atz
ī gmutabiles que formate nō sūt
atz ꝑ ipor eterne et ꝑ eod mō se
lentes q̄ diuina mtelligentia gn
nentur et ista mtelligit eatz diffo
rem tem cū ydee ner orientur ner
mtereant ꝑ eas tm dicitur for
mari oīe qd oziri et mterire pt
Alia vero negat eas mteriri posse
mi rōnalis ea sui pte qua excel
lit et ea q̄ in alia rōnalis non
omo habet ea q̄ sta et pura fluit
appetitur illi visom ydonea q. e.
Exquo dicto elicuit q̄r mōi dey
deis duoz pmo q̄ ydee sūt esser
tus rations quia respectu tōmo
sūt gmutabiles atz variabiles nō
eterni z9 modus q̄ ydee sūt vales
quia dicit q̄ sint rationes pncī
pales et ita oīa formantur
ꝑ ipas cū respectu nullius sit pn
cipii pductiū z9 modus q̄ sūt
q̄ditates in esse nature quia di
cit q̄ oīa ipas mtuitie ggno
scit cū tm in tali ee ota intuitie
ggnosci nō pnit cū nō existant

Octavum dictū quis audeat di
cere dīm mōbiliter oīa ggdis
se q̄ si credis rationē nō pt esse
vt oīa rationē sint ggdita nī eadē
rōne homo qua equus ner n al
ter dū est estimare singula q̄e
ata sūt ꝑpīs tombo has autez
rationes vt arbitrandū ē nōi
mēte creatorī nō q̄q̄ ex se po
tūt mtuibatur vt ꝑ mīd q̄ ost

cōsiderabat nā hor oppmari facile
gu ē quare ptripatice fit q̄q̄
ē quare mquit pisone anima
cōnalis fit beati ma. q. e. Ex q̄
bus accipitur argumētū q̄ ydee
sūt in deo formaliter q̄q̄ dicit
m eo quia impo le ē aliq̄ bīfica
ri in pisone aliquo mſi 1d fit
deus formaliter 2m argumētu
q̄ in dee ſt plures ydee quot ſt
ſpecies quia alia mquit cōne
ditus ē homo alia canis 3m
argumētū q̄ in deo in duidua
cōne hre ydeas quia dicit q̄
ſingula ppōs bonis ſt ḡdita
4m argumētū ē q̄ deus nō
intuitive ognoſcit extra ſeipm
quia dicit q̄ hor oppmari ē fac
legū ¶ Ad 2m dictum ꝓbabile
ē q̄ nullo moto aliq̄ maz late
bit. q. uz. Ex quo dicto accipitur
dorumētu q̄ in pria cogitatioēs
mutuo patebūt quia de istis lo
quit² in hac. q. quo ſtatu prime
¶ Ad 3m dictum q̄ credibiliū
tria ſūt gña alia q̄ credūtur et
nūquā intelliguntur ſicut nāra
tiones hyſtoriales alia mox
creduntur intelliguntur ſicut ſūt ra
tiones hūane ut pote de nūb⁹
ut ceteris diffidis alia q̄ pmo
creduntur et postea intelliguntur
ſicut diuina q̄ nō pnt intelligi
mſi ab hys qui mudo ſūt cor
de q. vq. Ad 3. o. d. quo hyſto
rie pnt credi mſi intelligāt²
Dicit autē q̄ hic loquitur de in
tellectione q̄ habet euidentiam
et talia nullaz hnt euidentiaz
et ſō in ſcūdo ordine ponit illam
puta ſtiaz mathi tiaz q̄ ſt p ſe no
ta cūm 3o ponit diuina q̄ nō ſūt n⁹
prius reuelatioē quā prius predt
Vnde habetur hic do tū q̄ diuina ne
q̄unt intelligi mſi prius credatur
¶ Ad 4m dictum q̄ vna q̄q̄ alia
tanto ē pietate purgatior quāto
ſuauo ſuo ſ amore mag delectā
legere vnuſquiſq̄ intuetur Et ſ
adiungit q̄ vbi lex diuina tamquā
pub ta aliq̄ ubet vnit ſuaſam
licentiā q. uu ¶ Ad 5m dictum
quoꝛdā ptoꝛ ꝓcrandoꝛ ſanli
tas pena ē aliquoꝛ prudentiū q. e.
Studuit autē inducit exverbis appli
ſter q̄ tradidit eos deus in despā
cordis eoꝛ ¶ Ad 6m dictū q̄ ma
li homines q̄nq̄ mirabilia facere
pnt quā bonī ut homines errore
detinentur estimantes in talibus fa
tis maiora esse dona quā in opib⁹
iustitie q. e. Ex quo dicto accipunt²
duo documēta pmū est q̄ nullo
ꝑ sola miracula dz ſtus reputari
quia talia ſt q̄nq̄ malis gressa
2m q̄ maior est in sanctis gmē
datio meritū quā multitudo mi
raculoꝛ quia ad utrandū oppmo
nē de isto q̄ deus maloꝛ mi
ra pmittit ¶ Ad 7m dictum ē
mali xpiani ut ſismatici ut he
retici ꝑ nomē xpi aut illa aᵉ
alia sacra xpiana exigunt a po
tentibus quibus honore xpi autē
dere in ductu est dicit tū q̄ ali
q̄n reduc aliquādo nō ſ q̄ a deo
dispontur. q. e. Ad 8. o. d. ſ exigē
tes talia a potentibus ꝑ xpi sacra

mortaliter peccant Dicat autem
q̄ sic quia ibidē dicit q̄ demones
nō reddūt talibq̄ nisi ad homies de
cipiendos ¶ 44 m dictus q̄ ē
spiritus qui decepit achab ut ret
ad bellū fuit angelus malus q̄
dereptionis officiū nō detuit nisi
angelū errorē ·q·uo· ℞ quo dicto
arguitur documētū q̄ omnia mistica
q̄ sonāt in malū diuina scriptura
sūt facta p̄ angelos malos eadē
ratione ¶ 45 m dictum q̄ expo
liationē egiptior p̄ filios israel de
uulsit p̄ eorū cupiditatem expoliā
tui ℞ sequit nō mirū si hostem
digni denique uisi sūt qui erant
adhuc digni hostem denique ·q·e·
℞ quo dicto arguitur duo argu
mētū est q̄ animo fuit augst q̄
illud dictū de expoliatiōe dictu fuit
magis p̄missio quia dicit potius
q̄ illud 2m argumētū q̄ si
missio fuit p̄ter eorū infirmitatem
quia dicit q̄ digni fuerūt ℞ ad
uigit q̄ mundi erant digni audi
re diligite inimicos vros ¶ 46 m
dictum q̄ p̄ significant istius
vite p̄manentia in x· propter et
quatuor uertutibq̄ q̄dragenarius
integrūtibus ℞ quinquagena sig
nificat gaudiū alterius vite patet su
it xp̄us ·xl· diebus tri apparuit et q̄n
quagesimo die misit spiritū sanctū
℞ ibidem dicit q̄ ptes aliquotie
quadragenarij reddūt quinquagena
rium ¶ 47 m dictus q̄ io dicit ille
angelista verbū caro factū ē et
nō homo vt humilitatem ymedaet

thriana natura cui humanitas et
alia sint nobilior carne q̄ ng ℞
in ea q̄ dicit q̄ verbo caro factū
est ·e· homo factus est quia pars
attribuitur p̄ toto sicut dicit q̄ ga
lie desenderūt in egiptū ¶ 48 m
dictum q̄ q̄ fit q̄ nō erat desi
esse q̄ erat q̄ e· ℞ quo dicto
arguitur argumētū q̄ pars sua
nō p̄t manere pti corruptionē in
corpus xp̄i quia incepit esse q̄
tūc erat et io desiit esse q̄ erat
℞ ·o·d· quare nō ita bn̄ deno
uo incepit esse corpus xp̄i cui in
ceptio ita requiratur in finē ad
quē sicut desinere in finē a quo
Dicitur autē q̄ difficile ē istius
diuersitatis causam inuenire liq
simpliciter negari opteat ¶ 49 m
Dictum q̄ verbū verū corpus
et verā aiam humanā sicut ·n· sine
vero corpore nō potuit mandu
care sic sine vera aia nō potuit
esurire Vnde ponit passionē aie
voluntarie p̄ dispensationē sicut ℞
corpis ·q·e· ¶ 50 m dictum q̄ ōs
leges aut̄ in institutis disciplinalibus
des vituperatoes exhortatiōes pre
mia et supplicia quibus humanus
genus ad mistrat michil in eis
ultrice ēmanet nisi voluntas sit
causa petendi q̄ so· Vnde dicit
q̄ si casus et fortuita esset cause
humanor actuū nullo posset vite
punitiuer redargui ¶ 51 m
dictum q̄ omnis qui bn̄ vult vi
uere si vixit vt vult beatus ē
omnis autē homo bene vult vi
uere q̄ omnis homo qui vult bñ

ē ſupple ſi habet q̄ vult honeſt
Ex quo confiatur mḡ nonenez vuē
ut vult qui turpiter vuit quia
hic velle accipitur p affectione ho
neſta · q ſi · Sz quia dictū q nō
mirabilia fiant tam a bonis q̄
a malis hō mtō eſt q miracula
malor ordinantur ad decipiēdos
bonor ad ꝓficiendū · q ſ2 Ad m
dictum omne q̄ ē aliquo mō nō
ſumo⁹ cuiꝰ ē ꝓpagatione ꝓpr̄
mḡm ē q ſume ē q · ſu · Ex
quo dicto accipitur argumētuz
q omne eſſe creatū ē ee ꝓpria
tiōe ꝑm eſſe q ē p eſſentiā tale
Vnde omne p ꝓpagationē exiens
reducit̄ p̄m gnūne dictū ad ex
iſtens p eſſentia ſua Ad m
dictum q opz in aīa eſſe tria
ſpem fidem et caritate Sz tn
ibidē dicit q fides pt ee ſine ſpe
et ſine caritate et caritas ſine
fide et ſpe q autē ſpes ſine fi
de poſſit nō invenio m quit pe
q · ſ2 · Ex quo accipitur documē
tū q virtutes theo tē de quibꝰ ly
loquit nō ſunt cōnexe ſicut de
demoralibꝰ Sz o · d · quia theo di
dit q ille virtutes nō ſt gnexe
tn ſunt ſic ordinate vt lic fides
et ſpes poſſint ee ſine caritate
nō tn econtra Dicat autē q ly
loquitur Augſ de iſtis virtutibꝰ
ꝓut ſunt acquiſite theo ſ. autē
ꝓut ſunt mtōſpice ly dubitando
quō caritas acquiſita ſine fide
eſſe poteſt tū nō tredituꝫ amaī
nō videatur Dicitur autē q
lic nō ſit tredituꝫ dū tn ſit mo
tū ul ordinatū amari pt ymo
enā ſi impoſſ repute Vnde dicit
ibi Augſ q quamuis nō credat ut
ſperat pt tn desiderāt celeſtia et ſic
ē cū tali caritate ſine fide mquit
et ſpe Ad m dictuz q quadri
pticie ſunt rect rauce corpaliū ſ.
in rauca q aliq̄ ſanit ma⁹ vn
ferit motu p quē ferit et tūdez qua
re ſanit · q · ſſ · Ex quo dicto tolli
gitur q or gna rauca famoſiſſima
quia id q ferit eſt efficiens vn̄
ſit materia motus autē ponitur
forma a multis ſ. forma fluens
et quā ferit finalis rauca vnde
pt̄ q ſancti quemut cū phis m
nūo rauca Ad m dictum q
locus nō eſt corpus ꝑ ſpatiū q
q tmet a corpe q ꝓbat quia extre
mitates corpm nō ſunt corpa · q ſ8 ·
Ex quo dicto accipitur documētuz
q locus eſt ſpatiū occupatū a corpe
Sz q m ad rationē accipitur ar
gumētū q locus eſt ſuperficies cō
pis ambientis et q tmentis quia
p hoc ꝓbat q locus nō eſt corpo
quia extremitas corpm nō ſunt cō
pora dictū autē mdicendū ē ꝑ m
rationē et tn dicit pt q ſuperfices
q tmtis eſt ſpatiū occupatū Ad m
dictum q iō dedit libz arbitriū
deus vt ſi peccet obtripz homo a
liena culpa eſſet · q · ſg · Ex quo
dicto accipitur arg m q factum
ſub ratione nō eſſet peccatū q
nō deliberat p libz arbitriū Ad m
dictum q voluntas ē motꝰ animi
cogente nullo · q · ſ2 · Ex quo accipi
argumētū q actus volendi de
quo nūc loquit nō pt ee coacto

p aliqua pōm ad 3o d quia deus
pt mpmere actu volendi ipi vo
lenti cnā ipa rcomente et ille ac
tus dicitur in nobis coactus q
fit nolentibg nobis m nobis sic
corpg violatu dicitur aute q si
deus mpsmet actu volendi nole
ti illud oppo m de quo facit no
bilior et volucio de code obo sic
q traditoria sit grace nō pnt nāq
expellet suū actū et pgna mps
met q treatū et tūc nō esset coar
tio quia nō remanet pma volūo
unde deus nō pt facere q aliqs
invitg aliquid vellet msi sit fa
ceret q vellet illud **Ad decimū**
c q tria sut gna vrtutū s. mu
les q dicūtur politice purga
torie quibg pura aia a viis
et exemplares que ia grempla
tiui aio mprimit q. 12. ssoriū
aute ponūt exempla quia us
tricia que ponitur vrtus politi
ca p m eam dreigitur politica
temperancia purgatoria aia ut absme
ria quia p ipsū vicia domat et
animalis sapiencia vrtus ex lia
quia ipse primet ad grempla loq
loquendo de amicicia **Ad decimū**
q corpa aliq tantū a pcurātur ex
quatuor elis s. igne aura ac
re terrea et aqua p m maig et mig
a. p m pdonatione maiores ut mo
res quibus vndent quatuor ām
tpa s. quatuo eor qualitates ca
lutate egritis hūiditate aeris fri
giditate aque siccitate tce q 12
Ad duodecimū est q nō essent
bona dulcia nisi paterēt ad
verpa quia bonū obtpando mg
diligitur ardentius diligitur q
pando q. 14. Ex quo dicto acci
pitur argumētus q bona quato
difficilig acquirūt tanto arden
tius diligūt Cuius ratio ē q
magis ppria reputant et io bo
nū virtuosū sume diligitur hi
sū quia difficilē acquirūt utz
m sciencia et ipsa videtur mise
rio sua **Ad decimumtertium** in quo
videtur intendere q lux emissa
a sole pt corpus quia transit
vsq ad terrā quia talia sūt cor
pa que lucaliter tāspūt et dicit
ibidem q lux et aer sūt sic sme
coangustiatōe q. 10 **Ad decimumquartum**
tum q filius in divinis nō de
buit gnare quia si ita cēt in
moderata esset divina gnatio
cū tū modātū melius sit in mo
derato q. e. Ex quo dicto accipit
subtile documētu q si duo eius
dem rationis possint esse in
divinis et eadem ratione in
finita quia alis nō sequeret
q gnante filio alius filius nullo
esset gnationis finis vnde sup
ponit tuū illaz Ex cū ad
c mdetīmatū ad aliq eiusdem
rationis de se nō determinatur
ad certam multitudinē pb illa
rone et io si essent duo filij
pq les eadem ratione msimili
essent **Ad decimumquintum** q homo
susceptus a divina sapiencia
quato divine susceptus ē tāto
divinitus intelligit q. e. Ex q

ducto ptz q̃ eleta essencia ad susti
m suppositu verbi pe elevatur ad
susciendu respectu talis obi q
dicit q̃ quato dimor e iuste talo
dimor mercio et tur no potuit
assu natura n ba si ex materia v
mons sequitur pserto oppois
talis **Ad dictum** q̃ solu in
libro arbitrio est plemssime vel
le ome q̃ ratione agere pos
sit et nihil velle agere q̃ tone
no possit q̃ ag. ꝛz. o d. quia s
istud dictum dem̃tu no pmet
ad libm arbitu et sic nullus
potit iuste puniri ab aliquo p
arbitu liberu ꝑpetrato Dint at
q̃ libm arbitrium accipit du
a sanctis uno put libtas dis
tinguitur contra nitatez et isto
libtas e ad bonu et admalu q̃
a nullo voluntas narratur Alio
put libertas distinguitur gra ſ
ututem et isto loquit de libro
arbitrio **Ad dictum** manifestu
e in spu sancto peccatu veniam
habere no posse quia vndicat
tu affligutur et in ipa pacta
pena prius factu et solut vm
dicta no g mquit dmittitur
quia puniur q.e. Exequo dicto
accipitur documentu q̃ peccatu in
spiritu sanctu no hz remissionez
eternam quia dicit q̃ eius pena so
luitur et ideo no dmittitur quia
puniur et io ſ ny ista modum
no dmittit meterno n. suppli
to nunqua querit ꝑsolu pena
Exequo sequitur vnu argumentu
q̃ peccatu illud no ꝑ e finat ꝑ p
ma quia illa sempiternaliter
puniur Intelligendu q̃ in isto li
bro ꝛz. gnu no lyntur n. ag. q. vl
tima autem q̃ intitulatur de dia one
demoniu et est octogesima ut alibi
habetur Intelligendu q̃ in isto li
bro pene no allegat auctes que
scribuntur in etate et sapientie lib
taqua ductas in sapientia salomo
Exequo dicto accipitur arg m q̃ ihu
filio sirath attribuit liber sapie
et illius actor eu libro illos cople
uerut de spu salamone

Annotant flores in Boetio beati Augustini sup mathm

Ex questionibz beati au
gi sup matheu **Prima**
Veritas q̃ illud dictu ih̃u xpo
illu optz recte me aute minui sc
ficat duo vnu e q̃ joh̃ fuit natu
qn̄ dies mepuit minui xpus at
qn̄ mapuit recte Exequo dicto
accipitur documentu q̃ xpus fuit na
tus in solstitio hyemo sicut q̃ johannes
fuit capite truncato xpus autem
in cruce extenso q ꝛz **Ad ver**
tas q̃ prima etas gnis quam
fuit ab adam usq ad noe ꝛz
usq ad abrahamꝛz usq ad da
uid ꝛz usq ad trsmigrationem
babilonis ꝛz usq ad aduentu domini ꝛz usq
ad finem seculi Et dicit ptz pauca
q̃ quia senectus solz tm tone ipe
quatu reliquie omes etates vt
pote a xl anno usq ad c xx
illa ultima mundi etas potit tm
durare quatu ome alie Exequo
dicto accipitur documentu q̃ illi de
ripiuntur qui putat finem mundi q̃p
inquare ex dutinitate ipius pq xpi

aduentū quia anqua illa etas
sit adequata predentibo oībus
restant plus qz tria milia anoz
2a veritas q̄ prout ioh fuit
dm̄ p̄cursor in p̄mo aduentu ita
helyas erit in 2o aduentu q̄ c
3a veritas q̄ cū xp̄us dixit
sicut fuit ionas in ventre ceti
tribus diebus et tribo noctibo ita
erit filius homis mode hec sex
te sē terre diei p̄te qua sepulto
e cū p̄cisa nocte et die accipies
mquit augst hor ē p toto die sa
bati nocte et die et nocte dnicas
in die illucescente ac p hor acti
piendo p̄tem p toto hns tōtū
et tres noctes sicut dicitur. p̄me
ros ēgmūs que sut nocte plene ſ
mitui decimi p toto accipitur Et
q̄ se deus ondit in nocte pq sex
dies factū fuisse dicit vng elvā
gelista Aliter vero pq vij dies dr
p̄tem p̄uote p̄mi diei in quo fu
turꝫ hor dns p̄mpsit et p̄tem pq
teriorez nouissimi in quo cpletum
e q̄ deus p̄mpsit mtegre anuāe
vt mtelligas cū qui pq sex dies
solos medios ymemorasse qui toti
mtegri cōpleti sut q. 8. ēz o
d vbi dnt ista elvangeliste Dr
autē q̄ matheus 1A et mrarꝫ q
taplis q̄ pq sex dies xp̄us fuit
crucifigūatus luce A 19o c° scribi
q̄ pq dies otto Et ista discordia
vult augst hr saluare **4a veri
tas** q̄ cū hic dixit saluatore cū
mūdus spiritus exierit ab ho
mie sqr quosdā ita reditos vt
nō possint free labore ymūde et
ad seculū reduturi sut Et cū dix
q̄ assut alios septē spiritus ne
quiores se sqr cū cupiditas ea
ms expulsa per pnām a q̄ suc
tt opibus cū nō in venit vbi ē
quiescat. ſ. in quibus delectabilo
audius redit et cures occupat
mete homis et fiut nouissima
peiora qua p̄ma. 4. q. Exquo
accipitur duo documēta p̄mū
e q̄ mās humana nō pt vincere
sine delectatione bona ut mala
et io dixit q̄ qz nō invenit de
lectatiōez in bono reuertit ad ma
la qua prua **5a veritas** est q̄ cū voluntas fuit
aversa a malo si nō p̄maneat
in bono auidius requertit ad ma
la qua prua **6a veritas** q̄ cū xp̄us dr aliud ceteriū a
ceteriū fructu rep̄ centesimū
trigesimū sexagesimū e virginū ti
topmū iugatoz **7a veri
tas** q̄ p beatos angelos sepa
batur mali de medio beatoz
iustoz quia officia mquit vim
dute p̄nt implere bono vō alio
quo lex et iudex officia vicarie
implē nō p̄nt. 4. q. Exquo dcto
accipitur argumētu q̄ nō e ma
nifestū homi plagas fuisse per
angelos malos sicut de angelo
qui p̄cussit egiptū a exercitū sena
cherib quia licz boni angeli nō
sint ministri mali tamē bene ūt
mali pene **8a veritas** q̄d
q̄ petrus implorat a dño alie
nū ne migrat sqr quibusdaz
tribulationibo et pq vltima p

ſecundoꝝ eñtaz eſſe purgandam
q ꝛ. Ex quo dicto arguit arg m
q nō erit ſtatim finis p̄ō aduen
p̄ſentiaꝝ ¶ 9ª veritas q tu dr
in elvangº q̄uiꝝ eſt ex me ti p̄dix
ſigliant filij lyer p̄ribꝰ dicentes
nō ia ſibi opus pentū ꝓ ſe obla
tione offerre eo q ad ea erat em
p̄ venerut poſſent ia offre ꝓ ſe
et p̄ribus ſuis in lyor nō p̄ſtant
lyorez q in ¶ 10ª veritas q lucas
elvangeliſta in xpi gnatione aſ
tendendo ꝑcut matheꝰ deſtendo
nō coſdē notat pentes quia alia
erat tribus ſacerdotalis alia ē
gia. matheus intendebat regia
tribū ꝑcut lucas ſacerdotalē et
de vtraq erat mr dñi q ꝑbat q
erat ḡnata elizabeth et cuiꝰ
gnīs tū ſponſo ſuo ioſep et
adiugit ibidē q matth mutuat
xpm deſtendentem de dauid ꝓ ſa
lamonē et lucas ꝓ nathā ꝓphaz
qui miſſꝰ fuit ad corrigendū dauid
nūq correctus de quit dauid pe
mōo abſoluciꝰ impetrauit et ibid
adiūgit q ꝓ tribū ꝓ quā inuit
lucas ad dñm aſtendendo nō diſſo
nat a matth°. q. xi. ꝓz. o. d. qua
re nathan ꝓphā dicit filius da
uid ꝑ beatū auguſtinū in ſcriptura
nō legatur aliquis filius dauid
ſit nōiatus dicatur q nathan fuit
filius dauid adoptiuus et pomt
filius dauid ¶ 11ª dubitatio quoꝝ
go xpi nō fuit de gnīe dauid ſi
tm ꝑ adoptionē dicitur autē q
xpus potuit eſſe de vtruſq gnē
ſit vnꝰ homo lz ex abanaꝝ tm
vnq elvanta eduxit xpm in dauid ꝓ
lineā naturalem et alius ꝓ lineaz
adoptiuā ¶ 11ª veritas q q̄uis
ſt vtutes quibꝰ ſpualiter in hac
vita vuitur ſ. ꝓudencia q ē rectꝫ
rio appetendoꝝ et fugiendoꝝ ſpā
tia q eſt refecenacio rupiditatis ſo
titudo que ē ſſitas ad aduſus ea
q tpe moleſta ſūt iuſtitia qua ꝓ
teteras oīs diffunditur dicto dī ſ.
et ꝓximi q ē ex quo dicto acquirꝫ
documētū q iuſtitia ē vtꝰ roſſia
quia ꝓ oīs diffundit et ihs quia
ad ipaz ꝓtinet caritas qua dilo dī
et ꝓximi ¶ 12ª veritas q in
firmus ex ſexu mulieris ad actio
nes et facilis ad ludū puericia q ē
¶ 13ª veritas q in toto ſeculo
hūana gnīs tūc tpe eſt q fidei xpi
ane gratia data eſt ꝑmū eſt ſub
legem xm ſub legē terrenū ſub
gratia xm ad hoc reſtat ſ ꝓtia
q ē ¶ 14ª veritas q q̄n xpus
dixit q helias reſtituet oīa ꝓ
intelligi dupliciter aut q reſtituet
quos tribulauit turbatio antixpi aut
q reſtituet ipe helias mori dō et ē
ſurgendo q 23 ¶ 15ª veritas
q ſi filij regū ſt liberi a nortigaliū
ꝓſtatione in regno ꝓprio cōſt mīſtri
magſ liberi eſſe dñt in qualibꝫ reg
no filij regis illius ſub quo ſūt oīa
regna q ꝛc. Ex quo dicto acquiritur
argumentū q tales nō ſt tenēdi
ad nortigalia ꝓſoluenda in aliquo
regno qui diuino miſterio ſt dedi
¶ 16ª veritas q xpus duobus
diſcipulis reuelat ordinē ſue paſſi
onis et nō pauciōbus quia ī pau

tionibus nō qsulit ymaginū testimoniū
nec pluribus ut nō fiēt prohibitū ex
quo arripuere illud vulgatū p̄verbiū
q̄ res secreta rebus manifesta ē obscurū
diuulgata ℟z o d qui fuerūt ipsi
duo discipuli dicat q̄ forte parabolā
et ioh q̄n dixit eis calcē meū bibet
¶ 17ª veritas q̄ q̄n xp̄us dr
in ipsis duobus mandatis pendet
tota lex et ꝓphē ē intelligēdū q̄ ad
illa reflexerūt et ibi hñt finē q2ō
¶ 18ª veritas q̄ q̄n dr̄ volātes
tuliceū camelū aute deglutientes
ē sensus minima obseruatis et maxiā
grauitas q 30 ¶ 19ª veritas
q̄ q̄n dictū est orate ut nō fiat fu
ga vra in hyeme nec in sabbo ne
detineamini aliquo impedimēto vt
tūc hyemis quia in sabbo nō licebat
batur ambulare q 29 ¶ 20ª veri
tas q̄ illud dictū dñi de die illa ne
mo scit neq̄ filius sed ē intelligē
dū sicut scriptū est temptat nos
deus deus nr̄ vt sciat si diligat eū
q̄ nō sic est intelligendū q̄ quasi nes
ciat deus ꝑ ut ipi sciant quātū in
dei dilectione ꝓfecerūt q nō mi temp
tationibus plene ab omnibus cū g̃o sit
scitū diuturne nr̄e q nō approbat a
men dico vobis nescio vos aut p
eo q̄ vtiliter nesciētes facit nō ꝓ
dicti mḡr solus pater scit quia filius
sine facit et nesciē filiū quia facit
nesciē homines ⁊ nō eis ꝓdit q̄ in v
tiliter sciēt q 31 ¶ 21ª veritas
q̄ debuit ante ista poni q̄ vniūsq̄q
ꝑsona et hereses aut habz in ecclie
tēpꝰ ꝓtem aliquā aut occultuz
aut obscuris quēadmodū decapit p̄m

ꝓmet ad illud dictū ecce hic ē xp̄o ā
illic 2m ad illud ecce hic pene bis
q 40 ¶ 22ª veritas ē q̄ magis
erit dī seueritas ꝑ iudiciū tuū i
effabilis ē mia aīa iudiciū p̄ega
ta ē et nō dicit sanus peregrinibus
amē dico vobis nequio vos q ē
q̄n tuū principio ponit ꝑmo de pe
grinis inter ceteras parabolas quē d
qui hñt in libro ℟z q ¶ 23ª ve
ritas q̄ illud dictū vbiūq̄ fuit
corpus congregabitur aquile ex
ꝑ figit xp̄m et aquile hoīes
spuales q 48 ¶ 24ª veritas
q̄ cupiditati q̄ ē in curiosꝰ appo
nitur timor mortis sicut in illa
ē cognoscendaq̄ vera cupiditas
vta ista metus amittende notitie
cupiditati nō honoris opponit ti
mor ignominie cupiditati vō
voluptatis timor doloris Eradū
git q̄ ꝓpter terenā temptationē
passionis ter deus orauit q calix
ab eo transiret q 40 Eequo ārī
pitur documētū q̄ timor mortis
ꝓuenit extimore amissionis noti
tie cuius signū est quia no iuuenia q
dñm tarent notitia mortē nō ti
ment

Incipiunt flores i questionibus libri sancti Augustini super lucam

In questionibus beati Au
gustini sup lucā ꝓma
ueritas ē q̄ illud dictū Gabrielis
lis ad Zachariā exaudita oratio
tua intelligēda ē q̄ ꝓpter nō plenū
filio q̄n nemo inquit orat q̄ se
ceperūt desperat ꝑ Zacharias vta

super lu
cam

desperauit de prole vt enā angelo
p̄ mittente nō crederet q p̄a Z
veritas q̄ nō optrebat auferi sig
nificantia fieri faciaq̄ p̄ quā illud
q̄ signficabatur ꝙfirmatū esset
q̄ testantes applōt q Z Sequo ar
ripitur argumētū q̄ legalia nō
fuit ablata statim p̄q xp̄i passi
onē vsq; ad euangelij diuulga
tionez Z veritas q̄ ioseph
sponsꝰ virginis descendere iussus
duo p̄cēs a duobus euan te quia
Mathēus dicit q̄ sit filius iacob
et lucę filiū heli ꝛ q̄ ipe effert
quatuor opiniones p̄ma ē q̄ fuit
vnus homo hīns duo nōia simul
pater dauid fuit voc̄tus yesse z
ysai Z secūdo opinio q̄ vnꝰ istoꝝ fuit
eius pater naturalis et alius le
galis simul fuit p̄ceptū in lege
q̄ mortuo fre sine p̄le alius fr̄
suscitaret sibi semen Z tertio opinio
q̄ vnus fuit pater adoptiuus et
alius carnalis Z quarto opinio q̄ vnꝰ
euangelistaꝝ notauit patrē i medi
atū et alius precij mediatū a
q̄ matre sicut matth in cā scribat
p̄ tres generationes Z p̄ma opinio
ipe reprobat quia lucę a dnō vsq;
ad dauid q̄z generationes enūcīat ms.
autē a dauid vsq; ad dnm. xl. Z
tertia motiue intitulat nō p̄t saluari
p̄ mixtez multitudinez Z quarta cā i
probat quia sp ille qui nascebat
nomē defuncti accipe debebat ꝛ nō
dz dici nisi illius filius Z quinta autē
et q̄ magis q̄ medat sī magis vē
similere quarte vt vnꝰ equit
euangelista precij cuius a quo genus
ē alter vō auū mernid ut aliquez
de maioribꝰ ponit q u Z o d q̄ē
istoꝝ euangelistaꝝ posuit precij in me
diatū Dicitur autē q̄ magis videt
de lucha quia plures ponit generationes
et ō dicit q̄ matth saltauit p̄q mis
sis generationes q̄m omisit ochoziam Z
Zubitario quo duo euangelistę texuūt
duas cathenas vsq; ad dauid dē
autē q̄ sū vnꝰ homo habeat duos
auos vnū patrū et alū matrez
vē esse intentio Augis q̄ vnꝰ euāgelista
accepit vnū auū et alius alū scilicet ab
auū matrū et alius precij i media
tū Z venerunt p̄ duas lineas et ut
ſ p̄missa lucas accepisset expte pre
et ays ex parte matris ip̄ saltū Z duo
quo potuerūt ambo euangelistę ꝑuenire
re ad zorobabel p̄ diuersas cathe
nas Dicitur autē q̄ lucas nitebat
flecti ad lineā sacerdotalem et ayathy
ad regiam vt assit Augis iste
lineę frequēt̄ negrebantur et p̄cea
sepabantur vt de salathiel p̄t dici
q̄ primo fuit ductū de ioseph Z duo
quo p̄t lucas reducē ioseph et da
uid p̄ nathan cū ipe nō fuerit
filius dauid ſ beatū Augis Dicitur
autē q̄ sinia fuit beati Augis sup
ayathym q̄ iste nathan fuit ille p̄
pheta et quod dnt q̄ Augis credi
dit ipm fuisse filiū dauid nāle
Alij adoptiuū ibi tū vē melius q̄
sentire scripturę q̄ iste nathan
nō fuit affinis ꝑ t̄ō generis dauid i
heli mediate predens salomo
nez Sed nō est inquemendo q̄ de

grē eius et de grē salamonis fuit
Joseph ꝑ ducentos denarios vt vba
euāgelii tangitur illesa

2ª veritas

q̄ M grānone ꝑ lucā natus ē xp̄s
in qua dimissa fuit omnia peccata 2
q̄ dixit dñs petro debere peccata
dimitti vsq; septuagies septies ex
quo datur intelligi q̄ nullū ē pec
catū q̄ in ecclā no possit dimitti
q.5

3ª veritas

q̄ q̄n xp̄us dr
retinimus et nō faltastis lamentauī
mus et nō planxistis p̄mū ꝑtinz
ad xp̄m sumedo nbū lectōis regis
significabat et ꝑ ny ad johānez bap
tista qui ꝑ abstinētia p̄mary dign
nabat. q.13. et in p̄dicti dicit q̄a
q̄ vnc lucet vite nr̄e p̄mia aquo
ius iusto sine culpa haberi

4ª veritas

q̄ nec in abstinēdo nec
reuinado ē iusticia ꝑ inequinitate
tollandi in opia et tpanda atq;
opportune sumendi ea quoz nō vsq
ꝑ q̄cupiscā ēplendā ē et ibi ad
ducit q̄ nō interest q̄n ut q̄ ali
noctez quibuscūq; ꝑ sua voluntate priat
ꝑ quata facultate hic careat tuo
pcz. q.c

5ª veritas

q̄ ille qui
fuit a legione demoniū liberatus 2
usq; vedire in domū sua ēdicit ꝑg
nat vt q̄cq; ꝑ remissione peccatoz
redūdet sibi ad q̄ntaz intelligat. q
13

6ª veritas

q̄ 12 discipulos
habuit xp̄us sicut 20 ioēs fuit quibus
illustratur totus mundus q2 3. 2q.
facit 12 ꝑ quos fides trinitatis
fuit diuulgata in vniuerso q̄ autez
missi fuerūt bini ꝑcipit tacitite que
nisi qua inter duos hēri nō pt
q.19

7ª veritas

q̄ q̄n dicit
ne lumē q̄ vite ē tenebre sicut
ē intelligendū q̄n fuit bona sine
intentione recta q in

8ª veritas

q̄ reuinimus fit dupliciter d
in tribulatione ad ꝑmandū dñi
ꝑ peccatis ut in gaudio vt tanto
mag dolerent carnalia. q.16.

9ª veritas

q̄ gñale reuinimus
nō ē a concupiscā alterius nisi ab
omni leticia ꝑtinū dilatationi est
q.c

10ª veritas

q̄ rete aperuit
y droprisi diuitis auaro ille q̄dolpa
budat hydropicus in ordinato tactu
amplius sitit sicut ie q̄to ydropi
cior ē diuitys tanto ardentius
plus q̄cupiscit

11ª veritas

q̄ q̄n xp̄us ꝑ studiosē de illo
qui vult edificare turrim aut de
rege cōmittere bellū sit g⁹ omnib
qui nō renuntiauit omnib q̄ possi
dz nō pt ē mei discipulus quia
mias i mittent m ꝑ temptationez
diabolus subripere inquit nō valet
quia nō renuntiant omnib q̄ pos
sident et parē facere cū eo ꝑsue
rando .q.31

12ª veritas

q̄ ille qui nō solū q̄emptit ꝑtialia
ꝑ cētū lignas de hic vt supra
in vadit regnum celorum

13ª veritas

q̄ mamona iniquitatis
appellata ē a dñō pecūa quia ma
mona diuitie mꝑtātur et sūt i
iquitates diuicie quia nō sūt di
uicie mei illis qui spem ponūt
in eis .q.30

14ª veritas

q̄
cū xp̄us dicit qui in alieno fideli
nō fuit alienas appellat terrenas
facultates quia nemo mortalis eas
petit auf. q.30

15ª veritas

supê lu
cam

q̄ q̄n dixit q̄ nemo ſit duobꝫ dñis
ſ̄uire quia vñm dilexit et alterū odit
dilectio ſectat ad dñm et odiū addi-
uitiū Et q̄n ſequitur vm ad hec
vir et alterū ḡtempnet ad hec
ſectat ad diabolū et ḡtemptus ad
deū et ꝓgnat? dixit Augſt q̄ nō
dixit de deo odiret quia deus nō
p̄t odiri luz bene ḡtempm q̄n ſ.
homes mimas cuꝰ ꝓpoſuit tu
pidꝫ ꝓpus q. 36 ¶ 18ª veritas
q̄ illa ḡtemplacio ſūmā quecte luz
que eterno dei verbo recbūtur ſup
na vero requies illud ꝑmū eſt
uſtoꝝ. q. 39. ¶ Ex quo dicto accipi
documetu q̄ beatitudo ḡſiſtit in
quietatione q̄q̄ ponit in actu ve
ritatis qui negant mes ḡſistere
felicitate ¶ 19ª veritas q̄ ſo
dicitur q̄ lepꝛi mudari et ſcma
ti quia vitiu eſt nō ualitudo a
integritate membroꝝ ctensiū
ſz doloꝛis. q. 40 ¶ 20ª veritas
q̄ nulla falſa doctrina t̄ q̄ nō ali
qua vera mſcēt. q. c. cuꝰ vō
t̄ quia alīs fallere nō p̄t cum
mimꝰ parens cuꝰ falſitas ſcēt
et eod mō mllꝰ ad malū inducit
niſi illud adiungens cū aliquo bō
¶ 21ª veritas q̄ in veteri teſ
tamēto vngebantur et ſacerdotes
et reges Nūc autē in nouo teſta
mēto in vngūtur oēs fideles ad
ōdendū regale ſacerdotiū. q. o.
¶ 22ª veritas q̄ ea grā ho
mimū ſūt in ecta ſ. ꝑmanentes i
oīo ḡtemptōis et iſti ſignati ſ.
p̄ ſtos q̄b dicitur in euangelio
duo in lecto vno alt̄ in negocijs
ſeruli et hij ꝑmolentes in mola alt̄
mīſtrantes in ecta et hij p̄ ſcētes
in agro ad colendū et quia de q̄
buſlibz ſtoꝝ ſtatuū aliquū dmittū
ture id certo dicitur vng p̄ ꝑmis
aſſumetur et alius p̄ ſcrudis re
linq̄tur. q. 24. ¶ Hijs ibidem adiūgit
q̄ iſtos trēs ſtatus homiū ſignificabat
ezechielis p̄ iſtos trēs viros noe
danel et job quia ſignat ydem
tres ecclias ſicut ille ſubnabat
artham Danel aūte qui eligebat
celestē vitā vacātes certa ſalutis
re ſtiam Job aūte qui habuit vxo
res et diuitias illos qui ꝑcula
ria negocia adminſtrant ¶ 23ª
veritas q̄ dñs ſanctis ḡtia ad
uersarios ſuos orant in aporſ
p̄ quibus nos ꝓpmo orare
p̄t dupliciter mtelligi aut ut p̄
cant in q̄ꝰ m̄ ſit mali ḡſtatione
ad iuſticiā aut ut potentia amit
tat p̄ qua nocet. q. 24 ¶ 24ª ve
ritas ſt homes hac ſibi adiſtate
blandientes vt dicant ſufficit vt
vng q̄q̄ de ſe rationē reddat quid
opus alys ꝓſtare vt ex quibꝰ q̄de
ſe reddere rōnē rogatur cū apoſ
in illi ecta ſint ꝓcupabiles quibꝰ
lex data vō eſt nec audito cuāgo
dormierūt quia p̄ creaturā potuīt
agnoſcere inviſibilia dei. q. 96.
Et ibidem dicit q̄ ſic intendit
dñs cū dicit mcto vbi nō ſeminauī
¶ Ex quo dicto accipitur duo do
ſtrīa
ſtmū eſt q̄ pidiꝫ anime imineꝫ
qui p̄t alios docere ſi nō inſtruat

quia illā excusationē vocat p vsū
blandicioz zm ē q̄ homēs qui
nō audita aliqua lege diuina fa
cinut ea ad que bona pnt p̄mgē
p̄ rationē naturalem vne excusa
ri quia lex sit in excusabilis fa
ciens mala nō n̄ dz p̄ eā q̄ facta
sūt poterat naturaliter bona p̄pendē

¶ xxvi^a veritas q̄ multas ē aīa
nau rōnabilū multitudo vnq̄ legē
sanctare debuita q̄ c ¶ xxvii^a veri
tas q̄ ad rōordandū alvan tas
de rebo illuiato 2 sito rōi vnq̄ vnū
ponat et nōiat cuius p̄tatem ip̄e
cuq̄ notitiā et plem pmtate alū
plendo et alius ponat suos in egssu
et alius vnū m egssu dicat autez
augst q̄ vnū illuiat dā mgdēbitur
q. 28 ¶ xxviii^a veritas q̄ ille hō
qui refertur duos filios habuisse in
alvan quoz vnq̄ fuit filius p̄
digus nō dicitur tamquā fuit vē
aliquis homo p̄ solū ad sgnificā
dū illa narratio fuit supra fuit
q. vii ¶ Eque duo scripture arg
q̄ nō oēs pabole quas dns re
tulit in alvangelio ita fuerūt in
re post aliqui argumentāt ¶ xxviii

Veritas q̄ nō omis factio ē mē
dacii vñ dicit q̄ factio ā est ad ā
quā veritatē refertur sgnātē ā
nō refertur mendacii ē. q. c. istud
autem dictū m dicit ad excusandū
dictū de dnō in ecta q̄ se finxit lō
gius ne

Explicit flores ī
questionib⁹ diuersay scrip
turay beati augustini

¶ questionib⁹ diuersay scrip
turay beati augustini

Veritas q̄ nichil ē mē rōpo
et aiaz q̄ sit torpe melius et
aia detūs et nulla res ē defec
ois torpe et si mistetur de nīa
nulla spes nt dicatur aute
q̄ ē melius oīm aīa est deus. q. p̄
est si dicatur q̄ angelus ē aīa me
lior hyit scripsit augst aiaz pro
oīm spuali creatura ¶ xxix^a ve
ritas q̄ nō oīe q̄ creditur ee
vñ p̄ q̄ vñ est aliz a sensibus
et mente se motu est credi tm nō
ad se svei aut intelligi pt q c
xxx. d. quid intellegat mēte se
motū Dicitur autē q̄ illud qđ
tēpendit facultate naturalez mē
intellectu vt articulq̄ tim ¶ xxx^a
dubitatio quid talia pnt credi si
nō intelligantur Dicit autē q̄
hyit scripsit intellectus p̄cedēti
notitia nō gnāliter p̄ actu intel
ligendi cū credē sit quedā actus
intelligendi ¶ xxxi^a veritas q̄
cū dicat q̄ septuagēte sūt regme
et arrogante sūt gabine et q̄ ads
lestentulaz nō est nūe regme
sgnificat gsiderationes spuales
et regut m aīa et cōsubme noti
as tpales q̄ merito dē scripsit
sreno et adolescētule mdetiate sci
encie que putantur q z^a sit
videtur esse mercio augst vt ē
ferat primū ad theo az zm ad
phiaz lucratiaz et 3 m ad phiaz

¶ xxxii^a veritas q̄ vbi nō ē grā
libātez auget peccandi desideriū
phylias peccatoz cū grauia ab
illud q̄ erat lege odiosum libē
tissime implēt q. 3. istud autē

sup duſ
passibꝫ ſcripſ

mduxit od explanandū illud ꝓz
bū apli ꝺ̄ꝫ peccati et mortis ꝛc̄
4ª veritas q quatuor ſūt
actiones ſubordinate in hitu dme
ad legem ꝓmꝫ ē añ legē tū per
catu ignorame et ſequit̄ corupcia
2ª ē ſub lege tū ia plebemur
a peccato et cū eius gſuetudme
uicti peccamꝫ 3m ē qđ iam
nō ꝓmittimur delectande gſuetu
dinis male nū ad peccandū nos
ducē mn̄ ꝫ tū ad huc intercipiā
tem patimur quātūs ci nos nō c̄
damꝫ 4m ē tū nt omio ſ hoīe
ē q ſpūs reſiſtat ꝫ oīa ſibi cō
corditer pace cuſtodiūt q z· Ex
quo hetur argumētū q hic in
tendebat Augſ ꝓ qđ ꝓmittit̄
heroica que ē a pturbationibꝫ
paſſionū ꝓpata tū ꝓ mītō
eius q ſtud q m melꝫ nō iuenīt
ntra priam **5ª veritas** q ſi
cut tenebre oculis nō uident
ita peccatū a mente ignorādo ꝓ
cipitur Ex quo accipit̄ docume
tū q ꝓuatiua nō iuant actū in
telligendi **6ª veritas** q in
ꝑma actione que ē ante legē
nulla pugna ē tū uoluptatibꝫ
hmōi ſenſibꝫ bda que ſub lege
ē pugnamꝫ et uincim̄ in 3ª
pugnamꝫ et uincimꝫ in qª uo
nō pugnamꝫ ꝫ ꝑfecta quiete
et pace requeſcimꝫ q· eadē Et
ſic ꝓz q ꝓ ꝓmū gradū ſigt
mtpatū qui nō pugnat contra
paſſiones ꝫ ꝓſequit̄ eas ꝓ ſ
gmentez qui pugnat ꝫ ſanabit
ꝓ 3m gmentē et ꝓpatū quoꝝ q̄lz
ſūpat pugna mittatur ſ vng fa
tiliter et alius tū diffidentie ꝓ
q m ecclīū qui ē tortalitē a paſſi
onū moleſtijs ſequeſtrat **8ª**
veritas q tū dicitur omis rec
atura mgemuit uſq ad huc ſcīe
ndū ꝑ intelligi de ſanctis āgel
ſua dū nec infirmitati ꝙpulā
q· q **9ª veritas** q hetici nō
decipiūt niſi q̄ſtiam quā nec ex
hibent, pollicentēr et adulentes
legi et ꝓphīs q̄rūꝝ do illis ſimōi
ſuo ꝙpoſ mſuit ſta at corupnōi
bus in miſſa ēē cnant· q· q **10ª**
veritas q ad maz ꝓmet vo
tercio· ſ· ad greatā et ad iudiciū
ꝓmet bitudo cont qui nō erūt
ꝓcati· q· ē· Ex quo dicto accipit̄
documētū q meritis ſm̄ gre
date debetur ſeliciras de q̄digno
niſi ſieret eis in iuſticia quā ſtud
nō ꝓmet ad maz ꝫ ad iudiciū
11ª veritas q illud cōſtan
tiſſima fide tenendū ē dm̄ nō
in iuſte agere nec eſſe vlla nāz
q nō deo debeat id q̄ ē et oīe
q habet Ex quo dicto ſcripture
argumētū q nulla creatura ꝑt
deo de peccato ꝓprio facere tū
oīa ꝓpria ſint alte debita et de
alieno debito nō ꝑt ſibi ſatiſfacere
12ª veritas q nō poſſet
hereticis obiciri error poluto
nolle ſcipiano niſi de ſcripturis
nō intelligis· q· ſ· Ex quo acci
pitur documētū q ſtudiū facere
ſcripture nō ē notitiā **13ª ve**
ritas q regula fidei cathō ꝛc̄

sit se habet vt tū aliquā ī scriptu
ras dicitur de filio q̄ mor sit prec
p̄m suspitionē homīs intelligāt²
tū vero ea dicit² in quibꝫ demō
stratur equalis p̄ id q̄ deus est
accipiantur · q · e · ¶ Istud autē dictū
inducit ad ostendū illud dictū apti
tū cui oīa subiecit pr̄ ipse sub
iectus erit sibi ¶ 13ª veritas
q̄ solent ī stultarum scripture illu
minare sensū tū ea q̄ nīa spūs
ca sūt diligenti discussoꝝe tract
tantur · r · prudentia inquit et sc
quentia q · e · ¶ Istud autē dictū in
ducit ad ostendū q̄ subiectio filij
ad patrem debeat intelligi p̄ hu
manitate quia istud apostol dicit
pqua ferit de xpi resurrectione
mentionē ostendit autē q̄ xpus p̄ m
hūanitatez tm resurrexit ¶ 14ª Ve
zitas q̄ sep̄ plerūq̄ loquitur
scriptura vt q̄ ff est tūc fieri
dicatur in aliquo tū ab eo q̄no
si cepit sicut dicimꝰ de ecclesia
domina sanctificatur nō tūc · q ·
Et istud dictū inducit ad ostēdē
illud dictū xpi opz illū regnāe
donec ponat ī imicos scabellū pe
dū tuoꝝ quasi āpliꝰ nō regnet
Intelligendū tū q̄ ista dicta donec
accipitur in scriptura dupliciter
vnoꝰ exclusue sicut accipitur q̄n
q̄ nō auferet² sceptrū &c hic ac
cipitur exclusiue quia significa
bat q̄ pq xpi dñium erat aufe
rendū a juda regnū sicut pa
tuit in herode qui fuit gentilis
alioꝰ accipitur inclusiue sicut ībi²
quatuor mādasta exēpla īsup
tinea parca p̄mū e grē. 8. r. vbidē
q̄ noe emsit corui qui nō cessa
tebatur donec siccarent² aque et
tm q̄rat q̄ postea nō fuit cōsq; ²m
Dm ps vbi dicit xpūs in psona
patris ad filiū sede adextris meis
donec ponā &c et tm q̄rat q̄ pq
inimicoꝝ subiectionez nō e filius
p̄candus dextera patris ²m est
ayr. · vbi dicit² q̄ joseph nō cognō
uit sponsam donec peperit filiū si
tm primo genitū hic accipitur p
toto ipe posteriori ipo p̄manente
in eod celibatu quia ff vrgeꝰ p
manebat beata maria q̄m e in
ppetuo prima ad corr · 14 · r · vbi dr
apūs opz illū regnare donec
ponat inimicos suos scabellū &c
nō q̄ postea regnare desinat
¶ 15ª veritas q̄ alicē dicit²
finis qui ptinet ad q̄stionez
et aliter qui ptinet ad q̄stionez
aliter oīa finiuntur tūca terendi
aliter vbq; pmedēdo · q · e · ¶ 16ª Ve
zitas q̄ io dicit apoꝰ vnctio
peccati lex quia multo sceleratq̄
& flagitiosus q̄ lex p̄hibet q̄
mittit² quā simulla lege p̄hi
berentur tūc vtiq; erit absq̄a
erit mors in victoria tū p̄sita
delectatione spūali carnalis co
laturc obtrudetur intelligendū q̄
ad ostendē quo carnales delecta
tiones nō erunt optate vtiq²
duplici exemplo p̄mū est q̄
st delectationes quibꝫ si careat
pūs cruciantur aferme tū tm
q̄ p̄sita fuerunt eas abiurit ²m
exemplum est si quis est qui

nuq̃ venatio delectabit omo
tib vez venari velit ut nolit si
vero ad venandū assuetꝰ fuerit
vt astare velit cū augustia illud
facere possit. **18ª veritas** ꝙ
nichil sit ꝓbat amicū q̃admodū
oneras amici portatio. 18 istud
aute declarat similitudine et dece
plo. qꝫ similitudo est definis tñe
unitio agē qui onera capitū suoꝝ
sup se mutuo portat supportaꝝ
sup anteriore ẽmice picta studet
sibi succedentes cū ꝑmꝰ sint fa
tꝫ rediens ad postrema. Hec
aute sut duo ꝑmū est rea fert
tur portabis cū tu aduersus
eū nō reagtaꝝ vt turpꝫ corpe
quo te rea pollupauit ille te le
ua tꝫ et tñquillitate sub portat
3m est si quis in se loquantē vi
dit et ꝓhanā nud. Veritor aliꝰ
vero loquax si nō ꝓmax sit dz
ille hmoꝰ loquatē et iste illiꝰ
ꝓmania ꝓtare debet. 19m in illo
et istud in isto sanetur. Et aduert
vm valde notabile par quippe
infirmitas in duobus si vno atri
dat tpe tollāre se imuicē nō va
lent. **19ª veritas** ꝙ istud ro
gitandū est nullū esse hominē q̃
nō possit hre alicꝰ bonū ꝙ tu
nud. mquit hēs etiā si lateat
in quo sme dubio possit esse
superior. qđ cogitando ad cōme
da supbiam valet. q.e. **20ª**
veritas ꝙ illi qui mōdacys suis
defendendis q̃ negare nō pnt
mistint alicuiꝰ magni exempli
patrocinia quesierut. q.e. **21ª ve**

ritas ꝙ nullo de nocte quoq̃
rogito ferenda sma ē et nemo m
quit nisi ꝙ amicitia ognoscitur et
in amicoꝝ mali fremꝰ supinemꝰ
quia bona coꝝ nos delectant et te
net. q.e. Intelligend ꝙ in cod
loco ponit augst notabilia doctrina
de amicitia ꝓmū est ꝙ nullo ē
pudi da est amicitia de mgēme nō
vt patiꝫ reprobatur mquit si ut
reprehendus aptetur atq̃ ita tractē
vt reprehi possit. 2m est illū mgē
reprhēdi in amicitia possumꝰ dece
tui omia nra ꝙlia effudere aud
eamꝰ. 3m est ꝙ si quis q̃ nō se
audeat mgere ad amicitia tuo tꝫ
a dignitate nra descendum ē ad eū
et offendū illi ꝙ petere ꝙ se no au
det. 4m est sepe accidit vt eius
q̃ volumꝰ in amicitia reprehere
ꝓmus nobis in notos stant mala
qua bona quibus exprussi dimit
mꝰ eū ad bonoꝝ eius q̃ accusatio
ra fit mdagatioꝝ nō ꝓuectꝰ
22ª veritas ꝙ sepe illa que
bona sut ꝓmus apparent in assu
endo ad amicitia in quibꝰ teme
rarii benivolentie iudicii cauē
du est ne tonū bonū putauīs ea
que postea mala apparuerūt et
seuerius et impatiēs te in peiꝰ
et grauiꝰ offendant vt cū que
temere dilexis acerbius odiere
ꝙ neptyas mgē est. q.e. De quo
dicto accipitur istud tōe ꝓuerbium
ꝙ ex magna amicitia ꝓuenit magna
inimicitia. **23ª veritas**
ꝙ cū dicit aplus ipse in ventuꝰ
vt homo habitu dicitur vnoꝰ dis-ne

ꝓpꝛio vſu roborata aꝫ ffirmata
Alio⁰ ſ q dicimꝰ aliq̃ aliꝯ valen
tiore et magſ ꝑpie dicitur hitudo
Alio⁰ illud q extrinſecꝰ membris mr
accomodatur ſ q dicit raiaatu et
armatu et oma ipſa acquirit hiui
Duoꝝ aut ſut ꝙr gnā ꝓmu c q
nō mutantur a nobis ſz ipa nob
accomodabat mutat in cōtuſſa 2 in
mutata manēdo ſicut ſapientia cū
acquirit homī ipa nō mutatur ſed
ſz mutat homēs de ſtulto in ſapiēte
Tm genus c eoꝝ que ſic acquirit ut
mittant et mittentur vt ribus qui
mittat ſpōte ſua et nos ſpiritꝰ ſc̄m
genus ut ipa que acquirit mutā
tur vt ſpiritu ſanat ſicut veſtis q ſō
matur dū indutur Tm genꝰ cū
ea que acquirit ad faciendū hitus
ner mutat ner mutantur ſicut ſanat
annulꝰ in manu dicit cū q ter
genꝰ aut mutꝰ eſt aut variꝰ Tm
ſz q dicuntur dei filius ſpūs ſc̄s
tu vt homo nō fuit in ꝓmo gne
quia natura hūana nō mutauit
deitatem ner ex ꝑo quia neutra
fuit mutatus ſ ner deus ner ho
ner exterius nō n ſic fuit aſſumꝑ
vt mutetur in melius et a deo ſō
maretur et in effabiliter exaltā
tus quia veſtis ab homine ipo nō
mutatꝰ q q **Xo vꝛitas** q
filius nō ꝓlū eſt ymago ꝓis
ſz de illo eſt et ſimilitudo quia y
mago eſt ſz equalitas tota
vt ner tpis mteruallū impeꝺ ꝓ
q x Et dicit ibidem q vbicūq;
eſt equalitas ꝑ ibi c ſimilitudo et nō
equalitꝰ **Xi vꝛitas** q qui dr
aptius ante ipa eterna malunt di
cere eterna quā oma ſecula ſq;
quoꝝ qua tempoꝝ capit ex tempoe
q ſi **Xo vꝛitas** q nō ſuꝑ
ꝓtrarie duoꝝ aplorꝝ ſcōe pauli ſ
et jacobi cū vnꝰ dicat iuſtificari
homēs ſine operibus et alius dicit
nō ꝓdeſſe fidem ſine operibus q
ille dicit de opibus que fidē ꝓdt
et ille de illis que requirꝫ q 13
Intelligendū q aliquoꝝ ſiat opi
nio ſicut ꝑz in iſta queſtione q
beatus jacobus ꝑſcripſit ꝙa bm
paulū ſicut ꝑlz vnꝰ magiſter
theoꝝ ꝙa alii ꝑſcripſere iſta autez
ſuppoſitione mtendit euelle oēs q
hȳ qui arbitrantur has duoꝝ aplorꝝ
ſcās eſſe grauias ꝑnt arbitrari
Paulū ſibi ipi eſſe q grauiū cū ali
bi dicat nō auditores legis iuſti
ſut apud deum ſz factores legis
Dicit aute quoꝝ ibidem ad ipſa
dōctaciōz q mīti judei gentilibꝰ
in xpm recedentibꝰ ꝑſuadebantur vt
dicerent ſe mīti opa legalia ꝑ
venīſſe ad gratiā euangelij ꝙdeo
q ſcandalizabantur vt gentibꝰ gra
xpi traderetur Et io paulꝰ dicit
ſine opibus legis ꝓcedentibus ho
mēs iuſtificari ꝑ fidem jacobꝰ
autē loquitur de ſequentibꝰ fidē
Xi vꝛitas q nō defuerꝫ
qui iuſticie ſuauitatē mecum eius
gaudiū cū omnib⁹ moleſtys quas
gerit hūanū in mortali vita pa
titur et afflictionibꝰ que in iſta
furioſe mſerit ita ꝓpenſaret
vt ꝓquiſcata ſpe future vite

Jocūdus p amore veritatis torq̄re
tur quā uxuriosi stupidi te cū
tans epularentur q. 19. Ex quo
accipitur documētū q̄ homo qui ē
affectatq affectione iustitie sufficit
ipm̄ homī uretur p̄mio etiā si
aliud nō p̄mitt̄ Ex quo dicto acci
piuntur duo arg̃ta p̄mū ē q̄ hō
pfectus et uirtuosq̄ peliget ꝑpetuo
dampnari quā patiatur mortalitē
accipiendo dampnationē p̄ sola pena
quia magis ipm̄ diligat iustitia
quā possit affligere pena ꝟm est
q̄ quamuis alia esset mortalis adhuc
exponēda esset vita p̄seruanda
fortitudine quia nūc alia vita nō
geritur nisi ꝑpter emūationē talis at
q affectati illā nō queret 28a
Veritus q̄ sicut in medicina fit duo
gnā p̄ceptoq̄ quoq̄ quedā sūt ad
valitudinē q̄seruandā et alia ad
ipaz pditā recuperandaz sic in sta
tu hominis innocentie fuerūt alia p̄
cepta ne in mortalitate amitteret Ne
aute ut ipam̄ pditaz ēquareret

Incipiunt flores ymfmoē beati augustini de stoicis et epicureis

In ymone beati augustini de
stoicis et epicureis ꝟm
Dictum q̄ tu paule aplē athe
me pdicasset de resurrectione
mortuoq̄ que prope est nequit
fides xpianoq̄ tripitata fuit mul
tudo audientiū quoq̄dam quid
retinentiū alioq̄ dubitantiū et
aliq̄ recedentiū dicit n q̄ in eis
notatur dyonisij areopagita ar
athemensiū principalis arreopago
n athemen̄ ciuia vocabatur et
quedā mulier nobilis et alij q̄s
nō noiat liber paulo adhesserunt
ꝟm Dictum q̄ omnitur omis phi
stridendo querendo disputando vi
uendo apprehenderē be
ata vitam et ver fuit vna sola s
trusa philosophi dicit tū q̄ hoc sunt
phi hoc ē omnibus xpianis imo ꝑti
tū omnibus hominibus Ex quo accipit
argumentū q̄ omis disputatz est ad
finis 2 Dictuz q̄ tū athenis
essent multa gnā philoq̄ nō q̄ tunc
erat tū aplo paulo nisi stoici et
epicurei quoq̄ alij ponebat bitu
dinē in homis anime vt pote in v
tutibus et alij in hominis corporis
vt pote in voluptatibus quia nichil
t̄ inquit augs in homine q̄ ad eiq
substanciam ptineat alz naturaz
ptēr aiaz et corpus in quoq̄ alio
stoici et in alio epicuri feliatate
ponebant Ex quo dicto accipiunt
duo argumenta ꝑmū t̄ q̄ in hoie
nō ē aliqua terrena entitas ēsultas
extorpe et aia ab ipis deus ēalu
ter quia nichil aliud ptinet ad ho
minis substanciā vt hic dicitur ꝟm
t̄ q̄ xpus fuit verus homo inter
duo quia fuit vnita aiaz et corpi
vnitu tū deitate et nichil aliud
vt hic dicitur ptinet ad hominis
substanciā tū in hoc modi dicto
recs redarguit magrem sūaz
3 Dictum q̄ prope abhuadū
est vt de ieunio tuo fames paupe
tu fanetur vt si ieunia nō pt nisi
pascatur tuq̄ futuritate vera eo
redatur 4 dictum q̄ qui ꝑmittit
ista duo sc̄z veritatē et fluitatē qui
peligit veritatem et qui tristis nisi
dicitur quā fictus ꝑ tū mg. nisi

ualet in nimissima veritas vt ꝑ
elegat homo fama mēte fieret q̄
mēte aliena videre ℣equo dicto
accipitur nō te doctu q̄ q̄n alq̄s
vult q̄ fieret alq̄ bonū alteri deb
accipere eor mala gratia et ſi
tale bonū cū malo alti bono q̄
tratō eſt magis eligendū vtrum eſt
melius quia tō pbat veritate ꝑ
tellere gaudiū quia magis ē eligē
dū lycē certū iudiciū cū fletu q̄
infamiā cū rapi ℣ñ documentuz
ē q̄ q̄n duo mala ita ſe habēt q̄b⁹
illoz cū bono alti gratio ē magis
fugiendū q̄ aliud malū cū istiq̄
bono gratio illud malū eſt peiꝰ
ſicut veritas ꝓbatur peior furdi
tate quia maior fugienda veritas
cū auditu quā ſiredias cū viſu

Incipiunt flores ī ymone beati augustini de q̄ q̄d dr ℣ ſu

℣ ymone beati augſti de
hoc q̄ dictum ē ego ſu

ꝑmū dictum ē q̄ angelo ē nomē
officij cū nature ꝛña angelus gre
catur nuncius latine et tō quia
xpus dei filius fuit a pre miſſus
ad nunciandū nobis ꝑ diui angē
lus ℣e quo legitur q̄ xpus fuit
vera nuncio et angelo ſm officiū
et nō ſm naturā **℣ dictum**
q̄ ſi aia cū ſit invisibilis in cor
pe q̄ ꝑ q̄d apz ꝓferit vocem et
vocē in qua apz aia nō eſt ſic deꝰ
in igne apparuit et tñ nō erat ig
nis **℣ dictum** ē q̄ ſancti pres
in angelis ꝑ apparentibus dñm
agnoſcebant in ipsitantē et tō in
angelis honorabant in ipsitantez
in alīs et tō dicit q̄ ſepe angelus

vidēbatur deus **℣ dictuz** eiā
que mutant deſinunt ee qd erāt
et incipiūt eſſe q̄ nō erant et tō
vñs et ſolꝰ nō ys niſi q̄ muta
bilis eſt q̄ eſt inquit ego ſum qui ſum
niſi eternꝰ ſum q̄ ego ſum qui
ſum niſi mutari nō possum

Incipiunt flores beati augustini ſup Genesim

Flores beati augſti ſup
Gen ad tram ſic tolli
guntur **ꝑma veritas** eſt q̄
tū diuina ſcriptura ſit vtilis ī
duo testamta que ſignificat deꝰ
tū dicit Strabam eruditū de thē
ſauro ſuo noua et vetera ꝓferē
in libris omnib⁹ ſanis mirieri op̄z
q̄ ibi eterna inueniantur q̄ facta
nascent⁹ q̄ futura ꝓnunciantur et
q̄ agenda ꝓpiantur ut nouis
antur ℣e quo dicto accipit⁹
illa famoſiſſima diſtinctio qua q̄
dūplex eſt ſenſus diuine ſcripture
ſm̄ dicitur anagogicꝰ qui quirit
ſenſu diuine ſcripture ad ſup
celeſtia gremplanda et ꝓpter iſtū
ꝓmittit q̄ ibi eterna inueniuntur
tꝫ dicitur hyſtoricꝰ qui querit
ſcripturā ad facta humana gſide
randa ſicut iacet ad litteram
textus et ꝓpter iſtū aduigit q̄
facta narrentur tꝫ dicitur al
legoricꝰ qui querit ſcripturā
diuinā ad ſpūalia miſteria po
netranda et ꝓpter iſtū aduigit
q̄ futura ꝓnunciantur quia ex p
ſentib⁹ ut ꝓteritis actibꝰ q̄nos
cuntur futura ꝑ miſterū q̄
ſꝫ q̄ eſt ℣ropologicꝰ qui querit
ſcripturā ad moralia ſꝫ q̄ gtu
dit q̄ agenda ꝓpiantur ſicut

aute̅ ꝓnsuꝫ̄ exemplū datur rū
dicitur ¶ inp̄ncipio creauit deus
celū et terrā ſi n celū et terra acci
piantur ꝑ noticia materiā et oēs
ſtima quas deus a p̄ncipio crea
uit a nichilo tūc ſ̄m̄ eſt anago
icus ¶ ſi aute ꝑ firmamto et celū
tūc eſt hyſtoricū ſi aute ꝑ vita
actiuā et ꝯtemplatiua tūc ē treo
poloicus ſi aute ꝑ creatura ſpua
li et corꝑali tūc eſt allegoricū
ſ̄ ꝓmiſſa et ſit diuina ſcriptura
ꝑt exponi ſ̄ iſtū q̄tm ſenſū ¶ z
o. dicerē ſi iſta dumſio reducat²
ad illā qua dubitat² ſemꝑ dēne
ſcripture in tralem et ſpualem
diuidatur q̄ ſic quia ſemꝑ hyſtoria
ē tralis et oīs alij ſ̄t ſpuales
ſ̄m aute̅ dicitur ſemꝑ myſtica ꝑ
oīm ſpuali ſenſu accipi ꝑt liꝫ
magiſt̄ p̄ allegoricū quia myſ
terius dicitur a myſterio ¶ dubi
ſi iſti quatuor ſenſꝫ cōmodē poſ
ſint dicitur aute̅ q̄ treo ſpua
les nō cōmodāt ſ̄ quibꝫ bn
ſ̄m hyſtoricū q̄ngꝫ ſcrut ſ̄m dicit²
in ꝑb nō ꝑficient neq; ſcient
et letalia penitꝰna ē ſup ea
iſte ſenſꝫ hyſtoricus ¶ anagogicꝰ
quia de ſup celeſtibus et ſ̄m de
m dañ⁹ lapis demōre abſcipus
ſme malig ꝑ xpo ibi ſemꝑ allē
goricus eſt tralis quia tra in
tendit ꝑ lapidem xpm ¶ et ſ̄m
dicitur m eſe ſpeculatorē dedi
te domini iſrel tūc ſemꝑ treopo
loicus eſt hyſtoricū quia ibi ex
hortatur ad ūitatē ꝑdicatoꝝ
¶ intellegendꝫ ſ̄m q̄ iſti quatuō ſe
ſus ſolent applicari ꝗꝑ ſcitate
ꝙꝝ doctoribꝫ ita q̄ ſemꝑ ana
goicꝰ ꝗꝑatur augſt quia ſunt ſ̄
tenty ad ſup celeſtia ¶ z hyſtoricꝰ
geronimo quia ſunt ocupaty cita
tra ¶ allegoricꝰ ambroſio q̄ ſunt
attenty ſcta myſteria ¶ z treopo
loicus greegoꝛio qui ſunt ſolutus
ſcta moralia ¶ Et veritas q̄ ſ̄
dicit dñs ¶ inp̄ncipio fiat lux ꝙ
dicere nō ꝑtinet ad naturā ali
cuius verbi create ſ̄t ad ſcterig cre
aturē ſ̄ ad naturā illius verbi
de quo dicitur verbū erat apud
deū. c. o. Et iſtud dictū ꝓbat du⁹
primo quia ſi hoc dixiſſet aliqua ꝯ
te ſ̄m nōdū eſſet aliqua creatura
q̄ hoc audiſſet ſtruſtra videtur ho
ſtenuiſſe et iſtū eſſet queſtio in
qua lingua ſ̄m dumſio linguaꝝ nō
dū eſſet ſcta que dicitur abſurda
¶ quia cū lux ſ̄m ipm ſuit ꝑ
ma creatura ꝑt hic ſupponit ſi
ꝑ aliquā creaturā dixiſſet fiat
lux illa creatura p̄ceſſiſſet lucē
z. o. d. ſi iſtud dicere ꝑt primē
ad naturaꝝ verbi eterni ſ̄m ſunt
ſcti in p̄ncipio mūdi dicit² q̄
ſ̄m dicit ſcriptura dixit deus fiat
lux hoc totū intendit augſt ad
gnacendū verbi eternā qua dr
verbū et in verbo ſme p̄ncipio
exꝑſſit ipam creaturā ſiendam
et ſ̄m ſequit² facta eſt lux hoc ꝑ
tinet ad ꝑductionē ſme create
quaſi diuina ſcriptura voluit oſ
ſignare inter emanationes ſtas
ordinē naturalem ¶ intelligendū
ſ̄m q̄ in ſequēti capitulo ponit
duo notabilia ꝓmū eſt q̄ oīs
creatura ſua in ſcitate naliter
intendit in motu ſiue ſ̄m tūc in
mutatur verbi formam ſ̄ cōtra

biliter patri cohęrentem ꝝ p pi ge
nẽ quęrsone ad illud qđ ip̃s est
forma capit 2m est q in creacõe
mũdi gmemoratio nõ plũ est i eo
qđ verbum dictum ꝑ in eo q dicit
pncipiu ꝝ dicit mpncipio fecit
deus celũ et terrã 2. veritas
q omis creatura intellectualis i sũ
ter uuit ꝝ se auertit ab eterna
et in gmutabili sapiencia et per
quersionẽ ad ipam formã r. 8.
est ponit ibidem duo notabilia
pmũ ẽ delatione diuina rẽa suaz
creatura s. q in deo ẽ benignitas
suma et quidem nõ ex indigencia
ꝑ ex bnficen̄ vehemens amor in
opa sua 2m ẽ q ꝝ dicitur spũs
dñi ferebatur sup aquas quia i
q̃ subiacebat bone voluntati ẽatores
q̃q illud erat q ferẽdũ medioaue
rat 2. veritas q in exordio
medioate creacionis in mũdi pn̄o
termitas fuit in gmata eo ẽatores
cũ dicit scriptura cmpncipio cre
auit deus celũ et terrã et spũs
dñi ferebatur sup aquas ut per
dñi intelligat et ꝑ pncipiũ filius
et ꝑ spm dñi spiritus sanctꝰ r. 9.
Intelligendũ q in sequentibz duo
bz caplis ponit duo notabilia pm̄
est q ꝝ dicitur spiritꝰ dñi fere
batur sup aquas io dictu ẽ q deꝰ
ad creaturã nõ est indigens amo
aut egens ut rebus quas dilig
subiciatur et io inquit supferebã
dictũ est ne faciendo opa sua
ꝑ indigentiã naturatez putamꝰ
q p habundanciã bnficen̄ deus
amare putaretur 3o quo dicto ad
ducitur q quicuq diligit ab affec
one quodi est illi rei subiectꝰ q̃
diligit et talis amor ẽ egenus 2
indigens ut hic dicitur 2m no
tabile q ꝝ formatis rebus dicit
vidit deus qđ bonũ ẽ placuit i
quit q̃ finis est in ea bonignita
te qua placuit ut faceret duo qđ
po fuit ip̃s que amat deus crea
turã ut sit et ut maneat et sic
ꝑ q hic distinguit augt actũ crea
tionis ab actu gbuationis 3nde
accipiũt aliqui arg̃ q deus
nõ posset facere aliquã creatu
ram que duraret nisi ꝑ vnũ ꝙ
4. veritas q q̃ ꝑ lux primatũ
tenere intelligenda est teneręc
qua prima facta spãlis est intellec
vita r. q 5equo dicto accipiunt̃
duo documenta primũ ẽ q crea
tura quã deus primo condidit
tenet primatu in vnquo quia ꝑ
hoc ꝓbat lucem esse papiam qz
primo facta est 6. inde accipit
documentũ q dignũ est apud pn̄
tipes primo genitꝰ honorare 2m
ẽ q ista prima creatura de qua
hic loquitur nõ fuit lux corpa
lis ꝑ natura angelica que est
quedã lux spualis quia dicit illa
lux est intellectualis vita 7.
d. s. lux corpalis primo facta
est cũ augt lucẽ creationem
in prima die conuertat ad ange
lorũ creationẽ dicat q in ta° r°
ipe ponit lucẽ corpalem creata
primo die vite solis suo ortu et
occasu fecit tres primos dies et
noctes cũ 1m die fuit sol ẽatus
2o dubitatio qualis fuit iste lux
dicit doctores q fuit vnũ corpꝰ

luminum q nebula adhuc no
formatu ꝓferte de quo ponit
aliqui fuisse fomata oma corpa su
p celestia deq~ Qz remanz dubiu
qua illa ratio ꝑ qua ꝓbat augſ
lucem esse creaturā ꝓpria qz
fuit primo creata ꝓbaret lucem
esse creaturā nobilissimā quia
fuit vltimo creatꝝ in sexta die gen
1o Dicitur q ratio primi et vltimi
st rationes ꝓncipes ad dignitata
quia deus ē pncipiū et finis A
parf primo ¶ Veritas q tu dic~
diuisit lucem atenebris difficile
est intelligere mi ponatur dq~
moles fecea ut aquosa fuisse c~
ata et ibi ad imersam esse luadi
tate tu opacitate et tuc dm ista
duo sequestrasse quasi puriꝰ de
illud corpus luminum aut q tal
dumsio intelligatur quia corpꝰ
opatu q est inter ptuꝫ cmispiu
diuidit lucē a tenebris ·c· 12o· q n
telligendu q tu dicitur appella
uit deus lucē diem dicit augſ
q no omis lux est dies ꝑ tm
solaris no cuiuslibz corpis luminis
Intelligendu vlterius q in ꝓce
denti c· exponens augſ illud
idem vim appellauit lucem di
em et tenebras noctem no iq~
corpalis vocis sono ꝑ in comu~
bili verbo meterms racionibꝰ
¶ Veritas q tu dicitur co
gregentur aque que sub celo
sut in locu vnu et appareat
arida talis gregacio fiat fc~
te facta ꝑ aliquaz gdensationez
tu esset inquit rarior volud
nebula vt arida posset appere

Et quo dicto adiungitur vnu do tu
et vnu argumentu Do tu c q aiz
ista aquaz ggregacoez tecea erat
rarefacta aqua exomi ꝓte sicut ne
aqua aere ꝑ ꝓ talem gdensationez
fuit aqua ad vnā ptem terre q
gregata et sic tera fuit disoopta
ꝑ m ipm Qreg m c naturat
exigencia cloz tst vt aque exoi
ꝓte sicut erat terra quia ista fuit
a pncipio disposituꝫ Et ratio do
cet vt graviora sint inferiora et
mg gravia medient inter ipa
et magſ levia Qz ex hoc argume
to q gesserut ut plus tu imerunt
aqua apter patm aliu terestrium se
questrata a superficie terre accipi
videtur demostratio ad ꝓbandum
q deus no agit de nouitate nature
quia alicui agenti vniuocꝰ agit c~
ꝑ q c natu agi et id tu de natia
sua clima q sit erta terra exomi
ꝓte deus no potuisset magſ exp~
ꝓte qua cralia distoopire q intel
ligendu tamē q m·c·13 exponens
augſ illud terra erat invisibilis dr
q aqua erat opta Qz ibidem ex
ponens quo erat in composita quia
nodum erat plantis et arbusd~
torata textus me lz mams et va
tua et id indiget alia expone
¶ Veritas q manifestu c ame
mutabile cralia in formitate
formari simul qz illud et theolo
gica fides ꝓscribit et christma racio
docet oma formata et forbilia ce
a deo creatione de quo inquit dr
quedam scriptura qui creasti mu
du ex materia informi ·c· 14o· Ex
quo dicto accipitur vnu dom tu

et vnū argumētū documētū est
q transmutatio arguit materiaz
quia dicit q omē mutabile nīlo
ē exaliquo mferiori et io tū oia
creata sint mutabilia apz q eo mo
quo ibi est mutatio sit ibi materia
in qua ut ex qua ¶ argumētū est
q dns ec createrem oīa nō solū
est creditū p fidem sed etiā est de
mostrabile p rationez quia dr
q fides catholica pstabit et ratio
certissima hoc docet talis autē eo
nō pt esse mpi demōstratiua ¶
o d vbi est scriptū istud q hic alle
gat qui scīat mudū ex informi
materia ¶ dicitur q in canone di
uinaz scripturaz nō inveniē
z io dicit forte quedā scriptura
¶ veritas q sicut vox ē ma
teria verboz et in qui loquitur
nō prius emittit informē vocē
quā verba sint formata ita deq
nō prius ipse scīat materiā et
postea scīuda quēdamodo fōmauit
sz quia illud nō sit aliq et si nō
ipse tū quadam origine prius
est illud vnde sit qua illud q sit
t ut ¶ equo dicto accipitur q
argumēta pmū est q omē supe
rius se habet p modū materie z
spōtu pū mferioris quia pmo est
q supius ad vocem et vox ad for
ta verba et hic q̄at vocē ad ea
quā materia ad formam ¶ mē
q omē superius est prius quaz
sui mferius sm origine quia
hic ponit talem ordinē inter vo
cem et verba et eadem ratiōe ī
alijs superioribus et mferioribus
¶ m est q ordo origims stat cū
simultate durationis quia dr q
ista sit sit ipse ug vnū sit prius
altero origine ¶ m est q ordine
origims prius est materia in fōme
quia sic formata quia dicit q sicut
vox precedit ea formata idēmatia
in formis scripaz vt est formata
¶ o d quia ordo origims ē esse
hoc ab hoc sm nostros doctores z
tū inter vocem et verbū cū ēalit
nē desīnt sicut superius et in scīa
in simplicibus nō videtur talis or
do dicitur autē q eēsuore accipit
hic augs ordinem originis in 2o
libro ētica maximianū vbi dicit
q pater ē prior filio origine q
hic ab illo et ibi accipitur ppīe or
do nature sm quē dicimus vniuersalia
esse priora et sm hanc ēpationez ē
ordo in ꝓposito ¶ dubitatio q cū
in pmo signo materia sit informis
et in 2o formata et ista duo signa
sm augs sīt sit ne ut duratione ut
simul duratione materia et fōma
ta et nō formata et sequitur ētra
dictiō in eodē ōti ipse dicitur q
affirmatio et negatio sm aliud et
aliud signū nō ētradiant vt aut
sumunt sm aliud et aliud signū
quia in pmo signo ē negatio
et in scīdo affirmatio nec ista
ētradiant esse in eodem ōti pcise
gitu et nō esse in eodē ōti pcise
gens q signat esse et nō esse
sm ordinē nature ¶ dubita
tio quia accipiendo esse simplr
aut formatū illa hec in illo est
in signo nature in quo ponitur
informitas et tūc informitas nō ē
prior natura aut nō ē simplr

in illo ſigno et ſic m̄ c̄ ſmp̄ ſn̄ forma in illo ſigno dicitur q̄ formatio talis no̲ habet eſſe ſmp̄ in ꝑmo ſigno nature quia illud ſig nū nature eſt eſſe ꝑfectū ¶ n̄ illi qui oppoſitū dicit ignorant ꝓpriam voꝛem q̄dentes diffi ꝛ et negantes diffinitū t̄n̄ q̄dant ꝑ̄ natura no̲ eſſe niſi c̄ ꝑ̄ ꝑfectum ¶ t̄n̄ dicitur tuc materia c̄ ſme forma in eſſe ſmpliciter ꝓ aliq̄ ſigno q̄ndo ꝓ illo ſigno q̄ dicit̄ c̄ ꝑfectū quia formatio materie nūq̄a dicitur c̄ ꝑfecta ſmp̄ ꝑ ſemp̄ ꝑfectus formandꝫ ¶ dubitatio ſi forma no̲ meſt ꝓ ꝑmo ſigno et meſt ꝓ ꝑ̄ tuc materia t̄n̄ mutatur ab mſorm ad ſoꝛmam q̄ntā et eod̄ mo ſb̄r in paſſione ¶ Dicitur aut̄ q̄ vbi no̲ eſt ſucceſſio ibi cita no̲ eſt tranſitꝰ ¶ ſta aut̄ ſigna nat̄ no̲ ſūt ſucceſſiua ꝑ ꝓmanētia ſicut in ordine ꝑfectionis homo c̄ ꝓior bruto et t̄n̄ in tali ordie nulla eſt mutatio quia no̲ c̄ t̄n̄ ſtus ꝑ ꝫ remanet dubiū ſi illud q̄ ly eſſe in ꝑmo ſigno nature ly ee in ſcūdo ¶ dicitur q̄ ſicut nec poſterioꝛ in ꝓriori ita nec ꝓmus in poſteriori quia ſicut ꝑfectus no̲ eſt ꝑfectū ita nec eq̄uerſo ꝑfectū eſt ꝑfectus et mḋ̄ c̄ ad ꝓmus et poſterioꝛ natura ¶ ꝑ ly ꝓr diſtinguitur ſigna ꝑmanētia a ſucceſſiuis quia licet poſterius no̲ ꝓr q̄ incipit ꝓmus b̄n̄ tamē eq̄uerſo in duratione ſucceſſiua ¶ Ad ꝛationē q̄ t̄n̄ dicitur in ꝓncipio fecit deus celū et t̄ꝛam

rel̄ū moꝛpoꝛū videtur accipi q̄ eſt ſup̄ oīa coꝛpoꝛa no̲ locoꝛiꝫ gꝛadibus ꝑ̄ nature ſublimitate poſitū ꝛ. ī. ¶ Unde ꝑ rel̄ū vide mꝫ intelligere creaturā ſpūalē et ꝑ terꝛā cōpalem ¶ ꝛ o d quo ſ ūſū ſenſū accipitur veſpe et mane dicitur q̄ veſpa accipitur ꝓ cauſone creature adeo et mane ꝑ eoꝝ gueꝛſione ad deū eſſe at ſenſū ꝓmet ad allegoꝛia ¶ ꝛ remanꝫ dubiū quō ꝑ m ūſū ſen ſum accipitur ſpūs dī fꝛe batur ſup̄ aquas dicit̄ autem in eodem ca pitulo q̄ ꝛoꝛ a q̄dā xpiano ꝓdocto ſcꝛiptuꝛe expoſitū no̲ ferebatur ſi fouebat ſicut ouis fouetur ab alitibꝫ ꝑ quodā in ſuo gn̄e dilectionis affectu ¶ Ad ꝛationē q̄ deus no̲ ꝓpa lubus quaſi ai vt q̄ illis moti bꝫ vt homo ut angelus ꝑ eternis alꝫ in cōmūbꝫ rationibꝫ eterni verbi et flatu vt ita dixim̄ ſpūs ſui ¶ ī. ¶ Ex quo dicto accipitur ꝑmū argumentū et ꝑmū do tū ¶ Documentum eſt q̄ ꝑmus agens no̲ agat̄ ꝑ modū in mediate ſicut agentia ſecundaꝛia quia cū ſit in finite vꝛtutis effectꝫ ſuos in mediate ꝓducere immediate ī ꝓ ti quibus ꝛoꝛ no̲ ꝛepugnat et ꝛō dicit q̄ deus no̲ agit per motū ſicut homo ut angelus et loquitur de ꝑma ꝛeꝛ creatione ¶ Argumētū eſt q̄ actiō eſt formaliter in agente de qua ſit mētio quia dicit q̄ deus agit ꝛoīb̄ in ꝛoīa bꝫ ſicut creatura moꝛibus ꝛationes aut̄ in ꝛoīa

tabiles nō sūt in deo nisi formaliē
tm̄ pt̄ ꝓpom nō de actione ꝑ de prīn
cipio actuo Ad 2 d. quia deus p
turrit tm causis secūdis ad creandos
effectus qui creatur ꝑ motū Dicit
q nō ē mirum⁹ augst loq̄ nisi de cā
sentibus quo in mediate causant
a deo et totaliter sicut mundi creatio
12 Veritas q nō debem⁹ ita p
mea sma et nō diuinam scripturam
mutare vt ea velim⁹ ee scripta
rum est mag esse velle debemus
c. 18 Ex quo accipitur documētū
q quibus catho⁹ doctor scripturā
diuinā dz attendere et nō ea ad
sensum attrahere Ad 3 in sequēti r
ponit quatuor notabilia Primū ē
id q nō est explicitū in diuina scrip
tura tam diu nō est ꝓa fidei
donec veritas fuerit manifestata
Vnde accipitur documētum q si
aliqua sit ꝓa fidei postquam
declarata q prius ꝓa fidei dicē
nō erat sicut dicitur ꝑ de processu
spūs sancti a quibus q a patre
et filio Ad 4 m est q primo sum et max
me tuendum est expiamē ꝑ expi
anas ꝓas ita de rebus naturali
bus loqui vt possint ab infideli
bus quasi quia tales multas mo
lestias inferūt scribus prudentibus
et de rident ab illis quorū ꝓa
ceptat ad modū sanandi medos
amū irridentiū Ad 5 m est q pue
rilis errant infremi patres qui cū
audiūt ꝓas de corporibus celestibus
et demente rationē dissere quamuis
sit ꝑ a fide nos auerta inquit de
bem⁹ sic credere vt q q ipse de
natura naturalibus documētis de
murare potuit Vndeamus nostros

libras nō esse ꝓandū si autem
probauerit catholice fidei ꝓandū
aliqua facultate videamus p nullā
dubitatione rationē ee firmissimū q
est q aliud est q potissimus spūs
sancti nō dignū esse et aliud a re
gula pietatis errare Ex quo acci
pitur duo documēta Primū ē q
impugnare ꝓa fidei fieri debet
stratione quia dicit q q q de
monstrabile ab eis nō est fidei mē
ꝓandū Ad 1 m est q omnis ratio que
sit ꝓa fidei est soluibilis a nobis
quā dicit q ome demōstratū pos
sumus videre ostendere nobis nō ee
ꝓandū quia inquit ratio tm nō
sit bona aut peccat in materiam
sic possimus multimodis alterā primam
aut in forma et sic negare debuit
ona ipi. n. nō pnt sumi omes ꝓpo
nes euidentes et alie negari pnt
Intelligendū tamē q illud dictū augst
estimat illam necessariam dyrationem
q aliq est certū ꝑ physicam cuius oppo
situm est certum ꝑ theologiam cū veritas
veritati inquā possit esse ꝓaria
et ro dicit augst q q est certū apud
phos nō est fidei mater ꝓandū

Incipiunt flores secundi libri super Genesim

Secundo libro ꝓma
Veritas q cū dr ꝑ ysa
in ps q deus fundauit terrā super
aquas nō est intelligendū secun
dam ad litteram vt dny terre sit sup
aqua quia melius est dny aque
quā terre et ro hz locū superiorem
superiorem sicut aer quia aqua
et ignis quam aer leuitatem aute

aeris sup aquā ondit p hoc q vas angusti additq emittit singulas aere ascendente et aqua descendente et leuitate ignis sup aere ondit quia facula in aere deorsū inclinata ignis pursuit erigitur ¶ primo ¶ c. d. quo ds intelligi terra sup aquas adtraxit dicit autē q in hiatibus ad totū vnū sinū no est sup aquas quasq; ad duos sicq; sup dicimus q aliud ē emisphū sup nos et aliud ē secundus subter nos et magis ppie intelligitur illa auctoritas Job dicit q deus fundauit terrā sup nos intelligendū tamē q in duobus tapitulis sequentibus ponit duo notabilia primū est q sup aerem pure ignis dicatur ee celū vnde hoc fuit de opinione platonis qui posuit omnia corpora celestia ee de natura ignis nec ee alia ignis spam ¶ Tq cū dicatur deus diuisit aquas q erant sub firmamento ab illis que erant sup firmamentū quidam volens tedere disputationibus aduersantiū expositū vocando firmamentū celū aereū q volant aues sicut dicit scriptura volucres celi et pisces mare et dns in euangelio sancte celi nostis iudicare et tamē aque super celos sūt pluuiales ¶ et quod dicitur quod emendat hoc dicat q p diuinā potentiā pnt ee extra tum supius apparentes ¶ Veritas q sub terra ratione psuadetur nullu ee quanus exigamus corpus potu in quo diuisio finat infinite omnia diuidi quia omne pars corpis corpus est et omne quit corpus hz nāo dimensiū sue quātitatis. c. 4. Equo dato atripitur duo loca mota primū ē q augst tenuit opinionē aret et q ultimū ē infinitu diuisibile et dicit q ho subtilissima ratione suadetur et adducit hoc ad pbandū suū ppositu ¶ est q in hac pte no fuit ceteris platonē qui posuit ultimū quoniam ex indiuisibilibus componentur diuisibilia tandē esset ceteris indiuisibile ¶ attendū q augst tangit in ho loco duas rationes prima ē q oīs ps corpis est corpus et ho cū diuisibilitas sit passio quemcūq; corpori nāo quemcūq; multis corpis nulla ps corporis et indiuisibilis q est propriū ¶ ratio quia ome corpo hz medium sui si autē q ponetur ex indiuisibilibus ceteris nūs no haberet medium sui q indiuisibilia essent mūo impari sicut quinarius in duo equalia diuidi nequit q autē ome corpus p medium diuidi pt pbatur quia eadem ro ē de corpore et linea omnis autē linea pt ee diametri aliqui circuli tu possit fieri circulus cuius latā q tangent extrema linee sue diametri p centru circuli comadit cū medio puncto dyametri et sic hoc ratio demostrata qua hic augst tangit ¶ intelligendū tm q aret ponit aliam rationē ad istam q tm tu apparente q in diuisibile addi tu in diuisibili tangit illud p

se totū et ideo nō facit ipm̄ maius
ner ambo quā vnū solū ℣ Intendendū q doctor subtilis facit ad hꝰ
duas rationes geometricas prima
est q si linea ponatur exterius
huc ponatur diameter quadrati
cuiꝰ latā ysoant decem puncta du
cendo decem lineas a late ad
latus adequatur qualibz latus ī
tota superficie et nō tangent dya
metrū nisi in decem punctis et tm
adequabit oā sicut et tota superfi
cies sup quā dyameter est extensa
et tunc cū x puncta adequet dya
meter sicut tota dia hꝰ erit equa
lis toti ℣ Secunda ratio quia si circu
lus sit mixta circuli et a qualibz
puncto circuli exteriores ptralyat
linea protracta q ad idem tangit
quelibz linea actingit circulum
in alio et in alio puncto et cū pa
telle nō concurrat et tot erunt pun
cta in exteriori circulo sicut ī exte
riori et erunt equales cū mdmi
sibile alio modo impossibili nō credatur
℣ Veritas q quidē fide
les aduersus eos qui negāt aqās
supra celos q sunt supra celū quer
tus arguit ex hoc q saturnus ē
planeta frigidus nō pt habere
talem frigiditatem nisi excessiui
tate ad illas q aquas. c. s. Et ipsud
dictū declarat dupliciter primo q
saturnus sit summe vicinus quia ca
pitur altissimo quia cursu suum
pficiat mixta. 30. annos et tamen
superior quanto cursu cuius plu
ribus ℣ quia deberet ee magis ta

ludus cū quia a celo sublimori ra
pitur cū quia velocius mouet et ideo
forcius ℣ Et modo accipitur argu
mentū q motus e causa caloris in mo
tibus et ideo cū sit frigiditas illa ab
extremo nō accio aqueo ℣ Istas
rationes et alias dimittes augst
in. e. r. dicit q quales cūq fuerint
ille eas tamen ibi ee nimis du
bitandū est cū hoc asserat diuina
scriptura que maior quippe est di
vine scripture auctoritas quā oīs
yuani ingenij capacitas ℣ Stat at
aquas celū crystallinū Hysologi
dicit q est de natura quinte essentie
sm eos ℣ Veritas q repe
tit illa die. s. vespe et mane
significat iteratā cognitionē an
gelicam de rebus creandis matutinā
et vespertinā c. e. Et ponit ibidem
duo natabilia primū q cognitione
matue a principio nō perfecebant ā
geli sicut nos Unde accipitur do
cumentū q in primo quo ti pue creatis
mis lucerit tota sua sapientiaz
concreata ℣ Secm est q nō mirū si spū
tus angelus deus ondebat primo q
erat de ceteris creaturis nec n. in
tellectū dei nostrorum nisi in quātm
ipe monstrasset Eequo accipitur
documentū q tertia omā nō fuit
augst cognitione angelus creata sic
ei imponit quia hic dicit q pri
mo ab angelus erant cognita et de
inferioribus infra ℣ d. quā
omis angeli de quibus hic loquitur
in dyametro potuit notitia matutina
videre diuinū intuitū q nō essent bti

rū auersi nuquā fuerūt beati dicit aliqui q̄ in ꝟor loco Aug⁹ posuit notionem abstractiuā de diuina natiā ꝑ aliqd ẽssentiatiuū et illa nō ē beatitudo rū eis cōmunē posuit bonis et malis p̄ primo ꝓti quo nullo fuit beatus

Auctoritas q̄ q̄n q̄rit de figurā celi maiori et eā moti nri doctores omittunt quia ista nō ꝑtinuit ad beatā vitā et q̄ peiq̄ mquit ē talia ꝑ mētū tpis occupare ec quo deberent mquiri salubria ⁊c. Ex quo accipit duo documenta ꝑmū est q̄ nō ē curatū curiosis oculis et ad vitam beatā in vtilibus mtendere quia dicit ec peiq̄ tempo in quo salubria mq̄ri debeant in illis expendere ⁊m est q̄ mīstrū est totū tempo vite sue expendere in quibus ꝓmittebo ad salutē q̄ mgr vitandas dicit curiosis oculis quia tempo q̄ ty occupare deberet amittit. Intelligendi sī q̄ Aug⁹ cura ista quēstionē mota pōt dupliciter diuine scripture auctez. Prima ē ꝗ̄ dicendū q̄ celū est extensum sic potest et ista videtur sonare quasi nō esset spūs

Alia auctoritas ē sapientis dicentis q̄ celū est quasi camera suspensum et ita sonat ad oppositū quia quasi ꝑa sit et camera excōm p̄ te contingit. Aug⁹ vtrūq; gloriat d. q̄ potest q̄ est curiosa ꝑ esse mgicos extensa ⁊z o. d. quē istud celū ꝑ mouē cū dicatur firmamentū dr Aug⁹ ⁊c q̄ nō ꝓter stabilitatē ꝑ ꝓter firmitatem est dictum

firmamentū

Auctoritas q̄ vniuersitas mobilis ⁊oꝛ ꝑmo loco totollo ty est mundus ⁊c. Ex quo dicto accipiuntur q̄ documenta ꝑmū est q̄ mundus ē in loco quia dicit q̄ē in eodē loco cū vniuersitate ⁊m ē q̄ locus nō est superficies corpis ambientis quia nullum corpus ambit vniuersum ⁊m est q̄ locus nō ē distantia ad polos mundi quia nulla distantia est ad ipōs totus vniuersi ⁊m est q̄ locus videtur ee spatiū occupatū quia nichil aliud ꝑt ee mundo assignando ꝑ loco ut patet ex primo deducendo ⁊z o d. quid ē illud spatiū occupatū dicit autē q̄ est dimēsio separata ꝑ duas superficies illius q̄ dicitur vas cuitas sicut corpus dr et illud videtur mōstruosum videtur q̄ melius dici locus respectu ꝑ tpa q̄ ad ꝑmū mobile sicut ꝛz alibi declaratū omia ꝑter ꝑmū sunt localiter mobilia

Auctoritas q̄ cū dicit scriptura desidere ut sint in signa et tpa ꝑ tpa nō intelliguntur spacia morarū ꝑ vicissitudines affectiōū ꝑ diuersas qualitates sī autē ꝑdā sumit tēporis ipā tamē ꝑdā tpa sumit ꝑ motus ꝑdām articulata ⁊c. Ex quo dicto accipiuntur duo documenta ꝑmū est q̄ tempo nō dependet a motibus ꝑdām quatū ad suas naturas ꝑ dicit q̄ a motu ꝑdām sit spacia morarū ⁊m est q̄ ab eis dependz tempo q̄m ad nras

in notestrena quia dicit q ipa pt motos ysos fuerut articulata ymtelligendu tamē q in codē r dr q redit plus facit annū pactis 3ym diebus 6 horis et quadrante totius diei q mquit ps quater ducta tpi interponi vnū dū quē romanū bissextū vocant. **Veritas** q cū queritur de lua qualis fuit facta aliqui dicut q plena quia nō decuit dm facere opa imperfecta aliq q fuit facta prima qua pt incipi nuare. Ego aute aut augt simpliciter ysos vt neutr assram r q. Eequo accipitur documentū q vbi tō no appt nullus pt debet ad alterā partem determinare si stare neutrū sciat facit augt qua tones ipsoz reputat in validas intelligendū tamē q in c r ponit duplicē motū augmēti lucis in luna cuius corpus sp permanete pfecto 9no modus q cōmiscet restat sciat nobis apparet recipere aut q media ps sp sit illumiata si appareat illuiari si q illa ps que respicit ad solem ad nos successive cōuertitur donec totaliter sit illa ps ad nos supta et tūc est plena et cū sol quingit tūc a pte superiori illuiat et ad istu sensu augt videt magr in almari et tamē allegat scripturā lunā pfectam in oppositione nostre et tūc dicit q ē plena qñ videt in nostris illuminatione tm vnā finaliter determinat. **Veritas** q cū queritur vtr ista si magr determinū inse tueant aut tm̄ no quo ad nos si maiorē et minorē rem distantiā cōdecet aucte aptūra q alia ē claritas solis alia lucis alia stellarū et q stella dr a stella in claritate et cū queritur de magnitudine dicit sic recipiēdo ea esse ceteris maiora que scripta sūt in scriptura ita emendat vt illa duo luminaria magna s solem et lunā r x. Eequo dicto accipiuntur duo argumenta primū ē q luna ē maior qualibet stella z tuo opinatū astrologi affirmat 2m argumentū q lua est maior q terrea tuo oppositu dicit ysaac ethi 4 quia minima stella ē maior terrea q est visibilis quātitatis vt declarat demōstrationes astronomice in q parone ad vnum 2do si lua est maior stellis maioribus est terra. **Veritas** q doctrina mathematicoz de scriptis tomo a sanctate fidei expulsa quo reducunt ysaac r 12 intelligendū tamē q in c r ponit quatuor notabilia primū ē q illi qui ponut talia fata ponut de malis actuum dei auctore ydis qua hominez actores reliquit et qtra ipos arguit qua plante et alia q in eodē horoscopo a stellatione nascuntur eueniēt scribuntur 2m est q qñ ab istis pdictiones mistice quod oculte q nescientes quane mētes patent tes sibi s a demonibz 3m̄ q demones ty mouentur pter qua subtiliorib⁹ ingenys vigent pter tm̄ qua longa experiēa experte

longeuitate pmy a sanctis angel
cus volutate diuina reuelatu q̄ tū
t q̄ ipi demones tū vera dicut
nqrme sit tamenti ne q̄ sntiā
demoior aias decipiam pacto sū
rezeiat ꝑ q̄ludit q̄ ꝑuata ꝑ mo
deratione pie grauitatis mhil
redere de re obscura teneā debe
mq tū veritas patuit ipm ꝓpt
amore nostri errores odermq

Incipiunt flores tercij libri super Genesim

In 2o libro ꝓma ve
ritas q̄ in diuina sc̄ip
tura celi appellantur mferiores 2
grossiores aeris ptes de quibus
loquens queda tamdiu cepta diat
celos pisse diluuio .t.2. ꝯtelligēdū
q̄ in sequel t ponit duo notabilia
ꝑmu est q̄ aer supmq t ita pu
rus vt nō possit nebulam grauē
ner aliū corpora sustinere Vnde
mducit quos scolarem poeta dic̄
tem nubes extendit olimpq et pa
tem magna tenet quia phibetur
aer in olimpi vertice esse tā purg
et temuis vt ner nubilq obum
brctur ner turbetur ventis ner sus
tentare alites possit ner ipos ho
mines spu alere sicut mupe t ac̄
consueuerit 2m c q tū de tnsmu
tacone elor agit mter scripa Alij
dicut q̄dā posse fieri ex quolibz
Alij ꝑtu phibent in singulis quia
in altero ēt qualitate nullomo v
tetur 2c patet q̄ nō oīa ꝑti q̄
uenit in elor transmutacione

Z veritas q̄ aliqui vtros q̄s

sensus corpis maifestissimos ita
distmgwūtur ꝑ vsitata q̄ dicta vt
strulus ad ignē aures ad aēz olfac
tū et gustū ad aqua et tactu ad
terrā dicunt ptinere .t.q. Et po
nit in sequenti capitulo duo no
bilia ꝑmū est q̄ ignis oīa a
cta pcntrando motu in eis faciat
ꝑ q̄ terrea cta ꝑnt frigefi ignis
autē nō ymo frigidus extinguit vñ
videtur q̄ calidus sit cuius ꝓpia pas
sio 2m est q̄ sicut ignis c ꝑmo
caliduis ita aer ꝑmo humidus terra
vero siccā 2 sicut ignis ꝑo c siccā
ita aer ꝑ m calidus aqua ꝑo humi
da terra ꝑo frigida quia q̄lz elmt
ex duplicem qualitate vna ꝑ se
et alia ꝑ ꝓpinquiozē alterā elemt
quasi 2z .o. d. cū aqua sit ꝑmo
frigida sicut ignis ꝑmo calidus
quare nō ita bñ pt ignis fri
gifieri sicut aqua calefieri dicit q̄
hic nō affz ratio mi q̄ ignis ac
tiuitas et passiuitas vt sic nō pt
alterari a frigido cū ignis fortis
possit adeo frigefieri et tuc calor
nō esset passiō eius 2m dubitacō
quō terra ꝑt ee siccior igne cū
expiam ignēz magis hyē de sicci
tate dicitur q̄ siccitas et humidi
tas st qualitates passiue sicut
frigiditas et caliditas actiue et
sicut calor ignis magis calefacit
ita aqua magis humectat quā aer hu
midior exns quia aer nō hz qua
litate actiua ꝑmo 2z remanet
dubiū q̄ hic gustus et auditus
referunt ad idem elmt et gustus

magis videtur cū tactu quemcūq cū
gustus ꝑ arᵉ sit quedā tactus di
q augustinꝰ nō loquit̄ hic mſ acti
piendo verba aliquor philoz qui gus
tū aq tribuit Videtur tū ꝑ vltate
gustus et tactus hec applicari et ō ſt
infirmi sensꝰ et maxime bestiales
et rudes et corp̄ addictiones magſ
phrose Veritas q sentire nō
corpis ꝑ alme ꝑ corpꝰ ⁊c. Ex
quo dicto accipiuntur quatuor argta
primū ē q actus sentiendi nō recipi
in mediate in organo sensꝰ qua
cū sentire sit in se actu sentiendi
formaliter hꝝ tūc corpus sentiet
cū actu sentiendi hꝝet in se forma
liter Et q̄ finaliter ratione quia tr
illi qui ponūt actu totaliter raspa
ri ab obo hꝝent dicere q oculꝰ mꝰ
tui debite organizato posset vide
cū esset sufficiens raspatiꝰ Ꝛm ē
q actus sentiendi in mete recipit
impotentia ſpiritua quia nō ē dare
mſ organū et potentia in quo possit
recipi Unde sicut potentia intel
lectiua dicitur q̄ ꝑt intelligere et ſpi
ritua q̄ ꝑt sentire Ꝛ m ē q si alia
sensitiua in pus potentijs esset co
pata posset sentire quia posito suf
ficienti actiuo et passiuo et debite
approximatis et sublato oī impedi
mento ꝑt sequi effectꝰ ꝑ obm cū
potentia ſt talia ꝛequisita ꝯ cū
a pluribus nō dependeat naturā
effectꝰ tūc sequitur actus sentiendi
sicut in corpe et tūc ēt facile vide
qūs alia tangat ab igne Ꝛm ar
gumenti q alia intellectiua dēt
ab homine ēt aliter a sensitiua q
si esset eadem tūc separat cū ea
a corpore et tūc sentiret ppie q
nullus dicit q in organo ibi nō
requiratur actus nec passus Ꝛz
o d quare dicit augustinꝰ q alia
ꝑ corpus sentit dicitur q orga
na q ꝑ fenestras ad ipam mgē
diuntur actus suos obz Ve
ritas q anima cui vis sentiēdi
nest corpea nō ē ⁊c ē Sequs
dicto accipitur documentū q opus
augſ fuit anima sensitiua mas
esse fōma spūalem qua hic dicit
q nō ē corpea et ꝑ quā mouet
porca et in qualibꝫ pte tōpis
totaliter idem dicitur de alia in
tellectiua obz o d quia opꝰ ꝑ
mus ad sensū alibꝫ quibusq; q
anime diuidūtur sicut et corpus
et tamē ita habet alias sensuas
sicut homo dicitur q si omis alia
sensitiua ponatur in corpalis tūc
nō remanebit in illis anima sen
sitiua ꝑ ꝓpriū meritū ab ea ipa
discedente mouet corpꝰ alius di
uisum sicut raptus hominis dicitur
moueri vt formet aliqua si vo
ces ille sonant tūc nō ꝑt fa
liter fuga demōstrari Ꝛm dubi
tacio quia tūc alia sensitiua demō
strari ꝑt immortalis vt videtur
sicut alibi dicitur de intellectiua q
si ēt tota in qualibꝫ pte corpis nō
ꝑt a corpe dependere cū n̄ recipia
ni qualibet pte totalis tūc sub
iectiue dependeret a qualibꝫ pte
totaliter Ꝛ dependeret ꝑt aplius

causis in gñe cause materialis
q̄ est impossibile talis n. dependentia
nō mest n' p̄ tempi in subiecto pi
aute dependet a corpore mpo le
est q̄ a corruptione corpis cōrup
atur p̄ est in mortalis Et g̃ſma
quia in alubi augmto in pte acc̃
ſita recipietur de nouo et ſi ab i
no dependet cadē ratione nec ab
alys mſi forte dicatur q̄ acquir
augd in corpore nō p̄ subtili cor
pore quia ſpiritu appellant me
diu nō rō videtur Et intentum

Q Veritas q̄ cēa mudi in
ſub regionibus ex̄malubꝰ ſt p̄
mixta .c.l. Et illud declarat du
plici exemplo ꝑmū ē q̄ aer
exeraſſitudine aquea quā ꝝ ptur
alitu corporea ꝫm est quia dicit
q̄ terrea polida omnino admixtetur
eius lucē plus ſtris crassoribꝰ ꝫs
o.d. ſi ista cēa in ſub regionib
ſt depurata dicitur q̄ in ſtimbus
ſuis admixtentur ad mpicē p̄ in
medys ſut totaliter mpmixta ut
ſt corpora ſimpluia ꝫ dubitatē
ſi ista pmixtio cloꝝ in gſtmbꝫ ē
p̄ mixtionē ſubstancialē ſicut fit
in mixto de gñe ſue aut p̄ gmix
tionē ſpualē ſicut aqua mixt̄ vino
Dicit̄ q̄ utroq; nō pt intelligi
quia nulla ē repugnancia Ad ter
tiam q̄ igne ſurſum mouēde
do ſue nature indicat appetitū
c.q. Equus dicto accipitur arg̃
q̄ igne aſcensum habet p̄ ſe nō
ſolū paſſue ſed cēa actiue quia
ad patiendū nulla natura inclī

ſed mſi ad agendū Homo n. nō dr̄
tonari cū alio quātucūq; velocit
feratur p̄ cū mouet ſe aut aliū
tūc est ibi tonatus Intelligēdū
tamē q̄ alicui duplici principio at
tribuitur motꝰ ſurſum ſicut ignis
aut a grauante ꝑticulari q̄ ſicut
dat formā ita dat motū quemē
tem illi forme aut a grauante v
mundiali quia p̄ motū corporū ſup
celestiū reguntur iſti motꝰ mſe
riores aut alicui circūferentia a
tralyente naturaliter ſicut admas
ferrū aut a medio violenter cū est
in principio diuſum ſm̄ primū mo
dus stare nō pt quia grauitas p̄
ticulari corrupto ignis adhuc mo
uetur et cū in tantūmū est dicere
q̄ eos q̄ nō est mouear ad motū
Nec ſecundus quia influencie co
rum ſuperceleſtiū p̄ cōes appropriati
ones et congregationes p̄ motū va
riantur et tamē motus ignis
ſurſum ſp̄ ſtat vniformis Nec
3ꝰ quia circūferentia de ſe nō est
formatiua p̄ reſpectiua Et ſi dicā
q̄ ipa circūferentia p̄ ignis que
ē circūferentia nō vꝫ quia tūc
ignis qui est deorſum attraheret
eadem ratione illū qui est ſurſū
Nec quartꝰ quia tūc talis motus
violentus nō eſſet naturalis p̄ vio
lentus ſicut fit in ꝓiectis ideo ſtat
p̄ in mente Augſt ut dicamꝰ q̄
moueatur ab infima forma q̄ dr̄
leuitas et ista aquibuſdam pomi
forma ſpalis ignis et ab alia ſima
actiuis Et illud ſm̄ mgſt videtur
qui cū in eucaristia nō maneat p̄
ma substancialis grauis adhuc in

a tridentina natura mouet deorsum
A veritas q̄ nō plū alia t̄
restria ꝑ cēa aquatica hȳe memo
ria tñ mīa est t. 10. Ex quo dicto
arguitur duo documēta ꝓmū ē
q̄ sunt in alia intellectiua augst po
nit intellectu memoriā et volūta
tē ita in scriptura ponit 3. poten
tias s. ymaginatoēz memoriā et
appetitu z m est q̄ omnia alia pos
sunt sopiare sunt homo quia nū
supmū stat ex disturbu fantasma
tū q̄ remanēt in memoria dia
que hȳt memoriā scripturā. dū dō
mūt eadem ratione ponit pomp
mare intelligendū tamē q̄ in se
quēti t. videns ad pīma materia
dixit q̄ duo dia distribuit ad pari
endū ut aqua et terra et alia duo
ad faciendū s. ygnis et aer et ō
dicit q̄ volatilia nō fuerūt ꝓducta
de aere ꝑ de aqua sunt pisces Sz
o. d. quia aqua hz sua pīma quali
tatem sunt aer passiua frigiditas
n ponit qualitas actiua sunt hu
ditas passiua dicatur q̄ quatus ita
esset tamē quia fōma substantiat
actus est ꝑfectior ō actuior ad gig
nendum quatū est de se B ve
ritas q̄ angeli trāsgressores cu
sua pīncipe qui tūc fuit archange
lus reducūtur esse detrusi in hūc ae
rem caliginosum in quo nubila
fulgura et tempestates gignūt t.
12. Ex quo dicto arguitur documē
tū vnū et vnū argumētū do
cumētū est q̄ lucifer sunt nūc
ꝑ pīncipe demoniū ita tūc fuit
pīncipe angelorū quā dicit q̄ fuit
archangelo t pīncipe angelorū q̄ē
est q̄ demones hñt esse malorū
malorū que fuit ꝑ tam tua z hȳ
no ad ista ꝗmemorat tangatoz
loci eius ꝓz o. d. quia ysa. de primo
bono ponit lucifer fuisse sūpmū
in ordine angelorū z nō fuit ar
chiangelo primes ad q̄m dicat q̄
eo mo archangelo quo oēs celestes
spūs dicuntur angeli quia mīsteriales
ꝑfectores sūt cū ꝑ veritate ipse fuit
de ordine seraphyn ꝑ dicta scrip
tōia z. dubitatio qua inducit sol
uitur q̄ diabolo fuit relegatus in
t̄ferno z sic nō potuit remanisse
in hac aere caliginosa dicit q̄
augst ubi dicit q̄ hic fuerūt a pn̄
tipio relegati licet forte pncipes e
orū cū multis alys ꝑ xpm t̄ mse
no relegatus vnde rogabant ipm
in euangelio ne mittet eos t̄ in
fernū B veritas q̄ michil ē
tuū nō eternum et in cōmūtabilibus
rationis in ipa dei sapientia vige
at t. 10. Ex quo dicto arguitur
duo documēta. ꝓmū ē q̄ omnia
creata hȳt in deo ydeā quia ista
in cōmūtabilibus rationis est ydea ꝑ m
ipm vnde supuacuum videtur
aere vtz m ut dicto habeat in deo
ydeam cū ista ponit esse creata z m
t q̄ nō solum tangata ꝑ cēa tan
gibilia hȳt in deo ydeam quia ō
pluat tota ydeam hyre quia nō ꝑ
fecta fortuito et ita nec tangibilia
sūt fortuito tangibilia C o oper
tas q̄ cū deus in factione mundi
vndecim actibus que fecerūt tanta

quita die et nō plantis que sunt
create 3ᵉ die ner animalis q 6ᵉ die
ꝟ est ratio quia illa nō erant dig
na benedictione que nulla habebat
generandi affectu et p hoc q̄ qua pisci
bus et auibus dicitur benedixisse m
etis est q̄ntū intelligendū De
quo dicto accipiuntur duo documenta
primū est q̄ in scripturis nō sit ppe
benedictiones quia deus nō benedixit
plantis ut hic legitur ner sit expa
tali benedictione 2m̄ est q̄ ubi est eadē
ratio conferendi beneficium dz et ide
beneficium collatū Unde quia eadē
ratio est de benedictionibus et animalibus
sicut auibus et piscibus lic hoc nō
sit expressum tñ hoc dicit augst cū in
telligendū 3ꝟ attendū est q̄ ubi de
dicit augst q̄ nichil est in homine
talem respectum benedictionis quia in
animalibus nō fuit respectus ne quis
q̄ diceret in officio generandi fi
os nullū esse peccatū sicut in
libidine fornicandi aut quocūq;
modo actus abutendi Unde accipit
documentū contra illos qui ponunt
peccatū veniale in animalibus co
pla tñ sit in affectu tñ hoc dicat
nullū esse peccatū ymo nisi tā
qua benedictione dignum In veri
tas q̄ maior est admiratio q̄dē
tis et laus vberior omnipotentie ar
tificis in minimis quā in magnis
vt maiore mquit admiratione stupe
amus agitationem muscē volantis
quā magnitudinē animalis q̄dēlis
et amp admirantur opa formicarū
quā camelorū oneā ꝛc Intelli
gendū q̄ nūa ista materia ponit
quatuor notabilia primū est q̄ ista
alia animalia vt formice ꝛc fuerūt
a principio creata quia facta pro
missa ad decretū vniuersi 2m
est q̄ illa alia que generantur per
putrefactionē tūc esse creata ex
abyssi vt vermes et talia nō
quia erant in corporibus aliis ex q̄
tradantibus talia generantur tñ ratio
seminalis creat 3m est q̄ alia no
uiua sicut ꝑces ꝛc nō fuerūt
ante peccatū hominis creata quia
omnia erant ei subiecta si illa fuerūt
facta q̄ fuerūt nociua 4m̄ patet
de homine nociua post peccatū 5m
est q̄ plante hominē molesti vt spine
et tribuli in principio fuerūt create
si nō nociua et ideo dicit scriptura
homini spinas et tribulos germinabit
ti terra ⁊ ad affluentiam huius quia
ante erat vtile cui si eius omnes tales
ybe habebant pretiosas occultas not
vt nullo sane mentis debeat hec alia
sine causa esse a deo producta 12
Veritas q̄ cū dicit faciamus ho
minem ad similitudinem et imaginem nos
tram in nullo plurali denotatur trinitas
personarū et cū scribit homines singula
ri significatur vnitas essentie c
18 Intelligendū q̄ in sequentibus
ponit duo notabilia primū est q̄ in
statu innocentie permansissent homines in vita in mortaliter do
ner terra repleret ⁊ sicut post casum
creationis futura redderetur
nostrandi fieret ipso instituto Secundo
accipitur documentū q̄ no statim huc
illi homines fuissent in actu capti

ꝫ oms ſit finaliter tra ſ ꝓpagari
one fuiſſet quia ſicut ē pg gra
lem mquit reſurrectiōes futurāꝫ
ꝫ m ē q̄ cū dicit ſcriptura vidit
deus cuncta q̄ fecerat et erant val
de bona quia corpis membra ſ ꝫ
ſe ſunt pulchra ſingula multo m̄
gis m vnitate corpis ꝙpaga ſunt
pulchriora Unde lic homo ſit ꝑ
ſe bonꝫ cū vnitate cū alijs eſt
ꝑ ſe bonꝫ magis bonꝫ et augmt
nō autē cū omnibꝫ bonis ē ꝑ ſe ſup
tum bonū ſic exemplificat de
peccato q̄ in ſe nō eſt bonū tñ
in vnitate facit ornatū cilla cū
mquit q̄ ſigillatū ſiunt del mgdo
de forma ſp tamē cū alijs vni
uerſitas pulchra

Incipiunt flores quarti libri ſuper geneſim

In quarto libro ꝓma
veritas q̄ omne alta
natura tñs ſilis mayis et ſmi
bꝫ grmctur r. i. Exquo duto auri
piuntur duo arguta ꝓmū ē q̄ na
natura ꝓt eſſe infinita qꝛomne
mquit creatura tñs ſimbꝫ grmē
tum eſt q̄ nulla creatura ꝓt ee
eterna quia omis creatura tñs
mquit ly mnia dicit tñ arg
q̄ omꝫ natura gſtantiā cto ē fig
magnitudinis et augmēti et
tñ moderni doctores plus de
lectantur allegare ꝙt quaz
augſt et ſo magſ artiſte quā
thomas dicendi ſuit Veritas
q̄ penazia ē ꝓmꝫ nus ꝑfectus
quia adequate gſtat ex ſuis a
liquotis ꝓtibus vt pote ſexta
tria et media ſexta n. ē vnitas
tertia dualitas et media ſinitas
q̄ ſit ſupta reddit penazīū et
iſtud dictū ſonat ad videndū
q̄ in tali nūo dicit deus fecit
opa ſua vt in eis ꝑfecto ordine
retur intelligendū tamē q̄
in ſequentibus ponit. 3. mos
nūoꝝ ita q̄ quida ſint ꝑfecti
vt ille qui ducit ꝓmꝫ et ſ q̄
nus vicenariꝫ ꝓmꝫ quia ex
ſuis ꝓtibus aliquotis ſicut pa
tuit de penazio adequatus gſtat
a ſuis quatuor deficit quorū
ꝓtes aliquote mꝫ reddit qua
ſimul totū ſicut ternarius nullaꝫ
ly ꝓtem aliquotā mſi 3ā et illa
in eo maiore et ita quaternarius q̄
nō ly mſi quarta et mediam
ſm vnitatem et dualitatem qui
ſimul mꝫ quia quaternarius
et ita vſqꝫ ad 12. ly dicitur
nūs ſuphabundans eo ſicut duo
denarius qui ly ꝓtes duodeci
ma vnitatem media penazia
tria quaternaria quarta terna
ria ſexta dualitatem q̄ ſimul
ſupta faciunt ꝙi nō tñ qui ex
cedant tamē iſte ꝓtes dicuntur
ſupflue Veritas q̄
mundi ꝓncipiū ꝓmo die facta
eſt lux 2o die facta ē ſupe
rior ꝑs mundi vt firmamētū
3o die facta ſunt ꝑs inferior
vſqꝫ aquā et terra aere aut
igne videtur ponē in 3o die
3o die fuerunt facta alia
lia in terra vt terre nostri

nascentia 5ª die fuerūt sta
tuatia 6ª die fuerūt facta
alia aquar̄ vt pisces
et aues 7ª die fuerūt sta
alia terrestria Aug⁹ vna die
omia fecerit deus potuisset
ꝑ ꝑter senarij nūi pfectionē
3º Intelligendū q̄ in sequē
tibus duo notabilia primū ꝙ
q̄ ante creaturā nihil erat
nisi creator Sequo dicto arri
pitur arḡm q̄ essentiale verū
creatura in potentia obiecta
no fuit distincte a diuina na
quia ante creaturā pductā
nō erat nisi creator 2m est
q̄ sū dicitur omia in pondere
mō et mensura disposuit pondꝰ
termet ad affectionē nūs ad
formationē et mensura ad mo
dum ¶ VERITAS q̄ senarij nūi pfectionē no videmꝰ
extra nos sicut oculus corpis
nec intra nos sicut fantasias
ypsibiliū ꝙ alia quoda longe
dentia mō c. s. Sequo dicto
arripitur vnū documētū et
vnū argumentū argumentum
est q̄ actus intelligendi trahitur
ad obiectū vt hꝫ ee in nobis quia
dicit quia dicit q̄ no videmꝰ
pfectionē senarij extra nos sic
cut oculis 2m documētū ē q̄
pfectionē istius nūi intelligi
bilis ꝙ species intelligibiles apud
nos existentes et nō ꝑ fan
tasmata sicut aliqui ponunt q̄
dicit q̄ nō ipsam videmꝰ pfecti
onē nūi mī nos quē ad modū
corporū fantasias ꝙ nō longe de
stantiū Intelligendū q̄ in sequē
tibus patet Aug⁹ quatuor nōa
rita istam pfectionē quāuis magis
se obiceret mentis aspectui q̄ua
torpuisset quoda ꝑmutatione nī
validior de sup vō nō eis ānuit q̄
vim nūi mutuetur Sequo dicto
arripitur documētū q̄ in gradā
tione rez sensibiliū fantasmata
orēc in sensibiliū magis impedit
qua expediant quāuis sine ipsis
nō possit ēc intellectio qua dicit q̄
eo nō eis ānuit q̄ vim nūi mutuē
2m documētū est q̄ p hoc dispo
nit ratio nūm ab illis ymaginī
bus quia nūs vnū vltate nō di
udi posse nullum autē corpꝰ ee
nisi in ptes certas diuidi Unde
q̄ferat q̄ est notū ratione q̄ cōi
nūi est diuisibile ⁊ infinitū 3m
q̄ mens nouit q̄ facilius ē cēlū
terra mīsrec qua efficī posse vt
senarius nūs sub ptibꝰ qpulet
et nō ita de illis corpus tale
hetur documētū q̄ regule nūe
sunt in mūbilos 4m est q̄ nō pos
sumꝰ dicere senariū nūm ee p
fectū quia sex diebus deus fecit
opa sua ꝑ ꝑpa dicit sex di
ebus opa quia senarius nūs p
fectus est ⁊ pis patet q̄ nūs ra
diuina mysteria hꝫ virtute mag
nam ¶ VERITAS q̄ cū dicit
scriptura dñs requieuisse die
sabbati nō ē intelligendū q̄ ea
do laborauit hoc n. supe desipe

est vera ⁊ recondaz ⁊ incompa
bilis facultas est apud dñm ꝑ de
requiescisse quia totali creature
requiē ꝑbuit sicut dicit apls ad
lite 9 tractare dñs spiritū tuū ⁊
contristatur ab hys qui male a
gut tu ergo facis contristatur
inquit sancti. c. 8. Intelligendū
q̄ in sequentibꝫ ponit quatuor
notabilia primū est q̄ deus die
sabbati requieuit a condendis
nouis ḡnibus creature de cetꝫ
ꝑfectꝫ nūc vere operatur ergo ge
neraz ad mistationē Unde accipi
documētū q̄ deus nullā nouā spe
ciem ꝑduxit ergo tūc requieuit
quia hic accipit genus ꝑ specie
Item notabile q̄ ad signandū vera
dñi sanctoz futura fuit mādatū
primo hebreis illū diem colere nō
autē illa obscuratio ablata ē qua ē
ques in gracia ita obscuat Et
hic ē attendendū q̄ illa obscuratio
quatū ad illud q̄ lebat nimo male
ut peccatale est totaliter euacuata
quatū vero ad illud q̄ mole ē in
diem dominicam ē mutata ꝑ va
tare diuino cultui Item est q̄ si
diuina virtus ab eis que facta
fuit regendis cessaret sic omn
illoz natura concideret nō ait
sicut structor domū cū fabricauit
abscedit et manet edificiū ita mū
dus in ictu oculi nō posset consiste
si deus sua influencia ei subtra
heret Ideo saluator in euange
lio pater meus vsq̄ modo operatur
et ego opor Item est q̄ vicia in si
mitatꝫ humane ē ira suis opibus de
lectari vt poing ipis qua ē se re
questat vt melius sit illud quo fiunt
talia quia opa ipa et ista maior
quetacio est intelligenda ꝑ ma
moreꝫ concupiscē quia ꝑ amo
rē amicicie gstat q̄ plus diligt
se ipm

¶ Veritas q̄ si deus
nulla bona posset facere nulla
ee posset potencia si autē posset
nec vellet magna est mudicia
c. 13. Exquo accipitur vnū argm
et vnū documētū Argumētū est
q̄ deus nec tuspat omnia si non
posset tuspare et nō facit mag
na est in eo inmudicia cū tamē
sit impg le in eo est mundeciam
nam est ad omn tuspaturas nisi
dicatur q̄ hic loquitur augst mō
homn de deo quia homes qui pos
sunt bona facē faciunt si nō faciūt
dicuntur mundi cū ꝑ rei veritatē
quamus deus omnio nichil faceret ad
huc mundus nō esset Documētū ē
q̄ deus gdidit vniuersum melius q̄
potuit quia qui pt bonū facere
et nō facit hic mundus dicitur 2
lo qui melioribꝫ despsit cū ista fa
cultate possit debet mundus appella
ri

¶ Veritas ē q̄ difficultas
q̄mō illius qua queritur quo lux
creature potuit ad exhibenda diur
na et nocturna vicissitudinē nō
solū ante celi luminaria ꝑ etiā ante
celi creacionē q̄ puit augst addi
tendū vt sex fuerint vnq̄ ēpora
rio et q̄ lux illa primo creata nō fu
erit corpalis ꝑ spualis et ꝙ ꝑ
istū mody declarauerāt in pcedo
capitulo distinguit illos sex dies

¶ illa que in eis dicitur creata
¶ hor q ab angelis primo fuerūt
cognita cognitione matutina ī vō
dm de ry vespertina in ppio gne
2 sic factū est vespe et mane
dies vnus Attendendū est q nō
doctorū in hor sequūt̄ similiter
Augst quia ista exposō ē mystica nō
ges quā ledus nec ipe Augst fa
mat eam tamquā certā Unde
dicit in capitulo 22o nr sic hanc
sniaz firmo vt alia que apponēda
sit m vemri posse credendā ꝓz
o d quō euadit difficultatē huius
modi qui nō sequit Augst dicē
q rū deus ante diem omez fecit
celū et terram et prīmā materiaz
in ciq tenebroso in empyreo ꝑma
die fecit de illa materia lucē ī mu
dum lucidum que suo circuitu sub
celo empyreo et supra illam
materiā sic circūdatur Et q die
so stirps fuit firmamētū nec illa
lux fuit posita sub firmamēto do
nec tertia die lunaria celi de illo
luminoso corpore facta fuit Dicit tamē
quō sub celo empyreo q ē ut splē
didū pateret fulgere aut exte
nebra suaderē nisi forte celū
crystallinū ponatur prima die fu
isse factū primo ante diem ad
mediandū inter empyreū et ī
corpus luminosum 2 p illud est dy
aphon modicū lucis auferbat
¶ Veritas q angelica mēs
pura caritate mysteres deo po
qua isto ordine creata ē vt p
cederet retera prius ea vidit
ī verbo dei facienda que facta
sunt aut sic faciant prius ī eiq
gnitione rū ducūt deus vt fie
rent qua in sua ppa natia et
de inde gnouit eas mane noti
cia que vespe est dicta r. 2q o.
Et ista duplicem noticiā ipeq
firmat q illud ihe rū ... vespe et
mane et meridie vespere et
ista distinctio noticie matutine
et vespine apud theologos est
vulgarissima ꝓz ex isto dicto aug
putatur quatuor documēta q my
ē q ista noticia matutina nō ē mai
substancia angelis tribuenda quia
dicit q angelica mens pia cari
tate adherens deo ipam habet ī
tuitiua et beatifica Ad my ē q bōi
angeli talem noticiā in primo ꝑti
sue creationis nō habuerūt quia
omēs fuerūt in naturali statu cū
ali Ad m est q anqua deus aliq
aliā creatura ꝓduceret totq angē
los perfecti fuit beatō quia isti fu
erūt beati in vltimo fīmo sicut illi
miſi et cū habuerūt noticia ma
tutinaz fuerūt beati Dicit tamē
Augst q noticia matutina de rebo
prius habuerūt quā fuit res rū
ta Ad m est q divina essentia q̄tū
ē de se nāo sit ēpertransiit omēs
creaturas quia dicit q angeli prul
dubio in verbo vident vniuersam
creaturā q nō esset si vna videri
posset creatura ni eo nō vsa ꝓz
remanet difficultas si in primo ꝑti
creationis nō habuerūt noticiā ista
matutinaz et hꝫ dicit Augst q primo
habuerūt eam quā vespertina quaz
habuerūt in primo ꝑti Dicitur q po

nant huiusse alia q si est vnus ex
tuc ponet ad hec dicta tres nos
tras vna abstractiua q fuit cis co
creata postea matutina vesp in uo
in tuitiua et de inde in tuitiuam
vesp in pio gne qui tres fuerut
create ita tamen q qui dicit vespti
na posteriorez intelligit de vespti
na in tuitiua et no de abstractiua
que precessit p species contractas
Dubitatio quia si my dicta augst
in hoc loco angelica natiua fuit
creata an materia prima et reliq
empyreu et ipa que ponit gite
quatuor locua Dicit q natura
angelica creata e vt predict ama
alia nisi forte fingatur ad pbri
tatem pferentes O veritas
q noticia vespina predebant que
fiebant quia predit cognitoez q
cognosci pt et nisi primus sit qua
cognoscatur cognosci no pt e e Et
sit patet q hic loquit augst de no
tia vespina que est intuitiua
vesp in spo gne quia de abstrac
tiua qstat opponi tu p species
creaturaz greatas angeli an intel
lexerit creaturas qua fierent Prea
illos qui dnt q angeli no pnt e
tuitiue cognoscere si solu p spes
concreatas Et prea illos qui negat
angelum q dz posse fieri notiaa
Intelligendu q ex hoc dicto augst
quo dicit dns sp precedere actu in
telligendi accipiuntur quatuor do
cumenta Primu est q ome dns cog
nosibile predit qui cognitione in ee
essencie quia dicit q nisi primus sit
qua cognoscatur cognosci no pt ne
cessario e quia dns intellectu et eo ee
cognoscibile dz ee primus qua cognos
citur Secm e q no sp obiectu cog
nosibile predit sua cognitoez in
ee essencie quia in proposito angeli
cognouerut ceteras creaturas pq
qua existerit Tertium est q creature
sine principio sunt ee essencie q
dicterno fuerut cognite adq et
cognitio no est nisi entis plurib
esse ut hic dicitur Quartum est q lux
dns primariu sit primu natiua ipo
actu no tamen potentia sicut creatura
e prior actu intellectionis diuine
sicut ipa essentia diuina pq cog
nita quia creatura est eius dns
potentia et diuina essentia e primariu
obiectu q d quia si ome dns e primus
in ee essencie qua intelligat tuc
in ee nature prior e creatura ab
eo cognita qua sicut ipa creata
diuina dicit q dns sp e prius
qua cognitio eius tu tamen perficiat
essentiam no tu absolute et eo intel
actus diuine intellectionis sit per
simpliciter no tu obi potentia e
ature O veritas q primus et
posterius no facta est in principio
quia sit inquit omnia facta sint et
illa dies que p spem dies nominemo
creata omnia facta sunt Sed et hoc
istud declarat in libro meo viginti
in sequenti capitulo d q si oculi
gamus visum mentis ad videndum
solem nostra celestitate radios oculos
mentis transpicens p omnia media attinget ad ipsum ita q pq

trasit aqua quam aperuit. Unde cum aperuit oculos meos mox illi potuit aliquam in uenisse quia p duxisse putabim[us] et tamen q p et posterius transeatur nichil eo tm inquit est Et ideo mito apponit me terminus tolerantiam visu oculi quatuor quo nichil tolerari in eorum motibus per inuenire tel ligendum tamen q ista ista materia accipiuntur quatuor argumenta primum est q uide mea fit per emissiones et non per intra trahentes quia dicit radios emittere oculis meis et transire p medium donec ad solem puenat. Ista de dicatur q totum intelligit tamen et non subiectum in actu videdi fit in nobis formaliter sicut actus manens primum est q transitus istius bipome fit in ꝓ[ti] quia illud exemplum inducit ad declarandum tolerantiam tractatus qua omnia po tuerunt fuisse tlata et ita si po nit hic sustentat non facit ad ppo situm Secundum est q ista uide est in tpe imperceptibili sicut dicit ppertinui quia dicit q ibi non est p[ro]g nat posterius in tali transitu non forte dicatur q talis est ordo nec et non durationis per exm de ictu oculi est ad ppositum Tertium est q si tanta uelocitas est in tanto tpe et maior in minori quia dicit q si ita nito pt acies mea quam magis angelica etiam attendendo q per istam regulam ꝓbant ꝓ pertinui duas obiectiones prima est q si uelocitas finita pt in ꝓ[ti] p[ro]g infinita potest in maiori q in ꝓ[ti] quia dicit q si tanta uelocitas in tanto tpe et maior in minori pt fieri pretor finita pt in ꝓ[ti] g[ra]s infinita in minori quia in ꝓ[ti] dicitur ad huius de duationem q minor non sumit[ur] sub maiori q in ꝓ[ti] non est tempus nec quatuor cum nulla haberet quantitatem si autem quantitatem du rationem haberet ratio uigeret cui opponeret sic formal[iter] rationes quia maior est uelocitas tanto pt in mi nori duratione per motum duratio ad quam ista ꝓ[ti] pt infinitum agens in minori et tunc inter est falsa Ad obiectionem q deus pt recare motum in ꝓ[ti] quia quatuor maior est uelocitas tanto pt in minori duratione pro uirtus diuina est maior qua in infinitum tanta excessus infinitum pt uelocius moueri qua finitum nullum autem pt infinitum esse uelocius non sit ꝓ neu dicitur q quidquid uide[tur] sequi expressum sit excessus uelocitatis excessus uelocitatis in motu et tr non sequitur quia in ꝓ[ti] per infinitum uelocius Et ideo est credendum q prout deus pt quid in infinitum mundum mouere ita pt quodlibet mobile in finitum uelocius mouere quia in pq le est dare motum ita uelocem quin uelocior esse possit

Incipiunt flores quinti libri super Genesim

IN quinto libro prima ueritas q ei dicit scriptura hic est liber generationis celi et terre in die quo creauit deus et terram et omne semen agri antequam oriret in terra primum dictum dat intelligere unde fuisse diem quo

facta sit omnia in die mixtim singulariter et non pluviter. ¶ Et adiugit ibi in terno. e. ad tertium. qui vult meterni creauit omnia sit etc. ¶ Ab intelligendu q̄m q̄ sequuti ponit vnū notabile de mō loquēdi diuine scripture q̄ se omīz corporeis assumit. d. q̄ diuina scriptura sic loquitur vt altitudine supbos retrudeat q̄ simplicitate humiles creat veritate magnos pascat affabilitate paruos inuitat. ¶ Veritas q̄ multis motis spūalis ut corporalis creature quoꝝ primus pcessit tempus futura precederent nullum esset tempus. ¶ Et ideo dicit q̄ prius tempus a creatura quia creatura cepit a tpe. c. q. ¶ Ex quo accipiūtur quatuor argumenta primum est q̄ tempus non potuit esse coeuum p̄ creaturis vt poste angelo celo aqueo et materie prime sicut dicit vulgo quia tempus ut hic dicitur cepit a creatura et sic alia creatura precessit. ¶ Et q̄ sic patet quia illa tā sit in q̄ti producti non pt cū sit ipsa producti creature. ¶ Tertium q̄ licet tempus hoc non non fuit coeuum ad primā diu dictu esse pte. s. quo creatu fuerunt a quo tempus incepit. ¶ Tertium est q̄ tempus dicit realiter a motu quia dicit q̄ si nullus motus mundus esset non tempus sunt autem in essentialiter ordinatis et realiter distincti deus pt facere prius pme posteriori et ideo cū motus ponatur p̄ter tpe pt esse pme tpe motus si autem ēpus tempus prius tunc ipm pt esse pme motu cuius hic opponit dicitur. ¶ Primum est q̄ motus a tpe non differre formaliter quia motus aut est essentialiter fluxus forme aut fluxus et quia dicitur tempus est essentialiter fluxus cū non sit permanens. ¶ Ad intendendū q̄ scriptus ponit duo notabilia circa scripturā primum est q̄ dicit ḡnesis fecit tria primo verbum et facientes semen hys verbis apparet q̄ herba est exorta ex herbis et lignis quia ipsa ex seminibus. ¶ Secundum est q̄ cū dicit fecit produxisse herbam virentem tunc q̄ tunc accepit producendi virentes et pcea adiugit q̄ prius facta informis formaliter quia materies et spūalis et corporalis ex qua fiebat q̄ faciendū esset. c. q. ¶ Ex quo dicto arguitur duo argumenta primum est q̄ in spūalibus substantijs et materia quia hic dicit nunc spūalem et corporalem. ¶ Secundum est q̄ illa non est vnio rationis quia ipsa distinguit p̄ corporale et spūalem p̄ se accepta ut est in formis et ista videtur eius vera opinio. ¶ Veritas q̄ in mundi creatione oportebat ut primatū creature obtineret illa natura que creatura p̄ creatore et non creatore creaturā posset agnoscere adinquit si mantu vnde corpora materia dus et sic videtur q̄m in primo die non fuerunt nisi poli inquit angeli creati. ¶ Species maris et fre et potentia. ¶ Secundum terra natura plantarū. q̄ die luminaria q̄ die aquarū natura produxit natantia et volati

lia et ḡer mquit potenialiter
ꝯ dia terrestria alia ad yc pote
nia ḡor ē referendo ad oia alia
re ¶ntelligendū q̄ in sequentib⁹
ponit quatuor notabilia ꝑmū ē
q̄ sicut determinato tpe milg rexigat
plagas egipti et alio tpe adri
pas suas ita emit de ista fonte ir
rigante vniuersam superficiē terre
¶ m est q̄ in principio rita nouī
tatem terrarū et licet nō oīa
plana tamē fuisse plana dubile
ē vt lacus irrigari possit terra
¶ nde patet q̄ erant qui ponūt
ante diluuiū terram totaliter pla
nā tuc montes ꝓpe
ē q̄ potuit appellari ille fons
q̄ congregato aquarū torrente terre
¶ nde omnes fontes et flumina diſ
tribuuntur ¶ m est q̄ cū dicitur
fons ascendebat de terra ꝑt acci
pi ꝑmittis fontibus scripturā
singularem ꝑ pluū nio ſrue
ducta ē locusta et rana in plaga
egipti ꝑz in ꝓcedentibus pos
duo alia notabilia ꝑter ysaīa
teria ꝑmū est q̄ nūq̄ septena
riu primē ad spiritu frontu no
uit cata ſm q̄ oīa ꝑmordia
lyuida ſema fuit et lymore greſ
fuit ¶ nput n illius efficaciſſimi
nerui ſcīū tralyentes sequētes
ponat ex illis ꝓfectis opibus
a quibus deus die septime rq̄
euit ¶ Veritas q̄ deus opa
tur oīa tpalia ſm ille motu
tpali ¶ ¶ Secūdo dicto accipit
documentum q̄ deus grit ī mēte
ad tranſandum effectū tuq̄tūq̄

te ſic quia dicit q̄ talia opatur
ſm motu tpali ſi n nō oporteret
ea ſm tpali motu fieri ipa agit
mſi ꝑ tranſam ſam tuc nō opa
retur ¶ntelligendū tamē q̄ in
sequentib⁹ ponit quatuor notabi
lia ꝑmū est q̄ illa que fuit ēmota
a ſensibus et ab vsu rōnis hu
mane primus ex diuina auctōre re
denda fuit et deinde nosceda
¶ m ē q̄ oīa que deus ab eterno no
uerat apud ſe nouerat nā ſic
rea ſa nouerat mquit quis illu
doceat ¶ m est q̄ pcepta dne vi
uere q̄ ſeruj nō ꝓnt qtra docto
rē fraudū qui fatit fraui bruta et
pueros ¶ m est q̄ nō ē alia visio
patris et filij in diuinis ſicut
ner alia essentia dū ḡitur q̄ oīa
naturalia ſ pcepta in dispersa
⁊z attendendū q̄ in .ij. capitulo
exponēs illud qd̄ ſactū ē in ipso
vita erat dicit q̄ ſic ē distinguēdū
dum qd̄ factū est et dū in ſera
tur vita erat ac ſi dicerat id
q̄ est creatū in ipso erat vita ¶ IIII
Veritas q̄ modus locutionis
quo ꝑ efficiente illud q̄ effici
ſignificatur ē in scripturis patris
q̄nuis cū de deo aliquid dicitur
q̄ ei ¶ m ꝓprietatem quemre nō
ꝑt vtiq̄ dicitur aliquid de nouo
cognoscere et ꝓpria regula augſ
ꝓhibuit multa ¶ntelligendū q̄
in sequentibus ponit quatuor no
tabilia ꝑmū est q̄ nichil videtur
ita casualiter ſieri sicut aeris qualita
tes et tamē ipe ꝓmouent ad di

una prudentia ſ illud ꝓphi nu que
fecerit verbu eius et adiugit q
deus nō solu hz terram de mag
mb ſ cetera de nimis que fiunt i
mundo Unde saluator ner vng
passer cadit sine vo te diuina v m
est q credendum est et si nō possu
mq intelligere vsq nūc operi dn
vt conditi ab eo cetus aparioq
subtrahatur intereant et illud
no pt intelligi quia mvice de
pendent in quatu effectiue tu th
dependentia alia ac no possit v m
est q illa in exigno grie mda dr
pstantior q vis ē qua valuit ad
ictes grmor verti in ligni illiq
qualitate et ramoru diffu nē et
figuraq et fructuu opitulaz et
illud dicit ꝓter rationes seminales
q hn est sicut in ipo grano in vi
sibiliter erant q p ipa in arbo
rem surgerent ita ipe mudo
cogitandus est cu deus sit omna
creauit simul que in illo facta
sut Unde accipitur documentu
q omna fuerunt a principio creata
tripliciter

Incipiunt flores sexti libri super Genesi

In sexto libro prima
veritas q in principio
seculi cu factus esset mundo in
eius etate omna edita sut q ꝓcq
accessu tpis fiebant c. i. et post
in sequentibo quatus notabilia
primu est q homo no sic accipie
du ē q in eius usus facta sic pdā
que die fuerunt ꝓducta quando
erant in tali potentia v m ē q
die postquā sut plantate et
in illa homo collocatus v m ē q
homo creatus ē ꝓfecte etatis vñ
accipitur argumentu q fuit creatus
in illa etate in qua x pus esse
uexit quia illa etate dicit apq
ac ꝓfecta Secunda veritas q sicut
determinatus ē levi in lubis abra
he ita abraham in adam et ipe
adam in opibus mundi primus q
deus creauit omnia sicut s. b. et ista
determinatione magis reducit ad
rationes causales quarū alie sūt
seminales sicut abraham in adam
et adam ortales sicut adam fuit
in primis opibus mundi et intelli
gendu q in sequenti capitulo po
nit etate et ordine quia dr
q aliqua producit aliqua ipe a
causalitate alia ꝓfectione eta
eternitate et addiugit q scripture
semp magis debemus ostendere dili
gentia requirendi qua affirmadi
temitate Tertia veritas q nō
solu de mita pentu trahitur ꝓ
lem sed et mita in ple que aliqua
nascitur sanctificatur r q. q. ex quo
dicto accipitur documentu q deq
nō est magis ꝓmpto ad obligā
dum qua ad soluendu Ex quo
quo trahitur mita sors pentu
quitur octasiona r no formalite
ut q ꝓ pentu mita dabit a do
sanctificatio plus sicut in iosue et
ista quaq ꝓter ecclā de mita ei ꝓb
trahitur aut no ꝓfectur et ni de
vita etate quaq gratia sicut filius
tanaceph Quarta dubitatio quo mita
primoꝝ pentu fierū Quia q sic

mūt peccatu originale trahi
tur nō solū actionaliter ꝙ corp
formaliter ita ꝙ adam mūtꝫ
tūc originalis iustitia cōi nō
transfunderetur ꝛ nō magis mūt
mala quā tūc bonū ysabudasꝫ

Q. veritas ꝙ ratio traducā
lis ois fuit in verbo dei aliter
in celis mūdi aliter in rebus mū
di que duo quoq; ipe tangit
ꝛ. 10. Intelligendū ꝙ augꝰ po
nit in ysor locis quatuor gnā ra
tionū quarū alie sūt primordiales
ut ille qui sūt in verbo dei q nō
sūt alie qua rationes vocales
quas augꝰ ponit pñapiā a
gendi et cognoscendi alie voces
sūt obediales ꝙ in quas deus pt
facere de qualibet re qcq; ei pla
cet ꝙ ꝙ fecit mulierē de costa
viri alie sūt rationes originā
les que fuit in celis mūdi ꝙ q
līt ordīe ad diuersas mutatio
nes vt ex eis fiant varia mute
ta alie sūt ppē seminales ꝙ qs
dicit q leui fuit decimatꝰ i lu
bis abrahe Intelligendū q in
sequentibꝫ ponit quatuor nota
bilia Primū est ꝙ deū finxisse
de limo terre mambꝫ corpalibꝫ
sicut aliqui imaginātur pulvis
est cogitatio Ym est ꝙ homo
no ē factus ad ymaginē dei sic
rudes cogitant ꝙ corpꝰ ꝙ ꝙ in
diam ty Ym est ꝙ deus dedit
corpi no ad tēa primū sicut bru
tis ꝙ motiū creatiū vt supna nō
trahā sapet Am ē ꝙ deus mūdi
rationū taliū creature dedit

ꝙ ipis mūdi pia potentia nō al
ligauit sicut gmittē dicitur de
virtute facere

Q. veritas
q in pncipio deus mdidit ra
tiones seminales omn nō solū
eoꝝ que fuit naturaliter ꝙ cre
eoꝝ que fuit ꝙ divina misericordia
tuū mquit voluntas ē causa ne
cessitas ꝛ. 19. ꝙ o. d. quit ē
telligit augꝰ ꝙ istas rationes
seminales naturales Dicit q nō
nisi virtutes activas et passivas
seminū naturaliū que sūt passio
nes qualitates tales naturas
dubitatis q intelligit ꝙ voces se
minales que fuit in semine q nō
hnt seminalitatē respectu fēme
qualitas tu sit abrupat illud q
gignitur Dicitur q illa ordīe
que fit semen ad ysor vt fiat ex
ipo illud q gnatur sicut n. ma
teria in qua ē materia emanē
ita materia ex qua transiens ē
extra nata transire in tali q
dubitatis quid intelligit ꝙ voces
primordiales in elementis mūdi
a pncipio Dicit q naturales
aptitudines vocat ad dnā
ti mneta prima sicut ꝙus dicit
autē q ille rationes fuit in mūdi
les oculis tū eas ratione pripi
mꝰ ex effectibꝫ quia essemus
arguit virtute causē et nata
lem aptitudīe mineris effici
ꝙ credituri Dubitatis q intel
ligit ꝙ voces obediales dicit q na
turalem aptitudīe qua ois
creatura respectu operationis dīne

ad subiacendū eius voluntati
sicut n materia ipsi ordinē ad
efficiēs naturale ita ad sup
naturale multo magis ¶ Et ne
ritas q dei voluntas no pt cē
sibi ipi gratia .r. 12. ¶ Eq no
dicto accipitur documētū q lic
deus p vnū et eudem actū vo
luntatis possit velle q̄ contrariū
disputata primo de fineta vult
omissa que fuit tamē simul
no pt velle opposita p pt q̄ru
eius voluntas sit efficax respectu
huius volitoy tūc opposita nō fit ect
et accipit hic gratia p gratia dic
toys ¶ Intelligem q in sequēti .r.
ponit duo notabilia primū est
q deus omnia futura p̄scibat a
principio mundi p̄scia falli no pt
ro quod p̄scibat nūq futurū erat
Unde intendit talem rationē
Illud q p̄scitur tuq p̄scia falli
no pt cē futurū illud nūq est
futurū si deus tuq p̄scia fal
li no potest sit omnia futura
sequitur q omnia eucnirent d necē
tate nisi forte dicatur q gratu
ito est credenda in sensu ipsorum
si stante p̄scia dei et negāda
in sensu diuinorum quia no ne
cessario p̄scit x m ē q quedaz
sunt futura si supiores sicut
exemplificat de morte ezechie
qui si transisset naturales moritu
reg erat 2 si no hoc verificat 2
illud ypothetici morieris tu et nō
si supiores ante mundi cōstitui
onē sciebat deus q sibi hūi
amos vltra de vita apponēt et
istud est futurū simpliciter a si p

¶ A Veritas q corpa
dē ante peccatu mortale
erat p̄ vitā tamen et in mor
tale z m aliā erat essentie sup
naturali et ro videtur q i me
diate ibi diuina virtus gratia
impediendo q supernē humi
nata metalis et radicalis ¶ B
Veritas q q̄rat primū hoc z
in statu innocentie vnde sme
aliquo parco no debuisse Sm de
tu mulier delate viri fuit for
mata dicit Aplus hoc sacrm
magnū est in xpo et ecclā .r.
¶ Eq dicto accipitur duo do
cumenta primū est q in statu i no
centie fuit sacrm matrimonij
stitutū quia dicit q homo nō de
buit in statu innocentie sine sa
cramto x m ē q in statu innocē
tie no fuit aliqd aliud sacrm p̄
quia in ducendo p singula no
repitur aliq aliud x m ē q sa
cramtū matrimonij no pertinet ad
us posteri sed ad us naturale q̄
in statu innocentie no fuit ad
lex nisi iure naturali q m est
q sacramtū matrimonij nichil de
mutat de status perfectione quia
fuit in statu perfectissimo et tūc
quia me dm et ioseph fuerunt
in statu perfectissimo ¶ O verī
tas q n aut mortale quia po
terat no mori nō in mortale q
no posset mori sicut recauit de
us aliquas naturas i mortales
sicut rationales alias et angelu
.r. 18. ¶ Intelligendū q ponit duo
notabilia circa istu statu primū
est q no est videndum in p̄ le

q̄ anq̄a adam potuit q̄ fuis
set spūalis mente et aīalis cō
pore Vnde ascripture argumētū
q̄ fuit creatus in gratia quia
talem homiez appellat aplus
spūalem Tm est q̄ tenta q̄o ē
de origine anime adam et qui
cam veracite ostituit nō facile i
telligantur de quo nuo dicit se
esse vt ad ihor nullo ei my ꝓsua
sit quin facē remanear ad que
rendū Inapiunt flores
septimi libri sup genesim
In septimo libro ꝓma
Veritas q̄ ti dixit scrip
tura insufflauit in facie eius
spiraculū vite ꝓ anima euig a
qui rodiere lynt intellexit cōti
qua greci lynt flatu nō dubito
inquit sic esse dicendū et Vnde
ꝓz q̄ augst maiore fidem adhi
bendū q̄ in sequentibus
ponit quatuor notabilia ꝓmū
est q̄ trinitas ꝓponat diuinat
ad euig s. ymaginē aīa mea fac
ta est reditur a multis intellig
a paucis et Tm est q̄ post
quā deus creauit oīa sit nō
est credendū q̄ aliq̄ creauit de
nichilo Et ꝓ ihor deus ayt
dicatur quemisse ab omnib⁹ ope
ribus Tm est q̄ si aīa esset
q̄dam inuisibile nullo modo eq
quasi materiam quereīmus nūc
autē euig mutabilitas facile indi
cit habere materiam aliquaz
ꝓ suo genere spūalem Ex quo
dicto accipitur duo documenta ꝓmū
est q̄ aīa est q̄posita ex materia spū
ali et forma quia hic expresse ma
teriam attribuit Tm ē q̄ angli
hz talem q̄positionē quia muta
bilis ē sicut aīa et oīe mutabile
ꝑ hanc rationē hz materiam Et
ista ratio ꝓbat de ambo formis
simplicibus creatis deū ee immutabilem
aliquo nō hrē materiā quia ti
dixit quasi materiā cō ratio ꝓt
ad oppositū duci Tm notabile est
q̄ fuisse aliquā materiā incre
poream nodū vnientē a deo sine
primus de qua aīa fiēt in q̄ dic
tum fuit sūm est aut mō latentē
et si ponatur vnicē nec vita ve
getali videtur in quemcūq Vnū
q̄ludit talem nō fuisse materi
am ꝑ illa que dixit in ꝓcedenti
bus nō dixerit determinando ꝑ ar
guendo Qz o d quāe augst fa
cit hic tanta difficultatem de
materia anime rationalis vt au
tet q̄ nō oriatur de nichilo Di
autē q̄ ipe posuit oīa fuisse
creata in se sic ut in suis cā
nombus primordialibus et nō aīa
rationalis hoc aliqua materias
nō ꝓt ee creata in principio et ꝓt
fieri postea de nichilo nō in fu
turo q̄ ei videtur absurdū vt
ꝓ ꝓma creatione deus adq̄escat
de nouo seu aliquid de nichilo fa
ciat Vezitas q̄ hēticī diui
nas scripturas legut nec ob aliq̄d
st hereticī nisi quia eas recte nō
intelligut et suas opiniones grea
oaz pretuten ꝓtinaciā assunt

r. q. Istud autē dñs ī ducit grea quosdam hereticos qui ponebant aiaꝫ hom et iumenta rationalia qūia scriptū est ne tradas bestijs animas confitentes tibi Dicit autē augst q̄ ille bestie st demones ꝺ quibus tūc ꝓphta loquit Sed ex isto dicto arguuntur duo do ta. primū est q̄ hereses oriunt ex di uina scriptura male intellecta q. omis hereticꝰ diuinā scripturaꝫ p se assumit 2m est q̄ nullus ē hereticꝰ ex tali erronea ītenci one nisi ex primaria desensione q primarie intenditur assumit intelli gendū q̄ in sequentibꝫ ponit duo notabilia ad ista materia ꝓmū est q̄ aliqui philosophi posuerūt aiaꝫ hom̄ ee mortalē qua qualitate mgdiu mentes corpa ut anime voluptuo sorū in mures malignorū in canes et raptorū in lupos et ferotiū ī leones qui dicebat q̄ similia trahūt no attendentes ait augst quia brutū no pt ee ste hom̄ quia ho hom̄ 2m est q̄ no fuit intenti one tales istorū philosophi qui talia scripserūt ꝑ metha ꝓ loquendo vt intelligerent in hac vita homes turpitudine morī sīm deos bestijs vt p hoc homines a malis moribus reuocarent Sz remanet dubiū quia aliqui scripserūt se in lupos et uersa fuisse quesdā et onera portasse Dicit autē au gustinꝰ q̄ ista scriptura est sta ut ymaginatio eoꝝ fuit a demonibꝫ illusa et ita eoꝝ memoria illusa vt sic crederētur Sz pertinet

q̄ anime corpa in anie corpa posse mutari no deffiterent corpus autē aliq̄ secum aut celeste quesierūt a nimaꝫ fieri que naturam corporeaꝫ ner quidq̄ sensisse sentit inquit ner fides hꝫ r. 18 Ex quo arguitur quatuor argumenta ꝓm est q̄ hic no loquitur augst de q uersione totali qualis fit ī culpa quia illa no est mutatio et iterꝫ fides no hꝫ q̄m ꝑ illā corpus possit in substantiari in spūm vel in aerē. que assignatur deter po xpi respectu pene possit as signari de anima 2m ē q̄ ro balibꝫ et spualibꝫ no est q̄ ma teria prout aliqui ponūt quia ꝑ prius esset prout hic loquitur augst posset conuerti corpa in spūm et ex quo patet ꝓ diuina pote riam cū materia eiusdem vari anis pt apta nata ad formam rationis eiusdem Ter vꝫ st dua tur q̄ hic loquitur augst de po tentia dei absoluta quia stat q̄ anie corpa no pt in anie corpa mutari nisi ꝑ talem potentiam absolutam et tamē hic gradit ho ꝑ talem potentiā ꝑ quā negat illud 2m est q̄ corpa superlesti tia sunt materiam quia si essent forme aut substantia simplicia no possent in aliq̄ uerti nisi ta liter de qua questione hic loq tur q̄ 3m est q̄ corpa celestia et e lementaria sunt ex materia prout ponebant antiqui doctores quia possūt admitte trāsmutari vt hic dicitur dū loquitur augst de trāsmutatione penali que non pt esse nisi inter illa que sunt

materiarū eiusdem racionis Sz
o d quia omia ista argumenta
videntur ee in valida Rñdet
hic loquitur p opmonē aliqz
quoz dicta refutat Cstud autē
dictū nō vg quia illud dictū i
dicit ppe contra illos qui di
cebant q deus p sua poten
tiam possit facere ex acre aiaz
quoz dicta refutat in c ꝑcedē
ti C Veritas q omīs sē
sus in facie collecti sit ie di
cit scriptura vt arbitror mgr
insufflauit in faciē eius flatu
vite c Zi Cntelligendū q hic
ponit quatuor notabilia ꝑmm
est q mediū sē pbare ostendit
q in pulmonibus meis aliquit
aeris gmetur at a corde puc
nas quas arterias vocant dif
fiditur et igmis nō solū fluida
qualitatem cui pōes in corde
et in cerebro ē vere et luculen
tam qua subuenire ondunt
in exercitum cerebri locū iqua
in organū corporis mei Cter
cadit emittat oculos de cui me
dio velut centro quod nō solū
ad oculos ꝙ ad sensus reliquos
tenues fistule deducuntur 2m
est q anime humane natura nō
existens de natura alicuius ele
mentoꝝ pri materia facta ꝑ sub
tiliorem naturam corporis ad
misceri ꝑ lucem et aerem nō
cum sensibus his duobus sensibus
in corpore est sicut in anima hꝫ at
ꝑ lucem oculi intelligē ignem
quia spiritu ꝑ quos ala agit cor
pus siue corpa mixta mouemē
ex illis duobus elementis fecisse sicut
carō maxime ex qua erat terra 3m
q omīs sensus a pte interiori cerebri
distribuitur ad frontē oculi in fronte
si collocata omia organa sensuum
exceptu tangendi sensui qui ꝑ totū
diffunditur ab eadem pte cerebri 2
et ponitur habere viam suam
retrorsum ꝓcedendo 2 usq ad medul
lam spinalem et inde tenuissimi q
dam tenuli qui sensui tactus fabrit
ꝑ cuncta membra diffundit 2m
est q ts tanquam reculi si pte
cerebri vng anterior ad faciem
a quo sensus gmuis alter poste
rior ad cerebrū a quo gmuis mo
tus retrorsum inter medium in quo
memoria vigere denotauit ner
tamē inquit sensus motus sequun
si homo q faciendū ea fuit obli
tus Cinde patet q dispō re
tentiua in memoria gtinet motui
qua diu manet Cinde dicit q
agere ꝑ intervalla tpis nisi per
ad mīm memorie nō valemus
Qz sciendum q in capitulo 29
ponit vnū notabile q sicut ꝑ
us debet esse nosse qua facere
ita prius sentire qua mouere
Cinde accipitur documētū q opa
tio interior potencie sensitiue or
dine naturali precedit exteriorē
ce potencie exercitioz vt nō pos
sit motus at nisi facta apprehen
sione C Veritas q sicut aia
nō est facta de natura ꝙr de
motiua ita nec est facta de nā
quite essencie Cinde dicit q nr
illud est audiendū q quidē puta
uerunt quī cū quedam corpa esse
Cinde fit anima nullum qua

tuor elementoꝝ nescio mquit d̄o
q̄ tacerat vsq̄ tacio nomīe et tū cor
pus p̄r c. 29. Q̄ ꝙd plat du
pliciter q̄ aīa mea nō sit facta de
natura corporis p̄mo quia dicit
q̄ abyssum esse elementare cor
pus mutari posse in aliaz et ita
quita essentia pōnt esse corpꝰ
2° quia corpꝰ lineare diuidi et
cetūstubi p̄t ꝑ nulla p̄t sic cr
fustubi ꝙ nulla ē corpꝰ loq̄do
de aīa rationali more ystrus ra
tionis ꝙbat quia si hec aīa pa
reretur nullo mō p̄t nosse tales
lineas que p longū seruari ne
queunt quales mquit incorpore
mremee nō posse anima nouit
Rz. o. d. quia ista ꝙbatio nō vī
habere vllam veritatem Dicitur
autē q̄ augꝰ hic supponit q̄ illud
q̄ intelligitur ab anima h̄eat esse
in ea et io lineę mathē ꝛc quas
intellegit sit in ea si ipe no pnt
esse vt supponit in aliquo corpe
ꝙ aīa nō est corpus p lineas tū
insensibile nō tamē est arbitra
dum q̄ augꝰ istam rationē rec
diderit de mea tua nisi forte ex
datis eoꝝ qui ponebat talia tū
quia ista ratio p̄t plui si dicat
q̄ lineę mathē ꝛc nō h̄nt esse in
aīa formaliter ꝑ my obstat per
eas posse mdmodi extensas Inde
tū ille lineę sint longe tūc aīa
esset longa quamuis nō lata Di
cie quia ratio p̄t duci ad oppos
tū s. n. ex hoc q̄ tales lineę re
pugnantes corpi ꝙbatur anima
talia intelligens nō esse corpus
tūc eadem ratione quia anima
intelligit colores qui repugnat
spualibus nō esset spreta ꝙz
ex ista de duratione arripuit ꝛc
arguméta p̄mū est q̄ in corpo
ribus naturalibus nō ē inuenire
lineas mathē tas que sit lon
gitudo sine latitudine q̄ dicit
q̄ aīa mea nouit nō ex incorpo
ribus lineas q̄ p̄ latu nō pnt
diuidi 2m est q̄ in istis cor
poribus no est punctus indiui
bilis quia si essent duo talia tr
linea ad vtrūq; t̄minata nullatenꝰ
esset lata tū nō ex necessitate
3m est q̄ in istis nō est sup
ficies nisi ꝓfunda quasi pellis
existens quia si esset superficies
sine ꝓfunditate essent due lineę
sine latitudine 4m est q̄ spēa
tangit punctu naturalem et nō
mathē cū in plano quia in eo q̄
nō est nō p̄t tangere ꝑ ꝑ pre
missa puncta indiuisibilia nō ē
Rz. o. d. quō in p̄ le ystrus ve
ritatis ista abiecit augꝰ q̄ essen
tiam q̄ omēs theologi nūc credit
Dicitur autē q̄ augustinꝰ fuit
platonicꝰ in hac ꝑte et io posuit
corpa sup celestia esse de natura
ignis ✠ **veritas** q̄ tū que
ritur tur anima nō ita datur
mens quā spretā vite dicit
q̄ io additur vite quia aer ple
nus dicitur spretus. c. 24. Rz
o. d. quia tam angelꝰ quā aīa
dicitur spretā vite et nō fuit
angelꝰ z sic ista diffō nō ē bo
na Dicitur autē q̄ nō ē ꝓpria
quā ab sit vera que admodū bo
ē substantia animata sensibilis

Aut dicitur spiritus vite corpis qui ſ. corpus vnificat. Ideo nō pt formaliter conuenire dęmonibus angelis ⁊ intelligendū tenę q̄ ponit quatuor notabilia circa hoc pte primū est q̄ intelligendū spualia ymagines rez sensibiliū nō solū imitat ſ. circa nocent. Vnde habetur q̄ dia p̄ fantasmata nō intelligit spualia sicut aliqui dicunt ſ. p̄ species intelligibiles quas tunc⁹ ſme fantasmata hō intelligere valeamus. 2m est q̄ dolor notatur offensio que fuerit tuba to tpemento corporis. 3m est q̄ de notabat nō ē multū curandū p̄ illos qui dicut aiaz esse corpus ponentes corpus omne q̄ mutari pt. 4m est q̄ dicit ē dicere aiaz esse filiam angelorū ſ. mito dicit dicere eam filiam ee corpis ſcīp celestis.

A Veritas q̄ secundus est dicere q̄ anima hoīs ſmodie fuit creata formaliter quā in alia qua alia natura naturaliter. 2m dicit tollerabilius m̄ videtur dicī in opibus q̄ pt omia creauit diaz ymaginaz creasse vt creata mutilarēt in operibus dei donec ea suo tpe formato exīmo corpori inferretur. c. 29. Ex quo dicto accipiuntur quatuor documenta p̄m est q̄ deus pt alias sine corpibus creare contra illos qui creationa biliter hoc negant qui si hoc fuisset deo impossibile nūquā seu gustinū posuisset anima p̄mi hoīs ante suū corpus nū angelus prima die creata. 2m est q̄ distincto alia rū mirabilis nō pt esse excepta materie quia nullam habet naturaz

nuq̄ actu sibi correntem. Et p illud q̄ tantū est in potencia nō pt fieri distinctio in actu. 3m est q̄ materia nō est principiū in omnibus individuis quia illic anime essent individue. Et nūaliter dicitur ſme omnia materia nū tamē ſmt species eiusdē. 4m est q̄ in separatis amatis deus pt facere plura individua sub vna specie quia nullo negat nisi quia materia ponit individua rōne principii in pluribus. alr principia ppter hoc.

B Veritas q̄ nū queritur quare alia hoīs prius fuit creata quia misisset ai anie sua misionem innocenter vixerit et nō fuisset ipsa corpi in quo peccando ipm qui eam creauit offenderet. dicendū q̄ nō ex alia mutatione quia illa ordinatio voluntatis ad corpus inditē actus iustitie nū mutatus. c. 30. Et dicit in sequēti. c. q̄ si fiat nūc aia vt et corpus mittatur aeri pt vtq̄ si nō voluit appellatur. Et melius dicit creditur hoc naturaliter. 2m ea nā creari velit quia mutat naturale nobis ē velle viuere. Ex quo dicto accipitur argumētū q̄ cū dicit augſt q̄ necessario voluimus beatitudinez et vitam sicut ē referendū ad naturam mutantem. et nō ad actuz elicitū voluntatis quia dicit q̄ eo mō quo volumus viuere naturaliter aia appetit corpi vniri. et tamē dicitur istū actū seu appetitū nō esse actū elicitū. Intelligendū q̄ in 3io. enumeratis operibus vbi dicit dixit pfecit ipm dicens vt potest mutatis tempus. 1o die firmamentū. 3o die species maris et terre et ligna et herbam. 4o die lumenaria et sydera. 5o die alia aquaz. 6o die bestias

Ex quo accipitur inter alia q̄ tempꝰ fuit ante motū p̄mi mobilis fuit factū 2o die et tempꝰ in p̄mo p̄ p̄missa Et postea gīludit q̄ nichil affirmat dicit deorigine alte miłor libro mīi qđ est deo et ipsud dictum debilitat multa argta

Incipiunt flores octaui libri super genesim

In octauo libro p̄ma veritas est q̄ quidā dicit padisum plantatū adeo alt̄ mundo intelligi solū spualiter alij corpaliter in quib⁹ virtus mo ꝯ p̄mo plus est accepta r. 1. Et in 2o r. loquens ad idem dicit q̄ qui potest vitare blasphemias et hereticoꝝ et catholice fidei obuiantia p̄ce accipiendo omnia que scripta sūt tractando non solū ei est inuidendum p̄ p̄mpto animo quia laudabiliter intellectus laudabilis est si autē nullo exitus datur vt pie et digne deo que scripta sūt intelligantur figuratiue et in enigmate intelligendo multe auctes apparent a quibus si aplius multa de ueteri testamento p enigmata dissoluuntur Ex quo dicto accipiunt duo documenta p̄mū est q̄ sensus literalis in diuina scriptura ē ꝑstantissimus quia intellectus per exposita datur patuus ꝯ ē q̄ quando sensus literalis patet nō est mīs cendū ad mysticum sensum q̄n nō patet tunc eligit veritas ad enigmatē intelligendum Ex Veritas ē q̄ melius est dubitare de occultis q̄ litigare de manifestis r. 30. Et ipsud dictum inducit p̄ duas questiones i veritas quas ibi mouet s. anime exemple a corporibus sint separate

in aliquibus locis corporalibus visibiliter et dicit q̄ qui hoc affirmat potest dicere sicut illud dicitur sapientem in loco fuisse corporali ita et animas eius fuisse cor eius et lingua et spiritum de quibus lazari in quibus inquit ego dupliciter in magna questione nullatenus ita affligo Ex questio est vtrū lingua illius digitus et digitus pauperis fuerit corporalia et spiritualia et dicit q̄ verisimile ipsum homines vsu fortasse a mansuete querentibus contemnere et disputantibus nuquā inuenitur ex ipsis dictis accipitur vnū documentū et vnū argumentū documenti ē q̄ mansuete querentibus veritate difficilium quorum in difficultate i veritate contenacose nuquā Inde qui in disputatione querit victoriam nō diligit veritatem argumenti ē q̄ substantie spuales sint in loco corporali quia si quis ponit alias separatas esse in corporali loco ponit eas corpeas vt dicit in p̄ma q̄e et hoc ē inquemes mīs dicatur q̄ ad hoc inuisibiliter et hoc q̄sint non esse intelligendū q̄ in e. r. potest vnū notabile q̄ si alie separate continentur locis corporalibus potuit i quit ille latro in eū introduci paradisum vbi fuit corpꝰ p̄mi hominis et ipsius dictū gaudebat finē quere apocriphorū qui dicit ipsos de mense no p xpm extractos p̄ manasse in padiso p. 30. dicit vtrū ad dominicam assensionem Ex Veritas q̄ lignum vite de quo scriptura dicit fuit ad literam vnum lignum et tamen spiritualiter figurauit

r c. ¶ Et dicit ibidem q illa arbō
ribu ꝑstitit quo corpꝰ hoīs sa
mitate formatur nō mquit sicut
ex alio ribo ꝑ nonulla mspiratiōm
me salubritatus omulta sicut
ypocratus panis habet aliꝗ tñ
amplius habuit ille tucꝰ vna
rolida deus ab mdigentia pa
nis dicens ꝛc. spacio ꝑfuauit
¶ equo dicto acmpuit duo do ta
¶ primū est q ribus helie de quo
nūc loquitur nō habuit ꝑ quam
naturam vrtute qua posset
tpe tanto tpe sustentari ꝑ vir
tute diuina assistente quia dr
q deus ipm ab mdigentia pa
nis digestibilis et q sup tibilis de sua
natura ¶ m est q lugm vite
feutus nō sua natura ꝑ vrtu
te diuina ambte et semꝑ ꝑfua
bat quia dicit q nō sicut alij ri
bi ꝑ mspiratione salubritatꝭ or
dinata talis aute mspiratio ve
a deo fuisse tñ ille feutꝰ de
sua natura quat alij ribi operē
¶ z o d si deus mfluebat aliꝗ
vrtute sup naturale illi ribo bñ
posset sic ꝑfuare ¶ Dicitur at
q nulla vrtus spualis m sub
to corpali esse potest ut alibi
ostēdit ner corpalis in aliqua
vrtute sup naturali et io vē
q ibi in mēte cerebat diuina
vrtus impediendo q sup nonez
hūdi nutrimētalis et radicalis
¶ Veritas de sacro quagi
supra in fine pmi libri est
posita et est ocalia veritas ibi
¶ Veritas q lugm sic

boni et mali erat visibile et cor
pale sicut ceteꝛe arbores ꝛc. ¶ Et
ponit ibi duo notabilia ꝑmū est
q illa arbor nō erat ribo noxia
quia ab eo erat facta qui fecerat
omnia valde bona et io nō e m
quemes credere q in paradiso
mstituerint aliquid mali ꝑ causa
pmerendi p obediam qua posset
mquit peri ssime dicere potam
esse vrtutem om creature ra
tionali et magnmu vitu t obia
quia quis appetit vti ꝑpa potesta
te ¶ m est q tu illa arbor de
se nō esset mala appellata est sic
boni et mali qua eius ꝓpti tu
tura tñ ggstio ꝑ experimtu data e
rat quid mteresset mter obedie
bom et obedie malu ¶ et existis
acmputur duo documēta ꝓmi
q obedia est vrtus ꝑclarissima
quia mobedia mducit vitu pes
simu ꝑ optima pessimis gratiatur
¶ m est q illud lugm de quo nc
loquitur de se nō habuit vrtute
dandi noticiam boni et mali qz
dicit q ipa trāgressione nō expe
tu illam mali experientia habuit
¶ z o d quare dicit quagi q so
la vrtus obie mest om totali ra
ture ¶ Dicitur aute q reteꝛi vir
tutes quementer nō sut in age
lis ¶ Vnde mter oms vrtutes
mōles sola ustitia ponit t appe
titu mtellectuo obia aute ut a
sibi patet nō e mpi ustitia lega
lis ¶ Intelligendum tamē q in
c r loquens quagi de quatuor flu
mibo paradisi dicit q venustas

aczꝫ norma mutauit denotando
duo flumina sicut ait hiere nūc
dicitur qui prius albula nōiabat
ur geon quippe dicit augt ipe qui
nūc nilꝰ dicitur phison autem
gangem appellant duo vero reli
tigris et eufrates antiqua nōia
tenuerūt ¶ Veritas ē q in
diuina prudentia gemina operatio
prudentie reperitur ptm naturā
lis et ptm voluntaria naturalē
quidem p multa dei ammstratio
nem est que plantis dat mira
menta voluntaria p angelorū
et hoīm opa ¶ dicit q certa
alicz naturaliter agitur vt viuat
et germinat voluntarie vt discat et
gsentiat r. q. ¶ Eequo dicto accipi
untur quatuor documēta ptmū
est q voluntariū et naturale ꝯpo
posito docere distinguūtur quia ista
distinctione hic supponit et ꝯ op
time doctor subtilis diuidit ptma
diuisione principiū in naturale et
libm ¶ m est q cū ista duo ꝯp
posito sint distincta nō pnt to
mi dere formaliter cū oppposito nō
stent simul ¶ m est q in spō
sanctus nō voluntarie procedit a pre
et filio sicut filius a patre p mo
du intellectus spiritus sanctus
nō pt. prodere p modum nate
¶ m est q io spiritus sanctus nō
est filius quia nō est natus cū
dicit natu pducta sit p modū
nature ner videtur c. unde alia
ratio possit poni ¶ 2o d. si
p istam viam pt cuidet ondi dis
tinctio inter naturam et voluntate
in diuinis ¶ Dicitur autē q ista ap

poneret prima facie quia cū actus
nō sit de re actus naturalis nisi
quia a potentia voluntaria ¶ Ric voluntā
go duo plogismi formentur q
videntur demōstrare ptmus ē
diuinus actus qui est elicitus a po
tentia naturali est naturalis p
spiratio diuina nō est naturat
go nō est elicita a potentia nali
2us plogs est actus spiratiōis
nō est elicitus a potentia volu
tiua go potentia naturalis nō
est voluntia ¶ intelligendū tamē
q in sequenti capitulo ponit duo
notabilia ptmū q cū dictū ē q
homo in paradiso operaretur agricul
turam nō labore inquit studi
o honesta animi voluntate ¶ Sm
accipitur documētū q officium agri
culturę est dignissimum quia in
statu hoīs dignissimo ī statu
¶ m est q cū dicit scriptura po
suit hominem in paradiso deus vt
custodiret illum nō inquit ad
versus impios quia nulli erat
o forte aduersus bestias melius cū
o ipm vt custodiret sibi ipi ne
ipm committeret ¶ Veritas
q sic nō operatur deus ut homo
qui cū operatus fuit et desistit
manet q scribit o sicut aer ante
lucē nō est factus lucidus o sed
quia si factus esset nō fieret o ab
sente luce lucidus manet sic ho
o a deo sibi presente illuminat. et absente
obumbratur et loquit. ibidē de ho
mine iustificatione r. 8 ¶ Eequo
accipiuntur quatuor documenta ptmū
est q licet in illis quoꝫ esse ē in

fieri primul sit fiꝫ et esse tamen
no fieri et factu esse quia dicit q
si aer lucidus factus esset no fi
eret Et nr̃ q illa que abstinuit
sus effectibus no pmanet semp
fiut quia dicit q si aer no fieret
ab ipo luce pnte ꝑ ia facta tuc ē
maneret aer lucidus luce dispe
dente Et nr̃ est q lux corpalis
hz esse fiens ut trapiens et no
ꝑmanes quia dicit q aer no ē
factus lucidus ꝑ sit lucidus q̃
est q omne creatura hz esse ut fiꝫ
respectu pmi agentis quia ita
dicit de iustitia quā rapuit ī aia
sicut de luce corporis lucesti et
eadem ratione de oma alia re
atura aut de iustitia cetera
ita dependeant a deo sicut iusti
tia quecadmodꝫ in pmo fieri ꝓz
o d quia in q̃ neus ē pl fieri z
factu esse et io tu lux fiat in
q̃ti fiendu augustinus dū sit erit
facta cuꝫ oppositu dicit Dicitur
aute q lucet in pmo q̃ti sit sita
pme illuiationis entitas tamen
no illuiationis qtitatis de qua
hic loquitur augustinus vsq ad
ultimu q ꝛm dubij quia ꝑ nr̃
amissa oma substantia creata
hz esse fiens et no pmanens nisi
ꝑ fiat a deo sicut lux a sole
Dicitur aute q aliter habet esse
fiens modo ita q pars succedit
realiter visio que qtitue depe
det ab oculo tota pmul ꝑmu at
fieri repugnat rebus in sua per
manentia et no fiendu et hoc no
omnis creatura quantuꝫcuꝫ pmanens
hz efficaciaꝫ et adeo dependentia

semper autem no mꝫ facio dici
et Veritas q̃ d creto deꝰ
uit deus rem hom phibere q̃
si no phibitam tenuisset no utiq
peccasset vt ꝑ se bonu obedie
et malu in obedie ostenderet r.
q. Et istud declarat duplici ex
emplo primu quia si phibeatur
hom res nociua vt herba mor
tifera tuc abstinet no solum ex
obia ꝑ ena mortis pena Et nr̃ ē
quia si phibeatur alicui res no
sibi nociua nec tu quis phibet ac
cipi penuaz quam tuc abstinet
no solum ex obedia ꝑ ena ex cus
tia et quia in proposito idem no
creat de se nociuu phibenti nec
preptu recipienti io fiut q̃ meda
ta obedia pura ꝓz o d q talis
obedia pura est magis meritoria q̃
illa cui pena ē adiuncta Dicitur q̃
sit quia magis spontanea Unde
tu quis fuat preceptu sui pmis
sione tu cōmendatione susceptuz
me pmissione tu cōminatione
susceptu purio obseruat quia qui
tu timore supplicij tu spe pmij z
io obedia ade no fuisset totaliter
pura quia cōminationi mortis
adiuncta Et ex hoc in obia magis
vituperabilis quia si trāsgressꝰ fuit
tu tanta cōminatione si cōminati
no fuisset q̃ fecisset sic arguitur
de mendato respectu cōmentis
ꝓz o d si ista obia pura ē magis
meritoria quia ista que ē vetiti
adiuncta vt q̃ fiat aliud de se bo
nu puta ut adorare deū Dicit
q̃ no quia in ista gustat plus
bona veritatis et utꝫ illa obia

pessima esset in duplici trãsgres
pone. ¶ VERITAS q nulla nã
mali est p amissio boni pfecto
est ¶ Intelligendu q in e. r. poñ
quatuor notabilia recta istã mãz
¶ Primu est q nullo mõ fieri pt
vt bene sit de pfectori boni si amissio
alty superioris boni nõ sentiatur
tũ habet q amatur miserãq bo'''
¶ m est q diuina iustitia e ut
qui voluptate amisit qd amare
debuit amittat cũ dolore q ama
uit ¶ m est q p experientiaz ma
li sentitur bonũ totũ q quis cũ a
misit sentit cui de boni amissio
male fuit ¶ m est q cũ sme ex
petito mali placet bonũ ãnq̃
amissione sentiat eligat tenere
ne amittat sup omes homes
fugitandus est et hoc requit est
laudandum simpliciter vt in
xpo ondit ¶ Ex quo acquiritur do
cumentu q nõ est temere laud dili
gere bonũ pq mali experientiaz
sentit ãq̃ quia nouitas ipius ma
li cogit refugere ad bonũ ¶ IO.
VERITAS q cũ queritur quo
pmi parentes potuerut intelli
gere deum sibi loquentem dete
bus quas nodũ fuerant expti
dicendum est q oim mexpte ne
mia nõ nisi ex otrarijs que iã no
uimus si pfecti fuit aut qsi
milibo si spectet fuit sme vllo
estu dubitationis agnoscimo. r.
x Ex quo dicto acquiritur duo do
cumenta ¶ Primu est q innatũ e
homi pfectiua agnoscere per eig
opposita pfectiõ et io cũ deus

de morte loquerentur p pena q̃
expectabantur mortem intelligeb
bant ¶ m est q in natũ est homi
positiua agnoscere p similia sibi
quia illa requit quoz est species
p alia agnoscitur q3 od quomõ
dm intellexerit cũ nodũ loqlã
didicissent ostenditur autẽ q nõ fuit
deo magnu ita eos docere ꝓ fa
cere at si longo tpe didicissẽt
Vnde sequitur duc ꝓpones
Prima est q deus nõ indiget mi
rabilo temporis in docendo quasi
ito homi fecit p diuinã doctrinaz
¶ c. ẽ q deus intendit primis pa
rentibo sapientiam infundendo
eis species intelligibiles et sensibi
les p quas haberent notitiã vir
tutũ istã p doctrinã acquirẽdas et ipe
in eis supplent doctrinã ¶ Intelli
gendum q in hoc capitulo ponit
duo notabilia ¶ Primu est q istud
precepti dedit eis ita ordinatissime
vt p vsu ad semetipsos peuenirent
qua requit disciplinã in certa spacia
aptius dicens si quis autẽ diste
volunt domi suos nutrire
¶ m est q sicut arbores et vites
multa species corporalis ita pri
mis primitibus in paradiso deus fuit lo
cutus ¶ VI. VERITAS q omne q mo
ꝓ loci ꝓ tempus sit nisi mouetur
et nõ omne q ꝓ tempus mouet nisi
et ꝓ loci moueri sicut ꝓ loci et ce
pius mouet corpus ꝓ tempus et
nõ ꝓ loci spiritus a creatore mo
uet qui se ipm requit mouet sm
ipse et loco. r. xi. Ex quo dicto ac
quiritur quatuor documenta pm

est q deus nō pt transire mo
tu loctli in g^ti quia dicit q omē
q mouet p loc nūo p tempus
mouet et tempus nō est in g^to
Istud tamen nō p̄bat quia possz
subito transire corpus de loco ad
locū sme motu p loctlem multa
nomen z m est q spūs nō
pt moueri lokaliter quia dicit q
spualia deus mouet p tempo et
nō p locū et p q̄ns spualia nō
sūt in loco q est intelligendū q
mensurate sunt corpus est z m
est q angeli pnt moueri ipa
liter quia dicit p tempo et nō p
locū Unde habetur q in ange
lo pt aliquid esse ut ipaliter
mensurari aliquo nō posset ipa
liter moueri et istud nō bñ intue
mur nisi motu diffinibo nīe amīe
alia in eo videantur fixa z nīe
q patet primū mouens sit omnino i mo
bile motu naturali in motu me
thico videtur moueri a se ipo dū
agit propter se sicut propter finem
quia dicit q creator mouet scipm
sme tpe z loco dicit ista motio in
telligitur p denominationē extrinsecā
quēadmodū dicitur agere 12
Veritas q tū queritur qualit
deus nō motus p tempo nec p
locū possit moueri loc̄liter et
ipaliter creatura nō puto posse
intelligi nisi prius intelligatur q
admodū dia p tempo et nō p
locū mota moueat corpo p tem
pus et p locū c. 12 Et istud dam
declarat duplici dicto primū est
q si anima possit retinere me
bra corporis sui quēadmodū sit
disposita nunquam q aliqua mē
bra nō moueret loc̄liter nisi ab eis
que sūt fixa loco sicut nō moueret
digitus nisi fixa palma nec palma
nisi fixo aliquo cubito et ille i sta
pulis et humero fixo et ita de pla
ta tibys et rotea z m est q nulla
membri animo motu est q voluntas
remouet nisi qualiquo articuli ta
dine quē voluntas remota fugit
vt ab eo q spacio loci nō mouet
corpa loc̄liter nisi ab eis que fixa
sūt loco z m est quia in ambu
lando unus pes nō leuatur nisi
alius fixus totum fuerat sonet
ille qui motus est questūt ut
extra ferat et concludit q nullū mē
brū p locū voluntas mouet nisi
aptē que permanet fixa Ex
isto arripiunt quatuor argumenta
primū est q in motu alius pgres
sūo idem est mouens et motus
quia dicit q membru motū nō mo
uetur nisi a mouente fixo z m.
est q in motu naturali quasi
e motus g̃ium sit leuium idem nō
mouet scipm quia g̃naliter dic
q corpa nō mouentur loc̄liter ni
ab illis que fixa sūt loco z m
q in operatione obediali idem nō
pt mouere scipm quia intentio
augst in lor loco e ponē ipē e
est in mobile moueat omēz
creaturaz et ista ratio nō tenet
nisi sub intellectu hac regula il
lud q omne mouet est in motu
ab omī et sub hac gemetur q illud
qđ aliq moz est in motū ab eis
z m est q in motu spuali nulli spi

ritus ſt mouere ſeipm quia ibi nō est distinguere ptē a pte quare vna cēns ſyca mouear aliam cū hoc dicat requiri in om motu locali mſ forte dicat ad oīa q nō est hic intentio augustini loqui in gñali de motu mſ in ſpiali de motu ꝓgſſiuo alius a ſit solu tēcit pīmū arg ny Qz .o. d. qua vnū membrū nō mouet aliud vt dicit ꝙ anima vt cēns in vno membro mouz ad a ſit mouēs et motu ſit distincta dicitur q illud est ad oppositu qz eadem anima oīno que ē in mē bro mouente est in moto et ſic illud q est in moto mouet ſeipz tu ſit mdistinctum ſubiecto dicit q nō mouet vt est in moto et hoc nō pz qua aia vt ē in hoc nil mllo no dēt mſ ēue q ꝙa aut nō pt oīe pīnciu motꝰ

Veritas q male voluntes hnt interiores pena ſua ꝙ eandem mquitate ſuam ꝛ ic

Ex quo dicto accipitur duo do ctrīnu est q licet homines mqui delectentur exteriꝰ ꝙmptitudines ſuū tꝝ euacuantur interius ꝙm certitudine rationis qua patt interiore pena ꝛm ē q ꝙ iniquis maior est euacuatio quā ſit delectatio quia pfectores operatione cō sequitur pfectio delectatio nullus autem dubitat operatione anime totalis esse pfectorem ꝛ mest q homines mqui delectant ſic frenetici ludut quia nimia afluatione quā hnt nō capiut interiꝰ et ideo letantur interius ſic et isti tamquā a passione alie n

Ad aliud dicendum quod sicut p̄mo theo. qa in aīa mā ponitur ſmdereſ que ſp ethat grea malū et ideo tangit auctor ſe homines pungit ro ethice qr grea quādo magis minima tāto magis afflictiua Unde tollerabilior est grea mcuitate quā in domo et in regno quā i cui tate illa autē que ē mfra eādem ꝑsonā cuius ratio ſp obuiat appetitui ſpiuo videtur omō in tollerabilis

Ad veritas q deus ordinato ſue prudentie ordine pest vniuerse creaturis vt fiant voluta ꝰ vt ſuo uſſu ut ꝓmisso nichil habeat natura ꝗ vniuersitas totalis nō adnullatur mquit gemitus naturaliter nec n est extra ipz nullū corpꝰ aliquid iā nō esset vniuersitas mūdi tot adnullat morpaliter deo agente vt natura ſit .r.e.

Ex quo dicto accipiuntur quatuor documenta ꝓmū ē q deꝰ creauit ad complementū oīs cre dibilium ꝑ modū cause vniuersalis quia ꝑest mquit naturis vt fiat prudenter ſue opa ꝛm ē q aliter creauit ad effectus malos aliter quia in hoc ponit hoīs ſui dignitate prudentie ordinem ꝛm est q alter se hz deus ad creaturā bonas voluntatū et aliter ad malas quia hic impando i ꝓmittendo ſicut augustinus diſtinguit ꝛm est q ſeruari i vniuerso nō est aliud quā creari quia dicit q vniuersitas mūdi ſecundū adnullatur morpaliter deo agente vt ſit ē ista autē adnulla

uanio est ofuacio in esse ꝙ ipm
et dicit q ista fit deo agente z
sic agere est ofuare ner vide
q trinitas ofuandis possit
nisi ad agēs reduci q̄ nō ad
ꝓpositū ꝙ ex hoc q dicit augst
q extra vniuersitate nō ē corpo
aliqū nō esset vniuēsitas acci
piuntur duo inuliosa argumēta
primū est q deus nō pt creare
aliud vniuersum ⁊ nō est q
deus nō pt creare vnū corpo
extra vniuersū intelligēdū
q in sequentibo ponit duo nota
bilia primū est q deus p̄ sua
substantia nō loquitur nisi ad
creandas omes nās sup nales
aīs intellectuales et ad illuīan
das vt possint tape illuminaz
locutionez eius q̄ est in vō eiꝰ
vt dicimat dicit adam tapax
fuit talis locutionis ⁊ nō ē q
quidem hereticī posuerūt sub
stantia filij dei p̄ se nullo assup
to corpe esse mutabile et ideo ipꝰ
fuisse visum patribus antequa de
uregine nasceretur et de solo
patre fuisse dictu q̄ vidit n q
hom q̄ nequit impietas aratho
licis repellenda ¶ Incipiunt
flores nom libri super
genesim

IN nono libro tēma
VERITAS q mulier
fuit facta in adiutoriū viri p
lem p creandam sicut terra et
seme vt vrgulin exponit nas
citur .r.y°. Et ponit i sequē
tibus duos modos trīsgressionis
illoꝝ hoīm vnū modū q sic ma
nerent in illo statu donec esset nu
merꝰ electorꝝ cōpletus et tūc si
mliter transferet ad vitā quale
habebūt sancti p̄ resurrectionez
alium modū q quibus gemino lib
et cōsimata iustitia transferet
nō p̄ mortem sed ꝑ mutationez
sicut helias et enoch fuerūt trīs
lati licet isti simt morituri in
telligendū q in capitulo septimo
ponit duas rationes quare nō
remanerūt vir et mulier aīa ex
itū paradisi prima ē q mox vt cre
ata est mulier facta ē illa trans
gressio et statim exierūt ⁊ est
q nō dū eis deus irasceat et ideo ex
pectabant diuinā auctē vbi nulla
erat vegetā cōpma q̄ ex istis
rationibus accipitur q eadem hō
qua fuit homo talis p̄ mulierē c
atus peccauit et fuit de paradiso ex
pulsus et illud fuit p̄ meridiē
et ideo tollitur q fuit hora nona

¶ VERITAS q magna horū
mitū lex fides et pia vnigenitus
apud deū qua ad impletū electorꝝ
numꝰ impleta est topia r x et
in sequenti r. ponit duo notabilia
dicta sacrum matrimonij primū ē
q vtrumq; sexus infremitas ꝑ
endus in iuriam turpitudinis
certe excipitur honestate nuptiaꝝ
vt q sanus posset ee officiū pt
egris remediū neq; n. alit quasi
gmenia mali ē q nubiū bonū ē
ꝑ istud bonū venale ē illud ma
lū ⁊ nō ē q illud bonū q̄ bnū

hmõt nuptie peccatũ esse ait mĩg
pt hor aũt tuptũ est fides ꝓles
et sacramtũ ¶ in fide mquit atte
ditur ne ꝓpter vinculu ĵugale ru
alieno ĵmisceatur ¶ unde ple utra
matu sustinat bẽigne nutriẽ
et religiose educetur ¶ in sacra ut
q̃ uxori nõ decipiat ¶ his ĵgr̃is dic
tis assumitur duo documẽta ꝓ
est q̃ quemcũ rũ vxore sermõ con
tinentia nõ est peccatu mortale
sicut aliqui dicut cõcupia ĵpel
lente quia dicit q̃ hor sit malu
venale ¶ ĵ est q̃ copla mrimo
malus q̃n fit ad bonu plus nllo
mo est peccatu quia hor ptinet
ad totu mundu vbi ꝑ ipm nõ de
esse peccatu ꝑ magꝭ videtur ꝑ
tire q̃ sit mitu ¶ ad o d ꝑ m red
dicõe debiti pt esse ptm venĩ
ale ¶ dicitur q̃ nõ videtur et ꝑ
videtur ptinere ad bonu fidei ne
aliendu ono detur ¶ dubitati
o ꝑ rũ vxore in actu mrimo
mali pt ullo mõ ĵmitti peccatu
mortale ¶ dicitur q̃ sic sicut retra
moderatu vsum ubi ut potus lu
ti eadem rõne ¶ Veritas
q̃ dicitur est dũ plerꝭ homes
vitia deuitant vt nõ mcorr q̃a
ꝑmaꝑe mquirant sicut exhor
rens audaciam sicut pdigꝰ aut
luxuriaz auarꝰ aut pigritiã ide
tis ill audacia timidus q̃n ar
bitratur esse timidus ĵcipto ĵm
culo fit temeratorꝰ dũ nõ rõne
mquit ꝑ opinione cĩmã mittit
¶ ad ĵstud dictu mduat ad ẽn
dendum cautum quare aliqui de
testantes adulteria damnãt in
debite nuptias ex quo dicto acti
pauit quatuor documẽta ꝓmũ ẽ
q̃ homo virtuosꝰ ꝑt transire de
uno vitio extremo ad aliud extr̃
mũ vitiũ nõ trãseundo ꝑ me
tuitus medium sicut dicat q̃ distrahẽs
ab auaricia statim fit ꝓfusꝰ ¶
pdigus aliqñ ꝑ modũ tra
seat et nõ ꝓcesserit a pncipio vi
tiorũ ¶ ĵm est q̃ ꝓcessus modꝰ
vitandi aliꝰ vitiũ ẽ qñ mittit ad
vitiũ oppositũ vt rũ timidus mittit
ad audaciam quia ꝑ vitiũ nõ ꝑ
natur ¶ unde istu modũ appellat
ꝓcessum expiatũ ¶ ĵm ẽ q̃ lux
uria et auaricia sũt duo vitia a
qua ĵtrarietate lucr nõ discrete
ĵmitia rũ nõ ĵmt vera eande ma
teriã quia dicit q̃ exhorrens lux
uriã fit auarꝰ rũ de gratijs ex
emplificat ¶ ĵm est q̃ gratia ꝑ
tia apparent talibus esse virtutes
¶ unde dicit q̃ no rõne ꝑ opi
nione cĩmia vincit vt pote
volenti vitare timorem et auda
tiam temitas vretꝰ esse videtur
¶ ad o d quia decipit emendat
istu modu vitandi vitiu que
quꝭ sic vituperat ꝑ intendo ad
oppositu sicut inquit tortuosꝰ lu
ua rectificantes dicũt ad opposita
ptem dicit autẽ q̃ qui sane in
telligit decipi nõ est ad gratiũ
qui inti ad gratiũ nõ intendit
nisi vitiũ ꝑ recta extremũ virtu
tis gradu qui maxime distat a
tali vitio ¶ unde ꝓ quꝭ est
rõis euidens quia nullꝰ ex actibꝰ

vinosus aggnat̃ mſi virtū egntel
ligendu q quatuor modis dmgr
aliquē ab aliquo viro liberar̃
ſtitandi ad oppoſitū virtū ut illi
beralis ad p̄digalitatē et iſtū mo
dū cepbat augſt mtendo ad ex
tellentē gradū vbertatis vt illibe
ralis ad excellentes gradus li
beralitatis et iſtū modū dm̃dat
aug aut paulatim aſtendendo p
gradus mtendo actus et tale mo
dum Tullius aut adequate pce
dendo ad medium q homo cupit
tenere 2 iſtū videtur hic tenere
augo Ad3 remanet dubiū quis
iſtoꝝ tm̃ū ſit melior cū ꝓmg ſit
malus Dicit q gradatim aſcen
dēs eſt minꝰ pfectus quia talis
ꝯmſſus opetur Ad4 q augustinꝰ
eſt excellens quia cū vetoredit
cta deficiens et ideo videtur q vltⁱ
mꝰ ſit valde rouenes

Ad5 Ritas q nō ſūt homes ita de
prauati moꝛib⁹ in aliqua ꝓpieta
te q̃m beſtias aucellant r ꝓ ꝗ
quo ducto acꝛipiuntur duo docum̃
ta ꝓmū eſt q virtū beſtialitatꝭ
quo homes peſſimi efficūt bru
tis ſilēs ex q tale virtū excedat
humana malicia ē in hominꝫ
natꝰ quia hic dicit q homes
quatūcūq; deprauati excellūt bru
ta quo ad iſta Ad1 q eſt q licet
virtū beſtialitatis poſſet in vemi
in vno homine nō tm̃ in aliqua ho
m̃ rōnabile Unde dicit q homes
quo ad ꝓpietatem ita deprauati
nō ꝓnt ſicut bruta

Ad6 q in ſtatu mnoꝛitatis alia
membꝛa habuit ꝓmū corpis dñi
mū quo ad oma membꝛa corpis
et vires vt q̃m ad om̃es mnū
ei ſuerent nūc autē ita nō ē qz
iuſta pena eſt vt corpus ſenu
at ſiure ſpūs ſancti ille ſtupauit
ſiure dei .r. ib et declarat tuc
duplici exemplo quia tuc gemiſſet
ſme motu libidinoſe Ad1 q
deus donauit aplis vt oporꝛet
gꝛatione filioꝝ que admodū
ſpes liquefc̃ aq̃ melius Ad2 eſt
q deus tuc impaſſet membꝛa ge
nitalibus ad gignendū ſic nūc
pedibus ad ambulandū Circa iſta
duo acꝛipiuntur quatuor docum̃
ta ꝓmū eſt q q̃n aliquis re
bellat ꝗra dñm ſuū iuſte rebel
latur ei aſinus ſuus quia dicit q
melius iuſtus quā q ſiure re
gat anime membꝛa ei qui rectū
ſanū ſiure dñe ſue Ad2 ē q ſi
letti p̃ncipi ſuperiori Ad3 ē q nō
nō anima membꝛa corpis ſic equa
liter anime ſubiecta liꝫ queda
p̃ncipatu diſpoſitiō ſic exem
plificat de pedibus ad ambula
du quia frequenter impediūt
et moluntur ꝗra impiū volūta
tis 2 no pes ut manꝰ Ad4 q
eſt q in ſtatu innocēcie omia me
mbꝛa corpis fuiſſent ſubiecta vo
luntati diſponēte quia dicit q mē
bꝛa genitalia que nūc maxīe
rebellant obediuiſſet ſicut pes
et manꝰ Ad3 o d ſi iſtud dmu
erat ꝓ natura anime ut ꝓ ali
q̃ naturale domū Dicit q nō hꝫ

apz qualiter et ꝑ qđ dom̄ sup
naturalem posset fieri subuga
tio t̄i ḡitus modū agendi da
ret m potentia et ō pide per
naturā alio mtellēc m fuisse
ꝑ nūc q̄m ad hoc impeditus
esse vt nō posset exequi nisi
gratūīte voluntate dīna sic de
multis alys exceditis apz pōi
t̄ dubitatio quia tūc gr̄m̄ū
miraculū apz pomi in aerib9
hyemis prout fuit in formatē da
melis vbi fuit naturat ḡmib
actio impedita Q̄ritur autē q̄
nō ome impedim̄tū tale ꝑ fm
glorū ḡstus est ꝑ potentia obed
tomue luceat in xpo ista potentia
nō fuit ner in vnḡme bendicta
quo ad aliqua ꝑz remanet du
biu quare dicit Ade mquaticq
die gmederis morte morieris q2
eadem die nō fuit mortuus Dic
autē Aug̃s c. 13. q̄ mtellexerit
de illa morte de qua aplus lo
quitur quis me liberabit de
morte corpis h̄uj i naturalis
q̄ipie ¶ C VERITAS q̄ t̄i
queritur in qua lingua impo
fuit adam nōia pīsib9 Dicit
in illa in qua tūc loquebatur
2 ꝑ illa lingua ait adhuc ꝑma
net illa vocabula que i posuit
adam aīalib9 terre strib9 et au
bus tamq̄ magr̄ nōīs c. 19
Vnde patet q̄ Aug̃s hic du
bitabat vtr̄ remansit illa līg
ua in confusione linguar̄ vt
dicatur ec lingua hebrea que
admodū de ysac hetur in libro
de ciuitate dei Intelligendū q̄
in sequentib9 ponit duo notabi
lia Primū est q̄ pisces tegmi
paulatim corp̄ gīnibus fuerūt
ab hominib9 notati a primo ado
qui et alior̄ nōia dicunt Scd̄m
est q̄ t̄i dicit scriptura q̄ ad
duxit mulierē ad adam vt
videret q̄ videret eā t̄i m aīa
libus nō mutaretur adiutori
um sic sibi opus erat vt homo
h̄ cognosceret et q̄ medabiliorē ha
beret vxorem pia quia mihil
sic mutauit in om̄ tarne ꝑz o
dubi° si ex hoc q̄ adam impo
suit nōia rebus onditur ipm fu
isse sapientissim̄ Q̄ritur autē
q̄ sit quia ex hoc accipitur q̄
nouit vtr̄ naturas et qua tm
nōmia quā ita rito nō potuit
acq̄rere a deo sibi fuit mfusa
¶ A VERITAS q̄ t̄i mulier
dicitur de latere viri formata
mtelligm9 mquit hoc fieri o
portuisse ꝙ ipius cōmcoms
vim q̄mendandā c. 20. Et ad
iungit ibi q̄ de tracta costa nō
t̄ addita altrā ꝑ supplcta caro
pea Intelligendū q̄ in c. 22 po
nit quatuor notabilia circa ista
fōr̄z Primū est q̄ mulier ꝑ
imperitū angelor̄ nō potuit
fieri quia nullo mō aliqua
creatura creare pnt Vnde ha
betur q̄ angelo nō pt competi
potentia creandi et q̄ mulier
fuit creata ꝑ actū creationis
Scd̄m t̄ q̄ adam fuit separatus i il
lia formatione vt sme dolor

Sensu ab eius opage tosta ex̄
habetur ꝓ m ē q̄ ista ꝓportaō
ponit fieri ꝑ angelos Unde
angel debet attribui in talibꝫ
actibus quecuꝫ pnt facere
qua dicit q̄ deus ꝑ ipos opa
tur no solu maxima ꝫ etiā mi
nima Ad m est q̄ supplemē tū
torpis m corpe viri q̄ successit
tosta ab angelis fuisse factu nō
est credendū Ad 2 o d si deus fe
cit totū corpus mulier de cos
ta viri vt nō apponet aliā ma
teriam Dicitur q̄ntūcūq̄ q̄ nō q̄
tū corpus mulier sit eiusdez
racionis cū corpe homis re
quirit plitudinē dispositionis ī ma
teria tūc illa n̄ fuisset nimis
rare facta et ideo apposuit aliā
materiam quā de nichilo cre
auit ut aliude acciperet ꝑ ad 3o
si deus potuisset fēminā esse totū
corpus mulier de illa materia
tosta sine appositione cuiuscūq̄
materie Dicitur autē q̄ sic q̄
in eadem materia pt̄ inducere
maiorem quātitatē sine vltiō
ori extensione quia substancia
de se vt ꝓuenit quātitate q̄sdā
indiuisibili tū ꝑ quātitatē diui
datur et tūc posset facere de q̄
no mlier corpus maiq̄ quia totu
ꝫ ꝫ istū modū nō plus esset
de substancia materie in tosta
quā in minima eius ptis nec est
vnicū text augmentū q̄ fit ꝑ
sg̃m nec ꝫ dubitatio quia sic
la mañā illius toste remanssit
in corpe mulieris aut fuisset
tota materia illa q̄ ꝑ supra ut
ꝓuenit quātitatē in qualibꝫ ptē
mulieris aut ꝑ alia et alia ptē
si tota tūc prisa vna ptē muli
eris fuisset ablata tota materia
si secundū aliā et aliā ptem tūc nō
esset tanta de materia in tosta mulie
ris quāt in tosta viri in triplo
ptē et ꝑ dns ner in toto corpe
Unde videtur ꝑma questionis
et magis et magis visibile ꝫ

Veritas q̄ alia racionalis volu
tatis arbitrio ut sentit visus ut
no sentit vegetus aut no q̄ lz
videatur q̄ tanta appelletur a visu n̄
lz in plate quia que illi vera vi
dent in sensu corpis sine quibꝫ
visus appetitq̄ melior moueat c. 21
Ad quo dicēdū accipiūtur quatuō de
finita ꝓmū est q̄ in hoc differūt
potencie racionales ab vegetabilibus
quia ille sit ad opposita indeter̄ina
te nature ad alterū oppositorū
ꝑ limitate ꝫ q̄ fit apprehensio
2m est q̄ licet potencie racio
nales habeant indeter̄inationē ad
gracia vt ad velle et ad nolle
et ad gratuitoria vt ad velle et nō
velle racio liberi arbitrij ꝓmo cō
sistit in dictamine ad contradictoria sic
consentire et dissentire gratia
3m est q̄ libūm arbitriū de quoꝫ
loquim̄ consistit in voluntate et vi
detur principaliter aut totaliter
quia istud supposito dictat voluta
tis arbitriū 4m est q̄ in aliis bru
tis nullū est dictū arbitriū m quā
tū ala alia sit quia istud dinouet
quidā ab eis explicate et ꝑ quos nō
m plus quatū ad 5um q̄ dicit

potentie vtrōles nō sūt in usu
Rz. od quo volūtas talem ideā
tionez consequatur vt vulgo dicā
tur vbi rationis iudicū Dicit
si hoc verū est nō hz maiorē mō
timonionē quā appetitus sensitiuus q
sequitur vtro vomū ꝑbile applicesū
Q veritas q elementa mudi
lint vim et qualitatē suam q de
quo fieri possit vt nō possit ꝑ a
quit est q sit ꝑ gmuez nature
pressum vt q trea gīmet fabas
ex faba et filiū exturo aliud q
ꝑter nature curs ꝑsuit q sterilis
in senectute pariat aut q asma
loquatur q deus nō faceret msi
talem potentia ipis rebus ꝑfige
ret qui nō est in re potentia c 26
Cequo dicto arguitur dorimetriz
q alia ē potēa naturalis ꝑ quaz
ex rationibz seminalibz ordme
nature sensibilia gīantur et alia
potentia obedialis ꝑ quā a deo m
mediate aliqua mirabilia tant q2
dicat q aliud est hoc posse et aliud
illud Rz. o. d. si potentia natural
vel obedialis distinguitur ad formas
respectu aliaz sūt potentie s. re
ceptiue Dicitur q nō qua quā
omis forma cequo est productā na
turaliter informat suū susceptiuū
ita et mā naturaliter recipit omez
formā vt est in obedia ē v eiā
Rz. o. dubitaās si potentia seu
distinctio hanz potentiaz sumā
in hitudme ad agentia Dicitur
q sic quia quālibz formā capi
at materia ab agente naturali
vel illa hz receptam vim et pas
sionem naturalem et quālibz
formā recipiat ab agente supe
rno lucet respectu formē habet
potentiam passiuā naturalez
sicut illa actiaz hī respectu agentis
hz passibilitatē supernaturalez sic
et ipsum supernaturalez actuabile
Rm dubiū quia eadē potentia vi
sus respectu agentis ar formē ai
no possit duas formam si ab ali
quo agente et potentia ad recipi
endū formā nō est msi ad suscipi
endam ab agente io videtur q si
potentia receptiua ē naturalis ē
respectu formē q sit naturalis ē
obi et naturalis respectu agentis
Dicitur q sicut istī respectu ad
agens et ad formā sūt sic et mē
dicit penes finēs ita potentiae
ille Rm dubiū quia receptiuuq
turūq formā recipiat ab agente
eam recipit et io si eam recipit
naturaliter ab agente eā recipit
naturaliter extra ꝑmissa Dicit
q hic sūt duo s recipi et ab a
gente et ita ē ꝑceptio ꝑ se ē natu
lis et hitus ꝑ quā ab agente
mouetur supernaturalis Non
ezitas q illa extasis quā deus
misit in adam vt soporeatq ob
dormiret certe intelligitur ad
hoc immissa vt ipius mens p
extasim ꝑfectius fieret angeli
ce curie et in trans in speciem
dei intelligeret nouissima et hīs
Unde habetur q in tali sopōe
adam sicut ab electis capit sic
dicimus de johanne elvanta in rea
dom ērubente q intelligendū hīs

q̄ in eodem r. ponit duas ſm̄as
de verbis dicts ab adam p̄d̄ eum
gr̄acionez p̄ma est ista demq̄
cuglians tamqua ſpū ꝑphetic
mus tū ad se mulierem eductā
q̄ſpiceret costā ſuā ecruta ꝛ d. hō
nūc os ex ossibus ꝛc̄ quē ſtatim
q̄ medat aptius m̄xpo et in cā
ſm̄a q̄ iuxt illa vba p̄mi
hominis fuisse diuina ſcriptura
testatur tamē dns m elbam ista
verba dñi dixisse testatur tñ di
cens nō legistis quia qui fecit ab
initio masculū et femāz dixit
dimittet homo patrem et matrez
ꝛc̄ ꝑ ista duo q̄rendans q̄ nō ſit
gr̄adria dixit ꝑpter extasim q̄
p̄ſſat hōr em diuinitꝰ tāquā
ꝑphetā dicere potuisset

Incipiunt flores decimi libri super genesim

IN decimo libro q̄ma veritas q̄ illud
fm̄ſſime credendū est m̄q̄ uē
ti origīē anime ner in corpe
ner in natūā anime mortalis
posse q̄erī ipaz animā intel
lectuā c. 50. Et hīc est atten
dendum q̄ in talis ſequētibus
tenet totū ſuū p̄ſſum adcreatā
dū opmonez illam q̄ dicit q̄
anima rationalis ſit a deo de m
thilo alr̄ūſcto tamē quia ſa
piens dicit ſpūs redeat ad eū
qui dedit illū tamē quia alibi
dicit ſortitꝰ ſum aiaz bonā et
ista que a deo dantur ſore don adi
tūtur Et ad opmonez illā que
dicit q̄ anima rationalis ē ex
traduce. t agnāte tamē quocūq
ſexū deus de nouo melius e
auit tūc em̄ ab opibus ſuis ēſe
uit tū quia nō videtur qualit
anima peccatū origīale ḡhēt ſi
apnūbꝰ nō esset et ista nō mihi
mouet ip̄m ad determinandū ad
hanc ꝑtem tū finaliter neutr
definat ne forte peccatū deo at
tribuat ſ esset totaliter de nouo
creante Ad q̄ d. quod est nr
tenendū ꝑ catholicā fidem q̄
auctē q̄ oīs catholicꝰ tenet q̄
anima rationalis nō est ex tra
duce ꝑ a deo de nouo creatur
Vnde licet ista questio ꝑ eccu
gustīm fuit multū dubia nūc
tamē est determinata Ad dubitā
quō p̄t euadi illud q̄ dicit augſ
de nouā creatione Dicit q̄ tūc
dicitur quieuisse et oīa opa
q̄ fumasse vt ex tūc nō creauit
nouā ſpēm ꝛc̄ aīa intellectiua
nō creatur hōr mō ſ. ſ ſpēs Ad
dubitatiō quō auadituꝰ tūc illud
de peccato origīali Dicit q̄ aīa
nō contrahit peccatū origīale
ex sua creatione ꝑ ex gīūctione
cū carne a pūnbꝰ gemta sic
clericꝰ contrahens cū mulere
corrupta Ad dubitatiō quia ista
questio nō creatur ner fit ab ipa
anima ꝑ a deo 2 sic deus vide
tū ipsius peccati Dicit q̄ sicut
sacerdos nō est causa recogu
laritatis cū quingit clericū cū cor
rupta ꝑ ipa lex instituta ita ī
posito nā deus vnicꝰ ꝑ lex ius

ta mstituta ⁊ si dicat q deq
mstituit ad placitū ista legez
z sic remanet tā mali quit le
gislator ē causa legis ⁊ dicat
autē q a lege nuqua causat
culpa ꝑ tm reatus tam aut
reatus esse dm nō est ī hoc
mens ¶ Z. Veritas q solu
ꝑm id q quilibz vixit et nō ꝑ
q viturꝰ erat si plus vixe
potuisset iudicandū est ⁊c.
⁊ ⁊ ⁊

mãnatione fuisset creato quia
in statu immortalie nullu habuit
motu peccati in quia prima mu
lier incõtinãtior presumpsit in pa
radyso vt ad horam peccati tu ei
primu peccatu mortale fuit
est q̃ me dm no omo ; mu
tus fuit a plaga peccati ori
ginalis quia hor. augs̃ ubi at
tulimus ex quo dicto accipitur
argumentu q̃ fuit excepta i pco
originali in quia dicit hieaugs̃
q̃ licet vnctu vrginalis d̃ pec
cati ꝓpagine vemt no in excep
de peccati ꝓpagine distingues p
hor xpm ab ea in quia dicit q̃
beata vrgo de ꝓpagine corpis
peccati concepta fuit in q2 dicit
ibidem q̃ no sit mea excepta n̄
ducatur q̃ venire de carne ꝓpa
gine fuit excepi de peccati ꝓpa
gine no sit pena originale ha
bere quoquo sola caro que sic
accipitur cr vemt haret peccati
originale et no fuit mte Augu
gustini vt videtur xpm a vir
gine quatu ad modu conceptois
distiguere qua illa fuit excepta
no ꝓpagine peccati p quibus
2 sit no xpus et hic sonat illa
que sequitur quo xpus in adam
p carne semalem intelligẽ
tame q̃ peccatu originale qvem
re alicui mtelligitur quatuor
modis dicit quatu ad reatu et
no quatu ad contrahendu modu
2 sic in adam et eua no per con
tractione p p̃ creationẽ dicit
quatu ad modu et no quatu ad
reatu 2 sic dicit aliqui q̃ in vir
gine gloriosa que ex no sue origi
nis fuisset inquinata nisi fuisset sin
gulariter p̃seruata dicit quatu ad
reatu et modu sicut nos de ecclesia
ex no gnãtionis mee de facto dicit
ner quatu ad modu ner quatu ad
reatu sicut xpus qui no fuit ꝓpa
gatus ner de facto inquinatus et
istud conuenire est p̃uatiue et nega
tiue exemplu sic inuenitur in xpo
do no sme re qui habuit modu
infirmitatis dictu ꝓpositu et tu no
fuit infirmus

Veritas q̃
xpus no fuit detentus in lubis a
bralye sicut leui quia xpus no
fuit ibi p̃ ratione semalez
p̃ substantiã corpulentã. c. 30. et
ꝓ ducatur q̃ intelligit augs̃ per
istã distinctionẽ quatus ex dictis
eius q̃ xpus no venit ex abra
ham p modu ꝓpagationis sic
leui p corpus eius fuit de ma
teria illa formatu intelligen
du q̃ ibidem ponit duo notabi
lia primu est q̃ p rationẽ se
malem raro marie virginis
fuit in lubis abralye Unde
accipitur argumentu q̃ ex modo
sue concepcionis gtexit pena
originale dicit sicut leui et
q̃ in femine mulieribus raro
et vehibus corpolentia occurrit
et vtrq; istoꝝ contrit excipio da
vsq; ad corpus marie Unde
accipitur argumentu q̃ aliqua
peccata fuit remissa marie q̃

densione q̄uenit ab adam vsq; ad
corpus domini q nō videtur potuis
se nisi p̄ diuinā p̄uidentiā Ad 2m d
qua licet xp̄us nō fuit ap̄agatus
tamē potuit et hoc femine ap̄agari
et hoc est in ratione seminali i po
tentia esse et nō in actu 2e xp̄us
p̄ rationez seminalem fuit in lūbis
abrahe Dicitur q ista nō nō p̄t
negari tm̄ quia hic augst loquit
de ap̄agabi bꝰ p̄ de ap̄agandis quia
xp̄us tm̄ nō erat

4 Veritas

q illi qui exp̄ntibꝰ alaz creari o
pinantur ponut in femine vnu
tem inuisibilem que inuisibiliter
nūos auget q mgr q oculis p̄ in
tellectu discernenda q̄ ab ea corpu
lencia que visu tactuq; sentitur ex 3i
Ad 2m d p̄ in ipo semine sit aliqua
virtus actiua Dicitur q sit qua
exp̄imit actiones seminū et nullu
agens p̄t agere p̄ me virtute ac
tiua Ad 2m dubitacio p̄ ista virtus sit
corpalis ut spualis Dicit q p̄t
esse spualis quia nō substantiat
tur in semine esset animatu aīa in
tellectiua ner actiat quia actiua
spualia nō possut nisi in substā
tijs corpalibus vt alibi patet 2
io sequitur q talis virtus sit corpea
set coextensa Ad 3m dubitacio quō p̄
talem virtute ex semine aiatum
p̄t p̄duci cu aiatu sint ppria
aiatis Et omnis causa equiuoca
s̄ beatū augustinū in pluribꝰ locꝭ
sit ppatior suo effectu Dnt ad q
q semē agit in virtute aīe gnā
tis et hoc michil est quia gnān
tis virtus p̄t nūc nō esse ut alicc
et io nō p̄t hmōi semī attribui nisi
forma organizationis et omia
alia p̄nt ab intellōi agente de
quo habetur alibi in hmo Ad
dubitacio si ista virtus ē in semi
ne ut in spiritibꝰ missus p̄nt
medici q in spiritibꝰ rationabi
liter quia semē magst videtur
se hꝫ in ratione manē ad corpa
formatū cū istis aliis agēb et
materia nō p̄nt comedere p̄ lo
quēdū est materia transeuntiū
talis nō maneat in o tm gnān
mis

5 Veritas

q multia
mus aliaz esse corpa credidit
nō ob aliud nisi quia eam in
corpeam cogitare nō potuit
et io timuit ne nt esset sicpa
nō esset et idem de deo sentit
Zu cui nō reprehendit augst
sit hereticū p̄ derudet sicut ho
mez grossū cu ista falsitas
sit multū enormis quia nō ex
malicia p̄ crudi mētis prede
bat talis error Intelligendū
tamē q̄ m aductis taplis potr
3a notabilia primū est q̄ suf
ficere debet fidei me sufficq
pie vuendo sumq venturi est
si nō sciamq cū veniūq Et hoc
fuit ap̄ter dubiū anime vtz sit
ab agente ut a creante cū
accipitur documentū q̄ noticia
finis ē magst nata qua efficacē

Vm est q̄ nō est recedenda si
perfluā aplica traditio de ritu
baptizandis ḡz. n. inquit illa e
tas magni testimonij pondꝰ q̄
prima p̄ xpo meruit sanguine
fidere Et istud dicit p̄ innocē
tibus qui interfecti sut signi
ficans q̄ baptizare paulos siut
ab aplis traditū Vm est q̄ ꝑ
mago que aq̄ in sompnio e
in corpea Vnde accipitur argm
q̄ aia sensitiua in qua e forma
liter spēs nō est formaliter cō
poralis ner extensa quia nullū
incorpeū p̄t esse in tali subiec
to ſ̄ ꝓmissa Veritas q̄
nullu p̄t esse corpus q̄ mediate
nature sue qualitate vndiq; distat
nisi varietat. r. 30. Et istud dic
tū inducit contra Arriuianū qui
ponebat aiaz tū corpe nō augeri
ſ̄ sine augmto extendi sicut fit
in ꝓtensione metalli Et istud dic
tū augst nō est accipiendū q̄ in
ad illa que crescut p̄ appoz sic
aqua et vinū et corpus hominis
in quibꝰ patet oppositu ad istud
ſ̄ in illis quaz augmtacio sit ab
extrinseco Ad hoc ex hoc dicto ecclie
due opiniones in theo. p̄ma e
illoz qui dicut q̄ de costa vnci po
tuit mulier formari sine appo
natie quia dicit q̄ nichil absur
dum qua vt massa sit crestat qui
tm decrescat nisi esset talis aut
eazitas nō fuisset corpi mulieris
apponenda Sc̄d opinio e que po
nit q̄ nichil de substancia alī
meti queritur in virtute liquane
ne ſ̄ corpus augmtacio sit ab in
trinseco sine appositione quia tūc tot
augmtaret tū fiat tū diminuēte fiet
p̄ sola varietatione Intelligendū
q̄ fieri ab aliquo p̄t intelligi du
pliciter Aut p̄ priorem immuta
tione quia manet aliq̄ subiectus
tione et tūc est impoz le fieri ex
nihilo nihilū sit ego ſ̄ ny q̄ virgo
potentia ſ̄ ꝓmissa Aut p̄ totale
querstione q̄ nichil idem maneat
simul sit in eukaristia et iste nō
possit deus querte creatū sima
pis in celū empreū nulla facta
appoe etiaz nulla facta diminuto

Incipiunt flores vndeci mi libri super Genesim

In vndecimo libro
prima Veritas est
q̄ si in vo dei ut nugatoz ponen
officiū ꝓphetaꝝ assupte dicit aq̄
q̄ nō nisi alipurde ad tram pos
sit intelligi plurib dubio figurate
dictū est ob significationē accipi
debet. r. 1. Et hec regula multū
vtilis augst in pluribus locis Ex
quo dicto accipiuntur duo documē
ta primū est q̄ qui vult diuinā
scripturā studere opz q̄ vigeat
recto iudicio cōmuni naturalis q̄
alibi ditas indigni nō p̄t nisi ex
dissonantia alicuius ad rationem
recta Vm est q̄ diuina scrip
tura nullū irrationale dicē quia
omne tale absdū est Intelligendū
q̄ in sequentibus ponit tria nota
bilia Primū est q̄ quidā dicit q̄ nō e

rubescebant ꝓmi pentes de mudi
tate erat quia nō dū in carne ꝙ
ferant ad refrenandū Unde licet
q̄ cor pverecundia ipsut ortū ex in
ordinatis motibus carnis statim ꝓ
lapsu rezuerit̄ Sm est q̄ q̄n
dicatur q̄ serpens fuit sapientiꝰ
omn̄ bestiar̄ hoc fuit ex spū de
monior̄ quo fuit repletꝰ sicut
inquit potest impleri natus deo
mor̄ Zm est q̄ cū queritur qua
re temptauit plus ꝙ illud ait po
tuit quia ꝓmissu est ei Zc Ve
ritas q̄ cū queritur cur deus
ꝓmisit hominē temptari quē sci
ebat capturū intemptatione est
questio nimis alta Unde dicit ꝑ
altitudinē q̄plū eius penetrare
nō posse et longe supra vires
meas hoc esse confiteor Et ex
ponit in sequentib̄ duas voces ꝺ
silices ꝓma est q̄ nō videtur mag
ne laudis fuisse homez si ꝓpterea
posset bene vivere quia nemo
male viuē suaderet cū suadē
ti consentire posset Unde accipi
documētū q̄ laudabilig ē hic vi
uere inter malos quia inter bo
nos vbi nulla ē ꝙ suasio Sc̄ō
est quia ꝙ temptatione plabatur
certius et ꝕcertur et gloriosior pal
ma nō conspicisse temptanti q̄
nō potuisse temptari Unde
accipitur documētū q̄ sine tep
tatione vera q̄ latet plbari nō
ꝑt quia talia nō nisi ꝙ effecto
manifestantur Intelligendū tam
q̄ in eodem capitulo ponit duo
notabilia ꝓmū est q̄ nō ē ar
bitrandū q̄ ecē homez desinere
ille temptator quia nisi ꝓfec
sisset in alia homīs queda clades
ꝺpmenda ꝙ humilitate petrati
quia ante ruinā exaltat̄ cor
Unde dicit q̄ forte ista fuit vox
ipsius hominis in ps Ego dixi
in habundantia mea nō movebꝭ
in eternū Et ex isto mirabili
dūto accipitur vna rōis diffici
o q̄ra q̄mā documēta Aut q̄
adam peccauit mortaliter dicul
te ante temptationez Aut si ꝓmū
eius peccatū mortale reputatur
ingressus tūc ꝓmū pariꝰ
Unde fuit venale de quo mūdi
cuitur Fuga ꝺfectio gꝛmeda Et
tūc in statu innocentie cū peccatꝰ
venialia ꝑmansissent Zm est
q̄ nulli a deo recedenti hoc est q̄
et qui gaudent mortiferꝰ volup
tatibꝰ sine dolor immore esse nō
pnt et qui malū desiderāt sic
maiori stupore supbie nō sen
sit Illos qui hoc discernere no
luerunt imperiores sc̄ qui noluē
cipere medicinā Unde accipit
documētū q̄ imperiores sunt q̄
portant sine remorsu ofie quā
illi qui cū remorsu quia dicit
q̄ illi nolūt recipere medicinā
sicut frenetici furtus infligut
quamuis minus sentiāt Unde et
medicinā nō desiderant Zc Ve
ritas q̄ cū queritur cur deus ē
auit illos quos malos sciebat
futuros et qui ꝓsciebat bonos

futuros r. c. Et ipse dicit assignat in sequenti quatuor rationes prima est quia sicut e bonum virtuosi de nito remunerari ita bonum iuste non tantum punire de demito punire et ro virtuosi bonum sint et quemcumque deo efficere 2a ratio quia melius est duo bona subordinata duobus ro quia plura bona equalia eiusdem ro simpliciter sicut exemplificat quia melius est habere duos oculos et duas aures quia quatuor oculos quamuis pius sit simpliciter melior nullo dubitante 3a ut in malis audet sua vana et ustuta in bonis ami sua parata et clemina 4a ratio e in quantum actibus quantum intorquentur qui punit tanquam sint in aliorum exemplum Unde dicit q si mali non essent parum boni placeret qui s. exeritat ab eis Et dicit in sequenti raptor unum mirabile q demon vivificat corpus aereum sicut alia co pq Ecclesiam q non est ad literam sic intelligendum nisi p ymaginem motum

Veritas q diabolus a superbis sedibus lapsus invidit homini facto ad ymaginem dei Unde dicit q fuit exortus ut in vidia tabescat r. A. Et ponit ibidem quatuor documenta Primum est q superbia e amor proprie excellentie 2m e q invidia e odium alicuius felicitatis 3m est q in vidia sequitur superbia et non precedit Unde dicit q superbiendo fit quis invidus non invidendo superbus 4m est q superbia e causa in invidie Unde dicit in vidia Unde nascitur stupor i promptu est amando n. quisque excellentia sua invidet pribus q sibi reputatur inferioribus ne sibi reputentur superioribus q ei intellexit Unde colludit q virtuti omni peccati superbia Sed o. d. quia explicit dicit q radix omnium malorum Avaritia et sic non superbia Augustinus q vult p avaritia debemus intelligere speciale amorem pecunie non generalem quo quis plus qua spes affectit propriam excellentiam et ista avaritia e superbia 2a dubitatio si major e invidentia e spectu inferioris aut superioris aut equalis ita istos tres ponit modos in invidie Dicit q respectu inferioris e minima quia respectu illorum e actualis de facto excellentia respectu autem superioris e major quia respectu illorum non videtur excessus q respectu equalium in tertium quia magis movet quis pecunia illa que sunt superbia possibilitatem intelligendum tri q in. r. b. ponit primum notabile d. q duo amores alter principatus alter civilitatis distinxerunt duas civitates in quibus habetur magis illo

de mutatus dei. Tu veritas q̄ nō frustra putari p̄t ab initio diabolū superbia recidisse nec fuisse ullū ante tempus q̄ cū sanctis angel̄ paratū vsset et beatus q̄ ab ipo p̄mordio a suo creatore apostatasse vt illud q̄ dns ait ille in ueritate nō stetit ex quo creatus est .r.8. Ex quo dulo ar guitur duo dominica p̄mū est q̄ homo nō multū ymo mame in padiso fuit quia dicit q̄ diabo lo q̄ fuit locuta ab initio quia sta ti vt homo cadi potuit nō fecit ipm et istud fuit ita cito q̄ut ipm temptare potuit quia in p̄ma temptatione succubuit Et ro est rationalis ecclā sēnā qui dicit q̄ eadem hora ꝯdam fuit facta et lapsus s. p̄cs mō diem Tr m est q̄ angelus peccauit i p̄mo ī sue creatōis q̄ mīcus augustīm in hac loco Et istud ipe p̄bat quia si fuisset aliq̄s beatus cū sanctis angel̄ creatus aut fuisset p̄scius sui casus et tūc nō fuit beatus p̄ceteri qui de sua beatitudīe futu ra nō fuit inquit eterna aut nō fuit p̄scius et tūc habuisset pena añ peccatu cū in deus nō sit vlcor anqua peccator Ihn dicit q̄ nō ei videtur quō potu erit fuisse beatus nisi hō fuit de beatudīe futura Et attende dū est q̄ hic nō loquitur defiando ꝛ arguendo Unde in sequēti capitulo arguit ad p̄tem oppo sitam quia hic supponit q̄ an geli boni habuerit beatitudīe p̄fectam et q̄ perfectio sit de essē tia felicitatis quibꝰ sublatis cet̄a ipius nō concludit ut p̄z intuēti

V veritas q̄ aliquor fuit oppmio q̄ mali angeli fuerāt nō ubō voluntatis arbitrio ad deo p̄ rationē sit deficere qua scriptū est in libro Job hoc est mirū figmenti dñi vt illudatur ab angelis eius .c.xl. Et dicit q̄ hoc satis insufficiēter dictū est quia si talis facta fuisset nō inquit ab initio reddi ceteris quia p̄ ipm tūc beatā vitam nō fastidiendo amisit ꝑ nolendo acquirere despuit in q̄ nō eo q̄ acquirat redderet ꝑ ex eo q̄ acquirit si subdi voluisset totū arguendo Et subiungit in sequētibus duo notabilia p̄m est q̄ illud q̄ dicit ys de principe babilonis quō cecidisti de celo in telligitur de dyabolo xp̄m ē q̄ id q̄ dicit esse de principe tirī de eo dem accipi debet Et adiungit 2m aliud nō le ad aliam materiaz q̄ magis hz usus ꝑpentes mo tarumbꝰ hominū quā ullū ali ud genꝰ aliud quia demones inquit gaudent natura humana in primis hominibꝰ sub hac for ma seductam et permittit ad p̄ma facti memoriam q̄medādaz

2 dicit ibi expliciter q̄ in talibus
m tentationibus vis dyaboli ca
patur. **Veritas** ē q̄ ser
pens mulierem temptando ē
duxit ad memoriā dīm̄ p̄cp
tū vt in excusabilius esset cul
pa p̄ oblīuioē quia q̄ m̄ quit
obliuio tanto p̄cepti ad memoriā
culpam dampnabilius negligē
tie p̄mer̄ dicit tamē q̄ th̄ trās
gressio ex tali retardatione fuit
excusabilior et culpa minor. Ex
quo dicto accipitur documentū q̄
maio peccatū ē cū quis putat
extra stia quā cū peccat exigo
rantia p̄cedente ex negligētia
quia obliuio de qua hic loquit̄
est talis ignorantia. Et adiung
quatuor notabilia. P̄mū ē q̄
mulier tūc p̄mū fuit tempta
ta quia quedā superbia p̄supto
erat in ea hyda. Unde hab̄
q̄ p̄mū eius peccatū fuit superb
bia et ante trāsgressionē illius
p̄cepti mulier occulte peccauerat
q̄ tamē hodie no tenet theologi
quia dicit q̄ in statu innocētie no
potuit peccatū esse qui ab illo
statu caderent. Secūm est q̄ muli
er no bene intellexit diuinū p̄
ceptū. Unde dicit sic augs ar
bitror q̄ putauit dm̄ aliquo sp̄
ūsitationis gratia dixisse. Ne
māducaueritis morte moriemini. Dicit
tur q̄ no recta intelligentia p̄
cepti no excusat et q̄ si mulier
illud ad tēp̄s intellexisset forsi
tan no manducasset. Tertium est
q̄ no fuit p̄ suadendū vnō quia
ipse eam supposuit in illo ritu no esse
mortuā timebat. Unde dicitur q̄ ly
mouit vxorē ad peccatū quia no
statim vidit illatū esse supplicium
Tertium est q̄ aperti sunt oculi eoꝝ no q̄
ante no essent corporales oculi clau
si sp̄ quātū ad experientiam mali ī
moris contrahendi. Et adiungit q̄ fit
eis grandima defuit. Unde ha
betur argumentū q̄ p̄mi parentes
fuerunt creati cū gratia dīna q̄
ea postea fuerunt spoliati et eoꝝ
ītus videtur esse de angelis.

Veritas q̄ probabile ē placere
dm̄ p̄ creatura tali apparitioī
agreuam miserima luxuria appe
re quādo eis loquebatur que
m̄quit locutio forsitan erat in
tellectualis sicut loquitur angel
in p̄ria. Et ibidem adiungit quā
notabilia. P̄mū est q̄ cū fecerit
sibi succinctoria de folys ficus
mā lōr fecerunt q̄ acquirent
speculatiue ad cognoscendū pudē
da sp̄ occulto quod instinctu ad
hoc fuit compulsi aptee alīq̄
significatione qua ignorabat
Secūm est q̄ cū dicatur q̄ audie
runt vocem dm̄ de ambulatu
in paradiso ad vesperam eadem hō
quit hora venerat ad visita
dū q̄ desiderat. Unde dicitur
Argumentū q̄ hora vespertina fu
erit emissu istud peccatū dm̄
notabile q̄ cū dixit dns vbi
es vox est minantis no ignō
rantis et ip̄e dicit q̄ primer ad

aliam ſignificationē quia p̄o
loquitur ad adam qua ſ̄p̄z
mandatū venāt ad mulierez Un̄
videtur aarpi argumētū q̄ aīa mu
lieris infōrmacōne fuit datuz
de hoc p̄ceptū quia pq ecq t̄e
acone nō fuerūt ſcpati ut v
mi ſme altero ſſibiliter prep
tū daretur Ad m̄ est q̄ada
nō dixit peccaui ſ̄ mulier q̄
dedidiſti m dedit ꝛc Unde
dicit augſ q̄ ſuperbia hz deſo
mitatem q̄ ſuſpomē nō q̄ſſi
omis humilitata Et adungit q̄
mulier nō peri ſexu ſ̄ pari
faſtuſe exurgens quaſi ſerpē
tis ſuaſio debuiſſet anpomdi
uino mandato ꝓintelligenduz
q̄ poſtea ꝓfrequens duinaſ
malcdictiones datas p̄ peō
dicit quia verba dicta vnco
et mulieri ſut realia locuō
aute facta ſſpenti est tota ſi
guratiua Et ꝯcludit q̄ mulier
nō fuit popita ſub vnei ꝓtate
anatūa ꝑ a culpa O veri
tas q̄ nō dicat deus ecclxda
factus es quaſi vnq ex nobis
plus nūs ſignificat trinitatez
ꝑſonaꝝ ſicut q̄ dicit faaamq
homez ad ymagine meaz ꝙſta
verba ſt dei nō tā m ſultantiſ
quā ceteros ne ſuperbiat det
centis ibid Intelligendū q̄
ni ꝓsequentibq pomit quatuor
notabilia Primū est q̄ adaz
ſtatu in nocentie ſubſiſteret
ex ee viſibili et inviſibili pua
vrente ſ̄ fructus ligni vite eo
q̄ in eo eſſet ſacramētū viſibile
mupbilis ſapientie Unde ar
ripiuit argumētū q̄ multa fructu
erat vtq̄ mviſibilis et ſpuat
et ſupnaturalis ad vita q̄ſtada
nū corpa et mupbilia nō dicat
et ꝑ ꝙtū modū ꝑt tuc pomi
in ſarcis ſ̄ mupbilis forma Ad m
est q̄ ſicut adam fuit exercita
tus et de ꝓdiſo expulſo ſit
in eta polent a ſacramtis altare
viſibilibq homes diſciplina et
diſciplina exmouī Unde hec
q̄ pena exercitacōis nō d̄z īduti ad
dampnandū ꝑ ad corrigendū
quia dicit q̄ ē diſciplina exaſtura
Unde habetur ꝙcut illa exp
ulſio fuit ꝑp̄ peccatū in obe
ita exercitatio ꝑt fieri ꝑp̄ pam
ꝑtiare Ad m est q̄ ſicut ſata
nas fuit ſeducta nō vt adorāda
putaret ydola ꝑ ut mulierbuz
ſatisfaceret ita adam ne con
triſtaret euā quā putauit cō
tabeſtere peccauit ſicut ꝓtinu
audit vt offendatur deus ne ſpo
exemito fiat inimico Ad m est
q̄ forte mulier nōdū illud ꝑce
ptū ꝓceperat in notitia ſ̄ per
fecte ꝑ vnco vegente ar diſſe
rante paulatū ſuāt ꝓceptura
et io m dicit dictū apli q̄
adam fuit ſeductus deō cui ad
ſtud i tentu et ꝑp̄ credens no
tabile dicit ſcundum ipſum

q̄ adam nō fuit ſeductus m̄ p̄
uaricando ſ̄ eua fuit ſeducta

Incipiunt flores duodecim libri ſuper Geneſim

In xij° libro q̄ a
veritas eſt q̄ re
mitas aſſimandi a mouēdā ē
a lectore vbi nō valet pb̄ē doc
nē ſine firmitatē rōa p̄mapiū
et lr̄or quaſi p̄mſſo m̄ tractare
viſionē apli qua dicit ſe rap
tū fuiſſe vſq̄ ad 3m̄ cēlu et
tu dubitat aplus vtr̄ m illa vi
ſione fuit̄ mtr̄ corpore dī extra
corpꝰ iſtud p̄ſequit² ſ̄ dupliciē
mtelligenaa vno° q̄ dubitauit
aplus vtr̄ illa viſio fuit facta
p̄ corpalia et arguit q̄ nō ēt
ipe ſtiebat q̄ corpalia nō erat
ſpualia nec p̄ ſpualia corpa
lia m̄ſi longe ꝯdio mō q̄ p̄ corpꝰ
Alio mō q̄ dubitauit vtr̄ fuit
ſit alienatꝰ a ſenſibꝰ ſicut ſo
lot fieri m extaſi Aut vtr̄ alia
p̄tuc fuit vere a corpe ſepata
doner viſione pacta vtr̄ fuit
vnita **Veritas** q̄ tria ſt
gna viſionū quar̄ p̄ma corpa
lem vor̄ q̄ ſit p̄ angelos corpis
ſ̄ eſt ſpualis q̄ ſit p̄ ymagi
nes corpm̄ m fantaſia mtrueꝰ
ſ̄ eſt mtellectualis q̄ ſit nō p̄
ſilitudines ſicut mtelligitur rpā
dicēdo diffinitiue p̄ prudentia ut
uſtitia ibidem et in ſequentibꝰ dr
q̄ ſpiritus accipitur dupliciter
dno mō p̄ natura mtellectua
li ſicut in elvangelio dicitur
ſpiritus eſt deus ꝛc̄ alio mō
ꝑut loquitur aplus ad corēt ſi
trauero lingua ſpiritus meꝰ orat
mens autē mea ī fructuoſa eſt
dicit augſ q̄ p̄ lingua in lor
loro mtendit obſcuras ſig̃ēs et
m̄ſtras a quibꝰ mquit ſ̄ mtel
lectū mentis amoueas nemo ē
dificatur audiendo q̄ nō mtelli
git ¶ ſ̄ iſtu mō potat viſionē ia
ſpualem nō mtellectuam ſi ymagi
et ponit quatuor notabilia ꝛ
ta ducta p̄mū eſt q̄ q̄q̄
corpib̄ nō eſt et tamē aliquid
ē illud ſpūs eſt et adiugit q̄
ymago corpis abſentis ī nobis
nō eſt corpꝰ licet ſit ſilis ēp̄i
Vnde accipitur documentū q̄
oīs natura creata aut ē cor
palis aut ſpualis quia nō ē
dare medīū ſ̄ ipm̄ ¶ ō ſi tal
ymago que ē in fantaſia ſit
ſpualis ep̄z q̄ anima ſenſitiua
inqua eſt ſit ſpualis m̄ carna
ſpualia nō ſint m̄ſi in ſpiritib
ſ̄m q̄ dicitur q̄ in xp̄o habi
oīs plenitudo diuinitatis ēp̄a
liter nec̄ n ait augſ diuinitas
ē corpus ſ̄ ſacra ſcr̄a teſta
mti appellat vmbras et ſ̄pt
vmbraꝝ compaacēs corpalitē
dicit m habitare accipiendo ꝯ
paliter tranſlatiue p̄ nūciter ſ̄
eſt q̄ ille dicitur ꝓpha qui m̄
ym agines vēr videt et nō ſig
m̄ficationes earū et magſ qui

significationes earū tm̄ et maxi
me inquit qui utroq; mō pcel
lit sicut camel inquit qui legi
sophiū mōstrabat et misteriaq;
q̄m est q̄ magna questio ē utr
sit aliqua res que solo intellectu
possit tm̄ et nō intelligatur et
utr sit aliqua visibilis et spūa
lis natura que careat intellectu
Esse aute rem que intellectu ꝓ
tipiat et nō possit intellectu
ꝓpri nō arbitror inquit
Veritas q̄ multa habemq̄
in memoria que nō sp intuem
ibidem Unde accipitur dubiū
tū q̄ plura simul actualiter q̄
possumq̄ actualiter cogitare Et
hoc pt exponi illud dictū multa
ignorat spēs unū aute intelli
gere Illa aute q̄ sunt in memo
ria actualiter actualiter simul
Illa uero que cogitamq̄ actualiter
intelligimq̄ Ad q̄ dicit quae nō pos
sumq̄ plura actualiter cogitare
sicut actualiter tū intellectus
sit ita ꝓfectus sicut memoria
Dicitur q̄ maior pluralitas ē
in actu qua in potentia ē maio
ꝓpassibilitas duplex unū aute
actualis notitia est media inte
notitia potentialē et actualē et
ō maiorē pluralitatē hꝫ qua
actualis et minorē qua potius
maior aute attentio ut exqui
quiritur ad notitiā actualem
Ad dubitatio ē cor q̄ sit equa
liter Immediata quare unū plg
gratiā qua aliud Solo dicit
q̄ illud ē ꝓp ordinē speciei intelli
gibilū que sunt in memoria intel
lectiua ad fantasmata quia quotiēs
intelligimq̄ aliquā q̄dītēs ut ymā
gines in fantasia unū plg gratiā
ad ymaginē quā reliquū Ad dubi
tatio quae unū prius quā aliud
Dicitur q̄ hoc est exdelaabe fan
tasmatū que fit ꝓ spēs alienes
ad locū rēlri ubi fit ymaginatio
actualis Ad dubitatio quae spē
plus defecit hanc similitudinē q̄
illā cū omnes sint pariter in eodē
organo fantasie dicit q̄ studiosus
imagit ex applicatione animi aut
exordine applicationis et ꝓ dis
cursum talium spūm et aliter et a
liter situatur fantasmata et
loco fantasmatis apprimat Ad
Videtur q̄ quinq; a tactu fiat tal
ymaginatio Intelligendū tm̄
q̄ ibidem ponit quatuor modis
quibus ymagines q̄ fiunt in fā
tasia accipiunt ꝓpriis verbis te
bus ꝓpriis q̄ imagit exercitiū
sicut in frenetico Ad est in som
nātibus Ad est in extasi pa
tientibus Ad est cū spiritus homi
nis mutat ut demones iudicantes
tales ymagines defendo et nō
inquit omnis istorum pt ee qua
ꝓ ymaginationē nō pt distin
guere veras res et earū yma
gines sic ꝓ rationē et in oībus
talibus videtur rationis usus
fore impeditus **Veritas**
q̄ ꝓ visionem corpalem aut
ꝓ spūalem boni spiritus instruit

et mali fallit Intellectualis autē visio nō fallitur aut nō intellegit aut si intellegit alimodo vñ est ibidem Quibus dicto accipitur primū documentū et primū argumentū Documentū est q̄ intellectualis visio falsa nō p̄t esse quia dicit q̄ deceptio nō p̄t et hoc est q̄ intellecta est vox quę mea dicit in tua vita p̄t falsa esse quia dicit q̄ per ipsam dęmones sicut per spiritalem deceptę p̄nt et per hoc distinguit visionē corpalem ab intellectuali quia ista nō nisi vera esse p̄t Nisi dicatur q̄ ista corpalis visio p̄t est formaliter nō virtualiter quia cum vera imaginatione q̄ migrit in potentijs intrinsecis decepto Hoc o d quia omnis intellecta sit quędā intellectualis visio videtur q̄ nulla intellecta possit esse falsa et sit omnis opinio vera Dicit q̄ hic nō accipitur intellecta vt intellectualis visio per omnem opinionem intellectiua sed tm̄ per euidentem nullus autē euidens p̄t esse falsus quia euidens dicit aversionē dubitatio quia de facto exprimitur q̄ sensus mei pticulares res inuidendo intuitiue decepti sicut tu oculi q̄nq̄ apparent duo soles Dicitur q̄ apud visum nō solū est deceptio ad quę p̄mo terminatur actus videndi sed ad illam potentiā apud quam est de nūo iudicium Intelligendū q̄ circa istam materiam plures notabilia primū est q̄ qui immutat imaginatiuā mea a bono angelo vel a malo distinctio est difficillima certum mihi domine illo de quo accipitus aliqua dubitatio Primū q̄ malus angelus transfigurat se in angelum lucis hoc est q̄ diabolus tu fallit michil obest o tuloz ludificatio si nō erat in virtute fidei aut in spuali si per suasionem nō generatur Secundum est q̄ homo loquitur in delirio de actibus venereis tunc caro mouet et tunc ex hoc sequit nocturna pollutio dicit q̄ talis peccato est q̄ sine peccato augilante dicit q̄ ut dicet inquit cogitatū Tertium accipitur documentū q̄ nō oīs pollutio primū est cū sit prima cogitatione si nō prima cogitatione fuit peccatū tunc in habituōme ad illā dicit peccatū denoiatione extincta Tertium est q̄ nō per in carnis motibus e peccatū cū qb de talibus loquitur vt in pdicto dō Caut confessione audiendo quia dicit expliate q̄ hoc nō est primū quia sic fuit cogitatū vt dicetur cū honestate Quartum notabile est q̄ pter affectionē bonā alię prima quendam in sompnis fuista carent sicut exemplificat de salamone sapientiam postulare et dicit q̄ homo quod despicio retinuit q̄festim prima

Onde accipitur documentū q̄ nō fuit retributio directa ad compositū ꝑ ad finē sapientē deputatū Onde ner compositū ꝑ se tribuitur

Veritas q̄ omnimode ꝑstantiō est qui facit eam tē de qua aliqua fiant nō autē substantiq̄ est corpus spūs ymo spiritq̄ corpē Et ideo dicit q̄ ymaginationez corpis in spiritu nēo nō corpus ꝑ ipe spiritus ꝓpria veritate mirabili facit ibidem Ex quo dicto accipitur quatuō documenta primū est q̄ spiritus sensibilis nō transfertur in esse ab obō ner penaliter ner tota liter quia hic loquitur ad litteram de ymagine illā q̄ fit in visione spūali Secundum est q̄ actus sentiendi nō transfertur ab illa specie sensibili effective quia ista ratio ista concludit quā hic assignat de actu sicut de specie tū ipā potentia in qua actus transfertur sit ꝑstantior tū specie Tertium est q̄ species intelligibiles intellectu nō transeunt ab ipo fantasmate quia intellectus est ꝑstantior eo Quartum est q̄ actus intelligendi nō transfertur effective ab ipā specie intelligibili quia species intelligibilis nō est ꝑstantior intellectu sensibili ꝑ 3o d quia experientia docet q̄ igne nō est substantior homine corpe tū tamē de ipo subiective tamē talore efficiat Dicitur q̄ agens est ꝑstantius patiente aut ꝑ nisi saltem aut efficiens materia in qua sicut hic accipit Augt nō pt intelligitur q̄m ad ipas naturas assentias tū substantias in finitas videamus ꝑ quatū ad rationes essentiales transcendentes et materiales quia ratio susceptiua videtur magis ymo q̄ ratio effectiui tū ipsa nō essentiales nec de ꝑ illa Ex alia dubitatio q̄ essentias nō dicit ꝑfectiones 2 sit una ratio respectiua nō alia ꝑstantie Dicitur q̄ luciferationes nō sit gradus ꝑfectionis tamē est ordo principatus ibi 2 ꝑ ynt ordinē pt intelligi deus Augt Ex remanet dubiū quia ipe dicit ibidem q̄ ymago corpis in spū ꝑstantior est quā ipsum corpus substantia sua Unde accipitur argumentū q̄ actus spuale ē ꝑstantius substantiali corpe et ideo nō est dubiū in ordine desiderabiliū q̄ felicitas actualis est desiderabilior quā pans substantialis nō tamē in ordine tū Dicit tamē ibidem q̄ illud q̄ est ipe posterius in eo q̄ natus est ꝑstantiq̄ ē Et ideo misce et q̄ ymago corpis in spiritu ē ꝑstantior quā substantia ipis in se Ex quo dicto accipitur duo notabilia primū est q̄ illa que sunt ꝑora nature in ordine amicitie licet sint posteriora duratione tamē simpr sit ꝑfecta

sicut deducit de corpe et eius
similitudine. Et est q nobiliori
mō sint ee mferiora in suis su
perioribus quā in scipis quia cū
corpus p suam ymaginē habeat
esse in spualibus dicit q pfectio
est in illis quā in scipis. Et
accipiēt aliqui valid argumē
tū q voluntas sit nobilior intellectu
quia nobiliori mō sint esse mfe
riores in suis superiōribus q
in scipis. Et ideo cū voluntas attin
gat deum ut in se quia motus
ad oppositū et intellectus ut habz
esse mfe nobiliori mō attingit res
quia intellectus.

Veritas q ſ
tissimā mduxit apud nos qstā
esse emunitates a demonibz hoīm
cogitationes qui tamē nquit si
virtutē meā speciem posset
in hoībus tenere nō temptaret
sicut ait illam patiaz vob paul
dubio si tenere posset diabolq
nollet temptato utrūq supare sibi
dem. Et quo dicto acquirūt duo
decimita. Primū est q donec pnt
cognoscere cogitationes hoīm q
dicit q tissime mduxit est q si
ipas emunitates. Et est q demo
nes nō pnt cognoscere cogitatio
nes hoīm mfrere quia dicit q
si visutes et speciem mēa posset
cognoscere nō temptarent eos q
supare nollent. Unde sequit
argumētū q demones timet et
cōtut supare ab hoībus. Et
d quid intelligit augſ p ista noti
am in mperatam et exmperatam.
Dicit q p verba sequentia nfectio
sua videtur q nō cognoscat cogi
tationes meas mſ quia subtilit
stultantur corpis picturas quibz
mduntur cogitationes. Unde dr
q tenuit corpalia mea in corpe et
dubitatio si pnt videre illud de
quo cogitamq naturaliter. Dicit
q nō formaliter ſ augſ quia oz
vnus quisq cogitat a ipa q plene
sz vn illud de quo cogitat a timq
illius cplexiōis qua pt cognos
cere ipa fantasmata et ideo vi
det que sint illa q ad fantasiaz
ptrāt a qua nō pt quis intel
ligere mſi de illis quoz habz
fantasmata quia ut aliena ita
arguit pt de quo obio forma
tur talis intellectio. Et trāna
net dubiū quare nō pt demo
ita in actu intelligendi sicut
in actu fantasiandi et in spēb
intelligibilēb sicut in fatasma
tā in illa smt ei magis ppor
tionata. Dicitur q ibi deest rō
et sufficit qua dimto impedi
untur.

Veritas q hoīes
amant mcepta mitteri et tan
tas mſolutas mquit tu cor
diana sepe latentior origis
no curent ibidem. Et quo dcto
acquiruntur quatuor documenta
Primu est q nouitas parit ad
miratione quia illa que sunt
mcepta sunt noua illis q nō sūt
cepta. Et est q homēs mce
pti sunt singulariter admirati
quia amat mquit mceptā

in venerei et isti hñt multa in
expta ℣m est q̄ amatio in
plurꝝ pit mquisitōne qua
dicit q̄ amant raptas i plurꝝ
mquirere ℣m est q̄ maior
quisitio fit de mplutis et fra
qua de q̄suetis et dēffinitibus
que sut ait latentioris ergi
mis ¶stus aut dorumti sig
nū est qua homes curiosi
magis sut intenti ad noua q̄
ad diffinitia ¶ntelligendū tm
q̄ istud dictū induxit pg multa
exempla in quibꝫ indit q̄ ly
omnes frenetici et exercitati q̄s
dicit futura ¶nde aut sit
explicite nō determinat Dicit tame
postea ego amplius amittor
quata celeritate ac facilitate
ipse aīa fabricat ymagines
corpm ¶ VERITAS q̄ ctuz
ē esse quanda spualem nāz
in nobis vbi corpalia rerꝝ sīli
tudines formant ibidem ex
quo dicto attripuit 2 duo docu
menta ℣mū est q̄ aia sensitiua
nō ē formaliter corpea sicut
aliqui ponut extensa quia dr
q̄ ē natura spualis illa q̄ cōi
pit corpalia rerꝝ sīlitudines
in pysone ymagmatiua de qua
nūc loquitur quia in sequentibꝫ
ponit mfectione illa que est
in mente intellectiua ℣m est
q̄ fantasmata nō pit subiectie
in organo fantasie ꝑ ipā po
tentia ymagmatiua quia tale
organū ē corpea substantia cū
telligendū tamē q̄ ibidem ponit
quatuor notabilia ℣mū est q̄
dormientibꝫ in cerebro cōstipat via
sentiendi quia intentionē ad oculos
ducit ¶nde dicit q̄ reī pnpuit
se vigilare quia illa intentio
ducitur vsq̄ ad oculos et foras nō
egreditur ¶nde ly etiam ve
tus virtua predit a cerebro ℣m
est q̄ rayphaē pontifex appli
cauit nū cuius intentio nō direct
voluntatē ꝓphandi ℣m est q̄ an
geli nō dicūt nobis cogitationes
suas et rerꝝ corpalium similitu
dines quas in suo sublimiori cog
nitione ꝓfecerūt ¶nde accipi
duo documenta ℣mū est q̄ an
geli recipiūt species intelligibi
les in sua natura intelligibi
li 2 io hoc nō est ab anima ra
tionali ℣m q̄ angeli acquirūt
ut notionaliter ꝑ natura quas
species nouas ut hic dicitur se
cit ℣m notabile q̄ ipi angeli
cogitationes meas nō corpeas sed spi
ritu vident ita q̄ illi meas cog
si nolimus nouerūt nos autem
ipoꝝ nisi ondantur nō possumus
¶nde attripuitur duo documenta
℣mū est q̄ angeli nostrās
meas cogitationes quia nō im
pediuntur sicut demones ℣m
est q̄ nos possumus in hoc statu
corꝝ cogitationes cognoscere nisi
ondant Et istud nō video qua
liat nisi ꝑ signa sensibilia sic
vnus homo q̄ alteri ¶ VE
RITAS q̄ ꝓstantior ē visus spi
ritual i ymagmatiua quia cor

pus et rursus pstamor ē mtel
lectualis quia spualis et adhuc
q corpalis sme spuale esse no pt
Intellectualis autē spuali no m
diget p ipm et istud ē mtelligē
du quatu ad modū quia qua
tu ad ee exprimitur mtellectionē
no esse sme actu ymagmandi
ibidem Unde gtludit q spua
lis visio ē media mtellectua
lem et cōpalem Item pomit
duo notabilia pmu est q illudi
et denpi pt visio corpalis sicut
naugrantibq appz q terza move
atur an relū aut q fratto sit
in aquaremq Intellectual aut
visio no fallitur aut n mtelli
git et vm est aut s vm nō
ē nō mtellig sicut supra dix
erat Ex m est q in pma nō
erunt ipse vrtutes quibq nunc
militamq ibi n ait vrtutes nō
erunt laboriose vt ope ppnte
libido superetur ope fortitudinis
tollerantia ope iustitie pemtē
ope prudentie malor dcuita
tio vna inquit ibi vita vera
est amare q videas et suma
felicitas habere q amas Unde
accipitur exregumetu q felicitas
gsistit in actu intellectus qz
p ipm habetur q amatur sic
n distinguitur habere ab amāe

Capitulo Veritas q z m relū
ad q se dicit raptu fuisse pa
ulq fuit z visio s mtellect
tualis s diuinitatis et dicit ibi
expliate q Moyses et paulq
viderūt diuina essentia sicut vi
dent sancti in patria Unde dicit
nō p speculū et in emgīe s facie
ad faciem q de moyse dictu est
ere ad ōs mudo adde deū videbit
p speciē s qua deus ē q q est
et post pauca tur nō recedamq
qua tanto aplo doctori gentiū ra
pto s ad istam visionē extellētis
sime noluit deus demōstrare
vitam in qua post hanc vitā
videndū meternū ibidē intel
ligendū q de ista visione pfita
loquēs dicit sit ibi s in pria
videbitur claritas dom nō p
visione corpalem sicut in mōte
synai nec p spualem sicut vi
dit ysaias et Joh in apoc s p spez
nō emgmate quātu humana mēs
pt s fidei assumēte greatiam sic
mtelligendū maiuit arbitror
q de moyse scriptū est quapiēt
n deū videre nō utiq sit vide
ret in mōte s mtabernaculo
s in ea substantia q deus est
nulla assumpta corpali creatura
q semplq pnitetur aut stilus
s speciē suam quatu ea pt ra
pere alia rationalis et mtel
lectualis Qz. o. d. si isti qui
sit viderunt deū s moyses et
paulus p ipso q tn quo vide
runt essentia diuina fuerunt be
ati Dicitur q sic q s beatu
augst 1o de ciuit dei Beatitu
do essentialis gsistit in perfecta
visione diuine essentie atq ie
do beatitudinē p actu nō p sta
tu quia ibi nō p manserunt z

dubitatio si discedente tali visi
one recordabantur de visis di-
q naturaliter omib; p̄fecta visio
vel inquit in memoria dispoez
aliqua p̄ qua de ip̄is recorda
mur Et-ideo tu ista ratio fuit p̄
fectissima nō appz ratio quae
nō omnīo sit dispoez intellectua
leq; p̄ quā cognoscent de vi-
-dubitatio si p̄ talem dispo
sitaez potest cognosci de hys
qui viderut Dicitur autē q
quāto ē p̄fectior ope tanto elon
gauit dispoez maiorē et quāto
dispositio maior est tanto distur
bus repugnat obiq; et ideo illa
dispositio p̄fectissima distinctis
sime ad memoriā reducebat
visa -dubitatio si p̄ istum
modū pt haberi notitia abstr
ractiua Dicitur de diuina essē
tia illud q; sit p̄ aliq; exp̄ssa
tiq; ista autē exp̄ssatur ad mo
dū speciei Iu veritas q;
sūt aliqua vtrata q̄ sepe de
nō strata sunt hys qui rapti
sunt a corpis sensibus et mor
tuis iacuerut similes et peiꝰ
viderut infernales cū gerent
quaida similitudinem corpis sui
p̄ qua possent ad talia fieri
et similia sensibus exp̄ssi nō
videō tur tut habeat aīa
similitudinem corpis sui et nō
habeat cū p̄sita morte de cor
pe exiet et fertur ad penas
tut ad gaudia ibidem Ex q̄
accipitur argumētū q; nullo

sunt Augst q; sicut demones reui
untur in corpibus quibus exuti sūt
ita dū anima separatur ferat se-
cū aliquā corpis similitudinē mq
reuocatur tut sepulchrū intelligē
dū tamē q; in sepulchris pomi-
dio notabilia Primū est q; ista
requies tut pena no p̄t dici
falsē quia tur est ista falsa cū
alia cū alys applicantur Unde
habetur q; ista vnica nō ē solq
existimatiois sicut aliqui pont
Ex hys est q; expressores sūt pene
insēnales quā ecz qui abstrac
ti a sensibus talia sensuūt sīt isti
rapti maiores sensuūt quā do
mentes ibidem Iz veritas
q; istud lumē quo illustratur
aīa ut ea tut in se tut in alio ve
raciter intellecta ḡspicit illud
ipē deus est q; lumē intuēri
palpitat Ex quo dicto accipiū
duo dorumenta Primū est q; lux
eterna que est diuina essentia
et ratio cognoscēde oīa virtutes
cognoscibiles et naturaliter et
supnaturaliter quia dicit q; oēs
tut in se tut in alio naturaliter intel
lecta cognoscat Ex hoc est q; di
uina essentia nō est ratio cog
nosceūdi in ratione obi cognō
scibilis in ratione medij quasi cog
noscendi quia dicit q; intellectus ma
vt intelligendo lucem ista pal
pitat vt mq; intelligat ipam
Ex o d quo pt illa lux onde
oīa virtutes et illa in se sit cog
nota Dicitur q; sicut lux cōpa

lis ponitur esse ratio videndi ꝯ
paluter a tñ ipa ꝑ aliquos nō
videtur in medio aut ꝑ dyaphā
mtas tñ mme videatur ē max
me ons̄na ℣. d. quia ꝑ ꝙ
vnūqq tale et illud magis ꝑ si
in actibꝫ pripmꝫ vrtutes na
tū aliter ꝙgnoscibiles multo magis
ipam lucē etna Dicitur q illa
regula tenet inꝑposito quātū ad
ōba cognita nō quātū ad rones
ꝙgnoscendi tū n. ꝑ speciē tāgtū
ꝙgnoscamꝫ triangtm nō tamē ē
magis nota illa species triangti
ymo mꝫ qñ autē intelligimus
vrtutes in ipa luce ꝑ ipa est
tantū ratio ꝙgnoscendi in noti
cia vespertina in matutina aut
est oppositū ꝓmo cognitū et tñ
est natus qua fuit facta ꝑ
remanet dubiū ꝑ que modū
ꝑt intelligi ee ratio ꝙgnoscen
di Dicitur q in ratione rauce
vnifalis ꝙcrentis in notitia
et ꝑ quē modū est ratio sen
tiendi et ꝙpandi om̄ ꝙpandum
inhar tamē ꝙclusione cuiusda
doctoribus gnāliter no tenet
ut q alie quia arguitur sic sig
ulari nō vt videtur sentire
ro ꝙgnoscendi qua naturaliter ꝙpan
di in alijs actibꝫ tū intellectio ꝑ
mere ꝓmio naturaliꝫ

Quz de veritas q xpi anima ꝓmisse
vsq̄ adea loca in quibꝫ ꝑto
res vt eos solueret atq̄ ꝑ
quas esse soluendos acculta mo
dis sua iustitia mirabili mō in
nito recluditur quo ñ aiit aliter
accipiendū est illud dictū q deus

suscitauit a mortuis solutis dolo
ribus infernoꝝ nō indeo misit so
lui ea ꝓtate qua deus ē ibidē
Deque dicto accipiunt aliqui ar
gumētū q xpus descendit ad
infernū damnatorū inde trax
erit aliquos quia loquit de in
ferno in quo peccatores cruciat
Istud tñ argumētū nō ē forte ex
istens qua de illis loquēs ꝑsa
in ꝑsō xpi de manu tua ereptus
sum et cor nō es memor ꝙtis
et illud quemēdmus dz intelligi de
illis qui sut in purgatorio qui
dicunt peccatores qua modū a
peccatis suis sut purgati et tñ
erant doloribus afflicti intelli
gendū tamē q sicut notat in qo
ꝓmio ꝙ in inferno sut quatuor
mansiones quaꝝ supīmas fuit
sinus abrahe et ad istā descendit
xpus qua illi erant exules in
gratia et gloria aliqua magna
quia de lazaro dicitur in evan
gelio lit ꝙlatus fuit tñ tamē esset
in illo loco ℣. fuit umbꝫ in
qua fuerunt pueri nō circūcisi et
ad istam nō creditur xpus descē
disse qua illi erant sine gloria
in quaꝝ ꝑsona dicit ꝑsa oblivi
oni datus sum tanqua mortuus
a tergo ℣. fuit purgatorium et
ad istam descendit xpus quia
erant in gratia licet nō in gla
ꝑ ꝓmissa ℣. fuit infernus damp
natoꝝ eternus ad istā qua isti
in dei exactiōe etiam sempiterna
blasphemāt vt habetur in apoc. ꝯ
o. d. si infernus ad quē descendit

anime ꝑ separate est locus spūa
lis ut corpalis Dicit autē au
gustinus q̄ ad loca corpalia nō
pnt ferri sme corpore vnde
videtur fuisse sm̄a illoꝝ quipo
nut substantias separatas nūc
esse ꝑ quas substantias i loco
Et relinquit istam questionē in
determinatā nisi q̄ ipa anima ē ꝑ
se corpalis quibuscūq; locis fe
retur quatucūq; corpib⁹ simulib⁹
Dubitatio de quo padisp mtel
lexit xpus cū dixit latrōi hō
die mecū ꝛc Dicit autē Augst
q̄ aut de sm̄o xbrali aut de ꝫo
celo ad q̄ fuit raptꝰ paulꝰ ātri
piendo celū ꝑ visione ꝑ
missa Dicit tñ ibidem q̄ padisꝰ
ꝑt dia ꝛm celum q̄ profecto mag
nū sublimitē q̄ pradaꝝ Et mīs
loco exprīt celū empireū quā
diat sublimiter pdaꝝ ad qđ ꝛ
raptum fuisse expīm et istū locū
postea appellat padisum padisꝰ
vbi sancti angeli gaudent

Veritas q̄ cū queritur quāe
anime defunctoꝝ beatoꝝ ēsumut
sua corpa si ꝑt eis sme corpo
ribus sūmaria beatitudo pueri
Ducendū no sit videre posse cō
mutabilē substantiam vt sanc
ti angeli videāt quia mest qui
dem anime quādā naturalis appe
titꝰ ad corpus administrandi q̄
appetitus frustrādatur q̄ ne tota in
tentio ne pgat in illud sūmū
celū quia dū nō subest corpus
tuū ad ām strationē appetitꝰ tuus
q̄ quiescat ijbidem Et subiungit
ꝑq̄ pauca q̄ cū anima corpus
spuale ꝑ futurā ōmutationem
accipit angeli adequatē ꝑfectū
habebit nature sue modū vni
sitans cū ineffabili facilitate ut
sit ei glorie q̄ sanctis sunt Ex
o d quē ratio ipius ēstrudatio
nis ista ꝓpone diuine essentie
in anima separata ꝑter appeti
tū corpis Dicatur q̄ ista vide
esse sc̄ augustinū quia pō ām
tata nō ꝑt ita naturaliter fieri
in plurea sicut in vnū Et io cū
naturaliter meimet ad suū cor
pus nō ꝑt fieri ita ꝑfecte in dīm
Et ista ratio supponit q̄ anima
ꝑpriō tonatu fatur in dīm ꝛ sic q̄
in ea sit vnica actiua respectu ōis
beatifici ꝛm dubitatio quia sm̄
ista causa plus nūc haberet
de beatitudine ipsimi q̄ angelus
quia supimi sanctiꝰ ita q̄ ōes
sanctoꝝ de ordine seraphyn ēnt
imi beati quā angeli inferioris
ordinis ꝛ sic ordo hierarchicꝰ ex
ad oppositū ꝛm dubitatio quia
quilibz sanctus ultimi pō iudicii
esset magis beatus essentialiter q̄
sit beatus ioh baptista quia iste
nūc haberet retardationē et ille
tūc nō ymo videretur q̄ ꝓpona
tū nature ꝑfectoꝝ in hominibus
esset ꝑfectior gloria ꝛm dubitatio
quia tūc beatitudo sanctoꝝ esset
talis no haberet nūc statum
quia no solum in ꝑmiis actu
alibus ꝑ in essentialibus asset
pcessus ad augmentū cū ista

p visionem diuine essencie fr
maior esset et forte omia qe
decent qui ymaginatur tale
pfectionē retardacōez ℟ re
manet q̄ de ista retardatione
s̄m veritatem est sentendū
℣ Dicitur aute q̄ nō appz causa
natā istius retardationis ē
spectu visionis diuine essēcie
quia appetitus ille quo appetit
alia corpus nō est nisi natural
mōmatio cuius nō actus elicitus
quēadmodū greue mōmatur
ad centrū et ō sicut at q̄ nō est
in centro mōdi mō appetit tibi
ita alia licet sit merepe mōdi
mō pt fieri in deū ℟ m dm
quia forte dicerēt aliqui q̄ liz
appetitus naturalis nō impediat
elicitū tamē alia appetit actu
elicito abiny fuit et ō ni deside
rio ipius mōdi mō ferretur in
obiy beatificū ℣ Dicitur autez
q̄ si esset tale desideriū de nō ly
to esset sic afflictiny et tuc nō
esset in vera pace si autē nō
esset afflictiny nō impedit ℟ m
dubiū quod dicitur ad rationē
Augustini q̄ pō limitata hoc pt
sic pfecta plurib⁹ mōmari ℣ D
q̄ actus beatificus supnaturalit
adeo est m fisus et nō natu
rali conatu ponit diuiny et
ō nō opz q̄ mitenio vōtis tame
tur ad ipius ℟ m dubiū quōdi
citur ad dictū explicatū Augſti
qui ponit hanc esse resurrōis
future causam ne anime sire

℣ Dicitur q̄ istam rationem nō
ponit determinate s̄ subdistinctē
sive nīquit ista sit causa sive
alia taxetur et ad ultimū dis
uictiue sufficit alterā pticly
esse veram Intelligendū tamē
q̄ vera finē istius libri dicit
raptū pauli ly ipius defuit
ad plenam pfectam notitiā tex
que Angelus mest q̄ sue ī or
pe sue extra esset nesciebat
q̄ vtrūq nō de erit in resurrec
tione Unde patet maiestate
illam notitiam fuisse in tuitiua
et beatificam quia nō ponit
illam distare ab illa Angelorū
aut sanctorū nisi p ly or quia
nesciebat vtrū in corpe esset
sue extra corpus q̄ accidit nō
tunc beatorū vt s. aliquid ℭ
actu cognoscant vt ly ture vel q
fesp Amen meterni p potu
sume phaler m

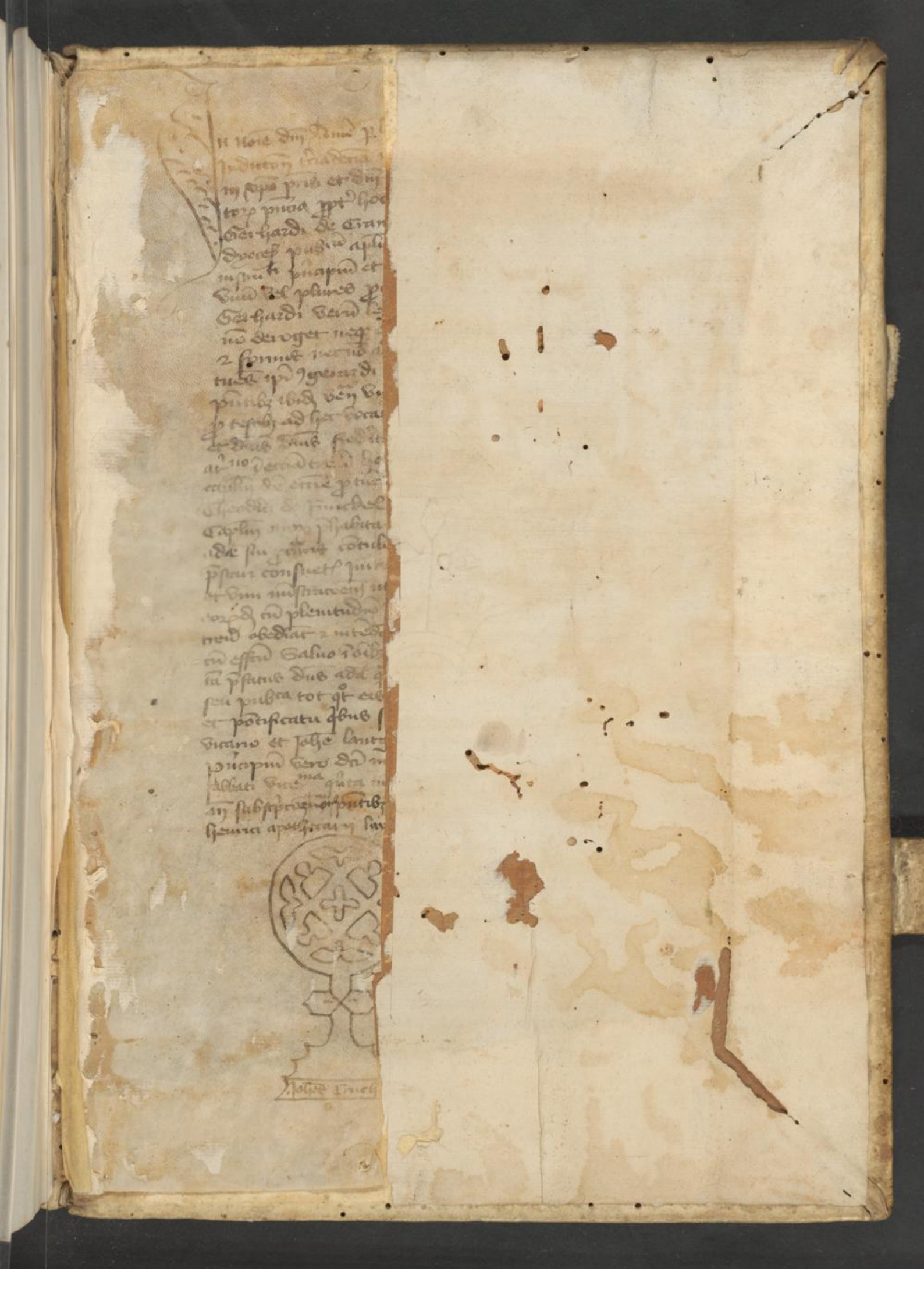

Handschr.
676
fol.

Inches
Centimetres
Farbkarte #13
B.I.G.
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black